3 CD
164 OLDAL

MAGYAR PC MAGAZIN • II. évfolyam, 12. szám • 2003. december

PC Magazin magyar

www.pcmagazin.hu

A TELJES Sulinet expressz Adatbázis a CD-n

Előfizetési AKCIÓ
ajándéktengerrel:
1000 internet-előfizetés
60 DVD-olvasó
40 CD-újraíró

TELJES VERZIÓ A CD-N:
PERSONAL PASSWORDER 2.61

- Canon EOS 300D
- Apple iTunes for Windows
- Microsoft Office Rendszer

CD-inken

- Honosító Műhely
- Microsoft javítások és kiegészítők
- Játékdemók: Halo, FIFA 2004, Gorky Zero
- PCM Szerszámosláda: magyar OpenOffice.org 1.1

NYERJEN SIGN SG-897 MP3-LEJÁTSZÓT!

A HÁLÓZAT BŰVÖLETÉBEN

Internet: információforrás, üzlet, kommunikáció, adatátvitel, életmód

TESZTEK

- ASZTALI CSÚCSPROCESSZOROK
- JÁTÉKVEZÉRLŐ KORMÁNYOK
- 17 COLOS TFT-LCD MONITOROK
- MEREVLEMEZEK 80 ÉS 160 GIGABYTE KÖZÖTT
- ALAPLAPI RAID VEZÉRLŐK
- INGYENES E-MAIL SZOLGÁLTATÓK

Jött, láttuk, győzni fog
MACROMEDIA FLASH MX

Szórakoztató PC
MEDIA BOX

Bitlelkű filmtekercsek
FLASH MEMÓRIÁK

Telefon és játékgép
NOKIA N-GAGE

Fénypontjaink:

A hónap szoftvere: Apple iTunes for Windows • A hónap nethelye: www.downloads.hu
A hónap DVD-je: Chaplin-gyűjtemény • A hónap CD-je: Microsoft Encarta 2004

1190 Ft
03012
9 771588 928000
Előfizetéssel 833 Ft

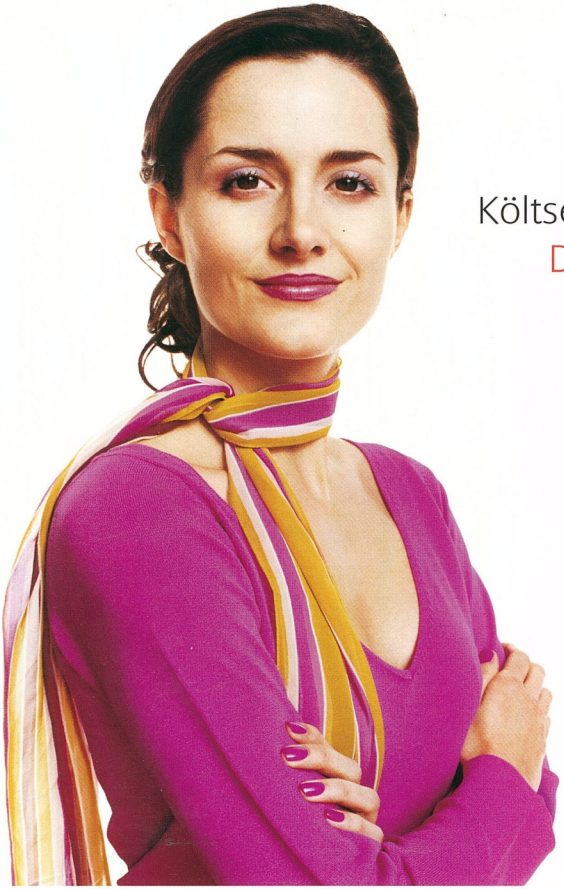

Költséges a színes nyomtatás?
De nem az én irodámban.

A Canon-színtechnológia ésszerű használata csak a teljesítményt növeli – a költséget nem.

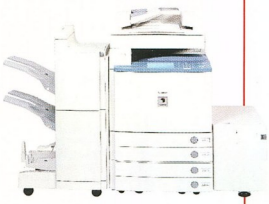

A színes nyomtatás területén szerzett 16 éves – más gyártókét meghaladó – gyakorlatával egyedül a Canon rendelkezik elegendő tudással és tapasztalattal arról, hogyan használhatja ki az Ön irodája a leghatékonyabban a színek nyújtotta előnyöket. Ezért is választott minket már oly sok cég szerte a világon.

A Canon-színtechnológia ésszerű felhasználást jelent – Ön dönti el, mikor, hol és hogyan veszi igénybe. Vagyis tetszése szerint növelheti a teljesítményt és a hatékonyságot, s így a legtöbbet hozhatja ki a színes nyomtatóra fordított költségeiből.

Mivel a Canon-színtechnológia használata igazán könnyű, a legszebb nyomtatási hatások is egyszerűen elérhetőek segítségével. Így egyre több ügyfelét kápráztathatja el, üzletét pedig még sikeresebbé teheti!

Hozzon egy okos döntést!
Hívjon minket a 06 1 237 5952-es telefonszámon, vagy keresse fel honlapunkat.

you can

Canon

Bármit elképzelhet, a Canonnal **megteheti!**
www.canon.hu

OLVASÓINK LEVELEIRE NAGY ZOLTÁN VÁLASZOL, A LEVELEKET [...] MÓDON JELÖLT KIHAGYÁSOKKAL, FELADÓIK NEVÉT MEGADVA IDÉZZÜK.

A novemberi számukban láttam a gépajánlóban a Spire Soundpad terméket, ami a gép halkítására szolgál – elvileg.
Azt szeretném kérdezni, hogy Magyarországon ezt hol lehet beszerezni?

ifj. Pettermann Antal

Előző számunk konfigurációajánlójában a csendes gépet az Alien Computers munkatársai rakták össze, az abban szereplő alkatrészek minden bizonnyal megtalálhatók náluk.

➲ **www.aliencomputers.hu**

Van egy kis irodánk, ahol hat gép található, és ezeket szeretnénk hálózatba kötni. Az összes gép rendelkezik alaplapra integrált hálózati kártyával. Az internetkapcsolat ADSL. Kérdésem a következő: elegendő-e egy 8 portos switch a hálózat kialakításához, vagy szükséges más is? A gépeken Windows XP fut. Ha egy switch-hez kötjük az összes gépet, milyen beállításokra van szükség Windows XP esetén? Ebben az esetben kijelölhető egy szervergép, vagy akkor már más hálózati kialakítás szükséges? És utolsó kérdésem: megoldható-e az, hogy egy gépet állandóan a neten tartva egy honlapot tegyünk fel rá, és ha ez lehetséges, akkor ehhez mi szükségeletik? (Az oldal készen van, már csak az elhelyezése okoz problémát. De az lenne a legjobb, ha megoldható lenne házon belül.)

Tóth Gergely

Hat gép összekapcsolásához tökéletesen elegendő egyetlen switch és a Windows XP beépített hálózatkezelése. Ezzel az összes gép láthatja egymást a hálózaton, bármelyiken meg lehet osztani könyvtárakat, nyomtatókat, amelyeket a hálózat többi tagja láthat, használhat. Éppen ezért külön kiszolgálógép megadása nem szükséges, bár ha igény van rá, minden további nélkül kinevezhető annak bármelyik gép. A beállításokkal nem lehet sok probléma, az XP segítséget nyújt – csak követni kell a varázsló útmutatását és elolvasni a Súgó idevágó oldalait.

A net megosztásához szükséges, hogy a netre kapcsolódó gépben két hálózati kártya legyen. Az egyik az ADSL eszközhöz kapcsolódik, a másik a helyi hálózathoz. Ezen a gépen nem célszerű fontos adatokat tárolni, és be kell kapcsolni a Windows XP tűzfalszolgáltatását, de még jobb, ha egy külön tűzfalprogramot telepítenek rá – olyat, amely támogatja a netkapcsolat megosztását (➲ **Tüzes falak – harmadszor (Kerio Personal Firewall) – PCM, 2003/10/102).**

Saját webkiszolgáló üzemeltetéséhez elsősorban az kell, hogy az ADSL kapcsolat fix IP-címmel rendelkezzen. Ennek díjáról, a kiszolgáló üzemeltetésének gyakorlati kivitelezésének mikéntjéről a netszolgáltatót kell megkérdezni.

Személy szerint jobb megoldásnak tartom, ha egy szerverfarmon helyezik el webhelyüket. Az ADSL egy aszimmetrikus kapcsolati mód: a nagy letöltési sebességhez kis feltöltési sebesség jár. Mivel a webkiszolgáló távoli lekérdezése az önök végéről feltöltési iránynak számít, azt jelenti, hogy korlátozott sávszélesség áll rendelkezésre az oldalak böngészőinek. Ha csak nem szükséges, hogy mindenképpen helyben legyen a kiszolgáló, sokkal célszerűbb az oldalakat egy szerverfarom lévő gépre telepíteni. Ezzel egy csomó gondot félretehetnek, hiszen a farm fenntartója adja a számítógépet, ő is tartja karban, ő állja az üzemeltetés költségét (áram, szélessávú netkapcsolat, szervizelés) – önöknek csak a tartalommal kell törődniük.

➲ **www.serverfarm.hu**

Tisztelt szerkesztőség!
Októberi számuk Agóra rovatában olvastam egy érdekes cikket az MTU értékek beállításáról. Magam is szembetalálkoztam a problémával, és úgy gondolom, létezik egy sokkal egyszerűbb megoldás is. Az újabb Linux kernelekben található iptables csomagszűrőnek van egy TCPMSS funkciója, ami pontosan ezt a problémát oldja meg. Ezzel a paranccsal lehet beállítani:

iptables -A FORWARD -p tcp -- tcp-flags SYN,RST SYN -j TCPMSS -- clamp-mss-to-pmtu

Természetesen az a tűzfal típusától is függ, hogy ezt hol lehet beállítani. Úgy gondolom, sokkal egyszerűbb ezt a tűzfalon beállítani, mint az önök által leírt módon beállítani az MTU-t az összes kliensen.
Részletesebb információt a Linuxon a man iptables *parancs ad.*

Tisztelettel, Kolb Zoltán

Az általam leírt megoldás a Microsoft által készített útmutató alapján született. Nagyon köszönöm olvasónk hasznos hozzászólását, valószínűleg lesz olyan olvasó, aki ezt a megoldást találja egyszerűbbnek (például azért, mert ismeri a Linuxot annyira, hogy alkalmazni is meri).

➲ **http://nekohako.xware.cx/tech/adsl-2.4.html**

A következő problémával fordulok önökhöz: Windows XP SP1 van a gépemre feltelepítve. Vannak korlátozott jogú felhasználók, és természetesen adminisztrátori joggal rendelkező felhasználók. A probléma az, hogy a Half-Life nevű játékot a korlátozott felhasználók nem tudják elindítani, pedig beállítottam rendesen a jogokat: a Half-Life könyvtárra a „mindenki" csoport „teljes hozzáférés" jogot kapott. A könyvtáron belül van még néhány futtatható file: hlds.exe, hltv.exe, ezeket mind el lehet indítani, de a hl.exe csak nem indul el. Arra is gondoltam, hogy a hl.exe meghív még néhány dll-t, amiket a korlátozott jogokkal rendelkező felhasználó nem futtathat, ezért c:\windows könyvtárra is kiadtam a jogokat, de semmi eredmény. Mi lehet a probléma?

Tisztelettel: Kozma István

Első lépésként a c:\windows könyvtárról azonnal le kell venni a „mindenki" csoport „teljes hozzáférés" jogát. Az még nem vezetett jóra, ha bárki tudta módosítani vagy törölni a rendszerkönyvtárak tartalmát....

Vannak olyan játékok, amelyeket születésükkor még nem készítettek fel a Windows NT-alapú (ilyen a Windows XP is) környezetben történő futásra, hiszen akkor még a Windows 98 volt az általánosan elfogadott környezet a játékok számára. Pontosabban futhatnak NT alatt, de csak dedikált szerver módban (ezt indítja a hlds.exe), amikor a helyi gépen nem játszhatunk, hálózaton keresztül kapcsolódhatunk a szerverhez.

A probléma valóban az, hogy a megjelenítéshez olyan rendszerfileokat is el kell indítani, amelyeket alaphelyzetben nem futtathat korlátozott jogú felhasználó. Javaslom, hogy egy adminisztrátor felhasználó indítsa el a játékot, és állítsa át a videomódot OpenGL-ről DirectX-re – ez valószínűleg segíteni fog. Ha mégsem, akkor tömegesen fogom kapni a Half-Life híveinek leveleit a valódi megoldásról, amit előre is köszönök.

KASPERSKY ANTI-VIRUS PC MAGAZIN EDITION

HASZNÁLATI ENGEDÉLY

A PC Magazin és a 2F 2000 Kft. megállapodása révén a magazin olvasóinak lehetőséget biztosítunk a Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition szoftver ingyenes kipróbálására. A havonta megjelenő szoftver kizárólag magánhasználatban lévő számítógépen való telepítésre és használatra jogosítja fel a felhasználót. A szoftver használatát az újság birtoklása teszi jogszerűvé a lap megjelenésétől a következő szám megjelenéséig. Ezen időtartam alatt az olvasóknak módjuk van letölteni a napi vírusadatbázis-frissítéseket. A felmerülő technikai problémákhoz a support@2f.hu e-mail címen vagy a 06-90-290-014-es emelt díjas telefonszámon kérhetnek segítséget.
A szoftver használatát biztosító elektronikus kulcs érvényessége a lejárat után a PC Magazin következő számában található újabb elektronikus kulccsal egyszerűen meghosszabbítható, a szoftver újratelepítést nem igényel.

MAGYAR PC MAGAZIN BOWLINGKUPA

2003. október 13-án került sor az évente megrendezett Magyar PC Magazin Bowlingkupa idei bajnokságára. A Pólus Bowling Centerben tartott megmérettetésen lapunk csapata mellett az Elender, a Graphisoft R&D Rt., az Infotéka Software Kft., az Ingram Micro, az IQSYS Rt., az MKB Számítóközpont, a Siemens, a Sysdata Kft. és a T-Systems Kft. csapata vett részt. Az alábbi helyezések születtek.

Csapat:

I. **MKB Számítóközpont** – nyereménye: fél oldal hirdetés
II. **Infotéka Software Kft.** – nyereménye: féléves előfizetés
III. **Graphisoft R&D Rt.**– nyereménye: féléves előfizetés

Női egyéni:
I. **Berki Zita** (IQSYS Rt.)
II. **Katona Violetta** (MKB Számítóközpont)
III. **Dolányi Kriszta** (Graphisoft R&D Rt.)

Férfi egyéni:
I. **Szlama József** (Infotéka Software Kft.)
II. **Rödiger Attila** (MKB Számítóközpont)
III. **Tóth István** (Siemens PSE Kft.)

„Kiváló" szerepléséért a PC Magazin csapata Citrom-díjban részesült :)

Lapigazgatónk és egy nyertes

Novemberi számunkban előfizetői akciót hirdettünk: négy hónapon át minden hónapban értékes ajándékokat sorsolunk ki mindazok között, akik adott hónap 15-éig kiegyenlítették az előfizetési díjat. Első sorsolásunk nyerteseit az alábbiakban közöljük. Nyereményük átvételének módjáról levélben értesítjük őket.

Előfizetése árát visszanyerte: Bata Ambrus – Gyál, Csókássy Balázs – Budapest, Hegedűs János Tibor – Mártély, Horváth György – Budapest, Kenderes Zsolt – Kemecse, Kurják Tamás – Boldog, Madaras Csaba – Budapest, Orosz István – Budapest, Réfi Balázs – Veszprémvarsány, Tóth Alfréd – Várpalota.

DVD-olvasót nyert: Balog János – Heves, Bíró László – Budapest, Borlay Tamás – Budapest, Csiki Ferenc – Budapest, Fazekas István – Nagykőrös, Garay Csanád – Mórágy, Gergő Tibor – Táborfalva, Györe Imre – Eger, Győrék József – Komló, Hirth András – Szombathely, Jámbor László – Pilisvörösvár, Kari Attila – Budapest, Karkus László – Budapest, Pecsenye László – Szarvas, Stolba Sándor – Budapest.

CD-újraírót nyert: Bodnár Zsolt – Rakamaz, Bonyár József – Pécs, Győrfi Tamás – Gödöllő, Hermesz Zoltán – Baja, ifj. Kékesi József László – Székesfehérvár, Kiss Zoltán – Veszprém, Orbán László – Tolna, Tihanyi András – Gyöngyöshalász, Vajda Andor – Budapest, Varga Balázs – Gödöllő.

Három hónapos internet-előfizetést nyert: Agócs Csaba – Jászszentandrás, Agócs Lajos – Kiskunhalas, Ágoston József – Budapest, Baji Zoltán – Békéscsaba, Balaton Tamás – Szigetújfalu, Bálint András – Budapest, Balog Antal – Kecskemét, Balog Attila – Abádszalók, Balogh Imre – Győr, Balogh László – Sopron, Balyi Róbert – Nyíregyháza, Baranyai György – Tótkomlós, Barta Károly – Budapest, Bartucz Csaba – Budapest, Békefi András – Budapest, Belházy Csaba – Budapest, Benák Róbert – Bácsalmás, Bende Imre – Szombathely, Benkő Dezső – Hosszúpereszteg, Bérczi Gábor – Zákányszék, Bertók Zsolt – Budapest, Bíró Krisztina – Budapest, dr. Bittó Csaba – Apátfalva, Boglár Gyula – Budapest, Bors József – Zalaegerszeg, Brek Károly – Pilisvörösvár, Bruzsa Ferenc – Budapest, Bukta Lőrinc – Győr, dr. Czóbel Miklós – Szeged, Csáki Gábor Pál – Szerencs, Csapó György – Dunaújváros, Csapó László – Székesfehérvár, Csatóné Király Margit – Hajdúszoboszló, Csernus Áron – Szentes, Csomós Sándor – Budapest, Csongrádi Balázs – Hévíz, Csonka Attila – Budapest, Csorba Tamás – Verpelét, Csordás László – Budapest, Daradics Dániel – Gara, Deutsch Gábor – Budapest, Dinnyési Zoltán – Pécs, Domány Csaba – Polgár, Domszky Zoltán – Budapest, dr. Dömök László – Istenmezeje, Drahosné Szűcs Ildikó – Bugyi, Egyed Ferenc – Fertőszentmiklós, Eigner Zoltán – Győr, Elek Zoltán – Hódmezővásárhely, Fábri Zoltán – Rétság, Fahn Péter – Budapest, Farkas Márk Tamás – Érd, Fekete Béla – Budapest, Ferenczi Zsolt – Bicske, Filep Róbert – Pomáz, Fischer Erik – Budapest, Fodor István – Tótvázsony, Gábor Pál – Budapest, Gál István – Debrecen, Gazsó László – Csorvás, Geiger Norbert – Balatonföldvár, Geri Péter – Szekszárd, Gősi Katalin – Budapest, Gudenus László – Budapest, Gusztin Imre – Budapest, Gyimesi László – Budapest, Györke László – Tata, Heiling Média Kft./Heiling Zsolt – Budapest, Helmich Tibor – Budapest, Herberger Jenő – Balatonkenese, Higyisán László – Szeged, Hilmer Gyula – Kaposvár, Hirth Tibor – Bácsalmás, Horvát Anton – Szentendre, Horváth Csaba – Csongrád, Horváth Sándor – Szombathely, Horváth Zsolt – Dorog, ifj. Fekete Dániel – Ibrány, Igaz József – Szalkszentmárton, dr. Iványi József – Hévíz, Jakab Attila – Dunaújváros, Joanelli Tamás – Székesfehérvár, Kakuk Gábor – Budapest, Kállay Kálmán – Tiszaújváros, Katica Plusz Bt. – Szeged, Keresztesy Zsolt – Pécs, Kiffer Ferenc – Mende, Kiss András – Hajdúbagos, Kiss László – Budapest, Kis-Szabó András – Fajsz, Kiszler Viktor – Budapest, Kocsis Zoltán – Oroszlány, Kolb Zoltán – Szeged, Komiszár Pál Róbert – Dunaföldvár, Kovács Frigyes – Budapest, Kovács József – Szeged, Kovács László – Budapest, Kovács László Csaba – Miskolc, Kovács Péter – Győr, dr. Kovács Péter/Kapornaki Háziorvosi Bt. – Nagykapornak, Kovács Tamás – Bonyhád, Krizsai Zoltán – Jászkisér, Kulcsár István – Vámosgyörk, Kürtösi Sándor – Magyarcsanád, Kvasznicza Zoltán – Mánfa, Lang László – Écs, László Attila – Szombathely, László Zsolt – Budapest, Lévai Ferenc – Szolnok, Maczák Milán – Gomba, Madaras Gábor – Budapest, Márton Béla – Püspökladány, Maza Árpád – Kaposvár, Mészáros Kata – Solt, Mészáros Tamás – Vasad, Molnár János – Szeged, Mrena Ferenc – Veszprémvarsány, Nagy András – Budapest, dr. Nagy Attila – Dunakeszi, Nagy Gabriella – Veresegyház, Nagy Imre – Budaörs, Nagy Miklós – Jászberény, Nagy Róbert – Ajka, Nehéz György – Budapest, Nemes Bertalan – Mezőcsát, Németh Béla – Celldömölk, Németh János – Budapest, Németh László – Karcag, Novotny Miklós – Budapest, Oravesz László – Bátonyterenye, Pálkuti Gézáné – Budapest, Palóczy Csaba – Tatabánya, Pálosi Gyula Viktor – Debrecen, Palusek Károly – Ópusztaszer, Pásztor László – Bonyhád, Pataki József – Puszztaszabolcs, Pataky Péter – Budapest, Pekár Sándor – Jánoshalma, Piller Gáspár – Maglód, Pintér Sándor – Kömlöd, Pistyúr Zoltán – Érsekvadkert, Plattner Ádám – Mikebuda, Rencz István – Tolna, Réti János László – Vác, Révész István – Halásztelek, Román Ernő – Hatvan, Rózsa Attila – Vanyarc, Ruthart Vilmos – Budapest, Sáfárik György – Veresegyház, Sajni László – Siófok, Sándor Béla – Dunakeszi, Sári Viktor – Budapest, Sárosi Sándor – Környe, Serflek Szabolcs – Budapest, Soproni Gábor – Pécs, dr. Svoboda Vilmos – Pécs, Szabó Ferenc – Kapoly, Szabó István – Tabdi, Szabó János – Salgótarján, Szabó László – Karmacs, dr. Szakmány Tamás – Pécs, Szalai Csaba – Budapest, dr. Szalai Krisztián – Szeged, Szarka Arnold – Budapest, Szeip Krisztián – Szabadegyháza, Székely István – Debrecen, Szentesi László – Budapest, Szeremi László – Székesfehérvár, Szikra István – Kazincbarcika, Szloboda Gusztáv – Budapest, Szolárov Zoltán – Budapest, Szöllősi Gyula – Budapest, Tajti László – Jászkisér, Tégi Béla – Budapest, Tichov Zoltán – Budakalász, Tímár András – Budapest, Tóbi László – Budapest, Tomka Tamás – Dunakeszi, Tornyi Péter – Budapest, Tóth Antal – Jászberény, Tóth István – Kecskemét, Tóth István – Újfehértó, Tóthné Selmeczi Ildikó – Szeged, Ujszászi József – Vál, Ungár László – Budapest, Vadász Géza – Budapest, Vági Zoltán – Szombathely, Varga György – Pécs, Varga Tamás – Enese, Varga Tibor – Szanda, Vass László – Budapest, Vasvári Pál Általános Iskola – Tiszavasvári, Veréb László – Budapest, Vida András – Budapest, Vincze Tamás – Budapest, Vojnity Kornél – Veszprém, Zolarek Péter – Pécs, Zrínyi Ilona Általános Iskola – Várpalota, Zsoldos Péter – Ajka.

Minden nyertesünknek gratulálunk!

magyar pc magazin

PCM ...az IT-szaklap

januártól **DVD**-vel

lapzárta után 10

10 Hírek
Elitegroup Computer Systems: EZ-Buddie barebone PC • **Canon:** MEAP többcélú architektúra • **Fujitsu Siemens Computers:** mint a moziban • **Nokia:** klasszikus forma, fejlett szolgáltatások • **Philips:** mozgókép színes, hajlékony kijelzőn • **Club 3D, XGI:** partneri szerződés • **Sulinet Expressz:** kelendőbbek a számítógépek; népszerű az internetes vásárlás • **Trust:** teljes képernyős tévéműsor a monitoron • **Novell:** 210 millió a SuSE Linuxért

magazin 14

14 Látóhatár
NASA: az élet keresése • **Acer, Microsoft:** kezdeti lelkesedés • **Memorex:** sánta lépés? • **Nagy-Britannia:** No Spam! – erélyesen • **NASA:** lézermeghajtás

16 Behálózva
Fókuszban az internet.

18 A hálószövés folyamata a kezdetektől napjainkig
Az internet rövid története az ARPAnettől a World Wide Webig.

20 Az internet arcai
A négy legnépszerűbb böngésző – előnyök és hátrányok.

22 Digitális postagalambok fészkei
Négy népszerű, ingyenes e-mail kliens.

24 Postásverseny
11 ingyenes magyar levelezőrendszer tesztje.

30 Chat: a kommunikációs formák kétéltűje
Netes kommunikációelmélet.

34 Üze-net
IRC, ICQ, AOL és társaik.

36 Az internet egyéb lehetőségei
És még...

38 Sült galamb hadművelet
Méretes pizza, két kólával... Ételrendelés a neten.

hardver 40

40 Látóhatár
Ati, GeIL: mindenkinél sebesebben • **HP, Intel:** egy történet vége • **Intel:** Prescottot tessék! • **Nvidia:** próbáld újra, Nvidia! • **Sanyo:** kérek egy cső CD-t!

42 Hírek
Creative: rádiós MP3-lejátszó; körülölelő hangzás a PC-n • **Digiteye:** debütálás a digitális fényképezőgépek piacán • **IBM:** megújult a ThinkCentre termékcsalád • **Konica Minolta:** az új generáció • **Toshiba:** zsebkivetítő

44 Gyorsteszt
Kép-ességek garmadája: HP Photosmart 7960 • **Digitális vaku?:** HP Photosmart 945 • **DTS-t mindenkinek:** Jazz JDA2110 házimozirendszer • **Igényes rackodás:** Vantec MRK-102FD

48 Koktél EOS módra
Kipróbáltuk a Canon EOS 300D-t.

50 Zenekocka a nappaliban
Szórakoztatóelektronikai külső, PC-szív: Media Box.

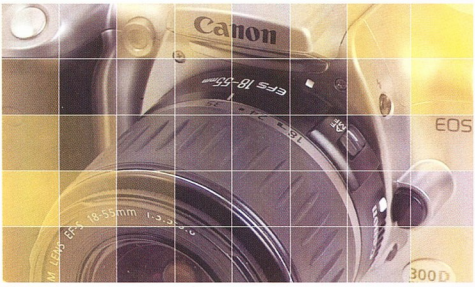

Koktél EOS módra
Kipróbáltuk a Canon EOS 300D-t **48**

52 Xeonos álmok
Mire képes a Xeon – párban? Senorg Galileo 800T.

54 A nagyok játékszerei
Asztali csúcsprocesszorok tesztpadon.

60 Gumiszag, füstcsík
Az élvezetesebb játékhoz: 9 játékvezérlő kormány.

64 Visszavágó
Teszt: 17 colos TFT-LCD monitorok.

70 Kemény korongok körképe
Teszt: mérevlemezek 80-tól 160 gigáig.

73 Stripe-oljunk kartársak!
Teszt: alaplapi RAID vezérlők.

76 Bitlelkű filmtekercsek
Flash memóriák összehasonlítása.

78 Betörők és tolvajok kíméljenek!
Biztonsági eszközök IBM módra – a hardvertől az adatig.

80 Videóra hangolva
Konfigurációajánló: gépek videózáshoz.

83 Vásárlási útmutató
Összeállítás a csúcshardverekről – árakkal.

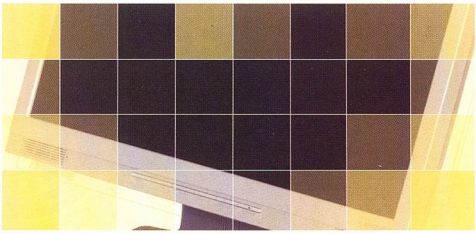

Visszavágó
Teszt: 17 colos TFT-LCD monitorok **64**

szoftver 86

86 Látóhatár
Sun Microsystems, Acer, Gateway, Samsung, Toshiba, Tsinghua: még többet a Javából! • **MandrakeSoft:** daráló • **Microsoft:** a kampány beindult • **smoothwall.org:** betonfal

87 Hírek
Apple: támad a fekete párduc • **Novell Magyarország, VirusBuster:** kisvállalati szoftvercsomag szinte ingyen • **Data Access Worldwide:** Visual DataFlex 9.1 béta

88 Több lábon álló kártevők
Vírushíradó – rafinált kártevők.

90 Kincstár
A legérdekesebb programok decemberi CD-inken.

92 A főkapcsoló
Szerszámosláda: AMP WinOFF 4.10.

94 Gyorsteszt
Teljes oldalak: Xara Webstyle 4 • **Flash animációk egyszerűen:** SWiSHmax 1.0 • **Grafikus FTP kliens Linuxra:** TkFTP • **Ismét egy zsebszámológép?:** GCalc • **Szemét munka:** CheckMail 1.4 • **Túlszámlázás kilővel:** CommTraffic 2.0 Build 2040 • **Szélsőséges megoldások:** Desktop Sidebar 1.03 Beta 48 • **Levelező proxy:** POPFile 0.20.2 • **A hírszerző:** Abilon 1.3 • **Bombabiztos FTP:** EFTP 3.1.3.82 • **Kedvenkereső:** JetLinks 1.2.0.5 • **A reklámgyilkos:** MagicKillah 1.50

99 Hangszer az almafa alól
Sztárrá vált: Apple iTunes for Windows.

100 Hízókúrára fogva
Kipróbáltuk az ACDSee 6.0 PowerPacket.

102 Még ilyet!
Még jobb, még szebb: SuSE Linux 9.

104 Jött, láttuk, győzni fog
A Macromedia új Flash MX-szel jelentkezett.

106 A felejtés ellenszere
Teljes verzió a CD-n: Personal Passworder 2.61.

108 Folyamatos fejlődésben
A hatékonyabb munkaszervezéshez: Microsoft Exchange Server 2003 és Outlook 2003.

Hangszer az almafa alól
Sztárrá vált: Apple iTunes for Windows 99

110 Digitális mákszűrés
Zajszűrési módszerek a digitális fényképekhez.

114 Tömörítsünk!
Sorozatunk második részében a videotömörítési eljárásokat mutatjuk be.

120 HTML-galéria házilag
Galériakészítés IrfanView-val.

122 A tiritarka kaméleon
Színesítsük a Linux kezelőfelületét!

123 Más világ
Amigás és OS/2-es újdonságok CD-inken.

125 A Be-ugró Yellowtab
Nem tűnt el, csak átalakult: Yellowtab Zeta, a BeOS-utód.

126 Scene – a számítógépes underground
IT-mozgalmi élet: demopartik.

kommunikáció 128

128 Látóhatár
Warner Bros.: elmezavaros T-101 • **McDonald's:** hamburger vezeték nélkül • **The Mozilla Organization:** a bőség zavarában • **NEC – Nippon Electric Corporation:** ...Porsche, szerelem • **National Association of Broadcasters:** a vesztes fizet

130 Hírek
Kaspersky Labs: Anti-Hacker személyi firewall • **Symantec:** integrált védelem új tűzfalakkal • **Linksys:** GigaSwitch-ek a SOHO-ba; 54 Mbit/s-os Ethernet híd • **Cisco Systems:** IP-kommunikációs szolgáltatások kis- és fiókirodáknak • **GamaxNet:** tesztelés alatt a Multi-Tech RAS szervere

132 Új magyar letöltések
A hónap webhelye: www.downloads.hu

133 Gyorsteszt
Switch sok szolgáltatással: LinkPro OfficeSwitch 24+4GS • **Kezelhető kapcsolat:** LinkPro SNMP Switch

134 Online számítógépbolt – másképp
Új PC-szaküzlet a neten: www.gepbolt.hu.

136 Cukorral vagy cukor nélkül?
Szoftver a netkávézók üzemeltetőinek: Net Caffe-e.

mobil világ 138

138 Látóhatár
Sharp: tovább a linuxi úton! • **CodeJedi.com:** nosztalgia piciben • **Panasonic:** ékszerteknős • **Motorola, Ati Technologies:** zsebmultimédia • **ARM Ltd., NEC:** duál mobilprocesszor

139 Hírek
Sony Ericsson: multimédiás intelligens telefon; nézzen tükörbe, majd a kamerába! • **Panasonic:** egy kis színes

140 Gyorsteszt
Közelre és távolra: Conceptronic CBTU és CBT100U Bluetooth adapterek • **Hangok a fejben:** Conceptronic CBTHS headset • **Külső lemez belső zsebben:** Freecom FHD-2 külső merevlemez • **Hová tettem adataimat?:** Freecom FM-10 USB rúd

141 Utcai harcos
Telefon és játékgép: Nokia N-Gage.

142 Zsebből videó
Sign PV 999 és SG-897 hordozható CD-/VCD-lejátszó – nyereményjátékkal.

üzlet 143

143 Látóhatár
DisplaySearch: még mindig kevés • **Microsoft:** lassú váltás • **Google.com, Microsoft:** a népszerűség átka • **Open Source Development Labs:** jövő félév • **Microsoft:** a biztonság nevében

144 Hírek
MatávCom, Hewlett-Packard, Geoview Systems: portálrendszer 156 önkormányzatnál • **KSZKI, MatávkábelTV, Microsoft Magyarország:** levelezőrendszer és szélessávú intranet Óbudán • **Bahrain, IBM:** a két tenger királysága Linuxon • **Deloitte&Touche:** a leggyorsabban fejlődő technológiai cégek Közép-Európában • **Krea Kiadó:** ECDL-oktatás internetkávézókban • **Scala:** megjelent az iScala új verziója

146 A csoportmunka helye
Megtartották a Microsoft Office Rendszer hazai premierjét.

148 Pénzt nem tartunk szalmazsákban
Milyen lehetőségek rejlenek az IBM on-demand szolgáltatásokra épülő vállalati modelljében?

150 Színek oázisa az irodában
Költségcsökkenés, hatékonyságnövelés – a Xerox új hálózati nyomtatóinak jelszava.

Színek oázisa az irodában
A Xerox 21 új multifunkciós eszköze 150

tartalom és forma 152

152 DVD-ajánló
A THX megdicsőülése: Indiana Jones-trilógia • **Press any key...:** Mátrix újratöltve • **Hogyan ne raboljunk?:** Széftörők • **Add kölcsön a mobilodat!:** Félix és Rose • **My name is English, Johnny English:** Johnny English • **Benzingőzös angyalok:** Charlie Angyalai: Teljes gázzal • **Koncert zárt ajtók mögött:** Pink Floyd – Live at Pompeii (rendezői változat) • **A magányos farkas:** A tengeralattjáró – rendezői változat • **A végzet asszonya:** Femme Fatale

155 Dobozba zárt filmtörténelem
A hónap DVD-je: Chaplin-gyűjtemény

156 Téli hadszíntér
Játékdemók CD-inken: FIFA 2004, Halo, Gorky Zero.

157 CD-ajánló
Környezetismeret kezdőknek: Földrajz – Kivi oktatósorozat 5. • **Egy atlasz új ruhája:** Atlasz Plusz • **Hét évszázad történelmi metszete:** Magyar történeti életrajzok

158 Az évente frissülő lexikon
Világévkönyv: Microsoft Encarta 2004.

159 Könyvek
Móricz Attila: Programozási alapfeladatok WAP-oldalakhoz és weblapokhoz • **Gottdank Tibor:** Webszolgáltatások – XML alapú szolgáltatások az Interneten • **Julie C. Meloni:** Tanuljuk meg a MySQL használatát 24 óra alatt

szerkesztőségi rovatok

3 Agóra
8 Index
160 Impresszum
160 Hirdetőink
162 Előzetes

Index

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

1942 Battlefield 36–37
2F 2000 Kft. 130
Abilon 1.22 96
Abit IST-G 73–74
ACDSee 6.0 PowerPack 100
Acer 14,89
Adaptive Lighting Technology 44–45
Adobe PageMaker 102–103
Adobe Photoshop 7 110–112
Adria Computer 80–82
AG Neovo F-315B 80–81
Aix 124
Allen Computers 80–82
Alpha 40
AlphaServer 40
AlphaServer GS1280 40
Alphablend Kft. 143
Altavista 143
Altec Lansing 251 80–81
AMD 54–58
AMD Athlon 64 3200+ 54–58
AMD Athlon 64 FX-51 54–58
AMD Athlon XP 3200+ 54–58
American Online 128
Amiga 123
Amilo D 1840 100
AMP Computers 80–82
AMP WinOFF 4.10 92
Anti-Hacker 1.5 130
AOC LM-720A 80
AOL 34
AOL Instant Messenger 128
Aopen CD-952E 81–82
Apache 102–103
Apache Software Foundation 148–149
Apple 86–87,102–103
Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) 87
Apple iTunes for Windows 86
Apple Mac OS X 10.3 87
Arcanum Adatbázis Kft. 157
ARM 138
ARM966E 138
ARPANet 18
Asus A7N8X Deluxe 80–81
Asus P4P800 Deluxe 73–74
Asus TV FM 80–81
Asus V-9520 80–81
Atari ST 138
ATComp Kft. 142
Ati 9700 Pro 40
Ati Mobility Radeon 9600 40
Ati Radeon 13
Ati Radeon 9800 Pro 40
Ati RV280 81–82
ATI Technologies 138
Axelero Rt. 24–28
Be Inc. 125
Belinea 101751 64–68
BenQ FP791 64–68
BeOS 20–21,125
BeOS 5 90
BeOS Next Generation 125
BeWAN PCI 2.0 betatí 86
Blizzard 36–37
BluePlish Computers 70–72,80–82
BorderManager 3.7 87
Briquol 102–103
BSC 60–63
Bungie 156
CA 148–149
Canon 76–77
Canon EOS 300D 48–49
Canon Magyarország 11
Canon MEAP 11
Case Hungary Kft. 10,64–68
CBM64.4.11 Emulator 124
CERN 20–21
CheckMail 90
CheckMail 1.4 96
Chieftec Apollo AL01BK 80–81
China Netcom 14
China Unicom 14
Cisco CallManager Express 131
Cisco IOS 131
Cisco LEAP 78–79
Cisco Systems 130–131
Cisco Unity Express 131
Club 3D 13
Codegen 7014 +400Watt 81–82
CodeJedi.com 138
Coedu távoktatási rendszer 36–37
Comela Networks 128
Command & Conquer 36–37
Commodore 64 124
CommTraffic 2.0 Build 2040 96
CompactFlash 76–77
Compaq 40
Compaq 2002 40
Compaq CRD-8402B 80
ComputerBooks 159
Conceptronic CBT100U 140
Conceptronic CBTHS 140
Conceptronic CBTU 140
CoolerMaster Aero 7 Lite CP5-8J71F 80–81
CorelDraw 120–121
Counter Strike 36–37
CPU Monitor 154
Creative 42–43
Cyrus POPIMAP 87
Data Access Worldwide 87
DB2 148–149
DeatChasesD 123
Debian 102–103
Dell 86
Dell Optiplex GX1 86
Deloitte&Touche 145
Delta Elektronik Kft. 98
Desktop Sidebar 1.03 Beta 48
Developer Depot 36–37
Deweco Electronic 64–68
Difine 110–112
DI3010 42
DI3510(f) 42
Digiham 102–103
Digital 40
Digital Deluxe Toolbox 110–112
Digital Equipment 40
Digiteye DS-211 43
DisplaySearch 143
Doom II 123
Dr. Sándor C&T Expert Kft. 43
DrobPostaGalamb 24–28
DTK Computer Hungary 64–68
DvaSoft 106–107
EA Sports 156
EAX 3.0 Advanced HD 42
eBolt Internetes Műszaki Áruház 12
Eclipse 148–149
eCo Software 124
eComStation 1.1 148
EFTP 3.1.2.81 98
Egon 24–28
El Greco Kft. 24–28,36–37
Electros Content Management System 87
Elitegroup Computer Systems 10
Elixir 81–82
Entrus 6.0 78–79
Eudora 90
Excel 120–121
Exchange Server 2003 146–147
EZ-Buddie D354-2 10
EZ-Watcher 10
F-Secure 88
Fiber Optic 133
FIFA 2004 156
Firebird 0.7 128
Fotexnet Kft. 24–28
Free Hungary.org 24–28
Free Net Mail 24–28
FreeBSD 20–21,34–35
Freecom FHD-2 140
Freecom FM-10 140
Freemail 24–28
Fujifilm 76–77
Fujitsu Siemens Computers 10,64–68
Fujitsu Siemens P17-1 64–68
G.Network 60–63
Gaba GB-1702 64–68
GamaxNet Kft. 130
Gateway 86
GCalc- 94
Gecko 20–22
GeIL 40
Genesi 123
Genius KB-06X 80–81
Genius KB-19M 81–82
Genius NetScroll+ EYE 81–82
Genius SP-M2 Slim 81–82
Genius Speed Wheel 3 60–63
Genius Speed Wheel Force Feedback 60–63
Geovision Systems 144
Gepbolt.hu 134–135
Gigabyte GV-R92S128T 81–82
Gigabyte P4 Titan 667 73–74
GIMDME 102–103
GNU Privacy Guard 102–103
Google 143
Gorky 17 156
Gorky Zero 156
Gphoto 102–103
Great Wall Broadband Network 81–82
GroupWise 6 87
GRUB 122
GT2 Radeon 9800 Pro 40
Gépbolt.hu 80–82
Gépbolt.hu 36–37
Half-Life 2 158
Halo 156
Hardcomp Trading 80–82
Herta 60–63
Herta Számítástechnika 60–63
Hewlett-Packard (HP) 40,44–45,86,144
Hitachi 76–77
Hitachi Deskstar 180GXP IC35L120AVV207-0 70–72
Hitachi Deskstar 180GXP IC35L120AVV207-1 70–72
Hitachi Deskstar 7K250 HDS722580VLAT20 70–72
Honosító Műhely 106–107
HP Magyarország 44
Hungarian Cultural & Information Center 24–28
IBM 13,42,76–77,123,148–149
IBM Client Security Software 78–79
IBM DB2 144
IBM Embedded Security Chip 78–79
IBM eServer pSeries 640 144
IBM eServer zSeries 144
IBM File and Folder Encryption 78–79
IBM MQSI 144
IBM Multi-Burner Plus 42
IBM Password Manager 78–79
IBM PC 300 PL 86
IBM ThinkVantage 78–79
IBM Tivoli 144
IBM WebSphere 144
iChat AV 87
Icon Számítástechnikai Rt. 145
ICQ 34–35
ICQphone 34–35
Ilyama ProLite E431S-S 64–68
image Runner 11
IMAGEON 2250 138
IncrediMail 90
IndexMail Kukac 24–28
Informatikai és Hírközlési Minisztérium 14
Intel 40,54–58
Intel iCH5R 73–74
Intel Pentium 4 3 GHz 54–58
Intel Pentium 4 3,2 GHz Extreme Edition 54–58
Intel Xeon 2,4 GHz 54–58
Inter.net 24–28
Internet Explorer 6.0 20
Internet Relay Chat (IRC) 34–35
Interpontnet Magyarországi Kft. 24–28
IpCop 86
IRC 128
IrfanView 120–121
iScala 145
iScala Business Server 145
ISO DeNoise 110–112
ITU Telecom World 2003 138
J.D. Edwards 148–149
J2EE 148–149
Java 20–21,34–35,36–37,86,124
Java 1.4.1 20–21
Java Console 20–21
Jazz JDA2110 46
JetLinks 1.2.0.5.5 97
Jump'n Bump 102–103
Juventus Team 36–37,134–135
k3b 102–103
Kafelene 102–103
Kaspersky Anti-Virus 88
Kaspersky Labs 130
KDE 122
KDE 3.1.4 102–103
Kdirstat 102–103
Kelly-Tech 46
KFKI Csoporthoz 145
Kgamma 102–103
Kgog 102–103
Kiev Elephant 124
Kingston 80–81
Kisbajusz 159
kNewsTicker 102
Kodak 76–77
Konica Minolta Kft. 42
Kopete 102–103
KOrganizer 102–103
Kpsion 102–103
Krea Kiadó 145
Krename 102–103
Kronos Trade 70–72,80–82
KSZKI 144
LDAP 102–103
LeapFTP 36–37
Leica 76–77
LG 80–81,86
LG 1710B 64–68
LG CRD-8322B 86
LG CRD-8400B 86
LG CRD-8400C 86
LG CRD-8482B 86
LG Electronics 64–68
LG GCR-8523B 86
LILO 156
LinkPro OfficeSwitch 24+4GS 133
LinkPro SNMP Switch 133
Links 124
Linksys GigaSwitch 130
Linksys WET54G 130
Linux 20–21,34–35,102–103,124,138,143–144,148–149
Linux Enterprise Server 9.0 143
Linuxon 90
Live Meeting 146–147
Logitech B69 80–81
Logitech Momo Racing Force Feedback Wheel 60–63
Logitech Wingman Formula Force GP 60–63
Lotus 148–149
Lotus Notes 78–79
Lycos Messenger 34–35
MA30120 130
Mac OS 20–21
Macintos 34–35
MacOS 124
Macroda 64–68
Macromedia 36–37
Macromedia Flash 20–21
Macromedia Flash MX 2004 104–105
Macromedia Inc. 104–105
MAG HD772 64–68
Magic User Interface 123
MagicKillah 1.50 98
Mail.Hungary 24–28
Mailbox 24–28
Mandrake Linux 9.2 86
Market & Opinion Research International 150–151
Marvell Discovery II System Controller 123
MátávCom 144
MátávkábelTV 144
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y080L0 80–81
Maxtor DiamondMax Plus 8 6E020L0 81–82
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y080L0 70–72
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y080M0 70–72
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y080P0 70–72
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y120L0 70–72
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y120P0 70–72
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y160M0 70–72
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y160P0 70–72
McAfee Clinic Activator 20–21
McDonald's 128
Media Box 50–51
MediaSource 43
Memorex 14
Memory Stick 76–77
Metal Gear Solid 156
MicroDrive 76–77
Microsoft 14,20–22,86,128,143,148–149,156
Microsoft Crypto API 78–79
Microsoft Encarta 2004 158
Microsoft Exchange Server 2003 108
Microsoft Magyarország 144,146–147
Microsoft Media Player 126–127
Microsoft NetMeeting 34–35
Microsoft Office System 146–147
Microsoft Outlook 2003 108
Mikland Computer 80–82
MildDisc 40
MILNET 18
Mimdza Communications 36–37
Minolta 42
mIRC 34–35
Mitsumi 80–81
MK Trading 140
MOble MAnager 124
MorphOS 123
Mosaic 18,20–21
Motorola 138
Mozilla 20–21,102–103,124,128
Mozilla 1.5 20–21,128
Mozilla 1.5 Mail & Newsgroups 22
MSI 865 Pe (Neo2) 73–74
MSN 34–35
MSN Messenger 128
Multi-Tech Systems 130
MultiCom Kft. 76–77
Multimedia.hu 50–51,60–63,140
MultiShow I.3.6 124
MySQL 159
Naplóny Kft. 12
NASA 14
National Association of Broadcasters 128
Neat Image 2.6 110–112
NEC 128
NEC 138
NEC 1760NX 64–68
NEC 128
Net Caffe-e 36
NetCity 24–28,36–37
Netfabb 124
NetMail 36–37
NetPac Kft. 152–154
Netpicer.hu 38–39
NetPosta 24–28
Netscape 78–79,124
Netscape 7.1 20
Netscape 7.1 Mail & Newsgroups 22
Netscape Instant Messenger 34–35
NetSys 80–82
NetWare 6 87
Nevertail 12
NewView 2.11.1 124
NFSNET 18
nik multimedia Inc. 110–112
Nikon 76–77
Nippon Electric Corporation 128
Nokia 76–77
Nokia 6230 11
Nokia N-Gage 128
Nokiapad 120–121
Novell 13,87
NV38 40
Nvidia 13,40,102–103
Nvidia FX5800 Ultra 40
Nézasza.eu Online 24–28
OBS 20–21
Office 2003 146–147
Oktatási Minisztérium 12,145
Olympus 76–77
Open Directory 2 87
OpenOffice.org 1.1 90,102–103
OpenVMS 40
Opera 124
Opera 6.05 22
Opera 6.05 Hun 20–21
Opera 7.21 Erg 20–21
Oracle 148–149
OS/2 20–21,123
Outlook 90
Outlook Express 6 22
Palm Tungsten T3 128
PalmOS 34–35,138
PAM Computers 80–82
Panasonic 76–77,138
Panasonic G50 139
Panasonic G70 138
Panasonic Mobile Communications 139
Pedagógus-továbbképzési Módszertani és Információs Központ 12
Pegasus 25,123
Personal Passworder 90,106–107
Philips 70
Philips 170B4BB 64–68
Philips SAA7134HL 80–81
Photokina 110–112
Photoshop Elements 110–112
Photosmart 7960 44
Photosmart 945 44–45
Pilot Comp 80–82
Pioneer DVR-106 81–82
PipeNightDreams 123
Pixel 64–68
Pixie 102–103
PlaceWare 146–147
Plastic ST1122 81–82
PocketPC 128
Popcorn 90
POPFile 0.19.2 98
Postfix SMTP 87
Powerlcons 123
Prescott 40
Prometheus Project 14
Promise PDC20276 73–74
Promise PDC20378 73–74
Prím Online 24–28
PrimPosta 24–28
Prion 102–103
Public-Key Cryptography Standard #11 78–79
Pulsar Hungary Kft. 13
QNX 20–21
Quality Feedback Agent 20–21
Quark Xpress 102–103
QuickShare 139
QuickTime Player 128
Qwerty 70–72
Radeon 9800XT 40
Ramirs Rubin Rt. 42,64–68
Rational 148–149
Red Hat 86,143
Rhomba 43
Ricoh 76–77
RSA Secur ID 78–79
Saitek R100 USB Sports Wheel 60–63
Saitek R220 Digital Sports Wheel 60–63
Saitek R440 Force Feedback Wheel 60–63
Samba 102–103
Samba 3 87
Samsung 40,64–68,70–72,76–77,86
Samsung SpinPoint SP1604N 70–72
Samsung SpinPoint SP1614C 70–72
Samsung SpinPoint SP1614N 70–72
Samsung SpinPoint SP0802N 70–72
SanDisk 76–77
Sanyo 40
SAP 148–149
Savage 36–37
Scala Business Solutions 145
Scala Kft. Hungary Kft. 145
SceneCON 126–127
Scribus 1.0.1 102–103
Seagate Baracuda 7200.7 ST3120022A 70–72
Seagate Baracuda 7200.7 ST3120026A 70–72
Seagate Baracuda 7200.7 ST3120026AS 70–72
Seagate Baracuda 7200.7 ST3120026AS 81–82
Seagate Baracuda 7200.7 ST380011A 70–72
Seagate Baracuda 7200.7 ST380013AS 70–72
Secure Digital 76–77
Senao EnGenius EL-2511BG2+ Deluxe 130
Senorg Galileo 800T 52–53
Serenity Systems 124
Serv-U 36–37
Sharp 138
Shuttle Spacewalker AB60R 81–82
Siebel 148–149
Siemens 76–77,124
Siemens Xelibri 138
Sign PV 999 142
Sign SG-897 142
Silicon Image Sil 3112 73–74
Sinclair Spectrumon 124
SmartMedia 76–77
SmoothVall Express 2.0 beta7 86
Solaris 20–21,124
Sony 76–77
Sony DSR-85 114–118
Sony Ericsson P900 139
Sony Ericsson T630 139
Sony NX 138
Sony NZ 138
Sony PVW/PVV 114–118
Sony SDM-X734 64–68
Sony UVW 114–118
Sound Blaster Audigy LS 42
Splinter Cell 156
Starcraft 36–37
StarOffice 102–103
Sulinet Expresszz 12,145
Sulinet Programroda 12
Sun 20–21,86
Sun Java 1.3 20–21
SurfHere 128
SuSE 143
SuSE GmbH 143
SuSE Linux 102–103,122
SWISHmax 1.0 95
Symantec Enterprise Security Architecture Advanced Manager 131
Symantec Gateway Security 5400 131
SymbianOS 138–139
Szakk Vállalkozás 136
Számalk Kereskedőház 64–68
Szerencsejátékok Magyarország 128
Technology Innovation Compressor Supreme 60–63
Technotrade Informatikai Rt. 43
The Mozilla Organization 128
Thermaltake 40
Thermaltake Volcano 11+ 81–82
ThinkCentre 42
ThinkVantage 42
Thunderbird 0.3 128
Tivoli 148–149
TKFTP 96
Toshiba 76–77,86,128
Toshiba P6 43
Toshiba TLP-311 43
Total Commander 36–37
Trend Micro 88
Tru64 Unix 40
Trust Combi TV-PC Pop View 141
Trust NF340 Race Master 60–63
Tsinghua Tongfang 86
Tungsten C 128
Ultrafunk Popcorn 90
Unit Kft 157
United Linux 148–149
Unix 34–35,87,124
Valve 156
Vantec MRK-102FD 46
Vantec MRK-103F 46
VBA 120–121
VBShield for MS Office 2000/XP 87
VBShield for Novell NetWare 87
VDF 9.0 IDE 87
VFATGEA 1.4 124
VFP9 138
Via 123
Via VT6410 73–74
VICE/2 1.12 124
Viewpoint Media Player 20–21
ViewSonic VP171b 64–68
VirusBuster 87
VirusBuster for Windows Workstations 87
VirusBuster Kft. 87
VirusBuster MailShield for GroupWise 87
Visual Basic 120–121
Visual DataFlex 9.1 béta 87
Volet Duo V8 13
Warcraft 36–37
Warner Bros. 128
WarpVision GUI 124
Wayport 128
Web Application Server 87
Web-Management Utility 133
WebApp Studio 3 87
WebSphere 148–149
Wendi-Tech 46
Western Digital Caviar WD800BB 70–72
Western Digital Caviar WD800JB 70–72
WesternDigital WD Caviar WD1200BB 70–72
Westwood 36–37
WGet-GUI 124
WHOLoad 124
Winamp 20–21,126–127
WinAmSPAM 1.18 90
Windows 87
Windows CE 34–35
Windows Commander 36–37
Windows Share Point Services 146–147
Windows XP Service Pack 2 143
Windows XP Tablet PC Edition 14
Word 120–121
Xara Webstyle 4 94
Xbox 156
XCade 138
xD-Picture Card 76–77
Xelo SP1702 64–68
Xerox 150–151
Xerox CopyCentre 150–151
Xerox WorkCentre 150–151
Xerox WorkCentre Pro 150–151
XGI Technology 13
Xine 102–103
Yahoo! 34–35
YaST 102–103
Yellowtab 125
Z-Press Kiadó 157
Zaurus SL6000 138
ZENworks for Desktops 3.2 87
Zeta 90
Zeta 125
ZoneXplorer 123

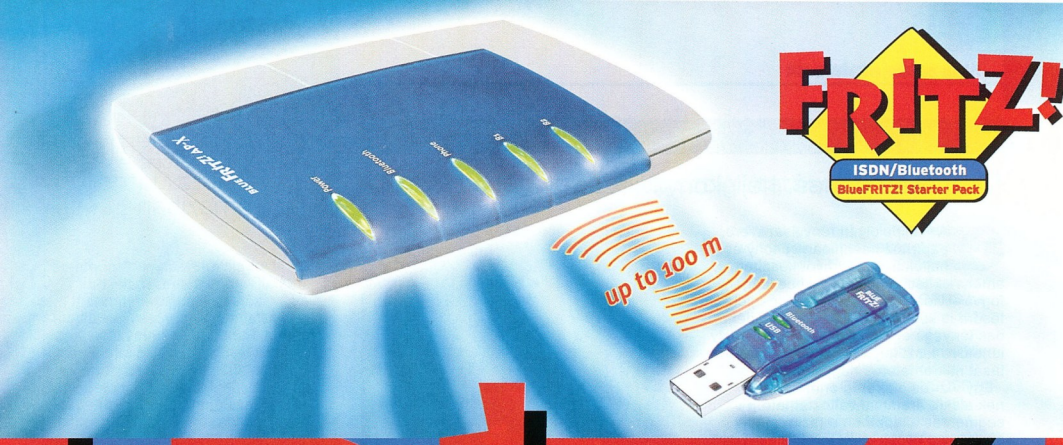

FRITZ! BLUETOOTH

ÚJ!

Nincs Többé Kábel!

Vezeték nélkül az ISDN és Internet világába

Fantasztikusan új otthoni vagy irodai on-line élmény, a BlueFRITZ! az ISDN szolgáltatásait vezeték nélkül költözteti számítógépébe.

Most csatlakoztasd a BlueFRITZ!-et a kíváló minőségű digitális ISDN-hez, mehetsz amerre akarsz – akár a nappali díványáról szörfözhetsz, levelezhetsz a teraszon vagy faxolhatsz a konyhában – nem kell kábeleket körbevezetni.

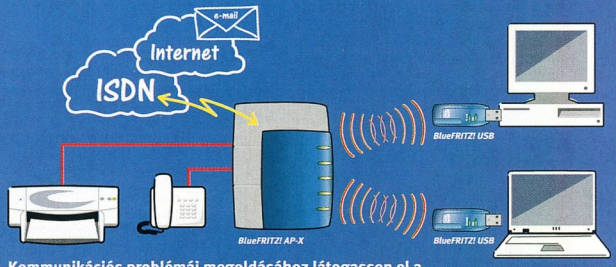

Kommunikációs problémái megoldásához látogasson el a www.avm.de/en/BlueFRITZ! honlapra vagy vegye fel a kapcsolatot:

BlueFRITZ! Starter Pack

AVM BlueFRITZ! AP-X

- Otthonát vagy irodáját az ISDN és az Internet világához kapcsolja
- A megbízható és biztonságos Bluetooth technológiával hét BlueFRITZ! USB PC-t csatolhat
- További két analóg telefont, faxot vagy üzenetrögzítőt csatlakoztathat
- Teljesértékű ISDN PBX alközpont és ISDN-USB-csatoló egyben

AVM BlueFRITZ! USB

- PC-jét vagy notebook-ját kábel nélkül csatlakoztatja a BlueFRITZ! AP-X-hez, ISDN és Internet eléréshez
- "USB Plug and Play" tedd be és szörfözz, levelezz, faxolj egy szempillantás alatt
- Megbízható, védett Bluetooth kommunikáció

SZKI-COM

SZKI-COM Kft.
H-1011 Budapest, Iskola u. 10.
Tel: 36-1-214-4420
Fax: 36-1-214-4418
honlap: www.szkicom.hu
e-mail: info@szkicom.hu

www.avm.de

HIGH-PERFORMANCE COMMUNICATION BY...

AVM

09/46

AVM GmbH for International Communication Technology · Alt-Moabit 95 · 10559 Berlin, Germany · Phone: +49-30-39976-232 · Fax: +49-30-39976-254 · ict-info@avm.de

Philips

Mozgókép színes, hajlékony kijelzőn

A Philips olyan fényvisszaverő, papírhoz hasonlóan vékony és hajlékony képernyőt készített, amelynek technológiája – sebességénél fogva – videoképek és színek megjelenítésére is képes. A képernyő működésének lényege egy olyan megoldás, amely lehetővé teszi folyadékok gyors áramoltatását mikrométeres nagyságrendben.

Egy víz- és olajréteg érintkezési felületének alakja árammal változtatható. Feszültségmentes állapotban a (színes) olaj egy sík hártyát képez a víz és az elektróda hidrofób (víztaszító), szigetelő bevonata között, ami egy színes képpontot eredményez. Az elektróda és a víz között áram hatására megváltozik a víz és a bevonat közötti határfelületi feszültség. Ennek eredményeként az egymáson fekvő rétegek instabillá válnak, és a víz félretolja az olajat, így egy részben átlátszó képpont jön létre. Ha a feszültségre kapcsolható alkotórész alá egy fehér, fényvisszaverő felületet helyezünk, fehér pixel keletkezik. Mivel a képpont igen kicsi, a felhasználó csak az átlagos fényvisszaverődést érzékeli, ami azt jelenti, hogy egy nagyon fényes, erősen kontrasztos kapcsolható alkotórészhez jutottunk.

Az új képernyőn a fehér és a színes tükrözéseket elég gyorsan lehet váltogatni ahhoz, hogy videoképek is megjeleníthetők legyenek. A technológia teljesítményigénye és működési feszültsége kicsi, a fényvisszaverés és a kontraszt pedig megközelíti a papírét.

Az ilyen képernyők a fényvisszaverő folyadékkristályos kijelzőknél négyszer, minden egyéb, feltörekvőben lévő technológiánál pedig kétszer fényesebbek. A vörös, a zöld és a kék (RGB) szűrők, illetve a három alapszín váltakozó szegmenseinek alkalmazása következtében a hagyományos képernyőnek lényegében mindig csak a harmada veri vissza a fényt a kívánt színben. Az új képernyő olyan rendszert alkot, ahol egyetlen pixel egyszerre két különböző színt képes létrehozni, így a képernyő teljes felületének akár kétharmada veri vissza a fényt a kívánt színben. Ez úgy lehetséges, hogy egy képpontban két, egymástól függetlenül is szabályozható színes olajhártya és egy színszűrő helyezkedik el egymás fölött. Az alkalmazott színek a kék, a piros és a sárga, amelyek egy úgynevezett szubtraktív rendszert alkotnak. Ehhez hasonló megoldással például a tintasugaras nyomtatásnál találkozhatunk. Az új képernyők az LCD képernyők teljesítményénél is nagyobb fényerőt eredményeznek, mivel nincs szükség polarizátorokra.

A Philips Electrowetting technológiája lehetővé teszi a folyadékok gyors, szabályozott áramoltatását mikrométeres kapszulákban – a kijelző képpontjaiban

www.philips.hu

Elitegroup Computer Systems

EZ-Buddie barebone PC

Az Elitegroup legújabb barebone PC-je, a D3S4-2-es típusjelű EZ-Buddie modell helytakarékos megoldást nyújt az íróasztalon, 162x263x310 mm-es méretével feleakkora tömegű, mint egy hagyományos személyi számítógép. A gép Socket 478 processzorfoglalattal ellátott, DDR333 memóriát támogató alaplapja SIS651+962 lapkakészletre épült. Integrált SIS315 grafikus vezérlőt, hatcsatornás integrált hangvezérlőt, a hátlapon 10/100 Mbites LAN portot, emellett IEEE-1394, USB 2.0 portokat és az előlapon a további USB csatlakozó mellett szintén egy IEEE-1394-es portot, valamint a multimédiához elengedhetetlen mikrofon- és fejhallgató-csatlakozókat tartalmaz.

Az EZ-Buddie könnyű és elegáns megjelenésű alumíniumházának legszembetűnőbb eleme az EZ-Watcher színes LCD kijelző, amelyen többek között figyelemmel kísérhető a ház, a processzor és a memória hőmérsékletének alakulása. A gép tartozékaként a magyar forgalmazó egy hatféle memóriakártya fogadására alkalmas olvasót ad ajándékba.

Case Hungary Kft. ☎ 450-2930
info@case.hu
www.case.hu
www.ecs.com.tw

Fujitsu Siemens Computers

Mint a moziban

A Fujitsu Siemens Computers új, magánfelhasználóknak szánt noteszgépet mutatott be. Az Intel Pentium 4 processzorral ellátott Amilo D 1840 extraszéles képernyőjének, valamint felsőkategóriás filmlejátszási és -szerkesztési multimédiás képességeinek köszönhetően valódi házimoziként funkcionál. 1280x800 képpontos WXGA felbontásánál fogva 16:9 képarányú filmek lejátszására is alkalmas. A 128 Mbyte videomemóriával ellátott Ati Mobility Radeon 9600 grafikus lapkakészlet kiváló képminőséget és valósághű háromdimenziós effektusokat biztosít.

Amilo D 1840: a Fujitsu Siemens Computers új, felsőkategóriás otthoni noteszgépe

Az új Amilo D-vel megvalósítható képmoduláció 18-ról 24 bitre növeli az LCD panel színreprodukciós képességét, tovább fokozva ezzel a filmlejátszás nyújtotta élményt. Az Intel Pentium 4 processzor 3,2 GHz-es maximális órajelsebessége játékokhoz és üzleti alkalmazásokhoz is kellő teljesítménnyel bír. Az új noteszgép a párhuzamos alkalmazásfuttatáskor a teljesítményt és sebességet növelő Hyper-Threading technológiát is támogatja.

Az Amilo D 1840 kombinált CD-RW/DVD- vagy DVD+R-/+RW-íróval bír, a széles körű csatlakoztathatóságról integrált LAN, modem, infravörös és IEEE-1394 interface, három USB 2.0 port és opcionálisan beépíthető Wireless LAN modul gondoskodik. A felhasználót a noteszgép zaja sem zavarja filmnézés közben: a hatékony energiagazdálkodás csökkenti a hőtermelést és ezzel együtt a ventilátorhasználatot is. A gép kombinált Memory Stick/Secure Digital/MultiMediaCard fogadónyílása közvetlenül képes olvasni a digitális fényképezőgépek, kamkorderek és mobiltelefonok kártyájának adatait.

Fujitsu Siemens Computers Kft.
☎ 471-2111
info-hun@fujitsu-siemens.com
www.fujitsu-siemens.hu

Canon

MEAP többcélú architektúra

A Canon MEAP (Multifunctional Embedded Application Platform, azaz többcélú beágyazott alkalmazásplatform) néven új architektúrát és rá épülő eszközöket mutatott be.

A MEAP nyílt, Java-alapú fejlesztési platform, amely testreszabott üzleti vagy egyedi alkalmazások elkészítését teszi lehetővé úgy a Canon, mint külső fejlesztők számára. Ezek az alkalmazások az új eszközökön anélkül futtathatók, hogy ehhez további külső hardverre lenne szükség.

A bejelentéssel egy időben forgalomba hozott, 22–60 oldal/perc teljesítményű Image Runner digitális nyomtató-másolók – az iR2220i, iR3320i, iR5020i és az iR6020i modellek – mindegyike beágyazott MEAP-képességekkel rendelkezik, és már Magyarországon is kapható.

Delta Elektronik Kft. ☎ 437-5200
info@delta.hu
www.delta.hu
www.canon-europa.com

Nokia

Klasszikus forma – fejlett szolgáltatások

A Nokia 6230 háromsávos (GSM, GPRS, EDGE 900/1800/1900) mobiltelefon az EDGE (Enhanced Data for Global Evolution) és a Bluetooth vezeték nélküli technológia révén több csatlakozási lehetőséget, eltávolítható multimédiás memóriakártyát, valamint fényképek és videofelvételek készítésére alkalmas beépített VGA-kamerát tartalmaz.

A 65 536 szín megjelenítésére képes aktív TFT kijelzővel rendelkező Nokia 6230 videolejátszójával hanggal ellátott videofelvételek szerkeszthetők, küldhetők és fogadhatók, illetve ott, ahol harmadik generációs szolgáltatások rendelkezésre állnak, videó is nézhető az internetről. A telefon nagy sebességű EDGE kapcsolatának köszönhetően az üzletemberek gyorsabban internetezhetnek, válthatnak üzeneteket és tölthetnek le adatokat. A Nokia 6230 akár 236,6 kbit/s-ot elérő letöltési adatsebességével az EDGE-en át a GPRS-hez képest több mint negyedére csökken a letöltéshez szükséges idő.

Nokia 6230: a háromsávos kamerafonnal nagyobb sávszélességen érhető el a mobil internet

A Nokia 6230 mobil e-mail klense révén a felhasználók az EDGE, a GPRS és a HSCSD hálózatokon gyorsan intézhetik elektronikus levelezésüket. A fejlett xHTML-böngészővel rövidebb idő alatt érhetők el a mobilszolgáltatások és az információforrások, a beépített TCP/IP technológia pedig az éteren át történő letöltést egyaránt megkönnyíti és felgyorsítja.

A mindössze 97 gramm tömegű, 5 óra beszélgetési és 300 óra készenléti időt nyújtó telefon szállítása a tervek szerint 2004 első negyedévében indul.

www.nokia.hu
www.forum.nokia.com

Sulinet Expressz

Kelendőbbek a számítógépek

A legfrissebb adatok szerint már több mint 10 ezer számítógépet és 40 ezer számítástechnikai eszközt, illetve alkatrészt vásároltak a Sulinet Expressz programban. A vásárlások eddigi összértéke meghaladja a 3 milliárd forintot.

Az adókedvezményes program – mint arról lapunk korábbi számaiban részletesen olvashattak – azt hivatott elősegíteni, hogy főként az oktatáshoz kapcsolódóan minél több háztartásba kerüljön otthoni számítógép, illetve a már meglévőket korszerűsíteni, fejlesztani tudják a családok. Mindkét cél nagyon fontos, hiszen Magyarország az otthoni PC-vel való ellátottság területén egyelőre jelentősen elmarad az európai uniós átlagtól.

A nyáron startolt program indulása óta folyamatosan és gyorsuló tempóban növekszik a vásárlások összértéke. Az eddig eladott több mint 10 ezer számítógép-konfiguráció értékben több mint felét teszi ki az összeladásnak. A programban összeállított konfigurációk mindegyikét úgy alakították ki, hogy a számítógépek minden alapvető felhasználói célnak megfeleljenek, legyen szó munkáról, tanulásról, internetezésről vagy játékról. Az operációs rendszer, a CD-író, a video- és hangkártya, a modem alapvető tartozéka minden, a program keretében megvásárolható számítógépnek. A gép mellé új és kényelmes elektronikus adathordozó eszközt (USB pendrive-ot) is kapnak a vásárlók. Minden konfigurációra 3 év garancia érvényes.

Az informatikai termékek gyors technikai avulása miatt az is fontos, hogy a már meglévő számítógépeket folyamatosan korszerűsíteni lehessen. A vásárlási adatokból kitűnik, sokan már meglévő eszközeiket cserélik le, vagy magasabb technológiai paraméterekkel rendelkezőket vásárolnak. Az eddigi adatok alapján legtöbben processzort, memóriát, illetve az egyedi termékek közül monitort és nyomtatót vásároltak.

Itt adunk hírt arról is, hogy a Sulinet Expressz program keretében az Oktatási Minisztérium, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium, a Sulinet Programiroda, valamint a Pedagógustovábbképzési Módszertani és Információs Központ felhívást tett közzé olyan informatikai képzéseket lebonyolító cégeknek, akik vállalják, hogy a program keretében, központi előírás szerint továbbképzési kurzusokat szervernek és bonyolítanak le 2004. január 5. és 2005. május 31. között (vagy a keretösszeg kimerüléséig) a pedagógusok számára.

A Sulinet Expressz információs oldalai a világhálón

Népszerű az internetes vásárlás

A Sulinet Expressz program egyetlen kizárólag internetes értékesítést nyújtó szállítója, az eBolt Internetes Műszaki Áruház kedvező tapasztalatokról számolt be, amelyek alapján elmondható, hogy a vevők kedvelik ezt a vásárlási formát a Sulinet Expressz-termékek választásakor. Értékelik a pontos termékinformációkat, az egy helyről beszerezhető tájékoztatást a vásárlás ügymenetével kapcsolatban, és a kényelmes ügyintézést, amely az ország bármely pontjáról igénybe vehető.

A kedvező árú számítógépek mellett az eBoltban a legnépszerűbb termékek a CD- és DVD-írók, valamint a monitorok és a digitális fényképezőgépek. Sokan meglévő gépüket fejlesztik tovább, élve a program adta kedvezménnyel. A számítógépek közül az eBolt saját összeszerelésű számítógépei is kelendőek, annál is inkább, mivel jelenleg a Sulinet programon belül az összes szállító közül az eBolt kínálja az egyik legolcsóbb gépet 117 990 forintos áron. A gépek az áruház számítógép-konfigurátora segítségével egyedülállóan rugalmasan, már az interneten testre szabhatók. A vásárlók gyakran élnek is ezzel a lehetőséggel, és egy-egy elemet másra cserélnek a gépekben.

A nyári időszakban az eBolt napi forgalmából 20-25%-os részarányt képviseltek a sulinetes vásárlások, mostanra azonban ez az arány jóval magasabb mértéket is elér, és akár naponta több millió forint rendelési értéket jelent. A fizetési módokat tekintve a vásárlók főként a készpénzfizetést részesítik előnyben, kisebb arányban választják az áruhitelre történő vásárlást.

A PC-k az áruház számítógép-konfigurátora segítségével már az interneten rugalmasan testre szabhatók

- www.sulinet.hu/ado/
- www.ebolt.hu
- Amit tudni akart a SEX-ről – PCM 2003/8/14

Trust

Teljes képernyős tévéműsor a monitoron

A felhasználók a Trust Combi TV-PC Pop View külső tévétuner révén a monitor egyik ablakában a számítógépen dolgozhatnak, míg a másikban televíziót, videót vagy DVD-t nézhetnek. A Trust Combi TV-PC Pop View különösen azoknak a megszállott PC-használóknak jelenthet segítséget, akik azért egy-egy élő sportközvetítésről vagy hírműsorról sem szeretnének lemaradni.

A Pop View a monitornak video- és VGA-jeleket küldő, önálló televízióhangolási egység, ami szabad választást biztosít a személyi számítógép, a televízió vagy a kettő kombinációja között. A VGA kimenőjel a 640x480, 800x600 és 1024x768 képpontos felbontást támogatja 60 és 75 Hz-en. A televízió-, video- és DVD-képek a kép a képben (Picture On Picture, POP) szolgáltatás révén egy külön ablakban jelennek meg a számítógép képernyőjén. Ha a személyi számítógép nincs bekapcsolva, a televízió-, video- és DVD-képek teljes képernyős módban nézhetők.

A felhasználó a szöveges képernyőmenüben (OSD menü) a tévécsatorna kiválasztására, a fényerő, a kontraszt, a színkiegyenlítés, valamint a számítógép monitorán megjelenő POP televízióablak méretének és helyének beállítására szolgáló számos lehetőséget talál. Ezek a mellékelt távirányítóval is beállíthatók. Az alapvető funkciógombok a Pop View-n is megtalálhatók, amely állapotkijelzőkkel is bír a tápfeszültség, a tévés és a PC-s üzemmód jelzésére.

A Pop View nem igényel különleges szoftvert vagy illesztőprogramot, és a tévécsatornák mentése előtt mindet automatikusan végigpásztázza. A többnyelvű kezelési útmutató mellett tápfeszültség-adapter, elemek és egy 3,5 mm-es hangkábel-csatlakozó tartozik az eszközhöz. Ajánlott bruttó kiskereskedelmi ára 46 990 forint.

Trust Combi TV-PC Pop View: külső tévétuner megszállott PC-felhasználóknak, akik egy-egy élő közvetítésről vagy hírműsorról sem szeretnének lemaradni

- Napfény Kft. ☎ 463-9030
- www.multimedia.hu
- www.trust.com

Club 3D, XGI

Partneri szerződés

Az Ati Radeon és Nvidia processzoros videokártyáiról ismert Club 3D a tajvani XGI Technology processzoraival felszerelt kártyákkal bővíti kínálatát, miután kiemelt partneri szerződést kötött a két cég.

Az együttműködés első gyümölcse a Volari Duo V8 videokártya

Az első modell a csúcskategóriás Volari Duo V8 lesz 256 Mbyte-os memóriával, DVI, VIVO és tévécsatlakozóval. Novemberben – e sorok közzétételével egy időben – kerül bevezetésre.

Pulsar Hungary Kft. ☎ 219-0395
www.club-3d.com
www.xgitech.com

Novell

210 millió a SuSE Linuxért

A Novell lapzártánkkor bejelentette, hogy 210 millió dollár készpénzért felvásárolja a SuSE Linuxot. Ennek eredményeként – a német cég nyílt forráskód területén szerzett tapasztalatára, valamint saját hálózati és személyazonosság-kezelési megoldásaira, támogatására, képzéseire és tanácsadási szolgáltatásaira építve – a Novell a jövőben a Linux rendszereket és azok összes komponensét szállítja majd a szerverektől az asztali gépekig. A felvásárláshoz még szükséges a hatóságok és a részvényesek jóváhagyása, így a Novell az első pénzügyi negyedév végére (2004 januárjára) tervezi annak befejezését.

A korábban NetWare hálózati operációs rendszeréről ismert Novell a Linux alapjain épít új stratégiát

A lépésre azt követően került sor, hogy a Novell idén augusztusban felvásárolta a Linux-alapú szerver- és munkaállomás-alkalmazásokat szállító Ximiant, és arra utal, hogy a korábban a NetWare hálózati operációs rendszeréről ismert, Utah állambeli vállalat a Linux-megoldások teljes termékskálájának kialakítására törekszik. A SuSE Linux megoldásai jól kiegészítik a Novell Linux-szolgáltatásait, mivel a német cég széles körű otthoni és szervermegoldásokat kínál a legkülönfélébb vállalkozások eltérő igényeire szabva. A Novell ezzel egy időben azt is bejelentette, hogy az IBM 50 millió dollárt kíván Novell elsőbbségi részvényekbe fektetni, és a két cég az IBM és SuSE Linux közötti, jelenleg érvényben levő szerződés meghosszabbításáról, a SuSE Linuxnak az IBM szerverein történő további támogatásáról, valamint a termék- és marketingtámogatásról is tárgyalnak. E szerződések a SuSE Linux felvásárlásának befejeztével lépnek majd életbe.

Novell Magyarország ☎ 489-4600
ULX Kft. – SuSE Linux magyarországi iroda ☎ 450-0921
www.novell.hu
www.suselinux.hu

XEROX

A Sun Microsystems számos nyomtatóval rendelkezik, de eszköz- és nyomtatáskezelési szolgáltatásaikat egyetlen beszállító kezeli: a Xerox. Szakmai tapasztalatunkra támaszkodva eredményesebben tudnak saját szakterületükre összpontosítani. Mert másképp is lehet.

További információ: www.xerox.hu tel: (1) 436-8800

© 2003 XEROX CORPORATION. © XEROX Minden jog fenntartva. A Xerox® és a The Document Company® a Xerox Corporation védjegyei.

THE DOCUMENT COMPANY
XEROX®

Sponga Tamás

Az élet keresése

NASA

Az 1989-ben útjára bocsátott Galileo pályafutása idén szeptember 21-én ért véget. Az űrszonda az utolsó nyolc év alatt nagyon sok képet készített a Naprendszer legnagyobb bolygójáról, a Jupiterről és holdjairól.

A NASA mérnökei már újabb expedíció tervein dolgoznak, aminek eredményeként leghamarabb 2011-ben indulhat űrhajó a Jupiter felé. Az egyik fő cél az Európa hold vizsgálata, ott ugyanis óceánt sejtenek, így a jégtakaró vastagsága mellett az is foglalkoztatja a kutatókat, megvannak-e a holdon az élet kialakulásához és fennmaradásához szükséges feltételek.

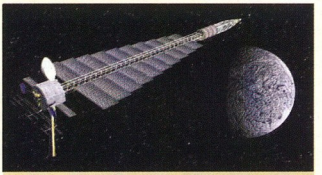

2011 Űrodüsszeia

A jelenlegi, kémiai hajtóművekkel a feladat megoldhatatlan, hiszen a Jupiter gravitációs mezőjében kellene Európa körüli pályára állítani az odaküldött űreszközt, a folyamatos pályakorrekciókhoz azonban annyi hajtóanyagra lenne szükség, amennyit képtelenség odajuttatni. A NASA terveiben nukleáris meghajtású űrhajó szerepel, aminek a kifejlesztéséhez kétmilliárd dollárt kívánnak felhasználni.

A Prometheus Project keretében megvalósítandó űrexpedíció első űrhajója a Jupiter Icy Moons Orbiter (JIMO), ami ionmeghajtással rendelkezik majd. Az ehhez szükséges energiát pedig az űrhajón lévő atomreaktor fogja előállítani. A 30 km/s sebességet is elérő (bár elég lassan gyorsuló) ionhajtású JIMO elérheti akár a 20 méteres hosszt és a 20 tonnás tömeget is. A hajó tizenkét évesre tervezett útja során nyolcnyolc hónapot töltene el a Callisto és a Ganümédesz tanulmányozásával, majd hátralévő idejét az Európa körül töltené.

- http://galileo.jpl.nasa.gov/index.html
- www.jpl.nasa.gov/jimo/
- http://solarsystem.nasa.gov/missions/profile.cfm?Sort=Chron&Mission=JIMO
- http://spacescience.nasa.gov/missions/prometheus.htm

Sánta lépés?

MEMOREX

A jelenlegi árérzékeny piacon bizony könnyű olyan lépést tenni, amivel egy-egy cég kivívhatja a vásárlók ellenérzését. Ha a fő terméket érinti a lépés, pénzügyi csődbe is kerülhet a vállalat.

Utóbbiról nincs szó a Memorex esetében, de valószínűleg kevesen fognak örülni annak, hogy 2004 januárjától 10–15%-kal emelni kívánja az általa forgalmazott CD-R és CD-RW korongok árait. A Memorex arra hivatkozik, hogy beszállítói újfajta, drágább műanyagból készítik a lemezeket, illetve emelkedtek a szállítási költségek és a licencdíjak. Emellett az írható CD-ből hiány kezd kialakulni, mivel egyre több gyár áll át az írható DVD-k gyártására.

Tény, hogy az írható DVD egyre jobban terjed, de a Memorex lépése még nem lendíti fel a

Jövőre kicsit több költség hárul a vásárlókra

CD-R és CD-RW lemezek eladását. Arról nem is beszélve, hogy a merevlemezek árának drasztikus csökkenésével sokan inkább egy újabb merevlemezt vesznek, mint egy taligányi CD-R-t vagy CD-RW-t.

- www.memorex.com/

Kezdeti lelkesedés

ACER, MICROSOFT

A Microsoft most ünnepelte a Windows XP Tablet PC Edition operációs rendszer egyéves születésnapját. A különlegesen átalakított rendszert a redmondi cég egyik szabványosítási törekvésének tekinthetjük. Addig is voltak a tábla-PC-hez hasonló eszközök, csak más néven és egyedi operációs rendszerekkel. A tábla-PC-hez alakított Windows megjelenése óta eltelt egy évben azonban közel sem alakultak úgy az eladások, ahogy a hardvergyártók és a Microsoft remélte.

Wang Chen-tang, az Acer elnöke szerint a gyenge eladások fő oka az, hogy a Microsoft túl drágán adja a Windows XP Tablet PC Editiont, és emiatt a hardvergyártók költségei is nagyon magasak. Az elnök szerint a hardvergyártóknak és a Microsoftnak együtt kellene dolgozniuk a tábla-PC-k népszerűsítésén. 2002 novembere óta összesen 72 ezer eszköz kelt el világszerte. Egy tábla-PC nagyjából 200 dollárral kerül többe egy hasonló teljesítményű noteszgépnél, azonban a 200-ból mindössze 30–60 dollár a hardver árkülönbözete, a többi Windows XP Tablet PC Edition árára vezethető vissza. Az Acer elnöke szerint a Microsofttal folytatott eddigi tárgyalások nem hoztak eredményt.

A tábla-PC egyelőre nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket

- www.acersupport.com/notebook/html/tabletpc.html
- www.microsoft.com/windowsxp/tabletpc/default.asp

No Spam! – erélyesen

NAGY-BRITANNIA

Egyre aggasztóbb a kéretlen elektronikus levelek számának növekedése. A védekezés több módjával próbálkoznak, például törvényi szabályozásokkal is. A brit kormány törvénytervezete a netezőket és a mobiltelefonok tulajdonosait fogja védeni. Az új törvény december 11-én lép életbe, mikortól azok a cégek, amelyek olyan magánszemélyeknek küldenek reklámlevelet, akikkel nem állnak közvetlen üzleti kapcsolatban, illetve nem kaptak rá engedélyt a felhasználótól, törvénysértést követnek el. A kiróható büntetés minden egyes spamnek minősített levél, azaz bizonyított törvénysértés után 5000 angol font (körülbelül 1,8 millió Ft). A Department of Trade and Industry (Kereskedelmi és Ipari Minisztérium) szerint ez nagyon fontos lépés a brit kormány részéről, és egyáltalán nem fogja akadályozni a vállalatok közötti megfelelő kommunikációt.

- www.parliament.uk/
- www.dti.gov.uk/

Lézermeghajtás

NASA

A NASA kutatói több terven is dolgoznak, melyek azt vázolják, hogyan lehet a levegőben tartani különböző repülő alkalmatosságokat. Java részük megmarad tervnek, egyik-másik elképzelést sikerül az első kísérletekig is eljuttatni, de a gyakorlati felhasználást nagyon kevés ötlet éri meg.

A NASA szakemberei olyan repülőgéppel végeznek kísérleteket, ami üzemanyag nélkül képes a levegőben maradni tetszőleges ideig, mégpedig úgy, hogy a földről tartják a magasban – lézersugár segítségével. A balsafából épített, nagyon könnyű repülőgépnek másfél méteres fesztávú a szárnya, és addig marad a levegőben, amíg a láthatatlan lézersugárral „lőnek" rá. David Bushman projektvezető szerint például távközlési vállalatok használhatnák átjátszóadóként, netes fejlesztésekben. A NASA nagy jövőt lát a lézersugár energiájának felhasználásában.

- www1.msfc.nasa.gov/

Az MSI nyer!

VIA K8T800 chipkészlet

K8T Neo

- AMD Cool 'n' Quiet Support
- 64 Bit OS Ready
- 800 MHz HT Link
- S-ATA Raid

MSI CoreCell

Az első alaplap, ami az AMD K8-hoz készült VIA chipkészletre épül!

AMD 64 Athlon

MSI

www.msi.com.tw

Official MSI distributors:

Ramiris
1139. Budapest, Frangepán u. 46.
Tel.: (06-1) 888 3200
www.ramiris.hu

CHS Hungary Ltd.
1138 Budapest, Váci út 117-119
Tel: (06-1) 451 3543
www.chs.hu

MAGAZIN

A hálószövés folyamata a kezdetektől napjainkig **18. oldal**
Az internet rövid története az ARPA-nettől a World Wide Webig.

Az internet arcai . . . . **20. oldal**
A négy legnépszerűbb böngésző – előnyök és hátrányok.

Digitális postagalambok fészkei . . . . . **22. oldal**
Négy népszerűbb, ingyenes e-mail kliens.

Postásverseny . . . . . **24. oldal**
11 ingyenes magyar levelezőrendszer tesztje.

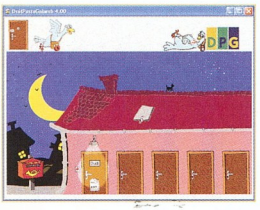

Chat: a kommunikációs formák kétéltűje . . . . . **30. oldal**
Kommunikációelmélet.

Üze-net . . . . . **34. oldal**
Az online csevegőprogramok fajtái.

És még... . . . . **36. oldal**
Az internet egyéb lehetőségei.

Sült galamb hadművelet **38. oldal**
Egy méretes pizza, két kóla... Ételrendelés a neten.

Internet – korlátlan kommunikáció

Behálózva

A kommunikáció az élővilág csodáinak egyike. Növények és állatok egyaránt küldenek jeleket, üzeneteket. Az állatok hol offline (például szagminták), hol online (például csivitelés) formájában „kivitelezik" a folyamatot. Az ember is kommunikál, de kezében ott az újabb csoda: a technológia.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Fő kommunikációs csatornánk a beszéd. Erre a hangalapú közlésformára épül minden emberi kommunikáció.

Amikor szükségessé vált a térben (például másik városba) és időben (például az utókor számára) történő üzenetközvetítés, kifejlődött az írás is. Az információáramlás a történelem folyamán felgyorsult: a futároktól és postagalamboktól egészen a telefonig vezetett az út. Utóbbi az elektromos áramnak köszönhetően jöhetett létre. A későbbiekben megpróbálkoztunk hang és írás egyesítésével – ebből született meg az első fax –, ám a számítógépek megjelenésének köszönhetően újabb lépcsőfok vált elérhetővé az emberiség számára: a kommunikáció új fordulópontja, a világháló. E havi fókusztémánkban be szeretnénk mutatni az internetet, annak előnyeit, hátrányait, és nem utolsósorban lehetőségeit. Nézzük, mivel foglalkozunk az elkövetkezendő oldalakon!

AZ INTERNET FEJLŐDÉSE Pár mondatban – és nagy vonalakban – előbb vázoltuk az emberi kommunikáció fejlődésének lépéseit. Első írásunkban a (jelenlegi) utolsó lépcsőfok megtételét kissé részletesebben is bemutatjuk: hogyan jött létre a világháló?

AZ INTERNET ARCAI Kezünkben az internet, ezzel együtt a World Wide Web. Ahhoz, hogy a weboldalakat meg tudjunk tekinteni gépünkkel, nem elegendő csupán a net elérése – megfelelő fordítóprogrammal is rendelkeznünk kell. Négy olyan böngészőt mutatunk be, melyek hazánkban talán a legnépszerűbbek közé tartoznak.

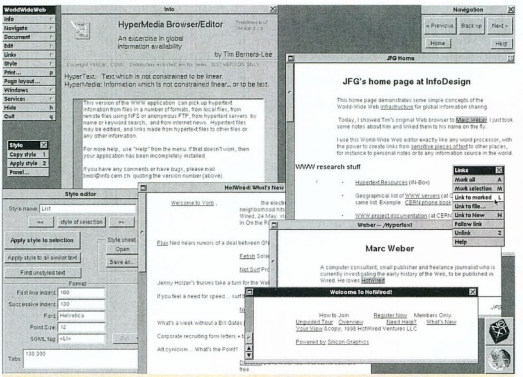

Egy képernyőmentés 1992-ből: a Tim Berners-Lee által fejlesztett böngésző és szerkesztő

DIGITÁLIS POSTAGALAMBOK FÉSZKEI Ha már a böngészőkről említést tettünk, érdemes kicsit az elektronikus levelezőkliensekről is beszámolni. A Windowst használók java része nyilván az operációs rendszerbe integrált programot veszi igénybe. De milyen más lehetőségek állnak rendelkezésünkre, és mennyire biztonságosak ezek? Eme cikkben négy népszerűbb, ingyenes e-mail klienst mutatunk be.

POSTÁSVERSENY Aki rendelkezik neteléréssel, annak szolgáltatója nyilván biztosít e-mail címe(ke)t is. Ezzel szemben nagyon népszerűek a webalapú levelezőszolgáltatók. Tesztünkben 11 magyar szolgáltatást állítottunk a rajtvonalhoz. Hogy melyik digitális postás lett a győztes? Lapozzanak tesztünkhöz, és megtudják!

CHAT: A KOMMUNIKÁCIÓS FORMÁK KÉTÉLTŰJE Ebben a cikkben más szemszögből nyerhetnek rálátást az internetes kommunikáció egyik változatára, a chatre. Bemutatjuk az emberi kommunikáció folyamatának egy lehetséges értelmezését, majd rávilágítunk, miért is „kétéltű" kommunikációs forma a chat.

ÜZE-NET Az internetes kommunikáció alatt nem csak az offline e-mailt kell érteni. Az online csevegőprogramoknak különböző fajtái és típusai ismeretesek, közülük szeretnénk néhányat bemutatni. Ez alapján olvasóink könnyebben kiválaszthatják a lehetőségeiknek és szükségleteiknek megfelelőt.

ÉS MÉG... Bár bemutattuk a világháló számos lehetőségét, korántsem értünk a sor végére. Cikkünkben a teljesség igénye nélkül igyekszünk olvasóinkkal megismertetni a netes adatátviteli lehetőségeket, a netes játékok típusait (néhány példával fűszerezve), valamint az elektronikus kereskedelmet és banki szolgáltatásokat.

SÜLT GALAMB HADMŰVELET Ha már kellően jóllaktunk az internetről szerzett információkkal, ideje valóban megtömni gyomrunkat – természetesen a neten keresztül rendelt finomságokkal. Körkérdésünk a világháló ételrendelési lehetőségei közül mutat be néhány ínyünkre valót.

Mindenkinek jó étvágyat kívánunk! PCM

Genius

Láss tisztán!

a *Genius* digitális kameráival

G-Shot D211
digitális fényképezőgép
- valós 2.1 megapixel felbontás
- színes 1,6" TFT LCD kijelző
- 4x digitális zoom
- 16 MB flash memória, SD/MMC kártyahely
- webkamera üzemmód

G-Shot P210
digitális fényképezőgép
- valós 2.1 megapixel felbontás
- színes 1,5" TFT LCD kijelző
- 2x digitális zoom
- 8 MB flash memória, SD/MMC kártyahely
- webkamera üzemmód

DSC-1.3M TFT
digitális fényképezőgép
- valós 1.3 megapixel felbontás
- színes 1,5" TFT LCD kijelző
- 2x digitális zoom
- 8 MB flash memória, SD/MMC kártyahely
- webkamera üzemmód

G-Shot P313
digitális fényképezőgép
- valós 3,3 megapixel felbontás, CCD érzékelő
- színes 1,5" TFT LCD kijelző
- 4x digitális zoom
- 8 MB flash memória, SD/MMC kártyahely
- beépített automata vaku, vörösszem-hatás csökkentés
- PAL/NTSC TV kimenet

web: www. genius.hu

Képviselet: G.Network Kft.
1139 Budapest, Teve u. 9/c. fsz.
Tel.: 239-7021, fax: 452-0720

Az internet fejlődése

A hálószövés folyamata a kezdetektől napjainkig

Az informatika világában ma már természetesnek számít, hogy egy számítógéppel rákapcsolódhatunk a netre, és ott kedvünk szerint szörfözhetünk. De hogyan is kezdődött eme világméretű hálózat kiépítése, illetve miként jöhetett létre? Ezekre a kérdésekre szeretném megadni a választ az alábbiakban.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A 60-as években az amerikai védelmi minisztérium (DoD) egy olyan hálózatot szeretett volna megalkotni, amely alkalmas a parancsközlésre, illetve az irányításra, és nem áll le a teljes rendszer működése, ha egyik központja ellen támadást intéznek. Az akkor divatos vonalkapcsolt hálózatoknak ez volt a gyengéje, ugyanis ha elszakadt (netán megsemmisült) egy vezeték vagy kapcsolóközpont, azonnal megszakadt a beszélgetés is. A minisztérium létrehozta az ARPA (Advanced Research Projects Agency) kutatási részleget, amely úgy döntött, hogy az akkor még csodabogárnak tartott csomagkapcsolási módszert (erről egyébként már a 60-as évek elején Paul Baran számos jelentést írt) próbálja beiktatni ARPANetnek elnevezett kialakuló hálózatába. A csomóponti gépek (Interface Message Processors – IMP) megépítését, a rajtuk futó szoftverek megírását és az alhálózat (azaz az IMP-k által alkotott hálózat) kiépítését a cambridge-i BBN végezte el. Az IMP-k átalakított Honeywell DDP-316-os gépek voltak, melyek tizenkétezer 16 bites szót (akkor még nem alakult ki a byte elnevezés) tartalmazó memóriával rendelkeztek, ám lemezes meghajtó nem volt bennük, mert megbízhatatlannak tartották a mozgó alkatrészeket. A BBN befejezettnek tekintette feladatát azzal, hogy a gazdagéptől a csomóponti géphez érkező üzenetet egyszerűen csak átadta a cél-IMP és a célhost közötti vonalra.

1969 decemberében végül egy egyetemisták által újratervezett szoftver segítségével sikerült megépíteni egy négy csomópontos kísérleti egyetemi hálózatot. Ez lehetővé tette, hogy az inkompatibilis számítógépek kommunikáljanak egymással, így a tudósok könnyedén válthattak egymással üzenetet (és létrejött az e-mail). Három év alatt majdnem megtízszerződött a csatlakozott egyetemek, kutatóközpontok száma. Egy sikeres távközlési kísérletet is végrehajtottak: egy Kaliforniában száguldó teherautóról rádiós hálózaton keresztül üzeneteket küldtek az egyik egyetemnek, amely az ARPANeten keresztül továbbította azokat a keleti partra, ahonnan műholdon keresztül eljutottak a londoni University College-be. Bár a kapcsolat létrejött, a kísérlet felvilágosította a tudósokat, hogy az ARPANet protokolljai nem igazán alkalmasak több hálózatból álló rendszerek számára. A protokollok fejlesztése így tovább zajlott, melynek eredményeként a TCP/IP bejelentése volt 1974-ben (de a TCP/IP csak 1983. január 1-jén lett az ARPANet hivatalos protokollja). Ezzel a világ más pontján kiépült helyi hálózatokat sikeresen össze lehetett kötni az ARPANettel. 1983-ra már több mint 200 csomóponti gépet és több száz gazdagépet tartalmazott a hálózat. A MILNET leválasztása (mintegy 160 katonai célú csomóponti gép) ezt a számot kissé megcsappantotta.

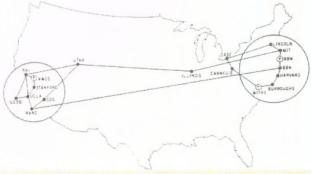

Az ARPANet 1971 szeptemberében

Szerencsére ez a lépés nem állította meg az ARPANet fejlődését, ám volt egy hátránya: kizárólag azok az egyetemek csatlakozhattak hozzá, melyek kutatási szerződést írtak alá az ARPA-val. E hátrányt felismerve az NFS (U.S. National Science Found) létrehozott egy virtuális hálózatot (CSNET), amelynek központja egyetlen számítógép volt. Erre telefonvonalon bármely egyetem kutatója rá tudott csatlakozni, majd elküldhette üzeneteit az ARPANeten bárhová. 1984-ben az NFS az ARPANetből kiindulva új hálózatot kezdett kiépíteni: hat szuperszámítógépük között optikai gerinchálózatot hozott létre. Ezenkívül minden gép kapott egy kistestvért – LSI-11 mikroszámítógépet –, melyek 56 kbit/s-os bérelt vonallal voltak összekötve. Ezeket a gépeket fuzzballoknak nevezték. A fuzzballok már kezdetektől fogva a TCP/IP-t használták kommunikációs protokollként.

A 80-as évek közepe táján, mikor már az NFSNET és az ARPANet is össze volt kapcsolva, az emberek internetnek kezdték nevezni e hálózatot. A fejlődés exponenciálisan növekedett, 1990-re az internet már 3000 hálózatot és 200 000 gépet foglalt magába, 1992-ben a gazdagépek száma elérte az 1 milliót, 1995-re számos gerinchálózat, több száz regionális hálózat, több tízezer LAN és gazdagépek milliói képezték részét – így több tízmillió felhasználó élvezhette előnyeit. A net ekkorra már a kereskedelmi forgalom egyik tényezőjévé vált, és magánfelhasználók is csatlakozhattak rá.

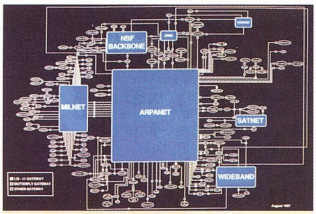

Az ARPANet és társhálózatai 1987 augusztusában

A netet eleinte négy fő területen alkalmazták: elektronikus levelezés, hírközlés (külön protokoll létezik rá), távoli bejelentkezések megvalósítása (például Telnet) és file-továbbítás (FTP). Ezeket a lehetőségeket a 90-es évek kezdetéig főleg oktatási, kormányzati és kutatási intézmények használták ki. Gyökeresen megváltozott a helyzet, amikor ötödikként belépett egy új alkalmazási terület: a World Wide Web. A CERN fizikusa, Tim Berners-Lee által kidolgozott rendszer nem változtatott az eszközökön, egyszerűen könnyebbé tette használatukat. Az NCSA (National Center for Supercomputer Applications) által írt Mosaic böngészőnek köszönhetően lehetőség nyílt szövegeket, képeket, hangokat, sőt mozgóképeket tartalmazó információs oldalak létrehozására, melyek között az úgynevezett linkekkel létesíthetünk kapcsolatot. Ezeket az oldalakat mind a mai napig hypertext formátumban írják, azon belül Hypertext Markup Language-ben (HTML). Böngészőink a HTML file-okat dekódolják, majd látványosan elénk tárják az oldalak tartalmát. Ennek köszönhetően a világháló szabványos átviteli protokollja a HyperText Transfer Protocol (HTTP) lett, amely általában a 80-as porton folytatja a kommunikációt.

Hogy mi várható a jövőben? Kiszámíthatatlan. A ma már szűknek mondható IPv4-es tartományt felváltó IPv6-os általános bevezetése újabb lépcsőfok lesz az internet világában. És a net fejlődik tovább... PCM

info

- www.arpa.mil
- www.caesar.elte.hu/hoskor
- www.mek.iif.hu/porta/szint/muszaki/szamtech/wan/hasznal/miazint/miazint.htm
- www.w3.org
- http://inter-net.hu/tortenet.htm

Az üzemeltetési költség nem akadály az üzlet fejlődésében

A HP megtervezte Önnek a Business Inkjet 1100 sorozatot, amely rendkívül alacsony oldalankénti költségen képes lenyűgöző színes dokumentumok nyomtatására. A négy szeparált, nagy kapacitású festékpatronnak köszönhetően csak azt a patront kell cserélnie, amelyik éppen kifogyott. Ha ilyen könnyen megengedheti magának a HP minőséget és megbízhatóságot, miért adná alább?

HP BUSINESS INKJET 1100D

ragyogó színek a lézernyomtatókhoz hasonló alacsony üzemeltetési költséggel

39 990 Ft + áfa*

- percenként 23/8 lap fekete-fehérben, és 20/7 lap színesben próbanyomat/normál módban
- 4 szeparált, nagy kapacitású festékpatron, hosszú élettartamú nyomtatófejek
- akár 4800 dpi optimalizált színes nyomtatás prémium fotópapíron
- automatikus 2 oldalas nyomtatás
- 150 lapos papíradagoló
- USB és párhuzamos portok, valamint hálózati bővítőhely a széleskörű alkalmazhatóságért
- a termék a Sulinet Expressz program keretében is megvásárolható**

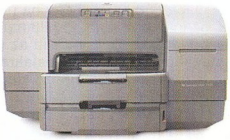

HP BUSINESS INKJET 1100DTN

munkacsoportok részére beépített nyomtatószerverrel és 400 lapos papíradagolóval

69 990 Ft + áfa*

- tulajdonságai megegyeznek a HP Business Inkjet 1100d nyomtatóéval
- a HP Business Inkjet 1100dtn 2 darab 400 lap összkapacitású papíradagolót és HP Jetdirect 200m beépített nyomtatószervert is tartalmaz a párhuzamos port helyett

Sulinet expressz

hp invent

Van már nyomtatója? Most érdemes váltania! 06 1 382 1111, www.hp.hu/csereljele

©2003 Hewlett-Packard Development Company, L.P. A feltüntetett árak tájékoztató jellegűek, az aktuális árakról a www.hp.hu/hpshop weboldalon tájékozódhat.
*A HP Business Inkjet nyomtatóival a dobozban adott kellékanyagokkal minimum nettó 15 000 forint lenyomtatható a vételárból.
** A Sulinet Expressz részleteit a www.sulinetexpressz.hu weboldalon találja.

Webes böngészők összehasonlítása

Az internet arcai

A világhálót sokan a böngészőkön keresztül ismerik meg. Ennek oka az, hogy amikor 1989-ben a CERN kutatói egységes dokumentációk segítségével akarták kutatásaikat egymás között megosztani az akkor még csak kutatási célokat szolgáló interneten, Tim Berners-Lee javaslatára a világhálón (WWW – World Wide Web) a hypertextalapú dokumentumok kerültek előtérben.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A fejlesztések egyik csúcspontját az 1993-ban bemutatott Mosaic böngésző jelentette, amely az első grafikus felületű böngésző volt. Manapság számos ilyen „fordítóprogramot" használhatunk, az alábbiakban a legelterjedtebbeket szeretnénk összehasonlítani.

Célunk nem a tesztelés, hanem a böngészők előnyeinek és hátrányainak felmutatása. Így nem is fogunk kihirdetni győzteseket. Akik egy általuk jól megszokott böngészőt használnak és elégedettek vele, nem valószínű, hogy másikra váltanak, még ha az bír is bizonyos előnyökkel. Mégis: meglátásaink elgondolkodtathatják őket.

INTERNET EXPLORER 6.0 Aki feltelepíti gépére a Microsoft Windows újabb verzióinak egyikét, és azt megfelelően frissíti, kézhez kapja a Háló Felfedezőjének 6-os verzióját. Mivel a fejlesztők beépítették az operációs rendszerbe, így a windowsos környezetben ez a leggyakrabban használt böngésző. Ebből kifolyólag talán a legveszélyeztetettebb is: a legtöbb biztonsági rést ezen az alkalmazáson keresik – és sajnos találják. Szerencsére a Microsoft erősen támogatja üdvöskéjét, így ajánlatos nap mint nap megtekinteni, érkezett-e új biztonsági frissítés.

Az Explorer a beépülő plug-ineket tökéletesen támogatja, legyen szó Flashről, vagy (sajnos) a reklámcégek rejtett alkalmazásairól, melyek szűrűn nyitogatják meg a felhasználó előtt a különféle propagandaoldalakat. Ha operációs rendszerünk nem támogatja alapesetben a Java alkalmazásokat, letölthető a Microsoft Virtual Machine plug-in – segítségével az applet-ek (kisalkalmazások) és scriptek tökéletesen elindulnak böngészőnkön keresztül.

A Háló Felfedezője: könnyen kezelhető, csak győzzük frissíteni!

A legtöbb weboldalt az Explorerre optimalizálják, így ennek használatával a merül fel a legkevesebb kompatibilitási probléma. Ami viszont kárára vall: a rendkívül kényelmetlen file-letöltő alkalmazása (megszakadt kapcsolat esetén újra kell kezdeni a letöltést), illetve a már említett reklám- és egyéb kellemetlen alkalmazások beépülhetősége. Az Explorer nyelvezete megegyezik Windows operációs rendszerünk nyelvével – ám ha offline frissítjük, ügyeljünk arra, hogy böngészőnk nyelvének megfelelő frissítést használjunk.

Az Explorert azoknak javaslom, akik ismerkednek a nettel, illetve nincs kedvük sokat bogarászni más böngészőkkel. Ám tisztában kell lenniük azzal, hogy ha nem vigyáznak, számtalan idegtépő pillanat részesévé válhatnak – gondolok itt az öt másodpercenként felbukkanó oldalakra. Utóbbiakat szerencsére különböző kiegészítők szépen kezelik – egyet (MyIE2) szerszámosládánkban is közkincsé teszünk.

MOZILLA 1.5 Már a telepítésénél is szembetűnik: nem egyszerű böngészőről van szó. Ha saját magunk szeretnénk kijelölni, mely alkalmazások településünk, a navigátoron kívül az alábbi lehetőségek közül választhatunk: e-mail és hírcsoporttámogatás, helyesírás-ellenőrző, csevegőalkalmazás (IRC), Java script hibakereső (debugger), DOM- (Document Object Model) ellenőrző, illetve hibaelhárító (segítségével az esetleges leállások naplóit küldhetjük el a készítőknek).

Ha olyan oldalba botlunk böngészés során, melynek megnyitásához külső plug-in szükségeltetik, a Mozilla automatikusan felajánlja a plug-in letöltését, megmutatva a pontos helyet, honnan is szedné le. Ha elfogadjuk a javaslatot (vagy épp mi indítványoztuk egy file letöltését), a beépített letöltéskezelő aktiválódik. Ezzel a letöltéseket külön tudjuk vezérelni, sőt az esetleges megszakadás után sem veszik el a már letöltött file-töredék.

A Mozilla a biztonságos webhelyeket is tökéletesen támogatja – ahol titkosított kapcsolatra van szükség, ott a webhely üzemeltetőjének megbízhatósági tanúsítványát részletesen elénk tárja.

A Java appletbe először beletörött a foga, ám a program webhelyén utalást találunk arra, mely plug-ineket érdemes fel-

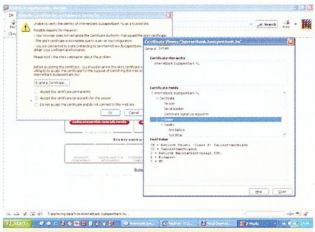

Mozilla 1.5: digitális Godzilla szemével nézelődve

telepíteni külön – és köztük van a Sun-féle Java Console is. Sajnos ez még mindig nem tökéletes módszer, például banki alkalmazások esetén így is előfordul, hogy nem jeleníthetők meg bizonyos oldalak.

Az előugró ablakok ellen hasznos védelmet nyújt általános letiltásuk, illetve az általunk megadott oldalakon külön engedélyezhetjük felbukkanásukat. Ahogy már említettem, a Mozilla beépített levelező- és hírcsoportklienssel rendelkezik, ezenkívül HTML-szerkesztőt és címlistát is találunk szolgáltatásai között.

Az 1.5-ös verzió számos nyelven elérhető, köztük magyarul is.

NETSCAPE 7.1 Anno a Netscape volt az Internet Explorer méltó vetélytársa, ám idővel háttérbe szorult. Szerencsére nem álltak le fejlesztésével, így most a 7.1-es verziót sikerült nagyítólencsénk alá tenni. Telepítése során kiderül, hogy a böngészésen kívül támogatja e-mailek küldését és fogadását, valamint beépített helyesírás-ellenőrzője van. Továbbléphe újabb alkalmazások közül választhatunk. Hogy csak a fontosabbakat említsem: Sun-féle Java, a Mozillánál is megtalálható hibaelhárító (Quality Feedback Agent), beépített Macromedia Flash plug-in, McAfee Clinic Activator. Sőt még multimédiás alkalmazásokat is felajánl, köztük a Winampot, a Netscape online rádiós csatornáit és a Viewpoint Media Playert.

Telepítése után lehetőségünk van regisztrálni a terméket. Ennek előnye, hogy számos webes szolgáltatásra (például határidőnapló, üzenőtábla) kapunk jogosultságot.

Mivel a Netscape is a Gecko motort használja, szolgáltatásai csaknem egyeznek a Mozilla 1.5 lehetőségeivel. Különb-

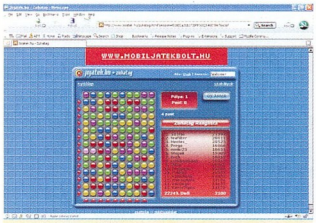

Netscape 7.1: virtuális térben, virtuális vitorlát markolva szörfözhetünk

séget jelent, hogy a Netscape-ben igénybe vehetjük például az „egy ablakban több ablak" szolgáltatást – aktiválása után a különálló oldalak ablakai nem halmozzák el windowsos tálcánkat. A kipróbált banki alkalmazások rendben lefutottak a böngészőn, így nagyobb eséllyel fognak futni más, Java kisalkalmazások is (a fordító szintén a Sun-féle Java Console).

Ha a Mozilla és a Netscape között kell választani, inkább utóbbit javaslom, köszönhetően a szélesebb körű támogatottságnak – ám magyar nyelvű változata sajnos a Netscape 7.1-nek nincs.

OPERA 6.05 HUN ÉS OPERA 7.21 ENG

A „hangzatos" nevű böngésző méltán válik egyre népszerűbbé. Magyar változatban csupán a 6.05-öst adták ki, de mi kipróbáltuk az angol 7.21-est is.

Az Opera rendkívül széles platformválasztékkal bír, íme a teljes paletta (zárójelben az adott platformot támogató legfrissebb Opera-verzió száma): Windows (6.05 Hun, 7.21 Eng), Solaris (7.21), QNX (5.21 stable release), OS/2 (5.12), Mac OS (6.03), Linux (7.21), FreeBSD (7.21), BeOS (3.62), illetve PDA-kra és Smartphone-okra is készítettek belőle változatot.

A 6.05-ös magyar nyelvű Opera az 1.3-as Sun Javát ajánlja fel telepítésre. Ebből is látszik, hogy az Internet Exploreren kívül mindegyik böngésző, amely támogatja a Java appleteket, a Sun-féle futtatókörnyezetet alkalmazza. Ha már egyszer telepítettük, és nem szeretnénk nagy adatforgalmat bonyolítani az Opera frissítésével, a Java nélküli verziót is leszedhetjük, amely nagyságrendekkel kisebb. Ám ha önmagában van feltelepítve a Java Console, és nem a beépítettet rakjuk fel, nem fognak elindulni az alkalmazások.

Mivel a 6.05-ös verziót magyar nyelven is kiadták, az angolul kevésbé jól beszélők is kényelmesen tudják használni. Számtalan különleges szolgáltatása akkora helyet foglal az ablakból, hogy már-már zavaróan kicsi a böngészőterület. Szerencsére a felület testre szabható, részegységei átméretezhetőek, így ízlésünknek megfelelően futtathatjuk a böngészőt. Beépített e-mail és hírcsoport szolgáltatással ő is rendelkezik, ráadásul azonnal elérhetjük a címjegyzékbe felvitt felhasználók adatait. Ugyanitt van lehetőségünk a könyvjelzők (kedvenc webhelyek) közti tallózásra is. Az „egy ablakban több ablak" szolgáltatás indításkor kiválasztható, illetve választásunk eltárolható. Az Opera 7 immár az 1.4.1-es Javát telepíti fel – így minden applet elindul. A tesztelt banki szolgáltatást picit át kellett verni, ugyanis ha úgy jelentkeztetjük be az Operát, ahogy azt a szerver igényli, azonnal működik az applet. Ám ez kissé rizikós, ugyanis a webes szoftverfejlesztők a megadott böngészőkhöz igazították a szolgáltatásokat, és egy idegen, „átverős" böngészőnél nem lehet tudni, hogyan fog reagálni menet közben. Elődeihez képest az Opera 7 szebb, igényesebb környezetben, bővített lehetőségekkel áll rendelkezésünkre. Benne is találunk beépített letöltésvezérlőt – használata mellett nem kell hajunkat tépkedni egy-egy megszakadt letöltés esetén az újrakezdés miatt. Egy újabb hátrány a külföldi fejlesztés miatt: a magyar tanúsítványszolgáltatók nincsenek regisztrálva, a műveletet nekünk kell elvégeznünk szükség esetén. Szerencsére ha eljön a szükség ideje, az Opera felajánlja eme lehetőséget. Az előugró ablakokat itt is letiltathatjuk, ám ha engedélyezzük őket, valódi ablakkeretben jelennek meg – szerencsére csak a böngészőfelületen belül.

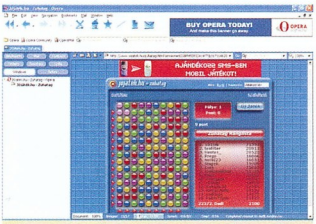

Opera 7.21: a világháló áriája

Az Opera azon böngészők közé tartozik, melyeket szívből ajánlok, hiszen minden alkalmazás elindul rajta, ezt írták át a legtöbb platformra. Sokoldalúságának részletes érzékeltetése túlnő e cikk keretein.

•

Zárszóként tanácsolom, mindenki válassza ki a számára megfelelő böngészőt, és soha ne felejtse el frissíteni. Ha netán nem az Internet Explorert választjuk, meggyűlhet a bajunk a javás alkalmazásokkal, ám lehet, hogy megéri az a plusz 5-10 perc foglalatoskodás, hogy megbízható böngészővel vághassunk neki a világhálón való barangolásnak. PCM

>infó

- www.microsoft.com/ie
- www.mozilla.org
- www.netscape.com
- www.opera.com
- http://archive.ncsa.uiuc.edu/SDG/Software/Mosaic/NCSAMosaicHome.html

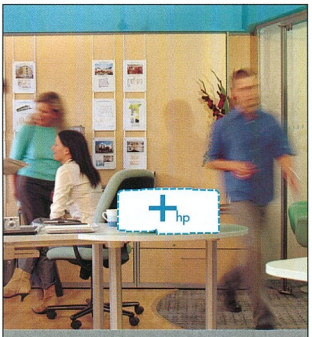

Van már nyomtatója? Most érdemes váltani!

Akár fekete-fehérben szeretne hatékonyan nyomtatni, vagy lenyűgöző színes dokumentumokat készíteni, a HP nyomtatóinak széles skáláján megtalálhatja azt a készüléket, amelyik az Ön igényeihez és költségvetéséhez a legjobban illeszkedik. Ráadásul most rendkívül kedvező feltételekkel cserélheti le régi nyomtatóját, ha 2003. november 1. és 2004. január 31. között vásárol termékeink közül* és regisztrálja magát a www.hp.hu/csereljele weboldalunkon.

Miért érdemes most cserélnie?

- mert új, jobb teljesítményű, garanciális eszközhöz juthat
- mert minimum nettó 15 000 Ft lenyomtatható a vételárból**
- mert a Sulinet Expressz program keretében is megvásárolhatja a termékeket***
- és mert az ajándékok sora itt még mindig nem ért véget, hiszen a regisztrációnál további nyeremények is várják

hp invent

Sulinet expressz

További információ a www.hp.hu/csereljele weboldalon és az ügyfélszolgálati számon 06 1 382 1111

©2003 Hewlett-Packard Development Company, L.P.
*Az akció részleteiről a www.hp.hu/csereljele weboldalon olvashat.
**A HP Business Inkjet nyomtatóival a dobozban adott kellékanyagokkal minimum nettó 15 000 forint lenyomtatható a vételárból.
***A Sulinet Expressz részleteit a www.sulinet.hu weboldalon találja.

Levelezőkliensek

Digitális postagalambok fészkei

Az emberi kommunikáció egyik formája az írás. Ha távoli ismerőseinknek szeretnénk üzenni, és megelégszünk a pár napos késleltetéssel is, levelet írunk, de az informatika korában az irományokat számítógépen is elkészíthetjük, illetve továbbíthatjuk.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Az elektronikus levelezés napjainkban egyre nagyobb népszerűségnek örvend. Leveleink írására, küldésére, illetve fogadására több mód is létezik – most a számítógépeinkre telepíthető e-mail klienseket vesszük szemügyre, melyekkel legtöbb esetben a netszolgáltatónk által nyújtott levelezési lehetőséget tudjuk kihasználni.

Az elektronikus levelezés roppant fontos tevékenység, nem pusztán a kapcsolattartás lehetősége: az internetes társadalom fejlődését is szolgálja. A gátló tényezők legnagyobbika a szűkös anyagi keret, így e cikkben kizárólag ingyenes levelezőkliensekkel foglalkozunk.

Az összehasonlíthatóság érdekében mindegyikkel letöltettünk egy népszerű, jópofa levelet, amelyen beépített scriptek segítségével rengeteg kis hörcsög táncol humoros zenére. Meg kell jegyeznem: ezzel a módszerrel működnek a férgek is, így ha valamelyik levelezőkliens lefuttat egy sciptet, nagyobb eséllyel van kitéve a fertőzésnek, mint társai.

A fogalmak, protokollok magyarázatába nem mennék bele részletesen, fókusztémánkon belül foglalkozunk még velük. Lássuk hát a mezőnyt!

MOZILLA 1.5 MAIL & NEWSGROUPS A Mozilla 1.5 böngésző is tartalmaz saját levelezőklienst. A Mail & Newsgroups program igényes kivitelezésű, könnyen kezelhető kliens. Beállításait a böngészőhöz igazítja. Előnyös szolgáltatása a beépített spamszűrő, a Junk Mail jelölő, mellyel automatikusan megjelöli az általa spamnek ítélt leveleket, illetve szükség esetén elrakathatjuk külön mappába, vagy töröltethetjük is azokat. A többfelhasználós rendszereket is támogatja, így mindenki igénye szerint kialakíthatja és jelszóval levédheti saját postaládáját. A küldendő levelekhez a file-okon kívül weboldalakat is csatolhatunk, megadva címüket. Szükség esetén leveleinket titkosíthatjuk, illetve digitálisan aláírhatjuk, ám ezekhez rendelkeznünk kell hitelesített digitális aláírással. A Mozilla levelezőkliense a továbbított leveleket csatolt file-ként küldi el. Lehetőségünk van a címlista, a levelek és a beállítások importálására is. A tesztlevél ugyan hang nélkül, de lefutott; magát a hangot csatolt fileban jelölte meg. A program ingyenes, sőt magyar változata letölthető a Honosító Műhelyről.

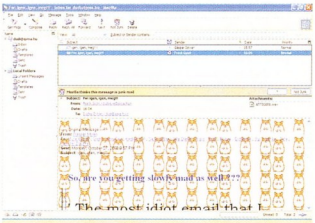

Mozilla 1.5 Mail & Newsgroups: a barátságos szörnyeteg levélkézbesítésre is alkalmas

NETSCAPE 7.1 MAIL & NEWSGROUPS Mivel a Netscape a Gecko motort használja, levelezőkliense belsőre gyakorlatilag megegyezik a Mozilláéval. Így e két levelezőkliens kompatibilis egymással, sőt egymás fiókjait is gond nélkül kezelni tudják – csak ne fussanak egyszerre.

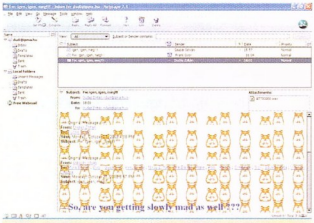

Netscape 7.1 Mail & Newsgroups: Gecko motorral, szürke árnyalatban

A Netscape 7.1 Mail & Newsgroups olyan extra kiegészítéssel is bír, mint a Netscape Free Webmail rendszerének kezelése. Külsejében átvette a Netscape szürkeárnyalatos bőrét. A tesztlevél jelen esetben is hang nélkül futott. A program ingyen elérhető a webhelyéről.

OPERA 6.05 Az Operába integrált levelezőklienst teljes egészében beleépítették a programba, nem puszta alkalmazás. Így a böngészett oldalakkal egy ablakban tudjuk leveleinket olvasgatni – és írni is (persze mindezt külön tagekben). Különféle figyelmeztetéseket állíthatunk be magunknak az egyes eseményekre: ezek bekövetkeztekor egy előugró ablak figyelmeztet minket. Saját szűrőfeltételeket állíthatunk föl, melyek segítségével leveleinket rendezhetjük különböző mappákba.

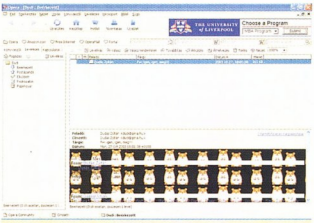

Opera 6.05: magyarul szól az ária

Az Opera 6.05 a tesztlevelet kizárólag megjelenítette (nem animálta), a hangot fel sem ajánlotta. Ez bosszúságot okozhat, ám így sokkal biztonságosabban kezelhetjük leveleinket.

OUTLOOK EXPRESS 6 A Microsoft „ingyenes" levelezőkliense, amely a Windows operációs rendszerekbe beépítve kerül a felhasználókhoz – így ez az egyik legelterjedtebb e-mail kliens a magánfelhasználók között (mint ahogy az Internet Explorer a legelterjedtebb böngésző). Előnye a könnyű kezelhetőség, az operációs rendszer nyelvezetével megegyező kialakítás. Mindent támogat, amit egy jó kliensnek támogatnia kell – üzenetszabályok létrehozása, levelek mappakezelése stb. Két hatalmas hátránya is van, az egyik a népszerűségből adódik: a különböző férgek írói erősen rá szakosodtak, így ha nem frissítjük – ha a rendszer nem naprakész –, rendkívül izzasztó helyzetet teremthetnek maguk körül a cukorfalat férgek, trójaik és társaik. Az Outlook Express 6 másik nagy hátránya az e-mailek fizikai tárolása. Egy rendszer újratelepítése esetén sajnos nagyon körülményes a levelek „importálása" (e program esetében maradjunk inkább a másolásnál), a létrehozott szabályrendszerről nem is beszélve. Előnye, hogy gyakorlatilag bármilyen érkező levelet meg tudunk vele tekinteni, abban a kinézetben, ahogy a feladó szeretné. A tesztlevél tökéletesen elindult rajta.

•

Még számos ingyenes levelezőkliens létezik, ám e négy tartalmazza azokat a szolgáltatásokat, melyek valóban népszerűek, és – megfelelő frissítés után – biztonságosnak is mondhatjuk őket. Kompatibilitási gondok sem jelentkeztek náluk, leszámítva az említett levélscripttesztet. De véleményem szerint megéri ekkora áldozatot hozni annak érdekében, hogy gépünket – és idegszálainkat – nagyobb biztonságban tudhassuk. Jó levelezést kívánok mindenkinek! PCM

infó

- www.mozilla.org
- www.netscape.com
- www.opera.com
- www.microsoft.com/windows/ie_intl/hu/features.asp

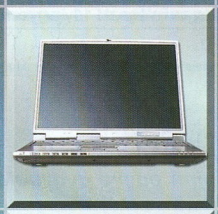

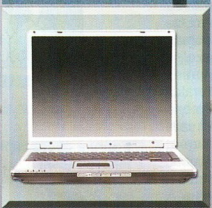

SOWAH Hungary Kft.

ASUS® notebook disztribúció

www.asusnotebook.hu

Teszt: 11 ingyenes magyar levelezőrendszer

Postásverseny

Napjaink egyre gyorsuló világában mindenkinek, aki haladni akar a korral, rendelkeznie kell e-mail címmel. Ehhez szinte minden adott azoknak, akik az elmúlt pár évben beszerezték a szükséges eszközöket: számítógépet legalább analóg modemmel vagy WAP-ot támogató mobiltelefont (és előfizetést). A többi már nem pénzkérdés, hiszen sok ingyen igénybe vehető elektronikus levelezőrendszer létezik.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Kijelenthetjük: a mindennapok egyik közkedvelt kapcsolattartási formája az e-mail, hiszen bárhol is kérnek személyes adatokat tőlünk, szinte biztos, hogy szerepel köztük az e-mail cím. (Bár létezik egy anekdota, miszerint egy zöldséges azért lett milliomos, mert nem volt e-mail címe.) Amint azt a bevezetőben említettem, ahhoz, hogy az embernek legyen e-mail címe és tárhelye, csak egy megfelelő számítógépre van szükség internetes kapcsolattal (de elegendő egy modem is, ahogy később látni fogjuk), vagy egy mobilkészüléket kell üzemeltetni WAP-támogatással. Egyéb költség aligha merül fel (csak a telefonszámla vagy a net használati díja), ugyanis számtalan szolgáltató kínál ingyenes e-mail szolgáltatást – más forrásból kiegyenlítve a díjmentesség okozta bevételkiesést (gondoljunk csak a webhelyeiken elhelyezett hirdetésekre). A következő pár oldalon abban próbálunk segíteni, melyik levelezőrendszert érdemes választani a sok közül.

FELKÉSZÜLNI... Egy e-mail szolgáltatás legfontosabb tulajdonsága számunkra az lehet, hogy képes-e lépést tartani a hagyományos levelezőkliensekkel (és így a netszolgáltatók által kínált lehetőségekkel), továbbá különböző mérhető adatai mit mutatnak. Utóbbiak esetében figyelembe vettük a sebességet, mind levél kézbesítése, mind csatolt file le- és feltöltése esetében, és a rendelkezésre álló tárhelykapacitást is számba vettük (beleértve a maximális levélméretet, illetve egyéb korlátozásokat). Figyeltünk a szolgáltatások által kínált különleges lehetőségekre is, például a WAP-on keresztüli elérésre, a közvetlen betárcsázós elérésre (ezekhez a lehetőségekhez elegendő a modem, netre nincs szükség, legfeljebb a regisztrációkor), a beépített határidőnaplóra és még sorolhatnám – a táblázatból kiderülnek a részletek.

VIGYÁZZ... A méréseket mindegyik szolgáltatónál igyekeztem ugyanolyan feltételek között elvégezni. Kisebb nehézségekbe ütköztem az adatátviteli sebesség mérésekor: az eredetileg 2 Mbyte-os file-t nem fogadta el mindegyik rendszer, bizonyos esetekben korlátozták a csatolható file méretét. Akadt olyan szolgáltatás, amelynél az üzemeltetők megadták határnak a 2 Mbyte-ot (ez az informatika nyelvén 1024x1024x2=2 097 152 byte), ám csupán 2 millió byte-nál kisebb file-okat engedett feltölteni a rendszer. Alacsonyabb határnál

Egon: a gyors röptű postavarjú kis teherbírással

ez még bosszantóbb (ezeknél a rendszereknél 1 Mbyte-os, illetve 512 Kbyte-os fileokkal végeztem a méréseket).

A levél kézbesítésének idejét mind a szolgáltató felől, mind a szolgáltató felé a *Küldés* gomb lenyomásától kezdve mértem, a szélessávú kapcsolatnak köszönhetően közel másodperces frissítéssel figyelve a levél érkezését – pár száz egérkattintás és egy elzsibbadt ujj után megkaptuk az eredményt. Ha ez 2 percnél hosszabb volt, a frissítés gyakoriságát lejjebb vettem, ezért eme értékeket ±10 másodperces hibalehetőséggel kell szemlélni a táblázatban. A válaszidők magukért beszélnek: amelyik rendszer kisebb értéket adott, az reagált gyorsabban. Akadtak nem mérhető eredmények is (azaz nem válaszoltak a ping meghívására). Ez inkább kedvező tulajdonság, hiszen belső tűzfal gátolja a válaszadást.

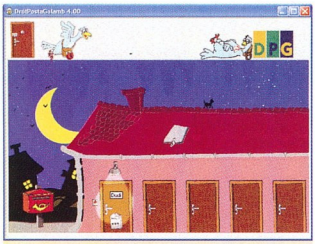

Igényes külsővel, ám korlátozva repked a DrótPostaGalamb

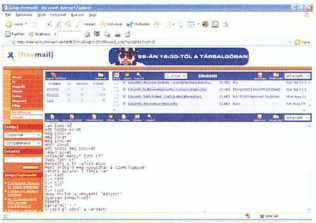

Freemail, az ősi webes – kissé megöregedve

A pontozás során figyelembe vettem, hogy az összetettség a kezelhetőség rovására megy-e. Szerencsére ez nem volt jellemző – az alacsony pontszámot elérő szolgáltatások az előforduló hibáknak „köszönhetik" nem túl kedvező eredményüket. A súgónál (ha létezik) számomra az fontos, hogy milyen részletességgel mutatja be a menüpontokat, illetve milyen könnyen találom meg benne az egyes lehetőségek elérési módját. Általában a kettő kizárja egymást, ez az oka, hogy csak egy helyen tudtam maximális pontot adni. Végül a különleges lehetőségeket vettem szemügyre. Azon szolgáltatók kaptak több pontot, amelyek a már érintett extra szolgáltatásokat nyújtották.

Nincs más dolgunk, mint meghúzni a startpisztoly ravaszát – rajt!

DRÓTPOSTAGALAMB Elsőként ezt a kissé rendhagyó levelezőrendszert vettem szemügyre. Társaitól elsősorban abban különbözik, hogy akármilyen furcsa, használatához nincs szükség netelérésre. Kezelőfelülete egy külső program, amely akár a készítők budapesti telephelyén is átvehető (persze egyszerűbb letölteni a netről vagy a PC Magazin CD-mellékletéről). Kinézete roppant aranyos, kezelése ezáltal kisgyerekeknek és nagymamáknak is egyszerűvé válik. A regisztrációnál azonban hihetetlen mennyiségű kérdésre kell válaszolnunk.

A DrótPostaGalamb használatához elengedhetetlen egy analóg modem, mivel betárcsázós rendszerrel érhető el. Ebből adódik egyik hátránya: hiába rendelkezünk szélessávú eléréssel, kizárólag analóg telefonvonalon működik. Igaz, ajánlja az IndexMail webes szolgáltatásait, de azok – ahogy ott majd említem – nem túl jók. A program kiemelkedő színvonalon kezeli

a titkosítást, a többlépcsős jelszórendszeren kívül támogatja a digitális aláírást is. Az ehhez létrehozott kulcsot nem saját kútfőből meríti, egerünk mozgatása alapján kalkulálja ki. Ennek köszönhetően még a programot visszafejtve sem következtethető ki a felhasználók titkos kulcsa.

Mint említettem, a szolgáltatás egyik hátránya a lassúság, ezt tetézi az adatforgalom rendkívül szűkös kerete. Egy-egy levelünkhöz legfeljebb 0,5 Mbyte-nyi file-t csatolhatunk, és számítsunk arra, hogy bizony egyedül itt létezik havi adatforgalmi korlát. Ezt 2 Mbyte-ban határozták meg – ha le- és feltöltéseink összesített adatáramlása ezt túllépi, az aktuális hónapban már nem használhatjuk a rendszert.

A DrótPostaGalambot azoknak ajánlom, akik most ízlelgetik a digitális kapcsolateremtés lehetőségeit, és csupán szöveges levelezést szeretnének használni.

EGON Már éppen nekiálltunk tesztelni az Egon levelezőrendszert (amely a Mailbox rendszerét alkalmazza), mikor egyik pillanatról a másikra elérhetetlenné vált. Szerencsére aránylag hamar kiheverte a betegséget, pár nap múlva ismét működött. Igaz, nem tökéletesen, hiszen az 1 Mbyte-os csatolt file-t nem tudta elfogadni – bár súgója 1,5 Mbyte-nyit ígér. A segítség rendkívül kidolgozott, mind Gy.I.K., mind menüpontok témájában – megérdemelte a maximális pontszámot.

Az Egon sebessége rendkívül jónak mondható: a rövid leveleket azonnal küldi, illetve fogadja. Sajnos nincs mód a tárhely bővítésére, így a rendszert nem ajánlatos sűrű file-cseréléssel terhelni, normál levelezésre azonban tökéletes. Spamszűrő szolgáltatást nem találtunk benne, de szerencsére saját szabályokat beiktathatunk leveleink elrendezésére. Elérhetjük külső POP3 klienssel is, ám így nem küldhetünk az Egonon keresztül levelet (azaz nem támogatja az SMTP-t). WAP-os mobilokkal is elérhetjük, viszont betárcsázással nem.

Mindent összevetve és kinézetét is szemrevételezve a levelezőrendszer jónak mondható – azoknak ajánlom, akik beérik az egyszerű levelezéssel és alkalomadtán 1-2 kisebb kép elküldésével (ha épp működik a csatolás lehetősége).

FREEMAIL A Freemail az ország egyik legnépszerűbb ingyenes e-mail szolgáltatása, köszönhetően annak, hogy az első itthoni webes felületű levelező volt. A Freemail a Soros Alapítvány C3 Kulturális és Kommunikációs Központ – 1999 ősze óta C3 Alapítvány – saját fejlesztése. 1999. június 30-tól az Origo portál részeként a Matáv-Net, 2001 májusától pedig az Axelero szolgáltatása, a rendszert azonban továbbra is a C3 Alapítvány üzemelteti.

A Freemail jelenleg a középkategóriás rendszerek közé sorolható, hiszen a kínált tárhely mérete, illetve az adatátvitel sebessége pozitív és negatív értelemben sem kirívó (bár sebesség terén néha hihetetlenül rossz eredményeket produkált). A szolgáltatók rákaptak a manapság oly divatos emelt díjas SMS szolgáltatásokra, ennek köszönhetően pénzért bővíthetjük tárhelyünket, és védekezhetünk a spamek ellen. A rendszer sokat kíváncsiskodik a regisztrálásnál, de ez megbocsátható. Roppant előnyös tulajdonsága, hogy használata során nem igényel netkapcsolatot – csupán egy analóg modemet, no és a telefonvonalat. Tárcsázáskor a teljes e-mail címet (azonosító@freemail.hu) és a jelszót kell beírni. Az így felépült kapcsolaton bármely SMTP/POP3-as levelezőprogramot használhatjuk (például Eudora, Microsoft Outlook Express, Pegasus Mail, Netscape Messenger). Az általános behívószám 06-51-301-301, ha ez nem működne, az Axelero adott területi behívószámát kell használni.

A Freemailt mindenkinek ajánlom, ám arra készüljünk fel, hogy nehezen találunk magunknak még nem használt azonosítót, és néha igencsak lelassul a levelezőrendszer.

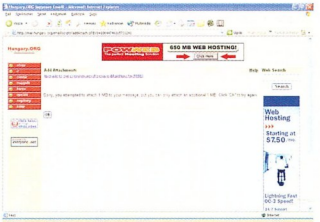

Hungary.org, a félig magyar szolgáltató: 1 Mbyte az 1 Mbyte?

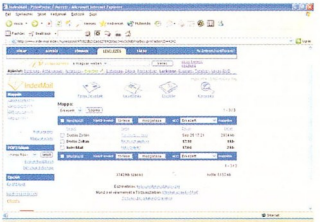

IndexMail: szépnek szép, csak kissé bogaras

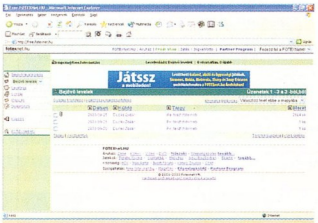

Egyszerű szolgáltatás, a Fradi színeiben – Fotexnet.hu Free

FOTEXNET.HU FREE Egyszerű levelezőszolgáltatás, olyannyira, hogy a készítők lusták voltak súgót készíteni mellé (vagy a kelleténél jobban eldugták). Sajnos emiatt kénytelen voltam a súgó osztályozásakor minimális pontszámot adni. A tárhely korlátozásának mértékéről nem kaptam információt, még az sem lehetetlen, hogy nincs kvóta. Szerény szolgáltatásokkal bír, ám szép eredményeket mutatott fel sebesség terén. A regisztráció során sem kérdez túl sokat, de ha kedvünk tartja, felelhetünk az opcionális kérdésekre is. A dizájnerek valószínűleg megrögzött fradisták lehetnek, legalábbis ez tűnik ki a jellemzően zöld-fehér színezetből. Azoknak ajánlom, akik megvannak mindennemű segítség és különleges szolgáltatások nélkül – cserébe megfelelő sebességet kapnak.

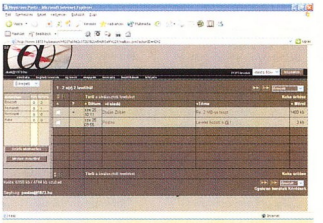

Sokoldalú Kukac, igényes kivitelben

HUNGARY.ORG Igen, létezik ilyen szolgáltatás is. Ahogy nevéből sejlik, félig magyar, félig angol rendszerről van szó. Ez annyit tesz, hogy a gombsort szépen lefordították magyarra, ám maga a motor (így gyakorlatilag a felület 90%-a) angol nyelvű. Nehezen mondom ki, de ezt a szolgáltatást senkinek sem ajánlhatom nyugodt szívvel. Ennek egyik oka a már említett „félmagyar identitás", a másik az agresszív reklámkampány. A fél képernyőt betöltő előugró ablakok még hagyján, de amikor a rendszer megpróbálta rám tukmálni a Gaint, megremegett az ujjam a ravaszon (a Gain egy reklámszolgáltató, melynek „megbízok-e benne" kérdésére azonnal nemet kell mondani, különben kéretlen reklámhadjárat és kémprogramok prédájává válik gépünk). Kisimítottam maradék idegszálaimat, és megvizsgáltam, mire képes a Hungary.org. Jónak mondható eredményeket produkált, a szolgáltatások mennyisége átlagos. A mérőfile méretét kénytelen voltam visszavenni 512 Kbyte-ra, hogy a rendszer hajlandó legyen továbbítani.

INDEXMAIL A neves weblap (Index) ingyenes e-mail szolgáltatása nemigen sorolható a kiemelkedő kategóriába. Mindjárt a regisztrációnál hibába botlottam, ugyanis amikor kitöltöttem a becenevet, a rendszer egyszerűen nem volt hajlandó továbblépni. Bejelentkezésnél, ha elfelejtjük jelszavunkat, búcsúzhatunk levelesládánktól, ugyanis az *Elfelejtette jelszavát?* link nem mutat sehova (pontosabban visszaugrik oda, ahonnan rákattintottunk).

Ha sikerült bejelentkeznünk, kellemes felület fogad minket, amelyen jól kiemelve láthatjuk a fontos lehetőségeket. Elméletileg innen érhetnénk el a DrótPostaGalambban létrehozott postaládánkat is, ám érdekes módon 404-es hibával elszáll a linkre

Főbb jellemzők és értékelés

Szolgáltatás neve	PCM KIÚJÓNDJA DrótPostaGalamb	Egon	Freemail	Fotexnet.hu Free	Hungary.org
Üzemeltető	Interpontnet Magyarország Kft.	Mail.Hungary	Axelero Rt.	Fotexnet Kft.	Hungarian Cultural & Information Center
Szolgáltatás webcíme	www.dpg.hu	http://egon.gyaloglo.hu	www.freemail.hu	http://free.fotexnet.hu/	http://hungary.org
Műszaki adatok					
Létrehozott e-mail cím („azonosító": az általunk megadott azonosítónév)	azonosító @drotposta.hu	azonosító @egon.gyaloglo.hu	azonosító@freemail.hu	azonosító @free.fotexnet.hu	azonosító@hungary.org
Postaláda kapacitása 2,0 Mbyte-nyi havi adatforgalom (le- és feltöltések összesítve számítanak)	1,0 Mbyte tárhely	3,0 Mbyte	5,0 Mbyte	n.a.	6,0 Mbyte
Levelek legnagyobb mérete	0,5 Mbyte	3,0 Mbyte (1 csatolt file legfeljebb 1,5 Mbyte-os lehet)	5,0 Mbyte (1 csatolt file legfeljebb 1,0 Mbyte-os lehet)	n.a.	1,0 Mbyte
Jelszó-emlékeztető	❍ (második jelszó helyettesíti)	❍ (a megadott másik e-mail címre küldi el a jelszót)	●	●	●
Regisztráció során kötelezően megválaszolandó kérdések	„névtábla", helyi jelszó, vezetéknév, keresztnév, azonosító, jelszó (legalább 6 karakter), irányítószám, felhasználó jellege (magánszemély/ vállalat), nem, születési idő, gyermek van-e, iskolai végzettség, munkaviszonya van-e, munkaviszony jellege, beosztás, „Ki a családfő?", „Ki szokott a leggyakrabban vásárolni?", jövedelem véleményezése, internettel rendelkezik-e, 30 osztályozandó kérdés	azonosító, jelszó (elegendő 1 karakter), vezetéknév, keresztnév	azonosító, jelszó (legalább 5 karakter), vezetéknév, keresztnév, megjelenített név, nem, születési idő, irányítószám, legmagasabb iskolai végzettség, foglalkozás, foglalkozási terület, van-e mobilja, honnan internetezik, havonta hány órát internetezik, érdeklődési kör	teljes név, azonosító, jelszó (legalább 5 karakter), jelszó-emlékeztető	felhasználói név, jelszó (legalább 6 karakter), jelszó-emlékeztető kérdés–válasz, keresztnév, vezetéknév, cím, város, körzet, irányítószám, ország, születésnap, nem, család keresete, foglalkozás, vásároltunk-e az elmúlt egy évben neten keresztül, érdeklődési kör, regisztráció ellenőrzése (képről)
Regisztráció során megválaszolható kérdések	helység, utca, házszám, születési hely, beosztottak száma, számítógép típusa, modem típusa és sebessége, számítógép használatának gyakorisága	másik e-mail cím, mobiliszám, nem, családi állapot, gyermekek száma, foglalkozás, havi jövedelem, iskolai végzettség, életkor, irányítószám, érdeklődési kör	jelszó-emlékeztető kérdés–válasz (legalább 10 betű)	másik e-mail cím, születési idő, telefonszám, nem, megye, családi állapot, foglalkozás, havi nettó jövedelem, érdeklődési kör	❍
Beállítási lehetőségek					
Jelszó módosítása	●	●	●	●	●
Jelszó-emlékeztető módosítása	❍ (a második jelszó csak az ügyfélszolgálat megkeresésével változtatható meg)	❍	●	●	●
Regisztrációs űrlap módosítása	●	●	●	●	●
Általános szolgáltatások					
Válaszlevél küldése	●	●	●	●	●
Válasz mindenkinek	❍	●	●	●	●
Továbbítás	●	●	●	●	●
Forrás megtekintése	❍	●	●	●	❍
Különleges szolgáltatások					
Levél mentése	●	●	●	●	●
Aláírás	●	●	●	●	●
Címlista	●	●	●	●	●
Az eredeti levél beillesztése a válaszba	●	●	●	●	❍
Elküldött levél mentése	●	●	●	●	●
Olvasottság-visszajelzés kérése	❍	●	●	❍	❍
Olvasottság-visszajelzés küldése	❍	●	●	❍	❍
Mappák létrehozása	❍	●	●	●	●
Szűrés saját szabály alapján (belső mappák használatával)	● (színezni, megjelölni is lehet)	●	●	❍	●
Levél feltétel nélküli továbbítása	❍	●	●	❍	❍
Levél feltételhez kötött továbbítása	❍	●	●	❍	❍
Felfüggesztés	❍	❍	●	❍	❍
Külső POP3-as fiók kezelése	●	●	❍	❍	●
Külső POP3-as klienssel elérhető?	❍	●	●	❍	●**
Spamszűrés	❍	❍	●**	❍	●**
Bővíthető tárhely	❍	❍	● (55 Mbyte-ig)**	❍	●**
Keresés a levelek között	●	●	❍	❍	●
WAP-os elérhetőség	❍	●	●	❍	❍
Internet nélküli (behívós) elérés	●	❍	●	❍	❍
Egyéb adottságok	kizárólag analóg modemmel érhető el, így netelérés nélkül is használható; külön kezelőprogram nyomtatási lehetőséggel	értesítő SMS-ben**	❍	❍	csak a kezelőfelület magyar, minden más angol; rengeteg előugró hirdetőablak
Mérési adatok					
Átlagos letöltési idő 2 Mbyte-os file esetén	❍***	13 s (1 Mbyte-os file esetén)	43 s (1 Mbyte-os file esetén)	34 s	3 s (512 Kbyte-os file esetén)
Átlagos feltöltési idő 2 Mbyte-os file esetén	❍***	n.a.*	21 s (1 Mbyte-os file esetén)	25 s	20 s (512 Kbyte-os file esetén)
Átlagos válaszidő (ping)	nem mérhető	49 ms	66 ms	nem mérhető	317 ms
Levél átlagos küldési/fogadási ideje	8/51 s****	12/10 s	265 s/több mint egy óra	25/111 s	8/27 s
A PC Magazin értékelése					
Kezelhetőség (1–10 pont)	8 pont	8 pont	9 pont	8 pont	5 pont
Súgó (1–5 pont)	4 pont (a programból indítva hibát ír ki, manuálisan indítva rendben volt)	5 pont	4 pont	1 pont	3 pont
Különleges lehetőségek (1–10 pont)	9 pont	7 pont	7 pont	6 pont	7 pont

*: a tesztidőszak alatt a szolgáltatás hibásan működött. **: díjazásos szolgáltatás. ***: az adatkorlátozás és az analóg kapcsolat miatt nincs értelme ekkora file-okat küldeni.*

IndexMail	Kukac	PCM KÜLÖNDÍJ Mailbox	NetCity – Free NetMail	NetPosta	PrímPosta
Inter.net	Népszava Online	Mail.Hungary	El Greco Kft.	Prím Online	Prím Online
http://indexmail.index.hu	www.nepszava.hu	www.mailbox.hu	www.netcity.hu	www.netposta.net	www.primposta.hu
azonosító@index.hu	azonosító@007.hu/@896.hu /@1000.hu/@1873.hu/ @1970.hu-tól @1999.hu-ig	azonosító@mailbox.hu	azonosító@netcity.hu	azonosító@netposta.net (és még 25 végződés)	azonosító@primposta.hu (és még 35 végződés)
6150 Kbyte	6150 Kbyte	10240 Kbyte	15,0 Mbyte	6150 Kbyte	6,1 Mbyte
2,0 Mbyte	2,0 Mbyte	3,0 Mbyte (1 csatolt file legfeljebb 1,5 Mbyte-os lehet)	15,0 Mbyte	6150 Kbyte	2,0 Mbyte
●	●	● (csak 2001. szeptember előtt regisztrált felhasználóknak)	❍	●	●
azonosító, becenév, jelszó, jelszósúgó, vezetéknév, keresztnév, kiléptetési idő	azonosító, becenév, jelszó (elég 1 karakter), vezeték- és keresztnév, nem, születési idő, lakcím	azonosító, jelszó (elég 1 karakter), vezetéknév, keresztnév	név, loginnév, jelszó, választott azonosító, biztonsági kód	e-mail cím, jelszó (1 karakter elegendő), vezetéknév, keresztnév, nem, születési év, irányítószám	e-mail cím, jelszó (1 karakter elegendő), vezetéknév, keresztnév, nem, születési év, irányítószám
másik e-mail cím	jelszósúgó, másik e-mail cím, foglalkozás, érdeklődési kör	másik e-mail cím, mobilszám (az elfelejtett jelszó küldéséhez), nem, családi állapot, gyermekek száma, foglalkozás, iskolai végzettség, havi jövedelem jellemzése, „A családban inkább Ön a bevásárló?", életkor, lakóhely besorolása, „Tervezi-e számítógép/ notebook vásárlását?", „Tervezi-e autó vásárlását?", „Tervezi-e mobiltelefon vásárlását?", irányítószám, „Hol dolgozik/tanul?", „Beosztás/szakirány?", érdeklődési kör	saját cím, saját telefonszám, mobilszám, fax, munkahely neve, munkahely címe, munkahelyi telefon, webhely címe (az adatokat nem a regisztrációnál, hanem a tulajdonságok beállításakor lehet megadni)	becenév, jelszósúgó, alternatív e-mail cím, foglalkozás	becenév, jelszósúgó, alternatív e-mail cím, foglalkozás
●	●	●	●	●	●
●	●	● (csak 2001. szeptember előtt regisztrált felhasználóknak)	❍	●	●
●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●
●	●	●	❍	●	●
●	●	●	●	●	●
●	●	●	❍ (de megadja a küldő kliensszoftvert és a prioritás mértékét)	●	●
●	●	●	● (külön elérhető fejlett export/import lehetőség)	●	●
●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●
❍	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●
●	●	●	❍	●	●
●	●	●	❍	●	●
❍	❍	❍	❍	❍	❍
● (DrótPostaGalambban nyitott fiók is*)	●	●	●	●	●
❍	❍	●	❍	●	●
●	●	❍	● (általunk megadott feltételek alapján automatikusan törli a leveleket)	●	●**
❍	❍	●** (20 Mbyte-ig)	❍	❍	●** (100 Mbyte-ig)
●	●	●	●	❍	❍
❍	●	●	●	❍	●
❍	❍	❍	❍	❍	❍
tele van bugokkal, helyesírás-ellenőrző	a spamszűrés díjmentes, helyesírás-ellenőrző	naptár, értesítő SMS-ben**	nyomtatási lehetőség, körlevél küldése, naptár	az oldalak 11 nyelven érhetők el, helyesírás-ellenőrző	az oldalak 11 nyelven érhetők el, helyesírás-ellenőrző
31 s	5 s (1 Mbyte-os file esetén)	5 s (1 Mbyte-os file esetén)	10 s	n.a.*	36 s
n.a.*	18 s (1 Mbyte-os file esetén)	16 s (1 Mbyte-os file esetén)	59 s	n.a.*	n.a.*
29 ms	62 ms	41 ms	11 ms	nem mérhető	44 ms
25/22 s	5/12 s	5/20 s	13/15 s	több mint 1000/12 s	51/20 s
4 pont	10 pont	10 pont	8 pont	4 pont	4 pont
2 pont	3 pont	4 pont	4 pont	4 pont	4 pont
8 pont	9 pont	7 pont	10 pont	7 pont	8 pont

*****: 8 s a kapcsolat bontásától számítva; körülbelül 51 s-ig tart a le- és feltöltés (online állapot).*

bökve megnyitott ablak. Ennek köszönhetően az IndexMailt csak azoknak ajánlom, akiknek még van tépkedni való hajuk...

KUKAC A Népszava Online ingyenes levelezőrendszere gyönyörűen teljesített. A vizsgált szolgáltatások majd' mindegyikét tudja, levélküldés sebességében a legjobbat nyújtotta. Ezt még kiegészíti, hogy WAP-os előfizetők is megtekinthetik leveleiket mobiljukkal, akár a puszta közepén is (csak legyen térerő), ráadásul a Kukac spamszűrő rendszere ingyen igénybe vehető. Számos domainnevet választhatunk kukacunk után. A rendszer szép és áttekinthető oldalai tökéletesen működtek, kár, hogy a 2 Mbyte náluk 2 millió byte-nak számít. A beépített, MorphoLogic által fejlesztett *Helyes-e?* modulnak köszönhetően könnyedén ellenőrizhetjük, hogy leveleinket helyesen írtuk-e meg. A Kukacot mindenkinek ajánlom, még azoknak is, akik nem szoktak újságot olvasni. Megjegyezném, hogy a rendszer kísértetiesen hasonlít a Prím Online motorját használó levelezőkhöz.

MAILBOX Méltó párja lehetne a Kukacnak, hiszen sebességben csak egy hajszálnyival maradt el tőle. Kiemelkedő tárhelyméretének, illetve beépített határidőnaplójának köszönhetően igencsak szép pontszámot kaphatott szolgáltatásaira. A spamszűrés hiánya és a jelszókezelés csökevényes volta azonban visszafogja az eredményt. Utóbbin az értendő, hogy az új felhasználók a regisztráció során nem adhatnak meg emlékeztető kérdés–válasz párost, így ezen a módon nem is tudják megváltoztatni jelszavukat. Csak alternatív e-mail címet és mobiltelefonszámot adhatnak meg, de jelenleg még nem működik az automatikus jelszóküldés sem a másik e-mail címre, sem a telefonra. Ha valaki mégis elfelejtette jelszavát, a súgó szerint fel kell keresnie a készítőket. A regisztráció során kevés kérdésre kell felelni, ám annál több a statisztikai irányú, opcionálisan megválaszolható kérdés.

NETCITY – FREE NETMAIL Az El Greco Kft. által üzemeltetett összetett szolgáltatás ingyenes változatának, a Free NetMailnek sem kell szégyenkeznie szolgáltatások terén. A regisztráció során csak a legfontosabbakat kéri, ám azokat kötelező megadni. Később kitölthetjük a saját adatainkról szóló űrlapot. A rendszer bejelentkezés után rögtön érdekes információkkal fogad minket: az aznapi névnapokkal, a napkelte és napnyugta időpontjával, valamint egy jegyzetdobozzal. Utóbbi sugallja, bizony nem csupán egyszerű levelezőszolgáltatással állunk szemben: a Mailboxhoz hasonlóan határidőnaplót is tartalmaz a rendszer. Egy apró keresőmotorral is felruházták, mellyel a levelek között kutathatunk tárgy, feladó, szöveg vagy akár mindhárom kategória alapján.

A Free NetMail kinézetét beépített bőrökkel, a felbontás és a betűméret változtatásával alakíthatjuk. A magyaron kívül

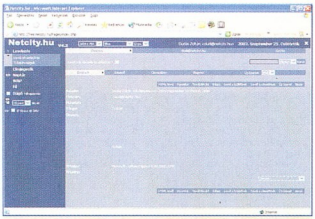

NetCity – Free NetMail: a háló városában méltó kiszolgálásra leltünk

három nyelven szólhat hozzánk: angolul, németül és spanyolul. Súgója sajátos módszert alkalmaz: egy jelölőnégyzetet kell kipipálnunk, ezek után minden oldalon – ha tartozik hozzá segédanyag – automatikusan megjelenik az apró betűs segítség. A címjegyzékbe csoportokat is felvehetünk a könnyebb eligazodás vé-

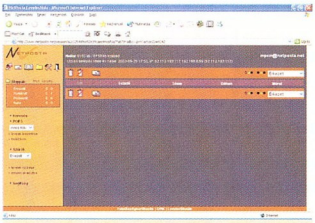

A „NetPostás" kissé összekavarta a méreteket

gett, a betűhármasokra bontott ábécé pedig gyorsabbá teszi a keresést. Különlegesség, hogy a rendszer képes kezelni az Outlook Expressből exportált CSV címjegyzékfile-okat, feltölthetjük őket ide. Lehetőségünk van WAP-os elérésre, sőt megadhatjuk, hogy mobilunkon oldalanként hány karaktert, levelet, illetve a címjegyzéknél hány nevet szeretnénk látni.

Mindenkinek ajánlom a Free NetMailt, hiszen nem verik nagydobra, mégis igen jó beépített spamszűrőt tartalmaz (ezenkívül általunk alkotott szabályok szerint is törölheti a leveleket), illetve a postafiók kiemelkedő mérete, a jónak mondható

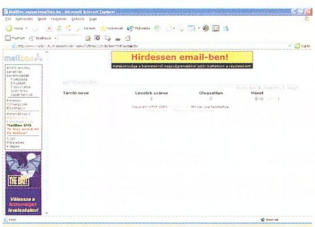

Mailbox, a levelek doboza. Csak egy hajszálnyival lemaradva

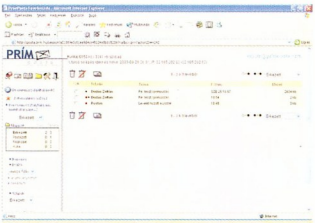

PrímPosta – ha anyagiakkal bírjuk, prímán elérhetjük akár a 100 Mbyte-os tárterületet is

sebesség és a különleges lehetőségek élvezetes levelezést garantálnak.

NETPOSTA ÉS PRÍMPOSTA E két szolgáltatást együtt vettem szemügyre, hiszen mindkettő a Prím Online motorját használja. Mindkét szolgáltatásnál számos lehetőségünk van az azonosító utáni domainnév kiválasztására, ez egyik előnyük. További kiemelkedő tulajdonságuk, hogy nemzetközi elérésre törekednek, hiszen mindkettő 11 nyelven kínálja oldalait. Ugyancsak érdekes lehetőség, hogy megmutatják, előzőleg melyik IP-címről mikor léptünk be. Még az ikonok is megegyeznek, csupán a háttérben, illetve az elrendezésben találunk különbségeket.

Kezelésük egyszerű és egyértelmű, súgójuk ugyanarra a webhelyre mutat. Ezek után gyakorlatilag kijelenthető, hogy a két szolgáltatás majdnem azonos. Ennek ellenére mégis sikerült felfedeznem különbségeket: a már említett domainnevek mennyiségét, a PrímPosta fizetős prémiumszolgáltatásait (tárhelybővítés és a reklámcsík letiltása) – ezek inkább a PrímPosta felé billentik a mérleg nyelvét. Hatalmas bug leledzett mindkettőnél: a 2 Mbyte-os file csatolásakor egyszerűen hibás oldal jött be. Kár...

A CÉLVONALBAN Vásárlási Ajánlatot nem osztottam ki, mert lényegében az összes szolgáltatás – a kiegészítő szolgáltatásokat leszámítva – ingyenesnek minősül.

Hosszas elemzés után Különdíjat érdemel a DrótPostaGalamb, amely rendkívül látványos kezelőfelületű saját kliensprogramjával és a netmentes eléréssel vívta ki az elismerést. Sajnálatos az a havi 2 Mbyte-os korlát, de kezdő felhasználóknak mindenképp ezt javaslom! Különdíjat kap a Mailbox is, melyet jókora tárhelyének, megfelelő sebességének és kiemelkedő szolgáltatásainak köszönhet. Sajnos a jelszó-emlékeztető hibája és a spamszűrés hiánya gátolta a jobb helyezés elérésében.

A teszt győztese a NetCity – Free NetMail lett. Tárhelye a legnagyobb, kiemelkedő sebességgel és szolgáltatásokkal bír. Apró hiányossága – a jelszó-emlékeztető – a fejlesztőnek írt e-maillel pótolható. Mindenkinek ajánlom, aki szereti az extra lehetőségekkel ellátott levelezőrendszereket és van netelérése. PCM

SAMSUNG

Internet

Játék

Szövegszerkesztés

Multimédia

Nem lehet mindenhez ugyanolyan képet vágni!

Ezért van a **Samsung Magic Bright** monitorokon egy gomb, amellyel Ön elérheti, hogy a kép alkalmazkodjon Önhöz! Szövegírás? Internet? Multimédia? Vagy éppen játék? Egy mozdulattal kiválasztható a megfelelő funkció!

SyncMaster 957MB, 765MB, 763MB, 757MB

MagicBright

Samsung Magic Bright monitorok. Mindenhez jó képet vágnak!

765MB — PC MAGAZIN BEST OF THE BEST

757MB — Tesztgyőztes 2003 CHIP TIPP

765MB — PC WORLD LEGJOBB VÉTEL

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited
www.samsung.hu

Kommunikációelmélet

Chat: a kommunikációs formák kétéltűje

Gondolataink megformálásakor nyelvünk szókészletéből választunk elemeket, majd a szavakat a nyelv szabályrendszerének (grammatika) megfelelően kapcsoljuk egymáshoz – így alkotunk mondatokat, mondatsorokat: az emberi közlésfolyamat üzenetet hordozó tényezőit.

Laisztrügon

Nyelvileg megformált üzenetünket két módon „adhatjuk fel". Útjára bocsáthatjuk szóban: ekkor az agyunkban létrehozott mondatokat beszédszerveink (tüdő, gégefő, szájüreg) segítségével hangsorokká alakítjuk, hogy aztán az üzenet vevője, a hallgató hanghullámok formájában továbbított mondandónkat fülével érzékelhesse, majd elméjével felfoghassa. Ez történik például baráti beszélgetés, egyetemi előadás, parlamenti beszéd vagy telefonbeszélgetés során. De írásban is közölhetjük ismereteinket, szándékainkat, kérdéseinket: ekkor betűk, szóközök és egyéb írásjelek formájában rögzítjük a közlés tartalmát, melyet az üzenet címzettje később elolvas – ez a sorsa például a levélben, e-mailben, SMS-ben, illetve könyvben leírtaknak.

A kommunikáció tudományának elméletalkotói ugyanakkor más kategóriákat is bevezettek a közlésfolyamat meghatározására. Vizsgálódásunk szempontjából a kommunikáció időbeliségére vonatkozó felosztás a leglényegesebb – eszerint megkülönböztethetjük a közvetlen és közvetett közlésfolyamatokat. Közvetlen kommunikáció esetén a közléstartalom feladója és vevője – beszélő és hallgató – egyszerre, egy időben van jelen, ráadásul ezek a szerepek fel is cserélődnek a folyamat során: a beszélgetés épp attól beszélgetés, hogy miután az egyik fél előadta mondandóját, a másik reagál az okfejtésre – maga is beszélővé válik. Ez a szerepcsere – kulturált felek esetén – még a viszonylag egyoldalú retorikus kommunikációra is igaz: előadás végén a hallgatók kérdéseket tehetnek fel, parlamenti beszéd végeztével hozzászólásra nyílik mód. A közvetett kommunikációban az üzenet feladása és fogadása nem rögtön egymás után történik: levelünket kéthárom nap múltán kapja meg a címzett, e-mailünket is csak akkor olvashatja el kommunikációs partnerünk, ha „kinyitja" elektronikus postafiókját. Az időbeli távolság olykor igen nagy lehet: a palackposta akár évekig is hányódhat az óceán vizében, mielőtt „révbe érne". A közvetett kommunikáció bizonyos típusai egyoldalúak: a befogadó sosem öltheti magára a feladó szerepét – például Homérosz eposzait olvasva nincs módunk „válaszolni" a görög szerzőnek, s a derék kódexmásolók is csak viszonylag körülményesen kaphatnák meg munkájukat illető kritikai észrevételeinket, illetve méltató elismeréseinket.

A KÉTÉLTŰ A vázolt típusok természetéből talán kitűnik, hogy a közvetlen kommunikáció rendszerint szóbeli is egyben. A közvetett kommunikáció a XX. század második feléig írásbeli érintkezést jelentett, de a technikai fejlődés lehetővé tette közvetett szóbeli közlésformák kialakulását is (például üzenetrögzítő, hangposta, illetve a világűrben keringő, hosszú-hosszú ideig úton lévő, *„Itt Ripley, a Nostromo utolsó túlélője"* típusú verbális üzenetek).

A chat ezek kissé paradox, új kommunikációs formát alkotó egyvelege: leírt beszéd, élőszóban történő írás, írott élőbeszéd – a számítógépes csevely megjelenéséig efféle kategória nem létezett. A chat írásbeli kommunikáció, hiszen a csevegők nem beszédhangokkal, hangsorokkal, kiejtett szavakkal, hanem betűk, szavak, mondatok leírásával érintkeznek. A chat ugyanakkor közvetlen, „élő" kommunikáció is, hiszen az üzenet feladása (leírás) és fogadása (elolvasás) közvetlenül egymás után történik, a felek egy időben vesznek részt a folyamatban. A csevegés emellett kétirányú, szimmetrikus, teljes közlésfolyamat: a felek cserélgetik egymás közt a kommunikációs szerepeket, üzenetet adnak fel, majd fogadják partnerük, illetve partnereik válaszüzeneteit.

A NEM NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ A szóbeli, közvetlen, élő kommunikáció egyik kiemelkedő fontosságú velejárójáról, a nem nyelvi (non verbális) kommunikációról még nem szóltunk – pedig a chat jellegzetességeit ennek hiánya határozza meg legmarkánsabban. A szóban kiejtett mondatok a nyelvi elemek által hordozott gondolati tartalom mellett számos többletinformációt hordoznak. A hangszín, a hanghordozás és a hangerő alapján a hallgató tájékozódhat a beszélő lelkiállapotáról, a beszélgetés tárgyát illető kompetenciájáról és egyebekről. Ha nem telefonon zajlik a beszélgetés, tehát a felek térben is közel vannak egymáshoz, a vokális tényezők kiegészülnek a mimikával és a tekintet kommunikációs erejével. Az arcjáték elsősorban az érzelmek kinyilvánításának eszköze: arcvonásaink többek között örömöt, haragot, félelmet, meglepetést, érdeklődést fejezhetnek ki. A tekintet akár többet is „mondhat" a szavaknál, ráadásul kezdeményezheti is, illetve elháríthatja a nyelvi kommunikációt. Előbbire példa, ha egy hölgy viszonozza az őt szemlélő férfi pillantását; utóbbi történik, midőn a naplót lapozgató tanár csak olyan diákokat lát az osztálytéremben, akik kerülik a tekintetét, és inkább füzetük lapjait vizslatják megszeppenve, vagy épp odaadó elmélyülést mímelve. A fej és a kezek mozgása (gesztusok), a testtartás, a beszélő felek térbeli távolsága, a ruházat, a hajviselet, a magunkra aggatott ékszerek, jelvények is mind-mind jelentést hordoznak, s egyben üzenetet továbbítanak kommunikációs partnereink felé. (A nem nyelvi kommunikáció formáit, lehe-

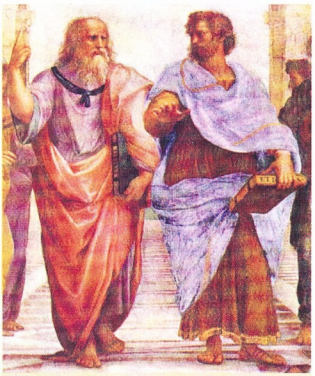

Eszmecsere: nyelvi és nem nyelvi kommunikáció együttese (Raffaello: Az athéni iskola, részlet)

OLVASÓLÁMPA

- Bódi Zoltán: **Az informatika nyelvhasználatának hatásai és nyelvstratégiai háttere** – Magyar Nyelv, 2000/2/218-223
- Bódi Zoltán: **Internetes kommunikáció–beszédkommunikáció** – Beszédkutatás '98, MTA Nyelvtudományi Intézete, Budapest, 1998
- Fercsik Erzsébet–Raátz Judit: **Kommunikáció szóban és írásban**, Krónika Nova Kiadó, Budapest, 2000
- Fűrész Gábor–Virágh Miklós: **A magyar „netizen": az internethasználó populáció** – Elektronikus Gazdaság, 2001/július /49-65
- Roman Jakobson: **Hang-Jel-Vers**, Gondolat, Budapest, 1969
- Allan Pease: **Testbeszéd. Gondolatolvasás gesztusokból**, Park Kiadó, Budapest, 1989
- Szálkáné Gyapay Márta: **Gyakorlati retorika**, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999
- Z. Karvalics László: **Az informatika társadalomtörténetet ír** – História, 2000/1/3-6

A JAKOBSON-FÉLE MODELL

Gondolatmenetünk kifejtésekor a kommunikációelmélet több „szakkifejezését" is használtuk. Ezeket Roman Jakobson vezette be a tudományos gondolkodásba korszakalkotó, magyarul Nyelvészet és poétika címen megjelent tanulmányában. Jakobson aprócska ábrával szemléltette nyelvi kommunikációra vonatkozó meglátásait.

KONTEXTUS
ÜZENET
FELADÓ ——— CÍMZETT
KONTAKTUS
KÓD

A közlésfolyamat két résztvevője a feladó és a címzett. A feladó a beszélő, író, közlő, aki útjára bocsátja az üzenetet. A címzett a hallgató, olvasó, befogadó, aki észleli és értelmezi a közléstartalmat.

Az üzenet az az ismeret, mondanivaló, kérdés, kérés, vágy, amit a feladó megfelelő formába önt. A megformálás folyamata a kódolás: a gondolatot szavakba öntjük annak a nyelvnek a grammatikai szabályai szerint, melyen meg kívánunk szólalni. A befogadó dekódolja az üzenetet: az érzékelt hang- vagy betűsort elméjében a szavak által jelölt valóságtartalmakká alakítja vissza. A kommunikáció csak akkor lehet sikeres, ha feladó és címzett egyaránt bírja a közös kódot, tehát ismeri az adott nyelvet, annak szabályrendszerét és szókincsét.

A közlésfolyamat létrejöttéhez elengedhetetlen a kontaktus megléte: az a csatorna, melyen az üzenet továbbítódik. Beszédkor a hangképző szervek által gerjesztett hanghullámok a levegőben haladnak, íráskor a papír hordozza az üzenetet, chat esetén pedig a számítógépes hálózat elemei továbbítják mondandónkat. A csatorna az a közeg, ami áthidalja a feladó és címzett közötti térbeli, illetve időbeli távolságot.

A közlésfolyamat kontextusban, azaz beszédhelyzetben zajlik. A baráti beszélgetés, az írásbeli vizsga, a jegyek, bérletek buszon történő ellenőrzése, a színházi előadás és a számítógépes csevely mind más-más szituációt takar.

tőségeit kiválóan szemléltetik a némafilmek, melyekben a jellemek megformálását nyelvi megnyilvánulások nélkül kellett megvalósítaniuk a színészeknek.)

A nem nyelvi kommunikáció erejét mutatja, hogy a mimika, a hanghordozás és a többi tényező a verbális üzenet jelentését akár ellentettjére is fordíthatja. Ha egy mosolygó hölgy ejti ki az őt kísérő férfinak a „Buta vagy" hangsort, nyilvánvalóan más az üzenet jelentéstartalma, mintha egy mateleckét író kisdiáknak mondja ugyanezt türelmetlen, szemöldökét ráncoló édesapja.

Egyes kutatások szerint a nem nyelvi kommunikáció tényezői nem egyszerűen kiegészítik a nyelvileg megformált üzeneteket, hanem egyenesen felülmúlják azok jelentőségét: a közlésrendszer mintegy 55-65 százaléka nem verbális összetevőkből áll. Mindez igaz a hagyományos beszélgetésre, csevegésre is.

MONDANDÓK A CHATRŐL De a chatet a nem verbális kommunikáció hiánya jellemzi – s mint már utaltunk rá, ez fontos következményekkel jár: leginkább azzal, hogy a beszélgetőpartnerek pótolni próbálják e hiányt. Nagyobb súly helyeződik például az írásjelek használatára, illetve mellőzésére: előbbi a gondolatok tagolásának, illetve az érzelmek kifejezésének eszköze – olyannyira, hogy a „chavegők" új írásjeleket (például a smiley különböző változatai) is alkottak –, utóbbi az élőbeszéd spontaneitását, illetve esetleges pongyolaságát, köznyelvi normához mért lazaságát imitálja. Az érzelmek kifejezésének eszköze a szedési mód. Például az üzenet nagybetűs írása ingerültséget, egyfajta verbális agressziót fejez ki, amit élőszóban olyan tényezők hordoznak, mint az arcpír, a haragot kifejező arcvonások, a fenyegető taglejtés és hanghordozás.

Ha a csevegőrendszerben ismeretlenekkel sodor minket össze a sors, egészen sajátos folyamat kezdődik: nem is önkifejezés, inkább önmegalkotás, önkonstrukció – mivel beszélgetőpartereink nem látnak, nem hallanak minket, leírt szavakon, mondatokon keresztül, önnön beszédmódunkkal, olykor stiláris, illetve helyesírási akrobatamutatványokkal alkotjuk meg magunkat mások számára, üzeneteinkkel, közlésmódunkkal dönthetünk arról, milyennek mutatkozunk mások előtt. A leírt szavak stílusértéke, a közlendők szabatossága vagy terjengőssége, illetve pontossága vagy pongyolasága döntő fontosságú. Például a manapság oly divatos „lazaságot" nem az öltözet, hajviselet fejezi ki chateléskor, hanem a leírt szavak, melyek leginkább a szlengbe, netán valamilyen csoportnyelvi szókészletbe tartoznak.

Mivel a nem nyelvi tényezők a chatből hiányoznak, a vokális kommunikáció zavarjelei sem nyilvánulhatnak meg (igaz, előfordulhatnak helyettük nyelvhelyességi, továbbá nem stiláris jellegű, tényleges helyesírási hibák). A hibás kiejtés, a tájszólás, az elszólás, a dadogás, hadarás nem érvényesül írásban, a leírtakat az [Enter] megnyomása előtt gyorsan ellenőrizhetjük is. Erélyesebb, határozottabb, arrogánsabb beszélők kevésbé lehetnek úrrá beszélgetőpartereiken. Mindez serkenti a zárkózottabb, introvertált emberek kommunikációs kedvét, közléseik hatékonyságát, sikerét. PCM

magyar pc magazin

PCM magyar ...az IT-szaklap

Előfizetői akció!

Most nemcsak azért érdemes előfizetni a PCM-re, mert akkor Ön havonta - az esetleges áremelésektől függetlenül - kedvezőbb áron juthat hozzá kedvenc lapjához, hanem azért is, mert új előfizetőink között négy hónapon át - ez év októberétől 2004 januárjáig - minden hónapban értékes ajándékokat sorsolunk ki:

10 CD-újraírót

15 DVD-olvasót

10 fő visszakapja az előfizetése árát

200 darab ingyenes, három hónapra szóló dial-up internet-előfizetést

A sorsoláson azon lapunkra előfizető vagy előfizetésüket megújító olvasóink vesznek részt, akik az adott hónap 15-éig kiegyenlítették az előfizetési díjat.

És a plussssssssssssssssz!

Január végén mindazon olvasóink között, akiknek 2004. január 20-án legalább még 6 hónapig, azaz 2004 júliusáig érvényes az előfizetésük, további értékes nyereményeket sorsolunk ki.

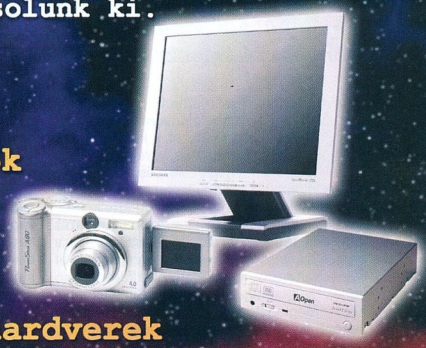

DVD-írók

17 colos Samsung TFT monitorok

Digitális fényképezőgépek

Értékes szoftvercsomagok és hardverek

A fődíj

500.000 forintos álom PC

a gépbolt gépvarázsló jóvoltából.

www.gepbolt.hu

A konfigurációt a nyertes állíthatja össze tetszőleges alkatrészekből a fenti értékhatáron belül

Az előfizetői akció támogatói:

JT Internet Minőnek, Internet, SAMSUNG

A hirdetésben szereplő fotók csak illusztrációk

Kommunikáció az interneten

Üze-net

Az internet tulajdonképpen maga a megtestesült kommunikáció: gépek küldenek és fogadnak adatokat egymás közt – így alapvető igényünk, hogy ezt a közeget mi, emberek is felhasználjuk.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

Amíg csak telefonvonalon keresztül lehetett netezni, a kommunikáció költséghatékony irányvonalát az e-mail, a levelezőlisták és a fórumok jelentették. Természetesen már ekkor is divatosak voltak a csevegőprogramok, melyekkel valós időben egyszerre több emberrel vagy ismeretlenekkel is „beszélhettünk" – persze az alacsony sávszélesség miatt többnyire csak szöveges módon. Az effajta csevegés – otthonról, saját telefonszámlánk terhére – meglehetősen drága mulatság volt (a legtöbb ember még mindig gyorsabban tud beszélni, mint gépelni).

Pár éve a kedvezményes telefon- és internetdíjak bevezetése után hazánkban is megugrott a chatelési kedv – most, az olcsó, átalánydíjas net korában pedig egyenesen ez a legkifizetődőbb kommunikációs forma. A manapság elterjedt szélessávú netelérések (xDSL, kábel), valamint a fejlett tömörítési technológiák lehetővé teszik, hogy akár halljuk és lássuk is azt, akivel beszélünk – igaz, ennek ellenére a videotelefonálás még kevésbé elterjedt módja a kommunikációnak.

Az internetes társalgásra csevegőprogramot vagy IRC programot szokás használni.

Az IRC (Internet Relay Chat) hálózatok már régóta elterjedtek, a szöveges alapú kommunikációt támogatják, és csak valós időben működnek, míg a csevegőprogramok esetében üzenetet is hagyhatunk másoknak, és egyéb formákban is szólhatunk a másikhoz.

A legtöbb, legelterjedtebb netes társalkodórendszer, illetve kliensprogram ingyenes – közülük és a lehetőségek közül mutatunk be néhányat a teljesség igénye nélkül.

INTERNET RELAY CHAT Az IRC használatához el kell indítani egy kliensprogramot, beállítani a becenevünket, és felcsatlakoznunk a kívánt IRC szerverre. Az IRC szerverek általában hálózatba vannak rendezve, így nagyobb tömeget képesek lassulás nélkül kiszolgálni. Így ha például az IRCnetre szeretnénk csatlakozni, akkor az irc.extra.hu vagy az irc.elte.hu szervert választhatjuk. A csatlakozást követően felhasználókat szólíthatunk meg becenevük alapján, file-okat küldhetünk vagy fogadhatunk egymás közti közvetlen kapcsolattal, vagy úgynevezett csevegőszobákba léphetünk be. Ezekben a szobákban más felhasználókkal közösen folytathatunk eszmecserét, de privát üzeneteket is válthatunk. Az állandó és nagyobb létszámú szobákat csatornának nevezzük. A rendet operátorok tartják fenn – a netikettet vagy az adott szoba rendjét megszegő felhasználót időlegesen kirúghatják, vagy véglegesen ki is tilthatják a szobából. Beszélgetéseinket naplózhatjuk a gépünkre, vagyis megőrizhetjük az utókor számára.

Az IRC platform független csevegési lehetőséget biztosít, hiszen találhatunk klienseket (és szervereket) Windowsra, Unixra, Linuxra, FreeBSD-re, PalmOS-re, Windows CE-re és Macintoshra is.

Manapság már klienst sem kell feltétlenül telepítenünk, ugyanis léteznek Java-alapú IRC kliensek, azaz elegendő egy megfelelő webhelyet meglátogatnunk, beállítanunk pár dolgot, és már indulhat is a csevegés – igaz, ez jóval lassabb, mintha a gépünkön futó programot használnánk. Ilyen Java-alapú IRC klienseket többnyire webhelykészítésnél érdemes felhasználni, így az érkező röghöz tudjuk lépni kedvenc csatornánkra, vagy akár saját IRC szerverünkre is. Ilyen és hasonló típusú csevegési lehetőségekből találunk egy gyűjteményt a http://chat.lap.hu/index.html címen.

ICQ – az egyik legnépszerűbb csevegőprogram

A legelterjedtebb windowsos IRC klienst, a mIRC-et a www.mirc.co.uk/translations/hungarian.html címen találhatjuk.

Bővebb információt az IRC-ről a http://irc.lap.hu/ címen találhatunk. Itt ismertetőket, klienseket, scripteket, IRC szervereket lelhetünk, és megtaláljuk a módját annak is, hogyan védekezhetünk az IRC-n keresztül ránk mért támadások (vírusok, hackerek) ellen.

MEGKERESLEK! Aki nem elégszik meg az IRC nyújtotta valós idejű szöveges kommunikációval, annak ajánlatos szert tennie egy csevegőprogramra (is). Ezen programok szolgáltatásai közt nagy a hasonlóság, alapelvük közös: minden felhasználó adatait tárolják egy központi adatbázisban, vagyis azonosítónkkal bárhonnan is jelentkezünk be, a többiek egyértelműen tudni fogják, hogy rólunk van szó, sőt távollétünkben is üzenhetnek nekünk – ami egy kicsit hasonlít a levelezéshez.

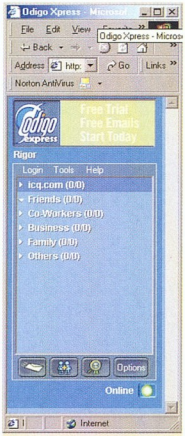

Az Odigo webalapú változatát bárhol gyorsan használatba vehetjük

Az egyik legnépszerűbb csevegőprogram az ICQ („I Seek You"). A telepítést követően regisztrálnunk kell magunkat, ami néhány adat megadását jelenti (ezek az e-mail cím kivételével persze lehetnek hamisak is, a lényeg, hogy ne felejtsük el őket). Ezt követően kapunk egy azonosító számot. Ha fel kívánunk lépni az ICQ hálózatra, ez a szám és jelszavunk hitelesít minket. Persze ezeket nem kell minden alkalommal megadnunk, elég egyszer, az ICQ kliens telepítését követően beírnunk, így a program minden indulásakor automatikusan bejelentkezik.

Az ICQ felhasználói közt alkalmunk nyílik keresésre is e-mail cím, becenév, keresztnév, vezetéknév vagy ICQ-szám alapján. Ezenkívül érdeklődési kör, kor, nem, anyanyelv és egyéb tulajdonság alapján is keresgélhetünk a felhasználók között, sőt akár fényképes bemutatkozásokat is megnézhetünk.

Barátainkat, ismerőseinket hozzáadhatjuk címtárunkhoz, ahonnan könnyen elérhetjük őket, láthatjuk, hogy épp aktívak-e. Ahhoz, hogy felvehessünk valakit a listánkba, a két

>infó

- Csevegési lehetőségek: **http://chat.lap.hu/index.html**
- mIRC: **www.mirc.co.uk/translations/hungarian.html**
- Bővebb információt az IRC-ről: **http://irc.lap.hu/**
- ICQ-ról magyarul: **www.icq.hu**
- Linuxos ICQ kliens: **http://licq.wibble.net/**
- Odigo: **www.odigo.org/features/hungarian.html**
- Webes Odigo: **http://web.odigo.com/**
- MSN Messenger: **http://messenger.msn.com/?mkt=hu-hu**

fél kölcsönös beleegyezése szükséges. A kéretlen társalgókat, azok üzeneteit akár örökre elutasíthatjuk (ami rendkívül hasznos, mert néha érkeznek ilyen módon hirdetések, reklámok is).

A program automatikusan értesít ismerőseink születésnapjáról (már két nappal előtte szól) – ez alkalomra díszes (elektronikus) üdvözlőkártyával lephetjük meg az ünnepeltet. Nemcsak írásban, hanem élőszóban vagy hangüzenet formájában is alkalmunk nyílik a csevegésre a *Voice Chat* opció segítségével.

Az ICQ egyik rendkívül népszerű szolgáltatása az SMS-küldés mobiltelefonra. Itt a címtárunkban levő felhasználók telefonszámára, vagy bármilyen mobiltelefonszámra ingyen küldhetünk szöveges üzenetet. De nemcsak küldeni, fogadni is tudunk SMS-t – ennek érdekében minden elküldött üzenetünk végén szerepel, hogy a telefonálónak milyen számra, illetve milyen azonosítót beírva kell elküldenie a választ. A tapasztalatok szerint ez a szolgáltatás időnként ugyan nem működik zökkenőmentesen, de többnyire jól szolgál.

TELEFONÁLJUNK (SZINTE) INGYEN! Az ICQ beépített lehetősége az ICQphone, mellyel PC és PC közötti, PC és telefon közötti, illetve telefon és PC közötti beszélgetéseket bonyolíthatunk le.

A két számítógép, azaz PC és PC közti hívás ingyenes (a netköltségtől eltekintve). Ebben az esetben mindkét félnek rendelkeznie kell ICQphone-nal, hangkártyával, mikrofonnal, hangszóróval vagy fejhallgatóval (persze nem árt egy szélessávú netkapcsolat sem), és már beszélhetünk is.

A PC és telefon közti hívások esetében a hívott félnek nem kell ICQphone-nal rendelkeznie. A hívás itt már nem ingyenes, ám így is nagyságrendekkel olcsóbb, mintha hagyományos módon telefonálnánk. Ha hívást kezdeményezünk az ICQ-val hagyományos telefonra, vagy telefonról egy másik ICQ-felhasználó felé, akkor szükségünk van egy ICQphone-számlára.

Szükséges egy PIN (Personal Identification Number) kód is, amit a felhasználó választ. Ezt minden telefonálás alkalmával meg kell adni.

A www.icq.hu címen mindent megtalálhatunk magyarul, amit az ICQ-ról tudni kell. Linuxot futtató felhasználók a legnépszerűbb linuxos ICQ klienst a http://licq.wibble.net/ címen találhatják meg.

EGYÉB CSEVEGŐPROGRAMOK Az ICQ-hoz hasonló, bár kevésbé elterjedt szoftver például az AOL, a Netscape Instant Messenger és a Lycos Messenger. Problémát okozhat, hogy ezeknek külön hálózatuk is van, így nem mindig tudunk beszélgetni olyan felhasználókkal, akik másik hálózatot vesznek igénybe.

Az Odigo csevegőprogrammal (www.odigo.org/features/hungarian.html) azonban ez a legtöbb esetben nem jelenthet akadályt. Az Odigo hálózatán belül hagyományos módon beszélgethetünk, üzeneteket válthatunk, sőt a weben barangolva azt is láthatjuk, ki az az Odigo-felhasználó, aki velünk együtt épp ugyanazt az oldalt nézi – így rögtön beszélgethetünk is más felhasználókkal a témáról. Sőt egyes oldalakhoz saját megjegyzésünket, üzenetünket is csatolhatjuk, amit az Odigo többi felhasználója is elolvashat, ha épp arra jár.

Az Odigo kompatibilis az ICQ, az AOL, a Yahoo! és az MSN hálózatával – ha ezek bármelyikében regisztráltuk magunkat, elég a kívánt hálózatot, az ottani azonosítónkat és jelszavunkat megadni az Odigóban, és máris eggyel több hálózatra üzenhetünk ugyanazzal a klienssel.

Az Odigóhoz nem is kell feltétlenül klienszoftvert telepítenünk, mivel létezik webalapú változata is, amit a http://web.odigo.com/ címen érhetünk el. Itt nincs más dolgunk, mint megadni azonosítónkat és jelszavunkat – rögvest elindul a webalapú Odigo, ami ugyan kevesebbet tud, mint a hagyományos klens, de a legfontosabb feladatot, az üzenetek küldését-fogadását (a többi hálózatra is) hiba nélkül teljesíti.

Az MSN Messenger (http://messenger.msn.com/?mkt=hu-hu) az ICQ-hoz hasonló, fejlett üzenőrendszer, de többet tud: akár videoanyagot is küldhetünk, fogadhatunk, élő webkamerás képen szemlélhetjük vitapartnereinket, és üzeneteket küldhetünk speciális MSN Direct karórára is. Az MSN-ben beépített (angol nyelvű) hírcsatorna is található, ahol a világ legfrissebb híreit, sporthíreket és egyéb érdekességeket olvashatunk. De nem csak beszélgetni, hanem játszani (például amőba) is tudunk barátainkkal. Az MSN Messenger Windowson kívül Macintosh platformon is elérhető.

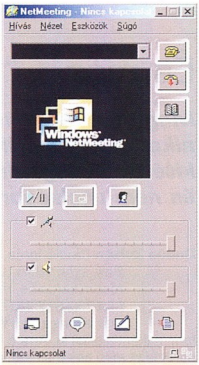

NetMeeting-konferenciaprogram, ahogy a Microsoft képzeli

KONFERENCIA MICROSOFT MÓDRA A Microsoft a NetMeetingben igyekezett összefoglalni azokat a kommunikációs lehetőségeket, amelyek két vagy több ember között minél inkább lecsökkentik a távolságot.

A szoftver segítségével akár videokonferenciát is tarthatunk megfelelő sávszélesség és hardvereszközök (videorögzítő kártya, videokamera vagy webkamera, hangkártya, mikrofon, hangszóró) birtokában.

A NetMeeting a neten vagy helyi hálózaton egyaránt használható, a kommunikációt netes címkiszolgálón keresztül, a NetMeeting hálózatán, vagy közvetlenül két gép közt is le lehet bonyolítani. A hagyományos chat mellett valós idejű videoképet adhatunk és fogadhatunk. Ezenfelül a faliújságon (whiteboard) grafikus információt oszthatunk meg, rajzolhatunk, képeket illeszthetünk be – ezeket a többiek láthatják, sőt beléjük is nyúlhatnak.

A Remote Desktop Sharing szolgáltatás segítségével munkahelyi gépünket irányíthatjuk otthonról vagy akár fordítva, sőt akár másnak is engedélyezhetjük, hogy hozzáférjen a gépünkhöz, ami távoktatás, távszervizelés esetén jöhet jól. Lehetőségünk van csupán egyetlen program megosztására is, ilyenkor a konferencia résztvevői együtt dolgozhatnak ugyanazon az anyagon – az egyes résztvevők megosztott programjai külön ablakban jelennek meg a többiek asztalán.

A NetMeeting az adatok továbbításánál titkosítást is képes alkalmazni. Az adattitkosítással a megosztott programokat, az átmenő file-okat, a csevejt és a táblát is rejtjelezhetjük. Akár olyan konferenciákat is tarthatunk, ahol minden adat titkosított (igaz, ilyenkor nincs mód videojel és hang továbbítására).

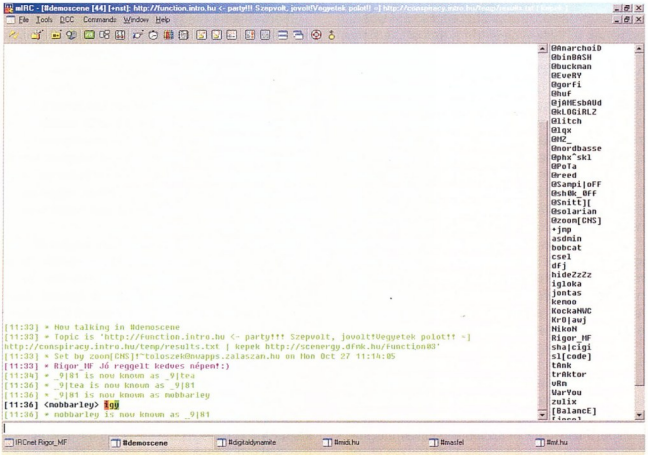

Az IRC szerverekre többféle programmal is felléphetünk

Az internet egyéb lehetőségei

És még...

Magazin rovatunk e havi témáit elsősorban a net népszerűbb alkalmazási területei közül válogattuk. Ebben a cikken szeretnénk kitérni a világháló egyéb lehetőségeire, azok előnyeire, hátrányaira és nem utolsósorban veszélyeire.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Sok, informatika terén kezdő ismerősöm kérdezte, mi az internet, és mire használható. Az első kérdésre már elhangzott a válasz: bemutattam, miként alakult ki. Arra a kérdésre azonban, hogy mire használható, nehezebb válaszolni. Legszívesebben rávágnám, hogy mindenre, ám nézzük egy kicsit szakértőibb szemmel. Lehetőségünk van ugyebár a webet böngészve hírekhez, információkhoz jutni, illetve e-mailt küldözgetve vagy épp chatelve ismerőseinkkel kapcsolatot tartani. Persze még számos lehetőség van a világhálón, szeretnénk párat bemutatni.

ADATOT ADOK-KAPOK Mivel a net adatok milliárdjaiból áll (és még ez is kis szám a közelítő meghatározáshoz), miért ne használhatnánk adatcserére? File-cserélésre, pontosabban file-átvitelre a hagyományos webes letöltésen kívül) két népszerű módszer létezik. Az egyik a szabvány szerinti FTP (File Trasfer Protocol), amely általános esetben a 21-es portot használja. E protokoll segítségével a neten kialakított FTP szerverekre egy FTP klienprogrammal felcsatlakozva hozzáférhetünk a szerveren tárolt file-okhoz. Persze ehhez megfelelő jogosultság is szükségeltetik. A tárolt file-okat először le kell töltenünk saját háttértárolónkra, általában csak ekkor férhetünk hozzájuk. Ugyanígy fel is tölthetünk file-okat a szerverre, amihez írási jogosultsággal kell rendelkeznünk. Windowsos környezetben a legnépszerűbb FTP kliensek közé tartozik a Total Commander (korábban Windows Commander) beépített modulja, és a LeapFTP. File-átvitelre alkalmas programot egyébként szinte minden letöltési site-on találunk.

Ugyanilyen egyszerű FTP szervert is üzemeltetni, mindössze be kell szereznünk egy erre alkalmas szoftvert, illetve nem árt, ha a net felé fix IP-címmel rendelkezünk. A Windows XP Professionalben is találunk FTP szervert, de tudom még ajánlani a Serv-U-t, melyet kezelése és lehetőségei miatt a kiemelkedő alkalmazások közé sorolnék.

A másik lehetőség borúsabb vidék felé vezeti a felhasználót. A file-cserélő rendszerekre gondolunk. Működési elvük alapja, hogy a szervereken nincsenek konkrét elérhető file-ok, ott csupán az online felhasználók (és megosztott file-jaik) listája található. A file-csere közvetlenül a felhasználók között történik, akik megoszthatnak a programmal bizonyos file-okat, és míg ők vadásznak, addig mások lehet, hogy épp az ő gépükről töltenek le adatokat.

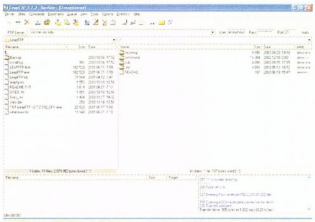

FTP: adatcsere szabványos módon

A módszer előnye, hogy hatalmas mennyiségű adattömegből mazsolázhatunk, ám ebből adódnak a hátrányok is: nem tudhatjuk, hogy a letöltött program valóban az-e, amire számítunk (és nem épp egy trójai faló), vagy hogy legális-e a file. Utóbbi kérdés miatt igencsak üldözik a file-cserélők fejlesztőit – és mostanában felhasználóit is. Másik hátrányuk, hogy a készítők elsődleges bevételi forrása a reklámok és hirdetések megjelenítése. Ezeket nem ritkán ráerőltetik a felhasználókra (akár tudtukon kívül is), akik csak azt veszik észre, hogy „maguktól" jönnek elő a kéretlen hirdetések, netán spamek.

Személy szerint nem javaslom a file-cserélők igénybevételét. Aki rávetemedik használatukra, vegye figyelembe, mire számíthat, illetve ne töltsön le illegális adatokat – legalább így támogassuk a szoftverek készítőit, illetve az előadóművészeket.

SZÓRAKOZÁS ÉS SZÓRAKOZTATÁS Ha végre adódott egy kis szabadidőnk, és még nem unjuk a monitorunkat bámulni, akár ki is kapcsolódhatunk a világhálón. A netes „szórakoztatóipart" (és itt most kizárólag a számítógépes szórakozásra gondolok) két részre lehet bontani: az egyik a webes (illetve Java applettes, flashes stb.) játékokat kínáló webhelyek,

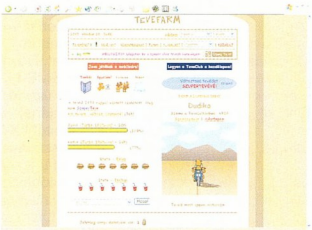

Virtuális tevefarm a neten

melyek egyszerűségükről, könnyen emészthető mivoltukról híresek. Elérésükhöz nem szükséges külön szoftvereket telepítenünk (legfeljebb beépülő Macromedia, Java és egyéb plug-ineket), elegendő megnyitni a webhelyet, bejelentkezni, és már játszhatunk is. Általában egyszerű logikai, kisebb ügyességi, illetve „feliratos" stratégiai játékokat találhatunk a neten, de meg kell említenem még azokat a site-okat, melyeken tamagochi jellegű ingyom-bingyomokat nevelgethetünk (bevallom, nekem is van egy tevém, épp a napokban múlt el 2000 napos). E webhelyeket azoknak ajánlom, akik nem szeretnének hosszú órákat „elvesztegetni" számítógépük előtt, csupán néhány perces szórakozásra vágynak.

Gyermekeink (vagy épp mi magunk) már nem biztos, hogy megelégszenek eme aprócseprő játékokkal, nekik komolyabb kihívás kell. A játékok fejlesztői apait-anyait beleadnak a szebb-látványosabb-hűdejobb szoftverekbe, ám az emberi intelligenciát (és kiszámíthatatlanságot) a mai napig nem sikerült utolérni. Ezt felismerve a fejlesztők manapság szinte minden, boltban kapható játékot kiegészítenek úgynevezett többjátékos üzemmóddal, amely lehetővé teszi, hogy a felhasználók egymás erejét és tudását felülmúlva (vagy épp támogatva) eldöntsék, ki a jobb.

Több játékműfaj is létezik. A stratégiai programok híresebb képviselői a Blizzard-féle Starcraft és Warcraft (utóbbi a 3. résznél tart, és már ehhez is kijött egy kiegészítő lemez), illetve a Westwood alkotta Command & Conquer (ebből már számtalan alverziót adtak ki, mindig a kor igényeihez igazított technológiai megvalósítással). A Starcraft a távoli jövő világát idézi, ahol három faj (terran – azaz ember –, zerg és protoss) küzdelmét mutatja be; a Warcraft a fantasy világában játszódik, orkokkal, elfekkel és egyéb, mesebeli lényekkel (persze emberekkel is); a Westwood remeke a közelmúlt, jelen és jövő közé ékelődött alternatív világban játszódik. Elsősorban a játékos

>infó

FTP kliensek:
- **www.ghisler.com**
- **www.leapware.com**

FTP szerver:
- **www.serv-u.com**

Szórakozási lehetőségek:
- **www.jatek.hu**
- **www.jojatek.hu**

Online áruházak:
- **www.apronet.hu**
- **www.developerdepo.hu**
- **www.gepbolt.hu**

Egyéb:
- **www.netmail.hu**
- **www.shaker.hu**

taktikai és gazdasági érzékét teszik próbára ezek a játékok, az építés–fejlesztés–seregállítás–támadás folyamatra épülnek.

Akik inkább pörgősebb, akciódúsabb játékokra vágynak, azok a különféle FPS-ek (First Person Shooter) közül választhatnak. Ilyen például a Counter Strike, amely elsősorban a játékosok együttműködését és taktikai érzékét teszi próbára, ugyanis két csapat méri fel erejét a jelenkorban: terroristák és antiterroristák. Bár a játék réginek számít, még mindig divatos. A valósághű játékoknál maradva: a lövöldözős kategória másik nagyágyúja az 1942 Battlefield – ahogy az évszámból sejthető, a II. világháború történéseit dolgozza fel. Jelentős újítása, hogy a játékosok rengeteg járműbe (dzsip, tank, hajó, repülő) beszállhatnak, akárcsak társaik, és kooperatív módon vezérelhetik az eszközöket: egyikük vezet, a másik lő. Az 1942 Battlefield már a második kiegészítőnél tart, de készítettek belőle egy modern kori fegyverekkel felszerelt változatot is (Desert Combat), melyben mai járműveket – helikopereket és egyéb harci gépezeteket – használhatunk.

Engem is meglepetésként ért az a próbálkozás, amely a két kategóriát megkísérelte ötvözni. A Savage kizárólag többjátékos üzemmódban fut, azaz nem játszhatunk a gép ellen. Két csapat mérkőzik meg egymással fantasy környezetben, mindegyik kinevez magának egy-egy parancsnokot – az ő feladata az építkezések, fejlesztések lebonyolítása. A többiek katonaként mozognak a pályán, végrehajthatják a parancsnok utasításait, és vásárolhatnak a kifejlesztett fegyverekből, eszközökből.

E játékok is a neten keresztül bonyolítják a kommunikációt, a játékosok így tudják elérni egymást a program által elővarázsolt világban, ahol segíthetnek, vagy épp kárt okozhatnak a másiknak. A fejlesztők pedig újabb lehetőséget kaptak az illegális programok visszaszorítására: a feltört, nem legális sorozatszámmal rendelkező játékokkal nem lehet belépni a játékok szervereire.

Ha van idő és némi pénzmag a kipróbálásra, mindenképp javaslom egy-egy példányuk beszerzését, ám egy dologra ügyeljünk! Előfordulhat, hogy este hétkor leülünk egy órát játszani, és csak hajnali háromkor állunk fel a monitor elől.

KERESKEDELMI ÉS BANKI SZOLGÁLTATÁSOK Sokak számára ismerősen hangzik az e-business szó. Az elektronikus kereskedelem manapság már nem fejlődő, hanem kész, igénybe vehető ágazat. Más kérdés, hogy sokan nem bíznak benne, de ez idővel elmúlik. A szolgáltatókban közös, hogy mindannyiuk webes felületen árulja portékáját. A választóvonal itt következik: egyik részük a megrendelést megkapva postán, utánvéttel szállítja ki a terméket, így nekünk kizárólag az átvételkor kell fizetnünk. Ennek előnye az abszolút megbízhatóság (nem nyúlják le bankkártyaszámunkat), hátránya viszont az utánvéttel járó magas többletköltség. A szolgáltatók másik része a korszerűbb lehetőséget követi: webhelyeiken a rendelt áru értékét online kiegyenlíthetjük banki átutalással vagy kártyaszámunk megadásával. A bizalmatlansági tényező itt lép be, ugyanis sokan nem merik megadni ezeket az adatokat. Mielőtt mindenkit bátorítanék, hogy tegye nyugodt szívvel, adnék pár javaslatot, mire kell ügyelni. Kizárólag megbízható cégnek adjuk ki adatainkat, és csak akkor, ha meggyőződtünk, hogy a kapcsolat ennél a pontnál teljesen biztonságos. Az ilyen webhelyeken böngészőnk mindig figyelmeztet, hogy biztonságos zónába kerültünk, illetve tájékoztat a biztonságos site hiányosságairól is. Vegyük figyelembe eme jeleket – ha minden rendben, bátran nekifoghatunk az online vásárlásnak.

Az egyik új cég a most megnyílt Developer Depo, amely online forgalmaz különféle informatikai árukat és szolgáltatásokat. Webhelye egyszerűen kezelhető és szépen kidolgozott formában tárul elénk, ráadásul minden oldalváltásnál az átmosódás effektust alkalmazza. A termékeket kategóriákra bontva találjuk meg (szoftver, könyv, szaklap előfizetése és oktatás), azokon belül alkategóriákat találunk. Azt az alkategóriát, melybe húsznál több áru kerül, csoportokra bontja a webhely – így gyorsítva a letöltést. Minden árut rövid összefoglaló jellemez, melyet jóval bővebben is megtekinthetünk a *tovább...* gomb megnyomásával. Ha a termékhez tartozik weboldal, a felbukkanó linkre bökve eljutunk oda.

A regisztráció során csupán a bejelentkezési nevet, teljes nevünket és e-mail címünket kell

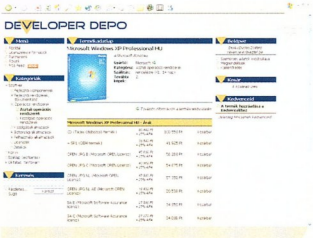

Az online kereskedők egyike

megadnunk (ahová a jelszót küldik). Bejelentkezés után van lehetőségünk további adatok megadására (és módosítására), úgy mint postacím, számlázási cím. A webhely támogatja az RSS feedet (Rich Site Summary – gazdag oldalösszefoglaló), mellyel röviden és tömören elolvashatjuk az oldal újdonságait a megfelelő értelmezővel (ilyen fordítót találunk a ➲ **www.feedreader.com** vagy a ➲ **www.feeddemon.com** címen). Apró, ám annál érdekesebb szolgáltatás az oldal alján található időmérő. Megmutatja, hogy az oldal mennyi idő alatt töltődött le, és mennyi idő alatt fordította le a böngészőnk.

Az országban egyedülálló ez a célirányos online bolt, így fejlesztőknek, programozóknak mindenképpen ajánlom, de akik csak most ismerkednek ezzel a területtel, azok is bátran benézhetnek és válogathatnak a termékekből.

A másik újdonság a Juventus Team Gépboltja, de erről bővebben is beszámolunk e számunk lapjain.

A kereskedelmi szolgáltatásokhoz tartoznak a banki alkalmazások is. A nagyobb bankok nemrég vezették be hazánkban a netes számlakezelő szolgáltatásokat, melyek igen hatékonyak. Biztonságuk 100%-os, és ha valaki egy államilag garantált bankban nem bízik meg, az inkább rejtse el pénzét az Antarktiszon.

Jelenleg szinte mindenhol a PIN kód (netkód stb.) rendszerű szolgáltatás él, amely bár kényelmes, de manapság egyre veszít előnyeiből. A digitális aláírás hivatalos bevezetése ezen sokat fog változtatni, nem kell megjegyeznünk több tucat kódot (külön kód a kártyának, a netes számlának, az átutalás engedélyezéséhez stb.), elegendő egyet. Reményeim szerint hamarosan eljön az az idő is, amikor gépünkbe csak egy chipkártyát kell dugnunk, beírnunk a hozzá tartozó kódot, és ettől kezdve minden műveletet egyszerű egérkattintásokkal hajthatunk végre.

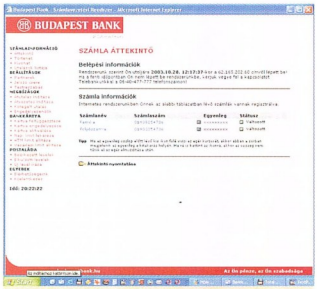

Egy tökéletesen megbízható banki alkalmazás

A mai banki alkalmazások egyik hátránya a böngészőkkel való szűkös kompatibilitás. Szinte mindegyik Java appletet használ, ami bizony mind a mai napig gondot okoz bizonyos böngészőknek. Igyekezzünk olyan böngészővel hozzáférni digitális számlánkhoz, amelyet a bankunk ajánl.

Egy mondat erejéig még beszélnék az elektronikus bolhapiacokról. Számtalanszor használtam őket, megbízhatónak, könnyen kezelhetőnek és roppant hasznosnak tartom ezt a szolgáltatást. Ha meg akarnánk szabadulni valamitől (az anyós más kategória), szinte biztos, hogy itt találunk vevőt!

VÉGSZÓ Számtalan egyéb lehetőség adódik még a neten, csak párat említenék meg. Alternatíva a távoktatás, szakmai kifejezéssel: e-learning. A napokban is történt egy megállapodás a Miskolci Egyetem és a Mimóza Communications részéről, mellyel a Coedu távoktatási rendszert telepítették és indították el a nappali tagozatos hallgatók számára.

Érdemes megemlíteni a neten keresztül működő irodai alkalmazásokat is. Az El Greco által fejlesztett NetMail kommunikációs rendszer az ilyen típusú hazai alkalmazások egyike. Igen magas szintre feltupírozott webalapú levelezőszolgáltatás, használata során a felhasználó által igénybe vett gépen semmilyen, a működéshez szükséges adat nem található. Minden információ egy bárhonnan elérhető netkiszolgálón található. Mivel többfelhasználós rendszerről van szó, kollégáinknak küldhetünk cégen belül körlevelet, naphoz kötött utasításokat és egyebeket. A NetMail ingyenes, egyfelhasználós verziója a NetCity, melyet levelezőrendszereket vizsgáló tesztünkben bemutattunk.

Most már beláthatjuk: a net gyakorlatilag valóban mindenre használható, csupán a mi (és a szolgáltatók) fantáziája szab határt. Ezek után nincs más mondanivalóm, mint vitorlát bonts, irány az internet virtuális tengere! PCM

Netes ételrendelési körkép

Sült galamb hadművelet

A lustaság nem csupán fél egészség, de számos nagy találmány ihletője is. Ha a számítógépet vagy az internetet magát nem is tekinthetjük teljesen direkt következményének, vizsgálódásunk alanya – a netes ételrendelés – csaknem 100%-ig a lustaságra épül.

Győri Ferenc

Bár ez csupán a fogadó oldalról látható kristálytisztán, mert a szolgáltató félnek elég sok erőfeszítését igényli a művelet, még szerencséje, hogy nem önfeláldozó jószolgálati cselekményként végzi etetésünket. Igaz, házhozszállítás már létezett korábban is telefonnal – és minő véletlen, a vizsgált éttermek szórólapozzák is magukat efféle középkori ócskaságként –, de a végső finomítást a net érte el. Nem szükséges többé kapcsolásra várni, szótagolni a kívánalmakat, utólag vitatkozni a hiányzó fogások miatt, úgy egyáltalán emberi kommunikációra sincs szükség, elég néhány jól elhelyezett kattintás, és hatalmas gépezet indul be csak a mi kényünkre-kedvünkre.

Persze a rendelés kockázata elijeszthet egyeseket – mi lesz, ha nem azt kapjuk, nem úgy, nem elég hamar? Nos, ez is egyfajta szerencsejáték, de jelentősen jobb esélyekkel. A futamidőket feljegyzve kiderül: 60 perc a legtöbb cégnek elég, annyit pedig ki lehet bírni. A futárok hibaszázalékát hosszas kutatás alapján (micsoda önfeláldozás...) 8%-ban állapítottam meg, de a tévedések nagy része csak üdítők elkeveréséből/hátrahagyásából állt. (Egy jó tanács: csak a szerencse kegyeltjei rendeljenek nyáron, 40 fokban üdítőt.) A minőség és elégedettség kérdésére is akad megnyugtató válasz. Tetszettek látni a kereskedelmi tévék egész nyáron átvonuló gusztustalanságparádéját a bárok/kocsmák/kifőzdék/éttermek stiklijeiről? Indirekt megközelítésben sehol sem vagyunk biztonságban, így akár nyugodtan rendelhetünk is. Optimistább megközelítésben sokkal fontosabb a célközönség áttekintése. Korcsmába betér az ember, örül vagy csalódik, majd távozik. Ha neten, főként összefogó webhelyen rendel valaki, rögtön értékelheti is a teljesítményt, sőt megejtheti a szükséges bejegyzéseket a „gasztronómiai" fórumokban.

Hogy elkerüljük a félreértéseket, ideje tisztázni: cikkünk nem éttermek netes megjelenésének tesztje – azt viszonylag hamar és kockázat nélkül megejtheti bárki odahaza. Ezúttal hősiesen, költséget és fáradságot nem kímélve, a halál szemébe nevetve a fel-, illetve házhoz szolgált étel volt a tesztalany, hogy akár saját magam feláldozásával (komolyan hajtok már a boldoggá avatásomra...) biztosítsam, olvasóink csakis a legjobbat kapják.

A már említett előnyök miatt egy összefogó webhely, mégpedig a NetPincér alapjáról elindulva végeztem a szúrópróbákat. Bár ez hangsúlyozottan nem a webhely tesztje, érdemes megemlíteni, hogy jól átgondolt, átlátható, barátságos felülettel dolgoznak a fiúk, és általában frissek az adatok. Rutinos paranoiásoknak is érdemes kitölteni a főbb adatokat, mert a cím viszonylag fontos szerepet játszhat házhozszállításkor. Ugyanígy érdemes megadni egy valódi telefonszámot is, telemarketingtől nem kell tartani, ám ha kifogyott

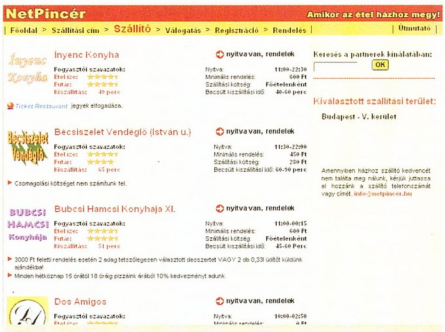

Hamarosan úton a segítség

info

- www.netpincer.hu
- www.donpepe.hu
- www.iltreno.hu

MŰSZAKI ADATOK ÉS MÉRÉSI EREDMÉNYEK

Szolgáltató	Bécsiszelet vendégló	Bubcsi Hamcsi Konyhája XI.	Don Pepe pizzeria*	Dos Amigos	Has-Barát ételbár és pizzéria	Il Treno – Trombitás	Maestro pizzeria
Választék	jó	jó	jó	jó	közepes	jó	jó
Ár	átlagos	átlagos	átlagos	emelt	mérsékelt	emelt	átlagos
Szállítási idő	62 perc	65 perc	45 perc	42 perc	68 perc	85 perc	65 perc
Futár	jó	elfogadható	jó	jó	közepes	jó	jó
Csomagolás	jó	jó	közepes	jó	jó	jó	problémás
Számla	nyomtatott számla	a megrendelés kinyomtatva	nyomtatott számla	kézzel írva füzetlapon	átvételi elismervény	nyomtatott számla	kézzel írt papírfecni
Főétel	****	***	*****	***	***	****	****
Desszert	*****	****	*****	****	***	*****	****
Jang és Jin megjegyzések	fix 280 Ft csomagolási-szállítási költség – nem szép dolog, dupla adagokat csak sumo növendékek kérjenek!	Való Világon szocializálódott futár, keményvonalas keserűcsoki	idegtépő, recsegős fólia, szerkesztőségünk aranyfokozatú beszálítója	sajtos hamburger sajttal lenne az igazi, rummal vadított somlói – Ön dönt: eszik, vagy vezet!	az öntet kifejezés elméletileg 5 cseppnél többet jelent, ügyesen használt gyümölcsök	a lefedettség nem minden, a sebesség is számít; ajándék-bankó – beváltható az étteremben	rossz csomagolási koncepció, remek egzotikus fogások
Értékelés	****	***	*****	***	***	****	****

*: az utóbbi időben csak saját webhelyén érhető el.

Van aki egyéniben is indul

a rendelt gnúpörkölt, vagy a hidakat lezárta a Svájci Felszabadítási Front, és az étel Budáról csak ellenirányban, mintegy 80 nap alatt érkezhetne meg, még időben ránk csöröghet az étterem.

ÍGY TESZTELÜNK MI És ismét egy téma, amit nem lehet túlsággal ISO alapokra helyezni, legalábbis a magam ösztönemberi szintjén. Az igazi profi étteremkritika vizeit érintetlenül hagyom mindazok számára, akik szeretnek nagyon elegáns helyen nagyon gusztusosan elrendezett nagyon kevés ételt fogyasztani nagyon sok pénzért.

A magam egyszerű kiindulási pontja kezdetben az volt, hátha valaki éhes, de nincs ideje, lehetősége, netán kedve főzni, ezért ételt rendel – nem az a kifejezett Nobel-várományos alaptétel. Ami ilyenkor elsőként számít, az a választék és az ár – bár háziasszonyok erősen sokallhatják utóbbit, joggal, ám ez az ára a lustálkodásnak. A következő lépcsőfok a kiszállítási idő (végre valami profi műszeres mérés!), a futár, valamint a csomagolás színvonala és az extrák. A futárral szinte soha, a csomagolással gyakran adódtak kisebb problémák, bár nyilvánvaló volt, hogy elegáns, éttermek reklámjain vagy főzőcskeműsorokban látható esztétikai élményként ható kivitelre számítani badarság lenne. A cégek spórolnak (bár felszámolják a csomagolást), így gyakran egy dobozba kerül a főétel és a köret, ami sokszor kifejezetten hiba. Cserébe legtöbb helyen eszelős mennyiségű celluxszal biztosítják, hogy az étel ne folyjék ki a hungarocell résein, ennek súlyozottabban büntető változata az a hungarocellre rögzített öntapadós celofánféle, melynek eltávolítása azonnali feljelentést von maga után csendháborításért, valamint az ENSZ pszichológiai hadviselésről szóló szabályzatát is sérti. Extra címszó alá került a számla, szóróanyag, ajándék – és minden olyan kisebb-nagyobb hangulatelem, ami a cég iránti fokozottabb lojalitásra biztat, vagy épp ellenkezőleg. Ide került volna a szalvéta is mint valóban hasznos figyelmesség, de furcsa módon egyetlen csomagban sem akadt...

A legfontosabb maradt a végére, maga az étel. A tesztelőkről mindenki joggal tételezhet fel egy csipetnyi mazochizmust, de 8-12 alkalommal pont ugyanazt rendelni még gondolatnak is elborzasztó. Ráadásul ha már az ember ételt rendel, általában olyanra vágyik, amihez amúgy nem jut hozzá hetente kétszer, ezért az is bizonytalan volt, ismerné-e minden cég az adott fogást. Így maradt a megnyugtató tudat: a teszt változatos lesz és teljesen szubjektív. Eredetileg három versenyszám szerepelt volna a kiírásban: pizza, hagyományos főétel, édesség, ám részint tiszteletadásból egy valaha volt remek kiadványnak – amiben már tartottak pizzatesztet –, részint a tesztelő kapacitására való tekintettel végül csak kétfordulós lett a megmérettetés. PCM

Az elegancia és a hosszú utazás ezúttal sem fér össze

Nagyi Palacsintázója	Óriási.hu palacsintázó és étterem	Pizza Express	Pizza Sarok	Tang Város kínai étterem	Theo Papa Konyhája	Unicornis étterem
bőséges	bőséges	közepes	jó	jó	jó	jó
átlagos	emelt	magas	átlagos	emelt	átlagos	emelt
80 perc	54 perc	30 perc	35 perc	45 perc	60 perc	35 perc
jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó
jó	jó	jó	közepes	problémás	problémás	jó
nyomtatott számla	nyomtatott számla	nyomtatott számla	nyomtatott számla	kézzel írt papírfecni	nyomtatott számla	pénztárgépi blokk, tételek nélkül
***	*****	*****	****	****	*****	*****
*****	****	*****	****	****	*****	****
fix 300 Ft csomagolási-szállítási költség – nem szép dolog, főleg ilyen köridővel; adott keretből többféle étel is kipróbálható	hatalmas dózis kalória, 40 centis palacsinták	luxuskategóriás árak, hasonló ízek	eltér a véleményünk a chiliről, steak tekintetében már tökéletesen egyezik	állítólag a kínai kaja olcsó, kínaiasabb ízek is az europanizáltak mellett	csípős ételt kérettel összecsomagolni megkérdőjelezhető ötlet, fantasztikus ízek	görög ízek: dominánsan fokhagymás-tejfölös öntetek
****	*****	****	****	****	*****	****

Erdős Márton, Sponga Tamás

Mindenkinél sebesebben

ATI GEIL

A prémium minőségű memóriamoduljairól ismert GeIL számára teljesen új területre próbál betörni. Ez nem más, mint a videokártyák piaca, ahol különleges példánnyal igyekszik felhívni magára a figyelmet. Az Ati Radeon 9800 Pro videochip köré épített GT2 Radeon 9800 Pro kártyán a memória nem a gyárilag ajánlott értéken ketyeg, hanem jóval felette.

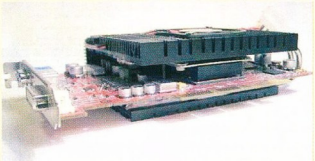

Gyári tuninggal az Ati előtt

Így még az újonnan megjelent Radeon 9800XT-t is felülmúlja, miközben ára 399 dollár, azaz nem is igazán több egy hagyományos változaténál.

A memória tényleges órajele a GeIL kártyáján nem kevesebb mint 740 MHz, míg az alap 9800 Pró mindössze 700 MHz, de még a 9800XT-é is csak 730 MHz. A 2,8 ns időzítésű, 128 Mbit kapacitású memóriamodulokat a Samsung állítja elő hozzá. A GeIL a videochip órajelét is megemelte 380 MHz-ről 445 MHz-re. A kártyát különleges Thermaltake hűtőrendszer tartja hidegen, de zajártalomtól nem kell tartani, a cég ugyanis még erre is figyelt.

Az első mérések szerint a kártya így akár 15%-kal is jobban teljesít hagyományos társainál. Magyarországi bevezetéséről sajnos nem sokat tudni, mivel a GeIL márka idehaza nem ismert.

www.geilusa.com/products.asp

Prescottot tessék!

INTEL

Noha most már egészen biztos, hogy az új Intel Pentium 4 csak 2004-ben kerül a boltokba, egy szemfüles szakértő elkapott egy ilyen processzort és szerencsére fényképezőgép is volt nála.

A kép alapján azt lehet mondani, hogy ez még akár egy gyenge trükk is lehet – de vajon mi van, ha mégsem? A 90 nm-es gyártástechnológiával készülő Prescott 2,8 és 3,4 GHz közötti változatokban fog megjelenni. SSE3 utasításkészlet-kiegészítéssel és továbbfejlesztett Hyper-Threadinggel. A kép alapján ez esetben egy 2,66 GHz-es példányról van szó, ráadásul 533 MHz-es PSB-vel, ami így sehogy sem illik a képbe. Egy (egyelőre) meg nem erősített hír szerint azonban létezhet a képen látható processzor, mivel az Intel 2004 második felében szeretné ezzel felfrissíteni Celeron vonalát. Ebbe az elméletbe pedig tökéletesen illik ez a változat, mivel a CPU csupán 256 Kbyte másodszintű cache-t tartalmaz a Prescott 1 Mbyte-jával szemben, valamint 533 MHz-es PSB-vel üzemel, hogy még a régebbi alaplapok tulajdonosai is válthassanak ilyen processzorra alaplapcsere nélkül.

Vajon áprilisi tréfa az új processzor?

Egy történet vége

HP INTEL

A HP október második felében kezdte szállítani AlphaServer GS1280 típusú, Tru64 Unix vagy OpenVMS operációs rendszert futtató szerverét, amiben 64 db EV7 processzor kapott helyet. Az előző felsőkategóriás GS 1280-ban 32 processzor dolgozott. A cégnek egyben ez az utolsó Alpha processzorra épülő rendszere. A HP már korábban bejelentette, hogy nagyvállalati rendszereiben az Alpha processzorról áttér Itaniumra. Az AlphaServer vonal még a Digital Equipmenttől származik. Amikor a Compaq felvásárolta a Digitalt, az Alpha processzort és az arra épülő fejlesztéseket vitték tovább, majd a Compaq 2002-ben beolvadt a Hewlett-Packardba, ahol hamarosan meghatározták az új irányvonalat: Alpha processzoros rendszerek építése helyett Itaniumra térnek át. Az utolsó Alpha a 2004-ben megjelenő EV79 lesz, ami az EV7 magasabb órajelű és vékonyabb csíkszélességű változata.

A HP 2006-ig kívánja forgalmazni Alpha processzoros rendszereit, és 2011-ig nyújt hozzájuk támogatást.

www.compaq.com/alphaserver/

http://h18002.www1.hp.com/alphaserver/gs1280/

Próbáld újra, Nvidia!

NVIDIA

Sokan emlékezhetnek még az év elején megjelent Nvidia FX5800 Ultra videokártyára, mely nem aratott osztatlan sikert a vásárlók körében, elsősorban magas ára és komoly zajszintje miatt. Mindamellett nem taszította le a trónról az Ati 9700 Prót sem, pedig ez lett volna a célja. A kártya magas ára jórészt DDR2-es memóriachipjeinek tudható be. Az FX5900 sorozat termékeiben már a hagyományos DDR SDRAM típust alkalmazta a cég, költségcsökkentés céljából. Most, az FX5950-es kártyák megjelenésénél ismét találkozhatunk GDDR2-es memóriákkal. Az nV38 fedőnevű videochip mellé került gyorsabb modulok ára persze már jócskán csökkent az éve eleje óta, de még mindig jelentősen drágább, mint a DDR típusoké.

A GDDR2 SDRAM különleges DDR2-es memória, melyet kifejezetten videokártyákhoz fejlesztettek ki. A most megjelenő FX5950-es kártyákon már nem kevesebb mint 256 Mbyte GDDR2-es memória terpeszkedik. A meglepő az, hogy a középkategóriásnak számító FX5700-as kártyán is GDDR2-es memóriát alkalmazott az Nvidia, ebből is rögtön 128 Mbyte-ot.

A hölgyeket nem adják a kártyák mellé

www.nvidia.com/page/fx_5900.html

www.nvidia.com/page/fx_5700.html

Kérek egy cső CD-t!

SANYO

A jelenlegi CD-k egyik legnagyobb problémája, hogy olyan anyagokból készülnek, amelyek több száz év alatt sem bomlanak le, és újrahasznosításuk sem egyszerű. A Sanyo még ez év végén szeretné piacra dobni azt az új, MildDisc névre keresztelt CD-jét, ami 50–100 év alatt teljesen elbomlik. A MildDisc olyan különleges polimerből készül, aminek kukorica az alapanyaga. Egy hagyományos 12 cm-es CD-hez nagyjából 85 félgrammos kukoricaszem szükséges.

A cég először a sorozatban gyártott CD-knél fogja alkalmazni az új anyagot, de később megjelennek a MildDisc CD-R, CD-RW és DVD korongokkal is. Ha pedig jön az Artisjus, egyszerűen megesszük a másolt CD-ket :-)

Power Your Life

EPoX

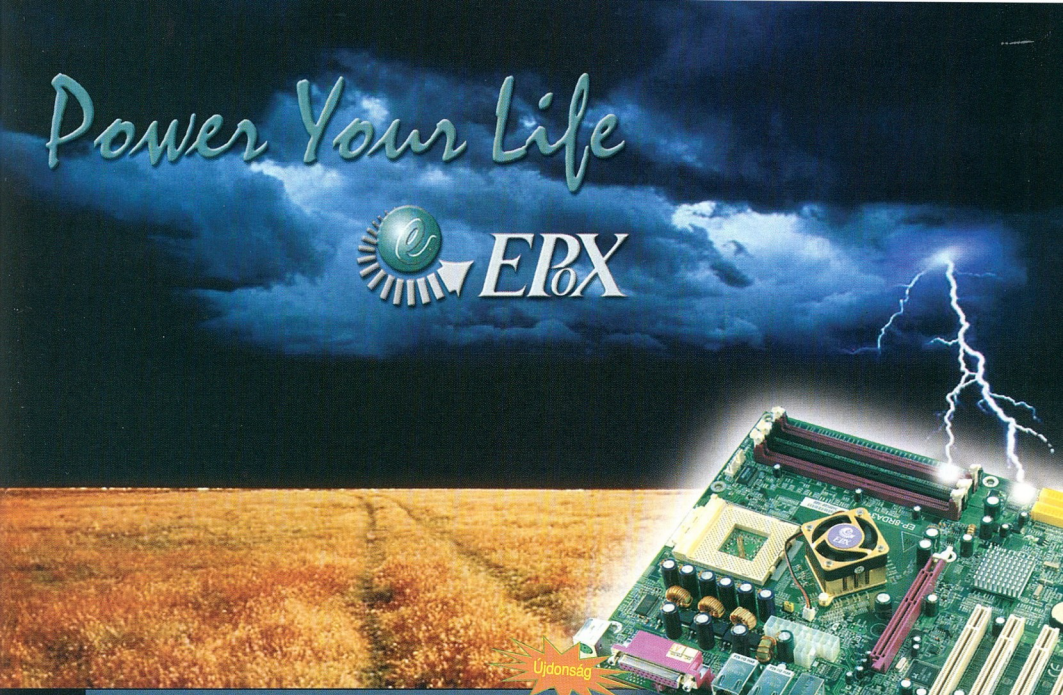

EP-8RDA3I / 8RDA+ / 8RDA3+

8RDA3I
Nvidia nForce2 Ultra 400 chipset AMD Athlon XP processzorokhoz
3 fázisú CPU tápfeszültség, 400 Mhz FSB, AGP 8X támogatás
PC 3200 400 Mhz DDR RAM támogatás Power Bios max 3 GB DDR RAM,
5 PCI 1 AGP(8x) port,6 USB 2.0 port, 6 csatornás dolby digital hang,
Digital SPDIF támogatás UDMA 133 IDE Controller, 10/100 mbps LAN
csatoló, P80P diagnosztikai kártya
Aktív Chiphűtés

8RDA+
IEEE 1394 FireWire csatoló
10/100 mbps LAN csatoló
8 USB 2.0 port

8RDA3+
IEEE 1394 FireWire csatoló
10/100 mbps LAN csatoló
8 USB 2.0 port
Serial Ata Raid kontroller

EP-8KRA2I/8KRA2+

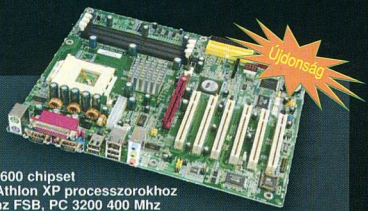

VIA KT600 chipset
AMD Athlon XP processzorokhoz
400 Mhz FSB, PC 3200 400 Mhz
DDR RAM támogatás VIA FastStream64 technológia
max 3GB DDR RAM PowerBios (extrém teljesítmény)
6 PCI, 1 AGP (8x)port, 6 USB Port 2.0
6 csatornás Dolby Digital hang Digital SPDIF támogatás
UDMA 133 IDE kontroller + 2 S-ATA Port
10/100 mbps Ethernet csatoló IEEE 1394 FireWire csatoló
P80P Diagnosztikai LED

8KRA2+
HPT 372 UDMA 133 IDE RAID kontroller
8 USB Port 2.0

EP-8RGA+

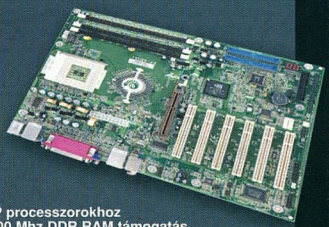

Nvidia nForce2 chipset
AMD Duron és Athlon XP processzorokhoz
333 Mhz FSB, PC 3200 400 Mhz DDR RAM támogatás
128 bit Dual Chanel DDR technológia max 3GB DDR RAM
Integrált Geforce4 MX 8x AGP grafikus processzor
PowerBios (extrém teljesítmény)
6 PCI, 1 AGP (8x)port, 6 USB Port 2.0, 6 csatornás Dolby Digital hang
Digital SPDIF támogatás UDMA 133 IDE kontroller
IEEE 1394 FireWire csatoló 10/100 mbps Ethernet csatoló
P80P Diagnosztikai LED

NAGYKERESKEDÉSEK VISZONTELADÓK SZÁMÁRA

HERTA
www.orca.hu
1132 Budapest Visegrádi u. 86.
Tel.: 239-8028 Fax: 270-0194
e-mail: hertakft@herta.hu

Ramiris
RAMIRIS Rubin RT.
1139 Budapest, Frangepán u. 46.
Tel.: 888-3200, fax: 888-3201
e-mail: ramiris@ramiris.hu
www.ramiris.hu

EMJ Hungary Kft.
Global Technology Solutions
EMJ Hungary Kft.
1145 Budapest, Szugló u. 54.
Tel.: 469-6050, fax:469-6051
e-mail: sales@emj.hu
www.emj.hu

Cirty

Creative

Körülölelő hangzás a PC-n

A Creative bejelentette a Sound Blaster Audigy LS belső hangkártyát, amely mind az analóg, mind a digitális hangszórórendszerekkel kompatibilis, így nagy hanghűséget biztosító 24 bites felbontású, 96 kHz mintavételezésű felvételre és lejátszásra képes, akár 100 dB-es jel–zaj viszony mellett. Emellett 5.1 csatornás hangzásával térhatású élményt nyújt PC-alapú szórakoztatórendszerekben használva.

A Sound Blaster Audigy LS támogatja a Dolby Digital EX és az EAX 3.0 Advanced HD szabványokat, így biztosítva a jó minőségű, körülölelő hanghatásokat a játékokhoz és filmekhez, valamint a kiváló MP3- és CD-lejátszást. A CMSS (Creative Multi-Speaker Surround) technológiát támogató eszköz a sztereó tartalmat alakítja 5.1 csatornássá, a kártyához mellékelt Creative MediaSource átfogó szoftvercsomag pedig megkönnyíti a felhasználók számára MP3 formátumú anyagok feldolgozását, saját zenei könyvtáraik létrehozását, karbantartását, valamint a CD-írást.

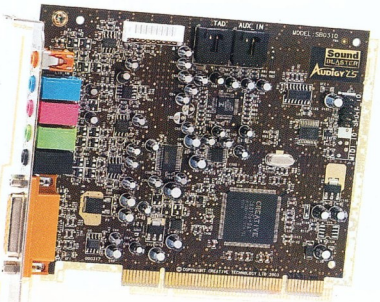

Sound Blaster Audigy LS: 24 bites felbontású, 96 kHz mintavételezésű felvétel és lejátszás lehetősége 5.1 csatornás térbeli hangzással ötvözve

Ramiris Rubin Rt.
☎ 888-3200
www.ramiris.hu
www.creative.com

IBM

Megújult a ThinkCentre termékcsalád

Az IBM bejelentette az újratervezett ThinkCentre termékcsoport több új modelljét és az iparágban elsők között megjelenő olyan DVD-írót, amely a DVD Forum és DVD+RW Alliance által jegyzett összes írható DVD formátumot támogatja – beleértve a DVD-RAM, DVD-R, DVD-RW, DVD+R és DVD+RW olvasását és írását. Az IBM Multi-Burner Plus emellett CD-R és CD-RW lemezeket is éget.

A ThinkCentre S50, M50 és A50p egyes modelljei legfeljebb 3,2 GHz-en futó Intel Pentium 4 processzort tartalmaznak, amely a Hyper-Threading technológiára épül, és a többfeladatos működés révén javítja a teljesítményt. A ThinkCentre rendszerek az IBM innovatív ThinkVantage technológiáit is tartalmazzák, melyek a felhasználókat a rendszerüzemeltetési költségek csökkentésében és a termelékenység növelésében segítik. Az iparág számos elemzője szerint az első beszerzési ár csak körülbelül 20%-a a PC-birtoklás költségeinek. A fennmaradó 80% a PC telepítésének, kezelésének és karbantartásának költségeit képviseli.

A ThinkCentre asztali számítógépek a ThinkVantage technológiák – a beágyazott biztonsági alrendszer (Embedded Security Subsystem) és a gyors helyreállítás (Rapid Restore Ultra) – révén leegyszerűsítik a PC-flotta kezelését az információtechnológiát használó szervezeteknél. Ezt a célt szolgálja a gépeken található Access IBM gomb is, amellyel a gyártó támogatási webhelye egyszerűen elérhető.

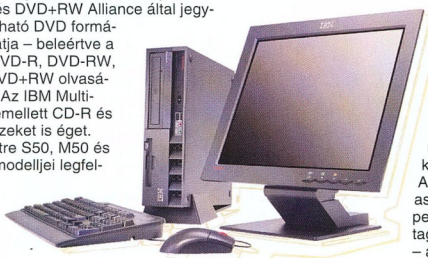

Az acélházban elhelyezett ThinkCentre asztali gépek – hagyományokkal szakító kialakításuk folytán – csavarhúzó nélkül szerelhetők

www.ibm.com/hu/
info@hu.ibm.com

Konica Minolta

Az új generáció

A Konica Minolta (a volt Minolta Magyarország) Kft. novemberben mutatta be a digitális nyomtató-másoló rendszerek új generációját, a Di3010 és Di3510(f) típusokat, amelyek a két egyesült vállalat első közös fejlesztésű gépei – mégis: előreláthatólag 2004 közepéig a Minolta márkanevet fogják viselni.

A 30 lap/perc nyomtatási sebességű Di3010 és a 35 lap/perces Di3510(f) fekete-szürke kéttónusú burkolatszíne is eltér a hagyományos másolóknál megszokott megjelenéstől. Az új színösszeállítás jobban illeszkedik az irodák színvilágához, a burkolat pedig újrahasznosított műanyagból készült: az újrahasznosítás során nem használtak környezetre káros kémiai adalékokat, és ez adja a műanyag sötét színét.

A Di3010 és Di3510(f) típusú digitális nyomtató-másoló rendszerek új formaterve a fogyatékkal élő felhasználók munkáját is segíti

A gépek felépítését megváltoztatták, a másolók beépíthető laprendezőket kaptak, így a Di3010 és a Di3510(f) kisebb helyen elfér. Az opciós laprendező a szokásos szortírozási szolgáltatáson kívül lyukasztási, automatikus hajtogatási, sarok- és gerinctűzési műveletekkel is kiegészíthető.

A Di3010 és Di3510(f) magyar nyelvű, érintőmezős LCD kijelzője akár 43 fokban dönthető, így a mozgáskorlátozott felhasználók is könnyedén leolvashatják, beállíthatják a másolási, szkennelési, faxolási lehetőségeket. A gyengén látók részére pedig az LCD kijelző egy gombnyomásra felnagyítható, illetve a fénykontraszt tág határok között állítható.

A Konica Minolta új gépeiben debütál egy új központi vezérlőegység, a 64 bites CIP, amely magában foglalja a nyomtatás, másolás, szkennelés és faxolás vezérlőegységeit, ezáltal a különböző munkafolyamatokat egy időben és gyorsan képes elvégezni. A vezérlőegység a másolatokat, nyomatokat és a szkenneléseket is külön tudja számolni, így a nyomtatás szervizköltsége alacsonyabb lesz, mint a másolásé (nincs szkennelési költség).

A gép a beszkennelt dokumentumokat a kiválasztott e-mail címre elküldi vagy

merevlemezen tudja tárolni, illetve az FTP szerveren keresztüli szkennelést és a hálózati TWAIN szkennelést is ismeri. A Di3010 és a Di3510(f) kiváló archiválórendszerként is alkalmazható, ekkor legfeljebb 70 lapot tud percenként beszkennelni az automatikus kétoldalas eredeti adagolón keresztül.

Konica Minolta Kft.
☎ 464-9003
info@konicaminolta.hu
www.konicaminolta.hu

Creative

Rádiós MP3-lejátszó

A Creative bemutatta a Rhomba MP3-lejátszót, amely 256 Mbyte memóriával, FM rádióvevővel és hangrögzítési lehetőséggel bír. A kompakt és elegáns megjelenésű termék nagy tárkapacitásának köszönhetően akár százhúsz WMA vagy hatvan MP3 formátumú zeneszámot tárolhat (4 perces, 64 kbit/s-os WMA és 128 kbit/s-os MP3 számok esetén). Beépített lítium-ion akkumulátora legfeljebb 10 óra lejátszási időt biztosít, és a gyors PC-s kapcsolatért is felelős USB porton keresztül kényelmesen feltölthető.

Az FM rádióvevő segítségével a felhasználók nyomon követhetik kedvenc műsoraikat,

Rhomba: diktafonként 16 órányi hangfelvétel készíthető vele

amelyekről közvetlenül felvételt is készíthetnek a Rhombával. Diktafonként használva a beépített mikrofonnal rendelkező eszköz 16 órányi felvétel lehetőségét nyújtja. A Creative Rhomba egy kézzel is egyszerűen használható, amiben a vezérlőbillentyűk megfelelő elhelyezése mellett egy nagy felületű, háttérvilágítással rendelkező, a lejátszási és beállítási adatokat tisztán mutató LCD kijelző is segíti. A lejátszóhoz a Creative a MediaSource programcsomagot mellékeli, amellyel a felhasználók MP3 formátumba konvertálhatják CD-iket.

Ramiris Rubin Rt.
☎ 888-3200
www.ramiris.hu
www.creative.com

Digiteye

Debütáns a digitális fényképezőgépek piacán

A Digiteye DS-211 típusjelű, 2,1 megapixeles digitális kamerája e sorok közzétételével egy időben jelenik meg a magyar piacon. A fényképezőgép precízebb és elegánsabb burkolatot kapott, mint azt kategóriája sugallná, 108 g-os tömegével pedig az abszolút kompakt gépek közé sorolható.

A kamera kezelése egyszerű, nem feltételez semmilyen különleges fotográfiai előképzettséget. 2,1 megapixeles tényleges felbontásban húsz 3,3 megapixeles, interpolált felbontásban pedig nagyjából tizenhárom képet tud a belső memóriájában elmenteni. Tárolókapacitása tovább növelhető Compact Flash kártya beszerzésével.

DS-211: a 2,1 megapixeles gép húsz felvételt tárol belső memóriájában

Fénykép készítésekor az optikai kereső és az 1,5 colos LCD monitor egyaránt használható. A képkészítést 2-szeres digitális zoom segíti. A kamera beépített vakuval is bír, mely különböző üzemmódokban (például automatikus pirosszem-korrekció) használható. Az exponáló gomb megnyomásakor az elektronika automatikusan választ az 1/8 s és 1/4000 s közötti záridőtartományból. A fényképezőgép rendelkezik 10 másodperces önkioldóval is, így kivétel nélkül mindenki rajta lehet a képeken.

A felvett képek és a szintén rögzíthető videofelvételek televízión is megtekinthetők, mivel a kamera rendelkezik tévékimenettel, és a dobozban találunk egy kábelt is, ami az összeköttetésről gondoskodik. Számítógépre USB kábellel köthető, ami szintén a csomag része. A telepítő CD-n nyolc képkezelő és -szerkesztő szoftver is helyet kapott. A gép működéséhez két AA típusú elemre van szükség. A Digiteye DS-211 várhatóan november közepén kerül a boltokba, bruttó 29 900 Ft-os ajánlott kiskereskedelmi áron, a garancia 1 év.

Dr. Sándor C&T Expert Kft.
☎ 271-1206
www.digiteye.hu

Toshiba

Zsebkivetítő

A Toshiba új, P6-os projektora mindössze 0,9 kg tömegű és 5,21x9,37x24,77 cm méretű. Összehasonlításképp a gyártó első, hazánkban 1996-ban bemutatott LCD projektora, a TLP-311 még 12 kg-ot nyomott, ami minden mobilitásra vágyó felhasználót méltán elrettenthetett.

A P6 tömege mindössze 0,9 kg

A P6-ot ezzel szemben kimondottan úti projektornak szánták tervezői, az egyszerűen és könnyen lebonyolítható bemutatóknak rendelték alá a gép lehetőségeit és kezelését. Az apró tokból előhúzható kivetítő felhasználóját ikonalapú menürendszer és automatikus jeloptimalizáció segíti túl az alapbeállításokon. A bemutató akár noteszgépről, akár kéziszámítógépről megtartható. A munkanap végén filmnézésre vagy számítógépes játékokhoz is használható, mivel a VGA, XGA, SXGA formátumok mellett a PAL, SECAM, NTSC videoszabványokkal egyaránt kompatibilis. Az XGA (1024x768 képpont) felbontású, 16,7 millió szín megjelenítésére alkalmas projektor 1100 ANSI lumen fényerővel és 2000:1 kontraszttal biztosítja a képminőséget, hatótávolsága 1,5-től 5 méterig terjed. 120 wattos UHP lámpájának élettartama 2 ezer óra. Beépített hangszóróval bír, hűtőventilátorának zajszintje 37 dB.

Technotrade Informatikai Rt.
☎ 467-6111
info@technotrade.hu
www.technotrade.hu

HP Photosmart 7960

Kép-ességek garmadája

Branyiczky Gábor

A Hewlett-Packard a húzóágazatnak számító digitális fotózáshoz már a kezdetektől nagy lendülettel fejleszt eszközöket. Új nyomtatója, a Photosmart 7960 – amely a képek kinyomtatására akár nyolc színárnyalatot tartalmazó tintakészletet is képes felhasználni – három eszközt egyesít.

A számítógéphez USB kábelen csatlakozó készülék füstüveg betétekkel feldobott burkolata alatt egy Compact Flash, Microdrive, Smart Media, Secure Digital, Memory Stick és xD Picture Card adathordozókat kezelni képes kártyaolvasó bújik meg, amin keresztül közvetlenül le- és feltölthetők a kártyákon tárolt fotók vagy egyéb adatok. Beépített LCD kijelzője, illetve az azon keresztül elérhető menürendszer a kártyákon tárolt képek önálló kinyomtatására is lehetőséget teremt. A néhány alapvető szerkesztési szolgáltatást nyújtó és indexkép készítését is támogató szoftverrel felvértezett készülék csak nagy mérete és tömege miatt nem alkalmas a hordozható fotónyomtató szerepére. A helyhez kötöttségért cserébe A/4-es méretig minden papírt kezelhetünk vele, az oldalak teljes szélességét és hosszúságát kihasználó nyomtatás mellett. Harmadik lehetősége természetesen a számítógépes nyomtató üzemmód, ami a csatlakoztatás és a HP-tól már megszokott magyar nyelvű meghajtó- és segédprogramokat automatikusan telepítő CD lefuttatása után, az első bekapcsolástól számított három percen belül elérhető. A nyomtató meghajtóprogrammal együtt települő kezelőprogramja igen egyszerű, ikonos felületet nyújt a felhasználónak, ahonnan a nyomtató és kártyaolvasó összes szolgáltatását vezérelni tudja, egyetlen gombnyomásra egyszerűsítve olyan ügyeket, mint például a kártyák tartalmának számítógépre mentése, de a fotók nyomtatása előtt használandó, „vörös szemet" eltüntető szerszám is része az eszközkészletnek.

HP Photosmart 7960 – nyolc tintával festi a képeket

A Photosmart a legjobb képminőség eléréséhez három tintapatronból keveri ki a színeket: egyszerre használja a három színű színes, a feketét, világosabb ciánt és bíbort tartalmazó fotópatront, valamint a fekete tintával töltött tartályt. Utóbbi, vagyis a fekete tinta lecserélhető a színkeverést még jobban megkönnyítő szürke fotópatronra. Az egyes patronok állapotát folyamatosan ellenőrzi a nyomtató, és az elkerülhetetlen kifogyás előtt – még idejében – figyelmeztető üzenetet küld a felhasználónak mind a számítógép, mind saját képernyőjén. Abban az esetben pedig, ha mégis kifogyna a tintából, és a cserepatronok beszerzése előtt halaszthatatlan nyomtatnivaló támad, akkor utolsó mentsvárként tintahelyettesítő módban még mindig képes a nyomtatásra. Csodát persze nem tesz ez az üzemmód, a színes patron kifogyása esetén, a sárga hiányában csak fekete-fehér eredmény születik, a fotópatron feketéje és világos árnyalatai azonban pótolhatók a másik két patronból, mint ahogy a fekete patront is kiváltha-tja a fotópatron feketéje. Az ilyen esetben megnövekedő tintahasználat mellett a hosszabb nyomtatási idővel és a gyengébb képminőséggel kell megfizetni az egyik patron kiváltását.

Igazi képességét, a számítógépről némi újraszámolás után akár 4800x1200 dpi színes felbontásban történő nyomtatást természetesen csak a megfelelő fotópapíron tudja kamatoztatni. A papírtípust azonosítani képes adagolót úgy alakították ki, hogy a legfeljebb 100 A/4-es méretű lapot fogadni képes tálca mellett egy 20 lap kapacitású, legfeljebb 101,6x152,4 mm méretű fotópapírtálca is egyetlen mozdulattal üzemkész állapotba hozható a fedél nyitogatása és a papírok cserélgetése nélkül.

Tesztünkben a nyomtatót szövegnyomtatásra használva (egy színes logóval nehezített formalevél) kellemes sebességet és közönséges papíron is kiváló minőséget tapasztaltunk. Normál papírra nyomtatott fotók közelebbi vizsgálatánál némi szemcsésedés tapasztalható, ám fotópapírra nyomtatva sem a kontrasztokra, sem a színkezelésre nem lehetett panasz.

HP Magyarország
☎ 382-1111
www.hp.hu
http://h10010.www1.hp.com/wwpc/us/en/sm/WF05a/18972-236251-64340-15100-64340-305382.html

MŰSZAKI ADATOK ÉS MÉRÉSI EREDMÉNYEK

Gyártó, típus	HP Photosmart 7960
Műszaki adatok	
Csatolófelület	USB (1.1 és 2.0)
Kártyakezelés	Compact Flash (Type I/II és Microdrive), xD Picture Card, Smart Media, Secure Digital/MMC, Memory Stick (Duo, Pro és Magic Gate),
Felbontás	4800x1200 dpi optimalizált színes, 1200 dpi fekete
Nyomtatási méret	A/4
Mérések – nyomtatási sebesség	
Szövegnyomtatás, A/4-es méret (normál; fotópapír)	12-14 s/oldal; ❍
Vegyes dokumentum, A/4-es méret (normál; fotópapír)	51 s/oldal; 189 s/oldal
Fényképnyomtatás, A/4-es méret (normál; fotópapír)	125 s/oldal; 248 s/oldal
Maximális dpi módban, A/4-es méret (normál; fotópapír)	❍; 733 s/oldal
Fényképnyomtatás, 10x15 cm-es méret (normál; fotópapír)	❍; 139 s/kép
Kereskedelmi adatok	
Ár (ajánlott bruttó fogyasztói)	94 990 Ft
Garancia	1 év

HP Photosmart 945

Digitális vaku?

Csábi József

A HP legújabb digitális fényképezőgépe, a Photosmart 945 a bridge masinák osztályába tartozik, rápillantva azonnal szembetűnik a méretes „csőr", vagyis a 8-szoros átfogású Fuji optika, aminek ráadásul elég nagy a fényereje is. Mivel a gép – a bridge kategóriában szokott módon – elektronikus keresővel bír, ezért nincs külön állapotjelző LCD panelje. A kereső és az LCD monitor közötti átváltás történhet manuálisan vagy automatikusan. Utóbbi esetben akkor aktiválódik a kereső, ha a szemünkhöz emeljük.

A vázon nem tobzódik a különböző kezelőgombok garmadája, de néhány fontos lehetőséget (vaku, élességállítási mód stb.) közvetlenül is elérhetünk. A fő módok között a gép tetején található tárcsával válthatunk.

A menürendszer egyszerűen kezelhető, a kezdő felhasználóknak jól jöhet, hogy a különböző pontokhoz súgó is tartozik, ami elmagyarázza az adott szolgáltatás lényegét. A Setup menüben jó néhány paraméterhez (vaku mód, expozíciókorrekció, fehéregyensúly, érzékenység, fénymérési mód stb.) megadható, hogy kikap-

csolás után emlékezzen-e a gép az adott beállításra. Ez nagyon hasznos szolgáltatás, régebbi HP modellek „jó szokása" volt, hogy mindent elfelejtettek, és ha a gyári beállításoktól eltérőeket szerettünk volna használni, akkor minden

bekapcsolás után újra be kellett állítgatni őket. Ez már szerencsére a múlté.

A HP Photosmart 945 egyik újdonsága az Adaptive Lighting Technology, aminek használatát a menüben a Digital Flash (digitális vaku) opció alatt aktiválhatjuk. Ennek lényege, hogy az emberi látás modelljét felhasználva átalakítja a képek tónusait – nagyon leegyszerűsítve: világosabbra veszi a túl sötét árnyalatokat. Ennek eredményeként a fotó kevésbé megvilágított részein is jól láthatóvá válnak a részletek – anélkül, hogy a világosabb tónusok „beégnének". Úgy fog kinézni a kép, mintha egy nagy, szórt fényű vakuval derítettük volna a téma sötét részeit. Eme „vaku" erőssége két fokozatban állítható. Hasonló hatást képszerkesztő programmal is el lehet érni, de fényképezőgépben most találkozhatunk először ezzel a szolgáltatással.

Érdemes megemlíteni, hogy a képek feldolgozása során a 945 elektronikusan ellensúlyozza a fotók sarkaiban jelentkező, az objektív fizikai jellemzőiből adódó elsötétedést (vignettálást).

A 945 csak JPEG formátumban tud menteni, tehát veszteségmentes módja nincs. Ez nem tragikus hiányosság, de szerintem a gép megérdemelte volna, hogy a TIFF vagy RAW formátum használatát is megvalósítsák a tervezők.

Az önkioldónak van egy speciális módja, ekkor nemcsak 10 s elteltével készít egy képet, hanem további 3 s múlva exponál még egyet. Esetleg akkor jöhet jól, ha nagyobb csoportról készül a fotó, és mindenki izegmozog – valamelyik kép csak jó lesz...

Természetesen a Photosmart 945 is tartalmazza a HP Instant Share technológiáját, ami leegyszerűsíti a fotók e-mailben történő eljuttatását barátainkhoz, ismerőseinkhez. Emellett segítségével különböző online al-

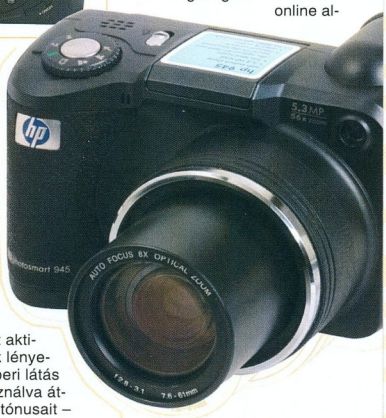

HP Photosmart 945 – nemcsak hagyományos, hanem „digitális" vaku is van benne

bumokba is feltölthetjük legjobban sikerült fotóinkat.

A tesztképek alapján a 945-ről elmondhatjuk: valós felbontása megfelel az 5 megapixeles kategóriában szokásosnak, a képzaj ISO 100 és 200 esetén átlagosnak mondható, viszont ISO 400 beállítás mellett nagyobb az átlagnál. A dinamika átlagos, a beépített vaku jól vizsgázott.

- **E-mulziók – PCM, 2003/5/60**
- **E-mulziók II. – PCM, 2003/6/57**
- **Még egy kör? – PCM, 2003/8/44**
- **Csőrmesterek – PCM, 2003/9/78**
- **Cikksorozatunk a digitális képfeldolgozásról: PC Magazin, 2003/11/16-38**
- **A tesztképeket olvasóink megtalálják CD-nken, a \CIKKEK könyvtárban.**

MŰSZAKI ADATOK ÉS MÉRÉSI EREDMÉNYEK

Gyártó, típus	HP Photosmart 945
Termék weboldala	http://h10010.www1.hp.com/wwpc/us/en/ho/WF06b/15179-64213-64342-12117-f30-90098-90100-90101.html
Műszaki adatok	
Érzékelő mérete és típusa/ effektív képpontok száma	1/1,8 colos CCD/ 5,09 millió
ISO érzékenység/ automatikus választás	100, 200, 400/ ●
Objektív gyújtótávolsága*; fényerő	37–300 mm; f/2,8–f/3,1
Zoompozíciók száma	14
Élességállítás (automatikus/kézi)	1 pontos TTL AF/●
AF segédfény	● (kikapcsolható)
Legkisebb fókusztávolság nagy látószög/tele esetén	10/ 90 cm
Záridő-intervallum	16–1/2000 s
Felvételi módok	automata, rekeszprioritás, záridő-prioritás, portré, tájkép, sport
Sorozatfelvétel mód**	●
Önkioldó	10 s
Képzajcsökkentő elektronika	● (automatikus, nem kapcsolható ki)
Fénymérési módok	teljes mezős átlagoló, középre súlyozott, szpot
Expozíciókorrekció tartománya; lépésköze	± 3 Fé; 1/3 Fé
Fehéregyensúly	automata, napfény, árnyék, műfény, neon, mérés alapján
Kereső/dioptriaállítás	elektronikus (microdisplay)/●
LCD monitor mérete (képpontok)/ fényerőállítás	2 colos TFT (180468)/ 2 fokozat
Állványmenet pontosan az objektív optikai tengelye alatt?	●
Állványmenet anyaga	fém
Beállítható felbontások	2608x1952, 1296x976 képpont
Tömörítési módok	háromféle JPEG (EXIF 2.2)
Mozgókép mód	MPEG1 288x208 képpont/15 fps/hang
Mikrofon/hangszóró	●/●
Azonnali felvételkészítés menüből	●
File-sorszámozás módja választható?	❍
Hisztogram (felvétel/ megjelenítés módban)	❍/❍
Túlexponált területek jelzése	❍
Automatikus képforgatás	●
Állítható képjellemzők	kontraszt, képélesség, színtelítettség
Képeffektusok	fekete-fehér, szépia
Beépített memória/ memóriafoglalat	❍/Secure Digital, MultiMediaCard
Vaku-expozíciókorrekció	2 fokozat
Csatlakozó külső vakunak	❍
Számítógépes interface	USB
Videokimenet	PAL, NTSC
Magyar nyelvű menü/kézikönyv	❍/● (CD-n)
Áramforrás	4 AA alkáli/lítium elem vagy 4 AA NiMH akkumulátor
Mellékelt tartozékok	4 AA alkálielem, 32 Mbyte-os Secure Digital kártya, kétféle USB kábel, szíj, objektívsapka, adapter dokkolóegységhez, HP Photo & Imaging Software
Méretek (szélességxmagasságxmélység)	115x85x85 mm
Tömeg (áramforrás és memóriakártya nélkül)	300 g
Mérési eredmények	
Felbontás középen (vízszintesxfüggőleges)	1751x1315 képpont
Felbontás a sarokban (vízszintesxfüggőleges)	1696x1273 képpont
Dinamika***	5,9 (6,1/6,4)
Képzaj ISO 100/200/400	4,73/6,85/15,10
Megvilágítás csökkenése a sarokban vaku használatakor (zoom: 50 mm)	13,3%
Kereskedelmi adatok	
Forgalmazó	HP Magyarország ☎ 382-1111
Forgalmazó webhelye	www.hp.hu
Ár (bruttó)	199 990 Ft
Garancia	1 év

Jazz JDA2110 házimozirendszer

DTS-t mindenkinek

Nagy Zoltán

A Jazz nem ismeretlen név a PC-s hangtechnika területén, számos jó minőségű hangszóróval lepett már meg minket. Egyik legújabb terméke egy asztali DVD-lejátszó, amihez mellékelnek egy 5.1 csatornás hangszórórendszert. A lejátszó nem az a válogatós típus, gyári, illetve írt DVD-t és CD-t egyaránt képes fogadni. DivX-et sajnos nem tud lejátszani, de az SVCD lemezekkel remekül boldogul, még a több hangsávos, több feliratos lemezektől sem jön zavarba. Az audio-CD-k mellett MP3 file-okat is le tud játszani, bár utóbbi folyamat vezérlése meglehetősen nehézkes.

Az aktív hangszórórendszert a készülék belső dekóderének kimenetére kell csatlakoztatni. E dekóder érdekessége, hogy nem csak AC3, hanem DTS hangsávokat is meg tud szólaltatni, ami ritka ebben a kategóriában. Nem is akárhogyan! Több DTS hangú mozit és egy DTS audiolemezt is megnéztünk, illetve meghallgattunk vele, igen meggyőző hangot produkált. A DTS az AC3-hoz képest magasabb minőségi kategóriát képvisel, ezért igen dicséretes, hogy ez a minőség nemcsak a közép- és csúcskategóriás készülékeknél, hanem már a belépő szintűeknél is elérhető.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a DTS kipróbálásához saját hangsugárzókat használtunk. A mellékelt hangszórók házimozira elfogadható minőséget produkálnak, azonban zenehallgatásra nem érdemes őket használni. Az összteljesítmény 45 W, ebből a mélynyomó 20 W-os, a szatellitek egyenként 5 W-osak.

A képminőség illeszkedik a hanghoz, legalábbis kommersz tévén nézve nem találhatunk hibát. Komoly hiányosságnak tartom viszont, hogy csak kompozit és S-Video kimenete van, SCART aljzat nincs, így nélkülözni kell az RGB csatlakozás lehetőségét, ami pedig növelhetné még a minőséget. A beállító menürendszer egyszerű, ezért könnyen kezelhető. Sajnos a DVD nyelvi alapbeállításainál nem ismeri a magyart.

A lejátszó ára a hangfalakkal együtt bruttó 52 000 Ft, 1 év garancia mellett.

Kelly-Tech
☎ 350-1246
www.kellytech.hu

Jazz JDA2110 – komplett rendszer

Vantec MRK-102FD

Igényes rackodás

Erdős Márton

A cserélhető merevlemezkeretek megjelenésük óta nagy népszerűségnek örvendenek. Azonban nagyon óvatosan kell velük bánni, több problémába is ütközhetünk használatukkor.

Az első gond a melegedés. A mai merevlemezek már igen jelentősen felmelegednek hosszabb üzemidő mellett. Erre találták ki a hátsó, 4 cm-es ventilátort, mely nem rossz elgondolás, ám nem mindig elegendő. Ennél több ventilátor pedig már hallható zajjal jár, ez sem a legjobb lehetőség. Probléma még a műanyag keretek deformálódása, ilyenkor a keret sokszor szorul, vagy nehezen csúszik a helyére. A felsorolás végén még említsük meg a dizájnt, ami nem elhanyagolandó tényező, hiszen a gép elejének dísze is lehet egy tetszetős mobil rack.

A Vantec terméke igyekszik minden tekintetben tökéletest nyújtani. Kinézetre meglehetősen futurisztikus, de meg kell hagyni, pofás darab. Az előlap tisztán műanyag, ám nem a legolcsóbb fajta. A fiók előlapján egy háttér-világításos kijelző is helyet kapott, melyen a merevlemez aktuális hőmérsékletét és állapotát kísérhetjük figyelemmel. Az alumíniumból készült keret és fiók kiváló választás, mivel sokkal jobban vezeti a hőt a műanyagnál. Természetesen a hátsó kis ventilátor itt is üzemel, feltétlenül szükség van rá. Extrának számít, hogy a fiókba szerelt merevlemez helyválasztó tüskéire kis jumpereket illeszthetünk. Ezek után a merevlemez kivétele nélkül állíthatjuk, hogy mesterként vagy szolgaként üzemeljen háttértárunk.

A kijelző alatt található gombokkal riasztási hőmérsékletet is beállíthatunk, aminek elérését a keret hangos csipogással jelzi. Mindamellett erre egyszer sem került sor, mivel a 40 Gbyte-os Seagate merevlemez egyszer sem volt képes tartósan 35 Celsius-fok fölé melegedni, még egy tisztességesen telepakolt gépben sem. Érdekes, hogy a merevlemez nem kap azonnal feszültséget behelyezéskor, ehhez előbb be kell zárnunk a trükkös, de jól használható előlapot, és a kulcsot rá kell fordítanunk a zárra.

A Vantec alumíniumrack igazán jó konstrukció, mindössze az egyszerű, olcsó rackkeretekkel való inkompatibilitás és a magas ár róható fel. Két változatban létezik, az olcsóbbik, bruttó 7 ezer forintért megvásárolható MRK-103F esetében le kell mondanunk a kijelzőről, míg a bruttó 12 ezer forintos MRK-102FD tulajdonosai ezt is megkapják. A termékekre 1 év garancia vonatkozik.

Luxus némi felárért

Wentil-Tech
☎ 390-1019
www.vantecusa.com/product-storage.html
www.wentiltech.hu

discover

Fedezze fel...

... annak érzését, hogy biztos kezekben van

▸print ▸copy ▸scan ▸fax

A KYOCERA Mita számára a hálózati biztonság igénye a rendszerintegráció során nem jelent további megkötéseket. Továbbra is fenntartja a szabadságot annak eldöntésében, hogy ki férhet hozzá a rendszeréhez és ki nem. Nem igényel további költséges beruházásokat sem, mert a KYOCERA Mita számára a biztonság nem pusztán egy lehetőség, hanem természetes adottság.

Multifunkcionális nyomtatók forgalmazója:
Profi Copy KFT. • Tel: +36 1 4224200 • Fax: +36 1 4224201
Trendex Com RT. • Tel: +36 1 4637000 • Fax: +36 1 4637007
Textra Kft. • Tel: +36 1 2602535 • Fax: +36 1 2602037
Global Union Kft. • Tel: +36 1 2730100 • Fax: +36 1 2730060

Nyomtatóink forgalmazója:
HRP HUNGARY KFT. • Tel: +36 1 4524600 • Fax: +36 1 3501352

ECOSYS®

KYOCERA MITA Corporation – www.kyoceramita.com

THE NEW VALUE FRONTIER

KYOCERA mita

Canon EOS 300D

Koktél EOS módra

A Canon erőteljesen képviselteti magát a digitális SLR (Single Lens Reflex) gépek piacán, elég csak a 11 megapixeles EOS 1Ds-re vagy a 6,3 megapixeles EOS 10D-re gondolni. Most megérkezett a család legkisebb tagja, a Canon EOS 300D is.

Csábi József

A legfrissebb EOS modell nem a szokásos fekete öltözetben lép színre, hanem egyfajta szürkés-ezüstös árnyalatú „ruhában" díszeleg. Fogása meglehetősen kellemes, a váz se nem túl könnyű, se nem túl nehéz, mondhatni jól eltalálták a tervezők a megfelelő középutat. Kezelőfelülete a digitális Canon gépeknél megszokott sémára épül, vagyis a fő módok egy tárcsával választhatók ki, a fontosabb lehetőségek (érzékenység, fehéregyensúly, önkioldó, megvilágítás rögzítése, fókuszpont kiválasztása stb.) külön gombokat kaptak, az egyéb beállítások pedig a menüben végezhetők el. A menü a négy irány-gombbal kezelhető, ami jól használható, de nekem a D30/D60/10D tekerőtárcsás technikája sokkal jobban tetszik.

A gép a Canon EF és EF-S objektívjeivel használható, ezek gyújtótávolsága virtuálisan az 1,6-szeresére nő, mivel a 300D CMOS érzékelőjének mérete kisebb, mint a hagyományos filmkockáké. EF-S objektívből jelenleg még csak egyfajta van piacon, ez az EF-S 18-55mm f/3,5-f/5,6 példány. Ezt az optikát jelenleg csak a 300D-vel lehet használni, mivel eddig ez az egyetlen váz, ami kompatibilis az EF-S objektívekkel. Az EF-S 18-55-öt egyébiránt nem is lehet külön megvásárolni, csak a 300D-vel együtt – szettben.

Canon specialitása (filmes gépekről ismerős lehet). Ebben a módban meghatározhatunk két különböző távolságra lévő objektumot a gép számára, az pedig úgy állítja be az expozíciós adatokat (távolság, rekesz, záridő), hogy a két objektum közötti tartományba essen a mélységélesség, vagyis hogy mindkét téma éles legyen a képen.

A hátlapon, az LCD monitor fölött helyet kapott egy – külön gombbal megvilágítható – LCD panel, amin szintén látható jó néhány fontos paraméter. Emiatt az LCD monitor használatára csak ritkán van szükség, ami jótékony hatással van az egyetlen feltöltéssel elkészíthető képek számára.

Hangos belépő a DSLR-ek piacára

A 300D – az EOS hagyományaihoz méltóan – fejlett automata élességállító rendszerrel bír. Összesen hét fókuszpont közül választhatunk, vagy a gépre is rábízhatjuk az AF pont kiválasztását. Nagyon hasznos szolgáltatás, hogy az aktív pontot a keresőben vörös fénnyel világítja meg a gép, így mindig tudjuk, mire állítjuk a fókuszt. A profi gépektől kölcsönzött adottság a mélységélesség ellenőrzésének lehetősége, ezt az objektívfoglalat mellett található gombbal aktiválhatjuk. Ekkor a gép az aktuálisan beállított értékre zárja a rekeszt, ennek a mélységélességre gyakorolt hatását pedig láthatjuk a keresőben. A keresőben alul megtekinthetők a legfontosabb beállítások is, például a zársebesség és a rekesz értéke.

Ha már a mélységélességet említettük, érdemes kitérni az A-DEP módra, ami a szokásos három képből álló expozíciósorozat mellett a 300D fehéregyensúly-sorozatot is tud lőni, ekkor a gép szerint helyes beállítással exponált fotó mellett készül egy vörösebb és egy kékebb árnyalatú is, a lépésköz nagyságát három fokozatban állíthatjuk. Ha viszont professzionálisabb módon közelítjük meg a kérdést és van elég időnk, készíthetünk egy fotót egy fehér tárgyról az adott megvilágítás mellett, majd ezt használhatjuk a fehéregyensúly-állítás alapjaként. Ezzel a megoldással annyiféle megvilágításhoz lehet referenciaképünk, amennyit nem sajnálunk feláldozni a memóriakártya kapacitásából.

A 300D az első digitális fényképezőgépek közé tartozik, melyek támogatják a

>infó

- E-mulziók – **PC Magazin, 2003/5/60**
- E-mulziók II. – **PC Magazin, 2003/6/57**
- Még egy kör? – **PC Magazin, 2003/8/44**
- Csőrmesterek – **PC Magazin, 2003/9/78**
- Cikksorozatunk a digitális képfeldolgozásról: **PC Magazin, 2003/11/16–38**
- A tesztképeket olvasóink megtalálják CD-nken, a **\CIKKEK** könyvtárban

PictBridge szabványt (➲ **Híd az adatfolyón – PCM, 2003/11/22),** emellett a megfelelő Canon nyomtatókkal a cég saját közvetlen nyomtatás szolgáltatása is használható.

Opcionális tartozékokban nincs hiány, hiszen jó pár vaku és objektív közül válogathatunk, továbbá beszerezhetünk vezetékes vagy vezeték nélküli távkioldót, kigégészítő markolatot, valamint dioptriakorrekcióval eleve ellátott nézőkét is.

A 300D-t elsősorban nem a profi fotósoknak szánja a gyártó, pedig az eddig ismertetett tulajdonságokra és a műszaki adatokra tekintve akár ennek ellentettjét is gondolhatnánk. A 6,3 megapixeles effektív felbontás, az ISO 100–1600 közötti érzékenység és az Adobe RGB színtér használatának lehetősége bizony sok olyan gépnek a becsületére válna, amelyet profi modellnek hirdet a gyártója...

A 300D látszólag ugyanannyit tud, mint nagyobb testvére, a 10D, mégis jóval olcsóbb. A Canon konkurenciát állítana saját termékének? Nem egészen, a 300D-nek megvannak ugyanis a korlátai, olyan korlátok, amelyekbe egy átlagos felhasználó aligha ütközik bele, de egy gyakorlott fotós igen. Például a fénymérési módot nem választhatjuk ki kézzel – a gép határozza meg az egyéb beállítások alapján. A 300D a beépített vakut használja az autofókusz segédfényeként, ami adott esetben zavaró lehet. Továbbá a 300D ismeri az egyszeres (One-Shot) és folyamatos (AI Servo) élességállítási módokat, de nem dönthetjük el, melyiket használja, ezt a jogot fenntartja magának. Az előre programozott módokban (portré, tájkép stb.) nem használhatunk RAW formátumot. Az érzékenység állítását szintén befolyásolja a kiválasztott felvételi mód.

Még mielőtt bárki lemondóan legyintene, le kell szögeznem: a 300D nagyon jó gép – különösen ha figyelembe vesszük az árát. A Canon ugyanis elég agresszíven állt ehhez a kérdéshez, más cserélhető objektíves, tükörreflexes digitális gép ennyire olcsón jelenleg nem kapható. Aki együtt tud élni az említett korlátokkal és esetleg van már néhány Canon optikája, jó vásárt csinál vele.

Az új EOS a teszt alatt ugyanis nagyon meggyőző képminőséget produkált – annak ellenére, hogy csak a JPEG-ek alapján tudtuk értékelni, mivel a teszt idején a RAW file-ok konvertálásához szükséges szoftver nem állt rendelkezésünkre. (Eddigi tapasztalatom alapján RAW formátum esetén valamivel még alacsonyabb a képzaj.)

Dinamikatartománya kiemelkedően jó, a fotókon még magasabb ISO érzékenység (ISO 800–1600) esetén sincs túl sok zaj, kisebb (ISO 100–200) beállításnál pedig alig tapasztalható, jóval alacsonyabb, mint a kompakt gépek esetében – köszönhetően a nagyméretű CMOS érzékelőnek. Felbontása az eddigi legjobb, amit a tesztlaborban mértünk. A beépített vaku viszont nem bizonyult igazán jónak, érdemes a géphez beszerezni egy külső példányt, ha gyakran akarunk vakus felvételeket készíteni. PCM

MŰSZAKI ADATOK ÉS MÉRÉSI EREDMÉNYEK

Gyártó, típus	Canon EOS 300D
Termék weboldala	www.canon-europa.com/
Műszaki adatok	
Érzékelő mérete és típusa/ effektív képpontok száma	22,7x15,1 mm-es CMOS/ 6,29 millió képpont
ISO érzékenység/automatikus választás	100, 200, 400, 800, 1600/●
Objektívfoglalat	Canon EF
Kompatibilis objektívek	Canon EF és EF-S*
Zoompozíciók száma	fokozatmentesen állítható az objektíveken
Élességállítás (automatikus/kézi)	7 pontos, TTL-CT-SIR/●
AF segédfény	● (a beépített vakuval)
Legkisebb fókusztávolság nagy látószög, illetve tele esetén	az alkalmazott objektívtől függ
Záridő-intervallum	30–1/4000 s, B idő
Felvételi módok	automata, (flexibilis) program, rekeszprioritás, záridő-prioritás, manuális, mélységélesség-automata, portré, tájkép, makró, sport, éjszakai portré, vaku ki
Sorozatfelvétel mód	● (körülbelül 2,5 kép/s 4 képig)
Önkioldó	10 s
Képzajcsökkentő elektronika	n.a.
Fénymérési módok	35 mezős kiértékelő, részleges (mintegy 9%), középre súlyozott**
Expozíciókorrekció tartománya; lépésköze	± 2 Fé; 1/3 Fé
Fehéregyensúly	automata, napfény, árnyék, felhős, műfény, neon, vaku, mérés alapján
Színtér	sRGB, Adobe RGB
Kereső/dioptriaállítás	tükörreflexes/●
LCD monitor mérete (képpontok)/ fényerőállítás	1,8 colos TFT (118000)/5 fokozat
Állványmenet pontosan az objektív optikai tengelye alatt	●
Állványmenet anyaga	fém
Beállítható felbontás	3072x2048, 2048x1360, 1536x1024 képpont
Tömörítési módok	kétféle JPEG (EXIF 2.2), RAW
Mozgókép mód	○
Mikrofon/hangszóró	○/○
Azonnali felvételkészítés menüből	●
File-sorszámozás módja választható?	●
Hisztogram (felvétel/megjelenítés módban)	○/●
Túlexponált területek jelzése	●
Automatikus képforgatás	● (kikapcsolható)
Állítható képjellemzők	kontraszt, képélesség, színtelítettség, színárnyalat
Képeffektusok	○
Beépített memória/memóriafoglalat	○/Compact Flash Type I/II
Vaku-expozíciókorrekció	○
Csatlakozó külső vakunak	●
Számítógépes interface	USB
Videokimenet	PAL, NTSC
Magyar nyelvű menü/kézikönyv	○/●
Áramforrás	1100 mAh/7,4 V lítium-ion akkumulátor
Mellékelt tartozékok	1100 mAh/7,4 V lítium-ion akkumulátor, töltő, USB kábel, videokábel, nyakszíj, ZoomBrowser EX/Image Browser, FileViewer, RemoteCapture, PhotoRecord
Méretek (szélességxmagasságxmélység)	142x99x73 mm
Tömeg (áramforrás és memóriakártya nélkül)	560 g
Mérési eredmények * * *	
Felbontás középen (vízszintesxfüggőleges)	2140x1427 képpont
Felbontás a sarokban (vízszintesxfüggőleges)	2067x1378 képpont
Dinamikatartomány	7,5 Fé
Képzaj-ISO 100/200/400/800/1600	2,03/2,56/3,47/5,35/8,36
Megvilágítás csökkenése a sarokban vaku használatakor (zoom: 50 mm)	33,9%
Kereskedelmi adatok	
Forgalmazó	Canon Hungária ☎ 237-5900
Forgalmazó webhelye	www.canon.hu
Ár (bruttó)	319 990 Ft (Canon EF-S 18-55mm f/3,5-f/5,6 objektívvel 359 990 Ft)
Garancia	1 év

*: a gyújtótávolság virtuálisan az 1,6-szeresére nő. **: a fényképezőgép automatikusan választja ki a fénymérési módot. ***: a mérésekhez Canon EF-S 18-55mm f/3,5-f/5,6 objektívet használtunk.

Media Box

Zenekocka a nappaliban

Az eredetileg irodai munkára használható minimál PC legkompaktabb megvalósításaként született barebone gépek távol-keleti gyártóiban stabilan meggyökerezett a nappali szobák meghódításának gondolata. Legalábbis erre utal, hogy immár a második olyan eszköz vendégeskedett szerkesztőségünkben, amelynek szórakoztató-elektronikai külseje mögött PC-szív dobog.

Branyiczky Gábor

Gyanúm szerint a tervezők előtt leginkább az átlagos japán pályakezdő képe lebegett mint célcsoport, aki a tizensok órányi munka után technokrata stílusban berendezett garzonlakásába megtérve azontúl, hogy némi zenével vagy mozival oldja a stresszt, még e-mailjeit és a társkereső webhelyek hirdetéseit is végig szeretné böngészni foteljéből.

CSÚCSDIZÁJN ÉS TAMAGOCHI Arra, hogy japán az etalonvásárló, igen ékesen utal a Media Box bekapcsolásakor az előlap szolid óráját könyörtelenül felváltó madárka, amely tamagochi őseitől megörökölve a 3 képkocka/s-os mozgási sebességet, különféle animációkkal tájékoztat a berendezés állapotáról. Szerencsére etetni nem kell a már amúgy is pufók fiókát.

Az előlap háttérvilágítása hét színnel oldható meg, ezeket BIOS-ból állíthatjuk. A vaskos üveggel fedett előlapot a lemeztányér nyitásakor (kicsit illúzióromboló motorhanggal) elegánsan elcsúsztató, eloxált alumíniumházba költöztetett berendezés pedig boszorkányosan jól tud mutatni egy modern enteriőrben. Eltekintve a már emlegetett tamagomadártól.

Szolgáltatásai között az operációs rendszer indítása csak másodlagos szerepet kapott, hiszen a bekapcsolás után a speciális etBIOS saját grafikus képernyője jelentkezik be, ahonnan a CD- és MP3-, a VCD-, valamint a DVD-lejátszó érhető el, és csak innen kilépve kezdődik az operációs rendszer, az előre telepített Windows XP bootolása.

CSATLAKOZÓKAVALKÁD A 933 MHz-es Via C3 processzorra és a gyártó flex-ATX alaplapjára épített gép nem csak hátoldalán hordja a csatlakozóit. A némileg döntött előlap oldalán, a látványt nem rombolva, de abszolút hozzáférhető helyen, két-két USB és IEEE-1394-es csatlakozó kínálja magát a videokamerák, MP3-lejátszók és egyéb high-tech játékok szükség szerinti bekötésére. A túlsó oldalon pedig a saját erősítő hangszórókimeneteit elnémító fülhallgatócsatlakozó és egy mikrofonbemenet kapott helyet, de ide került a készenléti állapot és a törlés gombja is.

A hátsó fertály az integrált grafikus vezérlő csatlakozója mellett PS/2-es billentyűzet és egér kábeleit várja nagy szeretettel, de ide kell csatlakoztatni a mellékelt 2.1-es hangrendszer elemeit is. Az már a BIOS-ból határozható meg, hogy a monitor vagy az S-Video csatlakozón keresztül bekötött tévé legyen-e az elsődleges megjelenítő, utóbbi ugyan nem nyújtja még egy átlagos monitor felbontását sem, de jó eséllyel előfordul egy korábban számítógépmentes háztartásban is.

A készülék DVD-lejátszóként való használatát erősen támogatja az SPDIF csatoló, amin keresztül a DTS lemezek hangja is eljuthat az azt dekódolni képes erősítőbe vagy a PC-s hangrendszerbe, mert bár a BIOS beállításaiban az 5.1-es hangrendszer támogatása is bekapcsolható, nem nagyon van hova csatlakoztatni a közép- és háttérsugárzókat, mivel a hátlapon csak a jobb, illetve bal oldal és a mélynyomó kivezetése jelenik meg. Nem elképzelhetetlen, hogy ez a szolgáltatás csak később megjelenő modellekben lesz kihasználható, pedig az apró mérettel és formás hangoszlopok egy kisebb, kétszemélyes házimozit jó minőségű hanggal tudnak kiszolgálni, a mélynyomó (ami a Media Box teljes tömegének legalább kétharmadát teszi ki) pedig rendesen feltekerve simán meghazudtolja 15 W-os névleges teljesítményét.

A különféle egyéb, de állandó perifériákat soros, párhuzamos és két USB csatolón lehet a ház hátába kötni. Utóbbi csatolók egyik könnyen elképzelhető módja a külső merevlemez bekötése, mivel a 40 Gbyte-os meghajtóval szállított Media Box háttértároló-kapacitása a dobozon belül nem bővíthető, de ha esetleg floppy használatát érzi szükségesnek a tulajdonos, akkor is csak külső meghajtóban gondolkodhat. Hálózati csatlakozót viszont építettek a készülékbe, így szélessávú internet-előfizetés esetén semmi nem választhatja el a világhálótól a Media Box használóját.

Media Box – szórakoztatóközpont a nappaliban

>infó

- **Multimedia.hu**
  ☎ 463-9030
- **www.multimedia.hu**

KÉNYELMESEN, FOTELBŐL A lehengerlő teljesítményűnek még csak csúsztatással sem nevezhető konfigurációt érezhetően nem a fragpartiról cyberolimpiára vándorló FPS-játékosoknak tervezték, amit az is bizonyít, hogy a videovezérlő lecserélésére nincs mód. Az egyetlen belső kártyahely egy PCI foglalat, amit a mellékelt fordítóval és csak a csatlakozónál nem sokkal hosszabb kártyával lehet használatba venni, de például a tévétunerek között bőséggel találni ilyeneket, és máris elég a monitor az aktuális valóságshow minden pillanatának szemmel tartására.

Használatában is sokkal közelebb áll a szórakoztatóelektronikai berendezésekhez, mint a számítógéphez, amit elsősorban a mini trackballal felszerelt távirányítónak köszönhet. Ami a számítógép-használó, asztal mellett görnyedő, irodista sztereotípiát illeti, ugyanabból a fotelből intézhető a levelezés és futtatható a kedvenc játékprogram, mint ahonnan a DVD-t végigizgulja a felhasználó. A két AA elemmel üzemelő, kézbe hajló formát kapott távvezérlő hatásköre ugyanis nem ér véget az etBIOS médialejátszó szolgáltatás utasítgatásával, az operációs rendszer betöltése után mint mutatóvezérlő üzemel, hüvelykujjal kényelmesen a kívánt helyre kergethető vele a nyilacska, benyomva pedig kattintani is lehet. Amikor pedig nem elég a linkeken kattogtatni, még mindig ott van a drót nélküli billentyűzet, mint lehetőség, hogy ne kelljen a fotelt elhagyni a gépelés miatt – igaz, ezt már külön kell beszerezni, hiszen klaviatúra nincs a Media Box dobozában.
A Microsoft Works viszont része a szoftvercsomagnak, már a bekapcsolástól képessé téve a gépet a levélírásnál komolyabb feladatok ellátására is.

KÉPEK ÉS ZENÉK Ugyan van lehetőség az etBIOS nyitó képernyőjének átugrására és az operációs rendszer bekapcsolás utáni azonnali töltésére, ám ez kicsit olyan lenne, mint hárfával tököt gyalulni. Ha csak számítógép kell, jóval olcsóbban megúszható egy barebone termék vásárlása. Az EPROM-ból töltődő program már működésre kész állapotban várja, mire egy átlagos CRT monitor felfűti magát, és képet ad. Visszafelé, vagyis a Windows használatának befejezése után az etBIOS-hoz sajnos mindenképpen újraindításon keresztül vezet az út.

Engedve a jelen verzióban még nem testre szabható, és kék hátterével rusztikusan egyszerűnek is nevezhető, de legalább egyértelmű menü csábításának, először is azt kell kiválasztani, hogy zene megszólaltatása, VCD, esetleg DVD lejátszása lesz a készülék feladata. A kezelőfelületekben teljesen egységes képet mutató lejátszómodulok ugyanis nem kompatibilisek egymással, ha CD-lejátszót indítunk, akkor nem fog tudni mit kezdeni a berakott DVD-Video lemezzel. Amint azonban sikerül megtalálni az adott médiumhoz rendelt lejátszót, minden, átlagos szórakoztatóelektronikai eszközökön megszokott lehetőség elérhető. Az MPEG zajait, a tömörítési hibákat finoman elsimogató képszűrőkkel ugyan nem kényezteti a nézőt a Media Box, de ha korrekt lemezeket használunk, aligha lehet panasz a képminőségre. Akár pozitívumként is értékelhetjük, hogy a képformátumot nem a BIOS-ból kell előre meghatározni, hanem egyszerűen a képbe „kattintva" válthatunk a szélesvásznú és a 4:3-os képarány között, a hanyattegér gömbjének további nyomkodásával pedig a monitor és tévé üzemmódot lehet kapcsolgatni.

A lemezek menüjének kezelése érdekesen kettős: vagy a már sokat emlegetett görgővel kell a kurzort az aktiválni kívánt lehetőségre vinni, vagy az átlagos DVD-lejátszóknál megszokott négy iránygombbal ugrálhatunk a menüpontok között.

Zenelejátszóját inkább a belépő szintű, mint az átlagos berendezésekhez hasonlíthatnánk. A kiválasztható audio-CD-lejátszási módok közül például hiányzik a véletlenszerű üzemmód, és a CDtext információk is teljesen hidegen hagyják. Ennél talán sokkal fájóbb, hogy az MP3-lejátszási képességek kidolgozására alig fordítottak figyelmet az etBIOS programozói. Mivel a gép egésze az etBIOS lezárásáig nem kerül áram alá, leginkább zajcsökkentés okán, érthető, hogy csak a DVD-meghajtóba rakott CD-ről vagy DVD-ről képes a tömörített dalokat lejátszani. Az már sokkal kevésbé elfogadható, hogy ha már egyszer úgyis ott a monitor vagy a tévé, miért nem lehet a számok információit, de legalább a file-ok nevét megjeleníteni, ne adj' isten a szigorú ábécérendben álló zenék sorszámának fejben, netán papíron történő kiszámítása helyett egy listából, könyvtárszerkezetből kiválasztani az éppen kedvünkre való muzsikát.

DE... A Media Box mindenképpen figyelemre méltó, a számítógépeket és a szórakoztatóelektronikát ötletesen ötvöző berendezés, de kifinomult terméknek még nem nevezhető. Külsejében egyensúlyban van a high-tech dizájn és az elegancia, de az európai szemmel kicsit gyermeteg tamagomadár sokkal jobb lenne ki-be kapcsolható érdekességként. Médialejátszói könnyen kezelhetők, de az alapfeladatoknál nem merészkednek mélyebbre, pedig egy komplett számítógéppel a háttérben a legkomolyabb csúcskategóriás lejátszókat is megszégyenítő szolgáltatásokat lehet megvalósítani.

Mindenesetre biztató, hogy a hibának felróható jellemzők többsége szoftveralapon is könnyen orvosolható, ami a flash-BIOS korában csupán a gyártó hozzáállásán múlik. Hardveralapú problémát talán csak az jelent, hogy a tesztkészülékben használt DVD-meghajtó igencsak hajlamos volt a berezonálásra a lemezek felismerése során. A termék ára bruttó 279 990 Ft, a garancia egy évig érvényes.

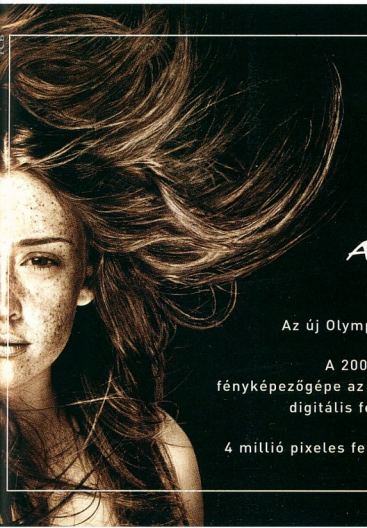

OLYMPUS
Your Vision, Our Future

A LEGJOBB FÉNYKÉPEZŐGÉP
A TÖKÉLETES PILLANATHOZ

Az új Olympus μ[mju:] 400 DIGITAL:

A 2003/2004-es év TIPA díjas digitális fényképezőgépe az „Európa legjobb lakossági digitális fényképezőgépe" kategóriában.

4 millió pixeles felbontás fémvázas időjárásálló kivitelben.*

www.olympus.hu

*Megfelel az IEC által előírt 529 IPX4 szabványnak

Senorg Galileo 800T

Xeonos álmok

Szerver vagy munkaállomás otthonra? Érdemes? – tehetjük fel magunknak joggal a kérdést, de mielőtt megszületne bennünk a nagy elhatározás, járjuk kicsit körbe a témát. Lapzárta előtt befutott a szerkesztőségünkbe egy Senorg Galileo 800T munkaállomás. Nagy érdeklődéssel fogadtuk: vajon mit kezdhetünk egy ilyen „szörnnyel"?

Kun László

Arra gondoltunk (naivan), akadnak olyanok, akiknek anyagi lehetőségei megengedik, hogy ilyen otthoni munkaállomásba fektessék pénzüket. Ez a megoldás ideális lehet azoknak, akik komolyabb és processzorigényesebb alkalmazásokat használnak (CAD, 3DStudio stb.) – ráadásul egyszerre többet is futtatnak ezekből. Otthoni multimédiás gépnek nem igazán alkalmas (nem is erre tervezték), főként az ára miatt, és mint majd az a szintetikus tesztekből is kiderül, a néhol gyengébb teljesítménye miatt egy mostani 2,4 GHz-es Pentium 4–865PE párossal szemben. Első menetben essünk a túl a száraz technikai adatokon, vagyis nézzük meg, mit kapunk a pénzünkért.

BELSŐSÉGEK A rendszer két 2,4 GHz-es Intel Xeon processzorra épül. E processzorok rendszerbusza 533 MHz-es, belső, másodszintű cache-e 512 Kbyte-os, Hyper-Threading és NetBurst technológiával is fel vannak vértezve. Ehhez társul az Intel SE7505VB2 típusú alaplap, Intel E7505 lapkakészletét kifejezetten a kétprocesszoros rendszerekhez optimalizálták. Hogy a szerverünk ne szenvedjen amnéziában, ezért két 512 Mbyte-os, ECC hibajavító chippel rendelkező, Kingston Value PC2100

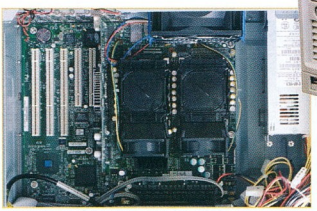

DDR memóriával szerelték fel. A grafikáért AGP 8x felületű, 128 Mbyte DDR memóriával felszerelt Nvidia Quadro4 980 XGL kártya felel. Adatainkat 80 Gbyte-os, SATA/150 felületű, 7200/perc fordulatszámú Maxtor 6Y080M0 merevlemezre menthetjük. 52-szeres sebességű LG CD-olvasó és 3,5 colos floppymeghajtó teszi teljessé a képet.

A fenti csapat Senorg szervertoronyban lakik, ami három 5,25 colos és hat 3,5 colos bővítőhellyel, két belső (hátul/elöl) ventilátorral és nyitható/zárható előlappal rendelkezik. A házban egy NMB márkájú 460 wattos ATX táp szolgáltatja az áramellátást.

KETTŐS ÉLET Második nekifutásra evezzünk mélyebb vizekre: miért is jó nekünk, hogy két Intel Xeon processzort dolgoztathatunk? Gyártástechnológiájukat tekintve kevés az eltérés az Intel Pentium 4 és az Intel Xeon között – ugyanúgy 0,13 mikronos technológiával készülnek és közel azonos az energiafogyasztásuk. Jelentős fizikai különbségek legfeljebb a CPU-k lábainak számán és ebből adódóan a tokozáson vehetők észre, ugyanis a Xeon 603/604 tűs változatokban leledzik, ellentétben a Pentium 4 423/478 tűs lábkiosztásával.

Persze erősebb Xeon procikban 1-2 Mbyte cache is megtalálható. Ez adhat némi teljesítménynövekedést az alkalmazásokban, ám esetünkben 512 Kbyte cache-sel szerelt példányokkal van dolgunk, tehát e téren döntetlen az állás a P4-gyel szemben.

A Hyper-Threading technológia már elterjedt az újabb Intel processzoroknál, itt sem tettek kivételt. Így elméletben a két processzorunkból négy lett – ez szép és jó, de mint tudjuk, ez erősen szoftverfüggő. Nagy általánosságban elmondható, hogy egy kétprocesszoros munkaállomás akkor érhet el lényeges előnyt egy mostani Pentium 4 alapú rendszerrel szemben, ha több szálon futnak a programok, és azok kihasználják ennek előnyeit. Ezt akartuk szemléltetni a teszteredményekben is. Jól látható majd a táblázatban, hogy a szintetikus méréseknél nem szerez komoly előnyt az egyprocesszoros otthoni gépekkel szemben, viszont a terhelési tesztnél (több szálon futó alkalmazások) érdemi javulást könyvelhetünk el.

GRAFIKUS MESTER Másik érdekesség az Nvidia Quadro4 XGL videokártyája, ami igazából professzionális CAD és egyéb grafikai felhasználásra lett kitalálva. Vannak olyan programok, amelyek felismerik és ki is használják a kártya előnyeit. Tehát ne várjuk el, hogy a mostani játékoknál kiugorjon az fps-mutató.

Két dudás időnként megfér egymás mellett

Persze kíváncsiságunk telhetetlen, és ez oda vezetett, hogy lekaptuk a ház oldallapját és belekukkantottunk. A látványvilágra a robusztus jelző illik, főképpen a hűtési megoldásoknak köszönhetően. A két Xeon processzoron jókora bordák (réz, alumínium

Terhelési tesztek: Senorg Galileo 800T (Otthoni gép)

1. menet: CPU-terhelés kb. 50%			
WinRar 3.20	Lame 3.93		3DMark03 CPU Test 1 és 2
371 s (323 s)	400 s (441 s)		26 és 5 (20,7 és 3,3) képkocka/s
2. menet: CPU-terhelés kb. 77%			
WinRar 3.20	Lame 3.93		VirtualDub 1.5.4
346 s (399 s)	402 s (501 s)		251 s (271 s)
3. menet: CPU-terhelés kb. 100%			
WinRar 3.20	Lame 3.93	VirtualDub 1.5.4	3DMark03 CPU Test 1 és 2
395 s (438 s)	435 s (535 s)	290 s (317 s)	19,4 és 3,8 (9 és 1,1) képkocka/s

keverék) helyezkednek el. Ezekre a bordákra jön rá egy-egy ventilátor, amik nem a szokványos módon a tetejükre rögzülnek, hanem az oldalukra. Ehhez persze szükségeltetik, az hogy a lapkakészleten lévő bordák megfelelő kialakításúak legyenek, különben a ventilátorokat nem tudjuk felszerelni a helyükre (így jártunk az Asus 875P lapkakészletű kétxeonos alaplapnál is). Ez a hűtési módszer nem rossz megoldás (már jöttek ki hasonló kialakítású bordák egyprocesszoros rendszerekben is), mivel a meleg levegőt közvetlenül a processzorok mögötti hátlapra szerelt 92 mm-es ventilátorhoz tereli, ami végül kiszívja a házból. Ennek a komoly légterelési eljárásnak bekapcsolt állapotban már kevésbé örültünk, mert elég erős a hangja – és akkor még finoman fogalmaztam. Ha a gép mellett dolgozunk, bizony érdemes beszerezni füldugót is. Persze akik éjjel dolgoznak, azok még örülhetnek is, mert az biztos, hogy ilyen gép mellett nem fognak elaludni.

Jöjjenek a teszteredmények, táblázatba foglalva. A szokásos méréseket háromméretes terhelési teszt követte. Az első két körben 3-3 programot futtattunk egyszerre, míg a harmadikban négyet. A processzorok terheltsége és a tesztek lefutásához szükséges idő szintén megtalálható a táblázatban.

A konfiguráció ára az ismertetett kiépítésben bruttó 761 125 Ft, a garancia 3 éves – ebből 1 év helyszíni.

Gyártó, típus	Senorg Galileo 800T	Otthoni gép
Webcím	www.senorg.hu	–
Szintetikus mérések		
PCMark 2002 Free		
CPU score	5360 pont	5979 pont
Memory score	5649 pont	7068 pont
HDD score	813 pont	826 pont
Futuremark 3Dmark03 v330		
Default futtatás	1713 pont	1570 pont
Unreal Tournament 2003 Demo		
HardOCP 2.0 – CPUtest, 640x480, OpenGL	206,7 képkocka/s	245,8 képkocka/s
HardOCP 2.0 – CPUtest, 640x480, Direct3D	84,7 képkocka/s	120,7 képkocka/s
Valós 3D-s mérések		
Specviewperf 7.1		
3dsmax-02	17,28	10,52
drv-09	94,67	51,55
dx-08	85,10	57,50
light-06	19,51	12,61
proe-02	20,11	11,56
ugs-03	23,07	6,54
Cinebench 2003		
Rendering (1 CPU)	199 pont	243 pont
Rendering (x CPU)	490 pont	289 pont
C4D Shading	231 pont	253 pont
OpenGL SW-L	1132 pont	1212 pont
OpenGL HW-L	1945 pont	2018 pont
Tömörítés		
Lame 3.93, 840 Mbyte-os WAV file tömörítése MP3 formátumba	302 s	278 s
VirtualDub 1.5.4 (build 16297), 91 Mbyte-os MPEG file áttömörítése AVI-ba	188 s	146 s
WinRar 3.20, 156 Mbyte-os MP3 file becsomagolása RAR-ba	292 s	202 s

Senorg Galileo 800T: Processzor: 2 db Intel Xeon 2,4 GHz, 533 MHz-es System Bus, 512 Kbyte L2 cache, Hyper-Threading Technology; alaplap: Intel SE7505VB2; chipkészlet: Intel E7505; videokártya: Nvidia Quadro4 980 XGL 128 MB DDR; memória: 2 db 512 Mbyte-os Kingston Value DDR PC2100, ECC, CAS 2,5; merevlemez: Maxtor 6Y080M0, S-ATA/150, 80 Gbyte, 7200/perc; operációs rendszer: Windows 2000 Server Edition SP2.
Otthoni gép: Processzor: Intel Pentium 4 2,4 GHz, 800 MHz-es System Bus, 512 Kbyte másodszintű cache, Hyper-Threading; alaplap: DFI LanParty Pro875; chipkészlet: Intel 875P; videokártya: Nvidia GeForce4 Ti4800 64 MB DDR; memória: 2x256 Mbyte Kingston Value DDR PC2100, No ECC, CAS 2.5; merevlemez: Maxtor, ATA100, 80 Gbyte, 7200/perc; operációs rendszer: Windows XP Professional Service Pack 1.

PC-115

PC-115A

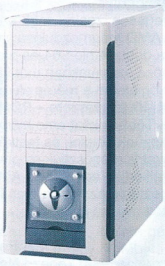
PC-132

- 2 év garancia
- könnyű szerelhetőség
- 4 db 5,25" hely
- 2 + 4 db 3,5" hely
- megbízható, 300W tápegység rövidzár- és túlfeszültség-védelemmel

PC-140

PC-194

Kelly-Tech
www.kellytech.hu

Teszt: asztali csúcsprocesszorok

A nagyok játékszerei

2003 vége igazán erősre sikeredett a processzorok világában, és kijelenthetjük, ez még csak a kezdet. A sort az AMD nyitotta Athlon 64-es processzorcsaládjával, majd az Intel kontrázott egy foltozott Pentium 4-gyel. Ezek azonban még csak az első lövések, a háború ezután kezdődik. Készítettünk hát egy méréssel megtámogatott helyzetjelentést az aktuális (harci) állásról.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Lassan már három éve nem zúdítottak ránk annyi új fejlesztésű, átdolgozott mikroarchitektúrájú processzort, mint az elmúlt néhány hónapban. Az Intel nyár elején dobta piacra i865PE és i875P chipkészleteit, felkészítve ezzel a piacot eljövendő Prescott fedőnevű processzorukra. Azóta ezen a téren komoly kavarodás történt, amiről már többször beszámoltunk. Hogy ezek az alaplapok tökéletesen kezelik-e majd az új processzort, még nem tudni, meg kell várnunk a gyakorlati tapasztalatokat. Ez a gyártási gondokkal függ össze, ami leginkább az új CPU áramellátását érinti érzékenyen. Az Intel némileg elszámolta magát, amit most apróbb hibajavításokkal igyekszik fű alatt orvosolni. Majd meglátjuk, ez hogy sikerül neki, és mekkora lesz a viszonylag új, ám a Prescott-tal inkompatibilis alaplapokat birtoklók táborának hangja.

Ennél lényegesen izgalmasabb esemény volt a rivális AMD megmozdulása: végre-valahára piacra dobta Athlon 64-es processzorcsaládját. Előző számunkban már kivesztük az új technológiát, ám a mérés akkor elmaradt (➲ **Az AMD félszerzete – PCM, 2003/11/58).** Többek közt eme hiányosságunkat igyekszünk pótolni, és testközeli tapasztalatainkat is megosztjuk az olvasókkal. Hogy ne árválkodjon egyedül az AMD új csodája, körbenéztünk, az Intel milyen fenevadakat szabadított riválisa nyakába.

RÁNCFELVARRÁS BY INTEL A Pentium 4-es processzorok alapját képező NetBurst mikroarchitektúra a három évvel ezelőtti dögös indulása óta hűségesen szolgálja gazdáját, de lassan kifogy a szuszból. Az Intel mindent az SSE2 népszerűsítésére és a frekvencianövelésre hegyezett ki, ami – valljuk meg – nagyon jól sikerült is neki. A gyártástechnológia határait minden egyes váltás a végsőkig kitolta, ami a jelenlegi 0,13 mikronos technológiával sincsen másképp (ez persze elmondható az AMD-ről is).

Talán néhányan emlékeznek még a Pentium III-as széria utolsó példányaira, melyek Tualatin néven váltak ismertté. Itt alkalmazta az Intel először azt a hatásos trükköt, hogy megkétszerezte a magba integrált gyorsítótár méretét, amely így 512 Kbyte lett. Ezeket a processzorokat roppant nehéz volt beszerezni, hiszen kevés készült belőlük, és azt a keveset pofátlanul magas áron kínálta a Chipzilla. Ez persze nem is csoda, a gyártási költségek a bővítés miatt igencsak megugrottak.

2003 végén is hasonló lépést tett az Intel, mellyel nem titkoltan az AMD Athlon 64 bejelentését igyekezett ellensúlyozni. Az új jövevény az Intel Pentium 4 Extreme Edition elnevezést kapta. A processzor magja már jól ismert: Northwood alapok, NetBurst mikroarchitektúra, Socket 478-as foglalat, FC-APGA tokozás és a legfontosabb, a Pentium 4-es szériával való tökéletes kompatibilitás. A fejlesztés irányelve pofonegyszerű, a nehézkes optimalizálás és fejlesztés helyett nyers erő alkalmazása. Az Intel a Prescott megjelenése előtt már nem kívánt hozzányúlni a belső felépítéshez, ezért csak szimplán melléragasztott még 2 Mbyte gyorsítótárat vezérlőstül. Harmadik szintű cache-t asztali gépeknél eddig csak az AMD K6-III-ban láthattunk, ám ott a harmadik szint már alaplapi volt. Az Intel viszont mindent a processzorba integrált, ami jelentősen gyorsabb az AMD régi/régebbi megoldásval szemben.

Egy Intel Pentium 4 EE processzor tehát 8 Kbyte elsőszintű adat- és 12 000 bejegyzéses utasítás-, 512 Kbyte kombinált másodlagos és 2 Mbyte harmadik szintű gyorsítótárat tartalmaz, ami összesen több mint 2,5 Mbyte roppant gyors memóriának felel meg. Ezzel a húzással sikerült az Intel Pentium 4-es széria legjobbját az Athlon 64 FX-51 műveletvégzési szintjére felfejleszteni (szigorúan a 32 bites részről van szó), amire nagy szüksége volt az Intelnek. A gyorsulás a normál Pentium 4-hez képest 10-15%, ám az árkülönbség ennél mérföldekkel nagyobb. De ennyi száraz adat után következzen a teszt, nézzük, ki is valójában a legjobb ma a piacon!

REFLEKTORFÉNYBEN A 64 BIT A tesztben egyértelműen az Athlon 64-é a főszerep, hiszen ezt övezte a legnagyobb várakozás. Azonban az is biztosra vehető, inváziószerű elterjedésétől egyelőre nem kell tartani. Nagyon keveset készít belőle az AMD, a gyártást még fel kell futtatnia, ezért szinte beszerezhetetlen és méregdrága egy ilyen „ékszer".

A technikai részen már előző számunkban átrágtuk magunkat, ezért ezzel itt most nem foglaljuk a helyet, annál inkább a gyakorlati tapasztalatokkal.

A 754 lábú, Clawhammer fedőnéven fejlesztett Athlon 64 az olcsóbbik kiadású AMD64-es processzor. Ez az olcsóság a szimplacsatornás memóriavezérlőben és az FX-nél alacsonyabb órajelben mutatkozik meg. Az AMD itt megtartotta az XP-s számozást, melyet a cég QuantiSpeed technológiának hív (hogy ebben hol a technológia? – ez vegytiszta marketing). A számozás azonban kissé konzervatívabb, mint a Barton magos processzoroknál, így az Athlon 64 3200+ csupán 2 GHz-en fut a Barton 2,2 GHz-es, 3200+-os változatához képest. A késésért cserébe az AMD mérnökei meghagyták a teljes 1 Mbyte-os másodszintű gyorsítótárat, ami nagyon jót tett a processzor sebességének (eredetileg csak az FX szériában lett volna 1 Mbyte L2 cache).

Ehhez a változathoz már többféle alaplapot is kapni: vagy Nvidia nForce3-as chipkészletűt, vagy a Via K8T800-ast választha-

Albatron K8X800 Pro II és Athlon 64 – az új sikerpáros, de csak jövőre

>infó

- Intel 875P chipkészlet: **www.intel.com/design/chipsets/875P/index.htm**
- Nvidia nForce3 chipkészlet: **www.nvidia.com/page/nf3.html**
- Via P8T800 chipkészlet: **www.via.com.tw/en/k8-series/k8t800.jsp**
- Via VT8237: **www.via.com.tw/en/southbridge/vt8237_index.jsp**
- AMD processzorárfolyamok: **www.amd.com/us-en/Processors/ProductInformation/0,,30_118_609,00.html?redir=CPT301**
- Intel processzorárfolyamok: **www.intel.com/intel/finance/pricelist/**

tunk. Az Nvidia megoldása merészen egyetlen chipbe sűríti az északi és déli hidat. Ez roppant helytakarékos és költségcsökkentő, ám így kénytelenek voltak kihagyni a SoundStorm hangegységet. Még szerencse, hogy hamarosan ezt külön hangkártya formájában is megvásárolhatjuk.

A Via megoldása hagyományos, kétchipes megoldás: a P8T800 északi híd és a VT8237 déli híd között 533 Mbyte/s-os V-Link csatlakozás tartja a kapcsolatot. A Via sokat bírálta az nForce3 chipkészletet, mivel az csupán 600 MHz-es Hypertransport csatornán kapcsolódik a processzorhoz. Az Nvidia válaszában „viszontszapulta" a Via csupán 533 Mbyte/s sávszélességű V-Link kapcsolatát. Ez a csatározás tulajdonképpen csupán marketingfogás, hiszen valójában a kész chipkészlet teljesítményben nagyon közel áll egymáshoz. Mindkettő alkalmas Athlon 64 vagy Athlon 64 FX processzorok meghajtására, az alaplap kialakításától függően. Emellett minden fontos vezérlőt megtalálunk itt: AGP 8x, PATA és SATA vezérlők (utóbbiak RAID-elhető változatban), USB 2.0, Ethernet vezérlő és hatcsatornás hangkeltő.

PROCESSZORHÁBORÚ Tesztünk legnehezebb része a processzorok begyűjtése volt. Athlon XP 3200+-t, valamint 3 GHz-es Pentium 4-et még csak-csak találtunk, ám az Athlon 64-ekkel már nem volt ennyire könnyű dolgunk. Athlon 64-hez alaplapot szerencsére két gyártótól is kaptunk, ám processzorhoz már nem tudtunk hozzájutni. Végül egy MSI K8T Neo alaplappal együtt csomagolva kaptunk egyet. Sajnos a tesztből kimaradt ez az alaplap, mivel többszöri próbálkozásra is beletört a bicskája a Windows XP telepítésébe – egyszerűen fagyott az alaplap. Ezután következett az Albatron alaplapja, amely egészen a tesztek indításáig bírta fagyás nélkül, ott viszont bedobta a törölközőt. Ezen végül a feszültségszintek minimális emelése segített, innentől már betonstabil volt a lap.

Az Athlon 64 FX-51-es processzor az AMD-től érkezett, szerencsés módon komplett konfiguráció formájában. Az AMD is tisztában van vele, hogy ha csak az alaplapot adta volna processzorral, nem sok helyen tudtak volna DDR400-as, regiszteres DDR SDRAM-ot szerezni hozzá, és mindjárt két modult is. A konfigurációból mi csak az Asus nForce3 Pro150-es alaplapot, a processzort és a memóriát vettük használatba, a többi alkatrésszel nem foglalkoztunk.

A legnehezebb küldetés az Extreme Edition Pentium 4 becserkézése volt. Ez az utolsó utáni pillanatban esett be tesztlaborunkba, és nem is időzött ott túl sokat, mivel csak egyetlen darab érkezett országunkba.

Bár nem számoltunk vele, a tesztre érkezett két Xeon processzor is, amiket az i875P-alapú Asus PC-DL Deluxe alaplapba pakoltunk.

Mindezek után végre elkezdődhetett a teszt, hogy kiderüljön, melyik processzor a legjobb ma.

MEGVÁLTOZOTT KÖRÜLMÉNYEK A tesztelés folyamata alapjaiban nem változott, továbbra is magyar kiadású Microsoft Windows XP Professionalt használtunk 1-es szervizcsomaggal és DirectX 9.0b-vel megfoltozva. Az Athlon 64 FX-51-es konfigot leszámítva mindenhol két 256 Mbyte-os Corsair TwinX 3200LL memóriamodult alkalmaztunk. A videokártyánk egy felsőkategóriás gépbe illő Gigabyte Radeon 9800 Pro volt, a hangkeltésről pedig egy Philips PSC706 hangkártya gondoskodott. Háttértárként egy Seagate gyártmányú, 40 Gbyte-os, 7200-as fordulatszámú, párhuzamos ATA csatlakozással bíró merevlemezt állítottunk csatasorba.

A 64 bites Windows XP-vel egyelőre nem foglalkozunk. Ennek oka pediglen az, hogy ez az operációs rendszer erősen béta állapotú, még nem véglegesek a meghajtószoftverek sem – ha egyáltalán van ilyen az adott hardverelemhez. Amint elkészül a végleges változat, és megjelennek a stabil driverek, visszatérünk a témára, és kivesézzük az AMD64 utasításkészlet adta előnyöket és hátrányokat. Addig azonban maradjuk a processzorok 32 bites teljesítményénél.

Athlon 64 FX-51 – az árából komplett gépet vehetünk

A mérőprogramoknál változtattunk némileg, egy-két tesztet elhagytunk, néhány újat pedig bevezettünk. Az elmúlt hónapokban ugyanis több érdekes esemény történt, melyek középpontjában az Nvidia és az Ati közti ellentét állt, és a szintetikus mérések versus valós alkalmazások párharcára is kiterjedt. Több szoftver- és hardverfejlesztő is elítélte a 3DMarkokról elhíresült FutureMark nevű céget (régebben Madonion név alatt futottak), mivel az igazat adott az Nvidiának a szintetikus mérésekre való túlzott driveroptimalizálás ügyében (ez ugyanis csalásnak is beillik, mivel a képminőség rovására ment a gyorsulás).

Tesztünkben két csoportra osztottuk a programokat. Az elsőbe tartoznak a szintetikus mérések, melyek pontos képet adnak a tesztelt hardverelem teljesítményéről, azonban ezeket a szoftvereket nem használjuk a mindennapi életben (kivéve az önsanyargató teszteket). A második csoport a valós életben is használt programokból áll össze. Itt vegyesen találhatók játékok és felhasználói programok – igyekeztünk mindegyik területre megfelelően kiértékelhető tesztprogramot találni. Nézzük az újonnan felbukkant programokat!

Processzorteszt lévén elvégeztünk néhány fontosabb szintetikus mérést. Ide soroltuk a 3DMark 2003-at, amely ugyan játékkörnyezetet szimulál, motorjával mégsem készült valódi játék. A teszt igazán használható értéke a CPU pontszám, de sokaknak érdekes lehet a leginkább videokártya-függő összesített eredmény is.

A CPU RightMark az utasításkészlet-kiegészítések (SSE, 3DNow! stb.) alkalmazásának hatékonyságát mutatja, valamint a többszálú programfuttatás jótékony hatását is megfigyelhetjük segítségével. A Kribibench és a PCMark2002 előző tesztjeinkből már ismerősek lehetnek, az előbbi szoftveresen számol ki egy térbeli animációt, míg a másik valós alkalmazásokat (JPEG tömörítés, memória- és merevlemez-műveletek stb.) futtat le.

A RealStorm egy szoftveresen előállított térbeli animációt készít (Raytracing), melyhez csakis a CPU nyers erejét használja, és kifejezetten a lebegőpontos egységét.

A CBurst32 az átlagos memória-sávszélességet mutatja meg, amit összevetve az elméleti értékkel néhol komoly eltéréseket tapasztalhatunk.

A valós tesztek között az első ismeretlen program a CineBench 2003, amely egy, a valós életben is használt 3D-s modellezőprogram teszttváltozata. A program különlegesen jól használható a többszálú programvégrehajtás előnyeinek megcsillogtatására (a Pentium 4-nél a Hyperthreading technológia, a Xeonnál a ténylegesen két processzor). Emellett a szoftveres és az OpenGL-es (szoftveres és hardveres) képalkotás közötti sebességkülönbség mérésére is alkalmas.

A BapCo által készített SysMark 2002-es programcsomag igazán jó megoldás lenne a számítógép irodai és multimédiás képességeinek tesztelésére, ám a tesztprogramot meglehetősen problémás telepíteni, és ha sikerül is, majdnem biztos, hogy egyszer-kétszer le fog fagyni megmagyarázhatatlan hiba miatt. Ez pedig egy-két órás futási idő mellett túl nagy hibának számít, ezért ezzel a programcsomaggal nem foglalkozunk. Itt van viszont az Adobe Photoshop 7-hez készített PS7Bench, amely 21, igazán gépigényes műveletet futtat le egy 50 Mbyte-os TIFF formátumú képen. A teszteket háromszor futtatja le egymás után, amit mi műveletenként átlagolunk, majd az egészet összeadjuk. Az így kapott idő hűen tükrözi az adott konfiguráció képfeldolgozási erejét. Ezentúl olvasóink minden platform- és géptesztünkben találkozhatnak file-tömörítési teszttel is, melyet szinte minden felhasználó alkalmaz nap mint nap. 1 Gbyte méretű, több kisebb és néhány nagyobb file-ból álló könyvtárat tömörítünk Rar és Ace formátumba, és az ehhez szükséges időt jegyezzük fel.

Előző processzortesztünkben már találkozhattak az összetett méréssel, ahol egy 3DMark2001-gyel párhuzamosan elindítunk egy MP3-as tömörítést is.

AZ ÖSSZECSAPÁS A tesztben szereplő AMD Athlon XP 3200+-ra és a 3 GHz-es Intel Pentium 4-re épített konfigurációk számítanak a mostanában viszonylag könnyen hozzáférhető csúcsrendszereknek. Mindkét

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	AMD Athlon XP 3200+	AMD Athlon 64 3200+	AMD Athlon 64 FX-51	Intel Pentium 4 3 GHz	Intel Pentium 4 3,2 GHz Extreme Edition	Intel Xeon 2,4 GHz
Processzor weboldala	www.amd.com/	www.amd.com/	www.amd.com/	www.intel.com/	www.intel.com/	www.intel.com/
Műszaki adatok						
Processzorfoglalat	Socket 462	Socket 754	Socket 940	Socket 478	Socket 478	Socket 604
Tokozás	OPGA	µPGA	µPGA	FC-µPGA	FC-µPGA	FC-µPGA
Fedőnév	Barton	Clawhammer	Sledgehammer	Northwood HyperThreading	Notrhwood Extreme Edition	Prestonia
Gyártástechnológia	0,13 mikron	0,13 mikron	0,13 mikron	0,13 mikron	0,13 mikron	0,13 mikron
Tranzisztorok száma	54,3 millió	105,9 millió	105,9 millió	55 millió	178 millió	55 millió
Processzormag mérete	101 mm²	193 mm²	193 mm²	131 mm²	237 mm²	131 mm²
Működési magfeszültség	1,65 V	1,5 V	1,5 V	1,5 V	1,5 V	1,45 V
Valódi processzorórajel	2204,99 MHz	2014,09 MHz	2200,00 MHz	3007,74 MHz	3208,15 MHz	2405,95 MHz
Órajelszorzó	11-szeres	10-szeres	11-szeres	15-szörös	16-szoros	18-szoros
FSB elméleti órajele	200 MHz**	200 MHz**	200 MHz**	200 MHz***	200 MHz***	133 MHz****
FSB valódi órajele	200,45 MHz	201,4 MHz	200,00 MHz	200,52 MHz	200,51 MHz	133,66 MHz
Processzoroldali busz sávszélessége	3200 Mbyte/s	3200 Mbyte/s	6400 Mbyte/s	6400 Mbyte/s	6400 Mbyte/s	4200 Mbyte/s
Utasításkészlet-kiegészítések	MMX+, 3DNow! Professional, SSE	MMX+, 3DNow! Professional, SSE, SSE2	MMX+, 3DNow! Professional, SSE, SSE2	MMX, SSE, SSE2	MMX, SSE, SSE2	MMX, SSE, SSE2
Elsődleges gyorsítótár mérete	64+64 Kbyte	64+64 Kbyte	64+64 Kbyte	12 000 utasításbejegyzés, 8 Kbyte adat	12 000 utasításbejegyzés, 8 Kbyte adat	12 000 utasításbejegyzés, 8 Kbyte adat
Másodlagos gyorsítótár mérete	512 Kbyte	1 Mbyte	1 Mbyte	512 Kbyte	512 Kbyte + 2 Mbyte L3 cache	512 Kbyte
Rendszermemória mérete	512 Mbyte	512 Mbyte	1 Gbyte	512 Mbyte	512 Mbyte	512 Mbyte
Memóriavezérlő típusa	duplacsatornás DDR SDRAM	DDR SDRAM	duplacsatornás DDR SDRAM	duplacsatornás DDR SDRAM	duplacsatornás DDR SDRAM	duplacsatornás DDR SDRAM
Rendszermemória működési frekvenciája	DDR400 (2x200 MHz)	DDR400 (2x200 MHz)	DDR400 (2x200 MHz)	DDR400 (2x200 MHz)	DDR400 (2x200 MHz)	DDR333 (2x166 MHz)
Memóriabusz sávszélessége	6400 Mbyte/s	3200 Mbyte/s	6400 Mbyte/s	6400 Mbyte/s	6400 Mbyte/s	5400 Mbyte/s
Memória időzítései (CAS, RAS to CAS, RAS, Cycle time)	2/2/2/6 órajel	2/2/2/6 órajel	2,5/3/3/8 órajel	2/2/2/6 órajel	2/2/2/6 órajel	2/2/2/5 órajel
Kiszerelés	dobozos	dobozos	dobozos	dobozos	dobozos	dobozos
A tesztben alkalmazott alaplap	Epox 8RDA3G	Albatron K8X800 Pro II	Asus SK8N	DFI Lanparty 875Pro	DFI Lanparty 875Pro	Asus PC-DL Deluxe
Alaplapi chipkészlet	Nvidia nForce2 Ultra 400+MCP	Via K8T800+8237	Nvidia nForce3 pro150	Intel 875P+ICH5R	Intel 875P+ICH5R	Intel 875P + ICH5R
Kereskedelmi adatok						
Bruttó kiskereskedelmi ár	128 000 Ft	99 000 Ft	167 000 Ft	115 625 Ft	203 000 Ft	87 375 Ft/darab
Garancia	1 év	3 év	3 év	3 év	3 év	3 év
Mérési eredmények						
Szintetikus tesztek						
3DMark 2003, ver. 330						
– 1024x768/32 bit, defaults	5665 3D mark	5824 3D mark	5876 3D mark	5781 3D mark	5856 3D mark	5559 3D mark
– CPU Score	641 3D mark	745 3D mark	834 3D mark	685 3D mark	760 3D mark	595 3D mark
Cpu Rightmark 2003 b4						
– 1 szál, FPU+MMX / FPU	7,52 képkocka/s	7,02 képkocka/s	7,62 képkocka/s	4,65 képkocka/s	4,88 képkocka/s	3,97 képkocka/s
– 1 szál, 3DNow!+MMX / FPU	9,15 képkocka/s	8,45 képkocka/s	9,26 képkocka/s	n.a.	n.a.	n.a.
– 1 szál, SSE+MMX / SSE/2	n.a.	10,10 képkocka/s	11,05 képkocka/s	7,98 képkocka/s	8,50 képkocka/s	6,41 képkocka/s
– 2 szál, SSE+MMX / SSE/2	10,62 képkocka/s	10,12 képkocka/s	11,01 képkocka/s	11,73 képkocka/s	12,31 képkocka/s	10,17 képkocka/s
– 4 szál, SSE+MMX / SSE/2	10,61 képkocka/s	10,11 képkocka/s	10,99 képkocka/s	10,15 képkocka/s	10,66 képkocka/s	11,77 képkocka/s
Kribibench v1.1						
– Office	2,27 képkocka/s	2,67 képkocka/s	2,97 képkocka/s	3,45 képkocka/s	3,83 képkocka/s	3,29 képkocka/s
– City	1,10 képkocka/s	1,20 képkocka/s	1,31 képkocka/s	1,42 képkocka/s	1,58 képkocka/s	1,85 képkocka/s
– Ultracity	0,36 képkocka/s	0,38 képkocka/s	0,42 képkocka/s	0,49 képkocka/s	0,52 képkocka/s	0,69 képkocka/s
PCMark 2002 Free						
– CPU score	6833 pont	6576 pont	7179 pont	7480 pont	7794 pont	5957 pont
– Memory score	6296 pont	8914 pont	11 453 pont	87 99 pont	13 783 pont	7096 pont
– HDD score	1109 pont	1591 pont	720 pont	1107 pont	1137 pont	1125 pont
Realstorm V110 320x180/32 bit, shadows, reflections	2884 pont	3182 pont	3466 pont	2185 pont	2380 pont	1520 pont
CBurst32 0.90.91, maximális általános memória-sávszélesség	2771,97 Mbyte/s	2973,16 Mbyte/s	5251,19 Mbyte/s	4172,69 Mbyte/s	4602,32 Mbyte/s	3476,56 Mbyte/s
Valós tesztek						
3DMark 2001 SE 330 – 1024x768/32 bit, default futás	17 467 3D mark	19 931 3D mark	19 904 3D mark	17 788 3D mark	19 621 3D mark	14 874 3D mark
Cinebench 2003						
– renderelés 1 CPU	279 pont	283 pont	310 pont	304 pont	326 pont	227 pont
– renderelés 2 CPU	n.a.	n.a.	n.a.	358 pont	386 pont	460 pont
– C4D Shading	319 pont	341 pont	372 pont	315 pont	344 pont	253 pont
– OpenGL Software	1386 pont	1568 pont	1710 pont	1438 pont	1591 pont	1156 pont
– OpenGL Hardware	2876 pont	3259 pont	3414 pont	2846 pont	3334 pont	2294 pont
Comanche 4 Demo – 1024x768/32 bit, default futás	51,78 képkocka/s	64,65 képkocka/s	68,82 képkocka/s	56,80 képkocka/s	67,47 képkocka/s	45,21 képkocka/s
Tömörítési sebességek						
– Lame 3.93 - 840 Mbyte-os WAV file tömörítése MP3 formátumba*	232 s	253 s	232 s	220 s	205 s	273 s
– VirtualDub 1.5.4 - 91 Mbyte-os MPG áttömörítése AVI-ba*	108 s	108 s	98 s	117 s	108 s	157 s
PS7Bench Advanced – összesített*	240,7 s	217,6 s	226,7 s	210,7 s	200,9 s	204,2 s
Quake III Team Arena 1.27h, mpdemo1 – 640x480/16 bit, Timedemo 1, Fastest grafika	300,1 képkocka/s	361,5 képkocka/s	380,2 képkocka/s	342,0 képkocka/s	428,7 képkocka/s	277,3 képkocka/s
Specviewperf 7.1						
– 3dsmax-02	11,32 képkocka/s	12,08 képkocka/s	12,88 képkocka/s	12,45 képkocka/s	12,84 képkocka/s	10,38 képkocka/s
– drv-09	39,90 képkocka/s	41,70 képkocka/s	44,75 képkocka/s	36,78 képkocka/s	38,72 képkocka/s	29,44 képkocka/s
– dx-08	71,52 képkocka/s	64,05 képkocka/s	70,93 képkocka/s	66,92 képkocka/s	71,41 képkocka/s	54,03 képkocka/s
– light-06	13,17 képkocka/s	13,41 képkocka/s	15,20 képkocka/s	13,50 képkocka/s	14,32 képkocka/s	10,47 képkocka/s
– proe-02	13,24 képkocka/s	13,66 képkocka/s	14,88 képkocka/s	13,79 képkocka/s	14,77 képkocka/s	11,02 képkocka/s
– ugs-03	23,72 képkocka/s	26,26 képkocka/s	26,55 képkocka/s	22,85 képkocka/s	24,29 képkocka/s	17,64 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 Demo; HardOCP V 2.0 – CPUtest, 640x480, Flyby, default, minimum detail, hanggal	173,51 képkocka/s	201,70 képkocka/s	222,09 képkocka/s	151,24 képkocka/s	182,14 képkocka/s	123,30 képkocka/s
Zip, Rar és Ace file-tömörítők						
– könyvtár tömörítése Rar formátumba alapbeállítások mellett*	629 s	402 s	419 s	539 s	467 s	648 s
– könyvtár tömörítése Ace formátumba alapbeállítások mellett*	631 s	470 s	484 s	665 s	567 s	893 s
3DMark 2001 SE 330 (1024x768/32 bit, default) és MP3-tömörítés összesített mérés	3475 3D mark	4333 3D mark	4319 3D mark	4710 3D mark	5626 3D mark	5207 3D mark

Megjegyzés: a termékek teljes webcímét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.
: a kisebb érték a jobb, **: a dupla adatátviteli érték miatt effektív 400 MHz. *: a Quad Pumped Bus miatt effektív 800 MHz. ****: a Quad Pumped Bus miatt effektív 533 MHz.*

processzort a hozzá készült legnagyobb összteljesítményt nyújtó alaplapba pakoltuk. Ennek megfelelően hozták is a várt eredményeket, melyek alapján megállapíthatjuk: aki ilyen konfigurációt tudhat magáénak, még legalább egy évig megfelelően nagy teljesítményű masinája lesz.

A 3 GHz-es Pentium 4-nél jól látszik a lebegőpontos egység gyengesége, ugyanakkor az SSE2 ezt a csorbát tökéletesen kiköszörüli. A HyperThreading technológia több helyen is komolyan megdobja a processzor teljesítményét, amit jól mutatnak a PS7Bench és a CPU Rightmark eredményei. Játékoknál és felhasználói programoknál nagyjából fej-fej mellett teljesít a két processzor, néhol az egyik jobb, máshol a másik (ne feledjük azonban, hogy a Pentium 4 nem 3,2 GHz-es).

A legolcsóbb AMD64-alternatíva, az Athlon 64 3200+ konzervatív jelölése és csupán 2 GHz-es tényleges működési frekvenciája ellenére nagyon szépen teljesít. Noha csupán szimplacsatornás DDR SDRAM vezérlőt tartalmaz a CPU, memóriakezelése meglehetősen gyors. Persze messze nem annyira, mint a duplacsatornás FX-51-é. A Via K8T800 chipkészlet jól vizsgázott, ám a memóriákkal való kompatibilitása még nem tökéletes. Több alaplapgyártó weboldalán is fent van már a Via K8T800-as chipkészlethez tartozó BIOS-frissítés, amely orvosolja ezt a hibát.

A teszthez az Albatron K8X800 Pro II-es jelölésű alaplapját választottuk. A kék színű nyáklapra szerelt, minden földi jóval ellátott lap igazi műremek, mind tudását, mind kinézetét tekintve. Az új Via chip szerencsésen kis hőleadású, ezért elegendő volt egy passzív rézbordát rátapasztani, ez tökéletesen elegendő hűtésnek. A 8x-os AGP, az USB 2.0, a párhuzamos és soros ATA (utóbbi RAID-es), a 3 DIMM, a temérdek PCI foglalat (6 darab) mind megtalálhatóak az alaplapon, ahogy az egy mai felsőkategóriásnak számító alaplaptól el is várható. Mivel az Albatron szótárában a Pro II a maximálisnál valamivel jobban felszerelt alaplapot jelent, kapunk még Firewire (IEEE-1394) vezérlőt, minőségi 3Com gigabites hálózati vezérlőt, és a hangketésért a hardveres, nyolccsatornás Via Envy 24PT a felelős.

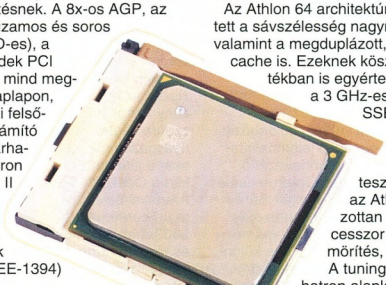

A 3,2 GHz-es Intel Pentium 4 Extreme Edition – erőfitogtatás (speciális foglalatban szállítva)

Az Albatron egy igazán minőségi és profi alaplapot ütött össze, amire bárki büszke lehet. Minden fontosabb vezérlőt integrálva megtalálunk rajta, ráadásul mindegyik minőségi és hardveres darab, ami még ebben a legfelső kategóriában is elég nagy ritkaság. A stabilitásra a fentebb említetteken kívül nem volt panasz, a BIOS egyértelmű, és jól használható. De most nézzük azt a kis kitűzőt, amit a Socket 754-es foglalatba tettünk!

Az Athlon 64 architektúrának rendkívül jót tett a sávszélesség nagymértékű növelése, valamint a megduplázott, 1 Mbyte méretű L2 cache is. Ezeknek köszönhetően több játékban is egyértelműen gyorsabb a 3 GHz-es Pentium 4-nél. Az SSE2 implementáció egészen jól sikerült az AMD-nek, csak azokban a tesztekben marad alul az Athlon 64, melyek túlzottan érzékenyek a processzor órajelére (MP3-tömörítés, PCMark 2002).

A tuningolást – noha az Albatron alaplapja támogatja, ezúttal kihagytuk. A jelenlegi Athlon 64 processzorok már így is a 0,13 mikronos gyártástechnológia sebességhatárait feszegetik, ezért túl nagy tuningpotenciáljuk nincsen a jelenlegi példányoknak. A jövő év elején érkező 90 nm-es Athlon 64-ekkel már más lesz a helyzet, minden valószínűség szerint itt könnyebb és biztosabb lesz a fölpörgetés. Azt viszont fontos megjegyezni, hogy az Albatron K8X800 Pro II alaplap 200 MHz és 300 MHz között engedi változtatni az FSB-t, melyet a

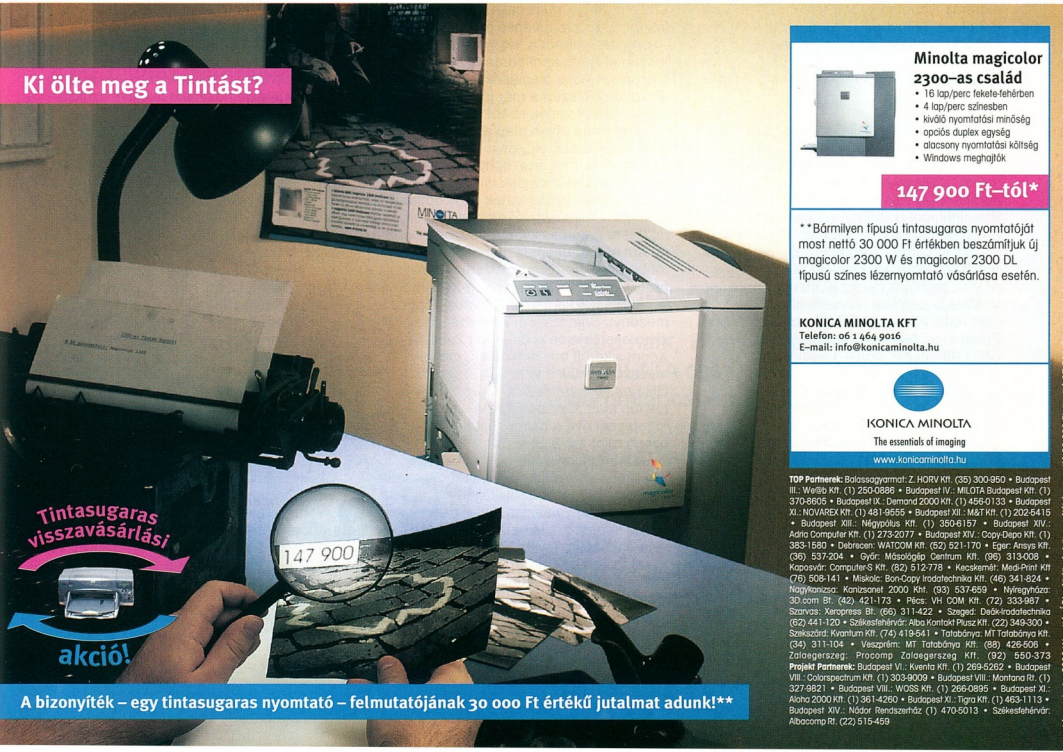

processzor szoroz fel, esetünkben tízzel. A szorzóállítás továbbra is működik BIOS-ból, amihez semmilyen hardveres átalakítás nem szükséges. Érdekességképpen egy adat az Athlon 64-ek maximálisan kipréselhető órajeléről. Egy netes tesztoldalon, ahol nem féltek kockára tenni egy Athlon 64 FX-51-es processzor életét, folyékonynitrogénhűtéssel 3,3 GHz-re húzták fel az amúgy 2,2 GHz-en üzemelő processzort.

És elérkeztünk a legdrágább asztali AMD rendszerhez, az Athlon 64 FX-51-hez. A processzor belül nem sokban különbözik kisebbik társától, az egyetlen jelentős eltérés, hogy itt az integrált memóriavezérlő duplacsatornás, akárcsak az Opteron esetében. Ez jól látszik a memóriaátviteli méréseknél – (ebben a számban) minden más versenyzőt állva hagy. Ez a nitro a memóriaigényes alkalmazásoknál jön jól: a különböző tömörítéseknél és általában minden játéknál. A memória időzítései ellenben már nem olyan szorosak, mint a többi rendszernél használt Corsair TWINX 3200LL-nek. A rendszer igazi hendikepje az Nvidia nForce3 Pro150 drivercsomag merevlemezért felelős része. Erre még ráférne némi optimalizálás, mivel egyelőre messze van az elfogadhatótól. Emiatt a hiányosság miatt a Photoshop 7 és file-tömörítési tesztek eredményei közel sem a várható értékek.

Tesztünk igazi nagyágyúja az Intel istállójából gördült ki, méghozzá valamivel az utolsó pillanat után. Szerencsére még éppen sikerült bepasszíroznunk a tesztrendszerbe az extrém kiadású Intel Pentium 4-et. Mitől extrém? Hát elsősorban a fentebb már említett plusz 2 Mbyte L3 cache miatt, de ami ennél is kirívóbb, az ára. Egy asztali gépekbe szánt processzorért bizony még nem nagyon kértek 200 ezer forint feletti összeget, még piacra kerülésekor sem. Ezt az extrém kiadású Northwoodnak sikerült megdöntenie, igaz, csak 3 ezer forinttal.

A DFI alaplap vígan felismerte a processzort, és a programok is gond nélkül futottak le rajta, csak néhány nagyon „okos" program képedt el az L3 cache láttán. Fagyásról azonban ezeknél a programoknál sem számolhatunk be – szerencsére.

A nem kevesebb mint 173 millió ápró tranzisztor jól összedolgozott, mert a CPU bizony néhol még az AMD Athlon FX-51-et is zsebre vágta. Photoshop 7 alatti teljesítménye igazán meggyőző, de nézhetjük akár a játékteszteket is (élükön a Quake III Team Arenával és az Unreal Tournament 2003-mal). File-, zene- és videotömörítésnél is kivillantotta foga fehérjét az Intel vadállata, de igazán az MP3-tömörítéssel párhuzamosan futtatott 3DMark 2001 SE mérésnél mutatta meg, mit is tud ma egy 200 ezer forintos processzor. Nem szabad szó nélkül hagyni a PCMark 2002 kiugró memóriaeredményét. Ez annak tudható be, hogy a programnak ezt a részét kissé hibásan készítette el a FutureMark, amiért már több helyről is kapott elmarasztalást. Egyszóval a PCMark 2002 memóriatesztjekor több feladat is megelégszik a 2 Mbyte plusz cache-sel, és ez jelentősen megdobja a végső pontszámot is.

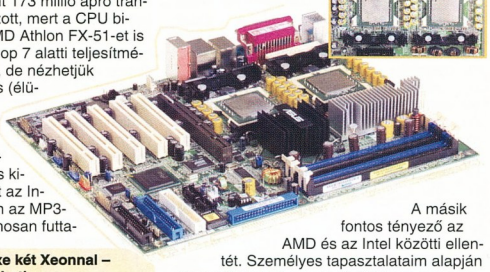

Asus PC-DL Deluxe két Xeonnal – na igen, aki megteheti

A végére maradt a kétprocesszoros kiépítésű Intel Xeon konfiguráció. Az erre a célra beüzemelt Asus alaplapra nagyon kíváncsiak voltunk, hiszen a már jól ismert i875P chipkészletet vették rá két Xeon processzor meghajtására. Ilyen alaplappal egyedül az Asus hozakodott elő, és a teszt alapján elmondhatjuk, megérte, nem okozott csalódást. Azonban a tesztek világosan megmutatják, otthoni játékgépnek vagy optimalizáció nélküli felhasználói programok futtatásához nem érdemes ilyen rendszerre beruházni. Amint párhuzamos munkavégzés vagy többprocesszoros működésre optimalizált program kerül a látóterébe, a Xeon begyújtja a nitrót, és kegyetlenül földbe döngöli a mezőnyt. Sajnos ez itt kevésbé látszik, hiszen esetünkben csupán két 2,4 GHz-es Xeont sikerült beszereznünk, melyek messze vannak a tesztben szereplő 3-3,2 GHz-es vetélytársaktól. Ennek ellenére Photoshop alatt, Cinebenchnél és párhuzamos futtatásnál övé a pálma, legalább olyan gyors, mint a 3,2 GHz-es Pentium 4 Extreme Edition, ha ugyan nem gyorsabb.

Az Asus alaplapja grafikus munkaállomáshoz, olcsóbb, de komoly teljesítményű szerverhez kiváló választás lehet, ráadásul tudásához képest ára is baráti. Ne feledjük, hogy xeonos alaplap lévén 24+8 tűs tápcsatlakozókat találunk rajta, amihez megfelelő tápegységre is szükségünk lesz. A Xeon erejéről külön cikkben olvashatnak bővebben.

SOK A PÉNZEM, MIRE KÖLTSEM? Ha ugyan a mondat eleje nem is túl gyakran, de a második fele annál sűrűbben szokott elhangzani. Nos, aki úgy dönt, a ma beszerezhető legkeményebb konfigot kívánja összeállítani, ezek közül a processzorok közül válogathat. Igaz, ez a válogatás egyelőre elméleti, mivel sem AMD Athlon 64 FX-51-et, sem Intel Pentium 4 Extreme Editiont nem fog kapni a sarki PC-kereskedésben.

A másik fontos tényező az AMD és az Intel közötti ellentét. Személyes tapasztalataim alapján elmondhatom, hogy az új AMD processzorral dolgozni legalább annyira kényelmes, mint egy Intel csúcsmasinával. Az Athlon 64 igazán jó darab lett, könnyen lehet belőle hamarosan népprocesszor. Sokan jönnének a zajártalommal, ám az új technológia a csökkentett melegedési tényezőt is magával hozta, valamint a biztonságos és egyszerű szerelést (az újfajta hűtőborda-rögzítés nagyon ötletes megoldás). Az AMD rendszere legalább olyan halk volt, mint egy gyári Intel hűtővel megfejelt Intel konfiguráció. Már csak azt kell megvárnunk, hogy elfogadható szintre zuhanjon az Athlon 64 ára, és rohanhatunk is a boltba, hogy miénk legyen a leggyorsabb gép a lépcsőházban. Erre pedig a jövő év játékfelhozatalát tekintve szükségünk is lesz. De csak jövőre!

Az FX-51-es változatú Athlon 64 lényegében egy Opteron némileg átszitázva, na meg 200 MHz plusszal. Egy ilyen rendszerhez már memóriát is komoly kihívás szerezni, és ha egyszer megvan a hőn áhított, egy komolyabb használt autó áráért összerakott gépünk, nem ülhetünk nyugodtan a monitor előtt. A Socket 940-et ugyanis az AMD minden bizonnyal hamarosan leváltja, és szép lassan leépíti ezt a vonalat. Helyére érkezik majd a Socket 939, amely már a hagyományos (nem csak a regiszteres) DDR SDRAM modulokat is kezeli.

Az Intel megmutatta mindenkinek, ki a kemény gyerek, addig pumpálta a sokat bizonyított Northwood magot plusz tranzisztorokkal, amíg az ki nem folyt a védősapka alól. Ezután megnézte, mit kezdhet ennyi plusz tranzisztorral a legegyszerűbben, és máris készen volt a 2 Mbyte L3 cache-es Extreme Edition. Ez a bővítés láthatóan jót tett a Pentium 4-nek, hiszen ezzel képes volt elhalványítani az AMD Athlon 64 FX-51 erőfölényét. Ez esetben nem beszélhetünk a közeljövő sikerprocesszoráról, mivel az Intel nem fog túl sokat gyártani az EE-s Pentium 4-ből, és az árát sem kívánja drasztikusan csökkenteni. Akinek erre van szüksége, úgyis le fogja szurkolni érte a plusz pénzt. Aki pedig nem, elégedjen meg az amúgy szép és gyors, egyszerű Pentium 4 vagy Athlon 64 CPU-kkal. PCM

A tesztben használt Seagate merevlemezt a BlueFish Computers, a Corsair TWINX memóriamodulokat a Corsair külföldi képviselete, a Gigabyte Radeon 9800 Pro videokártyát a Co-Run Kft., a DFI 875 Lanparty Pro alaplapot a DFI tajvani képviselete, az Asus PC-DL Deluxe alaplapot a Ramiris Rt., az Albatron K8X800 Pro II alaplapot az Albatron tajvani képviselete, a 350 wattos AOpen tápegységet az AOpen tajvani képviselete bocsátotta rendelkezésünkre.

Az AMD Athlon 64 FX-51 processzort az Elbatex, az Athlon 64 3200+-t a CHS, az AMD Athlon XP 3200+-t pedig az AMD képviselete biztosította.

A 3 GHz-es Intel Pentium 4-et és a 3,2 GHz-es Intel Pentium 4 Extreme Edition CPU-t a Fefo Kft.-től kaptuk.

A két 2,4 GHz-es Intel Xeon processzort a Senorg Rt. küldte a tesztre.

- **Bluefish Kft. ☎ 354-0242; www.bluefish.hu**
- **CHS ☎ 451-3500; www.chs.hu**
- **Co-Run Kft. ☎ 301-0600; www.corun.hu**
- **Elbatex Kft. ☎ 329-0842; www.elbatex.hu**
- **Ramiris Rt. ☎ 888-3200; www.ramiris.hu**
- **Senorg Rt. ☎ 452-1000; www.senorg.hu**

HALK HŰTÉSI MEGOLDÁSOK

COOLINK
THE Cooling Engine

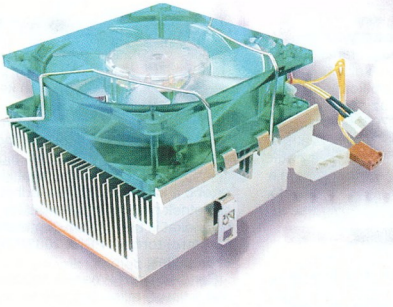

U2VS - hűtő a legnagyobb AMD processzorokhoz

- 80x25 mm-es ventilátor
- fordulatszám-szabályozó potenciométer
- 1500–4600 fordulat/perc
- 19–44 db-A zajszint
- 5 év garancia

A2VS - hűtő a legnagyobb P4 processzorokhoz

- 80x25 mm-es ventilátor
- fordulatszám-szabályozó potenciométer
- 1500–4600 fordulat/perc
- 19–44 db-A zajszint
- 5 év garancia

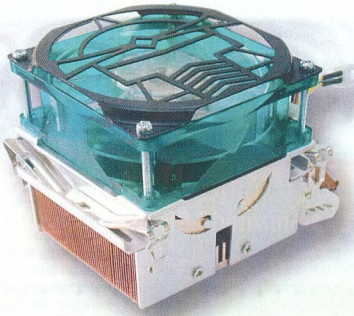

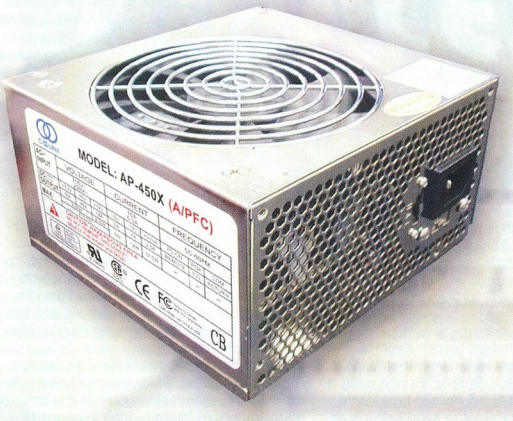

Coolink AP450X–12

- extra halk, 12 cm-es ventilátorral
- Serial ATA csatlakozó
- háromlépcsős fordulatszám-szabályozás:
  - működés alacsony fordulatszámon
  - automatikus szabályozás a hőmérséklet függvényében
  - folyamatos, maximális hűtés
- aktív PFC
- 350 vagy 400 W-os kiszerelés
- 3 év garancia

www.coolink.hu

Teszt: 9 játékvezérlő kormány

Gumiszag, füstcsík

Közeledik az év vége, a tél, a nagy ajándékozási láz és a téli szünet, iskolákban és munkahelyeken egyaránt. Sajnos az utóbbi években nem igazán kedvezett hazánk éghajlata a téli sportoknak, saras, latyakos időben pedig senkinek sincs kedve kidugni az orrát otthonról.

Nagy Zoltán

Maradjunk tehát a lakásban, és játsszunk, természetesen számítógéppel. Sokak kedvencei az autóverseny-játékok, amelyek viszont igazán csak kormánnyal élvezetesek, hiszen digitális módon, billentyűzetről nem könnyű kormányozni, még annak sem, aki egyébként még nem nőtt fel az igazi autók volánjához.

Nagy örömet szerezhetünk tehát egy kormánnyal. A kínálat bőséges, ennek megfelelően az árak mérsékeltek, válogathatunk kedvünkre. Alapvetően kétféle kormány kapható a piacon: hagyományos és visszacsatolásos. A hagyományos darabok kormánykerekét rugós szerkezet tartja középen, s nincs visszajelzés a játékban zajló eseményekről. Cserébe ezek az eszközök ma már igen olcsók. A visszacsatolásos kormányok nagyobb, robusztusabb szerkezetek, amelyek valamilyen motoros technikával rázzák, rezegtetik a volánt, érzékeltetve a történéseket. A középre állítást rugó helyett a motorok végzik, de ezt a legtöbb kormánynál ki is kapcsolhatjuk. A mechanika és a vezérlő elektronika (általában egy 16 bites célprocesszor dolgozza fel a játéktól kapott információt, és vezérli a motoros mechanikát) nem engedi egy bizonyos szint alá süllyedni a visszacsatolásos kormányok árát.

Genius Speed Wheel 3

Jellemző még, hogy a visszacsatolásos kormányokat nem kell kalibrálni, míg az egyszerű analógokat általában igen. Ez persze hamar elvégezhető, és csak az első üzembe helyezéskor kell vele foglalkozni (illetve akkor, ha újból telepítenünk kell a kormányt).

A visszacsatolás használatáról egyébként megoszlanak a vélemények. A hardcore versenyzők, akiknek az eredmény a lényeg, általában nem kedvelik az „erős" kormányokat, hiszen zavarja őket a vezetésben. Aki viszont elsősorban kikapcsolódni ül le, nagyobb élményhez jut egy „rázós" szerkezettel.

A rutinos autóvezetőknek esetleg furcsa lehet, hogy nem a klasszikus 2 és 10 óra pozícióban kell a legtöbb kormányt fogni, mint ahogy azt oktatják (és a gyakorlat is ez), hanem általában 3 és 9 óránál – ugyanis a játékkormányokat nem kell és nem is lehet körbeforgatni (a legtöbb kormány két végpontja között 180 fok az eltérés, némelyiknél ennél több, de a 270 fokot egyik sem haladja meg). Egy Forma–1-es közvetítés során, amikor az autók fedélzeti kamerája közvetít, látható, hogy ott sem több a kitérítés maximális szögtartománya, így mindegyik kormányról elmondható: igazi versenyalkatrész.

A kormány mellett a pedálszerkezet teszi teljessé az élményt. Esetében arra kell ügyelni, hogy játék közben ne tudjon elcsúszni. Ezt legegyszerűbben úgy érik el, hogy nagy felületű alapra építik, amin elfér a játékos lába is. A kis pedálszerkezet, amelynél a láb alapvetően a padlóra támaszkodik, könnyen elmozdul, főleg a hirtelen mozdulatokra. Ennek valószínűségét csökkentheti, ha szőnyeg van alatta, ezért a parkettán vagy más sima padlón érdemes legalább a pedál és a láb alá egy kis szőnyeget rakni.

JÁTSZUNK VAGY TESZTELÜNK? Természetesen játszunk. A játékvezérlők tipikusan azok az eszközök, amelyeket nem igazán lehet mérni, hiszen a mérhető paraméterek egyikére sem vezethető vissza közvetlenül a nyújtott élmény. Éppen ezért a kipróbálásra és az ebből leszűrt tapasztalatokra, illetve benyomásokra szorítkozunk az egyes termékek bemutatásakor. Ennek megfelelően rangsorolni sem fogok, csak ajánlani. A kormányokat a Need For Speed Hot Pursuit 2 és a Rally Trophy programokkal próbáltuk ki, mindegyikben kézi váltóval hajtva az autókat.

Genius Speed Wheel Force Feedback

Olvasóinknak feltűnhet, hogy vannak visszatérő típusok. Ennek oka, hogy ezen a területen nincs nagy aktivitás, a gyártók már nem igazán tudnak új dolgokat kitalálni, legfeljebb a kivitelben bűvészkedhetnek, így születnek például a replikáns darabok. Ezért olyanokat is bemutatunk, amelyek korábban (**Harci torna – PCM, 2003/1/57**) már szerepeltek.

Genius Speed Wheel 3. A Genius legújabb típusa teljes egészében műanyag szerkezet. A kormánykerék markolata is az, alul fényes, felül kissé érdesebb, így mégsem csúszik, még hosszabb játék esetén sem. A rögzítést tapadókorongok segítik, sima, nem kopott asztalon jó esetben még a két gyorsszorítóra sincs szükség. A kormánynak igen kemény középállása van, ahova szinte „bekattan", ez merőben szokatlan a való élethez képest. Idővel aztán hozzá lehet szokni, mert a középállásból finoman mozdíthatjuk ki, de ha a két végállás között „gépészkedünk" a volánnal, akkor bizony keményen kattan középen.

A pedál nagy talapzatra épített masszív szerkezet, mivel az egész lábat alátámasztja, nem csúszik el. A pedálkarok sportpedált imitálnak, lyukacsosak. Ha a pedálszerkezet éppen nincs csatlakoztatva, akkor a kerék mögött lévő két nagy fül helyettesíti, ugyanis ezek nem egyszerű kapcsolók, hanem potméterek. Használatukhoz nem az ideális pozícióban kell fogni a kormányt, így viszont az összes nyomógomb kézre áll. A kézi váltást a kormány ívén lévő, a hüvelykujjak alá eső két gombbal intézhetjük. Könnyen megszokható, jól használható.

Genius Speed Wheel Force Feedback. A nagyobbik Genius látványra kellemes, leszámítva az aranyszínű gombokat a kormány közepén. (Nem tudom, ki hitette el a

távol-keletiekkel, hogy az arany- és ezüstszínű műanyag holmik jól néznek ki, fel kéne őket világosítani az európai ízlésvilágról.) A masszív szerkezetet két műanyag szorító rögzíti az asztalhoz. A kerék Forma–1-es stílusban fogandó, ezt jelzi a kívánt pozícióban elhelyezett piros gumírozás is. Innen kényelmesen elérhetők a gombok és a két hátsó fül. Utóbbiak tekintélyes holtjátékkal bírnak, de jól hallható, bár kézzel kevéssé érezhető kattanással kapcsolnak. A kormány közepén egy nyomógombbal kibe kapcsolhatjuk az erővisszahatást, a bekapcsolt állapotot világító felirat jelzi.

Logitech Momo Racing Force Feedback Wheel

Az erőhatások a kerék kitérített állásában jobban érezhetők, mint középen. A pedálok nagy talapzaton nyugszanak, műanyag építésűek. Masszív, nem csúszik el.

A kormánynak alaphelyzetben USB csatlakozója van, de mellékelnek egy soros átalakítót is az USB megjelenése előtti operációs rendszerekhez.

Logitech Momo Racing Force Feedback Wheel. A legnagyobb, legimpozánsabb kormány a mezőnyben. A Momo eredetileg egy versenyalkatrészeket gyártó olasz cég, többek között ők készítették Schumacher Ferrarijának kormányát is. Nem véletlen, hogy a Logitech őket kérte fel csúcskormányuk formájának megtervezésére. A szerkezetet három csavarral rögzíthetjük az asztalhoz, ebből kettő az eltávolítható felső fedél alól érhető el. A kormánykerék teljes kerületében gumival borított. A Forma–1-es kormányokéra hasonlító kormányagy fémből van, s rajta mindkét oldalon három-három jól elkülöníthető piros gomb található.

Logitech Wingman Formula Force GP

Ezek, valamint a hátsó váltófülek használatához a már emlegetett 3 és 9 óra pozícióban kell fogni a kormányt. A kerék legfelső pontját egy vörösréz (vagy legalábbis annak látszó) gyűrű jelzi, gyakorlati haszna nem sok van, de szemrevaló.

A kormány mellett egy váltókart is találhatunk, amellyel vagányul pakolgathatjuk a fokozatokat. Igaz, használatához el kell engedni a kormányt, de ennyit megér az érzés. Bár ez nálunk nem aktuális, de aki Angliában tanult vezetni és bal oldalon szeretne váltani, könnyedén átszerelheti a kormány túloldalára a botot.

A kormánykereket bivalyerő igyekszik kitépni a kezünkből, ezért érdemes kicsit lejjebb venni az erőhatásokat. A pedálokat nagyméretű talapzatra szerelték, ami kényelmesen megtartja a lábat. A rugóerő éppen megfelelő, a gázpedálé finomabb, a féké kissé erősebb. Így szépen adagolhatjuk a gázt azokban a játékokban, ahol nemcsak padlógázzal kell nyomulni.

Logitech Wingman Formula Force GP. Teljes egészében műanyag szerkezet, nagy, felülről csavarható szorítókkal rögzíthető az asztalhoz. A kormánykerék előtt lévő szellőzőnyílás kicsit sportos jelleget kölcsönöz a háznak. Az erőátvitelt viszonylag kis helyre rakták össze. A háromküllős kormányon piros gumírozás jelzi, hol kell fogni a kényelmes vezetés kedvéért és hogy elérjük a megbúvó négy gombot. Ezek ugyanis jól meghúzzák magukat, alig láthatók. A kerék hátoldalán nem fülek, hanem dudorok vannak, amelyek ugyanolyan jól kezelhetők, mint a fülecskék.

A pedálokat középméretű talpra szerelték. Ezzel csak az a baj, hogy pont nem elég hosszú, hogy rátámaszkodjon a láb, de ahhoz rövid, hogy a padlóra támasztva sarkunkat kényelmesen tudjuk nyomni a pedált. Így nem bokából, hanem az egész lábat emelve, csípőből, combbal kell „pedálozni", ami nem igazán kényelmes.

A kormányhoz a meghajtóprogramon kívül profiler szoftvert is mellékelnek, amivel játékonként beállíthatjuk a kezelőszervek feladatait, valamint a kormány viselkedését (például a pedálok közös vagy külön tengelyen működjenek-e). Hogy mindez érvényre is jusson, a profilerből kell indítani a játékot.

Az erőmotor a kormánykerék helyzetétől függetlenül mindig hatásosan, erősen dolgozik, érdemes is egy kicsit visszavenni az erejéből.

Saitek R100 USB Sports Wheel. Kifejezetten kicsi kormány, de ez nem válik hátrányára. Teljesen műanyag építésű, egy nagy

dtk Computer Márkabolt

Sulinet expressz :)

Kérjen a mintrás termékeket!

Ne maradj le róla!

(1) 318 1310 Sulinet expressz www.sulinet.hu

DTK számítógépek Sulinet pályázatban a disztribútortól

DTK i845 c420nr
P4/Celeron 2.0 GHz
256MB DDR RAM
Intel 3D video
DTK 17" monitor
40GB HDD, 7200 rpm
CD 52x, 1.44 FDD
ATX ház, 3×5.25",300W
10/100 Mbps hálózat
56.6 Kbps modem
Egér+Billentyűzet
Suse Linux 8.2
Hangfalpár+Pen drive
157.263 Ft. bruttó

Számolj utána! -60.000 Ft.

HP Photosmart 435
3.1millió pixel
5x zoom
16MB
59.990 Ft. bruttó

LG 4x DVD író
4x DVD-írás
DVD-R/-RW
DVD+R/+RW
64.490 Ft. bruttó

Samsung 765MB
17" Flat CRT
1600x1200/85KHz
TCO '99
44.500 Ft. bruttó

Termékeinkről bővebb információt a www.komel.com címen találhat vagy érdeklődhet az alábbi telefonszámokon:

246-8411, 246-2734

DTK Computer Disztribúció

ISO 9001

Komel Kft.
1118. Budapest,
Csiki-hegyek u. 14.

Műszaki adatok

Gyártó, típus	Genius Speed Wheel 3	Genius Speed Wheel Force Feedback	Logitech I Momo Racing Force Feedback Whee	Logitech Wingman Formula Force GP	Saitek R100 USB Sports Wheel	Saitek I R220 Digital Sports Whee	Saitek R440 Force Feedback Wheel	Technology Innovation Compressor Suprema	Trust NF340 Race Master
Termék webcíme	www .geniusnet .com.tw /product/game /speedwheel3 .htm	www .geniusnet .com.tw /product/game /force-feedback.htm	www .logitech.hu	www .logitech.com	www.saitek .com/uk/prod /r100.htm	www .saitek.com	www .saitek.com/uk /prod/r440 .htm	❍	www.trust .com/products /default .htm?artnr =13153
Műszaki adatok									
Visszahatás	❍	●	●	●	❍	❍	●	❍	❍
Váltófül	❍	2	2	2	2	2	2	❍	2
Gombok	8	6	6	4	2	4	4	12	6 + irány-kapcsoló
Pedál	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Kéttengelyes pedálzat	●	●	●	●	●	●	●	❍	●
Csatoló	USB	USB	USB	USB	USB	USB	USB	PS2–USB adapterrel	USB
Rögzítés	2 gyorsszorító	2 csavaros szorító	rejtett, felülről csavarható szorító	2 felülről csavarozható szorító	1 csavaros szorító	1 csavaros szorító	1 csavaros szorító	❍	tapadókorong + csavaros szorító
Extrák	a kormány mögötti karok a pedálok helyett használhatók	a visszahatás kikapcsolható	Momo-kivitel	❍	❍	❍	❍	állítható kormány-pozíció, vibrálás	❍
Kereskedelmi adatok									
Forgalmazó	G.Network ☎ 239-7020	G.Network ☎ 239-7020	Herta ☎ 322-2232	Herta ☎ 322-2232	BSC ☎ 452-4683	BSC ☎ 452-4683	BSC ☎ 452-4683	❍	multimedia.hu ☎ 204-7333
Webcím	www.genius .hu/jatekvez .htm	www.genius .hu/jatekvez .htm	www.herta.hu	www.herta.hu	www.bsc.hu	www.bsc.hu	www.bsc.hu	❍	www .multimedia.hu
Ár (ajánlott bruttó végfelhasználói)	11 525 Ft	28 750 Ft	32 900 Ft	18 250 Ft	10 000 Ft	13 000 Ft	23 000 Ft	körülbelül 10 000 Ft	11 490 Ft
Garancia	1 év	1 év	2 év	2 év	2 év	2 év	2 év	1 év	2 év

Megjegyzés: a termékek teljes webcímét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

csavaros szorítóval rögzíthetjük az asztalhoz. Mindössze két gomb van a kormánykerék ívén, ehhez társul még a két fül hátul. Ezeknek rövid az útjuk, jól érezhetően és halkan kapcsolnak. A kerék középre állása határozott, de nem koppanós. Van egy pici holtjátéka középen, de ez játék közben nem okoz problémát. A műanyag kormánykerék nem hagy esélyt a kéz csúszására,

Saitek R100 USB Sports Wheel

hiszen adja magát a küllő, ahova beakaszthatjuk a hüvelykujjunkat, s ahonnan kifejezetten kézre esik a két nyomógomb is.

A pedál kis talapzatot kapott, ezért nem pihentethetjük rajta lábunkat, el is csúszhat a játék hevében, legalábbis parkettán; szőnyegen gond nélkül megáll. A két pedált összekötő képzeletbeli tengely enyhén meg van törve – érdekes kialakítás. Amerikai stílusban a fékpedál némileg nagyobb, mint a gáz.

Az R100 háromtengelyes, vagyis a gáz és a fék külön tengelynek számít. Ha ez valakinek problémát okoz, a gyártó webhelyéről letölthet egy meghajtóprogramot, amely lehetővé teszi a közös/külön tengelyátkapcsolást. Egyébként a kormányhoz nem mellékelnek meghajtóprogramot, a korszerű operációs rendszerek gond nélkül felismerik és kezelik.

Saitek R220 Digital Sports Wheel. Az R220 nem akar semmilyen valódi kormányra hasonlítani, leszámítva a futurisztikus tanulmányautókat. A kormánykeréken gumírozott markolat van a fogás helyén, ahonnan könnyen elérhetjük a hátsó füleket. A kerék ívén két befelé mutató dudorban két-két nyomógomb kapott helyet. A dudorokba jól beleakaszthatjuk az ujjainkat, bár akkor a hátsó füleket kicsit nehezebb elérni. A szorosan egymás mellett lévő gombok hátránya, hogy az egyik helyett véletlenül megnyomhatjuk a másikat. A kerék közepén egy nagy, kék, világító kör jelzi a bekapcsolt állapotot.

A pedálok szokatlan módon felülről vannak belógatva, hasonlóan az autókban lévő megoldásokhoz. Nagyon finoman lehet a gázt adagolni, illetve fékezni, ami a jól hangolt rugóknak köszönhető. A két pedál két külön logikai tengelyt használ, de ha letöltjük a megfelelő meghajtóprogramot a gyártó webhelyéről, használhatóvá válik közös tengellyel is.

A Saitek R220 Digital Sports Wheel és a Saitek R440 Force Feedback Wheel csak a feliratban különbözik

Saitek R440 Force Feedback Wheel. Az R440-et ránézésre alig lehet megkülönböztetni az R220-tól, gyakorlatilag csak a lila gumírozás, a kormány agyá-

ban a felirat, valamint a tápegység jelzi, hogy ez egy másik típus. A kerékben komoly erő van, igencsak bele kell kapaszkodni vezetés közben. A visszahatást leszámítva kezelése megegyezik az R220-éval.

Technology Innovation Compressor Supreme. Ne lepődjünk meg az ismeretlen néven! A bevásárlóközpontokban számos hasonló kinézetű és tulajdonságú kormány kapható, így típusuk nem fontos – alapjában véve igen hasonlítanak egymásra. Elsősorban abban, hogy eredetileg Playstation 2-höz készülnek, a PC-hez egy mellékelt PS2–USB átalakítón keresztül kapcsolhatók. A kipróbált készlet egy kormányból, pedálból és egy kézifék–váltókar komboból áll. A kormány előre-hátra, valamint le-fel egyaránt állítható, akár kamionfeelinget is elérhetünk a majdnem vízszintesre állított kerékkel. A rögzítést tapadókorongok végzik – ez elsőre kevésnek tűnik, de elég széles a talapzat, nem hajlamos billegésre. A kormányon 12+2 nyomógomb található, a +2 két másik gomb duplikátuma.

Technology Innovation Compressor Supreme

A kézifék és a váltókar nem vezet be új gombokat. A váltókar előre-hátra húzása például megegyezik a kormányon hüvelykujj alá eső gombokkal, így válogathatunk, hogy melyiket használjuk. A váltókart könnyedén pöcköltjük előre-hátra szekvenciális módban, a kézifékkel meg nagyon májerkedhetünk, kimondott feelingje van, amikor megrántva a kart megfordítjuk a kocsit, majdnem úgy, mint a valóságban. Egyetlen probléma, hogy ha a kormány mellé az asztalra helyezzük, a váltókar és a kézifék is túlságosan elöl lesz. Jobb helye lenne a kormánykerék vonala előtt, mondjuk egy széken. A játékélményt beépített vibráció igyekszik fokozni. A PC felé a kormány erő-visszahatásosnak látszik, de jobb a játékokban ezt kikapcsolni, mert problémákat okozhat (a Rally Trophy például simán kilépett). A vibrálás ennek ellenére megmarad, illetve minden gázadásnál megindul egy időre.

Bár voltak fenntartásaim vele szemben, el kell ismernem, megállta a helyét, nincs semmilyen kiugró problémája. Akinek pedig Playstation 2 is található az otthonában, annak kézenfekvő választás lehet.

Trust NF340 Race Master

Trust NF340 Race Master. Egyszerű a telepítése, egy gyors menethez még rögzíteni sem szükséges, megtartják az alján lévő tapadókorongok, de van hozzá csavaros szorító is. Mint a legtöbb analóg kormányhoz, ehhez sem kell külön meghajtóprogram. A kormányt és a pedált fixen összekábelezték, ami szokatlan, és nem könnyíti meg a tárolást.

A pedál talapzata rövid, a láb nem tud megtámaszkodni rajta. A pedálút rövid, ehhez mérten a rugó erős. A két pedál két külön logikai tengelyt képvisel. A kormány érzékeny, jól kezelhető, a váltófülek finoman kapcsolhatók, a nyomógombok viszont kemények. Hasznos lehet az iránykapcsoló, viszont mivel éppen középen van, nem érhetjük el egy ujjal, ehhez el kell engedni a kormányt. A kerék fogása kellemes, a gumiborítás csúszásmentes. Az ideális pozícióban belül egy-egy dudor segíti a jobb tartást.

CÉLFOTÓ Mint már az elején említettem, nem állítunk fel sorrendet, egyik terméket sem kiáltjuk ki a legjobbnak. Mindegyikről elmondhatjuk, hogy kiváló darab, jól lehet vele kormányozni. Némelyiknél vannak gondok a pedállal, ezt külön említettem is. Alkalmi játékosoknak, helyszűkében lévőknek a Saitek R100-at tudom ajánlani, akinek pedig dagad a bukszája és akár állandó versenyzőhelyet is ki tud magának alakítani, ahonnan nem kell mindig lebontani a kormányt, bátran keresse a Logitech Momo Racinget (a név kötelez).

Teszt: tizennégy 17 colos TFT-LCD monitor

Visszavágó

Réges-rég, egy messzi-messzi számunkban olvasható egy 17 hüvelykes TFT monitorokat bemutató teszt (➲ Nagymenők kicsiben – PCM, 2003/3/72), melyben némi feddést kapott a piac a készülékek kissé puritán külseje miatt. Bár ez komolyan nem rendítette meg az iparág vezetőit, nem kizárt, hogy elgondolkoztak a – nyilván több forrásból is – hallottakon. És az új generáció felvette a kesztyűt.

Győri Ferenc

Bizony sok minden történt az elmúlt hónapokban: a teljes monitorpiac átrendeződött, pontosabban rendeződik, hiszen a változás folyamatos, csak egy-egy nagyobb huppanójára lehet könnyen felfigyelni. Ilyen nagy huppanó az árcsökkenés – nem véletlen, hogy erre a hónapra még két lap és egy nagyobb netes hardversite is a 17 colos monitorokra vetette vigyázó szemeit. Bár egy LCD monitor még mindig nem komoly versenytársa a katódsugárcsöveseknek pénztárcabeli kérdésben, az árszínvonal jól

Samsung SyncMaster 172V – egy jó kezdet

láthatóan lejjebb csúszott, nagyjából 50 000 forinttal, ami azért szép teljesítmény. Ezzel a 15 colos modellek belépő szintje már bőven a lélektani határnak számító 100 000 forint alatt kezdődik. Csakhogy a 15 hüvelykes készülékekből hiány van, még ha nem is túl súlyos – egyelőre. Hogy ez a megnövekedett kereslet miatt történt így, vagy a nagyobb haszonnal kecsegtető területekre terelés része, az ravasz, fogós kérdés, amit majd a tényfeltáró újságírás fog elhanyagolni a bulvársztorik kedvéért. Mindenesetre a 17 colos modellek közül is egyre többen választanak partnert farkasszemnézéshez, hiszen ennek a mezőnynek is elérhetőbb lett az ára. Bizonyság erre, hogy bár 200 000 forintban húztam meg az árhatárt és – ismét kissé elitista módon – inkább drágább, de jobb darabokat kértünk, akadt készülék bruttó 100 000 forint alatt. Ezért is választottam szét a mezőnyt 150 000 forintnál.

Mint a bevezetőből sejthető, a versenyzők ezúttal belső értékeik mellett külsejükkel is igyekeztek meggyőzni a technológiacsere hasznosságában kétkedőket.

ÍGY TESZTELÜNK MI A TFT monitorok nagy előnye a hibátlan geometria és képélesség, így ezen nem sok tesztelnivaló akadt. A kép másik fontos összetevője a színhűség és színtartás, szerencsére továbbra is kéznél volt a GretagMachbeth spektrofotométere, amivel ezt alaposan megvizsgálhattam.

A mérőműszerrel először bekalibráltam a monitort, vagyis optimális értékekre állítottam a színek súlyozását, a fényerőt és kontrasztot. Utóbbi kettő megfelelő értékei ezúttal is megtalálhatóak a táblázatban iránymutatóként (de ez csak irodai fényviszonyokra, azaz elsötétített ablakú szobára vonatkozik). Eközben már meg is lett az első mérési eredmény, a 6500 K valódi színhőmérséklete, a kalibrálás végén kapott profilból pedig kiderült a megjeleníthető színtartomány.

A következő eredmény, a monitor valós fényereje magáért beszél, bár némi kiegészítésre szorul. A gyártó által megadott érték a hátsó panel fényereje, míg a műszer az előlapig eljutó fényt mérte, ezért az esetenként túlzott különbség. Bár a magasabb érték jobb, a szakértők által használt – és optimálisnak tartott – beállítás a 80 cd/m², ennél sokkal erősebb világítás még DVD-nézéshez sem kell, ám ahogy az évek múlásával csökken a fényerő, jól jön majd, ha van miből gazdálkodni.

AOC LM-720A – még mindig az élen

Eztán következett a színeltérés vizsgálata több méréssel, amelynek eredménye egy nagy csomó viszonyszám arról, mennyire hasonlít például a bal alsó sarok pirosa a jobb felső sarokban láthatóhoz. Eddig a felület növekedésével az eltérések is nagyobbak lettek valamivel, de ez a gyerekbetegség elmúlni látszik, a mért eltéréseknek sokszor még a maximuma is a szóra sem érdemes kategóriába tartozik (0,0–2,0) és a többiek eredménye sem nőt túl az alig észrevehető (2,0–5,0) tartományon.

A harmadik lényeges összetevő a képpontok reakcióideje. Ahogy előző számunkban is szó esett róla (➲ **Generációs ellentétek – PCM, 2003/11/34),** ez igen vad és szeszélyes terület, ahol harci színekre festett marketingesek csapatostul cserkészik be prédájukat, a vásárlót. A jó hír, hogy a hagyományos filmnézéshez és játékhoz szükséges másodpercenkénti 23-25 képkockát (40 ms reakcióidő) minden jelenlévő készülék könnyen teljesítette. Ezt az értéket játékokkal, filmrészletekkel és egy-két erre a célra készített animációval vizsgáltam. További jó hír, hogy ha fel is tűnt némi eltérés a megjelölt értékektől, az éppen csak érezhető volt, ami 2-3 ms eltérést jelent. Ugyan a teljes képernyős gyors váltogatások néha feltűnő akadást okoznak, de ez inkább csak perverz tesztekben fordul elő, a valós életben elég ritka – azonban jól mutatja, ezen a téren még mindig a katódsugárcső a nyerő. Alig tesztelhető, ám szintén igen fontos tulajdonság a pixelgarancia, sajnos. A cégek által adott értékeket nem állt módunkban tesztelni, így szentírásnak nem számítanak, de még így is jobb érvnek tűnnek egy vitás kérdésben, mint egy

baseballütő... Az ISO13406-2 szabványról is esett már szó, amely szerint egymillió képpontonként az alábbi pixelhibaértékek külön-külön még tűréshatáron belüliek, azaz nem jogosítanak cserére: 2 pixel, 5 alpixel, 0 dupla pixel, 2 dupla alpixel. Ami a 17 colos kategóriában azt jelenti, hogy csere kérhető, ha hibás 4 pixel vagy 8 alpixel, netán 1 dupla pixel vagy 4 dupla alpixel.

Philips 170B4BB – garanciálisan bosszúságmentes

BELÉPŐ SZINT Rögtön elsőnek egy már ismerős modell, az *AOC LM-720A*, továbbra is kellemes külsővel és kevésbé kellemes kinézetű menürendszerrel, ami fölött kissé az idő is elszállt.

Az LM-720A képe kellemes, kissé világos tónussal, a mérési eredmények is jók, a sebességre sem lehet panasz. Ezen a modellen különösen szembetűnő a globális áresés.

A *Belinea 101751* a legnagyobb csábítás a vevőknek. Kiemelkedő felszereltség (digitális csatoló, elforgatható panel) alacsony áron, remek eredményekkel, furcsa külsővel. Lassan hagyomány, hogy a Belinea dizájnerei és én egyáltalán nem értjük meg egymást (vagy direkt cukkolnak az ötleteikkel), de ezúttal úgy vélem – a műanyag hangszórófedőre pillantva –, sokan csatlakozhatnak az én álláspontomhoz.

Sony SDM-X734 – „méltó régi nagy híréhez"

A menü kissé puritán, mivel amikor csak lehetett, a DVI-D csatolót használtuk, aminek előnye a jobb kommunikáció, így a jobb képminőség, kevesebb beállítással.

A képminőség is igen jó szabad szemmel, a mérések is ezt támasztják alá.

A *Gaba GB-1702* is felhívja magára a figyelmet külsejével, különösen a hangszórók ügyes virtuális meghosszabbításával. Ez azonban komolyan megnövelte a készülék káváját, ami kissé furcsán hat a méretcsökkentő versenyben.

A panel képe szép élénk, világos, ám nem fakó. A mérések is nagyon kellemes eredményt hoztak, főként reflektorokat is megszégyenítő fényerőt. Sajnos a készülék hivatalos reakcióidejét nem sikerült kideríteni, a tapasztaltak alapján 30 ms.

Az *Ilyama ProLite E431S-S* tökéletes folytatása a cég hosszú és talányos nevű készülékeinek, de ennél azért több újdonság rejlik benne. Kétféle csatlakozó, elegáns káva, jó menü. Sajnos a nálunk járt példány paneljét is megtámadta a leggyakoribb pixelhiba, azaz egy zöld alpixel állt folyamatos megvilágítás alatt. Természetesen ez nem típushiba – teljesen egyedi és véletlenszerű esemény a már kibontáskor meglehető pixelhiba, ezért sem szabad „vakon" vásárolni LCD monitort.

Az általános képminőség kellemes, kissé világos, a műszeres vizsgálat is jó eredményekkel zárult, az E431S-S nagy fegyverténye, hogy 16 ms-os panellal készül, amiért ha nem is tenném tűzbe a kezem, de az biztos, hogy a panel kellemesen gyors.

A hivatalos webhelyen kifejezetten büszkék a *MAG HD772* külsejére, ami lássuk be, valóban egyedi vonalat követ.

A modern külső számomra ugyan nem volt előny, de hátrány sem, amíg rá nem jöttem, hogy ezzel kicsit nehezen kezelhetőbbé vált a menürendszer.

A panel képe szép, a színek különösen élénkek. A spektrofotométer már kevésbé volt elragadtatva az adatoktól kezdetben, de ő is megismerhette a HD772 előnyeit.

Első fekete lovagunk a *Philips 170B4BB* lett, lovagias viselkedése abban is megtestesült, hogy csak nagyon kis mértékű mozgásra sikerült rávenni. A lovagiasságról jut eszembe: nagyon jó a DVI-D csatlakozás, mindenkinek ezt ajánlom LCD-k meghajtására, csak éppen nem minden erre alkalmas monitorhoz tartozik ilyen „ezt is érdemes ellenőrizni az üzletben" kábel (mint kiderült, ezen esetekben nem a korábbi tesztek során morzsolódott le, hanem a cégpolitika áldozata lett), mert tesztünkben legalább 6 készülék tartozik köszönettel a Sony SDM-X734-nek, amiért az gálánsan kölcsönadta önnön kábelét.

A képminőség átlagosan jó, a mérések is felsőbb osztályba sorolják a készüléket, és a táblázatból is kitűnik: van egy hatalmas előnye.

A *Samsung SyncMaster 172V* a cég bőséges választékából a legpopulárisabb modell, nem is csoda, hiszen a legegy-

Panda Platinum Internet Security

Zárja el adatait az Internetes fenyegetések elől!

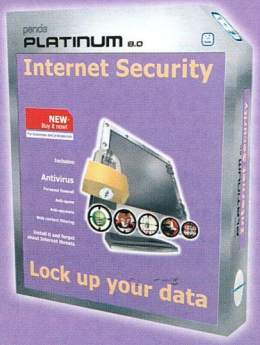

ÚJ!

Az új **Platinum Internet Security** átfogó megoldást nyújt az Internetes fenyegetések legszélesebb skálájára.

- Személyes tűzfal
- Spam védelem
- Kémprogram-védelem
- Web-tartalomszűrés

Telepítse és felejtse el az Internettel kapcsolatos félelmeit!

www.pandasoftware.hu

Panda Software Hungary

Tel.: (06-1) 469 7099
E-mail: hungary@pandasoftware.com

Hivatalos magyarországi disztribútorok:

EMJ Hungary Kft. SVED Informatika Rt.

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	AOC LM-720A	Belinea 101751	Gaba GB-1702	Iiyama ProLite E431S-S	MAG HD772	Philips 170B4BB
Termék webhelye	www.eur .aocmonitor.com /monitors_lm720 .html	www.belinea .com/	www · .gabatech.hu	www3 .iiyama.de/	www.mag .com.tw/product /products-lcd-hd-772.htm	www.consumer .philips.com/
Műszaki adatok						
Látható képátló	432 mm	432 mm	432 mm	432 mm	432 mm	432 mm
Felbontás	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont
Képpontméret	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm
Reakcióidő	25 ms	25 ms	n.a.	16 ms	30 ms	25 ms
Színmélység	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit
Fényerő	250 cd/m²	250 cd/m²	250 cd/m²	250 cd/m²	300 cd/m²	260 cd/m²
Kontrasztarány	350:1	500:1	400:1	450:1	350:1	400:1
Legnagyobb sorfrekvencia	30–80 kHz	30–80 kHz	30–80 kHz	24–80 kHz	31–60 kHz	30–82 kHz
Legnagyobb képfrissítési frekvencia	55–75 Hz	56–75 Hz	60–75 Hz	55–75 Hz	60–75 Hz	56–76 Hz
Látószög vízszintesen	130 fok	170 fok	120 fok	140 fok	150 fok	160 fok
Látószög függőlegesen	110 fok	170 fok	100 fok	120 fok	125 fok	160 fok
Sugárzási szabvány	TCO 99	TCO 03	TCO 99	TCO 99	TCO 99	TCO 99
VESA energiatakarékos üzem	●	●	●	●	●	●
Elforgatható a panel?	○	●	○	○	●	○
Csatlakozók	VGA	DVI-D, VGA	VGA	DVI-D, VGA	VGA	DVI-D, VGA
Beépített hangszóró	●	●	●	●	●	○
USB csatlakozó	○	○	○	○	○	○
Tápegység (külső vagy belső)	külső	belső	külső	külső	külső	belső
Képoptimalizálás egy gombbal	●	●	●	●	○	●
Falra szerelhető?	●	○	○	●	○	●
Méret (szélességxmagasságxmélység)	40,7x42,3x21,5 cm	38,0x43,7x20,0 cm	n.a.	36,8x37,9x18,8 cm	52,6x52,0x16,1 cm	37,5x39,3x18,0 cm
Tömeg	5,1 kg	6,3 kg	n.a.	4,1 kg	5,3 kg	5,0 kg
Dokumentáció	kézikönyv	kézikönyv	kézikönyv	kézikönyv	kézikönyv	elektronikus kézikönyv
Mérési eredmények						
Legnagyobb fényerő	196,4 cd/m²	186,6 cd/m²	250,2 cd/m²	108,6 cd/m²	91,4 cd/m²	148,7 cd/m²
Gyári 6500 K valódi színhőmérséklete	6600 K	6400 K	6500 K	6700 K	6200 K	6600 K
Javasolt fényerő- és kontrasztbeállítás	50/84	98/52	39/40	100/47	83/43	60/28
Színeltérés (dE) átlaga	1,43	1,54	2,48	0,93	1,27	1,16
Színeltérés szórása	0,96	0,81	1,16	0,49	0,36	0,56
Legnagyobb eltérés	2,56	3,23	4,70	3,46	1,98	2,63
Megjeleníthető színtartomány (Gamut)	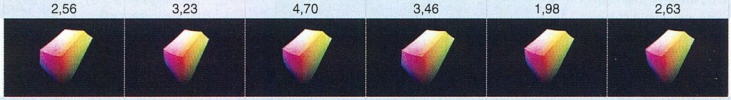					
Legnagyobb teljesítményfelvétel	31,6 W	26,8 W	35,6 W	25,5 W	22,4 W	18,7 W
Standby teljesítményfelvétel	2,2 W	2,4 W	4,8 W	2,7 W	2,4 W	0,0 W
Kereskedelmi adatok						
Forgalmazó	Case Hungary ☎ 450-2930	Ramiris (disztributor) ☎ 888-3200	Deweco Electronic ☎ 455-8557	Ramiris (disztributor) ☎ 888-3200	Ramiris (disztributor) ☎ 888-3200	Macroda ☎ 214-2392
Forgalmazó webhelye	www.case.hu	www.ramiris.hu	www .gabatech.hu	www.ramiris.hu	www.ramiris.hu	www.macroda.hu
Ár (bruttó ajánlott végfelhasználói)	115 000 Ft	96 125 Ft	113 238 Ft	145 625 Ft	120 875 Ft	134 900 Ft
Garancia	3 év helyszíni	3 év, az 1. év helyszíni	3 év	3 év helyszíni	3 év	3 év
Garanciális cserére feljogosító pixelhibák száma	5 pixel vagy 5 alpixel	ISO13406-2	7 világos, vagy 3 zöld, vagy 9 sötét, vagy 2 pár	ISO13406-2	ISO13406-2	1 pixel vagy 2 dupla alpixel

Megjegyzés: a termékek teljes webcímét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

Samsung SyncMaster 172V	Xelo SP1702	BenQ FP791	Fujitsu-Siemens P17-1	LG 1710B	NEC 1760NX	Sony SDM-X734	ViewSonic VP171b
http://195.70.36.158/termekek/irodai_munka/monitor/termek_sym_172v.html	http://217.160.162.76/tft.php	www.benq-eu.com/	www.fujitsu-siemens.com/	www.lge.co.hu/	www.nec-mitsubishi.com/	www.sony-cp.com/professional/en/lcd/x73.html	www.viewsonic.com/products/lcd_vp171b.htm
432 mm	432 mm	432 mm	432 mm	432 mm	432 mm	432 mm	432 mm
1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont	1280x1024 képpont
0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm	0,264x0,264 mm
25 ms	25 ms	16 ms	25 ms	25 ms	16 ms	16 ms	16 ms
24 bit	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit	24 bit
250 cd/m²	250 cd/m²	400 cd/m²	250 cd/m²	250 cd/m²	260 cd/m²	300 cd/m²	260 cd/m²
350:1	350:1	450:1	500:1	500:1	450:1	500:1	500:1
30–81 kHz	30–81 kHz	31–81 kHz	30–83 kHz	30–83 kHz	31–81 kHz	28–80 kHz	30–82 kHz
56–76 Hz	56–76 Hz	56–76 Hz	55–75 Hz	56–75 Hz	56–75 Hz	48–75 Hz	50–85 Hz
140 fok	150 fok	140 fok	170 fok	140 fok	160 fok	160 fok	140 fok
120 fok	125 fok	160 fok	170 fok	110 fok	160 fok	140 fok	140 fok
TCO 99	TCO 99	TCO 95	TCO 03	TCO 99	TCO 03	TCO 03	TCO 99
●	●	●	●	●	●	●	●
○	○	○	●	○	○	●	●
VGA	VGA	DVI-D, VGA	DVI-D, VGA	DVI-D, VGA	DVI-D, VGA	DVI-D, 2 VGA	DVI-D, 2 VGA
○	○	●	●	○	○	●	○
○	○	○	○	●	○	○	○
belső	külső	belső	belső	belső	belső	belső	belső
●	○	○	○	●	○	○	○
○	○	●	○	○	○	●	●
38,2x31,9x18,1 cm	39,0x39,5x19,0 cm	45,1x44,3x19,2 cm	43,9x39,7x24,0 cm	42,2x52,0x27,7 cm	37,4x34,4x20,5 cm	36,7x36,1x23,2 cm	39,2x44,5x23,8 cm
4,8 kg	4,2 kg	7,5 kg	6,5 kg	6,6 kg	6,3 kg	7,1 kg	6,5 kg
kézikönyv	elektronikus kézikönyv	elektronikus kézikönyv	kézikönyv	kézikönyv	kézikönyv	kézikönyv	kézikönyv
205,9 cd/m²	143,2 cd/m²	255,4 cd/m²	154,0 cd/m²	115,2 cd/m²	97,4 cd/m²	283,6 cd/m²	202,2 cd/m²
6300 K	6400 K	6600 K	6700 K	6000 K	6700 K	6400 K	6500 K
71/59	64/75	62/97	100/59	88/29	56/37	100/59	14/17
1,00	1,23	1,26	0,77	1,98	1,84	1,08	1,76
0,50	0,53	0,52	0,26	0,74	0,57	0,28	0,85
2,47	3,00	2,27	1,39	3,38	3,41	2,05	4,07
27,4 W	27,5 W	25,1 W	24,0 W	22,8 W	21,5 W	27,7 W	30,0 W
0,0 W	2,4 W	4,1 W	0,0 W	1,5 W	0,0 W	0,0 W	1,4 W
Samsung Electronics Hungary ☎ 453-1180	DTK Computer Hungary ☎ 412-3400	Ramiris (disztributor) ☎ 888-3200	Fujitsu-Siemens Computers ☎ 471-2111	LG Electronics ☎ 455-6060	Case Hungary ☎ 450-2930	Számalk Kereskedőház ☎ 481-2800	Pixel ☎ 321-2909
www.samsung.hu	www.dtkcomputer.hu	www.ramiris.hu	www.fujitsu-siemens.hu	www.lge.co.hu/	www.case.hu	www.disztributor.hu	www.pixel.hu
129 900 Ft	126 896 Ft	164 875 Ft	160 000 Ft	161 250 Ft	165 000 Ft	179 000 Ft	174 875 Ft
3 év	3 év	3 év	3 év	3 év	3 év	3 év	3 év
3 napig 1 pixel, utána helytől és közelségtől függően 3–6 pixel	7 pixel, vagy 3 pár, vagy három szomszédos	3 világos, vagy 3 zöld, vagy 4 sötét, vagy 5 vegyes	ISO13406-2	3, vagy 2 pixel 2 cm-nél közelebb	ISO13406-2	3 pixel	ISO13406-2

szerűbb és legolcsóbb. A tartóoszlop eleganciájáról ezzel le kell mondanunk, ám a káva így is csinos, csak gombjai nem állnak igazán kézre. Még fájóbb hiány a digitális csatlakozóé, kár, hogy olyan példány nem volt raktáron a hazai képviseletnél. Fontos megjegyezni, hogy a külön képoptimalizálás csak ilyen esetekben fontos, DVI-D csatolással a készülék maga végzi a korrekciót, ha az valóban szükséges.

A 172V képe nagyon szép, nyersen

BenQ FP791 – egészen egyedi megoldásokkal

színes, a mérési eredmények is jók, legtöbbször az élbolyba sorolják a panelt.

Újonc cég újonc modellje a hazai piacon a *Xelo SP1702*. Kivitele ennek a modellnek is meglehetősen egyedi, első látásra kissé elbújtatott kezelőgombokkal, de fixen beépített adapter-csatlakozókábele is unikum volt a tesztben. Talán ez nem is baj.

A kissé spártai hatású készülék képe kellemes, ugyan egy picit túl világos, a mérések nagyjából a középmezőnybe sorolják, ám a reakcióideje inkább a 30 ms-hoz áll közel, mint a 25-höz.

MÉG EGY MARÉK DOLLÁRÉRT Az első a névsorban a *BenQ FP791*, igazi csodabogárként meg is érdemli ezt. A készülék hatalmas, és tömege is komolyabb az átlagnál. Gombjainak elhelyezése igen egyedi, ám esztétikusnak legfeljebb komoly fizikai nyomásra nevezném. A hangszórók borítása ezúttal is kissé túlzó, ám a – nem tesztelt – SRS módra remekül felhívja a figyelmet. További érdekesség az USB bemenet és a kés-

NEC 1760NX – „Framerate is life"

szülék tetején elhelyezett flash-memória-olvasó.

A készülék nemcsak különcségével akar hódítani, teljesítménye is figyelemreméltó a mért adatok alapján, képe is nagyon szép, sebességében azonban egy picit kételkedem – bár ez inkább megérzés,

mint kőbe vésett tény.

Mivel a Sulinet programban igen aktív a Fujitsu-Siemens, ezúttal sikerült egy készülékükhöz is hozzájutni. A *Fujitsu-Siemens P17-1* szerény, jóra-való monitor benyomását kelti, és az is. A káva meglehetősen egyszerű, és kevéssé mobil, ugyanakkor elfordítható 90 fokkal.

A készülék képe igen szép, különösen a színek élénksége – a mérések kiemelkedően alacsonynak találták a panel színeltérését, és nagyjából átlagosnak a többi adatot.

Az *LG 1710B* bizony megjárta a hadak útját, talán ez az oka annak, hogy

ViewSonic VP171b – minden szögben remekel

egy szál kábel nélkül érkezett, még szerencse, hogy a hungarocell védőréteg benne volt a dobozban, mert igazán kár lett volna a készülékért. A szokásos elegáns, keskeny káva nem rejt meglepetést, ám a tartórészben egy mini USB hub is helyet kapott egy be- és két kivezetéssel.

A mérések eredménye nem éppen szívderítő, ennek ellensúlyozására a szabad szemmel látható kép szép tiszta volt, bár kissé sötét – ami a színhőmérséklet-eltérés miatt érthető is, de jól állt a készüléknek.

Az *NEC 1760NX* affele célgép. Megjelenése átlagos, vannak csinosabb pillanatai is, de az összhatás kissé purián. Menüje DVI-D üzemmódhoz készült, így a lehető legkevesebb beállítást tartalmazza, ellenben a színhőmérséklet a szokott két-három helyett öt fokozatban állítható.

A mérési eredmények átlagosak, kivéve a fényerőt, ami elég alacsony, különösen egyes szomszédok teljesítményével összevetve. Ami viszont tökéletesen rendben, az a reakcióidő – ennél a modellnél lehetett érezni leginkább, hogy a 16 ms még véletlenül sem egy híján húsz.

A Sony rossz szokása, hogy levesz a lábamról a megjelenésével. Így történt ez a *Sony SDM-X734* esetében is. Szemből még nem igazán nagy kunszt, csak egyszerű és elegáns (közepesen rossz gombokkal, egyszerű menüvel), ám a talp kialakítása nagyszerű munka. Mellesleg a panel elforgatható, és meglepetésemre még beépített hangszórót is tartalmaz, ettől azonban nem kell túl sokat várni.

A készülék képe szép tiszta, határozott színekkel, a mérési eredmények remekek – a fényerő már-már ijesztően nagy, és a panel reakcióideje is jó.

Másik fekete lovagunk a *ViewSonic VP171b*, a szokott eleganciával felvértezve. Egyszerű, ám elegáns, vékony talprész és egyszerű, ám elegáns, vékony káva, ami mellesleg elforgatható – ó, csak a szokásos... A hagyományokhoz hozzátartozik a jól átlátható, ám igen részletes menü is. Ennyit a formatervezésről.

A teljesítmény sem marad el sokkal, az eredmények átlag felettiek, ahogy a készülék képe is – főleg a színek szépek, ez is a hagyomány része.

ÉS A GYŐZTES NEM MÁS... Mint szó esett róla, már a belépő szinten is igen jó minőségű készülékek kerültek a versenybe. De afféle első az egyenlők között, azaz a Tesztgyőztes cím birtokosa a Samsung SyncMaster 172V lett. A készülék képe nagyon jó, ahogy fényereje és színeltérése is a legjobbak közé sorolja. Az AOC LM-720A már előző tesztünkben is kiérdemelte a Vásárlási Ajánlatot, így most kedvezőbb árért pláne jó vétel – de nem ártana lassan frissíteni a választékot, ez a sikersorozat nem tart örökké. Külön figyelmet érdemel a Philips 170B4BB. Mért eredményeivel is komolyan versenyben volt, egyedül a valamivel magasabb ár szólt ellene. De ha ezért cserébe teljes nyugalmat biztosító pixelgarancia jár, az igazán megéri.

A középkategóriás készülékek között szinte rajt–cél tesztgyőzelemmel végzett a Sony SDM-X734. Szép külső, szép kép, remek eredmények, mi kellhet még. A BenQ FP791 is derekasan állta a sarat, már ezért is méltó a Vásárlási Ajánlatra, ráadásul igazi extravagáns készülék azoknak, akik szeretnek kicsit kilógni a sorból. Akik pedig játszani szeretnek, de nagyon, azoknak az NEC 1760NX a legbiztosabb választás. PCM

ár

minőség **Ön** garancia

szolgáltatás

A megoldást keresi?

Megtalálja alábbi üzleteinkben:

Bluefish I. "Nagyenyed":
1123 Budapest, Nagyenyed u. 6.
(Déli pályaudvarnál)
Telefon/fax: 214-4587, 225-3083

Bluefish II. "Teréz":
1067 Budapest, Teréz Krt. 47.
(Nyugati pályaudvarnál)
Telefon/fax: 354-0242, 354-0243

Bluefish III. "M5":
1205 Budapest, Nagykőrösi u.105.
(Az M5 autópálya bevezető szakaszánál)
Telefon/fax: 421-0881

Bluefish IV. "Örs":
1106 Budapest, Fehér út 1.
(A volt BKV-házban)
Telefon/fax: 431-8402, 431-8403

Nyitva tartás:
Hétfő-péntek: 10-19, szombat-vasárnap: 10-16

www.bluefish.hu

You imagine. We create.
bluefish computers

Teszt: SATA és PATA csatolójú merevlemezek

Kemény korongok körképe

Tesztlaborunkat néhány napig csak lókórházként emlegette némely humoros kolléga. A merevlemezek tesztelésekor ugyanis annyiszor hangzott el a csatolófelületek négybetűs rövidítése, hogy a folyosón járva akár azt is lehetett hinni, hogy sánta patások gyógyítgatása folyik odabenn.

Branyiczky Gábor

Lapunk utóbbi merevlemeztesztjénél még olyannyira kuriózumszámba mentek a Serial ATA csatolón kommunikáló merevlemezek, hogy gyakorlatilag értelmetlen lett volna szerepeltetésük. Így az ez évi áprilisi számában a SATA technológia ismertetője egészítette ki a 28 parallel, vagyis hagyományos ATA merevlemezt összehasonlító tesztet. Az azóta eltelt hónapok azonban igencsak átformálták, mind a gyártók kínálatát, mind a vásárlók igényeit. Ráadásul ezek a változások a hagyományos, PATA csatolóval szerelt háttértárak piacát is érintették, így igazán időszerűvé vált egy újabb méréssorozat elvégzése.

HÁROM KATEGÓRIA A tesztelésre szánt mezőny összeállításánál az elsődleges szempont a vásárlók körében elért népszerűség volt, így a beszállító kiskereskedőket és a Samsung magyarországi képviseletét arra kértük, hogy a leginkább kelendő három kategóriából küldjék el különböző modelljeiket.

Névleges kapacitásuk szerint három csoportba lehet soroli a meghajtókat. Az árra közmondásosan érzékeny magyar vásárlók leginkább a 80 és 120 Gbyte-os meghajtókat vásárolják, a következő lépcső, a 160 Gbyte-os kategória meghajtói után is folyamatosan emelkedik az érdeklődés. Az 5400 fordulatszámú meghajtók pedig, annak ellenére, hogy jelen vannak a kínáltban, már a kifutó kategóriát képviselik, jobbára csak a kimondottan hordozható lemezfiókokba meghajtót kereső vásárlók érdeklődnek utánuk, akiknek fontos szempont a kisebb melegedési hajlam.

Hitachi Deskstar 7K250

A népszerűség alapján történő válogatásnak egy komoly hátrányát láttuk, egyes típusok egyszerűen hozzáférhetetlenek voltak a mérések időszakában. Ennek, illetve az ünnepek miatt átalakított munkarendnek „köszönhetően" le kellett mondanunk

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó	Hitachi	Maxtor	Maxtor	Maxtor	Samsung	Seagate	Seagate	Western Digital	Western Digital	Hitachi
Termékcsalád	Deskstar 7K250	Diamond-Max Plus 9	Diamond-Max Plus 9	Diamond-Max Plus 9	SpinPoint	Barracuda 7200.7	Barracuda 7200.7	Caviar	Caviar	Deskstar 180GXP
Típus	HDS722580-VLAT20	6Y080L0	6Y080P0	6Y080M0	SP0802N	ST380011A	ST380013AS	WD800BB	WD800JB	IC35L120-AVV207-0
Műszaki adatok										
Formázott kapacitás	76,69 Gbyte	76,33 Gbyte	76,33 Gbyte	76,26 Gbyte	75,42 Gbyte	75,39 Gbyte	74,53 Gbyte	74,53 Gbyte	74,53 Gbyte	114,97 Gbyte
Csatolófelület	PATA	PATA	PATA	SATA	PATA	PATA	SATA	PATA	PATA	PATA
Gyorsítótár	2 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte	8 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte	2 Mbyte
Mérési eredmények										
Elérési idő	13,8 ms	14,9 ms	14,3 ms	13,9 ms	13,4 ms	15,5 ms	12,3 ms	13,2 ms	14,7 ms	12,5 ms
Átlagos olvasási sebesség	47 196 Kbyte/s	47 774,2 Kbyte/s	47 889,5 Kbyte/s	47 749,3 Kbyte/s	50 239,2 Kbyte/s	46 076,8 Kbyte/s	45 557 Kbyte/s	40 429,5 Kbyte/s	48 567,2 Kbyte/s	45 312 Kbyte/s
Legnagyobb olvasási sebesség	63 961 Kbyte/s	63 928 Kbyte/s	62 761 Kbyte/s	63 918 Kbyte/s	67 370 Kbyte/s	60 746 Kbyte/s	55 732 Kbyte/s	49 157 Kbyte/s	59 543 Kbyte/s	60 418 Kbyte/s
Átlagos írási sebesség	27 430,5 Kbyte/s	15 673,4 Kbyte/s	15 414,7 Kbyte/s	27 100,2 Kbyte/s	22 552,6 Kbyte/s	22 714,3 Kbyte/s	23 483 Kbyte/s	24 475,3 Kbyte/s	26 359 Kbyte/s	22 058,2 Kbyte/s
Legnagyobb írási sebesség	37 876 Kbyte/s	36 471 Kbyte/s	31 351 Kbyte/s	50 488 Kbyte/s	28 682 Kbyte/s	28 003 Kbyte/s	37 583 Kbyte/s	30 291 Kbyte/s	40 565 Kbyte/s	39 556 Kbyte/s
Formázási idő (perc:másodperc)	30:03	28:52	28:50	28:52	28:06	38:10	40:03	33:25	27:45	46:09
A meghajtó hőmérséklete üzem közben	36 Celsius-fok	36 Celsius-fok	35 Celsius-fok	39 Celsius-fok	35 Celsius-fok	36 Celsius-fok	39 Celsius-fok	35 Celsius-fok	37 Celsius-fok	38 Celsius-fok
1 Gbyte másolása meghajtón belül	128 s	163 s	157 s	122 s	98 s	140 s	103 s	150 s	136 s	139 s
Zajszint	hallható fejmozgás	hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	hallható fejmozgás
Kereskedelmi adatok										
Forgalmazó	Bluefish Computers ☎ 354-0242	Bluefish Computers ☎ 354-0242	Bluefish Computers ☎ 354-0242	Bluefish Computers ☎ 354-0242	Samsung Electronics Magyarország	Bluefish Computers ☎ 354-0242	Bluefish Computers ☎ 354-0242	Herta Számítás-technika ☎ 239-8098	Herta Számítás-technika ☎ 239-8098	Kronos Trade ☎ 302-8888
Webcím	www .bluefish.hu	www .bluefish.hu	www .bluefish.hu	www .bluefish.hu	www .samsung.hu	www .bluefish.hu	www .bluefish.hu	www .herta.hu	www .herta.hu	www .kronos.hu
Ár (bruttó végfelhasználói)	18 740 Ft	16 615 Ft	20 740 Ft	22 615 Ft	23 475 Ft	17 865 Ft	23 615 Ft	20 500 Ft	23 500 Ft	28 500 Ft
1 Mbyte költsége	0,24 Ft	0,22 Ft	0,27 Ft	0,29 Ft	0,31 Ft	0,24 Ft	0,31 Ft	0,27 Ft	0,31 Ft	0,25 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	3 év	1 év	1 év	3 év	1 év	1 év

a Samsung 120 Gbyte-os kategóriába tartozó modelljeinek teszteléséről, pedig a másik két csoportban nyújtott teljesítménye komoly kíváncsiságra adott okot.

Hitachi Deskstar 180GXP

ÖTÉN A VERSENYBEN A PC-összetevők különböző fajtáinak gyártói között talán csak a processzorpiacnak van kevesebb szereplője a merevlemezek piacánál – legalábbis az asztali konfigurációkba szánt meghajtók körét tekintve. A négy, számítástechnikai léptékkel mérve mindenképpen történelmi múltra visszatekintő gyártó, a Maxtor, a Samsung, a Seagate és a Western Digital mellett az IBM merevlemez-üzletágát átvevő, pontosabban sajátjába olvasztó Hitachi termékei között választhat a vásárló.

A kínálat elég letisztultnak mondható, az utóbbi kivételével gyakorlatilag egyetlen merevlemezcsalád szerepel a tesztünkben vizsgált három kategóriában. A Maxtor Diamond Max 9 sorozatának tagjai 80 Gbyte kapacitású lemezekből szervezett típusok, miként a Seagate Barracuda 7200.7 sorozatának és a Samsung SpinPoint családjának tagjai. A Western Digital esetében kicsit már kuszább a helyzet, a típusjel végén található betűkombináció jelzi a cache méretét (BB: 2 Mbyte, JB: 8 Mbyte), ám a meghajtót felépítő lemezek kapacitása és így száma is különbözik. A 80 Gbyte-os kategória 2 Mbyte gyorsítótáras darabja három, míg a JB modell két lemeztányért rejt, a 120 Gbyte-os kapacitású BB típusjelű meghajtóban viszont az utóbbinak 40 Gbyte-os lemezeit használják.

A típusjel elrettentő hosszúsága mellett követhetetlen logikával elnevezett Hitachi meghajtók, bár csak három egységgel képviseltetik magukat tesztünkben, rögvest két családdal vannak jelen. A 7K250 család 80 Gbyte kapacitású képviselője egyetlen lemeztányéron kínálja ezt a tárterületet, a 180GPX sorozat 120 Gbyte kapacitású tagjai pedig két korongon osztják el az adatokat.

Maxtor DiamondMax Plus 9

MIKÉNT MÉRTÜNK? A beérkezett meghajtókat egy Asus P4P800 Deluxe alaplapra 2,8 GHz-es Intel Pentium 4 processzorból és 512 Mbyte DDR memóriából épített konfigurációba szereltük. Az AOpen A600 számítógépházba került konfiguráció tápellátását egy 350 W-os Enermax tápegység biztosította. Operációs rendszerként Microsoft Windows XP Professionalt és annak SP1 szervizcsomagját telepítettük, egy 40 Gbyte-os Seagate merevlemezre, ami az elsődleges IDE csatornára került egy Asus CD-meghajtóval egyetemben. A tesztalanyok a második IDE csatornára kerültek, senkitől sem zavartatva.

A meghajtók írási-olvasási sebességének vizsgálatára a TestaCD Labs HD Tach programjának 2.61-es regisztrált verzióját használtuk. A másodpercenként olvasott/írt Kbyte-ok megmérése mellett a meghajtó teljes formázásának idejét is feljegyeztük, majd egy 1 Gbyte-os adatcsomag meghaj-

Hitachi	Maxtor	Maxtor	Seagate	Seagate	Seagate	Western Digital	Maxtor	Maxtor	Samsung	Samsung	Samsung
Deskstar 180GXP	Diamond-Max Plus 9	Diamond-Max Plus 9	Barracuda 7200.7	Barracuda 7200.7	Barracuda 7200.7	WD Caviar	Diamond-Max Plus 9	Diamond-Max Plus 9	SpinPoint	SpinPoint	SpinPoint
IC35L120-AVV207-1	6Y120L0	6Y120P0	ST3120022A	ST3120026A	ST3120026AS	WD1200BB	6Y160P0	6Y160M0	SP1604N	SP1614N	SP1614C
115,04 Gbyte	114,49 Gbyte	114,49 Gbyte	111,79 Gbyte	111,79 Gbyte	111,79 Gbyte	111,79 Gbyte	152,66 Gbyte	152,66 Gbyte	149,05 Gbyte	149,05 Gbyte	149,05 Gbyte
PATA	PATA	PATA	PATA	PATA	SATA	PATA	PATA	SATA	PATA	PATA	SATA
8 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte	8 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte	8 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte	8 Mbyte
13,8 ms	13,4 ms	14 ms	13,3 ms	14,4 ms	12,4 ms	13,2 ms	16,5 ms	13,7 ms	13,3 ms	13,5 ms	13,4 ms
45 354,9 Kbyte/s	47 776,3 Kbyte/s	47 958 Kbyte/s	49 248,3 Kbyte/s	45 800,1 Kbyte/s	45 719 Kbyte/s	41 693,8 Kbyte/s	47 897,6 Kbyte/s	47 812,9 Kbyte/s	48 155 Kbyte/s	49 109,1 Kbyte/s	46 792,4 Kbyte/s
60 590 Kbyte/s	63 682 Kbyte/s	64 072 Kbyte/s	61 139 Kbyte/s	60 923 Kbyte/s	56 560 Kbyte/s	49 777 Kbyte/s	65 166 Kbyte/s	65 091 Kbyte/s	64 635 Kbyte/s	64 395 Kbyte/s	66 931 Kbyte/s
25 975 Kbyte/s	27 467,9 Kbyte/s	16 099,3 Kbyte/s	24 574 Kbyte/s	29 730,8 Kbyte/s	30 834 Kbyte/s	24 990,8 Kbyte/s	27 990,5 Kbyte/s	27 594,6 Kbyte/s	21 846,6 Kbyte/s	37 405,9 Kbyte/s	37 342,2 Kbyte/s
35 423 Kbyte/s	34 869 Kbyte/s	42 731 Kbyte/s	29 257 Kbyte/s	54 429 Kbyte/s	50 652 Kbyte/s	38 372 Kbyte/s	44 740 Kbyte/s	40 503 Kbyte/s	29 664 Kbyte/s	63 440 Kbyte/s	66 715 Kbyte/s
45:56	42:19	43:17	52:02	52:32	57:06	48:33	57:37	57:40	59:27	57:55	53:53
37 Celsius-fok	39 Celsius-fok	36 Celsius-fok	37 Celsius-fok	37 Celsius-fok	40 Celsius-fok	36 Celsius-fok	37 Celsius-fok	40 Celsius-fok	39 Celsius-fok	39 Celsius-fok	37 Celsius-fok
148 s	159 s	140 s	137 s	103 s	103 s	152 s	153 s	137 s	96 s	76 s	78 s
hangos fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	hallható fejmozgás	hallható fejmozgás	hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás	minimálisan hallható fejmozgás
Kronos Trade ☎ 302-8888	Bluefish Computers ☎ 354-0242	Bluefish Computers ☎ 354-0242	Qwerty ☎ 466-9377	Bluefish Computers ☎ 354-0242	Qwerty ☎ 466-9377	Herta Számítás-technika ☎ 239-8098	Kronos Trade ☎ 302-8888	Qwerty ☎ 466-9377	Samsung Electronics Magyarország	Samsung Electronics Magyarország	Samsung Electronics Magyarország
www .kronos.hu	www .bluefish.hu	www .bluefish.hu	www .qwerty.hu	www .bluefish.hu	www .qwerty.hu	www .herta.hu	www .kronos.hu	www .qwerty.hu	www .samsung.hu	www .samsung.hu	www .samsung.hu
31 500 Ft	23 490 Ft	26 990 Ft	25 500 Ft	26 615 Ft	30 250 Ft	29 000 Ft	38 100 Ft	39 900 Ft	37 650 Ft	40 700 Ft	49 990 Ft
0,27 Ft	0,21 Ft	0,24 Ft	0,23 Ft	0,24 Ft	0,27 Ft	0,26 Ft	0,25 Ft	0,26 Ft	0,25 Ft	0,27 Ft	0,33 Ft
1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	3 év	1 év	1 év	3 év	3 év	3 év

tón belül való másolására utasítottuk a merevlemezt. Az alkönyvtárba egy telepített Windows összes file-ja és néhány alkalmazás telepítőkészlete került, így a néhány byte méretű .ini file-ok és a több tucat Mbyte méretű .cab-ok egyszerre vannak jelen, változatos feladatot adva a merevlemeznek.

A tesztelt példányokra a házba szerelés során egy hőérzékelőt is rögzítettünk, nagyjából az egységek közepén, a felső lapjukra. A ház hűtéséről a tápegység két ventilátora mellett egy hátsó házventilátor is gondoskodott, ami egyrészt viszonylag távol üzemelt a tesztelt merevlemeztől, másrészt kifelé hajtotta a levegőt a házból, így direkt légárammal nem hűtötte a meghajtókat. A kapott hőmérsékleti érték a teljes tesztfolyamat során tapasztalt legmagasabb hőmérsékletet jelenti, a tizedfokokat kerekítettük.

Szubjektív módon értékeltük a merevlemezek keltette zajt. A processzorhűtővel együtt négy ventilátort járató házban működtek a merevlemezek. Motorjuk folyadékcsapágyas, mégis van üzemi zajuk, de az nem hallatszott ki a konfiguráció zajának egészéből. A táblázatban feltüntettük az általában a hozzáférési idő mérésénél, esetleg a másolás során jelentkező, fejmozgatásról árulkodó kattanások erősségét.

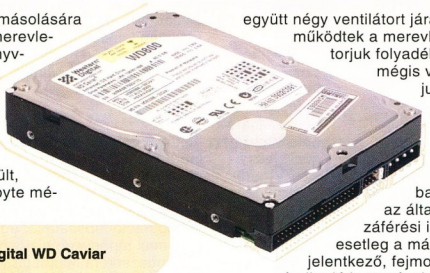

Western Digital WD Caviar

VERSENYBEN AZ ÚJ TECHNOLÓGIÁVAL

A tesztben részt vevő 22 meghajtót, kapacitásuk nagyságrendjén túl nem soroltuk további kategóriába, annak ellenére, hogy a párhuzamos ATA csatolóval gyártott modellek között 2 Mbyte és 8 Mbyte gyorsítótárral épített típusok egyaránt találhatók. A partícionálás előtt futtatott, a meghajtót közvetlenül, file-rendszer nélkül vizsgáló tesztprogram eredményei elég egyértelműen mutatják, hogy a csak cache memóriájuk méretében különböző meghajtók teljesítménye közel azonos. A meghajtón belüli másoláshoz szükséges időkben viszont több merevlemezpár esetében is jelentős különbségre lehet bukkanni. A cache valódi hatékonyságát, az egyes gyártók rutinjainak alkalmazkodását a különböző file-rendszerekhez és szituációkhoz jelen tesztünkben nem vizsgáltuk.

Samsung SpinPoint SP0802N

Seagate Barracuda 7200.7

A merevlemezcsaládok szervezéséből, illetve a gyártók többségénél csupán egyetlen jegyében változó típusazonosítókból elég könnyen levonható az a következtetés, hogy ezek a mai Serial ATA merevlemezek csupán csak a csatolófelületükben, illetve az elektronikájukban térnek el Parallel ATA rokonaiktól. Mérési eredményekben mégis értékelhető különbség tapasztalható, de jobbára csak az írási oldalon, amit sokkal inkább az adatvitel logikai – és nem a fizikai – szintjének eltérésével lehet magyarázni. A szabványban rögzített maximális, 150 Mbit/s adatátviteli sebességet kihasználni képes merevlemezek megjelenéséig a mindennapi használatban versenyképes marad a Parallel ATA csatolófelület is, pontosabban a sebesség helyett inkább kényelme teszi vonzó alternatívává a soros csatolású merevlemezeket.

A DÍJAZOTTAK

A tesztgyőztes kiválasztásakor a puszta sebességen túl, legalább azzal egyenrangú szempontként vettük figyelembe, hogy az olvasási és írási sebességet minél stabilabban tartsa a meghajtó, mert egy, a lemez elején magas értéket teljesítő, ám a végére lelassuló meghajtót használva Murphy közreműködésére bizton számítani lehet: tehát a lemezműveletek 90%-a ügyis a lassabb területen zajlik. Mivel az árak néhány kivételtől eltekintve csupán pár ezer forint eltérést mutatnak, az eredményhirdetést nem igazán befolyásolták.

A 80 Gbyte névleges teljesítményű kategóriában a Samsung SP0802N merevlemeze vitte el a pálmát annak ellenére, hogy 2 Mbyte gyorsítótárral szerelt típusról van szó. Vásárlási Ajánlatunkat pedig a mezőny legolcsóbb merevlemeze kapta, elsősorban sokadik merevlemeznek ajánlva, amit adattárolásra, nem a mindennapi munkára-játékra célszerű használni.

Következő, 120 Gbyte névleges kapacitású tesztkategóriánk győztesének gyakorlatilag két meghajtó, a Seagate ST3120026A család mindkét tagja is megnevezhető lenne. Az egymástól csak csatolófelületben eltérő, 8 Mbyte gyorsítótárral felszerelt merevlemezek közül végül is az írási/olvasási sebességben kevesebbet változó, Serial ATA csatolóval szerelt ST3120026AS modell kapta az első helyet. Vásárlási ajánlást pedig az írási sebességében kicsit ugyan gyengélkedő, de olvasásban az élmezőnyhöz tartozó, ugyanakkor jó kapacitásköltséget produkáló 6Y120P0 sorozatú Maxtor meghajtó kap. Videovágás és hozzá hasonló nagy írásigényű alkalmazások kivételével még rendszerlemeznek is ajánlható a tesztek során angolos hidegvérrel dolgozó meghajtó.

Az előzőeknél szűkebb, csupán két gyártóra szorítkozó 160 Gbyte kapacitású kategóriában a Samsung aratott, nem csupán sebességének, hanem szolidabb zajának köszönhetően, no és persze a hároméves garanciavállalás is némi többletsúlyként jelentkezett a mérleg serpenyőjében.

GEMOFIS KFT.
Bp, Hungária krt. 131.
Tel: 364-1539, 384-7080
Fax:384-7082

Hardver saját szereléső gépek,
Szoftver vírusirtás,
Telepítés Linux server is,
Rendszer felügyelet.

HP LaserJet 1000w/1005w	41.670/49.680
HP DeskJet 3325/3550	13.110/13.920

Sulinet gépek: HP, IBM, Fujitsu márkák
DVD iró, monitor, scanner, printer.

Top termékek:

Microsoft Office XP SBS magyar	**65.900**
CorelDraw 11 Akció **magyar**	109.300
Corel Essentials.2 + ACDSee 6.0	39.900
Delphi 7 Professional akció	146.500
Macromedia Web Tools MX / Flash MX,Dreamweaver MX,Fireworks MX /	**89.900**
Autocad LT 2004	239.000
ACDSee 6.0 jón	hívjon
Adobe PhotoShop 7.0 CE	174.000/45.000
Adobe Acrobat 6.0CE Prof/St	126.420/81.340
Adobe Design Collection 7.0 CE	**234.220**
Macromedia Flash MX 2004	156.750
Macromedia Dreamweaver MX 2004	125.400
Mandrake 9.2 Power Pack	12.600
Norton Antivirus 2004 Hun.	16.000/9.800
Norton Sys. Works 2004/upgr.	27.700/16.700
Norton Inet Sec 2004/upgr.	23.100/13.900
Panda Antivirus Tit / Platinum	6.600/14.300
SUSE 8.2 Magyar / Jön a 9.0 /	16.900
Total Commander 5.5 Hun	11.000
Window XP Home/Prof OEM	21.460/34.850
Visual Studio .NET Prof	254.210
Kaspersky vírus ellenőrző Linux	12.100
F-Secure vírus ellenőrző	23.600
Magyar Office 1.1 kisvállalati 1-4 user	17.600
Magyar Office St./Prof.	23.500/28.400
Quark XPress 5 Full Int'l	341.200

http://www.gemofis.hu, E-mail: gemofis@gemofis.hu
Az árak nettó árak
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

Teszt: alaplapi RAID vezérlők

Stripe-oljunk kartársak!

Az eredetileg kiszolgálók háttértárrendszereinek kezelésére alkotott RAID technológia használatának lehetőségével egyre többen élnek az otthoni felhasználók köréből is. Itt azonban nem az adatbiztonság lebeg a merevlemezeiket tömbökbe szervezők lelki szemei előtt, sokkal inkább a sebesség növelése az áhított cél. Ezért is vizsgáltuk eme aspektusból a különböző vezérlőket.

Tóth G. Gergely (tgeri@dpg.hu)

Egyre többen vannak olyanok, akik a CD- vagy DVD-írás helyett adataikat inkább merevlemez(ek)en tárolják, és valljuk be, nem is rossz ötlet ez tőlük. 100 CD áránál alig kell többet fizetnünk egy 60-80 Gbyte-os merevlemezért, mellyel sem sebességben, sem fizikai helyfoglalásban nem veszi fel a versenyt az optikai adattároló. Ennek is köszönhető, hogy rengeteg gépben egy, kettő, netán több 60, 80, 120 Gbyte-os merevlemez felel az adatok tárolásáért.

Ezenkívül egyre több alaplapon található integrált RAID-vezérlő is, melyek a csekély árkülönbségért cserébe sokat tudnak nyújtani nekünk, ha kihasználjuk a lehetőségeiket.

RAID 0, 1, 0/1 A RAID betűszó az angol Redundant Array of Independent Disks kifejezés rövidítése, magyarul: önálló meghajtók redundáns tömbje. A technológia lényege az, hogy több merevlemez egy logikai egységbe kapcsolásával nagyobb sebességet és/vagy adatbiztonságot érhetünk el.

A RAID 0, más néven stripe (összefűzés) olyan RAID üzemmód, mely során kettő vagy több merevlemezt oly módon kapcsolunk össze, hogy azokra, illetve azokról párhuzamosan tudjunk írni és olvasni. Ez úgy valósul meg, hogy a RAID vezérlő az adatokat először kisebb részekre (szegmensekre) bontja (annyi részre, ahány merevlemezt használunk), majd ezeket a *stripe unit*nak is nevezett egységeket egymással párhuzamosan írja rá a lemezekre, így nagyobb sebességet érve el. Előnye természetesen a megnövekedett sebesség, hátránya viszont az, hogy bármely lemez meghibásodása esetén búcsút mondhatunk az összes adatunknak.

A RAID 1, más néven mirror (tükrözés) üzemmód során az adatokat szintén párhuzamosan írjuk a merevlemezekre, viszont itt mind a két tárolóra bitről bitre megegyező adatok kerülnek. Ezzel érjük el ugyanis a kívánt hatást: ha az egyik háttértár meghibásodik, nem veszítünk adatot. A RAID 1 mód előnye a dupla adatbiztonság, hátránya pedig az, hogy feleződik a tárolókapacitásunk.

Könnyen kitalálható, hogy a RAID 0/1-es üzemmód során a 0-s és az 1-es üzemmódot kombinálva kapunk dupla adatbiztonság mellett dupla sebességet, persze a szükséges négy merevlemez összesített kapacitásának ilyenkor csak a fele áll rendelkezésre.

AMI ÁLLANDÓ VOLT Jelen tesztünk során mi csak a RAID 0-val foglalkoztunk, hogy megtudjuk, melyek a mindenki számára elérhető adatátviteli sebességek felső határai. Fontos leszögeznünk, hogy bár a teszt eredményeit a Serial, illetve Parallel ATA csatolófelület is befolyásolja, méréseink az egyes vezérlők közötti különbségek megállapítására így is alkalmasak.

A tesztkonfiguráció állandó részét egy 2,4 GHz-es Pentium 4 processzor és 256 Mbyte 333 MHz-es DDR memória jelentette. Az energiaellátást egy 350 W-os Enermax tápegység biztosította, a rendszerindítást pedig egy 120 Gbyte-os Maxtor merevlemezről végeztük.

A teszt során a SATA-s vezérlőket két 120 Gbyte-os Seagate Barracuda 7200.7-es, 8 Mbyte gyorsítótárral ellátott merevlemezzel (ST3120026AS), a PATA-sokat pedig szintén ilyen kapacitású, de 2 Mbyte cache-t tartalmazókkal (ST3120022A) mértük meg.

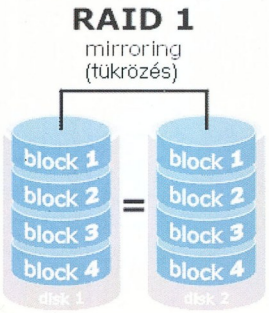

Fő a biztonság – két lemez tükrözve

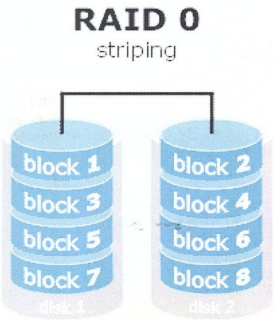

Merevlemezek stripe-olása, azaz a RAID 0

A TESZT A teszt természetesen a RAID stripe-ok összeállításával kezdődött. Mindegyik vezérlőnek van automatikus konfigurálás szolgáltatása, így a létrehozáshoz szükséges lépéseket nem számoltuk. Ezután következett az immár 240 Gbyte méretű partíció megformázása. A formázások ideje a táblázatban látható. Fontos, hogy a nagyon kis idők esetében arról van szó, hogy a vezérlő – valamilyen misztikus homályba burkolódzó oknál fogva – annak ellenére, hogy teljes formázást szerettünk volna végrehajtani, gyorsformázást végzett, ami bár mindennapi használathoz teljesen megfelel, a többi eredményhez nem hasonlítható.

A formázás után a merevlemezekre ereszttettük a Sisoft Sandra Standard MAX3 (BenchmarkHQ Edition) verzióját háromszor, melyek közül a legjobbat tüntettük fel. Ez után egy pontosan 1 Gbyte méretű könyvtárt másoltunk a merevlemez(ek)re a rendszerlemezről, majd a másolatot ismét lemásoltuk, ezúttal a tesztalanyokról saját magukra. A csomagban különböző általános dolgok, például egy teljes telepített Windows és egyéb alkalmazások telepítőkészletei kaptak helyet. A mért idők szintén megtalálhatók a táblázatban.

Ezenfelül megmértük azt is, hogy a számítógép indítása során az összefűzött merevlemezeket mennyi idő alatt ismeri fel a rendszer. Vizsgáltuk még, hogy mi történik, ha az összekapcsolt merevlemezeket megcseréljük egymással, gond nélkül felismeri-e őket a vezérlő.

ABIT IS7G Az Abit alaplapján egy integrált Silicon Image Sil 3112-es chip, illetve az ICH5R South Birdge gondoskodik a maximum négy,

>info

- www.msi.com.tw/program/products/mainboard/mbd/pro_mbd_detail.php?UID=433
- www.abit.com.tw/page/en/motherboard/motherboard_detail.php?pMODEL_NAME=IS7-G&fMTYPE=Socket+478
- www.asus.com/products/mb/socket478/p4p800-d/overview.htm
- www.prepressure.com/techno/raid.htm
- www.voxtechnologies.com/RAID_Solutions_and_Advanced_CTI_Platform/raid.htm
- www.tomshardware.hu/storage/01q4/011023/

SATA portra kapcsolható merevlemez RAID-be köthetőségéről. A RAID setup egyszerű, átlátható, az összefűzés négy lépésben kialakítható, és a már beállított merevlemezek felismerése sem tart tovább 6 másodpercnél, az elért sebességek pedig elfogadhatóak.

ASUS P4P800 DELUXE Ennél az alaplapnál találkozhattunk a teszt során egyedül azzal a tulajdonsággal, hogy az egymástól teljesen független RAID vezérlők egyike PATA (Via VT 6410), a másik pedig SATA (az Intel ICH5R-es északi hídba integrálva).

Ez a versenyző volt talán a leggyorsabb a RAID merevlemezek felismerésében: SATA-s RAID esetén 2 másodperc sem telt bele, és máris folytatódott a bootolás folyamata.

Formázásnál ugyanaz a helyzet tapasztalható, mint az MSI-nél, vagyis itt is csak gyorsformázást sikerült kicsikarnunk a rendszerből, mind SATA, mind PATA esetében, bár amikor a hagyományos ATA-s merevlemezek formázására került a sor, elszöszmötölt vele majd egy percig, szemben a SATA-sok 10 másodpercével.

GIGABYTE P4 TITAN 667 Az alaplapra integrált Promies PDC20276-os RAID vezérlő csak PATA merevlemezek RAID-be csatolását támogatja. Támogatja a 0, 1 és 0/1 RAID üzemmódokat, és bár az automatikus RAID hozzárendelésnek hála a stripe létrehozása a RAID-setupba lépés után csupán két lépésből elvégezhető, elég lassan kezeli a rákötött merevlemezeket, a másolás során azonban elfogadható eredményt produkált.

Via VT 6410 PATA RAID vezérlő az Asus P4P800 Deluxe alaplapon

Promise PDC20276-os RAID vezérlő a Gigabyte P4 Titan 667 alaplapon

MSI 865 PE Az MSI lapja, bár a más alaplapoknál működő CD-meghajtót nem volt hajlandó felismerni slave-ként, egész jól teljesített. A Promise PDC20378-as SATA-s RAID vezérlő a driver telepítése után kifogástalanul működött. Külön említésre méltó, hogy a RAID setupban megadhatunk az összefűzésnek egy nevet, amely a továbbiakban azonosítani fogja, például ez jelenik meg a Windows eszközkezelőjében is.

Az MSI alaplapjával nem sikerült Windows alatt elérnünk, hogy a merevlemezeket teljes formázással formázza meg a vezérlő, minden esetben gyorsformázást hajtott végre. Bár nem tartozik szorosan a teszthez, érdemes megemlíteni az alaplaphoz adott tartozékok gazdag választékát. A chipkészlet három színben pompázó hűtőventilátora mellett az alaplaphoz kapunk még két kerek IDE kábelt, valamint négy (védőkupakkal ellátott) SATA kábelt is.

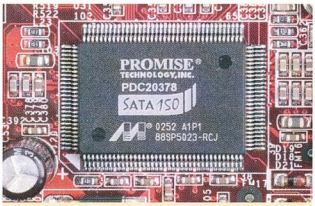

Promise PDC20378-as SATA-s RAID vezérlő az MSI 865 Pe alaplapon

Silicon Image Sil 3112-es chip az Abit IS7G alaplapon

KONKLÚZIÓ Szokás szerint nehéz döntés volt kiválasztani a legjobbat a tesztalanyok közül. Hosszas huzavona után az Asus alaplap mellett tettük le a voksunkat. Ez volt az a típus ami, bár nem minden esetben bizonyult a leggyorsabbnak, mégis összességében több szolgáltatást, több lehetőséget nyújtott társainál. Vásárlási ajánlatunkat az MSI példánya érdemelte ki, mivel sebességben szorosan tartotta magát, és a gyár nem fukarkodott az extrákkal sem.

A mérésekhez használt, a Gigabyte, Abit, MSI és Asus itthon is elérhető termékpalettáján szereplő alaplapokat a termékek külföldi gyártói, illetve képviseletei juttatták el szerkesztőségünkbe. A tömbökbe szervezéshez pedig a Qwerty Computers és a Bluefish Computers által biztosított merevlemezeket használtuk, melyek részletes adatai megtalálhatók magazinunk SATA–PATA összehasonlító tesztjében.

MŰSZAKI ADATOK ÉS MÉRÉSI EREDMÉNYEK

Termék	Abit IS7-G	Asus P4P800 Deluxe	Asus P4P800 Deluxe	Gigabyte P4 Titan 667	MSI 865 Pe (Neo2)
Honlap	www.abit.com.tw	www.asus.com	www.asus.com	tw.giga-byte.com	www.msi.com.tw
RAID vezérlő típusa	Silicon Image Sil 3112	Intel ICH5R	Via VT6410	Promise PDC20276	Promise PDC20378
ATA típusa	SATA	SATA	PATA	PATA	SATA
Raid üzemmódok	0, 1, 0/1	0	0, 1, 0/1	0, 1, 0/1	0, 1, 0/1
Rendszerindulás RAID szakaszának időtartama	6 s	2 s	7 s	10 s	7s
Merevlemez	Seagate Barracuda ST3120026AS	Seagate Barracuda ST3120026AS	Seagate Barracuda ST3120022A	Seagate Barracuda ST3120022A	Seagate Barracuda ST3120026AS
Bufferelt olvasás	99 Mbyte/s	85 Mbyte/s	75 Mbyte/s	93 Mbyte/s	86 Mbyte/s
Szekvenciális olvasás	90 Mbyte/s	112 Mbyte/s	75 Mbyte/s	73 Mbyte/s	111 Mbyte/s
Véletlenszerű olvasás	10 Mbyte/s	12 Mbyte/s	5 Mbyte/s	10 Mbyte/s	12 Mbyte/s
Leggyorsabb olvasás	96 Mbyte/s	87 Mbyte/s	83 Mbyte/s	62 Mbyte/s	87 Mbyte/s
Szekvenciális írás	90 Mbyte/s	102 Mbyte/s	72 Mbyte/s	56 Mbyte/s	101 Mbyte/s
Véletlenszerű írás	19 Mbyte/s	20 Mbyte/s	12 Mbyte/s	17 Mbyte/s	20 Mbyte/s
Elérési idő	6 ms	5 ms	11 ms	5 ms	5 ms
Másolási idő	66 s	73 s	106 s	85 s	66 s
Formázási idő	62 perc	10 s	47 s	62 perc	12 s
A meghajtók felcserélhetők	●	●	●	●	●

TRIPLEX

XT SERIES

TRIPLEX R9800 XT

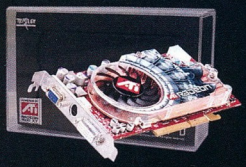

Fedezze fel a legújabb ATI sorozat felülmúlhatatlan grafikus teljesítmé-nyét, melyet a TRIPLEX R9800 XT hoz otthonába. Nem vitás, hogy a jelenleg kaphető kártyák csúcsa, maximálisan kielégíti a mai alkalmazások erőfőrnás igényét. Erőteljes tulajdonságai mindenképp figyelmet érdemelnek:

- Microsoft® DirectX 9.0® támogatás;
- 412+ MHz minimális(!) magsebesség;
- 365+ MHz DDR minimális(!) memória sebesség;
- 8 rendering pipelines;

TRIPLEX PARA-SOULS 9600

Örömmel tudatjuk, hogy megjelent az R9600 chip készletre épülő kártyák XT változata is, mely az R9600 PRO modellt hivatott leváltani. Az eredeti ATI vörös PCB-vel forgalomba kerülő típus, megnövelt teljesítményével kiváló kompromisszum az ár- és érték viszonylatában.

- Microsoft® DirectX 9.0® és OpenGL® 2.0 támogatás;
- 500+ MHz minimális(!) magsebesség;
- 325+ MHz DDR minimális(!) memória sebesség;
- 8 rendering pipelines;

www.triplex.hu

Termékeinre 2 év teljeskörű garanciát vállalunk.

További információ:

info@triplex.hu

icon design

Flash memóriák

Bitlelkű filmtekercsek

A digitális fényképezőgépek egyik legfontosabb eleme a nem felejtő memória, ami a hagyományos gépek filmjeit váltja fel. Ebből ered, hogy sokan digitális filmnek hívják ezt az alkatrészt – persze a kifejezés nem fedi teljesen a valóságot.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Már csak azért sem, mert a memóriakártya típusából nem következik egyenesen a kép minősége. Persze ha kis kapacitású a tároló, kénytelenek vagyunk rosszabb felbontással dolgozni, mint amire a fényképezőgép képes. Ugyanakkor megjelentek új fogalmak, amelyekkel nem árt tisztában lenni, és persze azt is illik tudni, milyen típusú kártyával etethetjük masinánkat.

TARKA MEZŐNY Ebben a cikkben nem a memóriakártyák belső felépítésével, kialakításával foglalkozunk. Noha sokakat érdekelhet ez a téma, és bizony akadnak érdekességek odabent, ez esetben maradjunk a felhasználói réteg igényeinél, és foglalkozzunk inkább az egyes típusok általános tulajdonságaival. A műszaki adatok és elemzések mellett ezek is legalább olyan fontosak. A belső felépítésről elég annyit tudni, hogy az adat mindig (kivétel a MicroDrive) EEPROM (elektronikusan törölhető és írható memória) típusú memórialapkákon tárolódik, melyek az áramellátás megszűnése esetén is megőrzik az adatot.

A nem felejtő, azaz adattárolásra kifejlesztett memóriáknak több típusa is használatos. A feladat szempontjából mindegyik egyforma, azaz tárolja az elkészült képeket, de ezt leszámítva szinte minden másban különböznek egymástól. Még mielőtt rátérnénk az egyes típusok elemzésére, nézzük meg, mire érdemes és mire kell egy memóriakártya esetében ügyelni.

A digitális fényképezőgépet vásárlók zöme nem tartja igazán fontosnak a memóriakártya típusát. Ha már megvettük a kiszemelt gépet, nem is marad túl sok választásunk erre nézvést. De nem árt az óvatosság, hiszen típuson belül is lehetnek döntő fontosságú eltérések.

Bizton állíthatjuk, hogy a tulajdonságok legfontosabbika a kapacitás, ezt az adatot vésik rá nagy betűkkel a memóriakártyára típustól és márkától függetlenül.

CompactFlash – továbbra is biztos jövővel

A képlet egyszerű: minél nagyobb a kapacitás, annál drágább a kártya. Igen ám, de a tárolási mérettel egyéb jellemzők is változhatnak. A jelentősen nagyobb kapacitással általában megnövekedett áramfelvétel is jár, ergo hamarabb lemerül fényképezőgépünk akkumulátora. Ez elég fontos tulajdonság, nem árt szem előtt tartani.

Hasonlóan fontos adat a kártya sebessége. Az olcsóbb, márkátlan, vagy ismeretlen márkájú memóriakártyák többsége azzal éri el az alacsony árat, hogy lassú, olcsó memórialapkákat alkalmaz. Ha ilyennel dolgozunk, egy-egy kép mentésének ideje látványosan megnőhet, ezzel is akadályozva a gyors kattintgatást, illetve sokakat menthetetlenül elriasztva a digitális fényképezéstől. A márkásabb termékekben általában gyorsabb memórialapkák dolgoznak, áramfelvételük is mérsékelt. Persze van egy – általában típusfüggő – határ, ami alá nehéz lemenni.

OLVASÁSI VERSENY Az összes digitális kamera képes az általa használt memóriakártyát olvasni. Ha USB kábellel rákötjük a készüléket számítógépünkre, elmenthetjük az elkészült képeket a további feldolgozás vagy archiválás érdekében. Az is elmondható a gépekről, hogy nagy többségük USB 1.1 szabványú csatlakozást használ, azaz nem túl gyorsak. Egy egyszerűbb, 1-3 megapixeles gép JPEG formátumú file-jai esetében kisebb memóriakártyával ez egyáltalán nem bosszantó, pillanatok alatt végzünk. De mi a helyzet egy komolyabb géppel, ami mondjuk egy fél Gbyte-os kártyára rögzít tömörítetlen képeket? Ezeknél a gépeknél is ritkaság egyelőre az USB 2.0-s csatlakozás, de nem kell elkeseredni, van megoldás. Baráti áron vásárolhatunk USB 2.0-s memóriakártya-olvasó egységet, ezzel kezelve a problémát. A baráti ár alatt nagyjából bruttó 10 ezer forint értendő, amiért egy „hat az egyben" (vagy hasonló) kártyaolvasót kapunk.

>infó

- **www.hgst.com/tech/techlib.nsf/** → MicroDrive menüpontban a MicroDrive 3K4-et választva
- **www.sdmi.org**

Műszaki adatok

Memóriakártya típusa	CompactFlash	Memory Stick	MicroDrive	MultiMedia Card	Secure Digital
Típusnév rövidítése	CF	MS	n.a.	MMC	SD
Kifejlesztője	SanDisk	Sony	IBM	SanDisk, Siemens	Panasonic
Memóriakártya webhelye	www.compactflash.org	www.memorystick.org/ e-index.html	www.hgst.com/ products/microdrive	www.mmca.org	www.sdcard.org
A kártyát támogató főbb cégek	Canon, Kodak, Nikon	Sony, Samsung	Hitachi	Nokia, SanDisk, Siemens	Leica, Panasonic, Ricoh
Műszaki adatok					
Fizikai befoglaló méretek	43,0x36,0x3,3 mm/ 43,0x36,0x5,0 mm*	21,5x50,0x2,8 mm	43,0x36,0x5,0 mm	32,0x24,0x1,4 mm	32,0x24,0x2,1 mm
Működési feszültség	3,3/5,0 V	2,7–3,6 V	3,3/5,0 V	1,6–1,9/2,7–3,6 V	2,7–3,6 V
Maximális kapacitás (kereskedelmi forgalomban lévő kártyák esetén)	6 Gbyte	1 Gbyte	1 Gbyte	512 Mbyte	1 Gbyte
Adatvédelem (írási/olvasási)	○/○	MagicGate (nem minden modellnél)	○/○	SecureMMC	SDMI
Kereskedelmi adatok					
128 Mbyte-os kártya bruttó ára Magyarországon	6800–16 000 Ft	14 600–22 000 Ft	56 250 Ft (1 Gbyte)	9100–22 000 Ft	10 600–21 000 Ft

*: Type I/Type II

Újabb operációs rendszerek alatt (például Windows 2000, XP) még meghajtóprogramra sincs szükség, a rendszer automatikusan felismeri az olvasót és a belehelyezett kártyákat.

Most pedig nézzük szép sorjában, melyik típus esetén mire számíthatunk.

COMPACTFLASH KÁRTYA Elsőként köszöntsük a memóriakártyák atyját, amely kora ellenére töretlen népszerűségnek örvend. Méretre leginkább egy csomag reklámgyufára hasonlít, abból is a kisebbik kiszerelésűre – vagyis ő a legnagyobb méretű. Ezért – többek közt – a beépített vezérlőlapka tehető felelőssé. A nagyobb méretet a legalacsonyabb ár ellensúlyozza, valamint a kiváló Mbyte/forint mutató. Felhasználási területe igazán széles, a digitális kamerák mellett walkmanekben, diktafonokban, tenyérgépekben is előszeretettel alkalmazzák. Létezik különlegesen gyors változata is, természetesen jelentősen magasabb áron. Van is rá kereslet, mivel alapértéken a Compact-Flash (CF) nem a leggyorsabb memóriakártya, főleg a névtelen változatok lassúak. Áramfelvételük alapján sem sorolhatóak az első helyre, de nem kell kétségbeesni, a CF jó és elterjedt típus. Itt sikerült elérni az eddigi legnagyobb kapacitást, mintegy 6 Gbyte-ot, az elméleti határ pedig 137 Gbyte. Két változata létezik, a Type I és a Type II, előbbi 3,3, utóbbi 5,0 mm vastag.

Meg kell említeni a MicroDrive-ot is, mely CF kártya (Type II) méretű, és a nem felejtő memórialapkák helyett miniatűr merevlemez bújik meg borítása alatt. Hátránya, hogy valamivel magasabb az áramfelvétele, és persze mozgó alkatrészekből épül fel – ellenben sebessége kiváló, és Mbyte/forint mutatója is igen barátságos. Ezt a miniatűr háttértárolót az IBM fejlesztette ki, mostanában pedig a Hitachi védőszárnya alá tartozik. Ha MicroDrive-ot (is) akarunk majd használni, mindenképp olyan fényképezőgépet, illetve memóriakártya-olvasót válasszunk, ami támogatja a Type II-es CF-eket.

MEMORY STICK A nemes egyszerűséggel „memóriapálcának" fordítható típust a Sony fejlesztette ki, és sokáig csak az ő készülékei használták. Mostanában már a Samsung is megkapta a gyártási jogokat, tehát itt határozott fejlődésről számolhatunk be. A kapacitás az első változatokban megakadt egy viszonylag átlagos szinten, az újabb változatokkal azonban már az 1 Gbyte kapacitás is könnyen elérhető. Létezik Memory Stick Duo változat is, ami azonos képességeket nyújt kisebb fizikai mérettel, ám átalakítóval használható rendes Memory Stickként is. Meglehet, mire a Memory Stick eléri elméleti maximális, 32 Gbyte-os kapacitását, kívülről már rá se fogunk ismerni.

Secure Digital – könnyen a CF fejére nőhet

MULTIMEDIA KÁRTYA A MultiMedia Card (MMC) mindössze 1,7 grammot nyom, mérete egy bélyegével vetekszik. Az igazán apró hordozható eszközökben használják, amit alacsony fogyasztása is serkent. Hátulütője a kis kapacitás és a lassú adatátvitel. A hátrányokat az SD kártya gyűrte le, de erről kicsit később.

SECURE DIGITAL KÁRTYA Az egyszerűen csak SD kártyaként ismert memória az egyik legnépszerűbb típus (persze a CompactFlash után). A Panasonic pártfogoltja nagyjából a MultiMedia kártya befogoló méreteit örökölte (annál egy kicsit vastagabb) – nagyobb írási és olvasási sebességgel, kisebb áramfelvétellel és adatvédelmi extrákkal. Utóbbi kitétel a szabványos SDMI (Secure Digital Music Initiative) írási/olvasási védelmet takarja, valamint a kártya oldalán egy apró kapcsolót, amellyel fizikailag is kizárható a kártyán lévő adatok felülírása, törlése. Sajnos a két technológia nem teljesen kompatibilis, az SD-t alkalmazó készülékek nem minden esetben kezelik az MMC-t. Az SD kártya kis mérete ellenére akár 1 Gbyte kapacitású is lehet, amihez elfogadhatóan alacsony ár párosul.

Mini SD – a kis testvér a mobilosok örömére

Egy ideje kapható a kisebb méretű mini SD kártya is, ami annyira apró, hogy könnyedén összetéveszthetjük egy makacs kis porcicával. Méretéből adódóan a kisebb hordozható készülékek memóriája, ezen belül is a mobiltelefonok piacán számíthat sikerre.

SMARTMEDIA KÁRTYA Az okos, „könnyen marketingelhető" elnevezés roppant kisméretű kártyát jelöl. Néhol használják még az SSFDC, vagyis Solid State Floppy Disc Card elnevezést is. Ez a típus régóta kapható, azonban a CompactFlash-sel ellentétben napjainkban inkább kihalófélben van, mintsem további fejlesztés alatt. Ezt jelzi viszonylag kisebb sebessége és legfeljebb 128 Mbyte-os kapacitása is. Az érintkezősor elég nagy, viszont teljesen védtelen a fizikai behatásoktól, és tokozása sem a legmasszívabb.

XD-PICTURE CARD Az egyik legfiatalabb jövevény a Fujifilm és az Olympus védőszárnyai alatt. Ugyan a MultiMedia kártyánál és a mini SD-nél már kiemeltem a kis méretet, az xD-Picture kártya még rajtuk is túltesz. Fizikai befoglaló mérete már-már pofátlanul kicsi, könnyen eltűnhet zsebünkben. Ennek ellenére kapacitás terén nem kell engedményektől tartanunk, a technológia jelenlegi elméleti határa 8 Gbyte, amin bizony megszámlálhatatlanul sok kép fér el. Egyelőre erre a méretre várni kell, de az 512 Mbyte-os változat már most is hozzáférhető.

Az új kártya kialakításánál fontos tényező volt a gyorsaság is, főleg a gyors írási sebesség elérése.

BŐSÉGES KÍNÁLAT Rövid összefoglalónkból is látható: az összes nagyobb cégnek megvan a maga elképzelése a tökéletes nem felejtő memóriakártyáról. Vannak régóta piacon lévő, jól működő típusok, és akadnak egészen új, megdöbbentően kisméretű változatok is. A fő irányvonal jól látható, minden gyártó a kapacitást, az alacsony fogyasztást, a gyorsaságot és nem utolsósorban a kis méretet helyezi előtérbe. Az árakban bizony komoly eltérések is lehetnek. Egyértelműen megállapítható, hogy a legolcsóbb a CompactFlash, de szorosan ott lohol a nyomában a Secure Digital, melyre egyre több gyártó teszi le voksát. Komoly árbeli eltérés lehet még márkás és márkátlan változatok között, az e mögött húzódó technikai különbségekről fentebb már szóltunk.

Egy kis táblázatban összefoglaltuk típusonként a fontosabb jellemzőket, ám sebességmérési adatokat ne keressenek olvasóink, cikkünk nem összehasonlító teszt.

A memóriakártyák fontos alkatrészei a digitális fényképezőgépeknek, jól megválasztott, kellően nagy kapacitású kártyával sok bosszúságtól óvhatjuk meg magunkat.

SmartMedia	xD-Picture Card
SM	n.a.
Toshiba	Fujifilm, Olympus
www.ssfdc.or.jp/ english	www.olympusamerica.com/ cpg_section/cpg_xd.asp
Fujifilm, Olympus, Ricoh	Fujifilm, Olympus
45,0x37,0x0,8 mm	20,0x25,0x1,7 mm
3,3/5,0 V	n.a.
128 Mbyte	512 Mbyte
O/O	O/O
10 400–15 000 Ft	16 900–20 000 Ft

A PC-k üzemeltetési költségeinek csökkentése III.

Betörők és tolvajok kíméljenek!

Az IBM ThinkVantage technológiájáról folytatott sorozaton belül volt már szó arról, hogy hogyan telepítsük (Image Ultra) és hogyan óvjuk (Rapid Restore) informatikai adatainkat. Ebben a részben a biztonsági megoldásokat vesszük nagyító alá.

Biró Szilárd (szilard_biro@hu.ibm.com)

Az internet viharos gyorsaságú térhódítása lehetővé tette, hogy összekapcsolódjunk a „világgal", ennek a kapcsolatnak minden előnyével és hátrányával. A mobil gépek elterjedésével pedig a „rossz szándékú" emberek kerültek helyzeti előnybe, hiszen még soha ilyen egyszerű nem volt az értékes információk megszerzése. Elegendő eltulajdonítani valamelyik cégvezető notebookját és „egy kis szerencsével" máris feltárulhat előttünk a konkurencia teljes élete. Ijesztő, hogy a 2001-es adatok szerint az USA-ban ellopott laptopok száma megközelítette a 600 000 darabot. A tulajdonosok legnagyobb részének nem a gép ára jelentett elsődlegesen veszteséget, hanem a rajta tárolt adatok pótolhatatlansága, esetleg nemkívánatos helyre kerülése okozott fejfájást. Nem véletlen, hogy a biztonságtechnika az utóbbi évek egyik legfontosabb iparágává nőtte ki magát. (Gondoljunk csak a ma már szinte mindenhol jelenlévő biztonsági őrökre.)

A ránk leselkedő veszélyeket két nagy csoportba sorolhatjuk. Az egyik a „fizikai", a másik a hálózaton keresztül indított támadások. Az előbbibe tartoznak a lopás, a jelszóellesés, más gépének jogosulatlan használata, míg az utóbbiba a port-szkennelés, az alkalmazásszinten indított támadás, a trójai lovak, az e-mailben terjedő és egyéb számítógépes vírusok.

Hogyan védekezhetünk ezek ellen?

Fizikai védelem:
- őrzés, folyamatos megfigyelés
- helyhez rögzítés, zárás
- C2 biztonsági kapcsoló (Tamper Switch, jelez, ha felnyitják a berendezést)
- Asset ID (elektronikus azonosító)

Felhasználói korlátozás:
- jelszó, PIN (Personal Identification Number – személyes azonosító szám)
- smart kártya, RSA kulcs, különféle chipkártyák
- biometrikus azonosítók (ujjlenyomat olvasó, íriszazonosító)

Adatbiztonság:
- file- és könyvtárvédelem
- vírusvédelem
- adatmentés-helyreállítás (Backup-Restore)

Védett kommunikáció:
- kódolás-dekódolás
- SSL (Secure Socket layer)
- VPN (Virtual Private Network)

Nézzük, milyen megoldást kínál az IBM a fentebb vázolt problémákra. A felhasználóknak lehetőségük van az IBM kínálatából olyan asztali vagy hordozható modelleket választani, melyek megfelelnek a TCG szigorú előírásainak. Zárható házzal, C2 kapcsolóval és természetesen Asset ID chippel is rendelkeznek. (A gépek őrzését még nem vállalja az IBM. :) Adataink védelméről az IBM beépített biztonsági alrendszere gondoskodik. Ennek lelke az IBM Embedded Security Chip és az ezt támogató programcsomag.

A Security Chip egy kriptografikus célprocesszor, amelyet kifejezetten erre a célra terveztek. Támogatja a napjainkban legelterjedtebb RSA PKI (Public Key Infrastructure) műveleteket, mint az adatok kódolása-dekódolása (adatbiztonság) és a digitális aláírás (hitelesítés, azonosítás). Tartalmaz egy EEPROM áramkört, mely alkalmas elektronikus kulcsaink és egyéb biztonsági azonosítóink tárolására. A chip egy speciális LPC (Low Pin Count) buszon keresztül kommunikál a főprocesszorral, így kívülről elérhetetlen, azaz nem kell aggódnunk, hogy hálózaton keresztül gépünk memóriájából, vagy merevlemezéről megszerzik egyedi azonosítóinkat. (Különlegesen fontos, hogy privát kulcsunk soha nem hagyja el a chipet, így nem kell aggódnunk esetleges eltulajdonítása miatt.) Az RSA magát a kulcsgenerálást is képes elvégezni, valamint tartalmaz egy pszeudó véletlenszám-generátort is. Természetesen megfelel a TCG V1.1-es specifikációjának.

A chip önmagában nyilván még semmit sem ér, a hozzáadott szoftvercsomag aknázza ki a benne rejlő lehetőségeket. Az IBM olyan programcsomagot készített, amely kihasználva az áramkör biztosította funkciókat, gondoskodik adataink és személyes információink biztonságáról. „Elkapja" a különböző titkosítást igénylő programok biztonsági hívásait és kiszolgálja azokat.Támogatja a már elterjedt megoldásokat, mint a Microsoft Crypto API (MSCAPI), a Public-Key Cryptography Standard #11 (PKCS#11, Netscape), Lotus Notes, Entrus 6.0, RSA Secur ID, stb. A Windows bejelentkező mechanizmusát is lecseréli, valamint file- és könyvtártitkosításra is lehetőséget nyújt. Kezeli a vezeték nélküli hálózatok speciális biztonsági protokolljait is, a 802.11x-et vagy a Cisco LEAP-et. Együttműködik a hagyományos védelmi eszközökkel, ujjlenyomat-olvasó, chipkártya, stb. (Sajnos helyszűke miatt jelen cikknek nem lehet feladata a különböző titkosítási módszerek, megoldások alapjainak ismertetése, így elnézést kérek azoktól, akik esetleg kevésbé járatosak e témában.)

Mit is nyújt tehát nekünk a biztonsági chip? Egyrészt, mint a neve is jelzi, biztonságot. Egyedi azonosítóinkat nem lehet „kilopni" belőle, mivel azok nem a memóriában vagy a merevlemezen tárolódnak. A chipet magát nem lehet ellopni, mint a chipkártyát (legfeljebb a géppel együtt?). Másrészt jelentős terhelést vesz le a processzor válláról, amikor a programok kódoló-dekódoló eljárásokat futtatnak.

TELEPÍTÉS: Ennyit az elméletről, és most nézzük a gyakorlatot. Természetesen szükségünk lesz egy Security Chipet tartalmazó IBM gépre. Ez lehet asztali NetVista vagy ThinkCentre, de természetesen hordozható ThinkPad is. (A mai napig más gyártó még nem tudott ilyen eszközzel szolgálni, de már lehet híreket hallani az egyik konkurens háza tájáról.) Első nekibuzdulásunkban töltsük le az internetről a szoftver legfrissebb verzióját (http://www.pc.ibm.com/us/security/secdownload.html), mely a cikk írásának időpontjában az 5.1-es volt. Az IBM Embedded Security Chippel ellátott gépeken az áramkör gyárilag kikapcsolt állapotban érkezik a felhasználókhoz. A notebookok vagy az asztali PC-k Setup programjában engedélyezhetjük, tilthatjuk vagy törölhetjük a chipet. Figyelem! Letiltás vagy törlés előtt alaposan gondoljuk át, hogy minden funkciót kivettünk-e a chip hatásköréből, mert legrosszabb esetben akár véglegesen kizárhatjuk magunkat az operációs rendszerből! Engedélyezzük a chipet, majd miután gépünk újraindult, nekiláthatunk a telepítésének. A jelenlegi verzió csak a Windows alapú operációs rendszereket támogatja, és természetesen adminisztrátori jogosultságokkal kell

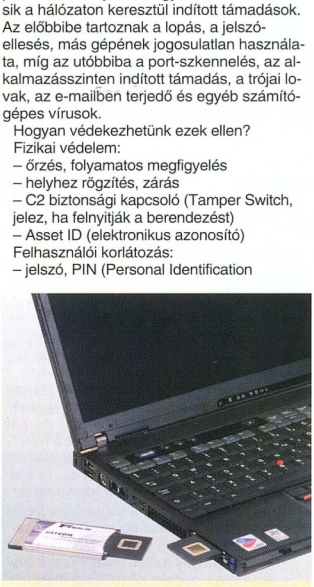

1. ThinkPad és egy ujjlenyomat-azonosító

ASSET ID: Speciális EEPROM áramkör az alaplapra integrálva, mely tartalmazza a gép azonosítóit. Bizonyos mezők a végfelhasználó által módosíthatók, pl. felhasználó neve, a gép vállalati leltári száma, a garanciaidő lejárta stb., míg más mezők tartalma a gyártó által fixen rögzített. Ilyen pl. a gép típusa, gyári száma, alaplap gyári száma stb.

TCG: Trusted Computing Group a TCPA (Trusted Computing Platform Alliance) utódja, mely a gyártók szövetsége a biztonsági szempontból megbízható számítástechnikai berendezésekért. Bővebb információ: **www.trustedcomputinggroup.org**

rendelkeznünk. A meghajtóprogramokkal indítsunk. Kezdjük az SM Bus (CSSmbusDriver.exe), majd folytassuk az LPC Bus (LPCsetup.exe) driverrel. Közben ne lepődjünk meg, ha új eszközök tünnek fel gépünkben. Egy szokásos újraindítás, majd nekiláthatunk az IBM Client Security Software (csecX_X.exe, ahol az X-ek a verziószámot jelölik, esetünkben csec510us_003h.exe) telepítésének. Már mondanom sem kell, újraindítás.

Mielőtt konfiguráljuk a rendszert, még hátra van a biometrikus azonosítók telepítése (1. ábra). Természetesen ezek alkalmazása nem kötelező, de biztonságunkat és kényelmünket fokozhatják. Én például ujjlenyomat-olvasót használok, mivel cégünknél előírás a képernyővédő használata, és ebből az üzemmódból egyszerűbb visszatérni egy „jóleső tapintással", mint egy jelszó beírásával. A konfigurálás előtti feladat lehet még az IBM Password Manager (pwmgrX_X.exe) és/vagy az IBM File and Folder Encryption (ffeX_X.exe) installálása. (Az X-ek itt is a verziószámot jelölik.)

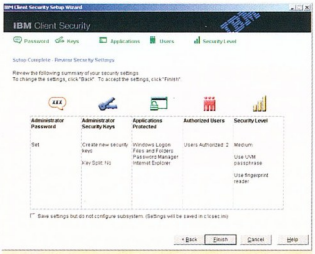

2. A konfigurálás végső eredménye

AZ IBM CLIENT SECURITY SOFTWARE (CSS) KONFIGURÁLÁSA Újraindítás után a CSS varázsló automatikusan elindul, mivel használatbavétel előtt egy öt lépcsőből álló folyamat során inicializálni kell rendszerünket. Első lépésben megadjuk a Security Administrator jelszavunkat. Ezt nagyon jól jegyezzük meg, mivel ennek hiányában semmilyen paramétert nem tudunk módosítani a későbbiekben! A második lépésben generáljuk az adminisztrátorhoz tartozó biztonsági kulcsokat. Létrejön egy archív kulcspár is arra az esetre, ha hardverhiba miatt alaplapunk és vele együtt a chipünk cserére szorulna. Ezt a kulcspárost floppyra vagy CD-re mentve tároljuk el egy biztonságos helyen (páncélszekrény). A harmadik pontban néhány kiemelt alkalmazás védettségét állíthatjuk be, míg a negyedikben a felhasználók jogosultságát szabályozhatjuk, erről később még szó lesz. Az ötödik és egyben utolsó pont egy összefoglalását adja választott beállításainknak (2. ábra). Az elkerülhetetlen újraindítás után már használatba vehetjük védett rendszerünket.

AZ IBM CLIENT SECURITY SOFTWARE HASZNÁLATA Ezen a néven két programot is indíthatunk. Az egyik az adminisztrátori, a másik a felhasználói felületet adja. Az adminisztrátori programot a Vezérlőpultból (Control Panel) indíthatjuk. Az ebben történt változtatások globálisan hatnak minden felhasználóra. A másik, szokásos módon, a Start menüből érhető el és csak az aktuális felhasználó bizonyos paramétereit érinti.

Az adminisztrátori felület a 3.ábrán látható. A bal oldali ablakban azok a Windowsban definiált felhasználók jelennek meg, akiknek még nem adtunk jogosultságot. Értelemszerűen a jobb oldal a már regisztrált felhasználókat tartalmazza. A két csoport tagjait ide-oda mozgathatjuk a mindenkori igényeknek megfelelően. Vigyázzunk, mert a bal oldali ablakban lévő felhasználók nem tudják használni a Windowst, még akkor sem, ha adminisztrátori jogosultsággal rendelkeznek. A regisztrált felhasználók paramétereit is itt módosíthatjuk.

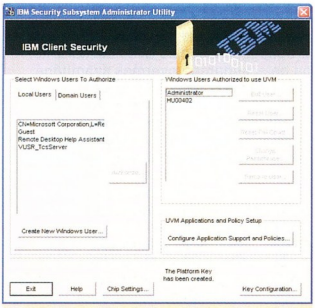

3. Az adminisztrátori felület

A helyszűke miatt nem térhetünk ki minden funkcióra részletesen, de a legfontosabbról mindenképpen szólni kell. Ez az UVM Applications and Policy Setup nyomógomb. Az Application Policy a szabályok gyűjteménye, mely meghatározza, hogy valamely esetben milyen védelmi funkciók élnek, egyfajta biztonsági házirend. Itt tudjuk például beállítani, ha az eredeti Windows logon helyett a biztonsági rendszerét szeretnénk használni (4. ábra). Újabb fontos dolog: mielőtt bármilyen okból letiltjuk vagy töröljük a chipet, ez elől a sor elől feltétlenül vegyük ki a pipát, mivel ezzel megint csak véglegesen kitiltathatjuk magunkat a Windowsból!

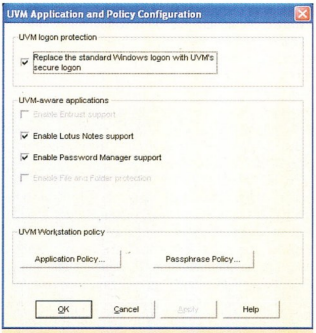

4. Itt zárhatjuk ki magunkat a Windowsból!

Az 5. ábrán egy biztonsági házirend összefoglaló képernyője látható. Az egyes oszlopok magyarázata a következő:

Policy Object: a folyamat, amely a védelmet élvezi, pl. System Logon.

Control: jelenleg minden Local, azaz helyi szabályozású, de adott a lehetőség „távszabályzásra" is.

PP: Password Protection Y/N (Az adott folyamat/esemény használatakor szükséges-e jelszó megadása? Igen/Nem).

PP Reuse: Minden alkalommal kéri a jelszót, vagy elég az első használatkor megadni?

FP: FingerPrint (ujjlenyomat-azonosító) használata szükséges?

FP Reuse: Minden alkalommal kéri az ujjlenyomatot, vagy elég az első használatkor megadni?

SC: SmartCard használata.

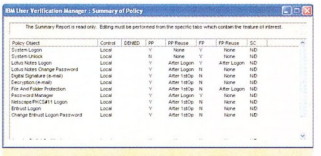

5. A biztonsági házirend

Nézzünk egy konkrét példát: a Lotus Notes Logon, azaz a Lotus Notes alkalmazásba való belépés jelszót és ujjlenyomat-azonosítást is kér, de elfogadja a rendszerbe lépéskor már megadott értékeket (After Logon). A File and Folder Protection (File- és könyvtárvédelem) csak a jelszavunkat igényli, de azt is csak első alkalommal (After 1stOp). Természetesen ezeket a beállításokat igény szerint megváltoztathatjuk, melyre példát a 6. ábrán láthatunk.

„A new fingerprint required each time" – Új ujjlenyomat-azonosítás minden alkalommal.

„No fingerprint required after 1st used this way" – Csak az első alkalommal szükséges ujjlenyomat

„No fingerprint required if given at system logon" – Nem szükséges ujjlenyomat, ha azt a rendszerbe lépéskor már megadtuk.

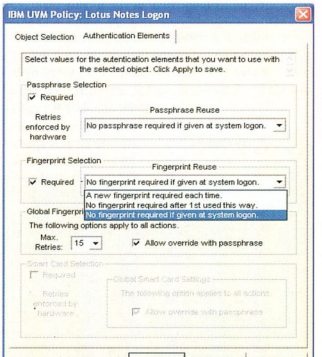

6. Szabályozhatjuk a biztonság fokát

A következő számban megjelenő II. részben ismertetésre kerül a File- és könyvtárvédelem (File and Folder Protection), valamint a Jelszókezelő (Password Manager) program.

Konfigurációajánló

Videóra hangolva

Konfigurációajánló rovatunk decemberi témáját két, egymáshoz elég közel álló olvasói levél szolgáltatja. A majdani felhasználásban mindkettőnél jelentős szerep jut a videónak, igaz, az egyik esetben a videoszerkesztés, a másikban a videolejátszás a kiemelt.

Branyiczky Gábor

Az otthoni iroda lelkét jelentő számítógép a legritkább esetben marad meg fő feladatánál, különösen akkor, ha egy egész család a felhasználói kör. Jelen esetben ugyan a játékok utáni igény nem túlságosan jelentős, a teljesítményre legéhesebb akciójátékok kívül esnek a majdani felhasználók érdeklődési körén, de a filmnézős és zenelejátszós szórakoztatás mellett a konfiguráció tévé-, illetve műholdvevőként történő felhasználása is a tervek között szerepel. Irodai alkalmazások futtatásán túl pedig a képszerkesztés és a digitális kamera kezelése jelenti „hivatalos" feladatkörét.

Az AMD Athlon XP sorozatának 2400+ modellje (Barton mag) elegendő számítási teljesítményt szolgáltat, még akkor is, ha a felhasználó DVD lemezeiről video-CD-másolatokat készít, melyek a levélben szintén felemlegetett hordozható lejátszóba valók. A hűtésről gondoskodó CoolerMaster Aero 7 Lite ventilátor fordulatszáma szabályozható, így annak elfogadható zajszintje tovább csökkenthető, ha a processzorra nem hárul jelentős feladat. A központi egységet az Asus A7N8X Deluxe Gold alaplapba ültetjük, ami integrált hálózati csatolóival nemcsak az adott konfiguráción teszi lehetővé a szélessávú netkapcsolat használatát, de akár második számítógéppel vagy noteszgéppel is meg lehet azt osztani. Integrált vezérlőinek sora – Deluxe mivoltához méltón – korántsem ér véget a hálózatinál: hatcsatornás, Dolby Digital dekóderrel felvértezett hangvezérlője például a DVD-lejátszásban jut majd szerephez. Minthogy a képszerkesztő alkalmazások igencsak hálásak, ha nagyobb memórián terpeszkedhetnek el, a legfeljebb 3 Gbyte memória kezelésére képes lapot indulásképpen 0,5 Gbyte Kingston memóriával kínáltuk meg.

Megszállott játékos nem tartozik a felhasználói körbe, így a videokártya kiválasztásakor az Asus V-9520, GeForce FX5200 lapkás, 64 Mbyte memóriával épített kártyára esett a választás, ami passzív hűtésével, csendesen működve is bőséggel alkalmas a felhasználói korba belecseperedő gyermek számítógépes játékokkal való ismerkedésének kiszolgálására. A megkívánt második (sokadik) tévé feladatkörét – maradva a márkánál – az Asus TV FM kártya beépítésével tudja betölteni a konfiguráció. A Philips tunerre épített tévévevő az FM rádiók vételével kicsit túl is teljesíti a kívánalmakat, de így legalább valamely rádióadó muzsikájával fel lehet dobni az esetleg unalmassá váló munkát. A kényelmes használatot távirányító segíti.

Fekete-fehér. Igen. Nem?

A szemrevalóság és helytakarékosság kettős kívánalmának megfelelve – és persze nem megfeledkezve a megbízhatóságról sem – a Chieftec Apollo sorozatának fehér betétes fekete modelljét választottuk a számítógép otthonául. A fehér részen nyíló meghajtófészkek közül kettőt a most beépített kombinált DVD-olvasó és CD-író foglal el, emellett még két szabad hely található. Az előlapra kivezetett USB csatlakozók megkönnyítik a digitális fényképezőgép vagy például MP3-lejátszó csatlakoztatását, az pedig, hogy a ház többi részén fekete a burkolat, megnyitja az utat az elegánsabb perifériák számára. A gép tervezett felhasználási köre nem sugallt túlságosan magas háttérkapacitásigényt, hiszen a CD-írásra képes optikai meghajtó éppen azért volt követelmény, hogy a fényképeket és VCD-videókat legyen mivel lemezre rögzíteni – ezért a kiválasztott 80 Gbyte-os Maxtor merevlemez elég helyet nyújt a szükséges alkalmazások mellett az átmeneti file-ok tárolására is. A későbbi bővítés már csak azért sem lehet túlságosan problémás, mert az alaplap SATA csatolókat is kínál, és a meghajtókat oldalról kell a rejtett 3,5 colos öblökbe csúsztatni, így a szerelés is igen egyszerű feladat lesz.

Az AG Neovo 15 col képátlójú TFT monitorának kiválasztását szintén a fenti kettős igény sarkallta, ráadásul fekete színe és helytakarékossága mellett a műholdvevő beltéri egységének videokimenetére érkező jelet is képes közvetlenül fogadni. A Logitech optikai egere és a Genius csuklótámasszal is kiegészíthető billentyűzete pedig fekete mivoltának köszönheti, hogy a konfiguráció részévé választottuk.

Irodai felhasználáshoz ugyan teljesen felesleges, a leendő felhasználó által igényként támasztott szórakoztatóegységként is történő üzemeltetésnél azonban kiváló szolgálatot tehet a hat hangszórós Altec Lansing hangrendszer, ami a gyártó elismert minősége és fadobozos mélyládája mellett színével illik is a konfigurációhoz. Az otthoni éjszakai munkát, illetve a család többi tagjának zargatása nélküli tévénézést egy, a kezelőszervek mellett, kényelmesen hozzáférhető helyen található fejhallgató-csatlakozóval támogatja.

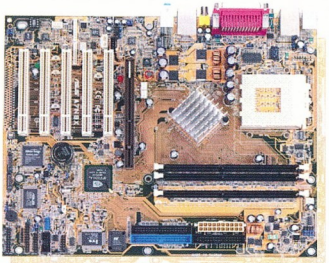

Vaskos alapra jó építkezni

A megadott 300 000 Ft bruttó keretet hajszálnyival túllépő konfiguráció reményeink szerint biztos alapnak bizonyul mind az otthoni iroda, mind a családi felhasználás terén, a teljesítmény és kapacitás pedig egyszerű bővítéssel, de legfeljebb egy-egy elem cseréjével megoldható.

VÁGÓSZOBA Második konfigurációnk már nem minden előzmény nélküli darab, sőt komoly örökségre is számíthat elődjétől egy Canopus DVRaptor videodigitalizáló kártya és a ViewSonic G90f monitor formájában. Az előbbi kártya már akkor is meghatározta volna felhasználási területét, ha olvasónk nem emeli ki külön, hogy digitális fényképezőgéppel készített fotók és egy digitális videokamera felvételeinek kezelése lesz a konfiguráció elsődleges feladata.

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékek, mind a végső árcédulák tekintetében a bruttó kiskereskedelmi, illetve a nagykereskedők esetében az ajánlott bruttó kiskereskedelmi árat közöljük. A felsorolt árak a piac október végi állapotát tükrözik.

•

A pcmagazin@ipma.hu cím továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

Szórakozás a dolgozószobában

- **CHIEFTEC APOLLO AL01BK HÁZ** – ATX miditorony, 400 W-os tápegység, három 5,25 colos és egy 3,5 colos meghajtóhely, három merevlemezhely, két előlapi USB csatlakozó (**35 650 Ft, Mikland**)
- **ASUS A7N8X DELUXE** – ATX formátum, Socket A foglalat, Nvidia nForce2 lapkakészlet, 400 MHz-es buszórajel, egy AGP 8x, öt PCI kártyahely, három DDR memóriahely (maximum 3 Gbyte PC3200-as memória, Dual-Channel támogatása), UDMA-133-támogatás, Silicon Image Sil 3112A Serial ATA vezérlő, Realtek ALC-650 hatcsatornás hangvezérlő (SoundStorm Dolby Digital enkóder), Realtek 8201BL és 3Com AC101L hálózati vezérlő, 4+2 USB 2.0-s, 2 IEEE-1934-es csatlakozó (**31 115 Ft, Bluefish**)
- **AMD ATHLON XP 2400+** – Socket-A (462) foglalatban, 128 Kbyte elsőszintű, 512 Kbyte másodszintű gyorsítótár, 333 MHz-es rendszerbuszórajel (**20 800 Ft, PAM Computers**)
- **COOLERMASTER AERO 7 LITE CP5-8J71F** – állítható fordulatszámú hűtő Socket A, 370, 462 tokozású processzorokhoz (**5408 Ft, Gépbolt**)
- **512 MBYTE MEMÓRIA** – két 256 Mbyte-os, 333 MHz-es DDR SDRAM modul, Kingston (**12 750 Ft, Alien Computers**)
- **ASUS V-9520** – AGP csatoló, Nvidia GeForce FX 5200 GPU, 250 MHz mag-, 400 MHz memória-órajel, 128 Mbyte DDR, AGP 8x, tévékimenet (**23 925 Ft, Mikland**)
- **ASUS TV FM** – PCI csatoló, Philips SAA7134HL video-audio dekóder, Philips tuner, teletext dekóder, FM rádió, infravörös távirányító, videobemenet (**25 732 Ft, Pilot Comp**)
- **MAXTOR 6Y080L0** – Diamond Max Plus 9 sorozat, 80 Gbyte névleges tárterület, 7200 fordulat/perc, UDMA-133 csatoló (**16 615 Ft, Bluefish**)
- **LG DVD-OLVASÓ/CD-ÍRÓ** – 48-szoros CD-írás, 24-szeres újraírás, 48-szoros olvasás, 16-szoros DVD-olvasás, átlagos elérési idő DVD-n 120 ms, CD-n 110 ms, UDMA-100 csatoló (**17 365 Ft Bluefish**)
- **FLOPPYMEGHAJTÓ** – 1,44 Mbyte-os, Mitsumi (**2450 Ft, Alien Computers**)
- **ALTEC LANSING 251** – 5.1-es hangrendszer, 3 colos szatellitsugárzók, 5 colos mélynyomó, 60 W zenei teljesítmény (**24 625 Ft, NetSys**)
- **LOGITECH B69** – optikai egér, PS/2 és USB csatlakozó, 2 gomb, görgő, fekete-fehér (**4300 Ft, Kronos Trade**)
- **GENIUS KB-06X** – magyar kiosztású billentyűzet, power management gombok, PS/2-es csatoló, fekete (**2250 Ft, Kronos Trade**)
- **AG NEOVO F-315B** – 15 colos TFT képernyő, 1024x768 képpontos felbontás, analóg, S-Video, kompozit videobemenet, 170 fokos képlátószög, 500:1-es kontrasztarány (**77 375 Ft, Adria Computer**)

Bruttó 300 360 Ft

Forgalmazók adatai

- Adria Computer ☎ **222-6164** **www.adriacomp.hu**
- Alien Computers ☎ **413-0450** **www.aliencomputers.hu**
- AMP Computers ☎ **302-8737** **www.amp.hu**
- Bluefish Computers ☎ **354-0242** **www.bluefish.hu**
- Gépbolt ☎ **469-5800** **www.gepbolt.hu**
- Hardcomp Trading ☎ **206-0304** **www.hardcomp.hu**
- Kronos Trade ☎ **302-8888** **www.kronos.hu**
- Mikland Computer ☎ **488-7690** **www.mikland.hu**
- NetSys ☎ **326-1366** **www.netsys.hu**
- PAM Computers ☎ **321-3017** **www.pamcomputer.hu**
- Pilot Comp ☎ **321-0408** **www.pilotcomp.hu**

Mivel az elődben már bizonyította kompatibilitását egy Shuttle alaplap, ennél a márkánál maradva a Spacewalker AB60R típust választottuk. Az Intel 865PE lapkakészletével épített lap 800 MHz-es rendszerbusz-támogatását üstöllést ki is használjuk a Northwood magos, 2,4 MHz órajelű Intel Pentium 4-gyel, amit két nevesebb, 256 Mbyte-os memóriamodul szolgál ki. Rendszerhűtőnek a Thermaltake Volcano 11+ rézbordás ventilátorát választottuk, aminek fordulatszámát nemcsak az 5,25 colos meghajtóöbölbe vagy hátra, kártyafoglalatba szerelhető potméterrel lehet szabályozni, de egy hőérzékelő segítségével megoldható, hogy a processzor melegedésének megfelelő mértékben pörögjön.

A konfigurációval szemben támasztott kívánalmak között ugyan nem szerepelt a hálózati csatlakozás lehetősége, ám a Shuttle Spacewalker AB60R integrált Intel Pro vezérlőjével áll a kihívás elé. A lényeg, amiért erre a típusra esett a választás, az alaplap másik sarkában helyet foglaló Silicon Image 3112A RAID vezérlő, ami az alaplap SATA csatlakozóira kötött merevlemezeket tudja kötetbe rendezni. A két Seagate ST3120026AS merevlemezt stripe-ba rendezve 240 Gbyte feletti kapacitás és a szólóban használt merevlemezek sebességének közel kétszeresét kitevő gyorsaság érhető el, aminek a videodigitalizálás és -szerkesztés során néha fontosabb szerep jut, mint a processzor teljesítményének vagy a memória nagyságának.

A rendszert és a használt alkalmazásokat viszont nem igazán célszerű erre a merevlemeztömbre telepíteni, hiszen minden egyes hozzáforduláskor csökken a videoanyagoknak jutó átviteli kapacitás – így került a konfigurációba a Maxtor 40 Gbyte kapacitású merevlemeze, ami a RAID-től teljesen függetlenül üzemel. Az IDE csatoló mondjuk e nélkül sem maradna parlagon, hiszen a különálló, 52-szeres sebességű AOpen CD-olvasó, a DVD-újraíró, valamint a cserélhető merevlemezfiók is ennek csatornáin osztozik. A Pioneer DVR-106 meghajtó a DVD-R és +R lemezeket egyaránt négyszeres

www.dtkcomputer.hu
412-3400

>infó

- AG Neovo F-315B: **www.agneovo.hu/products/F-315.htm**
- Altec Lansing 251: **www.alteclansing.com/**
- AMD Athlon XP 2400+: **http://athlonxp.amd.com**
- AOpen CD-952E: **http://english.aopen.com.tw/products/cdrom/CD-952E.htm**
- Asus A7N8X Deluxe: **www.asus.com/products/m1b/socketa/a7n8x-d/overview.htm**
- Asus TV FM: **www.asus.com/products/vga/tvfm/overview.htm**
- Asus V-9520: **www.asus.com/products/vga/v9520m/overview.htm**
- Chieftec Apollo AL01BK ház: **www.chieftec.com/products/Apollo/Color.htm**
- Codegen 7014 +400Watt: **www.codegenworld.com/**
- CoolerMaster Aero 7 Lite CP5-8J71F: **www.coolermaster.com/**
- Genius KB-06X: **www.geniusnet.com.tw/product/keyboard/kb-06x_deluxe.htm**
- Genius KB-19M: **www.geniusnet.com.tw/product/keyboard/kb_19e.htm**
- Genius NetScroll+ EYE: **www.geniusnet.com.tw/**
- Genius SP-M2 Slim: **www.geniusnet.com.tw/product/speaker/sp_q_slim_series.htm**
- GigaByte GV-R92S128T: **http://tw.giga-byte.com/VGA/Products/Products_GV-R92S128T.htm**
- 2,4 GHz-es Intel Pentium 4: **http://processorfinder.intel.com/**
- Kingston memória: **www.kingston.com/newtech/overview.asp**
- LG DVD-olvasó/CD-író: **www.lge.com/**
- Logitech B69: **www.logitech.com/**
- Maxtor 6E020L0: **www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_8/index.htm**
- Maxtor 6Y080L0: **www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_9/index.htm**
- Mitsumi floppymeghajtó: **www.mitsumi.co.jp/**
- Pioneer DVR-106: **www.pioneerelectronics.com/**
- Seagate ST3120026AS: **www.seagate.com/**
- Shuttle Spacewalker AB60R: **http://us.shuttle.com/**
- Thermaltake Volcano 11+: **www.thermaltake.com/coolers/volcano/rs/a1725.htm**

Megjegyzés: a termékek teljes webcímét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\ könyvtárban.

Vágószoba az asztal alatt

- **CODEGEN 7014 +400WATT** – ATX nagytorony, 400 W-os tápegység, hat 5,25 colos és két 3,5 colos meghajtóhely, három merevlemezhely (**13 388 Ft, Mikland**)
- **SHUTTLE SPACEWALKER AB60R ALAPLAP** – ATX formátum, Socket 487 foglalat, Intel 865PE lapkakészlet, 800 MHz-es buszórajel, egy 8x AGP, öt PCI kártyahely, négy DDR memóriahely (legfeljebb 4 Gbyte PC3200-as memória, Dual-Channel támogatása), UDMA-100-támogatás, Silicon Image Sil 3112A Serial ATA vezérlő, RAID 0,1 üzemmód, Realtek ALC-650 hatcsatornás hangvezérlő, Intel 28C54 hálózati vezérlő, 4+4 USB 2.0, 2 IEEE-1934a csatlakozó (**53 838 Ft, HardComp**)
- **2,4 GHZ-ES INTEL PENTIUM 4** – Northwood mag, Socket-478 PGA foglalat, 512 Kbyte másodszintű gyorsítótár, 800 MHz-es rendszerbusz (**43 240 Ft, Bluefish**)
- **THERMALTAKE VOLCANO 11+** – állítható fordulatszámú (1300–4800 fordulat/perc) CPU-hűtő Socket 478-as processzorokhoz, 17–48 dB(A) zajszint (**6365 Ft, Bluefish**)
- **512 MBYTE MEMORIA** – két 256 Mbyte-os, 400 MHz-es Elixir modul (**19 400 Ft, Alien Computers**)
- **GIGABYTE GV-R92S128T** – Ati RV280 GPU, 128 Mbyte DDR RAM, 200 MHz mag-, 400 MHz memória-órajel, AGP 8x-kompatibilis, DirectX 8.1-támogatás, tévékimenet, passzív hűtés (**19 000 Ft, Alien Computers**)
- **MAXTOR 6E020L0** – DiamondMax Plus 8, 40 Gbyte névleges kapacitás, 7200 fordulat/perc, UDMA-133 csatoló (**13 490 Ft, Bluefish**)
- **SEAGATE BARRACUDA 7200.7** – két Seagate ST3120026AS merevlemez RAID 0 tömbbe fűzve, 120 Gbyte névleges kapacitás, 7200 fordulat/perc, Serial ATA csatolófelület (**61 730 Ft, Bluefish**)
- **PIONEER DVR-106** – írási sebesség: DVD-R: 4-szeres, DVD-RW: 2-szeres, DVD+R: 4-szeres, DVD+RW: 2,4-szeres, CD-R: 16-szoros, CD-RW: 10-szeres; olvasási sebesség: DVD: 12-szeres, CD: 32-szeres, 2 Mbyte puffer (**44 070 Ft, Mikland**)
- **AOPEN CD-952E** – 52-szeres CD-olvasási sebesség (**4641 Ft, Mikland**)
- **PLASTIC ST1122** – kétventilátoros merevlemezkeret (**2800 Ft, Kronos Trade**)
- **FLOPPYMEGHAJTÓ** – 1,44 Mbyte-os, Mitsumi (**2450 Ft, Alien Computers**)
- **GENIUS KB-19M** – PS/2-es csatlakozó, magyar multimédia-billentyűzet, 19 multimédiagomb, csuklótámasz (**3900 Ft, Kronos Trade**)
- **GENIUS NETSCROLL + EYE** – optikai egér, PS/2 és USB csatlakozó, 2 gomb, görgő (**5850 Ft, Kronos Trade**)
- **GENIUS SP-M2 SLIM** – sztereó hangszórópár, 16 W zenei teljesítmény, 320 W P.M.P.O., átviteli frekvenciatartomány 80 Hz–18 kHz (**3351 Ft, AMP Computers**)

Bruttó **297 513 Ft**

sebességgel képes megírni, az újraírható formátumok kezelésének sebessége azonban különböző: míg a DVD+RW korongokat 2,4-szeres, addig a DVD-RW lemezeket 2-szeres sebességgel írja. Merevlemezfiókból a nagy fordulatszámú – és ennek megfelelően a bezártságra extra melegedéssel reagáló – meghajtókra gondolva választottunk két ventilátorral is felszerelt modellt.

Ennyi meghajtó vagy sok ventilátorral, vagy szellősen elhelyezve hűthető kielégítő módon, és mivel működésüknek már egyébként is van egy állandó alapzaja, inkább a nagyobb házba építés mellett döntöttünk. A meghajtókat, illetve az elődtől örökölt Raptor kártya csatlakozópaneljét okosan szervezve (meghajtó, üres hely, meghajtó) a Codegen nagytorony kellően szellős marad ahhoz, hogy a DVD-író és a fiók saját ventilátora elég legyen a legforróbb egységek hűtésére is.

Mivel 3D-s megjelenítés iránt egyáltalán nem fogalmazódott meg igény – csupán egy jó képminőségű videovezérlőt szeretne olvasónk –, a Radeon 9200SE GPU-ra és 128 Mbyte memóriára épített GigaByte GV-R92S128T kártya mellett döntöttünk: ára roppant kedvező, ugyanakkor az Adobe Premiere vágási effektusainál jóval sokoldalúbb videotrükkök létrehozására képes After Effects alkalmazást OpenGL képességekkel támogatja. A memóriát 64 bit szélességű buszon kezelő kártya kétségtelenül nem a játékosok álma, ugyanakkor a kisebb teljesítményével járó jóval szolidabb melegedése passzív hűtéssel is kordában tartható.

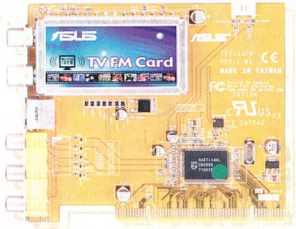

Vébé idején a családi béke forrása lehet a tunerkártya

Külön hangkártyát nem rendeltünk a konfigurációhoz, hiszen az alaplapra integrált hatcsatornás hangvezérlő kiszolgálja az olvasónk levelében megfogalmazott igényt *(„Túl drága hangkártya egyelőre nem kell, de legyen meg a lehetőség cserére.")* – igaz, kivenni nem lehet, de letiltani bármikor, és külön költséget nem adott hozzá a 300 000 forintos keretösszeget alulról súroló konfiguráció árához. PCM

TOP 5

Mi mennyi?

Még teljesebbé tettük a rovatot – ismét szerepelnek a táblázatban a routerek, a hangrendszereket pedig két csoportra osztottuk, normál sztereó (2 vagy 2+1 hangdobozzal), illetve surround (minimum 4+1 hangdobozzal) felállású készletekre.

Gáspár István

A forma marad, ám a termékeket a csoportokon belül ezentúl növekvő ársorrendbe rendezzük. Szóltunk már róla, de nem árt hangsúlyozni, hogy ez a sorrend csupán az árak pillanatnyi szeszélyét követi, és nem feltétlenül járunk jobban, ha drágább, vagy éppen olcsóbb terméket választunk. És ha például játékra és mozizásra használjuk a gépünket, valószínűleg felesleges hangdigitalizáló kártyát vennünk, hiszen azok legfontosabb képességét (jó minőségű hangfelvételt lehet velük készíteni analóg hangforrásból) soha nem fogjuk kihasználni. Vagy ha kifejezetten stabil gépet szeretnénk köznapi irodai alkalmazásokra, ajánlatosabb egy középkategóriás gépet összeállítani márkás alkatrészekkel – pénzkidobás lenne ígéretes tuninglehetőségekkel kecsegtető drága alaplapot venni, hozzá gyors processzort és videokártyát... Tehát továbbra is először gondolkodjunk, vázoljuk magunkban, mire szeretnénk használni a gépet, majd ezután és ennek megfelelően keresgéljünk hozzá alkatrészeket.

Számítógépházak	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
AOpen H600B	❍	27 000 Ft	Fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 4/0, 3,5 colos: 2/4	jó ár, jó minőségű AOpen 300 W-os PFC tápegység
AOpen H700B	MPCM 2003/3/64, Vásárlási Ajánlat	31 900 Ft	Fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 6/0, 3,5 colos: 2/5	nagy igényűeknek, jó ár, jó minőségű AOpen 300 W-os PFC tápegység
Chieftec BX-02BSLB	❍	36 200 Ft	Fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 4/0, 3,5 colos: 2/6	Chieftec minőség, jó design
Chieftec Dragon DX-01BD	MPCM 2003/3/64, Tesztgyőztes	40 200 Ft	Fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 4 /0, 3,5 colos: 2/4	az igazán komoly konfigokhoz
Thermaltake Xaser III V2000A (táp nélkül!)	❍	56 600 Ft	Fiók (nyitott/rejtett) 5,25 colos: 4/0, 3,5 colos: 2/6	ennél többre nem lehet szükség

Socket A foglalatos alaplapok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
ECS K7VTA3C	❍	11 500 Ft	Via KT333 chipkészlet, max. 333 MHz-es PSB és PC2700-támogatás	egyszerűbb, maximum 333 MHz-es PSB-jű Athlon XP processzorokhoz
Asus A7N8X-X	MPCM 2003/11	20 800 Ft	Nvidia nForce2 400 + MCP chipkészlet, 400 MHz-es PSB és PC3200-támogatás	olcsó és megbízható, alacsony költségvetésű gépbe bátran ajánlható
Asus A7V600	MPCM 2003/11	22 400 Ft	Via KT600 chipkészlet	400 MHz PSB és PC3200-támogatással, nagyon jó áron, költséghatékony otthoni vagy irodai géphez
Epox 8RDA3G	MPCM 2003/11	29 700 Ft	Nvidia nForce2 Ultra 400 + MCP chipkészlet	fedélzeti duál Ethernet vezérlő, Firewire vezérlő, integrált hang
Chaintech 7NJS Ultra Zenith	MPCM 2003/1/50; MPCM 2003/5/73	48 900 Ft	Nvidia nForce2 Ultra 400 + MCP-T chipkészlet	sok szolgáltatás és erős felszereltség, főleg Barton magos procikhoz

478PIN foglalatos alaplapok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Albatron PX848PV	MPCM 2003/11/63	18 700 Ft	Intel i848P chipkészlet	stabil és olcsó alaplap, költséghatékony P4-es konfigokba, magasabb órajelű Celeronhoz
AOpen AX4SPE-N	MPCM 2003/10/76, Vásárlási Ajánlat	25 900 Ft	Intel i865PE + ICH5 chipkészlet	tisztességes mennyiségű szolgáltatás, tuningpotenciál jó, „bombabiztos" rendszerekbe
MSI 865PE Neo2	MPCM 2003/9/82, Tesztgyőztes	31 400 Ft	Intel i865PE + ICH5R chipkészlet	komoly tuningra vágyóknak, a legjobb 865PE-s alaplap, felveszi a versenyt a 875P-s szériával
Asus P4P800 Deluxe	MPCM 2003/9/82, Vásárlási Ajánlat	37 100 Ft	Intel i865PE + ICH5R chipkészlet	sok szolgáltatás, komoly LAN vezérlő, nagyon jó tuningpotenciál, nagyon jó ár/érték arányú termék
DFI LANParty 875Pro	MPCM 2003/8/28	42 600 Ft	Intel i875P + ICH5R chipkészlet	kiemelkedő teljesítmény, rengeteg extra szolgáltatás és kiegészítő, a fanatikus játékosok választása

Asztali processzorok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
AMD Athlon XP 2000+ (OEM)	❍	15 500 Ft	Socket A-s CPU, Thoroughbred mag, 256 Kbyte másodszintű cache, 266 MHz-es PSB	nagyon olcsó, elfogadható teljesítményű géphez
Intel Celeron 2200 MHz	❍	16 700 Ft	Socket 478-as CPU, Northwood-128 mag, 128 Kbyte másodszintű cache, 400 MHz-es PSB	olcsó, viszonylag jól tuningolható, inkább irodai és netezős gépbe, nem játékra
AMD Athlon XP 2500+	PCM 2003/9/56	22 400 Ft	Socket A-s CPU, Barton mag, 512 Kbyte másodszintű cache, 333 MHz-es PSB	általában jól tuningolható, az árához képest az alapteljesítménye is kifejezetten jó
Intel Celeron 2600 MHz (dobozos)	❍	26 100 Ft	Socket 478-as CPU, Northwood-128 mag, 128 Kbyte másodszintű cache, 400 MHz-es PSB	a magas órajel miatt még a szűkös másodszintű cache ellenére is viszonylag gyors, kifejezetten jó áron
Intel Pentium 4 2,8C GHz (dobozos)	❍	66 800 Ft	Socket 478-as CPU, Northwood mag, 512 Kbyte másodszintű cache, Hyper-Threading, 800 MHz-es PSB	igazi erőmű, + gyári Intel hűtő

VGA kártyák	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Club3D Radeon 9000 Pro 128 MB	❍	21 000 Ft	Ati Radeon 9000 Pro chipkészlet, 128 Mbyte DDR SDRAM, 128 bites memóriabusz	az árához képest jó teljesítmény, általános célú otthoni gépbe
Chaintech GeForce4 Ti4200-8x 128 MB DDR VIVO	❍	37 000 Ft	Nvidia GeForce 4 Ti4200, 128 Mbyte DDR SDRAM, 128 bites memóriabusz, hardveres DirectX 8.1+ kompatibilitás	kifutó széria, az ára kedvező, a meglévő játékok futtatására alkalmas, vagy amatőr videósoknak
Sapphire Atlantis Radeon 9600 Pro Ultimate Edition	MPCM 2003/11/68	42 000 Ft	Ati Radeon 9600 Pro chipkészlet, 128 Mbyte DDR SDRAM, 128 bites memóriabusz, heatpipe rendszerű hűtés – teljesen hangtalan	középkategóriás teljesítményű játékkártya némi tuningpotenciállal
Sapphire Radeon 9800	❍	92 000 Ft	Ati Radeon 9800 chipkészlet, 128 Mbyte DDR SDRAM, 256 bites memóriabusz	a jelenlegi talán legjobb ár/érték arányú 3D-gyorsító a piacon
Gigabyte Radeon 9800 Pro 256 MB	MPCM 2003/11/68	122 000 Ft	Ati Radeon 9800 Pro chipkészlet, 256 Mbyte DDR-II SDRAM, 256 bites memóriabusz, a 128 megás 9800 Prókéhoz képest emelt memória-órajel	minden memóriachipen külön hűtőborda, remek szoftverkörítés, nagyon drága, nem érdemtelenül

Hangkártyák	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Creative SoundBlaster Live (OEM)	❍	8200 Ft	5+1 csatorna	még mindig megállja a helyét, és olcsó
Terratec Aureon 5.1Fun (6 csatlakozós)	❍	11 500 Ft	6 csatorna	alternatíva Sound Blaster helyett
Creative SB Audigy Player (OEM)	❍	14 200 Ft	6 csatorna	a legjobb ár/teljesítmény
Creative SB Audigy2 Platinum (dobozos)	MPCM 2003/2/44	49 000 Ft	6+1 csatorna	az Audigy méltó utóda, már-már feleslegesen nagy (192 kHz) tudással
Terratec DMX 6Fire (dobozos, 6 csatlakozós)	❍	50 500 Ft	6 csatorna	megbízható, a digitalizálókártyák között viszonylag olcsó

Merevlemezek	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Maxtor DiamondMax 16 – 80 Gbyte	❍	17 400 Ft	Ultra ATA 100, 5400/perc, 2 Mbyte gyorsítótár	kisebb sebessége és hőleadása miatt ideális hordozható eszköznek
Samsung SpinPoint SP0802N – 80 Gbyte	MPCM 2003/12/72, Tesztgyőztes	21 700 Ft	Ultra ATA 133, 7200/perc, 2 Mbyte gyorsítótár	gyors, csendes és 3 éves garanciát vállalnak rá
Maxtor DiamondMax Plus 9 – 80 Gbyte	MPCM 2003/12/72	24 800 Ft	Serial ATA, 7200/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	magas és stabil sebesség, elérhető áron
Seagate Barracuda 7200.7 ST3120026AS – 120 Gbyte	MPCM 2003/12/72, Tesztgyőztes	29 900 Ft	Serial ATA, 7200/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	tekintélyes kapacitás, kiegyensúlyozott sebesség
Samsung SpinPoint SP1614N – 160 Gbyte	MPCM 2003/12/72, Tesztgyőztes	36 000 Ft	Ultra ATA 133, 7200/perc, 8 Mbyte gyorsítótár	nagy, gyors, halk és kiegyensúlyozott

DVD-olvasók	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Pioneer DVD-119	MPCM 2003/7/46, Vásárlási Ajánlat	8800 Ft	16/40-szeres olvasási sebesség, 85 ms átlagos keresési idő	gyors, mindenevő, megbízható
LG GDR-8160B	❍	8900 Ft	16/48-szoros olvasási sebesség, 90 ms átlagos keresési idő	mindenevő, szinte mindenhol kapható
Teac DV-516E	MPCM 2003/7/46, Tesztgyőztes	9100 Ft	16/48-szoros olvasási sebesség, 85 ms átlagos keresési idő	gyors, megbízható, olcsó
Toshiba SD-M1712	MPCM 2003/7/46, Különdíj	9400 Ft	16/48-szoros olvasási sebesség, 95 ms átlagos keresési idő	halk és megbízható, firmware-frissítéssel sebességrekorder
Plextor PX-116A	❍	11 300 Ft	16/48-szoros olvasási sebesség, 85 ms átlagos keresési idő	mindent olvas, gyors, megbízható, 2 év garancia, Plextor

CD-írók, DVD-írók, kombinált meghajtók	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
LG GCE-8480B	❍	10 700 Ft	48/16/48-szoros sebesség, 100 ms átlagos keresési idő	olcsó, jó szerviz
Plextor PlexWriter Premium	❍	17 700 Ft	52/32/52-szeres sebesség, 65 ms átlagos keresési idő	a Plextools révén rengeteg extra szolgáltatáshoz jutunk, nagyon megbízható
Plextor PX-320A (dobozos)	MPCM 2002/1/79, Különdíj	32 000 Ft	20/10/40/12-szeres sebesség, 100 ms átlagos keresési idő	Plextor
NEC ND-1300A (DVD-író)	❍	38 500 Ft	4/2,4/4/2/16/10/12/40-szeres sebesség, 120–140 ms átlagos keresési idő	multiformátumos, megbízható, kevésbé érzékeny a lemezek típusára, olcsó
Pioneer A06 (DVD-író)	❍	39 500 Ft	4/2,4/4/2/16/10/12/32-szeres sebesség, 120–130 ms átlagos keresési idő	multiformátumos, megbízható, jó darab, különösen DVD-Video lemezek írásához

15 colos TFT monitorok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
LG L1510S	MPCM 2003/2/60, Tesztgyőztes	84 000 Ft	ajánlott felbontás 1024x768 képpont, 25 ms képfrissítés, 123 cd/m² fényerő	elegancia és minőség jó áron
CTX S530	MPCM 2003/2/60, Vásárlási Ajánlat	99 000 Ft	ajánlott felbontás 1024x768 képpont, 40 ms képfrissítés, 218 cd/m² fényerő	félősöknek ideális, első 100 napban 1 pixelhibával is cserélik
Samsung SyncMaster 152B	MPCM 2003/2/60, Tesztgyőztes	103 000 Ft	ajánlott felbontás 1024x768 képpont, 25 ms képfrissítés, 241 cd/m² fényerő	szintúgy, kimenő modellként talán még olcsóbb is
ViewSonic VG500	MPCM 2003/2/60, Vásárlási Ajánlat	119 000 Ft	ajánlott felbontás 1024x768 képpont, 30 ms képfrissítés, 216 cd/m² fényerő	nagyon szép kép, ViewSonic-minőség
Sony SDM-N50	MPCM 2003/2/60, Különdíj	155 000 Ft	ajánlott felbontás 1024x768 képpont, 103 cd/m² fényerő	gyönyörű, elegáns, remek front office darab

❍ *nem írtunk róla*

17 colos CRT monitorok	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Samsung SyncMaster 753S	❍	34 000 Ft	lyukmaszkos, 16 colos valós képátló, 0,27 mm képponttávolság, 70 kHz sorfrekvencia	olcsó és megbízható
Belinea 103051	MPCM 2003/11, Vásárlási Ajánlat	35 000 Ft	lyukmaszkos, 15,8 colos valós képátló, 0,25 mm képponttávolság, 97 kHz sorfrekvencia	olcsó és megbízható
Samsung SyncMaster 765 MB	MPCM 2003/11, Tesztgyőztes	41 000 Ft	Dynaflat-X lyukmaszkos, 16 colos valós képátló, 0,23 mm képponttávolság, 85 kHz sorfrekvencia	egyedi technológia, jó képminőség, csökkenő ár
ViewSonic PF775	MPCM 2002/1/66, Tesztgyőztes	93 000 Ft	rácsmaszkos, 16 colos valós képátló, 0,25 mm képponttávolság, 96 kHz sorfrekvencia	két rácsmaszkos remekmű
Sony G220	MPCM 2002/1/66, Vásárlási Ajánlat	106 000 Ft	rácsmaszkos, 16 colos valós képátló, 0,24 mm képponttávolság, 96 kHz sorfrekvencia	❍

Hangrendszerek (sztereó)	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Codegen SP-380	❍	2500 Ft	teljesítmény: 2x5 W	fekete házak tulajdonosainak figyelmébe
Samsung 7841	❍	3000 Ft	teljesítmény: 2x15 W	méretéhez képest megdöbbentő teljesítmény
Creative Inspire 2400	MPCM 2003/5/79, Tesztgyőztes	11 600 Ft	teljesítmény: 2x4,5+12 W	Creative-minőség, kedvező áron
Philips A3300	MPCM 2003/5/79, Vásárlási Ajánlat	23 000 Ft	teljesítmény: 2x6+20 W	látványos és helytakarékos síkmembrános sugárzók, fadobozos mélysugárzó
Dreamax Extreme 1500	MPCM 2003/5/79, Vásárlási Ajánlat	❍	teljesítmény: 2x5+25 W	fadobozos hangszórópár, tiszta és erőteljes hangzás

Hangrendszerek (surround)	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Labtec Arena-530	❍	17 000 Ft	teljesítmény: 4x4+15 W, 5 hangdoboz	M3D Matrix Surround Sound térhatású dekóderrel sztereó jelre is jó
Creative Inspire 4.1 4400	❍	18 000 Ft	teljesítmény: 4x6+15 W, 5 hangdoboz	kis helyet foglal, nagyot szól
Genius SW-5.1 Surround Home Theater (DHT510)	MPCM 2003/4/60, Vásárlási Ajánlat	40 000 Ft	teljesítmény: 4x15+15+45 W, 6 hangdoboz	dekoratív fadoboz, minőségi hangzás
Yamaha TSS-1	❍	83 000 Ft	teljesítmény: 4x6+18 W, 6 hangdoboz	önálló erősítő, DTS és Dolby Digital dekóder, tiszta hangzás, házimozihoz is
Logitech Z-680 THX	MPCM 2003/4/60	125 000 Ft	teljesítmény: 4x62+69+188 W, 6 hangdoboz	házimozira is jó, beépített DD és DTS dekóderrel

Tintasugaras nyomtatók	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Canon BubbleJet S330 Photo	MPCM 2003/7/52, Vásárlási Ajánlat	27 000 Ft	2400x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 14/10 lap/perc	belépő szintű fotónyomtató
HP DeskJet 5550	MPCM 2003/7/52, Vásárlási Ajánlat	36 000 Ft	4800x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 17/12 lap/perc	elegancia és minőség elérhető áron
Canon BubbleJet i550	MPCM 2003/7/52, Tesztgyőztes	42 000 Ft	4800x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 18/13 lap/perc	gyorsan és remek minőségben dolgozik
HP Photosmart 7550	MPCM 2003/8/49, Vásárlási Ajánlat	87 000 Ft	4800x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 17/13 lap/perc	gazdagép nélküli nyomtatás, remek minőség
Canon BubbleJet i950	MPCM 2003/8/49, Vásárlási Ajánlat	128 000 Ft	4800x1200 dpi felbontás, elméleti sebesség: 7/7 lap/perc	a legjobb fotónyomtató

Lézernyomtatók	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Minolta-QMS PagePro 1200W	MPCM 2003/5/68, Vásárlási Ajánlat	55 000 Ft	12 lap/perc elméleti sebesség, 1200x1200 dpi felbontás	olcsó, kevés helyet foglal, született SOHO nyomtató
Samsung ML-1450	MPCM 2003/5/68, Tesztgyőztes	95 000 Ft	14 lap/perc elméleti sebesség, 1200x1200 dpi felbontás	jó képminőség, remek lapköltség
Kyocera Mita FS-1900	MPCM 2003/5/68, Tesztgyőztes	185 000 Ft	18 lap/perc elméleti sebesség, 2400x600 dpi felbontás	jó felszereltség, remek lapköltség
HP Color LaserJet 2500	MPCM 2003/6/65, Különdíj	331 000 Ft	színes, 16/4 lap/perc elméleti sebesség, 600x600 dpi felbontás	jó minőség remek formába öntve
Minolta-QMS magicolor 2350	MPCM 2003/6/65, Tesztgyőztes	341 000 Ft	színes, 17/4 lap/perc elméleti sebesség, 1200x1200 dpi felbontás	folyamatos tónus, remek eredménnyel

Digitális fényképezőgépek	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
Canon PowerShot S45	MPCM 2003/6/57, Tesztgyőztes	156 000 Ft	3,9 megapixeles érzékelő, optika: 35–105 mm	alacsony képzaj, nagy dinamikatartomány
Nikon Coolpix 4500	❍	205 000 Ft	4,0 megapixeles érzékelő, optika: 38–152 mm	jó képminőség, sok szolgáltatás
Pentax Optio 555	❍	215 000 Ft	5,0 megapixeles érzékelő, optika: 37–187 mm	nagyon kicsi, mégis ötszörös zoomja van
Sony DSC-V1	❍	220 000 Ft	5,0 megapixeles érzékelő, optika: 34–136 mm	nagyon jó felbontás, gyors autofókusz
Canon EOS 300D	MPCM 2003/12	319 990 Ft	6,3 megapixeles érzékelő, optika: cserélhető Canon EF, Canon EF-S típusok	kiváló képminőség és kezelőfelület, sok szolgáltatás, nagyon jó ár/teljesítmény viszony

Routerek otthoni használatra	Hol írtunk róla?	Ár	Fő tulajdonságok	Megjegyzés
SMC Barricade 7004VBR	MPCM 2003/7/104, Vásárlási Ajánlat	15 500 Ft	4 portos switch, tűzfalfunkciók, DHCP szerver	az általunk tesztelt legolcsóbb, megbízható termék
Edimax BR-6104P	MPCM 2003/7/104, Tesztgyőztes	17 200 Ft	4 portos switch, printerszerver, tűzfalfunkciók, DHCP szerver	a legjobb ár–teljesítmény (szolgáltatás) viszony, beépített printerszerver
Surecom EP-9510AX	MPCM 2003/8/103, Vásárlási Ajánlat	30 800 Ft	4 portos switch, tűzfalfunkciók, DHCP szerver, wireless támogatás	az általunk tesztelt legolcsóbb wireless szabványt támogató router
Ravotek Ravo W54-RT	MPCM 2003/8/103, Tesztgyőztes	49 500 Ft	4 portos switch, tűzfalfunkciók, DHCP szerver, wireless támogatás (54 Mbit/s-os)	szolgáltatásaihoz képest olcsó ár
Draytek Vigor 2200W Plus	MPCM 2003/8/103, Különdíj	75 900 Ft	4 portos switch, tűzfalfunkciók, DHCP szerver, ISDN backup, wireless támogatás	rendkívül megbízható, ISDN tartalék kapcsolat, wireless és VPN támogatás

❍ *nem írtunk róla*

Sponga Tamás

Még többet a Javából!

SUN MICROSYSTEMS, ACER, GATEWAY, SAMSUNG, TOSHIBA, TSINGHUA

A Sunnak a Microsoft ellen indított úgynevezett Java-perben az a célja, hogy a bíróság kötelezze a redmondi céget a Java futtatókörnyezet legfrissebb verziójának Windowsba történő beépítésére.

A Sun eközben nem üldögél nyugodtan, sorra megegyezik a nagy PC-gyártókkal, hogy az előre telepített operációs rendszerekre mindjárt a legújabb JRE-t is ráhúzzák. Az Apple jelentette be legkorábban, majd a Dell és a HP a nyáron – egy időben –, hogy a 2003 harmadik negyedévében megjelenő új gépeik már telepített JRE-vel jelennek meg. Szeptember végén újabb öt nagy PC-gyártóval (Acer, Gateway, Samsung, Toshiba, Tsinghua Tongfang) egyezett meg a Sun, miszerint azok is hamarosan (még idén) elkezdik a Java telepítését, Kína harmadik legnagyobb PC-gyártója, a Tsinghua Tongfang pedig az első olyan cég, ami licenceli az ázsiai országban a Javát.

A Sun számításai szerint – a megállapodások következményeként – az asztali számítógépek több mint felén lesz hamarosan Java futtatókörnyezet.

- www.acer.com
- www.edu-inf.com/thtf/english/
- www.gateway.com
- www.samsung.com
- www.sun.com/java/
- www.toshiba.com

A kampány beindult

MICROSOFT

A Microsoft következő operációs rendszerének (fejlesztői nevén Longhorn) már megkezdődött a reklámozása. Ennek egy része nem hivatalos „reklám", de az elcsepegtetett hírek, képernyőfotók, „véletlenül" a netre kikerülő és letölthető buildek folyamatosan a felszínen tartják az operációs rendszer nevét. A Microsoftnak ez bevált stratégiája, a leghamarabb 2005-ben megjelenő Longhornról már előadásokat tartanak a Microsoft vezetői – például Los Angelesben, az október 26. és 30. között megrendezett fejlesztői konferencián (Professional Developer Conference – PDC).

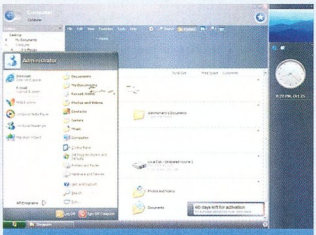

Még két-három év a megjelenésig, de a netet már elözönlötték a Longhorn képernyőmentései

A konferencia egyik kiemelt témája a Longhorn felépítésének és a Microsoft ezzel kapcsolatos jövőbeni terveinek taglalása – illetve a szoftverfejlesztők meggyőzése arról, miért érdemes az új operációs rendszerre programokat írogatniuk. A cég erősen bizonygatja, hogy a stratégia legfontosabb elemei közé bevették a biztonságot, sőt, ezt már régebben meghirdették a jelenlegi rendszerek esetében is, de eddig eléggé légbuborékszerű a bevállalás... Az igyekezet nem véletlen, ugyanis erősen emelkedik a nyílt forrású operációs rendszerek és az azokon fejlesztett, ugyancsak nyílt forrású alkalmazások népszerűsége.

A Longhorn sikere nagyban függ attól, hogy megjelenésekor mennyi és milyen alkalmazás lesz hozzá, ami kihasználja a rendszer képességeit.

- http://msdn.microsoft.com/events/pdc/
- http://pdc.xbetas.com/content.php?page=4050

Daráló

MANDRAKESOFT

A népszerű Mandrake Linux új, 9.2-es verziója érdekes hiba miatt került az érdeklődés középpontjába. Ha az operációs rendszert LG gyártmányú CD-meghajtóról telepítik, azt fizikailag képes elrontani. Mivel a Dell előszeretettel építi gépeibe az LG meghajtóit, a hiba náluk fokozottan jelentkezhet. Ahol biztosan előfordul rongálás: CRD-8322B, CRD-8400B (IBM PC 300 PL), CRD-8400C, Compaq CRD-8402B, CRD-8482B (Dell Optiplex GX1), GCR-8523B. A hibát az agyonjavítgatott kernel okozza.

A Mandrake éppen csak kiadta a disztribúció új verzióját, napokon belül lelepleződött egy halom hiba, amihez több száz Mbyte-os javítócsomagot jelentettek meg. A CD-darálás jelensége pedig végképp nem jött jól a francia cégnek most, amikor talán enyhíthette volna pénzügyi gondjait.

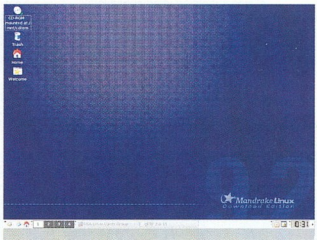

Mandrake Linux 9.2 – új verzió, sok nyűg

- www.mandrakelinux.com/en/errata.php3
- www.mandrakeusers.org/viewtopic.php?t=8886

Betonfal

SMOOTHWALL.ORG

A linuxos tűzfalak, átjárók között nagyon népszerűek azok, amelyek feltelepíthetők gyengébb vasra is, és rövid konfigurálás után akár a lépcsőházban vagy a pincében is elketyegnek úgy, hogy évekig nem kell hozzányúlni. 2000-ben fogott neki néhány fejlesztő egy olyan alkalmazás megírásának, melynek a következő tulajdonságokat szánták: hatékony védelem a helyi hálózatokhoz, egyszerű telepítés, ne kelljen hozzá Linux-gurunak lenni, a hálózati kártyák széles körét támogassa, többféle hálózati és netkapcsolatot támogasson, egyszerű legyen a kezelése.

Az IpCophoz hasonló mini disztribúció a SmothWall Express, aminek megjelent a 2.0 beta7 verziója. Az egyszerű adminisztrációs felületű tűzfalprogram újdonságai: 2.4.22-es kernel, Red Hat 8.0 magra frissítés, BeWAN PCI ADSL kártya támogatása, biztonsági frissítések 2.0 beta6-ról, konfiguráció mentése és visszaállítása, halado TCP hálózati opciók, továbbfejlesztett squid konfiguráció. A GNU GPL alá tartozó alkalmazás új bétája letölthető.

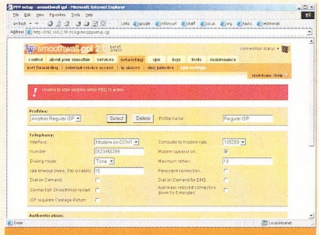

SmoothWall Express – egyszerű konfigurálás, hatékony védelem

- http://smoothwall.org/
- http://smoothwall.org/beta/releases/pendolino.html

Apple

Támad a fekete párduc

Az Apple Mac OS X operációs rendszerének legújabb, 10.3-as, úgynevezett Panther verziója, valamint annak Server változata az előzetes várakozásoknál korábban, 2003. október 24-től már megvásárolható. A Mac OS X 10.3 Panther és Mac OS X Server 10.3 Panther változatok több mint 150 technikai újdonságot, új szolgáltatást tartalmaznak – köztük a továbbfejlesztett Finder programot, amely minden eddiginél kényelmesebb hozzáférést biztosít a gyakran használt mappákhoz és anyagokhoz, az Exposé technológiát, amely egyszerre láthatóvá teszi az összes nyitott ablakot, valamint az iChat AV videokonferencia-szoftvert.

A MacOS 10.3 teljesen újratervezett Finder programja hatszor gyorsabban tud file-okat keresni, mint a korábbi verziók. Egyetlen, kényelmesen elérhető listába gyűjti a felhasználó kedvenc mappáit, köteteit, kiszolgálóit, iDisk meghajtóját,

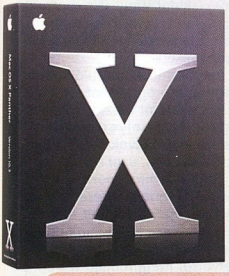

A Mac OS X 10.3 Panther minimalista doboza látványos multimédiás szolgáltatásokat nyújtó terméket rejt

melyek egyetlen kattintással elérhetők. Az új Finder lehetővé teszi a hálózat dinamikus felfedezését is: a kényelmes csatlakozást Mac, Windows és Unix kiszolgálókhoz.

A Mac OS X Server 10.3 Panther változat a legfejlettebb, nyílt forráskódú kiszolgálószoftver-komponenseket integrálja az Apple könnyen használható adminisztrációs eszközeivel – így kényelmes megoldást kínál a nyílt forráskódú kiszolgálótechnológiák bevezetésére Mac, Windows és Unix kliensek számára. Az új szolgáltatások közül érdemes kiemelni a továbbfejlesztett Server Admin programot, melynek segítségével rendkívül egyszerűvé válik a nyílt forráskódú kiszolgálószoftver-összetevők beállítása, az Open Directory 2 komponenst, mely jól skálázható LDAP és Kerberos autentikációt tesz elérhetővé, a Windows klienseket támogató Samba 3 kiszolgálót, a Postfix SMTP és Cyrus POP/IMAP kiszolgálókat fejlett szűrő szolgáltatásokkal, valamint a J2EE alkalmazások futtatását lehetővé tevő JBoss alkalmazáskiszolgálót.

Apple Hungary IMC (HDSys Kft.)
☎ 250-3260
www.apple.hu

Novell Magyarország, VirusBuster

Kisvállalati szoftvercsomag szinte ingyen

A Novell Magyarország és a VirusBuster Kft. akciója keretében a magyarországi kisvállalkozások a csatlakozást követően minél felkészültebben vehetik fel a versenyt az Európai Unióban működő versenytársaikkal. Ennek jegyében a kisvállalkozások gyakorlatilag ingyen juthatnak hozzá a Novell Hálózati Alapcsomaghoz, illetve a VirusBuster vírusvédelmi termékeihez.

A két társaság összesen közel 250 ezer forint értékű szoftvercsomag használatát biztosítja az akcióban részt vevő kisvállalatok számára, és arra számít, hogy az elkövetkező hónapokban mintegy ötszáz kisvállalat él ajánlatukkal, amellyel teljes értékű informatikai hálózatot építhetnek ki. Az alapcsomaghoz való hozzájutás rendkívül egyszerű: az érdeklődő kisvállalatnak csupán fel kell keresnie a Novell hozzá legközelebb eső hivatalos viszonteladóját, ahol mindössze az adathordozó költségét, mintegy 2000 forintot, valamint igény szerint a telepítéssel járó költséget kell kifizetnie.

A Novell Hálózati Alapcsomag a Novell Kisvállalati Csomag 6 ingyenes, háromfelhasználós változata, amely egy teljes értékű informatikai hálózat kiépítését teszi lehetővé kisvállalatok számára. A Novell Kisvállalati Csomag 6 a Novell legfrissebb, kifejezetten a kisvállalati piachoz kialakított termékcsomagja: egyszerű hálózatfelügyeletet és internetkapcsolatot, megbízhatóságot és teljesítményt, rugalmas ár- és licencrendszert, valamint hatékony eszközöket biztosít a kommunikáció javításához.

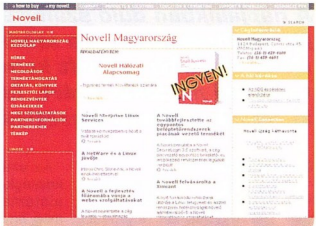

A Novell Kisvállalati Csomag magyar nyelvű ismertetője a cég webhelyén

A Novell Hálózati Alapcsomag összes komponense teljes értékű termék. Az egyedüli korlát, hogy az alapcsomag három felhasználó kezelését támogatja, további felhasználói licencek a Novell viszonteladóitól vásárolhatók. A CD-n található licencek az ingyenes regisztráció és aktiválás után egy időkorlát nélküli, háromfelhasználós hálózat kialakítását teszik lehetővé.

www.novell.hu
www.vbuster.hu

Data Access Worldwide

Visual DataFlex 9.1 béta

A Data Access Worldwide bejelentette a Visual DataFlex 9.1 béta-verzióját, amely többrétegű alkalmazástechnológiája révén windowsos és internetes adatbázis-kezelő alkalmazások készítésére és telepítésére alkalmas – a termék történetében első ízben egységes környezetben.

Az új verzióban a windowsos és internetes alkalmazások közös technikai alappal rendelkeznek, amely meg tudja tartani a két környezet szinkronitását minden jövőbeni fejlesztés és telepítés esetén. Ez a technikai váltás nagyobb termelékenységet, könnyebb használatot és fejlesztést jelent a felhasználóknak. A változásra új terméklogó és bejelentkező képernyő, valamint grafikus kezelőfelület is felhívja a figyelmet.

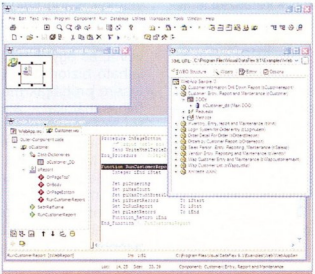

Webalkalmazás készítése a Visual Data Flex 9.1 Studio grafikus környezetében

A Visual DataFlex 9.1 Studio a VDF 9.0 IDE és a WebApp Studio 3 minden tulajdonságát egységes fejlesztőkörnyezetbe ágyazva tartalmazza – az új szolgáltatások mellett. A Visual DataFlex 9.1 Web Application Server a WebApp Server 3 nagyobb teljesítményű utódja.

A fejlesztőkörnyezet az Electos Content Management System teljes, telepítésre kész webtartalom-felügyelő rendszert is magában foglalja, amely a Web Application Serveren fut. További újdonság, hogy a fordító most már a webalkalmazásokat is le tudja fordítani, és a dokumentáció is számos változtatással szolgál. A Data Access Worldwide nyílt béta-programjához való csatlakozás feltételeiről a lenti hírcsoporton olvashatnak.

nextsw@nextsw.hu
news://news.dataaccess.com
www.dataaccess.com

Vírushíradó

Több lábon álló kártevők

A napjainkban dúló számítógépes fertőzések esetében jól megfigyelhető az a tendencia, hogy a féregprogramok írói újabb és újabb rafinált kombinációkban alkalmazzák a különféle terjedési módokat azért, hogy az általuk létrehozott számítógépes kártevők a lehető legszélesebb körben elterjedjenek.

Dévényi Viktor

Ezek a károkozók már nemcsak egy, esetleg két terjedési metódust alkalmaznak, mint régebbi társaik – gondoljunk itt például az egyszerű, csak elektronikus levelekben terjedő férgekre –, hanem akár három-négy (esetleg még ennél is több) különböző szaporodási módot is ismernek. Egy, a korral haladó féregíró által megírt igazi, „modern" féreg a hagyományos levelekben való terjedés mellett saját másolatainak szétszórására használhatja fel az igen nagy népszerűségnek örvendő file-cserélő (P2P) hálózatokat (például KaZaA, eDonkey) is, de a csevegőhálózatok (például ICQ, IRC) felhasználói sincsenek tőlük biztonságban. Egy további, nagyon gyors terjesztési lehetőséget jelentenek a hírcsoportok (például Usenet News).

A felsorolásból nem hiányozhatnak a helyi hálózatokon is terjedő, általában valamilyen biztonsági hiányosságot (például gyenge vagy hiányzó jelszavak a megosztásokon), protokoll- vagy programhibákat kihasználó kártevők sem. A lista még korántsem teljes, hiszen e szaporodási módok köre ezután is könnyen bővülhet.

A nagyszámú, médiában is visszhangot kapott vírusincidens miatt lassan az otthoni felhasználók is kezdik felismerni a rosszindulatú programok elleni védelem szükségességét. Óvatosabban kezelik az ismeretlenektől kapott e-maileket, egyre többen telepítenek vírusellenes programot, és talán a programhibákat kijavító patch-ek is mind több számítógépre jutnak el. Éppen ezért a kártevők íróinak is fel kell kötniük az alsóneműt, ha azt akarják, hogy kedvenceik elterjedjenek. Kártevőiket úgy kell megírniuk, hogy azok egyszerre több lábon álljanak, azaz több terjedési technikát is ismerjenek.

Az alábbiakban egy kis érdekességként, illetve a fent leírtak alátámasztására vizsgáljunk meg egy október közepén megjelent féregprogramot, amely szaporodási lehetőségeit tekintve igazán sokrétű program.

TORVIL.B Névváltozatai: Torvil, Torvil.B, Torvel. A Torvil.B féreg sokrétű tulajdonságokkal bír az eredeti Torvil.A jelentősen továbbfejlesztett változataként. E program több hordozóközegen – file-cserélő hálózatokon, hírcsoportokon, e-mailen, IRC-n és helyi hálózaton – keresztül is képes terjedni. A program 65 536 byte méretű, Delphi programnyelven írták és ASPackkal tömörítették.

A település során a kártevő bizonyos belső változóktól függően különböző helyekre másolhatja be magát. Ezek a helyek az alábbiak lehetnek: %WinDir%\spool[xyz].exe, %WinDir%\SMSS[xyz].exe vagy %WinDir%\svchost.exe, ahol [xyz] egy változó karaktersorozat.

A települési folyamat során ezek mellett még néhány, a saját működéséhez és az automatikus induláshoz szükséges regisztrációs bejegyzést is létrehoz.

• Terjedés e-mailen keresztül: a féreg különféle tárgyú és szövegű leveleket tud küldeni, amelyekhez különböző nevű csatolt file-okat kapcsol. E levelekhez a szükséges információkat, azaz a tárgysort, a levél törzsében található szöveget és a csatolt file-ok neveit egy előre eltárolt listából veszi.

A fentiek mellett még olyan leveleket is tud küldeni, amelyek úgy tűnhetnek a címzett számára, mintha a Microsofttól érkeztek volna, és egy, a mellékletben található biztonsági javítás telepítésére próbálják meg rávenni a felhasználókat – a mellékletben természetesen a féreg lapul. A kártevő a levelek elküldéséhez saját SMTP motorját használja.

• Terjedés IRC-n keresztül: itt a program nem sokat teketóriázik, egyszerűen megpróbálja magát elküldeni az IRC csatornákon át a többi felhasználónak.

• Terjedés helyi hálózaton keresztül: a kártevő megpróbál hozzáférni a LAN-ra kapcsolt többi géphez a Windows IPC, c, d$ és admin$ rejtett hálózati megosztásainak segítségével. Ha sikerül, akkor „Reminder .exe" néven megpróbálja bemásolni magát a windows, win98, win95, winnt vagy winxp nevű mappákba a távoli gépen, és az új másolatok időzített indításáról is gondoskodik.

A megosztásokhoz való hozzáféréshez a programtestben eltárolt jelszólistáról veszi a – sajnos nagyon sok helyen használt gyenge – jelszavakat, mint például: abc, qwer, user stb.

• Terjedés hírcsoportokban: a féreg a Useneten keresztül is megpróbálja másolatait terjeszteni úgy, hogy a programban eltárolt mintegy 160 hírcsoportszerverrel megpróbálja felvenni a kapcsolatot, és megkísérli továbbküldeni magát az egyes hírcsoportoknak.

• Terjedés file-cserélő hálózatokban: a Torvil megpróbálja magát bemásolni a KaZaA, az eDonkey és a Xolox klienseinek megosztott könyvtáraiba, többek között olyan népszerű programok neveit felhasználva, mint a Norton Antivirus, a Microsoft Office vagy a Macromedia Studio.

A féreg veszélyességét főként az adja, hogy megpróbálja a futó vírusellenes és tűzfalalkalmazásokat leállítani, védtelenné téve a számítógépet a többi kártevő és számítógépes bűnöző ténykedéseivel szemben.

A kártevő tartalmaz még egy olyan eljárást is, amely végtelen ciklusban DOS ablakokat nyit meg és zár be, amelyekben egyetlen sornyi szöveg látható – ez az aktuális időt és a féregfile nevét tartalmazza.

A Trend Micro, az F-Secure és a Kaspersky Anti-Virus programok 2003. október 20-ai adatbázisokkal már felismerik a kártevőt.

Havi statisztika

Sor.	Százalék	Érték	Vírusnév
1.		44.75	I-Worm.Sobig
2.		36.50	I-Worm.Swen
3.		6.50	I-Worm.Mimail
4.		2.52	I-Worm.Klez
5.		2.35	I-Worm.Lentin
6.		0.81	I-Worm.Tanatos
7.		0.68	I-Worm.Dumaru
8.		0.35	Worm.Win32.Lovesan
9.		0.14	Worm.P2P.SpyBot
10.		0.11	Win95.CIH
11.		0.09	Backdoor.SdBot
12.		0.09	I-Worm.Ganda
13.		0.08	VBS.Redlof
14.		0.08	Win32.Parite
15.		0.08	Worm.Win32.Welchia
16.		0.08	Win32.FunLove
17.		0.07	I-Worm.Roron
18.		0.07	Backdoor.Optix.Pro
19.		0.07	I-Worm.Fizzer
20.		0.05	Macro.Word97.Thus

2003. szeptemberi vírusstatisztika
(forrás: Kaspersky Lab)

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.**, a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

Amire egy **fókának** szüksége van

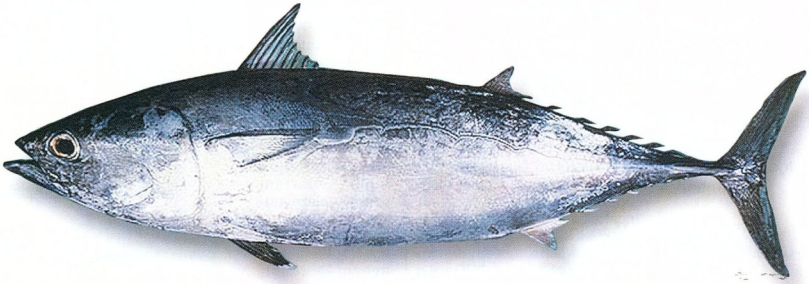

Neked pedig gyors és megbízható netre

Válassz minket, velünk valóban a legolcsóbban netezhet **mindenki**

15 órás negyedéves díj fizetés esetén a havidíj **1.999,- Ft**
40 órás negyedéves díj fizetés esetén a havidíj **4.999,- Ft**
100 órás negyedéves díj fizetés esetén a havidíj **7.999,- Ft**

Az új modemes Kombi csomagok tartalmazzák az internetes telefon hívások díját is!

Fóka lakásba, minek?

enternet.hu (1) 888 2001

enternet
INTERNET MINDENHOL

CIKKEK A CD-KRŐL

TELJES VERZIÓ
Personal Passworder 2.61
Magyar PC Magazin
kiadás . . . . . 106. oldal

LINUXOS VÁLOGATÁS
TkFTP . . . . . 96. oldal

ALTERNATÍVA
Amigás és OS/2-es
válogatás . . . . . 123. oldal

SZERSZÁMOSLÁDA
AMP WinOFF 4.10 . . . . . 92. oldal

JÁTÉKDEMÓK
FIFA 2004 . . . . . 156. oldal
Gorky Zero . . . . . 156. oldal
Halo . . . . . 156. oldal

KIKAPCSOLÓDÁS
Apple iTunes
for Windows . . . . . 99. oldal
DVD-ajánló . . . . . 152. oldal
Mi az a scene? . . . . . 126. oldal

HONOSÍTÓ MŰHELY
CommTraffic 2.0
Build 2040 . . . . . 96. oldal
Desktop Sidebar 1.03
Beta 48 . . . . . 98. oldal
POPFile 0.20.2 . . . . . 98. oldal

FREEWARE CSOKOR
GCalc (Java) . . . . . 94. oldal
Abilon 1.3 . . . . . 96. oldal
EFTP 3.1.3.82 . . . . . 98. oldal
JetLinks 1.2.0.5 . . . . . 97. oldal
MagicKillah 1.50 . . . . . 98. oldal

SAC-VÁLOGATÁS
CheckMail 1.4 . . . . . 96. oldal

PRÓBAVERZIÓK
SWiSHmax 1.0 . . . . . 95. oldal
Xara Webstyle 4 . . . . . 94. oldal

Barangolás CD-inken

Kincstár

Lottó ötös helyett e hónap főnyereménye az OpenOffice.org 1.1-es magyar kiadása. Az előző számunkban tett ígéretünkhöz híven linuxos és windowsos kiadásának is helyet szorítottunk korongjainkon.

Magyar PC Magazin

Szorítottunk, mert megint csak kifogytunk a helyből. Remélhetőleg utoljára, hiszen a karácsonyi ünnepek előtt megjelenő januári számunkban már csak egy korong lesz, egy DVD! Négy és fél gigabyte teletöltve izgalmas anyagokkal. A tartalom legyen meglepetés, annyit azonban már most elárulhatunk, hogy előfizetőinknek egy fillérrel sem fog többe kerülni a mostantól minden számunkhoz járó DVD-vel a lap. Azoknak sem kell sokkal mélyebben a zsebükbe nyúlniuk, akik újságosnál szerzik be lapunkat: a DVD-s Magyar PC Magazin „baráti áron" kerül a standok polcára.

Legutóbbi kérdőívünk visszajelzése szerint olvasóink túlnyomó többségének gépében már ott figyel a DVD-olvasó, a maradék keveseknek karácsonyra ajánljuk egy meghajtó beszerzését. Szerencsére a DVD-olvasók ára épp mélyrepülésben van – bár ha a kereskedők hírét veszik terveinknek, lehet, hogy árat emelnek... Ideje tehát a boltba sietni!

Addig is itt az utolsó CD-trió, amire nemcsak irodai programcsomag került.

Rég volt utoljára BeOS-es összeállítás CD-nken. Bár még nem a Zetához, csak a korábbi, 5-ös BeOS-hez gyűjtöttük össze az újdonságokat. Sajnos itt is gondot okozott a helyhiány, de a DVD ezen is változtat majd.

Mint már többször írtuk, korongjainkon nem csökkent a linuxos anyag, cikkeinkben viszont törekszünk a multiplatformos – tehát Linuxon is futó – alkalmazások bemutatására. CD-nk szerszámosládájába most egy igazi linuxos unikum került Schidt Szabolcs jóvoltából: minden idők legrészletesebb és legfrissebb kernelfordítási leírása, mintegy harminc nyomtatott oldal terjedelemben, magyarul!

INTERNET MINDENEKFELETT

Decemberi fókusztémánk az internetes kommunikáció. CD-nkre is bőven jutott hát a tárgyhoz tartozó programokból. A lapban bemutatott alkalmazásokból itt egyet szeretnénk kiemelni, a Personal Passworder Magyar PC Magazin kiadását. Ha már nem tudjuk fejben tartani ezernyi jelszavunkat, jól jön ez a program. Elég egy jelszót megjegyezni, a többit rábízhatjuk a feltörhetetlen Passworderre.

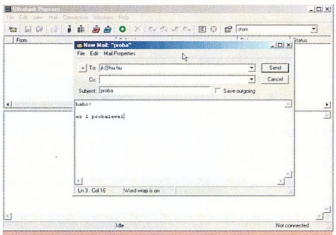

Popcorn, a hordozható levelezőkliens

Már csak két apró, de hasznos netes programot kell bemutatnunk, mindkettő a SAC-gyűjteményünket gazdagítja.

A Szoftver Gyorstesztben bemutatott CheckMail és a WinAntiSPAM 1.18 (\sac\comm\was118.zip) együttes használatával ütős védelmet fabrikálhatunk gépünkre a kéretlen levelek ellen. A program a következő elven szedegeti ki a spameket: megnézi, hogy a beérkező levél feladója szerepelte az akkreditációs listán. Ha igen, továbbengedi a levelezőkliens felé, ha nem szerepel, akkor megnézi, hogy nincs-e rajta a tiltott címek listáján, és ha ott megtalálja, rögtön törli is a levelet. Ha teljesen ismeretlen címről jön a levél, akkor egy azonosító kérést küld a feladó felé. Mivel a spamek többségének nem azonosítható a feladója, ezzel a módszerrel a spammerek többsége lebuktatható. Az akkreditációs és a tiltott címek listája tetszőlegesen szerkeszthető. Az első indításkor néhány beállítás szükséges, szerencsére ennek menetét a súgó pontosan leírja. A népszerű levelezőkliensekkel – Outlook, Pegasus, Eudora, IncrediMail stb. – használható.

A WinAntiSPAM elbújik a Tálcán és csendben teszi a dolgát. Ami spam átférkőzik rajta, azt a CheckMail segítségével kézzel kiszedegethetjük. A 30 napos próbaverzió magánhasználatra 30, üzleti felhasználásra 200 USD-ért regisztrálható.

Az *Ultrafunk Popcorn* program (\sac\comm\popcorn*.zip) fejlesztője egyszerű levelező klienseként hirdeti programját, de az első ismerkedés után kiderül, sok mindent tud a program. Igaz, a mérete rendkívül kicsi, így szerzője ajánlja, hogy tartsuk egy floppyn, és bárhol tudunk levelezni vele, ahol találunk egy Windowst futtató gépet valamilyen internetkapcsolattal. A telepítéskor nem írogat semmit a regisztrációs adatbázisba, így egyáltalán nem gépfüggő – saját hordozható .ini file-ja van. Tetszőleges számú felhasználói profilt hozhatunk létre benne. Kiválóan használható olyankor, amikor a POP accountot akarjuk megtisztítani a spamektől, a vírusos levelektől vagy a túl nagy csatolt file-októl. A Popcorn teljes mértékben immunis a csatolmányban érkező HTML vírusok, scriptek, trójai férgek ellen. Természetesen nemcsak fogadni, hanem küldeni is lehet vele leveleket (E)SMTP protokollon keresztül, amiket a saját beépített szerkesztőjével lehet megírni.

A felsoroltakon kívül nagyon sok jó tulajdonsága van még – mindez alig több mint 200 Kbyte-ba sűrítve.

A Popcorn kétféle módban használható: otthoni felhasználásra freeware – ilyenkor korlátozott a postaládák és felhasználói profilok száma. Ha megtetszik és shareware-ként használjuk, akkor korlátlan számú accountot és felhasználó profilt definiálhatunk. Ennek ára 20 USD. PCM

hogy mindent arra használjon, amire kitalálták...

A DocuSYS egy olyan komplex informatikai szolgáltatás csomag, melyet cégünk a több mint 15 éves informatikai, és elektronikus dokumentum kezelési rendszerek fejlesztésében, szervizelésében, valamint üzemeltetésében szerzett szakmai tapasztalataira támaszkodva alakított ki a nagyvállalatok, állami intézmények és önkormányzatok számára.
www.docusys.hu

DOCUSYS

A DocuSYS logo és név a Delta Elektronik bejegyzett védjegye.

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

A szakértő szoftverkereskedő

Vásárlás előtti ingyenes szaktanácsadással segítjük Önt a megfelelő szoftver kiválasztásában!

Egyedi szoftver regisztrációk
Internetes beszerzések
Hagyományos dobozos szoftverek
Mennyiségi liszenszek

Vásároljon közvetlenül az importőrtől!

Országos hálózatunk bővítéséhez viszonteladók jelentkezését várjuk!

Total Commander, WinRAR, WinZip, Netterm, Multi-Edit, Mdaemon, Sygate, VMWARE

csak néhány név a képviselt termékek, gyártók listájából.

Az igazi választékot nálunk találja!

KÜLÖNLEGES DESIGNNAL RENDELKEZŐ, KÖNNYEN SZERELHETŐ HÁZAK, CE ÉS MEEI MINŐSÉGI TANÚSÍTVÁNNYAL. PIV-ES HÁZAK 2 ÉV GARANCIÁVAL.

Mycom

MYCOM KFT. 1115 BUDAPEST, KELENFÖLDI ÚT 2. T: 204 5444, 204 5464
FAX: 204 7444 E-MAIL: MYCOM@MYCOM.HU WWW.MYCOM.HU

COOMP-KER

COOMP-KER KFT. 1097 BUDAPEST, NÁDASDY U. 6. T.: 215 2923, 216 8206
FAX: 216 1163 E-MAIL: COOMP-KER@COOMP-KER.HU WWW.COOMP-KER.HU

ACORP INTERNATIONAL

ACORP INGYENESEN HÍVHATÓ ZÖLD SZÁM: 06/80 204082

Szerszámosláda: AMP WinOFF 4.10

A főkapcsoló

Nem mindenki szereti a számítógépét bekapcsolva magára hagyni. Egyesek takarékossági, mások tűzvédelmi okok miatt kapcsolják ki, de megeshet, hogy csak a hardvert szeretnék kímélni, esetleg az illetékteleneket akarják távol tartani rendszerüktől.

Bata László

A Windowst sajnos csak kézi leállításra készítették fel, ha az aktuális munka távollétünkben ér véget, egy automatikus kikapcsolóprogram után kell néznünk. Az AMP WinOFF kategóriájában talán a legjobb ilyen program, ráadásul magánfelhasználásra ingyenes.

Tudását mindössze három, fülekkel lapozható ablakba osztották szét, lássuk, mit is tehetünk vele!

SHUT DOWN PROGRAMMING

Ez a főablak. Mint neve is mutatja, itt tudjuk a kikapcsolási parancsokat végrehajtatni. A *Shut down mode* panelen a hét plusz egy fő „kikapcsolási" mód választható ki. Lehetőségünk van bontani a telefonkapcsolatot *(Hang up modem)*, újraindítani *(Restart)*, hibernálni, „elaltatni" *(Suspend)* vagy zárolni *(Lock computer)* a számítógépet, esetleg csak kijelentkezni *(Log off)*.

Az egy plusz egy legfontosabb kikapcsolási lehetőség a *Shut down*, illetve a *Power off*. Előbbi Windows 9x/Me-n, utóbbi NT/2000/XP-n működik. Ez a rendszerfüggő szétválasztás egyébként több más kikapcsolóprogramból hiányzik, ezeknél csak reménykedhetünk, hogy az adott program helyesen határozza meg az adott operációs rendszerhez szükséges leállítási metódust.

Egyébként a WinOFF sem tesz csodát, ha a hét alaphelyőség valamelyikére rendszerünk képtelen lenne, ő sem tudja végrehajtatni. Azaz nem fog hibernálni hibernálhatatlan gépeket, és Windows 95-ünk alatt sem fogja a gépet kikapcsolni, ha az alkalmatlan rá. Legfeljebb a szokásos, *Most már biztonságosan kikapcsolhatja a számítógépet!* feliratig jutunk el.

A kikapcsolás módjának kiválasztását követően a *Shut down mode* panel bal oldalán megadott idő eltelte után, vagy akár azonnal leállíttathatjuk a gépet, illetve e felett beállítható az időpont órapercre, illetve dátumra is.

A legérdekesebb leállítási feltétel azonban a jobb oldalon felül elhelyezkedő *Shut down system when the CPU is idle:* panel. Itt megadhatjuk, mekkora kihasználatlan, szabad CPU-kapacitásnál történjen valami. Természetesen szabad CPU-nk az után van, miután lefutott egy CPU-igényes alkalmazás, mondjuk egy videotömörítés. Beállítható a határérték százalékban és a biztonságos detektáláshoz szükséges türelmi idő, de kitiltható itt a mindezt esetlegesen megbolondító képernyővédő indulása is.

Pár gondolat a processzorterheltségtől függő leállítás paraméterezéséről.

- A beállítható százalék pont a fordítottja a Windows Feladatkezelőben (Task Managerben) látható értékeknek; ott a processzorterhelés van kijelezve, itt a fennmaradó szabad kapacitást kell beírni. Nehogy összekeverjük, mert túl korán fog kikapcsolni gépünk!
- Az alkalmazások eltérő processzorteljesítményt igényelnek, egyesek akkor is elég sokat „eszenek", amikor már semmi hasznosat sem végeznek, csak a felhasználó parancsaira várnak. Azaz érdemes először megfigyelni a lekapcsoltatás előtt az adott alkalmazás „szokásait". A program 95%-os alapbeállítása többnyire megfelelő, de sosem tudhatjuk előre...
- Soha ne tegyük 100%-ra a lécet, az operációs rendszer is „kavar" rendszeresen a háttérben, lehet, hogy emiatt nem fog kikapcsolni a WinOFF.
- A türelmi időt ne vegyük túl rövidre. Egy magas processzorigényű alkalmazás is meg-megpihenhet pár másodpercre, baj, ha a WinoFF azonnal kinyomja ekkor a főkapcsolót. Három perc türelmi idő elég szokott lenni.

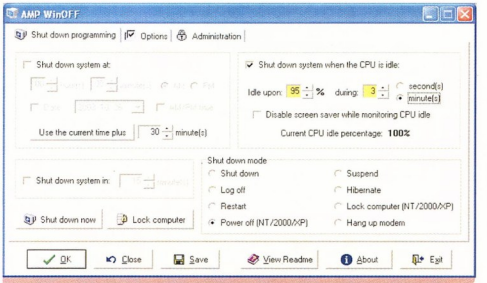

Pár kattintás, és magára hagyhatjuk a gépet!

OPTIONS

Mielőtt megnyomnánk az érvényesítéshez az *OK* gombot, érdemes benézünk az *Options* lapra is! A WinOFF leghasznosabb, mások által nem ismert lehetőségeit itt állíthatjuk be.

A *Force shut down* módot érdemes bekapcsolnunk. Több program, amikor megkapja kilépési parancsát, még visszakérdez, mentse-e beállításait, illetve tényleg ki akarunk-e lépni. Azaz vár az emberi beavatkozásra napestig, a Windows meg nem áll le. Az erőltetett kikapcsolás nem lacafacázik, kirúgja az okoskodó programot, majd végrehajtja a leállítási parancsot.

Sokan azért félnek az automata kikapcsolóprogramoktól, mert nem láthatják a távollétükben futott, majd kilőtt program esetleges hibaüzeneteit. A WinOFF kérésünkre hajlandó „lefényképezni" a kilépés előtti képernyőt. A kép BMP-be vagy meghatározott tömörítésű JPEG-be menthető. A kép nevébe bekerülhet az aktuális dátum és rendszeridő is.

A tényleges leállítás előtt lehetőségünk van bontani a telefonvonalat, illetve lefuttathatunk még egy általunk meghatározott programot is. Ennek a programnak viszont ki kell lépnie magától, különben a WinOFF nem fog kikapcsolni.

Beállítható, hogy a tényleges kikapcsolás előtt megjelenjen-e egy figyelmeztető üzenet, illetve mennyi időnk legyen még kézzel közbelépni, ha rosszkor ébredne a WinOFF. Lehetőségünk van még a háttérben futó WinOFF megjelenési formáját, illetve a program nyelvét is beállítani. Sajnos a szerző tervei közt nem szerepel az angol/spanyol átkapcsolás több nyelvre való kibővítése a közeljövőben.

A WinOFF automatikusan elindulhat a Windowszal együtt. Így rendszeres esti vagy munkaidő utáni kikapcsolónak is használható.

ADMINISTRATION

A WinOFF-ot minimális szinten felkészítették rendszergazdai feladatokra is, az *Administration* fülön ezeket lelhetjük meg. Például apuci így előírhatja, hogy a csemete este meddig használhatja a gépet.

Esetünkben ez azt jelenti, hogy ha kell, a program védekezik az eltávolítása és piszkálása ellen. Jelszóval védhetjük a programot, a jelszót nem ismerő felhasználó nem fér hozzá a beállításokhoz. Ha megpróbálja kirúgni a WinOFF-ot a memóriából, az utolsó erejével azonnal leállíthatja a gépet egy, az itt megadott, az alapbeállításoktól akár eltérő metódus szerint.

A dolognak persze csak akkor van értelme, ha a nem kívánt felhasználó már nem tud visszajutni a gépbe (jelszavas bejelentkezés), illetve nem tudja visszaállítani a rendszerórát. Ezt sajnos nem veszi észre a program.

Az AMP WinOFF utóbbi hiányossága ellenére is hasznos segédeszköz, amit még parancssorból és parancsfile-okból való paraméterezett indíthatósága is növel. Utóbbiról részletesebben a *View Readme* gombra kattintva olvashatunk. PCM

>infó

- Fejlesztő: Alberto Martínez Pérez; **www.ampsoft.net**
- A program megtalálható CD-nken, a **\szerszamoslada** mappában

Visual DataFlex

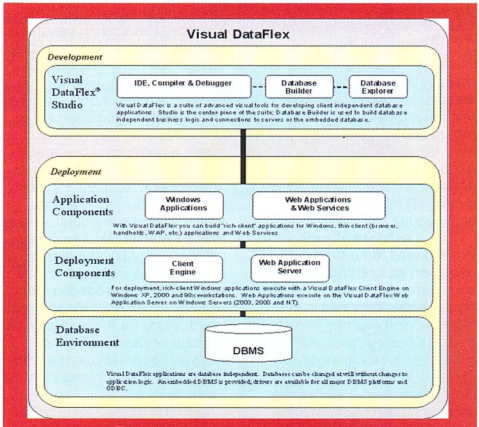

NEXT Software Kft
1119 Budapest, Andor u. 60
www.nextsoftware.hu, www.dataflex.hu
nextsw@nextsw.hu

PROVIMAX
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

ELKÖLTÖZTÜNK!

1149 Budapest,
Tábornok utca 11/a.
(1 percre a Népstadiontól)

Ingyenes tanácsadás:
(06-1) 222-7514
(06-1) 470-0052
www.provimax.hu

Xara Webstyle 4
Teljes oldalak

Weisz Tamás

Az október elején megjelent Webstyle 4 szakított azzal a hagyománnyal, miszerint ő csak a weboldalak egy-egy eleméért felelős, a többit más programokra bízza. Az új Webstyle-lal akár teljes webhelyeket is készíthetünk – bár a szöveges részekhez továbbra is egy szakavatott HTML-szerkesztőre lesz szükségünk.

Csak a változás állandó – tartja a mondás, de a Webstyle esetében ez szerencsére nem vagy nem mindenben igaz. Például a legújabb verzió is megelégszik az elődjének is elegendő MMX-kompatibilis processzorú számítógéppel, 64 Mbyte memóriával és egy 32 bites Windowszal, ám jobban örül, ha legalább 233 MHz-es Pentium II-es processzor és 128 Mbyte memória dolgozik a kezei alá. Az egyetlen markáns változás az igények téren, hogy kicsit több, mintegy 100 Mbyte üres merevlemez-területre tart igényt, de erre is csak azért, mert a 4-es Webstyle-ban nemcsak a 3.1-es verzió sablonjai és a kiegészítő csomag dizájnjai találhatók meg, hanem még ezekhez is hozzátettek pár új csinos mintát.

De nem árt, ha még hagyunk egy kis helyet ezek mellett, ugyanis a Webstyle 4 a jövőben további kiegészítőket tud majd letölteni a Xara webhelyéről – ahogy a neten kifizetett verzióhoz is azonnal letölthetünk további sablonokat.

A Webstyle 1-ben nagyon szép webes gombokat tudtunk készíteni, amelyek különböző állapotait (kikapcsolt, bekapcsolt és aktív) is létrehozhattuk egy gombnyomással. Azután jött a 2-es verzió, amelyik már ezekből a gombokból vízszintes és függőleges gombsorokat tudott előállítani, majd a 3-as, amely a gombsorokhoz már hierarchikus menüszerkezetet is hozzá tudott rendelni. És most itt a legújabb, 4-es Webstyle, amely ezeket a menüket – valamint az emblémákat és címfeliratokat – egy ízléses oldalon el is tudja rendezni, majd ezeket az oldalakat egységesen tudja kezelni. Ez az egységesség azt jelenti, hogy ha megváltoztatjuk a dizájn egyik színét, akkor a program automatikusan a webhelyen található összes elem színét módosítja.

A programhoz tíz különböző oldaltémát és témánként 4-6 oldalelrendezést kapunk. Ha valamely elrendezéshez megadtuk a saját igényeinket – például megváltoztattuk a színt, betűtípust, emblémát stb. –, akkor mindezeket a változtatásokat egyetlen gombnyomással átvezethetjük az adott téma többi oldalelrendezésére is. Így elegendő a főoldalon elvégezni a szükséges beállításokat, utána ezzel már nem kell bajlódnunk a hírek vagy a leírások oldalain.

Természetesen továbbra is működik az a lehetőség, hogy az oldalakat Dreamweaverben (amelyből akár az MX 2004-gyel is együtt tud működni) vagy FrontPage-ben (akár 2003-ban is) tervezzük meg, és ezekbe csak „beszúrjuk" a kívánt elemet, elemeket. Érdemes azt is megemlíteni, hogy a Webstyle 4 JavaScript programjait nemcsak Internet Exploreren és Navigatoron tesztelték, hanem Opera 7-en, Mozzillán, sőt Safarin is.

Úgy vélem, a Webstyle 4 egyik legnépszerűbb, ha nem a legnépszerűbb oldalelrendezései a fotóalbumok lesznek. Az albumokban megjelenítésre szánt képeket először a Photo Album Builderben kell összegyűjteni, elrendezni, szükség esetén a képeket „kicsinosíthatjuk" (elforgatás, körbevágás, színek korrekciója stb.), ellátathatjuk megjegyzésekkel, esetleg megváltoztathatjuk a kezdeti beállításokat (képméret és miniatűrméret). Miután mindezzel megvagyunk, válasszunk ki egy, a képekhez és webhelyünkhöz illő dizájnt – mind a tíz témához tartozik egy-egy fotóalbum. Ezután nincs más dolgunk, mint megadni a sorok és oszlopok számát, valamint a webhelyen található további elemek (menük, címek stb.) jellemzőit – ezeket be is tölthetjük, ha egy korábbi munkánknál már megtettük e beállításokat –, végül elmenteni az oldalakat (hiszen lehet, hogy csak több oldalon férnek el a képek). A Webstyle ilyenkor nemcsak magát a galériát hozza létre, hanem azokat a HTML file-okat is, amelyek a képek nagyított változatainak lapozásához szükségesek.

A CD-nkre került próbaváltozat nem tartalmazza az összes oldaltémát, viszont a beépített egyszerű Photo Editor „szavatossága" sosem jár le.

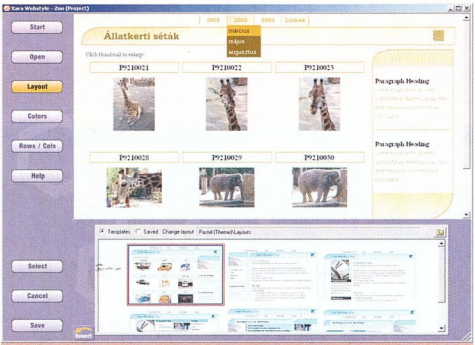

A részekből most már a Webstyle is össze tudja rakni az egészet

- Ízléses webgrafikák egyszerűen (Xara Webstyle 2.0 for PC Magazin) – **PCM, 2003/4/84**
- Fejlesztő: **Xara Group; www.xara.com/products/webstyle**
- Forgalmazó: **Fontoló Stúdió; http://xara.fontolo.hu**
- PC Magazin CD: **\cikkekhez\webstyle4\wstyle4dl.exe**

TESZT: 15 nap, 27 500 Ft

GCalc
Ismét egy zsebszámológép?

Horváth Zsolt

Mielőtt a szoftver neve félrevezetne minket, le kell szögeznem: nem egy újabb csodakalkulátorról van szó – bár tény, a programnak van köze a matematikához. A GCalc sokkal inkább arra szolgál, hogy megismerkedhessünk a függvényekkel – a beírt képlet alapján megjeleníti a függvény képét a koordinátarendszerben. Egyszerre több függvény is ábrázolható, illetve a koordináta-rendszer is torzítható: a kicsinyítés/nagyítás mellett a lineáris lépték helyett kérhetünk trigonometrikus és négyzetes léptéket is. Külön megadható, hogy szögfüggvény esetén radiánban vagy fokokban értelmezendő az x. A program egyik érdekessége a Trace szolgáltatás. Ezt aktiválva a koordináta-rendszer ablakában megjelenik egy „trace-kurzor", mindig a függvényre igazítva, így minden x értékhez a pontosan hozzá tartozó y érték olvasható le.

A GCalcot Javában írták, így platformfüggetlennek tekinthető, futtatásához csupán telepített Java rendszer szükséges.

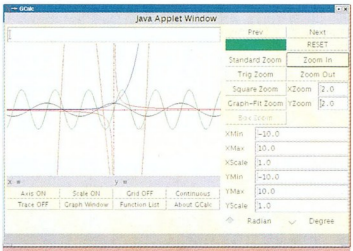

A szögfüggvények és a harmadfokúak békében megférnek egymás mellett a GCalcban

- Fejlesztő: **http://humblestar.net/GCalc**
- PC Magazin CD: **\freeware\GCalc-2.0.***

FREEWARE (GNU GPL)

SWiSHmax 1.0

Flash animációk egyszerűen

Dvorák Bence

A Macromedia Flash animációk készítéséhez ma már nem kell vaskos tankönyveken, Flash-bibliákon átrágnunk magunkat, a SWiSHmax segítségével könnyen és gyorsan készíthetünk flash animációkat és programokat. A SWiSHmax a méltán népszerű SWiSH programcsalád legújabb és egyben legtöbbet tudó tagja.

A programban egy videoszerkesztő programhoz hasonló módon idővonalon kezelhetjük az eseményeket. A kompozíció képeket, hangokat, animációkat, szövegeket tartalmazhat, melyeket számos effektussal tehetünk változatosabbá.

A SWiSH2-ben megismert effektusokkal itt is találkozhatunk, 80 újabb hatás társaságában. Így összesen 230 beépített effektusra bővült a választék, amit persze tovább bővíthetünk saját készítésű, speciális matematikai scripteket és testre szabható vezérlőelemeket tartalmazó hatásokkal.

A rajz eszköztár a vektoros rajzprogramok hagyományos repertoárját vonultatja fel: vonal, ceruza, Bézier-görbék szerkesztése, szöveg beszúrása, kör/ellipszis, négyzet/téglalap stb. Újdonság az AutoShapes eszköz, mellyel ezeken kívül számos alakzatot egyetlen kattintással beszúrhatunk. Ezek közt találunk szívecskét, csillagot, nyilakat, kockát, lekerekített gombot.

Összetett alakzatszerkesztési lehetőségek kerültek a programba: átméretezés, forgatás, nyújtás, perspektivikus torzítás, feldarabolás, elemekre bontás. A munkát segédrács és igazítási lehetőségek segítik.

A SWiSHmax 1.0 legnagyobb újdonsága a scriptszerkesztési lehetőség, melyhez saját nyelvet használ: a SWiSHscriptet. A különböző események egyszerűen beszúrhatók egy áttekinthető menüs felületről, de expert módba váltva hagyományos módon magunk végezhetjük a kódolást. Jó scriptszerkesztőhöz illően tartalmaz debuggert, mellyel könnyen megtalálhatjuk és javíthatjuk hibáinkat.

A végeredményt a program saját SWI formátumába menthetjük, illetve exportálhatunk SWF, HTML-be illesztett SWF, önmagát lejátszó projector.exe vagy AVI videoformátumban. A kész file méretét lecsökkenthetjük a háttérben rejtőző vagy nem látható objektumok, elemek automatikus eltávolításával, illetve a program ismeri a Flash 6 lejátszó által támogatott tömörítési technológiát.

A termékhez a SWiSH2 és a SWiSHlite regisztrált felhasználói kedvezményes áron juthatnak hozzá. A CD-nken fellelhető próbaváltozat telepítése net elérést igényel.

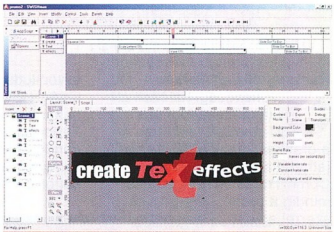

A Flash animációké a jövő

- Fejlesztő: **SWiSHzone.com Pty Ltd.; www.swishzone.com**
- Forgalmazó: **Soft-Trans Bt.; www.soft-trans.hu/shop/_kulf/swishmax.php**
- PC Magazin CD: **\cikkekhez\swishmax\SetupSwishmax.exe**

TESZT: 30 nap; 30 200 Ft

OZAKI
MULTIMEDIA SPEAKERS

Q3
120 W R.M.S.
20Hz - 20kHz
5.1 csatornás rendszer
4 sztereó bemeneti csatorna
Fadobozos hangfalak
Mágneses védelem
Távirányító

B5
185 W R.M.S.
20Hz - 20kHz
5.1 csatornás rendszer
2 sztereó bemeneti csatorna
Osztott hangfalak
Fadobozos mélynyomó
Mágneses védelem
Távirányító

VA303
38 W R.M.S.
20Hz - 20kHz
2.1 csatornás rendszer
Fadobozos mélynyomó
2 fejhallgató kimenet
Mágneses védelem

PH007 MULTIMÉDIA FEJHALLGATÓ
20Hz - 20kHz
6 csatornás
Mikrofon
Kontrol panel

ECS ELITEGROUP

239 500.- Ft-tól
145 000.- Ft-tól
ECS i-Buddie 907
Cyrix II BogoMips 1655(MHz)
256 MB PC133 SDRAM
20 GB HDD, 24x CD-ROM
14,1" XGA TFT-LCD 1024x768
Integrált: AC'97 audio, Lan, Modem
IrDA Port

236 600.- Ft-tól
ECS Notebook G733
Intel® Celeron Pentium 4 2.0 GHz
128 MB PC2100 200pin DDR RAM
20 GB HDD, DVD-COMBO
15" XGA TFT-LCD 1024x768
Integrált: AC'97 audio, PCMCIA
Integrált: 10/100 Mbit LAN
S-Video csatlakozás, IrDA

263 000.- Ft-tól
327 400.- Ft-tól
ECS Notebook G732, G732 E
Intel® Pentium 4 2.0 GHz
128 MB PC2100 200pin DDR RAM
ATI Radeon Mobility 64MB DDR
15,1" XGA TFT-LCD 1024x768
30 GB HDD, DVD-Combo
Integrált: AC'97 audio, Lan, FireWire
PCMCIA csatlakozó, S-Video csatlakozás
16,1" UXGA TFT-LCD 1600x1200

Kiemelt Ozaki kiskereskedők: Bluefish Computers Kft. (1067 Bp. Teréz krt. 47. T:354-0242) www.bluefish.hu | Central Computer Rt. Kft. (1211 Bp. Szent Imre tér 19. T:427-1111) www.centralcomputer.hu | Sigma Line Computer (1077 Bp. Dohány út 54. T:462-0310) www.sigmaline.hu

A feltüntetett árak végfelhasználói árak, az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk. A hirdetésben szereplő fotók illusztratív jellegűek, az aktuális modell felszereltségében különbözhet a képen láthatóról.

SNT OZAKI ECS Club Club pure

PULSAR
Pulsar Hungary Kft.
Számítástechnikai disztribúció
1085 Budapest, Szerdahely utca 42.
Tel.: 219-0395, 219-0800
Fax: 219-0394

www.pulsar.hu | info@pulsar.hu | sales@pulsar.hu Hivatalos Magyarországi forgalmazó.

CommTraffic 2.0 Build 2040
Túlszámlázás kilőve!

Herczeg József Tamás

A minőségi hálózati alkalmazásairól híres TamoSoft idei terméke a grafikus kezelőpultból és a láthatatlan szolgáltatásból álló CommTraffic. A szolgáltatás mindig a rendszerrel együtt indul, és gyűjti a telefonos hálózaton vagy a hálózati kártyákon lebonyolított forgalom adatait.

A magyarul is tudó kezelőpult eszközkészletében grafikusan ábrázolja a befelé és a kifelé irányuló adatátvitelt, amivel diagnosztizálhatjuk a sebességet. További tulajdonságai ismerősek lehetnek a tárcsázóprogramokból (például HiDialer, Flexiblesoft Dialer), de alaposan továbbfejlesztett változatban. A kiadásokon kívül a legapróbb részletekbe menő jelentésben számol be a helyi állomások, a távoli állomások, a protokollok és a távoli portok átmenő forgalmáról.

Ha nethozzáférésünk időtartam, költség vagy forgalom alapján korlátozott, riasztásokat adhatunk meg. A küszöbérték közeledtét üzenettel, hangjelzéssel, a tartományban tartózkodó felhasználó értesítésével vagy parancs végrehajtásával adja tudtunkra. Többgépes hálózatban elegendő egyetlen gépre (a kiszolgálóra) telepíteni a kezelőpultot, a többi gépen csak a szolgáltatást kell üzembe helyezni.

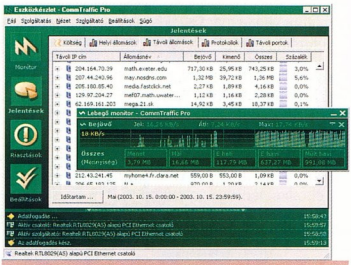

Részletekbe menő jelentés a hálózaton átmenő forgalomról

A CommTraffic 2.0 Windows 98/Me, illetve NT4/2000/XP alatt futtatható.

- Fejlesztő: TamoSoft, Inc.; **www.tamos.com/products/commtraffic/**
- PC Magazin CD: **\honosito\internet\egyeb\ct2.zip**

TESZT: 30 nap; Home/Pro kiadás: 8750 Ft/20 850 Ft (29 USD/69 USD)

CheckMail 1.4
Szemét munka

Sponga Tamás

A kéretlen levelek bizony egyre jobban megkeserítik a net használatát. A modemes hozzáféréssel rendelkezőknek különösen bosszantó, hogy értékes perceket vesztegetnek el a sok-sok spam letöltése miatt. Az egyik megoldás: megvárjuk, míg a spamek szépen letöltődnek, majd letöröljük őket – a másik lehetőség, hogy a kukába hajítást bizonyos mértékig automatizáljuk egy spamszűrő használatával.

A legjobb megoldásnak az tűnik, amikor a kisebb-nagyobb kéretlen levelek el sem jönnek a szolgáltató szerveréről – mindjárt ott tudjuk törölni őket. Erre használhatjuk például az IMAP levelezési protokollt: a levelezőkliens csak a küldemény fejlécét tölti le a szerverről, és ez alapján eldönthetjük, mi történjék az egyes levelekkel.

Ha az egyik oldal (szerver vagy kliens) nem támogatja az IMAP-ot, és csak a jól bevált POP3 áll rendelkezésre, nagyon jó hasznát vehetjük a CheckMail segédprogramnak. Az alkalmazás segítségével POP3 protokoll esetén is megnézhetjük, milyen levelek érkeztek szolgáltatónknál fenntartott postafiókunkba, és törölgethetünk közülük még azelőtt, hogy letöltenénk saját gépünkre őket. A CheckMail korlátlan számú postaládát képes figyelni, tetszőleges gyűjtőket adhatunk meg, sorba rendezhetjük a leveleket több szempont szerint, szűrőket állíthatunk be. A levelek ellenőrzéseit időzíthetjük, illetve az időzítés be- és kikapcsolható.

A most megjelent legújabb verzióban a tárgy és a küldő mező dekódolását javította a fejlesztő, illetve a szoftver kapott egy Windows XP stílusú felületet.

A mindössze 10 dollárba kerülő segédprogram sokkal hasznosabb, mint első látásra gondolnánk: nem töltünk le feleslegesen kéretlen leveleket, és az Outlook vagy az Outlook Express levelezőprogramokon keresztül érkező, gépünk számára halálos veszélyt jelentő féregvírus-mellékletet tartalmazó e-mailek sem tudják magukat aktiválni, mivel még véletlenül sem indíthatjuk el a csatolva érkező futtatható file-okat.

- Fejlesztő: **DeskSoft; www.desksoft.com/CheckMail.htm**
- PC Magazin CD: **\sac\comm\cm14.zip**

TESZT: 30 nap; 10 USD

Abilon 1.3
A hírszerző

Herczeg József Tamás

Ma már egyre több webhely közreadja XML vagy XML tájszólású (RSS, RDF) formátumban híreinek fűcímeit. Egy erre a célra szolgáló hírolvasó alkalmazással percek alatt több száz webhely friss híreihez juthatunk hozzá – odaszörfözés nélkül. Ilyen aggregátor az Abilon is.

Bővíthetjük a programhoz adott csoportok rovatait, de a webről importált új hírforrásoknak új csoportokat is kreálhatunk. A frissítés folyamán eltérő színnel jelzi, hol történt változás. A szolgáltató nevére kattintva jutunk el a hírek címeihez, azokra kattintva pedig a kiemeléshez. Ha érdekelnek a továbbiak, a hivatkozás követésével a webböngészőben elolvashatjuk a részleteket. Szabályozható a frissítés gyakorisága, és feltételekkel szűrhetjük a híreket.

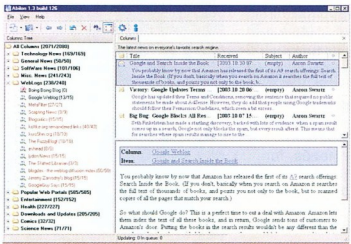

Friss hírek a világ minden tájáról

- Fejlesztő: **SisyphSoft; www.activerefresh.com**
- PC Magazin CD: **\freeware\InstallAB.exe**

FREEWARE

TkFTP
Grafikus FTP kliens Linuxra

Horváth Zsolt

A net legrégebbi, már eleve file-átvitelre kifejlesztett protokollja az FTP. A file-átvitelhez két program szükséges: a szerveren egy ftpd program, amely kiszolgálja a klienseket, és így a szerver file-rendszerét teszi elérhetővé, működését a háttérben végzi. A másik program az FTP kliens, amely az esetek kis részétől eltekintve interaktív. A TkFTP program az eredetileg szöveges üzemmódú ftp programot teszi szebbé azzal, hogy grafikus felületen jelenik meg, illetve a

konfigurálhatóságát is jelentősen kényelmesebbé teszi azzal, hogy a különböző beállítások elmenthetők.

A program indítása után azonnal a főablak jelenik meg. A kinézete a hagyományosnak tekinthető függőlegesen osztott ablak: bal oldalt a helyi, jobb oldalon a távoli filelista látható. Az alapműveletek nyomógombjai (könyvtár létrehozása, törlése, file átnevezése, törlése) mindkét ablak mellett megtalálhatók. A két ablak közötti két nyomógomb felelős a file-átvitel indításért. A két panel fölött a görgethető naplóablak látható. A lényeg pedig az alsó gombsor: a kapcsolódáshoz szükséges *Connect* és a konfiguráláshoz elengedhetetlen *Configure* gombok itt találhatók meg a többi, kevésbé lényeges gomb között.

A *Connect* lenyomásakor megjelenő beállítóablakban a szokásos paramétereket adhatjuk meg: a gép nevét, a portszámot, dönthetünk, hogy névtelen bejelentkezést akarunk-e, továbbá megadhatjuk a felhasználói nevet, a jelszót, a kezdő könyvtárakat. Lényeges, hogy a *Profile Name* mező kitöltése után elmenthetjük a paramétereket, így ha később ismét kapcsolódni akarunk, akkor a profil visszatöltésével kényelmesen megoldottuk a paraméterek beállítását. Ha nem akarjuk a jelszavunkat tároltatni, akkor nem kell megadni – ekkor a TkFTP egy külön beállítóablakban bekéri azt. Sikeres kapcsolódás után már másolhatjuk is a file-okat.

A *Configure* gomb megnyomása után megjelenő ablakban három dolgot állíthatunk be:

- naplózzon-e a szoftver külön file-ba is, és ha igen, akkor hova, mekkora maximális mérettel;
- legyen-e alapbeállítás szerinti a passzív mód;
- milyen nyelven beszéljen hozzánk a program.

Sajnos a magyar nem szerepel a választható nyelvek listáján, de a szoftver tud angolul, olaszul, franciául, portugálul, sőt a listában a kínai is megjelenik.

Fejlesztő: **http://infinity.hn.org/~pascal/tkftp/**
PC Magazin CD: **/linux/net/tkftp-1.1.2.tar.gz**
FREEWARE (GNU GPL)

JetLinks 1.2.0.5
Kedvenckereső

Herczeg József Tamás

Noha e webcímrendezőnek 2000 óta nem jelent meg újabb verziója, mégis fontos lehet azok számára, akik váltogatják az Internet Explorer, az Opera, esetleg a Netscape 4/6 használatát – ugyanis a három böngészőben összegyűjtött webcímeket egyetlen alkalmazásba integrálhatják, így megtehetik, hogy az Internet Explorerből származó kedvencüket az Operában keresik fel, vagy a Netscape netes könyvjelzőjéhez az Operával ugranak el.

A támogatott böngészők formátumaiba az exportálás is lehetséges. A gyűjteményt kategóriákba csoportosíthatjuk, az egyes webcímek módosításakor kulcsszavakat írhatunk be, ami a több szempontú visszakeresést segíti elő. A vizuális kategorizálást színkódolással oldhatjuk meg. A könyvjelzőszerkesztési beállítóablakban kiválaszthatjuk a hivatkozáshoz az alapértelmezett böngészőt, ami kiváló ötlet, mert némely webmester bizonyos böngészőre optimalizálja a kódot. A webcímgyűjteményt tartalmazó file-t közvetlenül a programból postázhatjuk.

A JetLinks Windows 98/Me, illetve NT/2000 alatt fut.

Fejlesztő: **Dahlhoff IT-Solutions; www.dahlhoffit.com/JetLinks**
PC Magazin CD: **\freeware\jlsetup-1.2.exe**
FREEWARE

Nyomtasson 80%-kal olcsóbban!

Kiürült tintapatronját ne dobja el. A patron újratöltésével akár 80%-os megtakarítást is elérhet a minőség feláldozása nélkül.

Keresse fel az InkTec honlapját, ahol
- akár a patron akár a nyomtató típusának ismeretében kiválaszthatja, hogy melyik InkTec utántöltőre vagy patronra van szüksége.
- egy térkép segítségével kiválaszthatja az Önhöz legközelebbi **InkTec Töltőállomást** illetve **InkTec Shopot.**

www.inktec.hu

Desktop Sidebar 1.03 Beta 48
Szélsőséges megoldások

Herczeg József Tamás

A Desktop Sidebar az asztal bal vagy jobb szélére helyezhető magyar nyelvű paneljei révén hasznos kommunikációs lehetőségekkel gazdagodhatunk.

A program szolgáltatásait hét kategóriába csoportosította a lengyel szerző. Az egyik csoportot csak a Microsoft Outlook felhasználói élvezhetik: az Outlook megnyitása nélkül tekinthetjük át találkozóinkat, tennivalóinkat és jegyzeteinket.

A rendszereszközök, illetve a médialejátszó mellett kommunikációs és internetes szolgáltatásokat is igénybe vehetünk. Miután bejelentkeztünk az MSN Messenger közösségébe, hozzáférhetünk barátaink névsorához. A postafigyelő a POP3 fiókjainkba érkező küldeményekről értesít, továbbá szó, feladó és cím alapján szűr is. Lekérhetjük az időjárás-előrejelzést (magyar városokét is), valamint a részvényárfolyamokat. A hírszoba egy RSS-aggregátort helyettesít: saját címekkel bővíthetjük, és a minket érdeklő webhelyek friss híreinek kivonatát olvashatjuk el. Az alkotóelemek testre szabhatók, elrejthetők, sorrendjük átvariálható, a panel arculata bőrökkel változtatható.

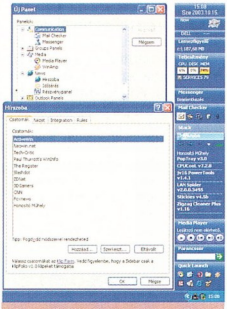

Rendszer, multimédia, kommunikáció, ügyvitel egyetlen blokkban

A Desktop Sidebar rendszerigénye: Windows 2000/XP.

Fejlesztő: **Idea2; www.desktopsidebar.com**
PC Magazin CD: **\honosito\segedprogramok\asztal\sidebarb48.exe**
FREEWARE

MagicKillah 1.50
A reklámgyilkos

Herczeg József Tamás

Az Internet Explorer 4-gyel, vagy a böngésző újabb verziójával szörfőzőknek teszi kellemesebbé e program a webes kalandozást a felbukkanó reklámablakok bezárásával. A saját kiszolgálójáról letölthető feketelista alapján figyeli az ablakok címsorait és a hivatkozásokat, találat esetén hang kíséretében automatikusan bezárja azokat. A feketelistán nem szereplő ablakokat egy gyakorisági pontrendszer alapján működő intelligens modullal azonosítja be: ha a pontszám eléri a határt, bezárja az ablakot. Az intelligens motor összeveti a kivételek listájára vett webcímekkel is a hivatkozást. Ha a kettő egyezik, az ablak nyitva marad. A szoftver intelligenciáját saját szavakkal, szórészekkel vagy hivatkozásokkal mi is fejlesztheti-jük. A biztonságos mód bekapcsolásával a MagicKillah előbb rákérdez, hogy kérjük-e az előugró ablakot.

Az Internet Explorer mellett jelentős mértékben támogatja a Netscape 4, és részben a Netscape 6 böngészőt is.

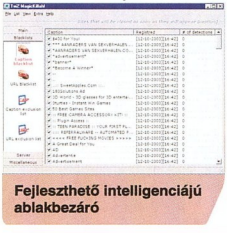

Fejleszthető intelligenciájú ablakbezáró

Fejlesztő: **TwZ; www.magickillah.nl**
PC Magazin CD: **\freeware\mk_setup.exe**
FREEWARE

EFTP 3.1.3.82
Bombabiztos FTP

Herczeg József Tamás

Az interneten keresztül történő adatátvitel egyik kulcsfontosságú kérdése az adatbiztonság. Ennek a biztonságnak a megteremtéséhez használható az EFTP. A program titkosított adatátvitelt támogató kiszolgáló–ügyfél pár, és csak együttes használatuk garantálja a biztonságot. Annyi az eltérés a hagyományos módszerhez képest, hogy a felhasználó- és jelszó-hitelesítés kézfogása előtt a kliens elküldi a szervernek a nyilvános kulcsát, amire a kiszolgáló az ő nyilvános kulcsával válaszol, miután titkosította azt az ügyfél nyilvános kulcsával.

További különbség, hogy fileátvitel esetén másik kulcspárt használnak. Ha nem történik meg a kulcscsere, hagyományos módon bonyolíthatjuk le az adatforgalmat. A bőrözött klienprogramban tárolókba csoportosíthatjuk a kedvenc webhelyeket, INI file-ból importálhatjuk a sűrűn látogatott helyek adatait. A szerverhez legfeljebb száz felhasználó csatlakozhat, az IP-cím ismeretében kitilthatunk felhasználókat. A virtuális file-rendszert még kísérleti jelleggel használhatjuk, az állandó virtuális hivatkozások szolgáltatása viszont működik: megkönnyíti megosztások felhasználók számára történő rendelkezésre bocsátását.

Az EFTP rendszerigénye: Windows 98/Me, illetve NT/2000.

Fejlesztő: **Lester Clayton Limited; www.eftp.org**
PC Magazin CD: **\freeware\eftp*.***
FREEWARE, de csak magánhasználatra

POPFile 0.20.0
Levelező proxy

Herczeg József Tamás

Érdekes alkalmazásba vágták a fejszéjüket a POPFile szerzői. Kifejlesztettek egy Perl nyelven írott, több környezetben futtatható, automatizált postaosztályozó rendszert, ami a webböngészőből elvégzett beállítása után a háttérben futva figyeli a POP3 fiókokba beérkező küldeményeket, elkülöníti a kéretlen üzeneteket, a többit pedig a megfelelő tartályba irányítja.

A továbbítást „mágnesek" végzik. Mágnes lehet a feladó, a címzett, a másolat címzettjének neve és címe, esetleg az üzenet tárgya. Ezeket a vonzó-taszító karakterláncokat nekünk kell megadnunk, mert a rendszer ezek alapján tudja végezni a dolgát. Ha a víruskereső megváltoztatja az e-mail fiókok beállításait, akkor a POPFile-t is utána kell igazítanunk, hogy előbb a víruskereső vizsgálja meg az üzenetet, majd a POPFile-nak továbbítsa szűrésre.

A Calypso hagyományait folytató Courier levelezőprogramba (**www.rosecitysoftware.com/courier/**) is a POPFile rendszerét integrálták, hogy még hatékonyabbá tegyék a spamszűrést.

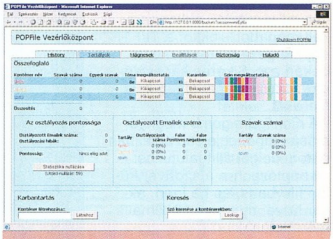

Mágnesek szortírozzák a megfelelő tárolóba a drótpostát

A POPFile windowsos változata magyarul is tud.

Fejlesztő: **John Graham-Cumming; http://popfile.sourceforge.net**
PC Magazin CD: **\honosito\internet\elektronikus_levelezes\popfile-0.20.0b-windows.zip**
FREEWARE (GNU GPL)

Apple iTunes for Windows

Hangszer az almafa alól

Az Apple számítógépekről legtöbbünknek a PC-vel való inkompatibilitás és a professzionális szoftverek jutnak eszünkbe. Az Apple átlagfelhasználók számára készített szoftverei híresen egyszerűek, könnyen kezelhetők – és kiválóak. Igazi ékesség közöttük az iTunes zenelejátszó szoftver, melyet mostantól nemcsak az Alma-fanatikusok élvezhetnek.

Erdős Márton

Az előbbi állítás, miszerint egy zenelejátszóról van szó, nem teljesen fedi a valóságot, hiszen az iTunes az összes zenével kapcsolatos igényünket képes kiszolgálni. Ez az a pont, ahol gyakorlott PC-felhasználók elhúzzák a szájukat, és az évek alatt megtanult óvatossággal közelítenek a program felé, mintha az csak bántani tudna. Nos, már most szeretnék minden félelmet eloszlatni: ez esetben egyáltalában nem kell tartanunk ettől.

Egy kedves ismerősöm, aki megrögzött Apple-hívő, minden alkalommal a szememre hányja, hogy a PC túlbonyolított, a szoftverek nem kellően egységesek, egy kicsit is összetettebb feladat elvégzéséhez 4-5, vagy akár több szoftverre van szükségünk, ráadásul ebből kettő úgyis le fog fagyni pont a legrosszabb pillanatban. Ebben van némi igazság is, még ha cseppet túlzó is az állítás.

KELETI KÉNYELEM A megrögzött PC-seknek is megvan a véleményük a Macintoshra írt szoftverekről, meg az egygombos egér és a felhasználók agyának mérete közötti összefüggésről, de ne menjünk most bele ebbe a vallási háborúba.

Az iTunes komplex zenelejátszó szoftver is az Apple-vonalat követi, azaz roppant egyszerű kezelni, ráadásul nagyjából mindent meg tudunk vele oldani, amire csak szükségünk lehet. A program Macintoshon hatalmas siker, főleg a legújabb verziója. És pont ez az egyik ok, ami miatt az Apple úgy döntött, átülteti a programot PC-re is (a program Windows 2000 és XP alá telepíthető, sajnos a 9x-vonalat az Apple nem támogatja).

>infó

www.apple.com/itunes

A program megtalálható CD-nken, a \itunes mappában

FREEWARE

A siker oka pediglen a szoftverbe épített zenevásárlási lehetőség, ami leginkább egy speciális online zeneboltra hasonlít. Az iTunes zeneboltjában mindenféle zenei stílusból válogathatunk, a kollekció pedig hatalmas.

A boltba bejelentkezve böngészhetünk a zeneszámok, albumok között, elolvashatjuk a friss zenei híreket és pletykákat. Ha rátaláltunk egy albumra, bármelyik dalba belehallgathatunk – 30 másodperc erejéig. Ha ezután kíváncsiak vagyunk a teljes számra, nem indítjuk el a KaZaA-t vagy egyéb, szerzői jogok megsértésére alkalmas szoftvert a zeneszám letöltéséhez, hanem egyetlen kattintással megvásároljuk a számot az Apple zeneboltjában. Az elgondolás egyik erőssége, hogy nem kényszerülünk a teljes album megvásárlására, csak azokért a zeneszámokért kell fizetnünk, amelyeket letöltünk. Mivel mindegyik dal 99 amerikai centbe kerül, még egy komplett zenei CD is baráti áron állítható össze. A gond azonban ott van, hogy itt, Európában egyelőre hiába kattintunk, nem vásárolhatunk semmit sem. Ennek nem holmi zavaros technikai gubanc az okozója, a gond a szerzői jogok körül van, amiket Amerikában és Angliában jóval egyszerűbb volt elintézni, mint a mi kontinensünkön. Ennek ellenére az Apple mindent megtesz a „teljes lefedettségért", és 2004 első negyedévére már egészen biztosan működni fog itt is ez a szolgáltatás.

Ehhez az igazán egyedi ötlet megvalósításához kellett egy olyan nagy számítástechnikai cég támogatása is, mint az Apple, de egyelőre úgy tűnik, különlegesen gyümölcsöző a kezdeményezés. Ezt mi sem támasztja alá jobban, mint hogy az iTunes for Windows megjelenésétől számított 3 napon belül több mint egy millióan töltötték le a szoftvert, és négy nap alatt a zenebolt forgalma is ugrásszerűen megnőtt.

A tökéletes zenegép

ZENEI EGYVELEG Végre essen néhány szó magáról a szoftverről is. Kezelőfelülete roppant egyszerű, leginkább a Windows beépített Intézőjére hasonlít. Bal oldalon a lejátszási listákat láthatjuk, valamint a központi könyvtárat, a toplistákat és a rádiót. Utóbbin belül rengeteg stílus közül választhatunk, majd rákattintva a kívánt rádióállomásra már szól is az adás.

A könyvtárban minden olyan zenét megtalálunk, ami lejátszási listáink egyikében megtalálható, vagy amit korábban importáltunk az iTunesba. Az egyes dalokat osztályozhatjuk is, amit a program számon tart és külön listába (kedvencek) rendez. Emellett azt is követi, hogy, melyik számot hányszor játszottuk le. Így készül el automatikusan a 25-ös toplista. Érdekes lehet pár napos használat után benézni ebbe a listába, ugyanis itt tényleg az ízlésünknek megfelelő toplista fogad minket.

A program képes zenei CD-k begrabbelésére. Ez is roppant egyszerűen zajlik: behelyezzük a CD-t, a program automatikusan kitölti a számcímeket és az előadó nevét, majd a jobb felső központi gomb átváltozik *Import* feliratúra. Innen már csak egy gombnyomás, és készen is vagyunk. A CD írása is hasonlóan egyszerű feladat. Az összeválogatott lejátszási listára ráállva megnyomjuk az éppen *Burn disc* feliratú gombot a jobb felső sarokban, és készen is vagyunk.

NEM IS OLYAN BUTA Azt gondolhatnánk ebből a rövid bemutatóból, hogy egy újabb csicsás, kezdőknek készült „egyszerű" szoftverrel van dolgunk (ahol az egyszerű jelző határozottan negatívum), ám ez egyáltalában nem igaz. A beállítópanelen szinte minden fontos dolgot finomhangolhatunk, a grabbeléstől kezdve az effektusokon át a tömörítésig. A szoftver több formátumot is ismer, mindenféle bitrátát támogat, kivéve a WMA-t (Microsoft Windows Media Audio). Az Apple iPod MP3-walkmant is támogatja, ami az Apple reményei szerint megdobja majd ennek az apró zenegépnek az eladásait PC-s körökben is.

Az iTunes tehát jött, látott és tarolt – a letöltési adatok alapján ez egyértelműen kijelenthető. A CD-nken is megtalálható, egyébként ingyenes program hibátlanul vizsgázott a mi tesztlaborunkban is, a grabbeléstől a CD-írásig minden akadályt könnyedén vett. Sokat nyom a latban a program ingyenes mivolta is. A végére pedig egy PC-s szoftvertől érdekes viselkedésre hívnánk fel a figyelmet: a három gépen telepített és aktívan használt iTunes a kéthetes működés alatt egyetlenegyszer sem fagyott le, s nem művelt megmagyarázhatatlan dolgokat. És ez bizony nagy szó!

ACDSee 6.0 PowerPack

Hízókúrára fogva

Előző hónapban, azokban a napokban, amikor az IrfanView-ról írtam a bemutatót, megérkezett az ACD Systems heti hírlevele, amelyben „zászlóshajójuk", a jól ismert ACDSee legújabb, 6-os verziójának közelgő érkezését harangozták be.

Weisz Tamás

A levélben jelzett újdonságok – CD-/DVD-írás, HTML-diashow, képkosár, naptárkészítés stb. – rokonszenvesnek tűntek, így nagyon vártam, hogy mindezeket górcső alá vehessem. Azután megérkezett a program, és kezdeti lelkesedésem előbb csak alábbhagyott, majd komoly dilemmává változott.

AZ ELVESZETT ELŐNY Az ACDSee mintegy tíz évvel ezelőtt egy vagy csak egy kis képnézegető program volt. Amivel kitűnt vetélytársai közül, az a hihetetlen fürgesége volt: a nagyobb méretű képeket – főleg a JPEG-eket és a TIFF-eket – sokkal gyorsabban tudta a képernyőre vagy a nyomtatóra varázsolni, mint bármelyik riválisa. Ehhez képest mára az ACDSee egy „monstrum" lett – mind a szabad lemezterületből, mind a memóriából sokkal nagyobb szeletet hasít magának, mint elődei. A képeket még most is nagyon gyorsan tudja megjeleníteni, de ha azt az időt is beleszámoljuk – márpedig bele kell számolnunk –, amíg maga a program betöltődik a memóriába, akkor bizony például már az IrfanView is simán megelőzi ökelmét.

Az ACDSee volt az első programok egyike, amely képes volt közvetlenül a digitális fényképezőgépekből letölteni és elmenteni a képeket. Ez a tudása természetesen most is megvan, csakhogy egyrészt ezzel már messze nincs egyedül – sőt ez mára szinte kötelező feladat lett bármely, képekkel dolgozó program számára –, másrészt e területen az ismeretei finoman szólva sem nevezhetőek naprakésznek, mondhatni: mintha 2-3 évvel ezelőtt megállt volna az idő. A Nikon fényképezőgépekből csak a CoolPix 900-as sorozatot ismeri, a Kodakok közül a DC280-as a legutóbbi ('99-es nyári modellek), de a profibb gépek közül is csak a Canon EOS D30-cal találkozhatunk a listáján, ami bő másfél éve már nem is kapható hivatalosan.

Természetesen lehetőségünk van a TWAIN felületen keresztül is hozzáférni a fényképezőgépekhez és a szkennerekhez, de ez az elmaradottság akkor is több mint zavaró egy kiszereléstől függően 50 és 80 dollár közötti programtól!

FELCÍMKÉZVE Az ACDSee már régóta használható a képek katalogizálására, ám még erre a területre mondható el leginkább, hogy valóban komoly előrelépés történt a program fejlesztése során. Az eddigi lehetőségeket (képaláírás, kulcsszavak, megjegyzés stb.) kibővítették a kategorizálás és az osztályozás lehetőségével. A négy plusz egy fő kategóriacsoporton (albumok, személyek, helyek, egyebek és lemezre írandók) belül tetszőleges számú alkategóriát hozhatunk létre, majd ezekkel a címkékkel ellátva képeinket jelentősen leegyszerűsödik a képek keresése. Az archiválásra szánt képeket is egyszerűen elláthatjuk ilyen „cetlivel", így amikor eljön az ideje, nem nekünk kell összeválogatnunk a képeket, a feladatot rábízhatjuk a programra.

Ha úgy gondoljuk, egytől ötig osztályozhatjuk is a képeket. Érdekes, hogy ez a lehetőség mostanában milyen divatos lett a hasonló programok körében, a következő verziók talán ezt már automatikusan meg is teszik helyettünk :-)

A képek egyszerűbb keresését és áttekinthetőségét szolgálja az előző verzióban debütált naptárnézet, ám valamiért ez a szolgáltatás nekem sem az 5-ös, sem a 6-os verzióban nem akart rendesen működni.

Apropó, áttekinthetőség! Mint a mellékelt képen is látható, az ACDSee tengernyi tudását mindenáron szeretné egyetlen képernyőn szemlélteteni. Ilyen körülmények között igencsak nehézkes dolgozni a programmal (még 1280x1024-es felbontás mellett is mindig útban volt valami), de szerencsére jelentősen javult a program testre szabhatósága – az egyes paneleket ki-bekapcsolhatjuk, összecsoportosíthatjuk, átrendezhetjük stb. Ám nem mehetünk el szó nélkül egy jelentős visszalépés mellett! Amíg a korábbi verziókban a miniatűrök méretét 20x20 képponttól 190x130 képpontig fokozatmentesen állíthattuk, addig az ACDSee 6.0-ban ezt öt fix méretben rögzítették.

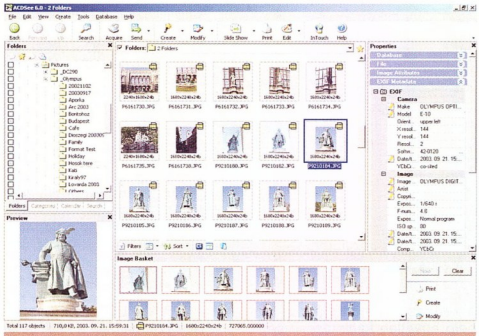

Sok objektum kis helyen is elfér – csak elvész a lényeg

LÁSSUK A KÉPET! A fő szolgáltatásnak, a képek megjelenítésének területén az új ACDSee két hasznos újdonságot mutat be. Az egyik a digitális nagyító, amely – a főképhez képest – legfeljebb 20-szoros nagyításban képes megmutatni a kurzor alatti területet és környezetét, a másik a pásztázásrögzítő, amellyel immáron nemcsak a nagyítás mértékét állandósíthatjuk a képváltások között, hanem a kivágás helyzetét is. Így a nagyobb, képernyőről „lelógó" fotók kisebb részletei is sokkal jobban összehasonlíthatók kettő vagy több képen.

Egy nagy lépés vissza: kötött méretű miniatűrök

Az ACDSee a képeket nemcsak megjeleníteni, hanem módosítani is képes a FotoCanvas program segítségével. Valószínűleg senki sem ezt fogja használni a Photoshop vagy a Paint Shop Pro helyett a képek szerkesztésére, ám az új, 3.0-s verzió már bőven alkalmas az alapszintű korrekciók, javítások és egyszerűbb effektusok végrehajtására.

Végül meg kell említeni a csomag harmadik tagját, a FotoSlate 3.0-t, amellyel képeinkből egyszerűen készíthetünk naptárakat, üdvözlőkártyákat, CD-, DVD-borítókat és egyebeket, de az sem utolsó szempont, hogy használatával jelentős mértékben javíthatjuk a (fotó)papírok kihasználtságát.

•

Mint a cikk elején is említettem, komoly dilemmában vagyok az ACDSee 6.0-val kapcsolatban. Valószínűleg még egy darabig elődjével együtt gépem lakója marad, amíg eldöntöm, melyiküknek is kell távoznia. A soksok apróság miatt valóban többet tud az új verzió, de kérdéses, hogy ezek megérik-e a többletkényelmetlenségeket. PCM

>infó

➲ **www.acdsystems.com/English/Products/PowerPack/index.htm**

Kodak DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

Sulinet expressz

KEZDŐKNEK, HALADÓKNAK, PROFIKNAK

DIGITÁLTECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy út 5.
T.: 221-6779, Fax: 221-6772
Győr: 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
ÁFÁS BRUTTÓ ÁRAK
www.dit.hu
foto@dit.hu

DIT DIGITALTECHNIKA

HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KODAK ÉS DATAFAB DISZTRIBUTOR, NIKON DIGITÁLIS PARTNER

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

Fuji - Nikon - Canon
Casio - Olympus - Sony
Minolta-Pentax-Kodak
Samsung-Sanyo

Fuji FinePix S7000·5000·700·410·310·210
Nikon CoolPix 5700·5400·4300·3100·2100
Canon PowerShot G5·S50/45·A70/60·IXUS
Olympus C- E20·5050·4000·750·740·mju300
Casio QV 5700·R40·Exilim Z3/S3/M20/S20
Sony DSC F717·V1·P10·P8·P92·P72·P52
Minolta Dimage A1·7Hi·414·F300·F200·Xt
Pentax Optio 555/550·450·S·S4·33L

CF 32-1024MB xD 32-512MB
SmartMedia, MMC, SD, MemoryStick memóriák
Nikon dia/filmszkennerek
OLYMPUS digitális hangrögzítők, távcsövek, filmes fényképezőgépek

Canon miniDV kamerák
MV650i 22x opt. zoom, fénykép rögzítés

CREDIGEN áruhitel

DigiFénykép-MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 55.
H-P: 10-18h Szo: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

NOTEBOOK SZAKÜZLET
www.notebookshop.hu

Sulinet expressz P-4

FUJITSU, ACER, DELL, HP NOTEBOOK, PC, perifériák 60.000Ft adójóváírással

NOTEBOOKOK kedvező áron Németországból

15,1" TFT LCD
P4-2,66GHz
512 MB / 60 GB
DVD+CD-iró
4 x USB2.0
MMC olvasó
PROFIKNAK!
274 900 + áfa

15,1" TFT LCD
P4 C-2,2GHz
256 MB / 30 GB
DVD+CD-iró
4 x USB2.0,
MMC olvasó
AKCIÓ!
219 900 + áfa

TOSHIBA, ASUS notebookok nagy választékban!

PCMCIA * USB kiegészítők
Bluetooth, WLAN, USB2.0, FDD, CD-iró, RS232, külső HDD

Használt notebook
60 000 - 200 000 Ft - ig

BÉRLÉS * LÍZING
SZERVIZ: javítás, bevizsgálás RAM, HDD bővítés

ENVICOM Kft. 1085 Bp., József krt. 25.
T: 317-7072, T/F: 317-2080

Szélessávú internet biztonságosan

Vigor routerek
ADSL/Kábel
Tűzfal
VPN

akár vezeték nélkül is!

EnGenius termékek
a Senao International-tól
100 mW EIRP
802.11a/b/g
HotSpot
kültéri kivitelben is

INFORMATIKA GAMAXNET
1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c
Tel.: 372-7180 Fax: 372-7181
info@gamaxnet.hu www.gamaxnet.hu

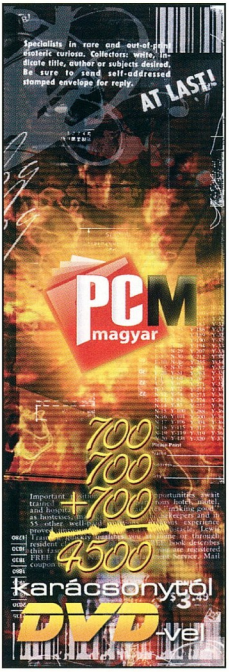

GEMBIRD®
KÁBELEK
USB TERMÉKEK
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KELLÉKEK
ÉS KIEGÉSZÍTŐK
FLASH MEMORIÁK

MP3 lejátszó + flash memória

víz és ütésálló óra + flash memória

A GEMBIRD KÉPVISELŐJE MAGYARORSZÁGON
SINO PACIFIC HUNGARY Kft
Tel: 220-2671 (20) 230-2968
e-mail:sino@sino-pacific.hu
www.sino-pacific.hu

Budapest - QWERTY COMPUTER Kft - 1-466-9377
Budapest - DEVILAND Kft - 1-465-0877
Debrecen - 3COMP Kft - 52-520-330
Baja - MEGARAM ELEKTRONIKAI Kft - 79-424-612
Jászberény - H-ROM Kft - 57-501-333
Győr - MÉDIA COMPUTER - 96-526-965
Eger - TPC - 36-410-503

SuSE Linux 9.0

Még ilyet!

Szinte menetrendszerűen érkezett meg a SuSE család legfiatalabb tagja. Az előzetes hírek szerint az újabb verziók mindig még jobbak, még kényelmesebbek, még egyszerűbbé teszik az áttérést a más rendszerekből érkezők számára. És valóban...!

Siposs Zoltán

A fenti tényeknek és a Sulinet Expressz programnak köszönhetően az eddigi közel tízezer, SuSE Linux rendszerrel értékesített számítógépet valószínűleg továbbiak fogják követni. Vajon miben rejlik a SuSE népszerűségének titka? Erre a kérdésre minden elégedett felhasználó más és más szempontok alapján adhatna választ, ezért szubjektív értékelés helyett nézzük inkább a tényeket.

ALAPOK Egy operációs rendszer élete általában a telepítéssel kezdődik. Ezen a téren a megszokott SuSE képernyők és lépések fogadtak, ám a telepítő a lehető legkisebb mértékre korlátozza a felhasználók kérdésekkel történő macerálását, amit lehet, önállóan elvégez. Természetesen a már meglévő adatainkat esetleg veszélyeztető lépések előtt nyomatékosan figyelmeztet. A partíciók átméretezése nem újkeletű szolgáltatás a Linux telepítők történetében, ám a SuSE megbirkózik a Windows 2000 és Windows XP által lakott, NTFS partíciókkal is.

Az egész rendszer motorja, a Linux kernel speciális SuSE-fejlesztés. A 2.4.21-es rendszermag egy optimalizált változatát készítették el, amelybe már beleépítették a következő kernelgeneráció, a 2.6-os sorozat néhány újítását is, mint a továbbfejlesztett ütemező, ACPI, ALSA. A telepítőkészletben a tulajdonképpeni 2.6-os verziójú rendszermag is megtalálható, de ez a verzió még nem fut minden hardveren, és néhány hardverspecifikus alkalmazás átdolgozása is megoldásra vár. De bárki kipróbálhatja (ha nincs veszíteni valója...), ám erre a kísérletezésre nem terjed ki a SuSE támogatása.

Feltétlenül ki kell emelnünk, hogy a SuSE Linux 9.0 már támogatja az Athlon64-et, ezért – ahogy Chris Schläger, a SuSE disztribúciófejlesztési igazgatója fogalmazott – „a 64 bites technológia új verziónk használatával akár minden íróasztalon elérhetővé válik."

YAST A SuSE-t használók nagy kedvence a kaméleon vezérlőpultja, a „Yet another Setup Tool", a YaST. Eddig is a rendszer szinte minden porcikáját menedzselhettük vele. A YaST képességeit igen jól érzékelteti, hogy tizenkét éves fiamnak egyszer kellett megmutatni, utána segítség nélkül is képes volt vele a számára érdekes (játék) programok között válogatni, telepíteni, eltávolítani!

Hogy mi hiányzott belőle, szinte csak most vettük észre, mikor új elemekkel gazdagodott. Az újítások elsősorban a különféle szerverprogramok kezelését érintik. Ezentúl a YaST moduljain keresztül mélyebb szaktudás nélkül is bárki képes lesz Samba szerver és kliens, DHCP, DNS, TFTP és HTTP szerver, valamint NTP kliens beállítására, használatára. Természetesen a megfelelő ismeretek hiányában ezen szolgáltatások üzemszerű működtetése felér egy „Ide lőjetek!" tábla kitűzésével, tehát YaST ide vagy oda, aki nem ért hozzá, ne babrálja!

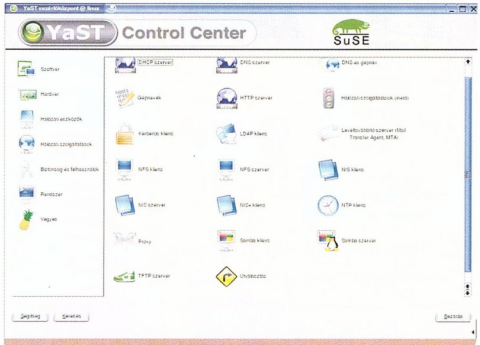

Új modulok a YaST-ban

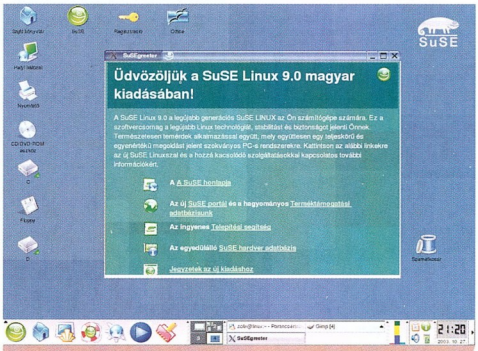

Megérkeztünk!

LINUXRA MAGYAR, VAGY MAGYARRA LINUX? A SuSE Linux magyarországi kiadásait eddig is jellemezte az anyanyelvünkön megszólaló alkalmazások nagy száma, ám ez a kör a jelen kiadással tovább bővült. A honosított programok közül a legfontosabbak: a Digikam és Gphoto digitáliskamera-alkalmazások, a Kgpg titkosítóprogram, a Kdirstat könyvtárelemző és vizualizáló, a Kgamma monitor-színkorrektor, a Kopete átfogó kommunikációs program, a Krename file-átnevező, a Pixie képnézegető, a Kpsion nevű Psion adatmentő szoftver, a Xine és a Kaffeine médialejátszók. Bár nem vagyok nyelvész, de érzésem szerint a lefordított szövegek nyelvezete igen szabatos, választékos. Sikerült megtalálni az egyensúlyt az érthetőség és a szakszerűség között.

A SuSE a nyelvi támogatás mellett mindig nagy gondot fordított a megfelelő szintű dokumentáció elkészítésére. Jelen esetben a 9.0 magyar nyelvű leírása mintegy 1200 oldal. A régebbi fejezetek mellett részletes információkat, segítséget nyújt a KDE munkaasztal-környezet kitűnő, ám ritkábban használt alkalmazásairól, például a GPG (GNU Privacy Guard) titkosítóprogramról és a KOrganizer feladatszervezőről is. Új fejezetként kerültek be a GNOME-t és Mozillát bemutató részek is. A rendszerkézikönyvben új tudásanyag nyújt segítséget az LDAP, Apache és Samba kiszolgálók használatához.

Ha a kézikönyv nem lenne elég, a regisztrált vásárlók mostantól az eddigi 90 helyett 180 napig vehetik igénybe a SuSE ingyenes telefonos terméktámogatását.

>infó

www.suselinux.hu

MOBILITÁS, MULTIMÉDIA A hordozható számítógépek eleinte sok fejtörést okoztak a Linux felhasználóinak, mivel sok olyan eszközt tartalmaztak, melyekhez a kellő információ híján nem, vagy csak nagyon lassan készült el a megfelelő kezelőprogram, kernelmodul. Ez mára már csaknem történelemnek tűnik, a noteszgépek hardverének támogatása a SuSE Linux alapvető szolgáltatásai közé tartozik. A 9.0-s verzió már jó néhány, elterjedtebb winmodemet is kezel. A mobilgépek felhasználóinak nagy kedvence lesz a különböző rendszerbeállításokat eltároló és alkalmazó profilmenedzser. Akik különböző helyeken folytatnak tevékenységet, egyetlen gombnyomással kiválaszthatják a munkahelyre jellemző hálózati beállításokat, nyomtatókat, szkennereket, egyéb perifériákat.

Az otthoni felhasználókat ezenkívül leginkább a multimédia témaköre érdekli. Hiszen szinte mindenki szokott zenét hallgatni, egyesek készíteni, filmeket nézni, családi fényképeket, videókat rendszerezni, böngészgetni. E feladatokra a SuSE fejlesztői gyűjtötték össze a legszélesebb kínálatot a linuxos környezetben fellelhető palettáról. Hangrögzítő és -szerkesztő programok, szintetizátorok, dobgép (Hydrogen) állnak a zenerajongók rendelkezésére.

Mozijainkat a Kaffeine, az alapértelmezett médialejátszó vetíti elénk. A Kaffeine a Xine motorján alapul, de jogi problémák miatt néhány formátum támogatása hiányzik belőle. Ez lehet az oka annak is, hogy sajnos a magyar fejlesztésű mplayer kikerült a készletből. De ne felejtsük el, Linuxot használunk, így a letöltött forráskódból rövid idő alatt elő tudjuk állítani a hiányzó kedvencünket is!

CD- és DVD-íráshoz a k3b nevű program a legkellemesebb. Aki használta már például a Nerót, ezt is egyszerűen és gyorsan munkára foghatja.

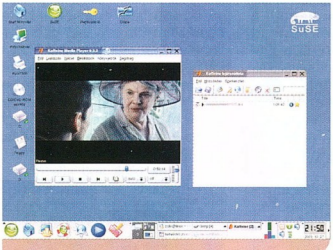

Kaffeine, az új médialejátszó

IRODA A mai informatikai világ sarkalatos pontja az irodai alkalmazások minősége. E téren eddig sem volt szégyenkezni valója a SuSE Linuxnak, hiszen a StarOffice már ősidők óta a rendszer része, utódja az OpenOffice.org a legfrissebb, 1.1 verziójával képviselteti magát, természetesen magyar nyelven! Ahogy megszokhattuk, a KOffice, a KDE irodai készlete is mindig a friss verziókkal van jelen, most a KDE 3.1.4 verziójához készített eszközök várnak ránk, szolgálatkészen.

És ahogy mondani szokás, következzék az est fénypontja! Legalábbis, ami az irodai munkához szükséges eszközöket érinti. DTP terén sajnos a Linux platform mindig mostoha helyzetben volt, hiszen nem létezett igazi alternatívája a Quark Xpress vagy az Adobe PageMaker programjainak. Ráadásul az ízig-vérig tördelőszerkesztők mindezeket Apple gépeken használják. Nos, a PC+Linux páros is hamarosan utoléri a „nagyokat", hiszen a Scribus 1.0.1 immáron egész használhatónak tűnik, és a SuSE 9.0 korongjain megtalálható!

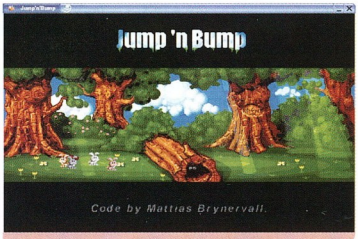

Robbanó nyuszik bevetés előtt

JÁTÉK Mi sem természetesebb, hogy a lázas munka után mintegy levezetésként egy kicsit játszani is kell. Ahogy eddig is, a SuSE szép számmal csomagolt játékprogramokat a munkaszoftverek mellé. Szinte minden, hosszú évek óta ismert Linux-sláger megtalálható. Akadnak újdonságok is, illetve olyan játékok, melyek sokat fejlődtek, mióta utoljára találkozhattunk velük, legalábbis így, disztribúció szintjén.

Például nagy kedvenc lehet – bár egy idő után nagy kihívás – a Neverball. Ebben a játékban egy golyót kell végigvezetnünk csalafinta pályákon úgy, hogy magát a pályát billentjük ide-oda az egér segítségével, a mozgatás pedig a gravitáció dolga. A falbontók szerelmesei imádni fogják a Briquolot. Igazán újszerű megközelítése a játéknak. Felülnézetből láthatunk egy vízzel telt medencét, a hullámokon különböző elrendezésben ládák úszkálnak, melyeket értelemszerűen a pattogó golyóval kell összetörnünk. A ládákból időnként ajándékok vagy épp átkok úsznak felénk, melyek könnyítik vagy megkeserítik sorsunkat. A legjobb, mikor büntetésből a víz színén, az ütő szemszögéből látjuk a történéseket.

Hálózatba kötött őrületet fog eredményezni a Jump'n Bump című játék. Kellemes virágos, pillangós, hegyi patakos, vízeséses környezetben ártatlan kis nyulacskákat irányítunk, akiknek a feladata, hogy tréfából ráugráljanak az ellenfélre, ezáltal heveny felrobbanásra kényszerítve őt. Ennyi ízelítő után is javaslom, mindenki nézegesse át a telepítőkészlet játékok kategóriáját, mert található még néhány gyöngyszem!

APRÓSÁGOK Néhány dolog, amit meg kell említeni. Az Nvidia-alapú grafikus kártyák meghajtóprogramjai a SuSE Linux 8.2 óta nem részei az alaprendszernek, mindenkinek egyénileg kell beszereznie. Természetesen legkézenfekvőbb a Nvidia webhelyéről (➲ **www.nvidia.com**) letölteni. Ezen írás készítésekor még nem volt kint a SuSE 9.0-hoz új meghajtócsomag, de az öntelepítős változat, amit még Debianhoz töltöttem le, gond nélkül elkészítette a szükséges kernelmodulokat és a kezelőprogramot. Ehhez szüksége van a kernel forráskódjára, ami méretes csomag ugyan, de a mai merevlemez-kapacitások mellett meg se kottyan. A SuSE központi, KDE és GNOME menüit érintő menürendszere a következő, 3.2-es KDE XDG szabványán alapul. A beállítási fileok kevesebb könyvtárra vannak elosztva. A rendszeradministrátorok az /etc/xdg/menus/application.menu XML file-ban tudják a menüstruktúrát a felhasználók igényeinek megfelelően kialakítani. Érdekes, hogy az újonnan telepített programok nem mindig jelennek meg a menüben. Még nem tudtam eldönteni, hogy hibának vagy szándékosságnak tudjam-e be a dolgot, mindenesetre kissé zavaró. Főleg ha utólag nagyobb mértékű módosítást végzünk a rendszeren: például programfejlesztésre adja fejét valaki, vagy tanulási célzattal, esetleg kíváncsiságból feltelepít ezt-azt. Később, mire a kiválasztási procedúra végére ér, már nem is emlékszik mindenre, amit kijelölt. És ha ezek után nem jelenik meg a menüben, akkor hiába töpreng, hogy mit is telepített fel. Persze, ez szélsőséges eset, hiszen az ember általában tudja, hogy mire van szüksége, és utólag még mindig ott van a menüszerkesztő is.

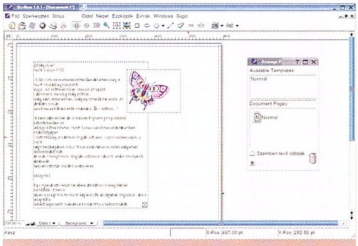

Scribus 1.0.1, hogy ne csak a kezünket tördeljük

AJÁNLÓ Ha az eddigiek után is van olyan megrögzött felhasználó, aki nehezen szánja rá magát, hogy „linuxoljon" egy kicsit, az nagy élményektől fosztja meg magát. A SuSE Linux 9.0 tökéletesen alkalmas arra, hogy egy röpke ismerkedés során mély érzelmeket keltsen a Unixszerű rendszerek iránt. Ha pedig egyszer megbarátkozott vele, utána már csak egy lépés a mánia, majd a sokféle disztribúció kipróbálása után a kedvenc kiválasztása.

A SuSE Linux 9.0 bruttó 24 900 forintért kapható 5 CD-n és egy kétrétegű DVD-n, ehhez kapunk 1200 oldalnyi magyar nyelvű nyomtatott kézikönyvet és majd' félévnyi telefonos segítségnyújtást. PCM

Macromedia Flash MX 2004

Jött, láttuk, győzni fog

A Macromedia Inc. a közelmúltban mutatta be népszerű szoftverének legújabb generációját, a Flash MX 2004-et, a nagyszerű széria méltó folytatását. Mi az első próbaváltozatok egyikét és a hozzárendelt Macromedia Flash Player 7 lejátszót teszteltük.

Farkas Gábor
(gabor@mongradesign.hu)

Aki nem találkozott volna ezzel a szoftverrel, annak elöljáróban annyit, hogy az 1993-tól a Macromedia Inc. által fejlesztett alkalmazás a mai webdizájnerek, animátorok, multimédia-fejlesztők elengedhetetlen fegyvere, de kisebb alkalmazások programozására is megfelelő eszköz lehet. Az alapötlet látványos animációk készítésére épült program volt, azóta a Flash lehetőségei és felhasználói köre egyaránt nagyban bővült.

A szoftver mostani verziója alapvetően két felhasználói csoportot céloz meg: az MX 2004-et (499 USD) a dizájnereknek és animátoroknak, az MX 2004 Professionalt (699 USD) pedig a fejlesztőknek szánták. Az általunk tesztelt próbaváltozatot Professional módban telepítettük, az alábbiakban ezt fogjuk részletezni.

ÚJ LEJÁTSZÓ KIS SZÉPSÉGHIBÁVAL Az első akadályba akkor ütköztünk, amikor a Windows 2000-nél korábbi verzióra szerettük volna telepíteni a Macromedia Flash MX 2004-et, mert ilyenkor erősen lehordta operációs rendszerünket, és önhatalmúlag megszakította a telepítést.

A Flash Player 7-re, amely az elkészült Flash mozi lejátszását hivatott elvégezni – elsősorban a böngészők beépülő moduljaként –, mindez nem vonatkozik, de a linuxosoknak még várniuk kell, mivel egyelőre csak Windows és Macintosh platformra érhető el a szokásos helyről (➲ **www.macromedia.com/go/getflashplayer/**). A letöltendő file mérete csökkent, így gyorsabban hozzájuthatunk a lejátszóhoz.

Ez a plug-in – ami a látványt illeti – annyival nyújt többet elődjénél, hogy a lejátszás közben a bitképek mozgatása, animálása gördülékenyebb, könnyebben megbirkózik nagyméretű átlátszó (Alpha) felületekkel is, amelyek lejátszása korábban szaggathatott. Letöltése ingyenes, és azoknak is feltétlenül ajánljuk, akik nem foglalkoznak Flash programozással, csak nézegetni szeretnék mások alkotásait. Az újdonságok, a programnyelv fejlődése miatt előbb-utóbb úgyis szükség lesz a frissítésre. A webes fejlesztők többsége valószínűleg beépíti majd a lejátszó automatikus felismerését (Flashdetect) a Flash mozikba, így értesítést kapunk arról, hogy ideje letölteni az új lejátszót.

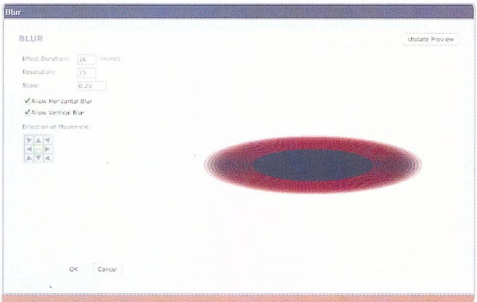

Az idővonal új effektusai inkább a kezdőknek szólnak

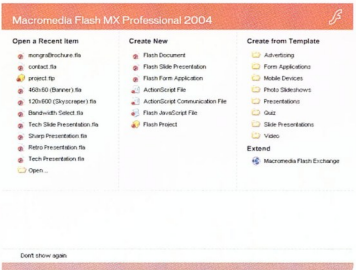

A Flash MX 2004 üdvözlő képernyője

A fejlesztő számára a Flashdetect elkészítése okozhat némi bosszúságot, mivel a Flash MX 2004 „gyári" megoldása sokkal bonyolultabb, mint az MX-é. Az SWF file mellett létrehoz két HTML file-t és egy flash_detection.swf nevű mozit. Ezeket „természetesen" a forrásával megegyező mappába rakja, nem törődve az általunk megálmodott mappaszerkezettel.

A KEZELŐFELÜLET A felhasználó először az üdvözlő képernyővel találkozik. Erről a panelről gyorsan érhetjük el korábban mentett dokumentumainkat, valamint választhatunk a különböző, Flash MX 2004-ben szerkeszthető dokumentumtípusok létrehozása közül. Az üdvözlő képernyő nemcsak induláskor jelenik meg, hanem akkor is, ha bezárunk minden dokumentumot. Ez egy kicsit zavaró, de egyébként praktikus szolgáltatás. Egyelőre még nem kapcsoltuk ki... :-)

A súgó struktúrája alapvetően azonos az MX-ével, csak éppen nem a megszokott böngészőablakban jelenik meg, hanem a Flash egyik paneljén. Emiatt nem lehet az [Alt Tab] billentyűkombináció megnyomásával váltani a fejlesztőkörnyezet és a segítség között. Ettől és az üdvözlő képernyőtől, no meg néhány menüpont áthelyezésétől eltekintve a kezelőfelület az MX-nél jól bevált szerkezetre épül.

Kezdő felhasználók értékelhetik leginkább a beépített idősoreffektusokat (*Insert → Timeline effects* menüpont alatti lehetőségek), melyekkel sok réteget és sok időigényes szerkesztést válthatunk ki néhány kattintással. Ezt a szolgáltatást azoknak ajánljuk, akik megfelelő hardverparkkal rendelkeznek, a folyamat ugyanis erősen memória- és processzorigényes, mivel grafikus effektusokat – például elhalványítást, robbantást, kiterjesztést – alkalmaz a szimbólumokra. Haladó felhasználóknak azonban mégis a hagyományos módszert javasoljuk, mivel a befektetett munka még mindig egyenesen arányos a beépített effektusok végeredményének színvonalával. :-(

Örömmel tapasztaltuk, hogy a pipetta tulajdonságai is megváltoztak: ha színt veszünk fel egy alakzatról, akkor színátmenetes kitöltés esetén az átmenet lesz az aktuális kitöltés. Kivétel ez alól a képszerkesztőkben már jól megszokott kúpos (conical) kitöltés, mivel ez sajnos még mindig hiányzik a Flashből.

Ne lepődjön meg senki, ha egérkattintásra egyszer csak valamelyik panelünk önálló „kinyílik-becsukódik" akcióba kezd, ahelyett, amit az egérrel végezni szerettünk volna. Az eset az [Alt Tab] billentyűkombináció legalább kétszeri megnyomásával általában orvosolható. Lehet, hogy csak ránk volt allergiás a kezelőfelület?

Nagyon tetszett viszont a letöltésszimuláció (Show streaming), ami pontosabb elődjénél és végre testre szabható. Mostantól kényelmesen beállítható a tesztelni

>infó

- ➲ **www.macromedia.com**
- ➲ Macromedia Flash programozási sorozat: **PCM 2002/3–2003/7**
- A Flash lejátszó aktuális, 7,0,14,0-s verziója megtalálható CD-nken: **\segedlet\flashplayer7 installer.exe**

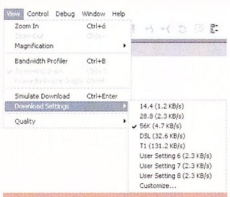

A letöltésszimulátorban beállíthatjuk a netkapcsolat sebességét, és kipróbálhatjuk, hogyan működne a mozi élesben, a hálón

kívánt kapcsolati sebesség, sőt a betöltött mozik – melyek akár videofile-ok is lehetnek – átvitelét is figyelemmel kísérhetjük. Erre szükség is van, mert a Flash Player 7-re exportált file-ok mérete esetenként indokolatlanul nagyra sikeredik. Konkrét példa: egy Flash MX dokumentum Flash MX 2004-ből bárminemű módosítás nélkül exportálva 216 Kbyte-osról 788 Kbyte-osra hízott. Ilyet csak néha tapasztaltunk, egyáltalán nem általános jelenség. Ugyanezt visszafelé, vagyis az MX 2004 file-jait a régi MX-szel megnyitni már ne próbáljuk. Még a 2004-es tulajdonságait nélkülöző, de Flash MX 2004-ből mentett .FLA file-ok sem kompatibilisek az előző verzióval.

AZ ACTION SCRIPT FINOMSÁGAI Bizonyos fokig érthető a fejlesztők óvatossága, hiszen sok új lehetőséggel bővítették az egyébként sem szűkös repertoárt. Itt van mindjárt az Action Script 2.0, a már ismert programnyelv továbbfejlesztése. Most a hely szűkére való tekintettel csak néhány példát említenénk.

Az objektumok családjában új tagok tűntek fel. A hibaüzenet osztály (Error class) egyszerűbbé teszi bizonyos elágazások kezelését és kiértékelését. Előre definiálhatjuk a hibaüzeneteket objektumként, melyeket később a vizsgálat valamely ágán kiíratthatunk. Az elágazások közül egy újat is használhatunk: a *try... catch... finally*-t, ami hasonló utasítássorozat, mint más nyelvekben az „if... then... else". Segítségével kényelmesen kezelhetjük a hibaüzenet osztályt. Például a *try* egy előre meghatározott funkció meghívásakor logikai döntést hoz, majd ennek függvényében a *catch* ágon hibaüzenetet küldhet, vagy a *finally* ágon folytatja a futást.

Örömmel tapasztaltuk egy másik új osztály megjelenését, a kontext menüobjektumot (jobb egérgombbal előhívható), amivel hozzáadhatunk új elemeket a Flash Player helyi menüjéhez, vagy eltávolíthatjuk a meglévőket.

A MovieClipLoader osztály a *loadMovie()* parancs alternatívájaként jött létre. Előnye, hogy úgy tölthetők az objektumba mozik, MovieClipek, JPEG-ek, hogy közben információt gyűjthetünk a betöltési folyamatról. Így például egyszerűbben oldható meg az előtöltő készítése, betöltési hiba esetén hibaüzenetet hozhatunk létre, akciókat hívhatunk át a betöltés alatt álló mozi idősoráról is.

A *loadMovie* paranccsal betöltött MP3 file-ok ID3 (médiuminformációs) tageit is kezelhetjük az új verzióval. Ez annyit jelent, hogy audiofile-jaink adatait – például a betöltendő hangfile-ok címét, előadóját – bármely dinamikus szövegmezőbe kiírathatjuk a megfelelő metódus segítségével. A módszer erősen emlékeztet az XML objektumokból kikényszerített attribútumok megjelenítésére.

A külső file-ok betöltésénél maradva: a *loadVariables/loadVariablesNum* utasítások, valamint a *loadVars()* objektum esetében szövegfile betöltésekor már megszokhattuk, hogy az egyszerűbb HTML karakter- és bekezdésformázásokra lehetőségünk van. A Macromedia Flash MX 2004 már engedélyezi a *<img>* képbeillesztő tag használatát is.

•

Összességében a Flash sok hasznos lehetőséggel bővült, egyszerűbben kezelhető, megkönnyíti a felhasználó számára a munkát. A kisebb hibák most még megbocsáthatók, és – a Macromediát ismerve – valószínű, hogy ezeket is hamar kijavítják. PCM

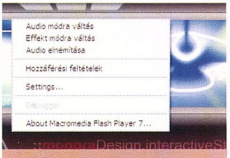

A Flash Player saját menüjét is átdefiniálhatjuk

HP OfficeJet 4110

- 4800 x 1200 dpi felbontás fotópapíron, HP PhotoRet III precíziós technológia;
- nyomtatási sebesség 12 fekete és 10 színes lap/perc;
- faxmodem 33,6 kB/s;
- 20 lapos automatikus lapadagoló, 70 gyorstárcsázási lehetőség, 65 oldalas memória;
- Csatlakoztatás USB porton keresztül;
- Terhelhetősége 1000 oldal havonta;

Q1609A
Nettó ár: 47.992,- Ft
Bruttó ár: 59.990,- Ft

HP LaserJet 1010

- elsősorban személyi használatra, a megfizethető ár igazi hp minőséggel párosul;
- nyomtatási sebessége 12 oldal/perc, az első oldal 10 mp-en belül elkészül;
- nyomtatási minősége 600x600 dpi, a hp felbontás finomító technológia (REt) alkalmazásával;
- gyors és egyszerű telepítés (plug&play megoldás);
- csatlakoztatás párhuzamos porton keresztül;
- terhelhetősége 5 000 oldal havonta;

Q2460A
Nettó ár: 39.920,- Ft
Bruttó ár: 49.900,-Ft

HP DeskJet 5652

- irodai felhasználásra készült nagy teljesítményű professzionális tintasugaras nyomtató;
- nyomtatási sebessége 21 oldal fekete és 15 oldal színes lap/perc
- nyomtatási minősége 4800 x 1200 dpi fotópapíron a hp PhotoRet III precíziós technológia segítségével;
- szegély nélküli nyomtatás akár A4 méretig, költségcsökkentés a beépített duplex egységgel;
- csatlakoztatás párhuzamos és USB porton keresztül
- terhelhetősége 5 000 oldal havonta;

C9007A
Nettó ár: 39.992,- Ft
Bruttó ár: 49.990,- Ft

HP PhotoSmart 635

- kis helyigényű, egyszerűen használható, igazi családi fényképezőgép;
- 2,1 MP felbontás, 3x optikai zoom és 4x digitális zoom;
- 16 MB belső memória fotók és hangos videofelvételek tárolásához;
- az eredmények gyors megtekintését; a 4,1 cm-es színes LCD kijelző teszi lehetővé
- csatlakoztatás USB porton keresztül;

Q2224A
Nettó ár: 51.992,- Ft
Bruttó ár: 64.990,- Ft

HEWLETT PACKARD
BUDA SZAKÁRUHÁZ

Ajánlatunk a készlet erejéig érvényes!

Sulinet expressz :) értékesítési pont

1111 Budapest, Bartók Béla út 18.
Telefon: 381-0750
Telefax: 381-0743
Internet: www.libra.hu
E-mail: info@libra.hu
Nyitvatartás: hétfő: 10.00 - 17.30 • kedd - péntek: 9.30 - 17.30

Personal Passworder 2.61 teljes verzió

A felejtés ellenszere

A Personal Passworder bizonyára ismerős olvasóinknak. A Honosító Műhely tükrözései közt visszatérő vendége CD-inknek. A szoftverkönyvtárakban bőséges a kínálat jelszavak és egyéb érzékeny adatok biztonságos tárolására és kezelésére szolgáló alkalmazásokból – a DvaSoft terméke sokoldalúságával emelkedik ki közülük, és jó néhány díjat tudhat magáénak.

Herczeg József Tamás

Noblesse oblige – tartja a francia mondás. A Personal Passwordert azonban nemcsak a netes és egyéb jelszavak tárolására használhatjuk. Alkalmazási területének tulajdonképpen csak fantáziánk szab határt, mert tetszőleges csoportokat hozhatunk létre az azonos kategóriába tartozó bejegyzések nyilvántartására, legyen szó szoftverek sorozatszámáról, regisztrációs kulcsokról, hitelkártyák adatairól, partnereink címéről, telefonszámairól és egyebekről.

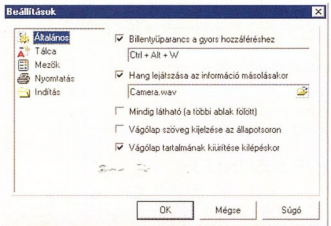

Testre szabhatjuk a program viselkedését

A szoftver ideális segítőtárs otthon vagy munkahelyen, ahol egyetlen gépen többen dolgoznak, mert az egyes felhasználók saját fiókokat hozhatnak létre, és abban tarthatják nyilván adataikat. A fiókok jelszóval védhetők, ezért illetéktelen személyek nem tudják ellopni az információkat. Ráadásul az adatbázis 448 bites kulcsméretű BlowFish algoritmussal titkosított, ami visszafejthetetlen.

A 2.61-es verzióhoz anno 14 fordítás készült, köztük magyar is. A Magyar PC Magazin kiadás csak magyar nyelvi támogatással rendelkezik. Időközben a súgó is megtanult magyarul, tehát a segítséget is anyanyelvünkön kapjuk.

ELREJTEM-MEGLELEM A Passworder indításkor felteszi a nagy kérdést: mit szeretnénk tenni? Ekkor hozhatunk létre felhasználói fiókot, és ekkor van lehetőség a meglévők kezelésére, illetve biztonsági másolat készítésére vagy visszaállítására. Ha létező fiók megnyitását választjuk, a jelszó beírása után jutunk a főablakhoz.

A kezelőfelület jól áttekinthető, rendezett – minden a megfelelő helyen és néznél van. Az eszköztár gombjait három séma egyikére cserélhetjük. Ahogy egyik fülről a másikra váltunk, a csoportnak megfelelően alakul át a főablak jobb oldali része, ahol a bejegyzések tartalma jelenik meg.

Új csoportot a *Fájl* menüből vagy a [Ctrl E] billentyűkombináció megnyomásával indítható *Csoportszerkesztő*ben nyithatunk, és ebből a beállítóablakból kezdeményezhetjük a tulajdonságok módosítását. Minden csoportban 16 adatot vehetünk fel egy bejegyzéshez. Az adat típusa lehet szöveg, jelszó, hiperhivatkozás, e-mail cím, program vagy dokumentum.

Új bejegyzést a *Bejegyzés* menü *Hozzáadás* parancsával vagy az [Ins] billentyű megnyomásával hozhatunk létre. Mindkettő a *Bejegyzés tulajdonságai* beállítóablak megnyitását eredményezi, melyben kitölthetjük a mezőket. Aki nem bajnok a gépelésben, itt biztosan áldani fogja a fejlesztőket, mert a forráshelyen kijelölt és a vágólapra helyezett szöveget a megfelelő gomb megnyomásával illeszthetjük be a neki szánt mezőbe.

A *Gyorskereső* alatti nagy fehér mezőben sorakoznak bejegyzéseink. Ha kijelöljük az egyiket, a jobb oldali mezőkben előbukkannak a már bevitt adatok. A mezőktől jobbra gombokat találunk a műveletre utaló ábrával. A gombok megnyomásával a kijelölt mező tartalmát a vágólapra helyezhetjük, és a szokásos [Ctrl V] billentyűkombinációval az űrlap megfelelő rovatába illeszthetjük. A vágólapra másolás helyett a webcím melletti gomb megnyomásával felkereshetjük böngészőnkkel a webhelyet, az e-mail cím melletti gomb pedig megnyitja a levelezőprogramot, megcímezve az *Új üzenet* párbeszédablakot.

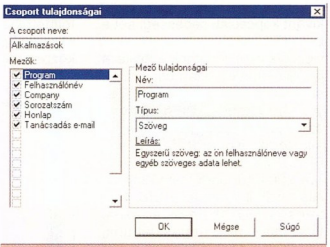

A tizenhat mezőhöz öt adattípusból választhatunk

Amikor sok bejegyzés gyűlt össze egy csoportban, rostálhatjuk a listát, ha a fülek alatti *Gyorskereső*be egymás után beírjuk a betűket. A [Ctrl F] billentyűparanccsal vagy a *Bejegyzés* menüből hozzáférhető *Kere-*

KEDVEZMÉNYES TOVÁBBFEJLESZTÉS!

Aki szeretne frissíteni a Personal Passworder legújabb verziójára, 2004. január 15-ig kedvezményes áron teheti meg. A Standard változat ára bruttó 4550 Ft helyett bruttó 3890 Ft, a nagyobb tudású Deluxe kiadásé 6050 Ft helyett 5150 Ft. A regisztrációs díj egyszeri megfizetésével ingyenes a frissítés a következő verziókra. A legfrissebb verzióhoz is elkészült a magyar nyelvű súgó! E sorok írásakor az idén nyáron kiadott 3.71-es a legfrissebb. Az újabbra a következők miatt érdemes áttérni:

- teljesen átírták a program kódját, sok régi hibát kijavítottak;
- a csoportokban az Intézőhöz hasonlóan almappákat hozhatunk létre;
- az új verzió támogatja a húzd és ejtsd technikát;
- az új bejegyzéseknek lejárati dátumuk van;
- a lejárt objektumok megkülönböztethetők tetszőleges színű szövegkiemeléssel;
- bináris adatok (különféle kulcsfile-ok, sőt kisebb alkalmazások) tárolhatók a titkosított adatbázisban;
- beállítóablak a csatolt file-ok kezelésére;
- új gombokkal bővült a Panel nézet;
- megújult a csillagok mögé rejtett jelszó-megjelenítő eszköz;
- maszk alapján is létrehozhatunk jelszót;
- teljesen átírták az Excel táblázatok exportálását és importálását;
- elrejthető az eszköztár és az állapotsor;
- exportálhatunk XML formátumba;
- exportálhatjuk a *Jegyzet* mezőt;
- átkódolták a nyomtatási szolgáltatást.

A 4.0-s verzió megjelenése az ősz folyamán várható. Az online rendelési nyomtatvány a ➲ www.softtrans.hu/password/er/mpcmakcio.html címen található.

>infó

- A termék webhelye: **www.dvasoft.com/passworder** **www.passworder.com**
- Gombsémák: **www.dvasoft.com/passworder/skins/**
- Forgalmazó: **Soft-Trans Bt.** ☎ **06-73-544-008**

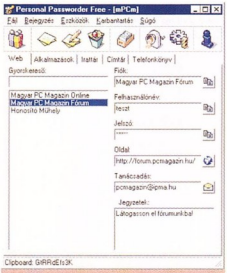

Bejegyzések és adatok a főablakban

sés művelettel kereshetünk bárhol vagy csak a címben.

Netezés vagy munka közben a [Ctrl B] billentyűkombinációval vagy az *Eszközök* menüben a *Panel megjelenítése* paranccsal válthatunk át a három legördülő menüből és egy gombból álló *Panel* nézetbe. Amúgy sem nagy a főablak, de így még kevesebb helyet foglal az asztalon, viszont a csoportok, a bejegyzések és az adatok könnyűszerrel elérhetők.

Egy jelszókezelő programtól elvárja az ember a jelszógenerátor szolgáltatást. A neten a jelszó a fiók kulcsa, ezért az értelmes szavak nem a legalkalmasabbak erre a célra. A generátort a Personal Passworder eszközei között is megtaláljuk! Beállíthatjuk a jelszó hosszát, és megadhatjuk, milyen karakterekből álljon. Mivel nehéz megkülönböztetni például a nullát az „O" betűtől, az egyes számjegyet az „l" betűtől, érdemes bejelölnünk az *Olvashatatlan karakterek kizárása* tulajdonságot. Ennyi előkészület után nyomjuk meg a *Generálás* gombot, és ha rokonszenves a jelszó, a *Másolás* gombbal helyezhetjük a vágólapra, hogy a [Ctrl V] billentyűkombinációval a neki szánt helyre illesszük.

Létező adatok beolvasására is van mód: az aktuális csoportba Excel táblázatokat importálhatunk.

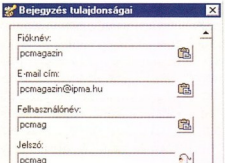

Az adatbevitel színhelye

FŐBB BEÁLLÍTÁSOK Érdemes időt szánni a beállításokra (*Karbantartás → Beállítások* menüpont), az öt lapba csoportosított tulajdonságok testre szabására. Néhány fontosabbat hadd említsünk: az *Általános* lapon adatvédelmi szempontból alapértelmezettként bejelölt a *Vágólap tartalmának kiürítése kilépéskor* beállítást érdemes így hagyni. A *Tálca* lapon aktiválhatjuk a *Kis méretű, ha tétlen...* opciót, vagyis ha nem a Passworderrel dolgozunk, a beállított idő elteltével eltűnik a szoftver indítógombja a tálcáról, és csak ikonja lesz látható az óra szomszédságában. (Jegyezzük meg jól az *Általános* lapon a gyors hozzáférés billentyűparancsát, mert ha nem engedélyezzük az ikon méretűre való összecsukást, miközben a kis méretre váltás aktivált, a program szűrén-szálán eltűnik, és ezzel a kombinációval visszacsalogathatjuk.) A *Tálca* lapon engedélyezhetjük, hogy a program jelszót kérjen, amikor előző méretűre akarjuk alakítani a főablakot. Az *Indítás* lapon pipálhatjuk ki a bejelentkezéskor előállítandó biztonsági másolat készítését.

A szoftverkönyvtárakban sok felhasználó egyet kifogásolt a Personal Passworderrel kapcsolatban: nem freeware. Magaznunk olvasói számára ez a „standard" verzió ingyenes. Rugalmassága és magas fokú biztonsága napi teendőink alapvető kiegészítőjévé teszi. PCM

Itt hozhatunk létre saját jelszócsoportokat

Csúcsminőség
megfizethető áron!

centrino MOBILE TECHNOLOGY

IBM ThinkPad T40
2373-4AG (Pentium(r) M 1.5 GHz, Centrino, 256 MB, 40 GB HS, DVD/CD-RW, 14,1"TFT 1024X768/32MB, GB Ethernet, modem Intel(r) wireless, bluetooth, security, UltraNav, **Karcsú forma:** mindössze 25mm vékony és 2kg súlyú, Windows XP Pro) TC14AHL
Ajándék Philips DVD-vel!
485 900 Ft

IBM ThinkPad R40e
2684-HTG (Mobile Celeron(tm) 2.0 GHz, 256 MB, 30 GB, DVD/CD-RW, 14.1" TFT, modem, LAN, Windows XP Home) TE0HTHL
269 900 Ft

HPQ iPAQ H2210 EURO
400 MHz, 64 MB (56 MB hasznos) RAM/SD memhely/ CF kártyahely/ Pocketpc 2003/BT
84 900 Ft

Fizessen elő szoftvereire!
Platform OSL-re **32%** kedvezmény!

Office Pro All Languages LicAdv MVLA 39 400 Ft
Dsktp Pro All Languages LicAdv MVLA 59 500 Ft
Core CAL All Languages LicAdv MVLA 17 900 Ft
Windows Pro All Languages LicAdv MVLA 12 700 Ft

Adobe Design Collection 7.0 CE Win Full akció
Tartalma: Adobe Acrobat 5.0 CE, Adobe Illustrator 10 CE, Adobe InDesign 2.0 CE, Adobe Photoshop 7.0 CE 229 900 Ft

www.sprint.hu
Az árváltozás jogát fenntartjuk! Áraink tájékoztató jellegűek, a 25%-os áfát nem tartalmazzák.

Üzleteink:
1139 Bp., Petneházy utca 47-51., **tel.:(1) 237-5020**
8000 Székesfehérvár, Petőfi utca 1., **tel.: (22) 502-880**
6722 Szeged, Bartók tér 13., **tel.: (62) 552-233**

Ne feledje, a Sprint nemcsak termékeket, hanem **honlapokat** is szállít.
Erről bővebben a www.creativision.hu címen olvashat.

sprint COMPUTER KFT.
Szám IT a technika

Microsoft Exchange Server 2003 és Outlook 2003

Folyamatos fejlődésben

E-mailezni márpedig kell. Ez legalább akkora előrelépést jelent, mint anno a hajózás. Legyen az kisebb vagy nagyobb vállalat, a hatékonyság növelésének egyik formája az elektronikus levelezés használata.

Nagy Zoltán

A Microsoft Exchange kiszolgáló már jó ideje szolgál a vállalati felhasználók körében. Legújabb, 2003-as verziója a felhasználók és az iparág követelményeinek megfelelő szolgáltatásokat foglal magában, miközben üzemeltetése egyszerűbb, kevesebb költséggel megoldható.

TÁVOLI ELÉRÉS Ritka az olyan cég, amely egy helyen végzi munkáját, így egy hálózaton belül mindenki eléri a vállalati kiszolgálót. A távoli elérés biztonságos megoldása viszont mindig fejfájást okoz a rendszergazdáknak. Az Exchange Server 2003 továbbfejlesztett kapcsolófelületének köszönhetően gyorsabban lehet kapcsolódni nagy késleltetésű és megbízhatatlan hálózati csatornákon, telefonos kapcsolaton keresztül a rendszerhez. Ha pedig van internetelérés, akkor némileg könnyebb a helyzet.

Az Exchange 2000-et interneten keresztül csak úgy lehet elérni, hogy előbb virtuális magánhálózati kapcsolatot kell felépíteni azzal a hálózattal, amelyben a szerver dolgozik. A Windows Server 2003 alatt futó Exchange Server 2003-hoz való kapcsolódáshoz Outlook 2003-mal nincs szükség VPN-re, ehelyett HTTPS protokoll felhasználásával zajlik a kommunikáció. Ez különösen azoknak a felhasználóknak nagy segítség, akik vezeték nélküli hálózatot vesznek igénybe. Ezeknél a kapcsolat átmeneti megszakadása után nem kell újra kézzel felépíteni a VPN kapcsolatot, az Outlook 2003 automatikusan újra kapcsolódik a szerverhez. Ez ma még lehet, hogy nem tekinthető hétköznapinak, de ahogy terjednek a nyilvános elérési pontok, úgy lesz egyre inkább jellemző.

Ha nincs kéznél számítógép, az sem baj. Az Outlook Web Access szolgáltatás segítségével bármilyen internetböngésző használatával elérhető az Exchange. Ez a lehetőség sem új, de jelenlegi formájában sokkal jobban használható, mint az előző változatok. A kezelőfelület megújult, új funkciókkal bővült, így gyakorlatilag az asztali Outlookkal megegyező szinten működik. Az adatátvitelhez biztonságos HTTPS protokollt használ. Gyakorlatilag bárhonnan, ahol kéznél van internetelérés és böngésző, a felhasználó hozzá tud férni az Outlookban tárolt adataihoz. Ahhoz, hogy úgy érezze, mintha a saját gépe előtt ülne, az Outlook Web Access ugyanazokat a szolgáltatásokat nyújtja, amit az asztali Outlook, ilyen például a helyesírás-ellenőrzés, a tennivalók listája, a keresőmappák, a digitális aláírás támogatása S/MIME segítségével, a tiltott és engedélyezett feladók listája, valamint az automatikus időzített kijelentkezés. Ez utóbbi főleg a bárki által hozzáférhető internetterminálok esetében nagyon fontos.

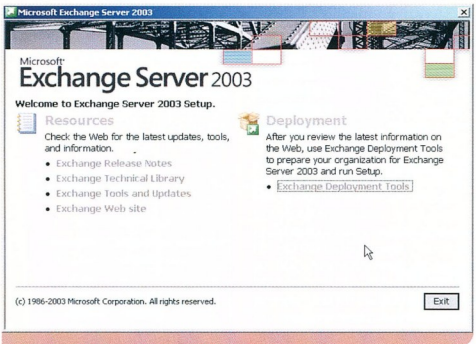

Csak a rendszergazdák találkoznak ezzel a képernyővel

Az Outlook Web Access akkor is nagy szolgálatot tehet, amikor olyan rendszerről kell átállni Outlookra, amely bármilyen okból nem tudja azt futtatni.

A mobil elérés másik módja a valódi mobil eszközök használata. A Pocket PC, Pocket PC Phone Edition, Smartphone-alapú kézi-számítógépeket közvetlenül lehet szinkronizálni az Exchange Server ActiveSync szolgáltatás segítségével, így a levelek, a naptári bejegyzések és a névjegyalbum mindig naprakész lehet. XHTML-, WAP 2.x-, cHTML-, HTML-alapú böngészőkkel, a velük kompatibilis mobil eszközökkel biztonságosan tallózhatók az Exchange 2003 postaládák.

KARBANTARTÁS Egy vállalati kommunikációs rendszert nem elég egyszer megvenni, azt üzemeltetni, karbantartani kell. Erre számos intelligens eszköz áll rendelkezésre, kezdve a régi rendszerekről történő átállástól a folyamatos adatmentésekig és a felhasználók igényeinek kielégítéséig.

Gyors, az eddigieknél egyszerűbb átállás és bevezetés rengeteg munkától szabadítja meg az telepítést végző munkatársakat. A munka dandárját varázslók végzik, csak a megfelelő paramétereket kell megadni.

Az Exchange és a levelezési infrastruktúra az Active Directory címtár segítségével egyetlen helyről felügyelhető. Gondolom, nem kell különösebben taglalnom, hogy ez milyen előnyökkel jár. Megfelelő eszközökkel működés közben, észrevehető teljesítménycsökkenés nélkül készíthető azonnali adatmentés az Exchange adatbázisáról.

A mentésen kívül a visszaállítás is könnyebb, mint az előző változatoknál. Egyetlen postaláda, illetve egy postaládán belül egyetlen levél is visszaállítható, ami jócskán megkönnyíti a rendszergazda dolgát, és nem megvetendő az sem, hogy a ráfordítandó idő is sokkal kevesebb.

ALACSONYABB KÖLTSÉGEK Mivel az Exchange Server 2003 képességei meghaladják az elődökét (például jóval több postafiókot tud kezelni), ezért minden további nélkül összevonhatók kiszolgálók, egy kiszolgálón az eddigieknél több postaláda üzemeltethető. A Windows Server 2003 Enterprise Editionnal együtt használva 4 és 8 csomópontos fürtök is kialakíthatók, ha nagyszámú ügyfélkört kell kiszolgálni.

OUTLOOK 2003 A kiszolgálóval egyetemben a kliens is megújult. Számos újdonsága közül csak néhányat említünk.

Ilyen például az előzőeknél fejlettebb védelem a levélszemét ellen valós idejű listák segítségével, amelyek mindig a legfrissebb információk alapján végzik el a szűrést.

Az Outlook 2003 használható gyorsítótárazott módban, ekkor a program az e-mailekkel kapcsolatos műveleteket helyben végzi el. Ezáltal kisebb a kliens és a kiszolgáló közti adatforgalom, ami csökkenti a kiszolgáló és a hálózat terhelését – ez különösen nagyméretű levelesládáknál előnyös. Ilyenkor a felhasználó teljes postaládájának és a címjegyzékének másolata a helyi gépre kerül, ami kapcsolat nélkül is lehetővé teszi a levelekkel végzett munkát.

A kiszolgáló és az ügyfél közti kommunikácót javítja a MAPI tömörítés, ami annyit jelent, hogy a levelesláda tartalma tömörített formában kerül továbbításra a klienprogram felé. A kapcsolat nélküli módban végzett változtatásokat szinkronizálni kell a kiszolgálóval, hogy érvényre jussanak. A növekményes szinkronizálás a kapcsolat megszakadása esetén nem kezdi elölről az adatok áttöltését, hanem csak attól a ponttól, ahol megszakadt a munka.

Nemhogy egy, de több oldal is kevés arra, hogy az Outlook Server 2003 és az Outlook 2003 összes újdonságát, az ezekből fakadó előnyöket végigvegyük, de ahhoz talán elég, hogy világossá váljon: érdemes vele foglalkozni.

Az informatika átlátható.

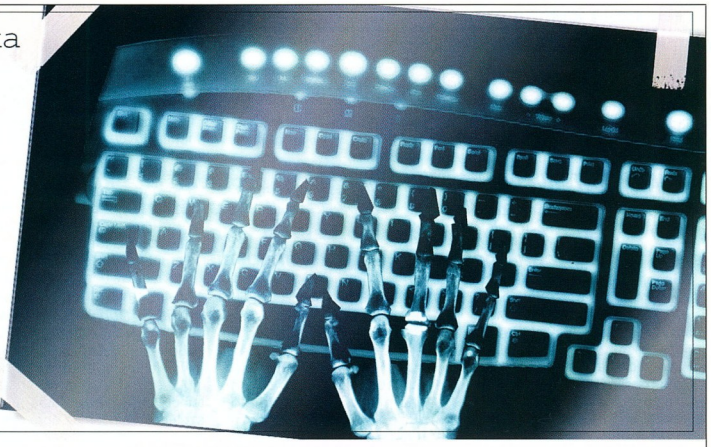

magyar pc magazin
...az IT-szaklap

karácsonytól DVD-vel

terjesztés: 349-4768 terjesztes@ipma.hu www.pcmagazin.hu

DAT 2003

a Magyar Tartalomipari Szövetség (MATISZ) XIII. konferenciája

eContent

Digitális tartalmat mindenkinek

2003. december 8-9-10.,

Budapest – Kongresszusi Központ , 1123 Budapest, Jagelló út 1-3.

8.30-14.00 **2003. december 8 (hétfő) Plenáris ülés**

Megnyitó - ***Dr. Bendzsel Miklós* elnök, Magyar Szabadalmi Hivatal**
A tartalom szerepe az információs társadalomban – ***Dr. Bakonyi Péter helyettes állantitkár, Informatikai és Hírközlési Minisztérium***
A minőségi magyar digitális tartalmak bemutatása – eFestival
A Nemzeti Fejlesztési Terv és a tartalomipar fejlesztése - ***Veress József fôtanácsadó,* MEH NFT és EU Támogatások Hivatala**
Az állam, a vállalkozói és a civil szféra együttműködése - ***Dr. Mlinarics József* elnök, MATISZ**

2003. december 8. (hétfő) szekciók		
14.00-17.00	A barátságos internet – INFORUM – MTE - MATISZ	MATISZ pályázói akadémia
2003. december 9. (kedd) szekciók		
9.00-13.00	Fizetős digitális tartalmak terjesztése és védelme – Digital Right Management	MATISZ pályázói akadémia
14.00-17.00	Tudásszabványok – Digital Right Management – MSZT	Kerekasztal beszélgetés a szélessávú tartalomszolgáltatásról – ACTEN – MEISZ
2003. december 10. (szerda) szekciók		
9.00-13.00	Digital Right Management technológia	A digitális könyvtár
14.00-17.00	Digitális tartalom tulajdonjogok	Tartalomipari kerekasztal – európai együttműködési lehetőségek

Befizetési időpont	Napijegy	Konferenciajegy
november	**24.000**	**56.000 Ft**
december	**28.000**	**60.000 Ft**

<u>További információ: kedvezmény, jelentkezési lap a MATISZ Titkárságon:</u> Darabont Csilla - Telefon: 213-5089
Telefax: 375-9722, E-mail: info@matisz.hu, www.matisz.hu, 1012 Budapest, Kuny Domokos u. 13.

Digitális fotóink zajszűrése

Digitális mákszűrés

A digitális fényképezés egyik alapvető problémája a képeken jelentkező zaj eltávolítása. Különösen kevés fénynél, nagy érzékenységű beállításban zavaró ez a képhiba, amit utólag meglehetősen nehéz eltüntetni.

Sümegi András

Egy fényképfelvételen zajnak tekintünk minden olyan strukturális eltérést, ami a tényleges felvétel és a téma tiszta, idealizált látványa között mutatkozik. Ahhoz, hogy a kép a nézőben a kívánt vizuális élményt, érzelmi hatást érje el, a megfelelő témaválasztáson, kompozíción kívül rendszerint a lehető legjobb képminőségre van szükség. A tiszta, éles rajzolaton és a helyes színvisszaadáson kívül a kép fontos jellemzője a zajtartalom.

A zaj nagyrészt a CCD érzékelőből, illetve az utána következő analóg áramkörökből származik. Annál erősebben mutatkozik, minél nagyobb ISO érzékenységre állítjuk a kamerát. Ezenkívül az expozíciós idő növelésével és a hőmérséklet emelkedésével is növekszik mértéke.

A zajnak alapvetően két típusát szokás elkülöníteni. Az egyik az úgynevezett luminanciazaj (fényerősségzaj), amely szemcsézettségben, a normálisnál világosabb és sötétebb színű képpontok mákszerű sokaságában tűnik fel a képen. A másik a krominanciazaj (színezeti zaj). Ez a képpontok rendellenes elszíneződéseként jelenik meg. A digitális képfeldolgozás végén a JPEG tömörítés fejeli meg a kamera analóg részéből eredő zajokat jellegzetes műtermékeivel.

EGY KIS KÉZI MUNKA A zajszűréssel való ismerkedésként nézzünk meg egy egyszerű szűrési módszert. Az eljárás bemutatásához az Adobe Photoshop 7-et fogom használni, de – a megfelelő menüpontok értelemszerű kiválasztásával – ugyanígy kell alkalmazni más programok esetében is.

A mintaként választott képet egy meglehetősen zajos kamerával készült felvételből vágtam ki. Az eredeti képhez ISO 360-as érzékenységet, 1/15 s expozíciós időt és közepes minőségű JPEG tömörítést használtam. A felvétel egy kinagyított részletét a jobb oldali fotó mutatja, a teljes képet ISO360_eredeti.jpg néven a CD-mellékleten találják olvasóink.

A szűrés első lépéseként az *Image → Duplicate* művelettel készítsünk másolatot a képről, nehogy tönkretegyük az eredeti felvételt. A zajszűrés során mindig vesztünk a kép finom részleteiből is. Az emberi látás természetéből adódóan az apró részleteket elsősorban világosságuk alapján ismerjük fel, színezetük finomsága kevésbé fontos. Ugyanakkor a krominanciazaj apró színes pontjai sokkal zavaróbbak, mint egy kis szemcsézettség. Világos tehát, hogy külön kell elvégezni a luminancia- és külön a krominanciaszűrést. Előbbinél gondosan ügyelni kell a részletek megtartására, utóbbinál viszont erősebb szűrést alkalmazhatunk, törekedni kell a kiugró pontok maradéktalan eltüntetésére. Az RGB színrendszerben a világosság és a színezet mértékét együttesen határozzák meg a képpontok piros, zöld és kék értékei, így ebben a színmódban nem szűrhetünk külön-külön. Váltsuk át a képet az *Image → Mode → Lab Color* menüpontban Lab színmódba. Aki nem Photoshopot használ, hanem olyan programot, ami nem ismeri az Lab színrendszert, próbálkozhat a HSB, HSL vagy HSV rendszerekkel, de ott kicsit másként kell paraméterezni a szűrőket.

A *Layers → Duplicate Layer* művelettel készítsünk másolatot a háttérről, és a keletkező új rétegen folytassuk a munkát! A *Windows → Channels* menüpontban vegyük elő a színcsatornák paneljét. Válasszuk ki az L csatornát, majd alkalmazzuk a *Filter → Noise → Median* szűrőt. Ez a szűrő a pontszerű zajbeüté-

ISO 100 érzékenységnél és jó minőségű JPEG tömörítésnél a zaj és a műtermékek aránya még elviselhető (balra). ISO 360-nál a közepes tónusokban jól látszik a zaj, az élek mentén feltűnőek a gyengébb minőségű JPEG tömörítés műtermékei (jobbra)

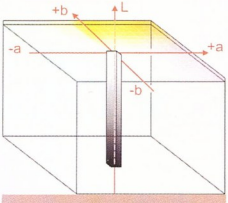

A Lab színrendszerben is három adat határozza meg egy képpont színét. Az a és a b krominanciacsatorna együttesen adja a pixel színét egy 2D-s színsíkon. Az L (luminancia) megadja, mennyire világos a képpont

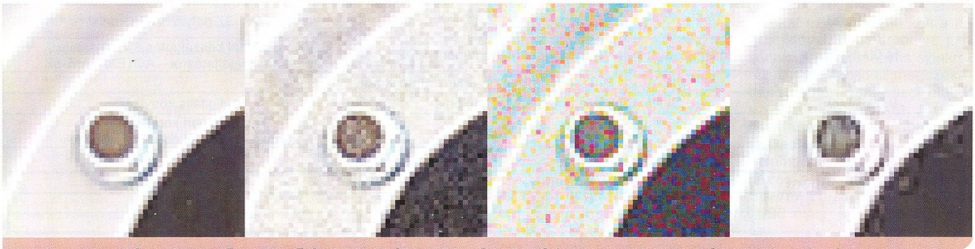

A jellegzetes zajtípusok jelentősen felerősített, idealizált megjelenése. Balról jobbra: a zajmentes kép, a luminanciazaj, a krominanciazaj és a JPEG műtermékek. A valóságban ezek nem külön-külön, hanem együttesen jelentkeznek

A *Channels* panelen egyszerre látható a színes kép és alatta az L, a és b csatorna. Minden csatornában külön végezzük el a szűrést

seket szinte tökéletesen el tudja tüntetni. Úgy dolgozik, hogy a kérdéses pixel megadott sugarú környezetében lévő képpontok értékeit nagyság szerint sorba rakja, majd a sor középső tagjával helyettesíti a pixelt. Ez nem lineáris szűrés, ami valóban eltünteti a zajbeütéseket, nem csak szétkeni őket, mint az egyszerű átlagolás. Finoman növeljük a szűrő sugarát, amíg a zaj el nem tűnik. Az L csatornán óvatosan bánjunk a szűrő erősségével. Csak leheletnyivel állítsuk erősebbre, mint amit szemünk még kellemesnek talál. Aztán a krominanciacsatornákban (a és b) is végezzük el a mediánszűrést. Itt bátrabban szűrhetük, nem gond, ha a részletek elvesznek. Rendszerint a b csatorna kívánja a legerősebb szűrést.

Az élek mentén megjelenő rendellenes színek elkerülésére

A mediánszűrésnél nyugodtan választhatunk a kelleténél kicsit erősebbnek ható beállítást

az a és b csatornában végezzünk Gauss-életlenítést *(Filter → Blur → Gaussian Blur)* 0,5 képpontnyi sugárral, közvetlenül a mediánszűrés után. Ha megvagyunk, a *Channels* panelen váltsunk vissza a teljes színű képre, majd a *Layers* panelen állítsuk be a felső, megszűrt réteg opacitását úgy, hogy kellemes összhatást kapjunk. Végül a *Layer → Flatten Image* menüpontot választva egyesítsük a két réteget, és váltsunk vissza RGB módba. Az eredményt a CD-mellékleten, az ISO360_Median.jpg file-ban szemlélhetik meg. A szűrés teljes műveletsora betölthető a CD-mellékletről, a PC-MAGAZIN.atn file-ból a Photoshop *Actions* paneljére, a panel kinyíló menüjének *Load Actions* műveletével.

„GYÁRI SCRIPTEK" A bemutatott kézi módszerhez hasonló, de kifinomultabb eljárást biztosít Peter iNova ISO DeNoise szűrője. Ingyen letölthető az internetről (➲ **www.digitalsecrets.net/secrets/DeNoise/**), illetve jelenlegi, 2.1-es verziója megtalálható a CD-mellékleten az iDeNoiseHiISO2.1.atn file-ban. Ez is egy Photoshop 6.x-hez készült script, amit az *Actions* panelre kell betölteni. Kifejezetten a nagy ISO értékkel készült zajos felvételek tisztítására tervezték. Automatikusan dolgozik, nem kell beállítani semmit, így tömeges képfeldolgozásra is használható. Az igazat megvallva kicsit lassú, és talán túlságosan is finoman bánik a részletekkel.

Több digitális kameránál is kipróbáltam, általában elfogadhatóan működik a nem túl zajos ultrakompakt gépeknél. Mostani tesztképünk esetén (ISO360_iDeNoise.jpg) nem teljesített túl fényesen – igaz, a kép olyan kamerával készült, amelyiknek igen nagy a zajszintje.

A Photoshop 6.x-hez készített freeware scriptek közé tartozik Mathias Vejerslev Digital Deluxe Toolboxa is, de ez nem egyetlen szűrő, hanem egy fejlett akciókészlet. Elsősorban alacsony ISO értékkel készült képek zajmentesítésére tervezték. Az alapszűrő, a De-Noise Deluxe 1.2 automatikusan szűri előbb a krominanciazajt, aztán a luminanciazajt, miközben különféle maszkokat használ a részletek

NE LEGYEN AVERZIÓJA...

Tally®
Computer Printers

A legújabb T8006eL színes lézernyomtató most szenzációs áron, 149 000.-* forintért!

Az „e" verzió tulajdonságai:
- 6 színes vagy 24 fekete -fehér lap/perc sebesség
- Fast Ethernet interfész
- 1200 dpi felbontás
- 30 000 oldal havi terhelhetőség
- hálózatra optimalizálva
- opciós duplex egység
- Windows 95 / 98 / NT / 2000 / ME / XP; Mac kompatibilis

...LEGYEN e-VERZIÓJA!

*Nettó, ÁFA nélküli végfelhasználói ár!

Kvint-R Kft. 1089 Budapest, Delej utca 41. • Tel.: 477 4050 • fax: 477 4060
www.tally.hu • www.kvint-r.hu • kereskedelem@kvint-r.hu

Megoldások lapról-lapra!

Országos partner hálózat: Győr: Vercomp Kft. (96) 312 520 • Miskolc: Bell Computer Kft. (46) 560 355 • Pécs: VH Com Kft. (72) 333 987
Szeged: PC-BOX Kft.(62) 486 486 • Budapest: Astraprint Kft. (30) 960 7887 • SERCO Kft. (1) 374 4040 • Trenner Technik Kft. (1) 225 8550

NEAT IMAGE ZAJSZŰRÉSHEZ

A zajszűréshez készült önálló programok közül érdemes kipróbálni a Neat Image-et. Jelenleg a 2.6-os verziónál tart, a freeware demó mellett Home, Pro és Pro+ változatban kapható. Aránylag olcsó (verziótól függően 30–75 USD) és igen kifinomult windowsos program. A digitális fényképek zajszűrésén kívül szkennerek zajának vagy filmek szemcsézettségének szűrésére is használható. A szűrést a kép zajtartalmához alkalmazkodva végzi. A zaj elemzéséhez egy legalább 100x100 pixeles részt kell kijelölni a képen, ami nem tartalmaz képi részleteket. A szűrést a vizsgálat eredménye alapján felépített zajprofil szerint végzi el a teljes képen. A zajprofilt külön is elmenthetjük, majd felhasználhatjuk más képeknél. Ez különösen akkor hasznos, ha a feldolgozandó képen nem található megfelelő, képrészletek nélküli mintaterület. A www.neatimage.com címről több kameratípushoz és szkennerhez is letölthetjük a szükséges profilokat.

A zajprofil beállítása után a szűrés finomhangolása következik külön a magas, közepes és alacsony frekvenciákra, a luminanciára és a két krominanciacsatornára. A próbálgatást egy mintaterületen végezzük, aztán ha minden rendben, jöhet a teljes kép szűrése.

Ha sikerül megfelelő zajprofilt készíteni, a Neat Image szépen és alaposan dolgozik, de rendkívül lassú. A program demója megtalálható a CD-mellékleten. Néhány szolgáltatásában korlátozott ugyan, de szűrési képességei egyeznek a többi változattal.

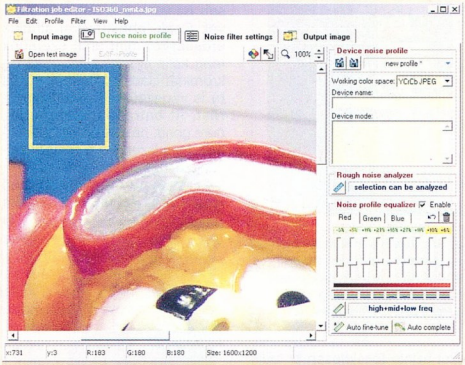

A Neat Image is a zajtartalom elemzésével kezdi a munkát. A zajprofilt file-ból is beolvashatjuk, de a legjobb, ha mi adjuk meg a mintaterületet a konkrét képen

megőrzéséhez. Nagyobb ISO értékkel készült, zajosabb felvételeknél a De-Noise Deluxe után futtathatjuk le a Mid-ISO grain vagy a Hi-ISO grain akciót, amelyek erőteljesebb szűrést végeznek.

EGY MAJDNEM TITKOS ZAJSZŰRŐ Valójában minden kamera zaja más és más, a képtartalom finom részletei pedig az alkalmazható szűrés jellegét és erősségét befolyásolják. Ezért nem tudnak olyan automatikus zajszűrő eljárást kidolgozni, ami egyformán illene minden kamerához és felvételhez.

A kamerák közötti különbségek figyelembevételére a fejlett szűrők külön zaj-, illetve kameraprofilokat használnak. A nik multimedia Inc. Dfine nevű szűrője is ezek közé tartozik. A Photokinán 2002-ben mutatták be, de forgalomba csak a szabadalmi bejegyzést követően, karácsony táján került. Nyilván nem volt véletlen a felhajtás, hiszen a Dfine olyan algoritmusokat használ, amelyek katonai célra, például légi felvételek kiértékelésére is felhasználhatók. A képminőség javításához és a nemkívánatos műtermékek elkerüléséhez figyelembe veszi a zaj jellegét, a színeket, a képrészletek struktúráját és az emberi látás mechanizmusát is.

A program egy plug-in, ami Photoshop vagy Photoshop Elements alatt működik. Nem ingyenes, majd' 100 USD-os árával mérsékelten drágának számít. A kameraprofilok nélkül csak korlátozottan használható, a profilokat viszont külön kell megvásárolni, géptípustól függően 15–60 USD-ért. A demóverziót a www.nikmultimedia.com címről lehet letölteni. Telepítése után a Photoshop *Filter* menüjéből indítható, 24, illetve 48 bites RGB és Lab módú képeken egyaránt használható.

A legjobb eredményt akkor kapjuk, ha közvetlenül a nyers felvételen alkalmazzuk, minden más képmódosító eljárást megelőzve. A zaj és a részletek azonosításhoz különleges szisztémát használ, összefüggéseket keres a kép részletei és a színek között. Az eljárás optimális beállításához a felhasználó megadhat öt színt az eredeti képből, és mindegyik színhez külön beállíthatja az optimális zajszűrést.

A Dfine nemcsak zajszűrő, hanem tónus- és színezetjavító szolgáltatásokat is tartalmaz. A program menüje magától értetődően kínálja a műveletek helyes sorrendjét. Az első lépés a luminanciazaj szűrése, második a krominanciazaj és a JPEG műtermékek eltávolítása, aztán a kontraszt és világosság korrigálása következik, végül a helyes színek beállítása. Mindegyik műveletnél számos beállítási lehetőség van, a szűrés finomhangolása pedig a kameraprofilokkal lehetséges. A gyorsabb munkához a *File → Automate → Dfine Selective* menüpont alatt néhány előre elkészített beállítást találunk JPEG képek, bőrtónusok, haj és egyéb finom struktúrák, erős zajok és egyebek szűréséhez. A szűrő nemcsak a kép egészén, hanem egyes részletein is külön alkalmazható. A részletek kijelöléséhez nyomásérzékeny digitalizálótáblát is használhatunk.

Mindent összevetve: a Dfine rendkívül kifinomult szűrő. Nagyon szépen, rendkívül eredményesen dolgozik. Sajnos az elérhető kameraprofilok száma a piacon lévő gépekéhez képest még kevés, de a legtöbb fontos típus profilja már letölthető, és a készlet folyamatosan gyarapszik.

A VÉGEREDMÉNY Az ismertetett zajszűrési módszerek közül a legjobb eredményt a Dfine 1.0 szolgáltatta, ami a képtartalom elemzésén alapuló zajszűrés fölényét igazolja. Sebesség és rugalmasság tekintetében is ez a plug-in viszi a pálmát. Képminőségben a keretes szövegrészben bemutatott önálló zajszűrő program, a Neat Image 2.6 alig marad el tőle néhány kisebb színhibával. Előnye, hogy önálló program, és jóval olcsóbb, mint a Dfine, de nagyon lassú. A Photoshop scriptek közül a Digital Deluxe Toolbox szűrőkészlete mutatkozott a legjobbnak. Az ISO DeNoise egyszerű automatizmusa gyengébb képminőséget eredményezett, mint saját kézi vezérlésű módszerünk. PCM

>infó

Kiegészítők CD-nken: **\cikkekhez\zajszures**

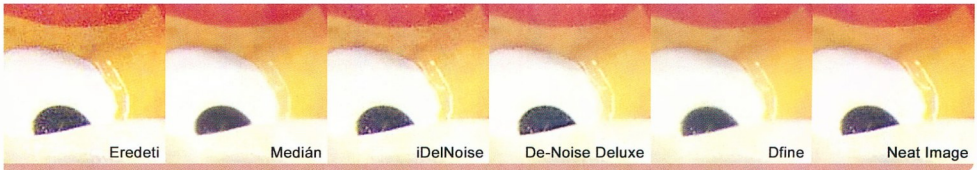

A bemutatott zajszűrők hatása egy rendkívül zajos felvételen

Samsung ODD

A CD-ROM meghajtók bemutatkozásakor a Samsung is debütált az optikai meghajtók piacán. Ettől kezdve töretlen lendülettel, figyelemre méltó éves növekedési rátával, számos saját szabadalommal a gyártók élvonalába pozícionálta magát.

Saját fejlesztésként könyvelheti el például a gyűrűs lencse-szerkezetű lézer fejet, mely egy lencse alkalmazásával képes CD és DVD lemezek kezelésére. Ennek a meghajtó típusnak ily módon élenjáró gyártója is, aminek ékes példája, hogy elsőként mutatta be a négyszeres, a harminckétszeres, és a negyvennyolcszoros majd ötvenkétszeres combo meghajtóját.

Ezenkívül az optikai tárolók minden területének – a csak olvasható CD-ROM meghajtóktól a különböző DVD eszközökig – gyártásában érdekelt lévén komoly fejlesztéseket eszközöl. Zajelnyomó és mechanikai stabilizáló rendszerei is igen fejlett technológiáról árulkodnak. Nem véletlenül kapta meg a világ tíz legnagyobb PC gyártójának elismerését, s erre való rátermettségét folyamatosan számtalan díj elnyerésével bizonyítja. Ezt az eddig is kiváló minőséget fejeli meg az a bejelentés, mely szerint a Samsung és a Toshiba vegyesvállalatot alapított az optikai meghajtók fejlesztésére szövetkezve, azzal a nem titkolt céllal, hogy az optikai médiák területén piaci vezető szerepre tegyenek szert. Ez a vegyesvállalat a marketing és az eszköz kutatás-fejlesztés területein fejti ki tevékenységét, két alapvető feladatra összpontosítva. Vezetői szerepvállalás a következő generációs technológiákban és a minőség továbbfejlesztése a legjobb eljárások alkalmazásával.

Egy felhasználó ilyen gyártói hátteret tudva maga mögött, bizonyos lehet választásának helyességében amikor áttekinti a termékpalettát.

Az 52-szeres sebességű SC-152 CD-ROM mindent tud, amit a csak lemez olvasást igénylő felhasználók ettől a kategóriától elvárhatnak.

Gyors, megbízható, csendes működés, mellyel a különböző szerkezetű lemezek gond nélkül olvashatók. Az SD-616 DVD lejátszó tervezésekor kifejezetten odafigyeltek a felhasználói körre, így a DVD filmek lejátszását automatikus zajelnyomó rendszer teszi élvezhetőbbé. A kiegyenlítetlen lemezekből eredő vibrációt automata balanszírozó küszöböli ki, és egy beépített lehetőség révén a DVD-V ideó lejátszását MPEG dekóder kártya nélkül tehetjük meg. Az Ultra DMA 2 módot támogató SW-252 CD-író dinamikus vibráció elnyelővel (DVA) rendelkezik. Az SM-352, az egy mechanizmusba épített CD író-olvasó és DVD-ROM, azaz combo meghajtó a sokféle médiát egy gépben kezelni igyekvők érdeklődését elégíti ki, paraméterei alapján minden bizonnyal felsőfokon.

A jelenleg általánosan használt optikai megoldások mellé egyre inkább felzárkózik a DVD írás lehetősége is, így várható a Samsung DVD írójának megjelenése is a hazai piacon.

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

Digitális videotechnika II.

Tömörítsünk!

Előző számunkban eljutottunk a digitális videó YUV formátumának bemutatásáig, és addig, hogy még ez a formátum is túl „bőbeszédű". A berendezések gyártói elkezdtek valamiféle JPEG-szerű (MJPEG) tömörítést alkalmazni a használható file-méretek elérése érdekében.

-laz-

Ettől a ponttól kezdve a tömörítési technológiák a felhasználási területtől függően különböző fejlesztési irányokat vettek. A félprofiknak és a tévéállomásoknak szükségük volt olyan egységes szabványra, amelyben azonos képminőség mellett a tömörítés hatékonyabb legyen, mint a jelenleg ismert MJPEG-alapú eljárásoké. Négy fontos feltétel volt.

1. A szubjektív képminőség megítélés alapján elérje a sugárzási („broadcast") minőséget, és alkalmas legyen hírek, sportesemények stb. jó minőségű rögzítésére.

2. Egyszerűen támogassa a nem lineáris számítógépes videovágó (NLE) rendszereket.

3. Az adatátvitel kompresszió–rekompresszió nélküli digitális jelmásolás legyen, generációs veszteség nélkül.

4. A hordozó valamilyen robusztus kivitelű, nagy megbízhatóságú, teljesen szabványos, gyártótól független szalagot tartalmazó kazetta legyen.

A 4. ponttal kapcsolatban egy kicsit el kell kalandoznunk. Aki jártas a professzionális videotechnikában az jól ismeri a soros digitális adatátvitelt (SDi). Sokakban nem tisztázódott az, hogy az SDi-on keresztüli videomásolás egyáltalán nem veszteségmentes. Ennél a rendszernél nem egy egyszerű adatmásolásról van szó, hanem a forráskészülék (például DIGITAL-Betacam) 83 Mbites tömörítésű jelét tömörítetlen 4:2:2-es SMPTE 259M jelfolyammá alakítják, majd a fogadó oldalon visszakódolják valamilyen tömörített jelfolyammá, például egy másik DIGITAL-Beta formátumára. Na persze a veszteség olyan kicsi, hogy jószerivel még mérőkészülékkel is nehéz kimutatni. Ez tehát csak elméletileg jelent veszteséget. Az EBU (European Broadcasting Union) 1998-ban kiadott Technical Review-ja szerint azonban a hetedik ilyen másolás után már látható valamekkora minőségromlás. Sőt olyan vélemények is vannak, hogy az SDi-on történő átvitel nem feltétlenül jelent jobb minőséget az analóg, YUV kábelen történő másoláshoz képest.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni a digitális jelátvitel zavarérzéketlenségét, ami feltétlen előny lehet az esetek túlnyomó többségében. Arra gondolok, hogy az analóg jel átvitelének minősége csak rövid összekötő kábelek esetén biztosítható megnyugtató módon. Ráadásul a professzionális felhasználók főleg a komponensátvitelt (Y, U, V) preferálják, analóg összeköttetés esetén tehát három kábelre van szükség. Sok berendezés esetén hihetetlen méreteket ölthet a kábeldzsungel, nagy stúdiókban ez nem igazán praktikus. Soros digitális átvitel alkalmazásakor azonban csak egyetlen vezetékre van szükség, ami hosszú távon megbízhatóbb és átláthatóbb rendszert jelent. Jártam olyan formátumkonvertáló cégnél, ahol a különböző videoberendezések között kizárólag SDi összeköttetést alkalmaztak.

Variációk digitális videomagnókra

SZÍNRE LÉP A DV Az első pont alapján a gyártók összefogása révén dolgozták ki a DV-nek nevezett új tömörítési technológiát és szabványt. Mi az új a DV-ben az MJPEG-hez képest?

1. Adaptív DCT-kvantálás, ami egyszerűen fogalmazva annyit jelent, hogy a DCT-tömörítési algoritmus blokkról blokkra (egy blokk 8x8 pixel) változó lehet.

2. Huffman-kódoláson alapuló tömörítés a további méretcsökkentés érdekében.

3. Motion estimation, mozgásvektor-információk tárolása két szomszédos félkép között.

4. 4:2:2 kvantálás helyett 4:2:0-s (4:1:1 NTSC).

A fentiek segítségével 1:5-höz tömörítési arányt lehet elérni, ha a broadcast minőség megtartása fontos szempont. Egyébként a manapság használt tömörítők rendkívül hatékonyak: a gyakorlati tapasztalatok szerint a DV minősége összevethető a Betacam SP-ével.

Itt megint meg kell állnom egy pillanatra. Bizonyára akad olyan, aki a fentieket olvasva felhördül. Szeretném gyorsan tisztázni azt, hogy egy videó minősége, ha a kamera felől közelítjük meg, elsősorban az alkalmazott objektívtől és a CCD-től függ. Természetes, hogy egy kommersz DV-kamera az egy CCD-jével és a „nylon" lencséjével meg sem közelítheti egy Betacam SP-kamera minőségét. De facto azonban maga a DV-szabvány lehetőséget ad arra, hogy jobb minőségű felvételt lehessen vele készíteni, mint egy analóg Betacam SP-kamerával. Ennek bizonyságául következzen néhány technikai adat és képlet!

Mind a Betacam SP, mind a DV teljesíti az ITU-BR601-es szabványban leírt 720x576-os felbontást (lásd a kamerák technikai jellemzőit bemutató 1. számú táblázatot).

Látható, hogy sávszélesség tekintetében a DV nem marad el a Betacam SP-től. A jel/zaj viszony adata is sokat elárul a DV képességeiről. Egyébként a digitális technológia kiszámolhatóvá teszi az elméleti jel/zaj viszony alakulását az alkalmazott technológia függvényében. Eszerint, ha a Watkinson-féle képletet használjuk a jel/zaj viszony kiszámításához, a DV-nél az eredmény az alábbiak szerint alakul: *jel/zaj viszony = 6,02 x n + 1,76 dB*, ahol *n* a felbontás (kvantálás) bitekben. Behelyettesítve a képletbe: *jel/zaj viszony = 6,02 x 8 + 1,76 = 49,92 dB.*

Ez persze csak az egyszerű digitalizálásra igaz, és az eredmény egy erősen kontúrosodó kép lesz. Ennek kiküszöbölésére Gauss-szűrést kell bevetni, ami ugyanakkor a jel/zaj viszony további javulását eredményezheti. A CCD felbontása miatt az élek mentén megjele-

nő fűrészfogakat (Stair Steps) is szűrni kell, amit élsimítással (Antialiasing) lehet elérni. További javulást eredményezhet a hangdigitalizálásnál is bevált túlmintavételezés alkalmazása, és így a jel/zaj viszony egészen az 55-58 dB-es szintig növelhető.

Még egy megjegyzés a zajjal kapcsolatban. A digitális rendszereknél ne olyan jellegű zajra gondoljunk, amit az analóg eszközöknél tapasztalhatunk, például „hangyák támadása". Itt nem apró zajszemcséket fogunk látni, hanem „bekockázódást", felbontáscsökkenést. Továbbá arról is érdemes szót ejteni, hogy a digitális rendszereknél a generációs veszteség nem zajnövekedésben jelentkezik, hanem a kép egyre lágyabb, életlenebb lesz.

DV KONTRA MJPEG Ha a gyakorlatban is megvizsgáljuk, hogy a DV valóban hozza-e a hozzá fűzött reményeket, és a bevetett technikai módszerek komoly előrelépést jelentenek-e, a válasz egyértelmű igen. A bizonyításra legegyszerűbb módszer – persze csak ha minden eszközünk megvan hozzá –, hogy ugyanazt a forrásanyagot digitalizáljuk 25 Mbit/s tömörítéssel (mintegy 3,2 Mbyte/s) MJPEG és DV formátumba, nem kell hozzá szakértőnek lenni, hogy a DV-t hozzuk ki jobbnak.

Jól megfigyelhető, hogy a részletdús képeknél az MJPEG tömörítő tipikus JPEG-es, rövid, függőleges, halvány sávocskákkal gazdagítja az anyagot. Ez a hiba jól megfigyelhető például a portrékon, az arcon jól láthatók az említett tömörítési hibák. A DV-nél ez a jelenség egyáltalán nem, vagy csak kissé észlelhető.

Még szembetűnőbb különbség, hogy a DV intelligensebbnek tűnik. Az MJPEG-es tömörítő – ha kell, ha nem – megrongálja a képet mindenhol. A DV ezzel szemben csak a nagyon részletdús képrészleteknél (lombos fák, fű, erősen fodrozódó víz, durva aszfalt stb.) hajlamos az omlásra, de ezt maguk az apró részletek elfedik, úgyhogy a tettenérés nagyon nehéz, az átlagos felhasználó nem veszi észre a hibát, még a gyakorlatlan profinak is fel kell hívni a figyelmét erre.

Persze az is igaz, hogy az MJPEG-nél megvan annak a lehetősége, hogy csökkentsük a tömörítést, azaz a bitrátát megemeljük. A tapasztalatok szerint az 1:2,5–1:3 (67 Mbit/s–56 Mbit/s) az a határ, ahol az MJPEG elkezd jól dolgozni. A DV-nél ez a lehetőség nem adott, a bitráta kizárólag 25 Mbit/s lehet, mert szalagos adatrögzítésre tervezték, ahol az adatfolyam mennyiségének konstansnak kell lennie másodpercenként, hiszen a magnó nem képes az írási/olvasási sebességet változtatni.

Ha file-ba digitalizálás szempontjából vizsgáljuk a dolgot, elmondható, hogy a hasonló minőségű kép előállításához nagyjából 2-2,5-szer nagyobb file-t fog az MJPEG-es kodek (angolosan codec, azaz *com*pressor-*dec*ompressor) előállítani, mint a DV, ha az MJPEG szintén konstans tömörítésű, azaz Constant BitRate, CBR. De mielőtt végképp eltemetnénk az MJPEG-et, három nagyon fontos dolgot meg kell említeni.

1. KAMERAJELLEMZŐK

Kamera	Sony UVW, Betacam SP	Sony PVW/PVV, Betacam SP	Sony DSR-85 (DVCAM)
Luma sávszélesség	30 Hz–4,0 MHz, +1,0/–4,0 dB	30 Hz–4,5 MHz, +0,5/–4,0 dB	5,0 MHz, +1.0/–1,0 dB
Croma sávszélesség	30 Hz–1,5 MHz, +1,0/–4,0 dB	30 Hz–1,5 MHz, +0,5 dB	1,5 MHz, +0/–5,0 dB
Jel/zaj viszony a Luma csatornán mérve	49 dB	51 dB	55 dB

1. A számítógépeken használatos MJPEG tömörítők képesek képkockáról képkockára változtatni a tömörítést a képtartalom részletgazdagságának függvényében (kép komplexitása), azaz a tömörítettség nem konstans, hanem változó, Variable BitRate, VBR. Ez a gyakorlatban azt jelentheti, hogy egy teljes film digitalizálása után az MJPEG-gel tömörített file lehet, hogy mindössze csak másfélszer lesz nagyobb, mint a DV-s kodekkel készített – ha a feltétel a hasonló képminőség elérése.

Talán nem véletlen, hogy az MJPEG-alapú tömörítőknél inkább a Kbyte/képkocka adattal adják meg az elért tömörítést, és a beállításkor is inkább az elvárt minőséget kell megadni, például nagyon jó, közepes, rossz stb. Ha megadunk egy bizonyos minőségi fokozatot, azt az MJPEG-es tömörítő bármi áron igyekszik betartani, és ennek érdekében képkockánként változtatja a tömörítést. A DV mindenképpen 1:5-ös tömörítést fog alkalmazni a képtartalomtól függetlenül. Ezt úgy is megfogalmazhatnánk, hogy amíg az MJPEG a kép egészét veszi alapul a tömörítéskor, és nem törődik azzal, hogy a legyártandó file mekkora lesz, addig a DV a képen belül próbál meg mindent elkövetni annak érdekében, hogy egy kép soha ne haladja meg a 125 Kbyte méretet. Ez az egész azt is jelentheti, hogy az MJPEG nagyobb tartalékokkal rendelkezik.

2. A gyakorlottabb olvasók bizonyára észrevették, hogy a DV 4:2:0-s kvantálást használ az MJPEG 4:2:2-esével szemben. Sokan azt gondolhatják, hogy ha a 4:2:2 azt jelenti, hogy minden 4 bitnyi világosságjelre 2-2 bitnyi Y-Cr és Y-Cb adat jut, akkor a DV-nél az Y-Cb nincs is tárolva. Ha ez így van, akkor hogyan tudja regenerálni az RGB jelet?

Nos, nem erről van szó. Valahogy úgy kell elképzelni a 4:2:0-s kvantálást, hogy minden páratlan képpont 4:2:0-val, minden páros pedig 4:0:2-val van leírva, és az RGB jel előállításakor átlagol. Ez egy kicsit hátrányos lehet bizonyos, a színekkel kapcsolatos manipulációknál, például a lyukasztásnál (angolul chromakeying), ami a blueboxozás alapja. Valóban, a dolog nem egyszerű, de a gyakorlat azt mutatja, hogy nem is megoldhatatlan. Nem nagyon lehet a lyukasztási hibát kibökni, mindenképpen gyakorlott szem kell hozzá. Tény, hogy például a stúdiókban szokásos virtuális háttérberendezés előállítása DV-vel nem ad igazán szép eredményt, és ezért ahhoz nem is szokták használni. Ha valaki mégis megpróbálja, akkor nagyjából olyan eredményt kap, mint a tíz évvel ezelőtti stúdióberendezések bluebox effektje, ami azért nem olyan rossz, és ráadásul némi nosztalgiázásra is lesz lehetőség, látva a halvány kontúrvonalakat a hírolvasó hölgy körül. Az NLE rendszerekben ez a hiba egyébként kiküszöbölhető, némi fáradságos állítgatás és szűrés után.

Mellesleg megjegyezzük: az NTSC-s rendszerben állítólag rosszabb a helyzet, mert ott 4:1:1-es a kvantálás. Ha visszatérünk az alapokhoz, és a 4:2:2-es kvantálást átszámítjuk 8 bites alapokra, azaz 8:4:4-ről beszélünk, a világosságjelre jutó 8 bit 256 különböző intenzitási szintet jelent, míg a színcsatornák esetében a 4 bit 16 szintet. A 4:2:0-nál, 8 bites alapon a páratlan pixelekre ugyanezt az eredményt kapjuk, míg az NTSC-nél (vagy a DVCPRO-nál) a 4:1:1 miatt a fenti számítások szerint csak 2 bit jut egy színcsatornára, ami mindössze 4 intenzitási szintet jelent. Mondhatnánk, jól megloptak minket. Az igazság azonban az, hogy az emberi szem annyira érzéketlen a színintenzitási különbségekre, hogy még a nagyobb csalást sem veszi észre. Ezért van az, hogy sem a 4:2:0-s, sem a 4:1:1-s kvantálás nem észlelhető.

3. Az MJPEG, pontosabban maga a JPEG fejlődése nem állt meg. Aki sokat foglalkozik fotók digitális feldolgozásával, jól ismerheti a JPEG-2000 szabványt, ami sokkal-sokkal hatékonyabb tömörítő. De azt is megemlíthetném, hogy a videotömörítéshez alkalmazott JPEG kodekek is nagy utat jártak be. Számtalan szoftveres tömörítőt lehet kapni, melyek már sokkal kifinomultabban dolgoznak – ha másért nem, azért, mert ugyanúgy alkalmazzák az adaptív (blokkonként változó) tömörítést, mint a DV. Annak idején azonban, amikor az új digitális videoszabványt megalkották, még nem álltak rendelkezésre ezek az új technikák.

PRÓ ÉS KONTRA Az általános szabály az, hogy tudni kell, mi a célunk a digitális rendszerrel. Azaz egy adott technológiát csak adott feladatra lehet használni. A DV például alkalmatlan lehet animáció gyártására; a valós idejű stúdiótechnikában, ha bluebox stb. effektet kell használni; valamint zajos, VHS, S-VHS, V8, Hi-8 stb. analóg forrás digitalizálására.

Ez utóbbi esetben, ha a jel ráadásul össze van maszatolva a kiváló PAL kóder–dekóder fokozattal, a DV csodára lesz képes, egyszerűen a kardjába dől, és soha nem látott összeomlásokat, bekockásodásokat lehet látni a képen. Jobban járunk, ha a VHS felvételünket inkább úgy hagyjuk, ahogy van, vagy megpróbáljuk valamilyen MJPEG-alapú kodek segítségével digitalizálni. A kevésbé agresszív tömörítés miatt jobb eredményt kapunk, aminek persze az ára a jóval nagyobb file-méret. További módszer lehet egyébként valamilyen szűrő használata, de erről később majd szót ejtek.

Kiválóan alkalmas viszont a DV híradóanyagok, sportesemények rögzítése és adásra vágása; esküvők, rendezvények, családi események stb. megörökítése; dokumetum és ismeretterjesztő filmek gyártása; további felhasználásra NLE rendszereken.

KAPCSOLÓDÁS A SZÁMÍTÓGÉPHEZ Nagyon fontos előnye a DV-nek a PC-hez való csatlakoztathatóság, valamint a natív DV digitális jelfolyam adatátvitel. A digitális Betacam rendszerrel szemben, a DV-nél, ha két eszköz közötti másolást végzünk, a Firewire, iLink vagy IEEE-1394 csatlakozót használva generációs veszteség egyáltalán nem lép fel, mert a másolás nem más, mint egy adatátvitel kompresszió–dekompresszió nélkül.

Ugyanúgy igaz ez a PC-re történő adatbevitel (capturing) esetén is. Ha megvágtuk az anyagot, és azt visszaírjuk a szalagra, biztos, hogy nem lesz minőségromlás. Ebben az esetben csak az okoz némi – szemmel, sőt műszerrel sem mérhető – generációs veszteséget, ha a kép tartalmát valamilyen módon megváltoztatjuk, arra kényszerítve a DV-kodeket, hogy újratömörítse az adott képet. Ez például feliratozásnál, átúzásoknál stb. léphet fel. Végeztem néhány kísérletet, és azt tapasztaltam, hogy körülbelül az ötödik újratömörítés után volt felfedezhető egy kis homályosodás, de ez volt minden.

Érdekes, hogy vannak olyan gyártó cégek, melyek egyes DV-eszközeikre nem tesznek IEEE-1394 csatlakozót. Vajon mi járt a fejlesztőmérnök fejében, amikor ezt kitalálta? A kameráknál talán még megérteném, de a magnóknál ez érthetetlen. Sokszor többmilliós értékű berendezésről van szó, úgyhogy az IEEE-1394 protokollt megvalósító kártyácska 50 dolláros ára igazán beleférhetett volna a keretbe.

Ha már a PC-t megemlítettem, érdemes ennél a témánál egy kicsit elidőzni. Azzal kezdeném, hogy talán soha nem volt ilyen egyszerű és hatékony eszköz az otthoni vagy félprofi felhasználók kezében, mint az utóbbi két évben megjelent IEEE-1394 capture kártyák. Sokan nem is ismerik – vagy már elfelejtették – azt az időszakot, amikor az MJPEG-alapú kártyákat használva számtalan nehézséggel kellett megküzdeni, főleg az akkori merevlemezek sebessége és kapacitása okán. Gondoljunk csak bele, hogy három-négy évvel ezelőtt egy 20 Gbyte-os merevlemez komoly darabnak számított, de ha igazán jó minőségben akartunk az akkori capture kártyákkal digitalizálni, akkor minimum az alábbi két dologba ütköztünk bele:

1. A merevlemez sebessége alkalmatlan volt még az 1:3,33-as tömörítésre is, így a digitalizáláskor képdobások (frame drop) fordultak elő.

2. Még nagyobb tömörítés esetén is a rögzíthető anyag igen kicsi volt, talán 10-20 perc, szóval egyórás VHS-

2. DV-FORMÁTUMOK

DV-formátum	DV SP	DV LP	DVCAM	DVCPRO 25
Kvantálás (PAL)	4:2:0	4:2:0	4:2:0	4:1:1
Bitráta	25 Mbit/s			
Tömörítés	1:5			
Trackszélesség	10 mikron	6,66 mikron	15 mikron	18 mikron
Hang	kötetlen	kötetlen	kötött	kötött
Szalagszélesség	0,25 col			
Kazettaformátum	mini, normál	mini, normál	mini, normál	mini, közepes, normál

anyag PC-n történő megvágása komoly kiadásokat jelenthetett. Ráadásul az akkori IDE merevlemezek erre a feladatra nem igazán voltak alkalmasak, ezért méregdrága SCSI eszközöket kellett bevetni.

A digitalizálás szó valódi konverziót jelentett, mert a forrás analóg volt. Visszajátszáskor pedig ismét egy konverzió történt a digitálisból az analógba, és ez mindenképpen generációs veszteséget okozott. A DV-vel kapcsolatban elmondható, hogy a formátumhoz csatlakozó gyártók jól időzítettek. A mai PC-k és merevlemezek könnyedén teljesítik a DV-rögzítés feltételeit, mondhatnám úgy is, nehéz manapság olyan gépet kapni, ami ne lenne alkalmas erre a feladatra. Ismét el kell mondanom, hogy ha egy IEEE-1394 kártyát használunk a DV vagy D-8-as eszközünkhöz, a PC-re történő rögzítéskor nem történik semmilyen konverzió, avagy digitalizálás, mert a forrás digitális, tehát csak egyszerű adatmásolásról van szó.

PROFI VAGY AMATŐR? Ha meg kell határoznunk a DV szerepét, elmondható, hogy pillanatnyilag a leghatékonyabb formátum az otthoni és félprofi/profi felhasználók számára a szerkesztés szempontjából. Egyeseknek talán furcsa lehet, hogy a DV-vel kapcsolatban merészeltem a profi szót használni. Itt az ideje, hogy tisztázzam gyorsan, mi az a profi (professzionális). Persze a formátum az mindenképpen meghatározó lehet, és egyes gyártók állítása szerint a DV – önmagában – lehet profi. Én elsősorban az eszköz megvalósítására gondoltam. Próbáljuk a dolgot az audio felől megközelíteni. Sokan úgy gondolják, hogy ha egy hifi teljesíti a 20 Hz–20 kHz-es átvitelt ±3 dB-en belül, egy profi eszköz valószínűleg 0 Hz és 1 GHz között képes működni és a (felharmonikus) torzítása nem is mérhető össze egy hifi berendezésével, lévén olyan alacsony mértékű. Nos, ez így nem igaz.

A profi berendezések valóban igen jó paraméterekkel rendelkez(het)nek, de meglepő módon egy stúdiómagnót például csak 31,5 Hz és 16 kHz között mérnek. Igaz, a frekvenciaátvitel ±1 dB-n belül lehet, de ezt az értéket viszonylag szélsőséges körülmények között is hozza. Nem teljesít azonban extrém elvárásokat, tehát ilyen szempontból egy mai hifi megverheti a profi készüléket.

A hangsúly a stabilitáson és megbízhatóságon van. Egy profi készülék robusztus kivitelű, néha öntvények és nehéz, vaskos alkatrészek alkotják, vagy high-tech komponensekből készítik a stabilitás érdekében. Az ilyen készülékek által kiadott jel szintje, torzítása stb. megfelel a profi világban elvárt paramétereknek és szabványoknak, azokat igen kis tűréssel és szórással teljesíti. Az amatőr célú berendezésekkel kapcsolatos elvárások nem ilyen szigorúak. Például ha a kimenő videojel nem pont 1 V p-p hanem egy picit több vagy kevesebb, na bumm, nagy dolog, de olyan szép színe van. Egy profi monitoron a kontraszt és a fényerő nagyon fontos, mert ha a monitor félrevezeti az adásbonyolító képmérnököt, a kép a vevőoldalon valószínűleg nézhetetlen lesz.

A profi kivitelt jelzi az alkalmazott csatlakozók fajtája és minősége is. A professzionális világban az S-Video csatlakozást szinte csak a monitorokhoz vagy alacsonyabb szintű eszközökre történő másoláshoz használják. Az egymás közötti összeköttetéshez analóg komponens (YUV) csatlakozást, SDi-t (soros digitális) vagy egyéb digitális, például IEEE-1394 összeköttetést használnak. Az analóg hangösszeköttetéshez általában XLR (másnévvel Canon) szimmetrikus csatlakozót vagy valamilyen digitális megoldást használnak. A hang esetében még az is különbségnek számít egyébként, hogy a stúdiókban a 0 dB jelszint 1,55 V (videós berendezések esetében körülbelül 1,2 V, + 4 dBu) a hifi 0,775 V-os (újabban 0,312) szintjével szemben, ezzel is csökkentve a külső zavarások mértékét.

Ha elfogadjuk azt, hogy a DV-szabvány önmagában alkalmas lehet bizonyos profi alkalmazásra, és a szabványra alapozva robusztus kivitelű eszközöket építünk a profi világban megszokott csatlakozásokkal,

Pénze biztonságára
mindenki figyel!

És hálózatának
biztonságára?

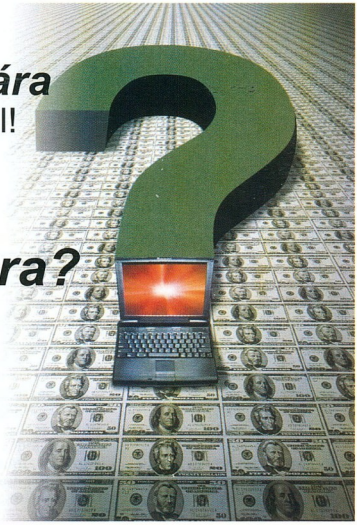

A megoldás:
IT-biztonságtechnika,
vírusvédelem
a VirusBuster-től!

Globális IT-biztonságtechnikai
és vírusvédelmi megoldások egy kézből,
magyar nyelvű háttértámogatással.

A VirusBuster 2003-ban elnyerte
az „Év innovatív üzleti megoldása" díjat.

További információ:
Tel.: (06-1) 382-7000
E-mail: sales@virusbuster.hu

VirusBuster
www.virusbuster.hu

innentől kezdve – ha tetszik, ha nem – professzionális technikáról beszélünk. Ezt tette a Sony a DVCAM szériával, a Panasonic a DVCPRO-val, vagy megemlíthetjük a JVC miniDV-s eszközeit, melyekről a gyártó egyértelműen deklarálja, hogy professzonális célra lett kifejlesztve.

DV-FAJTÁK Ha már úgyis ilyen jól elkalandoztunk, talán érdemes lenne szót ejteni a DV-család különböző formátumairól. Valóban formátumokról van szó? Nos, nem igazán. Talán helyesebb lenne fizikai megvalósításról beszélni. A DV, a DVCAM és a DVCPRO 25 egyazon dologról szól. Az NTSC rendszerek esetében még a kvantálás is ugyanaz, azaz 4:1:1, a PAL esetében az első kettő 4:2:0, a DVCPRO 25 pedig 4:1:1. A tömörítés ugyanaz, 25 Mbites DV. Az eltérés a szalagos egységek működésében van (lásd a 2. számú táblázatot). Kivételt képez a JVC (és újabban a Panasonic) úgynevezett Professional DV-szabványa, ami mindenképpen köti a hangot, de a szabványnak megfelelő szalagsebességet alkalmazza.

Kérdezhetnénk: ha csak a szalagsebesség a különbség, de a videotömörítés, tehát általában a minőség ugyanaz, miért ne használhatnánk a DV-t LP (long play) módban? Egyáltalán miért jobb a 18 mikronos trackszélesség? Ha a rendszer digitális, van-e jelentősége ennek az egésznek? Íme, a magyarázat!

A szalagra rögzített digitális adatbiteket nagy biztonsággal kell visszaolvasni, mert akár csak egyetlen bit elvesztése is komoly drop-out hibát, látható pixel-, sor- vagy képkiesést eredményezhet. Az mindenki számára világos, hogy minél nagyobb felületre rögzítünk, annál jobb esélyünk van az adatok biztonságos, veszteségmentes visszanyerésére. A DV-szabványhoz a gyártók különböző, de a CD-knél alkalmazott technológiára nagyon hasonlító hibajavító, drop-outkompenzáló eljárásokat dolgoztak ki. Ennek a lényege az, hogy egy bizonyos határig a rendszer a szalagra rögzített ellenőrző számok, adatbitek egy csoportja, azaz a checksum number segítségével képes az elveszett biteket rekonstruálni, az így kinyert adat az eredetivel egyező lehet. Nevezzük ezt egyes szintű javításnak.

Ha a drop-out mértéke meghaladja a rendszer ezen képességeit, még mindig van egy lehetőség a szomszédos bitcsoportok felhasználásával a szomszédos képpontok előállítására. Ehhez az intelligensebb rendszerek interpolációs eljárást használnak. Ez lehet a 2. szintű javítás. Szélsőséges esetben a kép nem visszanyerhető, és ekkor káprázatos képösszeomlásban gyönyörködhetünk. Ennél rosszabbat elképzelni se lehet, nagyon csúnya. Ha a rendszer folyamatos 2. szintű hibajavítást végez, a kép részletgazdagsága csökken.

Valójában a hétköznapi felhasználásban, egy amatőr felhasználó nem igazán tudja érzékelni a folyamatos hibajavításból fakadó minőségcsökkenést. Ennek két oka lehet.

1. A néző nem rendelkezik elég jó gyakorlattal a hiba felfedezéséhez.

2. A szokásos otthoni tévékészülékek, sőt még a normál adásbonyolító monitorok sem elég jó felbontásúak a hiba egyértelmű azonosításához, mi jelent, hogy a Video8-as szalagnál a rendszer többször kényszerült bevetni a 2. számú hibajavító eljárást – ami a kép részletgazdagságának csökkenésével jár –, a Hi8-as kazettánál ez sokkal kevésbé volt érzékelhető. Ugyanezt a kísérletet elvégeztem egy DV-kamerával is. Felvételt készítettem egy olcsó kazettával LP módban, és egy drágával SP-ben. Az eredmény hasonló volt. Ezek alapján szerintem mindenképpen kifizetődő minél jobb minőségű szalagot használni, és kerülni az LP módot a digitális rendszereknél is.

Arról is sok vita folyik, hogy a nagy kazetta jobb vagy a kicsi. Ez nem tartozik ugyan szorosan a digitális videó témájához, de érdemes erre is kitérni. Az egyértelmű, hogy a kazetta nagysága önmagában nem igazán befolyásoló tényező a minőség szempontjából. Mind a nagy kazettának, mind a kicsinek vannak előnyei és hátrányai. A kicsi kazetta hátránya a rövid felvételi idő, DV-nél maximum 80 perc, DVCAM-nél 52 perc, DVCPRO-nál még kevesebb lehet.

Van azonban két érdekes előnye. Az egyik az, hogy a kicsi kazetta mindenképpen kevésbé veszi igénybe a készüléket, a tekercsátmérő kisebb változása miatt egyszerűbb szalagvezető pályát lehet alkalmazni. A másik előny éppen a rövidségében lehet: nos, akinek már fogyasztotta el a kutyája valamelyik értékes felvételét, annak nem mindegy, hogy az említett fura gusztusú kedvenc éppen 180 percnyi vagy csak 30 percnyi anyaggal lakott jól. Személy szerint én igyekszem 30 perces szalagokat használni.

A nagy kazetta előnye ugyanakkor a hosszú játékidő. Ha egy hosszabb filmet kell lejátszani, a kis kazettával csak úgy valósítható meg, ha több magnót használunk, és azokat képkockára pontosan szinkronizáljuk. Ami biztos, a nagy kazettát használó lejátszók robusztusabb, drágább mechanikát igényelnek.

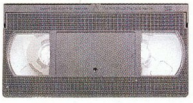

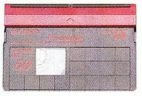

Kis kazetta, nagy kazetta (VHS, DV, DVCAM, Betacam SP és DigiBeta)

A táblázatból jól látható, hogy az igazán lényeges eltérés a szalagsebességben van (ami a track vagyis a csík szélességéből adódik). Persze vannak egyéb más apró különbségek is, például az, hogy a hang kötött (locked) vagy sem (unlocked). Ha kötött, minden egyes videomintához adott mennyiségű hangminta tartozik, tehát hangelcsúszás nem lehetséges. Más esetben a videó és a hang között nincs ilyen kötés, ami azt jelenti, hogy másik DV eszközre másoláskor vagy PC-re rögzítéskor (IEEE-1394 kábellel) elcsúszhat a kép és hang egymástól.

Ha valamilyen eszközzel megmérhetnénk, hogy egy DV-magnó elektronikája hányszor kényszerül az egyes vagy a kettes szintű hibajavításra, hát bizony meglepődnénk, hogy a DV LP szinte folyamatosan, míg a DVCPRO nagyon ritkán vetné be ezt az eljárást.

Persze a dolog függ az alkalmazott szalag minőségétől. Ezt igazolandó elvégeztem egy tesztet. A Digital8-as kamerák Hi8-as szalagra rögzítenek DV-formátumban, ezért kíváncsi voltam, fel lehet-e fedezni valamilyen különbséget akkor, ha ugyanazt a témát egy olcsó Video8-as és a legdrágább Hi8-as szalagra veszem fel ugyanazzal a Digital8-as eszközzel.

Persze a téma kiválasztásakor is gondosan jártam el, lombos fák és tó enyhe szélben. Ettől részletdúsabb képet nehéz lenne találni. Amire számítottam, az bejött, a Video8-as kazettára készült felvételen a részletek egy kicsit elkenődtek, ugyanakkor a Hi8-as szalagnál élesen kirajzolódtak. Ez annyit több, ezek hajlamosak a hibajelenség elfedésére is.

MENNYI AZ ANNYI?

Aki figyelmesen olvassa a cikkben megemlített tömörítéssel kapcsolatos számokat, gyanús dologra bukkanhat. A DV nagyjából 3,2 Mbyte-nyi helyet igényel másodpercenként, a tömörítetlen RGB videó viszont majdnem 30 Mbyte-ot. Tehát a DV nagyjából kilencszer kisebb. Akkor hogy jött ki az 1:5-ös tömörítés? Úgy, hogy nem az RGB, hanem a 4:2:0-s (8:4:0) tömörítetlen YUV jelből kell kiindulni, ami már önmagában fele az RGB 8:8:8-nak.

Csatlakozol?

*Az akció 2003. december 31-ig tart. Az ár az áfát nem tartalmazza.

0 Ft belépési díj és 0 Ft havidíj!

Már 7 480 forintos havidíjért lehet ADSL előfizetésed!
De ha még ebben az évben csatlakozol

- ***nem kell belépési díjat fizetned,***
- ***sőt, év végéig havidíj nélkül használhatod a hipergyors interneted!***

A részletekért hívd ügyfélszolgálatunkat Budapesten a 814-4444, vidéken a 814-444 telefonszámon, vagy látogass el a www.datanet.hu weboldalra.

GTS DataNet

Grafikai tippek

HTML-galéria házilag

Ahogy azt előző hónapban, a Szerszámosládánkba bekerült IrfanView bemutatásakor ígértem, sorozatunkban megnézzük, hogyan lehet egyszerűen, minimális kézi munkával saját ízlésünkhöz és főleg weboldalainkhoz illő, látványos képgalériát készíteni.

Weisz Tamás

Ehhez szükségünk lesz az IrfanView-ra, ami – többek között – megtalálható CD-mellékletünk Szerszámosládájában, továbbá egy olyan HTML-szerkesztőre, amellyel elkészíthetjük a galéria fő elemeinek sablonját – ez szélsőséges esetben lehet akár a Notepad is –, valamint egy kis VBA-makróra és egy olyan programra (például Word, Excel vagy CorelDraw), amely lehetővé teszi a makró futtatását. Természetesen akinek van, használhat teljes Visual Basicet is, de úgy gondolom, azért a legtöbb számítógépre jellemzőbb az előbbiek egyikének megléte.

A CorelDraw esetében ellenőrizzük, hogy a programmal, programokkal együtt telepítettük-e a Visual Basic for Applications környezetet – ez ugyanis az alaphelyzet szerinti „csomagban" nincs benne –, valamint nézzük meg, hogy a Microsoft Office alkalmazásokban az *Eszközök → Makró → Biztonság* oldalon, míg a CorelDraw-ban a *Tools → Options* ablak *Workspace → VBA* oldalán a biztonsági szint kapcsolója közepes *(Medium)* vagy alacsony *(Low)* állásban van-e. Előbbi esetben – és ez a javasolt – a dokumentum vagy munkafüzet betöltésekor a program rá fog kérdezni, hogy engedélyezzük-e a makrókat, míg alacsony biztonsági szinten minden kérdés nélkül betölti a beágyazott programokat. Abban az esetben, ha a legmagasabb biztonsági szint az érvényes – márpedig az Office XP programjainál ez az alaphelyzet –, akkor a későbbiekben a file betöltésekor az általunk írt makrót a szoftver minden értesítés nélkül feketelistára helyezi.

KEZDJÜK A KÉPEKKEL! Mint említettem, szükségünk lesz az IrfanView-ra, ugyanis ezzel fogjuk képeinket átméretezni a kívánt méretűre, illetve ezzel készítjük el a gyors áttekintést segítő miniatűröket. Ezt megtehetjük úgy is, hogy elindítjuk a *Fájl → Csoportos konvertálás/átnevezés* műveletet, majd a speciális opcióknál beállítjuk a méretet. Ám ennél sokkal egyszerűbb – főleg ha sokszor fogunk ilyen galériát készíteni –, ha egy mappába összegyűjtjük a képeket, melléjük másoljuk az i_view32.exe-t, majd ezen a mappán belül létrehozunk egy pict és egy thumb nevű almappát, végül elindítjuk a következő kétsoros batch-programot:

```
i_view32
.\*.jpg
/resample
=(600,400)
/aspectratio
/convert=pict\*.jpg
i_view32
.\*.jpg/resample=(0,60)
/aspectratio
/convert=thumb\*.jpg
```

Ezt a kis batch-file-t természetesen elegendő egyszer megírni, utána már kényelmesen másolgathatjuk az i_view32.exe-vel együtt.

Ha valaki nagyobb képeket szeretne „kiállítani", növelje meg bátran a 600x400-as befoglaló méretet (ezek határozzák meg, hogy legfeljebb mekkora lehet a képek szélessége és magassága), illetve megváltoztatható, hogy a miniatűrök magassága több vagy kevesebb legyen, esetleg maximalizálhatjuk szélességüket is, hiszen a nullás érték azt jelenti, hogy csak a magasság érdekel minket, a szélességük tetszőleges lehet. Az */aspectratio* kapcsolókat semmiféleképpen ne felejtsük el, különben torzulnak, torzulhatnak képeink, illetve ha vélletlenül elhagynánk a */convert*-et, felülírjuk az eredeti file-okat.

Amíg az IrfanView dolgozik – illetve még utána is, mert valószínűleg ő kicsit hamarabb lesz készen –, hozzunk létre egy olyan szövegfile-t, amelyben szerepel minden egyes kép file-neve a kiterjesztéssel együtt, és minden file-név után egy szóközzel vagy egy tabulátorral elválasztva a képekhez kapcsolódó rövid, pár szavas leírás. Sok képnézegető program automatikusan létrehoz ilyen file-okat (például az ACDSee egy rejtett descript.ion file-t) – sajnos az IrfanView nem, így ezt más programmal kell megoldanunk, például a már említett ACDSeevel vagy például a FAR Managerrel. Ha utóbbit választjuk (ami nem meglepő módon szintén descript.ion néven hozza létre a maga megjegyzéseit), először is váltsunk át megjegyzések nézetre (*Left → Long descriptions* menüpont vagy [Ctrl 7], esetleg *Left → Descriptions* vagy [Ctrl 6]), majd az egyes képekre ráállva a *Files → Describe files* lehetőséggel (vagy [Ctrl Z]) fűzhetjük hozzá kommentárjainkat a file-okhoz. (Az ékezetes betűk használatára figyeljünk, esetleg utólag végezzük el a szükséges kódlap-konverziót!)

Mint a későbbiekben a programból is látható, fontos, hogy ebben a file-ban milyen sorrendben szerepelnek a képek, ugyanis ez lesz a galéria „bejárási útvonala" is.

KÉZZEL „FARAGOTT" SABLONOK Ezután következik az a lépés, amiért igazából belevág-

```
<html>
<head>
    <title>%title%</title>
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=iso-8859-2">
    <link href="style.css" rel="stylesheet" type="text/css">
</head>

<body>

<table align="center">
<tr align="center">
    <td valign="middle"><a href="%prev%.htm"><img src="prev.gif" border="0"></a></td>
    <td><img src="pict/%pict%.jpg" hspace="10" vspace="10" border="0"></td>
    <td valign="middle"><a href="%next%.htm"><img src="next.gif" border="0"></a></td>
</tr>
<tr align="center">&lt;td colspan="3"&gt;%desc%&lt;/td&gt;</tr>
</table>

</body>
</html>
```

1. sablon: fárasztó volna, ha ilyenből több százat kellene kézzel megírni

```
<html>
<head>
    <title>%title%</title>
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=iso-8859-2">
    <link href="style.css" rel="stylesheet" type="text/css">
</head>

<body>
<table cellspacing="1" align="center">&lt;tr&gt;
[[&lt;td&gt;&lt;a href="%pict%.htm" target="bigpic"&gt;&lt;img src="thumb/%pict%.jpg" border="0" alt="%desc%"&gt;&lt;/a&gt;&lt;/td&gt;]]
&lt;/tr&gt;&lt;/table&gt;
</body>
</html>
```

2. sablon: ebből lesz a miniatűrök listája

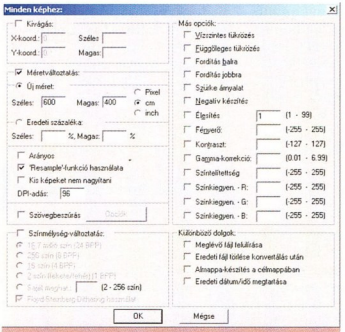

Az átméretezéshez használhatjuk az IrfanView *Csoportos konvertálás* műveletét

tunk ebbe a munkába. A régi bölcs mondás szerint: aki nyolcvan szóban mondja el, amit nyolc szóban is el lehet, egyéb aljasságokra is képes. Elnézegetve több különböző program által készített képgaléria HTML-forrásait, megállapíthatjuk, hogy bizony a programozók ezekre a kódokra nem fordítottak túl sok energiát és figyelmet – és akkor még nagyon-nagyon finoman fogalmaztunk. Még a viszonylag jobban nevelt programok is rengeteg felesleget „felejtenek" benne a végső file-okban – többek között saját aláírásukat, reklámjukat :-) –, de találkozhatunk olyan HTML-forrásokkal is, amelyekről csak verítékes munkával távolíthatók el a felesleges sallangok.

Éppen ezért majd mi elkészítjük saját sablonjainkat, amelyekből azután programunk gyorsan elő tudja állítani a több tucat, esetleg több száz HTML file-t, valamint a miniatűrök képes listáját.

Az első sablont alaposan megnézve megállapítható: sok érdekesség nincs benne – mindössze annyi, hogy az ismétlődő elemeket két százalékjel közé zárt kulcsszóval helyettesítettük: *%title%* – a galéria címe, *%pict%* – a kép file-neve kiterjesztés nélkül, *%prev%* és *%next%* – az előző és a következő képek file-nevei, valamint *%desc%* – a képhez tartozó rövid leírás. Ehhez nagyon hasonló a miniatűrök listájához tartozó sablon is, azzal az apró eltéréssel, hogy azt a részt, amit majd sokszoroznunk kell, két-két szögletes zárójel közé raktuk. (A CD-mellékletünkön több különböző galériához tartozó sablonpárok is megtekinthetőek.)

Természetesen ezek a sablonok – valamint a hozzájuk tartozó stíluslapok – csak minták, minimális HTML- és CSS-ismerettel bárki „továbbfaraghatja" őket, egyszerűsítheti, átrendezheti, eltüntetheti a táblázatos formát stb. – a lényeg, hogy a helyettesítő kódok a megfelelő helyeken legyenek.

SOK MUNKÁTÓL KÍMÉLHET MEG MINKET EZ A KIS PROGRAM

```
Sub MakeGallery()
    Dim aPict(999, 2)
    cPath = ActiveWorkbook.Path
    cDesc = cPath & "\descript.ion"
    cTitle = "Tour 2003"
    cExt = ".jpg"
    nPictNum = 0
    Open cDesc For Input As #1
    Do While Not (EOF(1))
        Line Input #1, cLine: cLine = Trim(cLine)
        nPos = InStr(1, cLine, cExt)
        If nPos > 0 Then
            nPictNum = nPictNum + 1
            aPict(nPictNum, 1) = Left(cLine, nPos - 1)
            aPict(nPictNum, 2) = LTrim(Mid(cLine, nPos + Len(cExt) + 1))
            If aPict(nPictNum, 2) = Empty Then
                aPict(nPictNum, 2) = " "
            End If
        End If
    Loop
    Close #1
    Open cPath & "\templ\onepict.htm" For Input As #1
    cOnePic = Input(LOF(1), 1)
    Close #1
    Open cPath & "\templ\thumbs.htm" For Input As #1
    cThumbs = Input(LOF(1), 1)
    Close #1
    nStartPos = InStr(1, cThumbs, "[[")
    nEndPos = InStr(1, cThumbs, "]]")
    cOneLine = Mid(cThumbs, nStartPos + 2, nEndPos - nStartPos - 2)
    Open cPath & "\thumbs.htm" For Output As #1
    Print #1, Replace(Left(cThumbs, nStartPos - 1), "%title%", cTitle)
    For nPict = 1 To nPictNum
        Open cPath & "\" & aPict(nPict, 1) & ".htm" For Output As #2
        cHTML = cOneLine
        cHTML = Replace(cHTML, "%pict%", aPict(nPict, 1))
        cHTML = Replace(cHTML, "%desc%", aPict(nPict, 2))
        Print #1, cHTML
        cHTML = cOnePic
        cHTML = Replace(cHTML, "%title%", cTitle)
        cHTML = Replace(cHTML, "%prev%", aPict(IIf(nPict = 1, nPictNum, nPict - 1), 1))
        cHTML = Replace(cHTML, "%next%", aPict(IIf(nPict = nPictNum, 1, nPict + 1), 1))
        cHTML = Replace(cHTML, "%pict%", aPict(nPict, 1))
        cHTML = Replace(cHTML, "%desc%", aPict(nPict, 2))
        Print #2, cHTML;
        Close #2
    Next nPict
    Print #1, Mid(cThumbs, nEndPos + 2);
    Close #1
    MsgBox "Kész.", vbInformation, "MakeGallery"
End Sub
```

Még az is elképzelhető, hogy az egyszerűsítés odáig fajul, hogy a képek mellől elhagyjuk a címet, vagy akár a képaláírásokat is, de azért lehetőleg legalább egy *%pict%*-et hagyjunk meg, különben feleslegesen dolgozunk.

VELÜNK BIZTOS ALAPOKON

Miután minden előkészülettel megvagyunk, vagyis készen állnak a megfelelő méretű képek, amelyekhez hozzáfűztük megjegyzéseinket, készen vannak a miniatűrök, és készen van a két sablon, nincs más dolgunk, mint létrehozni egy üres Excel munkafüzetet – vagy Word dokumentumot, CorelDraw rajzot, esetleg PowerPoint bemutatót stb. – és abba beírni vagy bemásolni rövid programunkat.

Ahogy korábban (➲ **Egy igazán gyors rendezés – PCM, 2003/4/95; Képkatalógus-készítő – PCM, 2003/7/83),** így ez alkalommal sem fogom részletesen elmagyarázni a programot, de azért néhány dolgot, úgy vélem, mindenképpen tisztáznunk kell.

• A cPath-ban tároljuk annak a mappának a nevét, ahol a leíró-file található, valamint ebbe a mappába fogjuk létrehozni a képek neveivel egyező nevű HTML file-okat és a thumbs.htmet. A mellékelt minta Excelhez készült, ezért ha más programot használunk, változtatni kell ezen a soron is – Wordben ActiveDocument_Path-ra, PowerPoint esetében ActivePresentation .Path-ra, míg CorelDraw esetén ActiveDocument.FilePath-ra (éljen az egységesítés!).

• A cDesc-ben adjuk meg, hogyan hívják azt a file-t, amelyben a képek file-nevei és a hozzájuk tartozó leírások találhatóak. Így ha valaki jobban szereti, használhat !files, kepek.txt vagy bármilyen más nevű szöveges file-t is erre a célra.

• Az első ciklus tulajdonképpen ezt a leírófile-t olvassa végig, és elhelyezi a file-neveket, illetve a leírásokat a aPict tömbben.

• Mint látható, a második ciklus e tömb alapján dolgozik, vagyis magukra a képekre nincs is szüksége. Ezenkívül az is jól látszik, hogy tetszőleges számú és tartalmú „jelzőket" helyezhetünk el sablonjainkban, de ez esetben nekünk kell gondoskodnunk arról, hogy a hozzájuk tartozó információ a program rendelkezésére álljon – például a program elején „beégetve", de még jobb, ha például az Excel munkalapon helyezzük el őket.

•

Úgy vélem, ezek után már senkinek sem jelenthet gondot, hogy saját oldalain látványos képgalériákat helyezzen el, és ezeken mutassa meg barátainak, ismerőseinek, milyen is volt a nyári kirándulás, a karácsonyi ajándékosztás, a szilveszteri vagy bármilyen más alkalomból tartott buli. PCM

Egy „klasszikus" és egy mostanában divatos galériatípus

Tippek és trükkök SuSE Linuxhoz

A tiritarka kaméleon

Az elkövetkező oldalon pár hasznos apróságot mutatunk be, melyekkel a SuSE Linux mindennapi használatát színesíthetjük – szó szerint: a sötét nyitó képernyőt festhetjük át, illetve az alapértelmezett felhasználói ikonokat is tarkábbakra cserélhetjük.

SuSE-csapat

A gyakorlatban is használható ötletek mellett a „kis cseppek" hírek kedvelőinek is kedvében járunk a kNews-Ticker segítségével.

Ha szeretnénk híreket naprakészen és egyszerű formában olvasni KDE felületen, adjuk hozzá a kNewsTicker kisalkalmazást a KDE panelhez. (Kattintsunk jobb egérgombbal a panelen egy üres helyre, majd válasszuk ki a *Hozzáadás → Kisalkalmazás → KNewsTicker* opciót.) Rövidesen megjelenik egy fehér mező a panelen. Ha nem jelenik meg rögtön, annak oka, hogy éppen szinkronizálja az adatokat. Ha ilyenkor a panel szélén lévő nyílra kattintva a panelt becsukjuk és újra kinyitjuk, utána mindenképp megjelenik a kNewsTicker.

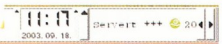

Friss hírekkel megjelent a kNewsTicker a KDE panelen!

A kNewsTickeren kattintva a jobbgombos helyi menüben válasszuk ki a *Beállítások...* menüpontot. A megjelenő ablakban kattintsunk a *Hírforrások* fülre, ahol az alapértelmezett hírforrások láthatók kategorizálva. Ezek közül bármennyit kiválaszthatunk, melyek az *Alkalmazás* gombra kattintva aktiválhatók.

Ha a SuSE magyarországi irodájának híreit vagy a legfrissebb magyar SDB cikkeket szeretnénk látni, úgy az alábbi címeket kell hozzáadni a hírforrásokhoz:

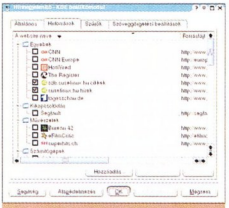

Többféle hírforrás közül választhatunk

SuSE Hírek: http://www.suselinux.hu/rdf.html

SDB cikkek: http://www.suselinux.hu/sdb-rdf.html

Ehhez kattintsunk a *Hozzáadás...* gombra, majd adjunk egy tetszőleges nevet, amely utal a hírforrásra (például „SuSE Hírek"), valamint a fenti címek egyikét. A *fájl végrehajtható* jelölőnégyzetet hagyjuk alaphelyzetben. Kategóriaként a *Számítógépek* pontot vagy bármi mást kiválaszthatunk. Ikonként érdmes a http://www.suselinux.hu/favicon.ico címet beállítani.

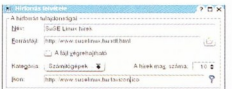

Új hírforrás hozzáadása

VÁLTOZTASSUNK IKONT A KDM BEJELENTKEZÉSKEZELŐBEN!

Az általános felhasználók alapértelmezett ikonjának megváltoztatásához létre kell hoznunk egy új képet (például digitális fényképezőgéppel). A létrehozott képnek 64x64 képpont felbontású .png file-nak kell lennie. Mentsük el ezt a képet a /tmp könyvtárba default.png néven.

Ha több felhasználót szeretnénk beállítani különböző ikonnal, akkor mentsük a létrehozott képeket azonosító_név.png néven a default.png helyett. Például ha az azonosító tux, akkor a kép neve legyen tux.png.

A jelenlegi file-okról készítsünk biztonsági másolatot:

mv /etc/opt/kde3/share/apps/kdm/pics/users/azonosító_név.png /etc/opt/kde3/share/apps/kdm/pics/users/azonosító_név.sic.png

Figyeljünk a szóközre az *mv* után és a második */etc* előtt!

Ez után mozgassuk át az új képe(ket)t a /tmp-ből:

mv /tmp/default.png /etc/opt/kde3/share/apps/kdm/pics/users/default.png

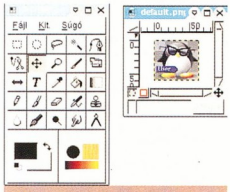

A felhasználó képét akár GIMP-pel is előkészíthetjük

A parancs, amellyel megadhatjuk a felhasználóspecifikus képeket a bejelentkezéskezelő számára, a következő:

mv /tmp/azonosító_név.png /etc/opt/kde3/share/apps/kdm/pics/users/azonosító_név.png

Természetesen az „azonosító_név" részt mindenütt a felhasználónévvel kell helyettesítenünk, alapesetben ez a „default".

A RENDSZERTÖLTŐ KÉPERNYŐ ALAPBEÁLLÍTÁSAI

A SuSE 8.2-es verziójától kezdve különféle rendszertöltő képernyők közül választhatunk az [F2] billentyűvel, mielőtt még elindítanánk a rendszerindítási folyamatot. Az ekkor megjelenő menüben választhatunk színes indítóképernyőt („verbose"), fekete konzolt („native"), vagy akár teljesen ki is hagyhatjuk azt („silent"), ez utóbbi az alapértelmezett beállítás. Ezt az alapértelmezést persze megváltoztathatjuk.

Ha GRUB-ot használunk rendszertöltőként (a SuSE 8.2-ben ez az alapértelmezett), nyissuk meg a /boot/grub/menu.lst file-t rendszergazdaként egy szerkesztőprogrammal. Keressünk rá a *title linux* szekcióra, és módosítsuk a *splash=silent* paramétert a „kernel" szóval kezdődő sorban. Az eredmény az alábbihoz hasonló lesz:

```
title linux
kernel (hd0,0)/vmlinuz root=/dev/hda3 vga=0x317 splash=verbose showopts
initrd (hd0,0)/initrd
```

AZ RDF

Az RDF tetszőleges adatok tárolására szolgáló XML-alapú formátum, amelyet az RSS változatban használnak hírküldésre. Ez lehetővé teszi hírcsatornák és hírforrások egyidejű kezelését. Tulajdonképpen a hírek rövid címe és egy rá mutató link kerül görgetésre.

Egyes linuxos portáloknak van RDF hírolvasó felületük, ez PHPNuke- vagy PostNuke-alapú portálok esetében backend.php néven található. A megfelelő címet megadva hírforrásként a hírek máris olvashatók.

A példának megfelelően a GRUB beolvassa ezt a bejegyzést a következő rendszerindítás során, és a rendszertöltő üzenetei ennek megfelelően jelennek meg az indítóképernyőn.

Ha LILO-t használunk rendszertöltőként, változtassuk meg a *splash=silent* paramétert rendszergazdaként az /etc/lilo.conf file-ban. Keressük meg a „label = linux" szavakkal kezdődő sort, és változtassuk meg az ebben a szekcióban található „append" sor tartalmát:

```
image = /boot/vmlinuz
label = linux
append = "splash=verbose"
initrd = /boot/initrd
root = /dev/hda3
vga = 0x317
```

Mentsük el a file-t, és adjuk ki a *lilo* parancsot a rendszertöltő újratelepítéséhez.

Ha a *splash = verbose* paraméter beállítása után a fekete konzol jelenik meg a színes képernyő helyett, akkor használjuk az *mkinitrd* parancsot az új initrd létrehozásához, és bizonyosodjunk meg arról, hogy az indítókép megtalálható ebben.

Amiga, OS/2

Más világ

Az alternatív platformokról szóló cikkeinkben az IBM emlegetése eddig is természetes volt, hiszen tőlük indult útjára az OS/2 – későbbi nevén a Warp –, és persze ennek utóda, az eComStation is ezer szállal kötődik a Nagy Kékhez. Azt azonban kevesen várták, hogy az Amiga-hardver utóda, a Pegasos is szoros kapcsolatba kerül a számítástechnikai óriással.

Nagy Lajos, Sponga Tamás

Az új Pegasos II alaplapon az IBM pecsétje is rajta van, a Pegasos platform bekerült a hivatalosan is elismert rendszerek közé a Nagy Kéknél. A hírben az a valódi érdekesség, hogy maga a MorphOS is „Ready for IBM technology" kategóriába került, és a Genesi hivatalosan is az IBM üzleti partnere lett.

AMIGA, MORPHOS

Sokan bizakodnak a Genesi nemrégiben tett bejelentése nyomán a Pegasos II alaplap idei megjelenésében, főleg azért, mert már az árak és a teljes specifikáció is napvilágot látott (➲ **www.pegasosppc.com).** A G3-as processzorokat fogadó termékváltozatért 299 eurót, míg a G4-esért 499 eurót fognak kérni.

Sok jó hardver kis helyen is elfér: a MicroATX formátumú új Pegasos II alaplap

A Pegasos II hivatalos specifikációja: MicroATX alaplap, Marvell Discovery II System Controller, Via déli híd, CPU daughter card, PowerPC CPU támogatása, PC2100-as/DDR 266-os memóriamodulok fogadása, két Ethernet port (egy 1 Gbites és egy 10/100 Mbites), három Firewire, USB 1.1, két ATA 100 csatoló, AC'97-es audiovezérlő (S/PDIF kimenet is), AGP, három PCI foglalat, Riser card lehetőség, floppycsatoló, soros port, párhuzamos port, PS/2-es egér- és billentyűzetcsatoló.

A folyamatosan bővülő MorphOS-es programkínálatban megjelent a thttpd (➲ **PCM CD: /amiga/morphos/thttpd-2.20c.tgz),** egy igen kis méretű, alig több mint 100 Kbyte terjedelmű webszerver, amely installáció nélkül, egyetlen parancsfile futtatásával üzembe helyezhető. Kis mérete ellenére igen kiforrott verzióval állunk szemben, támogatja a HTTP 1.1 protokollt, és bináris CGI programok futtatására is képes. Konfigurációs file-jában közel sincs az Apache-hez hasonló opciódömping, viszont otthoni használatra mindenkinek javasolt.

A játékok közül is jó néhány SDL-alapú átirat látott napvilágot, kiemelendő a Sinclair Spectrumon nagyon népszerű DeatChase3D átirata – igazi csemege a hőskor játékaira fogékonyaknak (➲ **PCM CD: /amiga/morphos/deathchase3d-0.9.tgz).** A Doom II-nek is újabb átirata látott napvilágot (➲ **PCM CD: /amiga/morphos/lsdldoom-1.4.4.4.tgz),** amely szabadon állítható képmérettel, javított grafikai megjelenítéssel és teljes hangtámogatással bír.

A Piper típusú logikai játékok kedvelőinek minden bizonnyal kellemes órákat fog szerezni a PipeNightDreams (➲ **PCM CD: /amiga/morphos/pipenightdreams-0.10.0.tgz),** amely nagyon szép grafikával és jó zenével segít a csővezetéket felépíteni avégett, hogy a zöld folyadék jó sokáig tudjon benne cirkulálni.

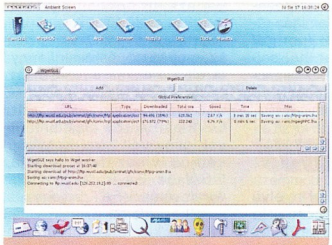

A WGet-GUI akcióban

WGET-GUI A híres linuxos letöltőprogram, a WGet már régóta fut AmigaOS-en. Most elkészült hozzá egy kiváló grafikus felület (➲ **PCM CD: /amiga/utils/WGetGUI-m68k-065.lha),** amivel a program számtalan lehetősége közül az átlagos felhasználó számára hasznosakat néhány kattintással el lehet érni. Külön beállítópanellal is rendelkezik a felület, támogatja a szegmentált letöltések indítását, az archívumkezelést, képes elmenteni az aktuális letöltéseket, hogy egy újraindítás után akár automatikusan folytatódhassanak. A program MUI-t használ, így a MorphOS natív PPC-s Magic User Interface rendszerén is minden emuláció nélkül fut a program (➲ **www.ppa.ltd.pl/software/software-wgetgui_eng.html).**

POWERICONS Egy kiváló olasz programozó, Elena Novaretti már nevet szerzett magának a ZoneXplorer fraktálgeneráló programmal és az annak végtermékeit bemutató webhellyel (➲ **www.elena-fractals.it),** de most a PowerIconsszal új vizekre evezett (➲ **PCM CD: /amiga/utils/PowerIcons.lha).** Hölgy létére olyan dolgot hozott létre, amire sokáig emlékezni fog ez a kis közösség!

A PowerIcons ikonkezelő rendszer, amely a MorphOS-en már megszokott 32 bites PNG ikonokat képes a Workbench képernyőre varázsolni, teljes átlátszósággal és maximálisan rendszerbarát módon! A hagyományos Amiga ikonokat is átkonvertálja a 24 bites (Alpha Channel) módba, így azokra is rátehető az árnyékolás, elfelejthetjük a palettakonverziókat.

A PowerIcons a freeware kategóriába tartozik, használatához szükséges egy gyors 68K-s vagy PowerPC processzor, és egy 16/24 bites grafikus kártya. A klasszikus Amigákon futó régebbi MorphOS-verziókon is fut a PowerIcons, de igazán az emulátortulajdonosok fogják kihasználni a nagy felbontás és a gyors CPU-emuláció adta előnyöket.

WHDLOAD A floopys korszak elmúltával egyre nőtt az igény arra, hogy az Amigára megjelent sok ezer játékot merevle-

Elena Novaretti kedvenc ikonjaival

mezre lehessen installálni. Több megoldás is napvilágot látott, de az évek során csak egyetlen komoly, a folyamatos fejlesztést garantáló gyűjtemény maradt naprakész: a WHDLoad (➲ **www.whdload.de**).

A WHDLoad csomagban jelenleg 224 demóhoz, 1490 játékhoz és 6 lemezújsághoz található telepítő. A program webhelyén szépen rendezett formában találhatjuk meg a keresett játékot, részletes leírással, esetenként a játék teljes verziójának letöltési lehetőségével együtt. CD-ink amigás részére (➲ **PCM CD: /amiga/game/WHDLoad_usr.lha**) sajnos nem fért fel az összes csomag, a maradékot a januári korongra fogjuk elhelyezni.

OS/2, ECOMSTATION

Közvetlenül az angol nyelvű eComStation megjelenése után megkezdődött az operációs rendszer átültetése más nyelvekre is. Elsőként a német eComStation 1.1-hez kezdtek hozzá a Serenity Systems szakemberei – a végleges verzió szeptember második felében meg is jelent. A már szintén kész orosz változat létrehozásába besegített az eCo Software, mivel jóval több helyen kellett belenyúlni a rendszerbe, mint például a német változat elkészítésekor. Jelenleg az olasz, francia, spanyol és holland nyelvi változatokat faragják a Serenity Systems programozói. Közben – külső segítséggel – folyik az eComStation 1.1 kínaira és japánra történő átültetése.

A Warp vidékén tett kirándulásunkat most is kezdjük néhány fontosabb frissítéssel!

• CPU Monitor: a processzor terheltségét grafikusan kijelző alkalmazás legújabb verziója már többprocesszoros (SMP) gépekhez is használható.

• NewView 2.11.1: az OS/2 beépített HLP- és INF-nézegetőjének leváltására készített, sokkal többet tudó és szebb kinézetű alkalmazás új verziója.

• WarpVision GUI: a Kiev Elephant csapata elég sűrűn jelentkezik a számos formátumot ismerő médialejátszó egy-egy újabb buildjével. Ennek oka – a szokásos hibajavításokon kívül – az, hogy újabb és újabb kodekek kerülnek be a lejátszóprogramba.

VFAT2EA 1.4 OS/2 és Windows alatt egyaránt használhatunk hosszú file-neveket. Mivel a két operációs rendszer teljesen eltérő módon tárolja ezeket, egymás file-jainak neveit csak csonkítva tudják megjeleníteni. Ennek oka az, hogy az OS/2 .LONGNAME Extended Attribute-ot (EA) rendel a nevekhez, míg a Windows a FAT-ben speciális directory bejegyzéseket használ. A lehetőség adott: végig kell nézni a Windows által használt hosszú neveket, és azokat elhelyezni az OS/2-ben .LONGNAME EA-ként.

Doodle, a Team OS/2 Magyarország tagja néhány évvel ezelőtt gondolt egyet és megírta a VFAT2EA első változatát, ami a 0.7-es verziószámot kapta, és csak floppyn tárolt file-okkal lehetett használni. Ez még csak a windowsos hosszú neveket tudta OS/2-es EA-kba alakítani. Mivel igény volt arra, hogy működjön visszafelé is – az OS/2-es EA-ból készítsen windowsos VFAT bejegyzést –, elkészült az EA2VFAT is. Mára a két segédprogramot egybegyúrta a fejlesztő, csak a VFAT2EA létezik.

Aztán jöttek a további fejlesztések, javítgatások – bekerült a merevlemezen lévő VFAT bejegyzések és OS/2 .LONGNAME EA-k átalakítási lehetősége is. Az utóbbi verziók legnagyobb újdonsága a Unicode támogatása. A VFAT2EA nyílt forrású segédprogram (➲ **http://os2.rulez.org/netgamepack/vfat2ea/about.html**).

LINKS Amíg a grafikus felületű böngészők – Mozilla, Firebird, Netscape, Opera – szépen meghíztak több mint tíz Mbyte-osra, addig a szöveges módú Links legújabb verziója is csak 443 Kbyte (➲ **www.var.ru/bz/os2/**). A böngésző akkor tehet jó szolgálatot, amikor egy-egy oldalt nagyon gyorsan szeretnénk letölteni, illetve nincs szükség az oldalon megjelenő grafikákra. A Links sokféle parancssori kapcsolóval indítható, melyekről rövid magyarázatot a „links.exe -help" parancs kiadásával kaphatunk. A böngésző megjeleníti a kereteket, a táblázatokat, és egyáltalán nem ragaszkodik a hagyományos 80x25-ös ablakméretehez. A legördülő menürendszer az [Esc] billentyűvel érhető el. A program futásához szükség van az EMX könyvtárra is. Ha a Links nem akar futni, akkor a „-no-connection" kapcsolóval kell indítani. Ingyenes.

MULTISHOW 1.3.6 A mai számítógépek már régen túlteljesítik az egykoron kialakított MPC I, II és egyéb szabványokat, az e leírásokban megadott legegyszerűbb multimédiás konfigurációkat lassan már a számítógépbontóban sem lehet kapni. Így ma már gyakorlatilag minden PC multimédiás gépnek számít. A hardver mellett inkább a szoftver vált fontosabbá.

MultiShow – sok formátum, egyszerűség, gyorsaság, több platform

A platformfüggetlen Java nyelven nagyon sok alkalmazással találkozhatunk, a multimédia világában is többféle létezik. A MultiShow olyan képnéző, hang- és videolejátszó, ami az összes, Javát támogató platformon képes futni. A fejlesztő MacOS-hez, Unixhoz (Linux, Solaris, Aix stb.) és Windowshoz telepítővel együtt, OS/2-höz telepítő nélkül – forráskóddal együtt – kínálja a MultiShow multimédiás alkalmazást. Ennek túl nagy jelentősége nincs, mindössze annyi a teendő, hogy OS/2-es ablakban kell kiadni a „java -jar multishow.jar" parancsot a program indításához.

A MultiShow a következő audioformátumokat támogatja: AIFF, GSM, IFF 8SVX, MIDI, MP2, Sun Audio, Wave. A kezelhető videoformátumok: AVI, IFF ANIM+SLA, IFF ANIM+ ANIF, MPEG1, QuickTime Movie. Támogatott képformátumok: BMP, FPX, GIF, IFF ILBM, JPEG, PNG, PNM, TIFF; interaktív média: IBM HotMedia, QuickTime QTVR (utóbbihoz QuickTime for Java szükséges); szövegfile-ok: HTML, Plain, PDF, RTF. Képes file-szerkezetekbe is belenézni a következők esetén: Hex, IFF, QuickTime, Zip. Nyílt forrású alkalmazás (➲ **www.randelshofer.ch/multishow/**).

MOBILE MANAGER (MOMA) A mobiltelefonok között a Siemens készülékei nagy népszerűségnek örvendenek. A Netlabs keretében folyik a MObile MAnager (MOMA) fejlesztése, amivel a Siemens mobilkészülékek telefonkönyv-bejegyzéseinek lehet különböző műveleteket végezni: szerkesztést, mentést, visszatöltést, törlést. Az SMS-ek olvashatók, listázhatók, törölhetők. A programmal változtathatjuk a csengőhangokat és állíthatjuk a vibra működését. A következő típusokkal használható: ME45, SL45i, M35, S35, S35i, C35i. Freeware (➲ **http://moma.netlabs.org**).

VICE/2 1.12 ÉS CBM64 4.11 EMULÁTOR A 80-as évek házi számítógépei a mai napig népszerűek. Igaz, legtöbben már nem az eredeti gépeket használják, hanem a PC-t – valamelyik emulátor segítségével. A Commodore 64 volt talán a legelterjedtebb gép. Most két emulátor is megjelent: az egyik a klasszikus VICE OS/2-es átiratának frissítése, a másik a teljesen új CBM64.

A VICE/2 (➲ **http://vice-team.bei.t-online.de**) a C64-en kívül C128, PLUS/4, VIC20 és CBM-II (C-610) gépek emulálására is képes, nagyon jó minőségben. Az ezekre a gépekre megjelent alkalmazások szinte kivétel nélkül mind futtathatók a VICE/2 segítségével, mivel a SID chip, a floppy, a kazettás egység és a joystick emulációja is benne van az alkalmazásban.

A CBM64 egy 1997 óta fejlesztett emulátor első nyilvános változata, amivel ablakban és teljes képernyőn is futtathatjuk a Commodore-hoz írt programokat. A CBM64 is emulálja a Commodore gépek összes hardverét, sőt a nagyon pontosan elkészített leírásban még régi bővítményeket is lehet a PC-hez kapcsolni, ha elkészítjük a párhuzamos portra csatlakoztatható C64 Serial Interface-t. Mivel a C64-et főként játékra használták a legtöbben, jó néhány játékprogram fellelhető a neten. Ezek a szoftverek ma már az abandonware kategóriába tartoznak, azaz gyakorlatilag mindenki szabadon használhatja őket. PCM

Yellowtab Zeta, a BeOS-utód

A Be-ugró Yellowtab

2001 őszén a Be Inc. csődbe jutott, javait elárverezték, a vállalat szellemi tulajdona a Palm kezébe került. Történt ez nem sokkal azután, hogy a súlyos pénzügyi gondokkal küszködő Be Inc. kezet nyújtott egy németországi cégnek, és elfogadta ajánlatát egy új, közös BeOS kiadásáról.

Guzslován Gábor
(cargo@c64.rulez.org)

A két cég egyezségéből született volna meg a BeOS Next Generation, amit a Be Inc. csődje után nyilvánvalóan nem adtak ki. 2002 közepe táján aztán a netsajtó hírbe hozta a Yellowtab céget, ami – szomorú esemény ide vagy oda – folytatta a BeOS NG fejlesztését. Az NG 2003-ra új operációs rendszerként körvonalazódott, melyet – utalva az elmaradt BeOS 6-ra – a görög ábécé hatodik betűjéről neveztek el. A Yellowtab több országban is bemutatta a Zetát, mellyel az asztali gépek piacából szeretne kiszakítani egy szeletet. 2003. július elején a világon elsők között (a Cebiten történt debütálás, majd Németország, Japán és Olaszország után) hazánkba is eljutott a rendszer: Salgótarjánsa érkezett Bernd Korz úr, a Yellowtab vezetője, aki a SceneCon találkozó keretein belül adott lehetőséget arra, hogy megcsodáljuk a BeOS-vonalat képviselő Zetát.

AZ ÖRÖKSÉG A rendszer természetesen mindent tud, amit nagy elődje. Az első lépéseknél érződik, hogy az asztal és a tracker amúgy teljesen kiforrott kezelhetőségén még tovább javítottak, ami nagyon fontos, hiszen a felhasználó ezen a felületen keresztül kommunikál a géppel. A húzd és ejtsd módszer teljes körű támogatása, letisztult formák, átgondolt megoldások, jól megszokott ikonok segítik a felhasználók munkáját. Kicsit oldottabb lett a kinézet is. Követve a jelenlegi stílustrendeket, igény szerint variálhatjuk munkaasztalainkat – akár mind a harminckettőt. A Zetában igyekeztek a lehető legegyszerűbbé tenni a lokalizációt, és jó hír, hogy már a bemutató alatt magyar nyelven futott a kezelőfelület.

A multimédiás lehetőségek is öröklődtek a BeOS-ból, de erre is igyekezett rádobni még pár lapáttal a Yellowtab. A rendszer több videó, illetve zene egyidejű lejátszását teszi lehetővé, és szintén ámulatba ejtő, milyen egyszerűen járhatunk át a formátumok között. Audio-CD-nk anyagát játszi könnyedséggel alakíthatjuk pár kattintással MP3-má, illetve vissza. A cég most fejlesztő egy iTuneshoz hasonló, ám azt sokban felülmúló médiumkezelőt. Egy – természetesen saját – házi DVD lemez segítségével szemléltették a nem akármilyen gyors DVD-ripelést. A házi DVD-t ezután akár kódolhatjuk is nekünk tetsző módon. Mindezt könnyen, gyorsan és olcsón. Egyszerűen, a húzd és ejtsd módszert használva emelhetünk ki képkockát videoanyagunkból, majd elmenthetjük nekünk tetsző formátumban. Komplett hangstúdióprogramok állnak majd rendelkezésünkre saját számok elkészítéséhez, a hullámformák szerkesztéséhez, térbeli hangzások variálásához.

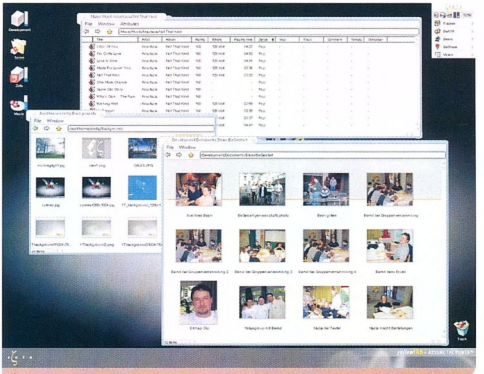

A BeOS új arca

TERVEK, ÚJDONSÁGOK A Yellowtab szeretne irodai programot is csomagolni a Zetához, de ebben a kérdésben még nincs konkrét elképzelésük. Sokan az új Gobe Productive 3-at látnák legszívesebben e pozícióban. Kifinomult eszköz, ami valóban rengeteg nagyon hasznos szolgáltatást nyújt. Sajnos a Gobe cég elhagyta a BeOS piacát, és még vacillálnak, visszatérjenek-e a BeOS-vonalhoz. A Yellowtab a legjobb BeOS-es programok készítőivel már felvette a kapcsolatot. A vásárló tehát nem egy csupasz rendszert kap majd a pénzéért, hanem egy nagyon profi grafikai, multimédiás, irodai és netes alkalmazásokkal megtámogatott disztribúciót.

Bernd Korz szerint stratégiai megállapodások egész sora van a kezükben. Mindezt a minél integráltabb és hibátlanabb környezet követeli meg. Érdekes, de remélhetőleg eredményes terv, hogy a megjelenésig titokban tartanak néhány különösen kellemes meglepetést a nagyobb hatás reményében, ezért aztán általában nagy a csend a szoftverház körül.

A Zeta rendszerszinten is sok újdonságot tartalmaz elődjéhez képest. Hálózati részén nagyon sokat finomítottak, hiszen az kicsit gyengélkedett a BeOS-ben. Megújították a Posix réteget, hogy minél könnyebb legyen az egyes Linuxra készített alkalmazások átültetése. Fontosnak tartják, hogy a Zeta a játékos kedvűeknek is alternatívát nyújtson – folyamatosan dolgoznak, hogy ezen a területen se legyenek elmaradva a Microsoft rendszereitől. Korz úr emellett említést tett arról, hogy néhány nagyon kedvelt játékot már átültettek a rendszerre, és továbbiakat szeretnének támogatni. Az OpenGL motoron is sokat javítottak – egyes tesztelők szerint hasonló konfigurációkon veri a nagy vetélytárs sebességét. Több nagyobb szoftverház kedvezően nyilatkozott: támogatni fogják a Zetát, ha az jól debütál.

Ami nem változott a BeOS 5-höz képest, az a többfelhasználós üzemmód támogatása – továbbra sincs. Problémás megoldani az utólagos beépítést, mely akkor is, ha a BeOS bizonyos mértékig fel volt készítve erre a lehetőségre. A jövőben ezt a csorbát is ki akarják küszöbölni.

A Zeta november 3-ától megvásárolható a Yellowtab honlapján. Jelen pillanatban csak a Deluxe Edition RC1-et, azaz a drágább változatot árulják. Az ár természetesen magában foglalja az 1.0-s változatra való frissítést is. Addig is minél több apróbb hibát igyekeznek kijavítani a fejlesztők, és gőzerővel dolgoznak a támogatott hardverek körének bővítésén, valamint tovább csiszolgatják a Zeta mellé csomagolt alkalmazásokat is.

Ami már most nyilvánvaló: nem készítenek ingyen letölthető verziót. A Yellowtab kis cég, ennek ellenére arányaiban sokat fizetett különböző licencekért, sokba került az eddigi fejlesztés. A Zeta lesz egyetlen bevételi forrásuk. Szerencsére elég olcsóra tervezik ahhoz, hogy a kiváló hozzáadott programokkal együtt nagyon olcsó és jó alternatívát nyújtson a Microsoft Windowszal szemben. További könnyebbség, hogy három változatban lesz kapható: a Home Edition, ami a legolcsóbb, viszont a legkevesebb hozzáadott értéket tartalmazza, a Developer Edition, amit fejlesztőknek javasol a cég, és a Deluxe Edition, amiben minden benne lesz, amit a Zeta nyújtani tud.

Eddigi tesztjein a rendszer jól szerepelt. Ha a Yellowtab pénzügyileg bírni fogja a versenyt, akkor a Zeta folytathatja a BeOS által megkezdett menetelést, és sokkal nagyobb sikereket érhet el az asztali rendszerek piacán, mint balszerencsés ősei.

Demókról, komolyan

Scene – a számítógépes underground

Földalatti mozgalmak egész sora kísérte történelmünket. Az emberek az elnyomás ellen, elvekért, esetleg más, számukra fontos cél miatt szervezkedtek, mióta világ a világ. Így volt ez a számítástechnikával kapcsolatban állókkal is.

Guzslován Gábor
(cargo@c64.rulez.org)

Egyeseket idegesített, hogy bizonyos programokat nem másolhattak szabadon. Elkezdték hát feltörni a szoftverek védelmét, és hálózatokat alakítottak ki a tevékenységre. Ezekből az illegális klubokból alakult ki a manapság már ismert és elismert számítástechnikai underground, a scene.

Magazinunk évek óta közöl CD-mellékletén partianyagokat. Kísérletet teszek ezen alkotások tágabb magyarázatára, hogy azok, akiknek eleddig fekete folt volt a jelenség, megismerhessék és megérthessék a mai információorientált világban felnövő ifjú nemzedék számítástechnika segítségével alkotott műveit. Valamint mesélek a tevékenységükhöz kapcsolódó érdekességekről. Nem titkolt célom az is, hogy cikkemen keresztül megérintsek olyan, informatikával foglalkozó olvasókat, legyenek akár fiatalok, akár idősebbek, akiket érdekel a téma. Teszem mindezt azért, mert annak idején egy C64-scener ugyanígy hívta fel az ország figyelmét a scene-re a néhai Commodore Újság hasábjain, megpecsételve ezzel sorsomat.

Kétféle scene létezik. A törvénytelen scene az egyik ág, amit ebben a cikkben nem boncolgatok. Mostanában úgyis nagy nyilvánosságot kapnak tagjai, a crackerek és hackerek. Helyette a demoscene fogalmát járnám körül.

SCENE-RE LÉPÜNK A scene lényegében olyan emberek közössége, akik számítógépüket használják kreativitásuk kifejezésére. Azon rajzolnak, komponálnak zenét, vagy készítenek programokat. Leggyakrabban demókat, intrókat – lehetőleg minél profibbat.

Szavakkal nagyon nehéz volna leírni, milyen is egy demó. Talán ez is az oka, hogy viszonylag kevesen kerülnek szorosabb kapcsolatba a scene-nel, hiszen ahhoz ezeket a műveket látni, érteni és megszeretni kell. Ha igazán meg akarjuk érteni, mit is jelent az, hogy demó, illetve intró, válasszunk egyet bátran a lemezmellékleten levő sceneanyagok közül, és nézzük meg. Ezek általában ugyanolyan programok, mint akármelyik másik alkalmazás a lemezen, azzal a különbséggel, hogy nem kell őket telepíteni. A program lepereg a szemünk előtt, akár egy film. Néhány közülük induláskor kérhet futtatással kapcsolatos, könnyen megadható paramétereket, de ezek után nyugodtan hátradőlhetünk, és pár perc múlva már szinte teljes képünk lehet a fogalomról.

Egy demó elindítása után láthatjuk elvonulni a vizuális trükkök egész sorát, miközben kellemes, a látványvilághoz passzoló zene csiklandozza fülünket. Szemünk előtt transzformálódik művészetté a matematika. Aki futtatott gépén 3D-s teljesítményérésre használt 3DMark programot, elmondhatja magáról: legalább egy demót már látott. A Futuremark cég ugyanis anno a scene berkeiből lépett elő. A mai napig demókat készítenek, melyeket szinte mindenütt elsők között alkalmaznak a világban a PC-k teljesítményméréséhez. A demókban sűrűn alkalmazott vizuális trükkök figyelhetők meg továbbá a Winamp vagy a Microsoft Media Player vizualizációi között.

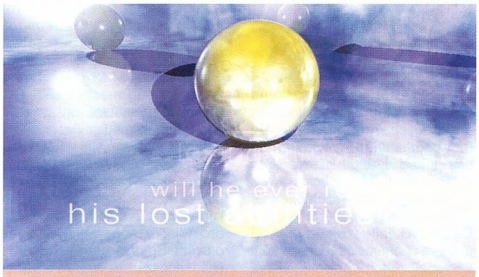

Heaven Seven (Exceed)

Az egyre növekvő számítási kapacitások miatt manapság úgy tűnhet, nem is kell találékonyság szép és gyors effektusok kivitelezéséhez, ezért vannak olyan versenyek, ahol méretkorláttal késztetik kemény munkára a kódereket. Nagyon népszerűek a 64k-s, illetve 4k-s intrókat felvonultató versenyek, melyek igazi kihívást jelentenek a csapatoknak. Vannak olyan 64k-s intrók, melyek megtekintésekor az ember képtelen megérteni, hogy a készítők hogyan zsúfolták bele a látottakat, és persze a hallottakat a – valljuk be igencsak karcsú – 64 Kbyteba. Jól megfigyelhető, hogy a kódérek előszeretettel feszegetik egy adott platform korlátait. Ha egyikük igazán újat, vagy jobbat alkot, mint mások, művét a worldfirst (világelső) vagy wordrecord (világrekord) címmel illetik. E kiugró teljesítmények főleg a jelentős fizikai korlátokkal rendelkező, általában régebbi gépek esetében a legnyilvánvalóbbak. Valószínű, hogy a C64 tervezői is leülnének, ha látnák, mire képes öreg gyermekük egy 2003-ban készült C64-es demó segítségével.

Mivel a demókat le kell futtatni, és a file-okat meg kell jeleníteni, egyértelmű, hogy ahány számítógéptípus, annyi scene-ág létezik. Napjainkban még aktívnak mondható a C64, az Amiga és a PC scene. Sajnos kihalófélben van például az Atari és a Sinclair szekció, de vannak fejlődő platformok is, mint a Linux, a Unix, illetve a Palm scene. A PC scene kicsit helyrerázódott azóta, hogy a Microsoft

Project Genesis (Conspiracy)

>infó

- **www.demoscene.hu**
- **www.ojuice.net**
- **www.scene.org**
- **www.scenemusic.net**
- CD-nk **\scene** mappájában az idén megrendezett egyik legrangosabb nemzetközi találkozó, az Assembly 2003 díjnyertes anyagai közül válogattunk

Windows rendszerek elterjedté váltak. Addig a DOS-os demók nagy részét az érdeklődők jelentős hányada csak szerette volna megtekinteni, de nem tudta. Lefuttatásuk gyakran nem kis felkészültséget igényelt.

Új jelenség a böngésződemók (browser demo) megjelenése, ahol keretprogramra, egy netböngészőre van szükség a megjelenítéshez. Ezek a demók jobbára Flash alkotások. Szerényebb látványvilággal bírnak, jobbára dizájndemók. Nagy előnyük, hogy platformfüggetlenek.

Manapság, a két kattintás korszakában a demók elindítása is leegyszerűsödött. Esetleg a Linuxra íródott demók tartogathatnak még meglepetéseket, ha a demó forrását jó Unix-szokás szerint fordítani kell. Sajnos ezen kedvező tendenciák ellenére a scenerek száma csökken. Se a nagy számítástechnikai cégek, se az állam nem érzi úgy, hogy a magyarországi scene-tevékenységet támogatni kellene. Pedig ez a hobbi nagyon jó szakembereket nevel. Nem beszélve arról, hogy a magyar csapatok, ahogy a múltban, most is a legjobbak közé tartoznak, nem kis hírnevet szerezve ezzel hazájuknak.

IGAZI CSAPATMUNKA A demókészítők leggyakrabban csapatban dolgozó fiatalok.

Parallel Twirl (Mazor/Scoopex)

Képeiket, zenéiket, kódjaikat nem pénzért készítik, csupán egymás és a világ elismerését szeretnék kivívni. A demók tükrözik a készítőcsapatok tudását, segítségükkel válhatnak ismertebbé a többiek előtt. A megmérettetés helyszínei a scene-partik, melyeknek elengedhetetlen kellékei a versenyek, vagy ahogy a scenerek illetik, compók. A részt vevő csapatok, scenerek benevezik munkájukat ezekre a versenyekre, majd az egybegyűltek megtekintik a leadott anyagokat (release-eket). Szavazással döntenek a sorrendről, végül a győztesek megkapják méltó jutalmukat. Állandó versenyszámok a demo-, illetve introcompók, a gfx-compók és a zenecompók.

A partin kiadott anyagokat a hivatalos scene-tárgykörű FTP site-okról szabadon le lehet letölteni, és ezt kihasználva sok cég mazsolázik is például a jogdíjmentes grafikákból. (Cikkünk képeit a Break-Point 2003, valamint a Mekka/Symposium parti díjnyertes 64 K intróból válogattuk, illetve az Amblessy 2003 nyertesének kézzel rajzolt grafikája látható.)

Régebben a posta temérdekszám szállította a csapatok leveleit, melyekben adathordozókon lapultak a partianyagok. Újabban ezt a swapnek nevezett tevékenységet teljesen elnyomta az internet. Érdemes még megemlíteni a másik, net által kigyilkolt scene-jellegzetességet, a lemezmagazinokat, melyeknek néhány évvel ezelőtt még nagy divatja volt, de mára alig maradt hírmondójuk.

Aki úgy érzi, kellő alkotóvággyal van megáldva, és rokonszenvez a scene-tevékenységek egyikével, nyugodtan kopogtasson csapatoknál, biztosan segítenek a fejlődésben, csapatalapításban vagy a csatlakozásban.

Érdemes benézni IRC-n a magyar nyelvezetű #demoscene csatornára, ami a hazai scenerek társalgója. A legjobb mégis az, ha az ember rászánja magát, és ellátogat egy partira, ahol hasonszőrű emberek tucatjait ismerheti meg. PCM

Augusztustól minden GABA monitorra és LCD-re 3 év helyszíni garancia érvényes!

All in One Speaker

A GABA "All in One" család tagjait összehangolt, egységes megjelenéssel és színvilággal terveztük. A csomag tartalma: számítógépház, multimédiás billentyűzet, optikai egér, hangfal.

All in One

A csomag tartalma: számítógépház, multimédiás billentyűzet, optikai egér.

Sulinet expressz :)

GABA COMPUTER ...ha az ár mellett a minőség is számít...

3 év helyszíni garancia

Bp. 1097 Nagyvásártelep
Tel.: 215-1109
Fax.: 215-8770
info@gabatech.hu
www.gabatech.hu

Hivatalos Márkaszerviz:
Profi Szerviz Központ
1047 Gárdi Jenő u. 41.
Tel.: 399-0405
www.psc.hu

PROFI SZERVIZ KÖZPONT

Viszonteladó partnerek jelentkezését várjuk!

Sponga Tamás

Elmezavaros T-101

WARNER BROS.

A jövőben játszódó trilógia harmadik részében a vadonatúj konstrukciójú T-X ellen a kissé elavult T-101 veszi fel a harcot, aminek végkifejlete mindenki előtt világos lehet, főként annak tudatában, hogy a film legvégét teljesen nyitva hagyják egy T4-ben folytatott történethez.

A készítők legnagyobb igyekezete ellenére is mindig maradnak kisebb-nagyobb bibik a kész filmben is. Rendkívül élvezetes például a Terminator szemén keresztül szemlélni a világot. Ez az élvezet még nagyobb, ha a lefutó szövegbe bele is tudunk olvasni.

A kormányzó úr észhez térése után kicsit zagyva dolgokat lát...

A szövegben való szemezgetés után rendkívül megnyugtató, hogy a jövőben is lesz QuickTime Player, mp3.com, illetve a Terminator távirányítással is működik és több felhasználós üzemmódja is van.

A bőség zavarában

THE MOZILLA ORGANIZATION

Október közepén néhány napos késéssel megjelent a Mozilla 1.5, a Firebird 0.7 és a Thunderbird 0.3. Míg a Mozilla egy integrált csomag (böngésző, levelező-, hírolvasó és IRC kliens, valamint HTML-szerkesztő), addig a Firebird csak egy böngészőprogramot, a Thunderbird pedig csak levelező- és hírolvasó programot tartalmaz.

A tavaszi roadmap szerint az 1.5-ös és 1.6-os vonalon megjelenő Mozillát fogják darabjaira szedni. Egy ideig még együtt fut a mindent magába integráló Mozilla és a belőle kihasított Firebird és Thunderbird fejlesztése, de a későbbiekben várható, hogy csak a különálló részeket viszik tovább.

A végleges Mozilla 1.5 másfél hónapot csúszott az eredetileg tervezett megjelenéshez képest, így a következő verziók is tolódnak. Az 1.6-os milestone változatnak december 19-én kellene megjelenni, de valószínűleg csak januárban adják ki – főként mert az 1.6 alpha fejlesztését nem tudták elkezdeni szeptember tizedikén, csak október második felében.

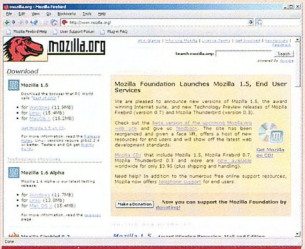

A sovány tűzmadár

Mindhárom nyílt forrású alkalmazás marad, és a legelterjedtebb platformokhoz (Linux, Windows, OS/2, Solaris, Mac OS) letölthető a megfelelő változat.

www.mozilla.org/projects/firebird/
www.mozilla.org/projects/thunderbird/

Hamburger vezeték nélkül

MCDONALD'S

Már beszámoltunk róla, hogy több gyorséttermi lánc teszteli a vezeték nélküli internet-hozzáférést az üzleteiben. A McDonald's ennek keretében több cég drót nélküli szolgáltatását próbálja ki New Yorkban, San Franciscóban, Seattle-ben, Chicagóban. A versenyben lévő, vezeték nélküli szolgáltatást nyújtó cégek a Cometa Networks, a Toshiba tulajdonában lévő SurfHere és a Wayport. A McDonald's a jövő év első negyedévében szeretné eldönteni, hogy mely céggel vagy cégekkel köt szerződést az éttermeinek Wi-Fi technológia kiépítésére.

„A McDonald's vagy nagy üzletet csinál, vagy akár tönkre is teheti a kiválasztott társaságokat" – nyilatkozta a Pyramid Researchtől John Yunker. A gyorsétteremlánc ugyanis csak Amerikában 13 000 üzlethelyiséget üzemeltet, ezenkívül jelenleg 25 országban folytatja a hot-spot tesztprogramját. Vagyis ha ez nem jön be neki, nagyot bukik .

www.mcdonalds.com
www.surfhere.com
www.cometanetworks.com
www.wayport.com

„...Porsche, szerelem"

NIPPON ELECTRIC CORPORATION

A japán NEC cég olyan szoftvert mutatott be, amivel a Wi-Fi vezeték nélküli elérés több száz km/h-s sebességnél is folyamatosan használható. Egy tokiói kísérleti pályán az egymástól ötszáz méterre elhelyezett IEEE 802.11b elérési pontokat összekapcsoló routeren az NEC új szoftvere futott, amely az elérési pontok közötti gyors váltást biztosította. Egy Porsche 330 km/h-s sebességgel száguldott el az elérési pontok mellett, miközben az autóban lévő notesz-gép folyamatos hálózati kapcsolatban volt. A sikeres bemutatónak köszönhetően az NEC hamarosan forgalomba hozza új szoftverét, amely jó szolgálatot tehet például japán nagy sebességű vasúthálózata mentén vagy a haditechnikában.

Egy lehetséges felhasználási terület

www.nec.com

A vesztes fizet

NATIONAL ASSOCIATION OF BROADCASTERS

Korábban már beszámoltunk az amerikai kongresszus és a netes webrádiók hadakozásáról. A legutóbbi álláspont szerint a kis webrádiók halálát okozhatja az, ha jogdíjat kell fizetniük, hiszen ezeknek gyakorlatilag nincs bevételük, ezért több webrádiós összefogott és fellebbeztek a határozat ellen. Az amerikai legfelsőbb bíróság legújabb ítélete szerint azonban mégiscsak kell jogdíjat fizetni az olyan zeneszámok után, amelyeket hagyományos módon nem sugároznak. A dalszerzőknek fizetendő jogdíjak mértékét ugyan csökkentette a kongresszus, de még így is komoly megterhelést jelent a webrádiók fenntartóinak. A webrádiókat képviselő National Association of Broadcasters szervezet azonban tovább folytatja a küzdelmet, megragadva minden olyan lehetőséget, amivel az ítéletet érvénytelenítheti.

A jogdíjfizetési kötelezettség az egyszemélyes webrádiókat sújtja legjobban

www.nab.org/

Sulinet expressz

Keresse a matricás termékeket!

(1) 318 1318
Sulinet expressz
www.sulinet.hu

Ne maradj le róla!

www.sulinet.hu

Számítógépet otthonra?

Támogatjuk az ötletet!

Most úgy juthat számítástechnikai eszközökhöz, hogy akár 3 éven keresztül évente 60 ezer forintot is visszaigényelhet személyi jövedelemadójából.*

* A kedvezményezettek köre: „A pedagógus, az oktató, a hallgató, a felnőttképzésben részt vevő magánszemély, valamint az a magánszemély, akinek gyermeke nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy a felsőoktatásról szóló törvényben felsorolt felsőoktatási intézményben hitelesített iskolai rendszerű első alapképzésben vesz részt." - a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) 36/A § (3) bekezdése alapján.

www.om.hu A tudás a hajtóerő!

OM Oktatási Minisztérium
Informatikai és Hírközlési Minisztérium
fm

Linksys

54 Mbit/s-os Ethernet híd

A Linksys az elsők között jelent meg IEEE802.11g Wi-Fi szabvány szerint működő vezeték nélküli hálózati eszközökkel. Ezek a termékek 54 Mbit/s sávszélességű adatátvitelre képesek 2,4 GHz-en, ugyanakkor a 802.11 szabványú, 11 Mbit/s sávszélességű eszközökkel is együttműködnek.

A most megjelent WET54G a WET11 utódja, egyszerű rádiós Ethernet híd (bridge). Használható egy másik WET54G-vel párban (pont–pont kapcsolat) vagy egy WAP54G hozzáférési ponttal is (pont–multipont kapcsolat), ilyenkor több bridge is alkalmazható. A maximális átviteli sebesség rádión 54 Mbit/s, kábelen 100 Mbit/s. A bridge elsősorban vezetékes hálózatok összekapcsolására alkalmas, de akár két számítógép között is használható, ha azok például más-más épületben találhatók.

A két különböző – 2,4, illetve 5 GHz – frekvencián üzemelő, 11, illetve 54 Mbit/s-os sávszélességet nyújtó és különböző gyártóktól származó vezeték nélküli hálózati eszközök együttműködésének ellenőrzését és tanúsítását a vonatkozó szabványok kialakítását is koordináló Wi-Fi Alliance csoport végzi. Két eltérő frekvenciát használó eszköz a Wi-Fi Certified logó ellenére is csak abban az esetben fog együttműködni, ha kialakításuk kétsávos. A 2,4 GHz-en nagyobb sávszélességet biztosító 802.11g szabványú eszközök ezért népszerűbbek, mint a szintén 54 Mbit/s-ot nyújtó, de 5 GHz-es frekvenciát használó termékek.

A WET54G elsősorban vezetékes hálózatok összekapcsolására szolgál, de akár két számítógép között is használható

GigaSwitch-ek a SOHO-ba

Az AlphaSonic forgalmazásában a hazai piacon is megjelentek a Linksys GigaSwitch termékcsaládjának SOHO kategóriás, azaz kis- és otthoni irodákba szánt modelljei, 5 és 8 portos változatban. Az eszközök teljesen új, fémházas kivitelben készültek, szakítva az eddigi kék- szürke műanyag borítással. Az új termékeken már a Cisco Systems logója is fellelhető, így valószínű, hogy az új tulajdonos hatására történt a dizájnváltás.

A kis- és otthoni irodákba szánt kapcsolók a sebességet és a kábel típusát automatikusan felismerik

A switch 10/100/1000 Mbit/s sávszelességű hálózatokban használható, a sebességet és a kábel típusát is automatikusan felismeri (MDI/MDI-X). Full-duplex módban természetesen a sávszélesség kettőződik, így a 2 Gbit/s is elérhető. A kapcsoló UTP/STP Cat5E vagy jobb kábelezést igényel. A csomag minden beüzemeléshez szükséges tartozékot és leírást magában foglal. Az 5 és 8 portos SOHO switch-ekkel egy időben, hasonló külsővel a 24 portos, 19 colos rackbe szerelhető változat is megjelent.

Kicsi, de hasznos kiegészítő a Linksystől a termékcsalád korábbi tagjaihoz az új fali tartó, amely a SOHO termékek falra rögzítését teszi lehetővé, mivel a kékszürke dobozokat eddig csak körülményesen szerelhették falra vagy az asztal oldalára a felhasználók. A másik lehetőség az eszközök tornyozása: az 5 és 8 portos switch-ek és hubok ugyanis kisebb méretű műanyag dobozban kerültek forgalomba, mint például a 16 portos változatok vagy az útválasztók. Ha több ilyen terméket helyezünk egymásra, a felül lévő kis dobozka esetleg elcsúszhat és leeshet. Erre a problémára is megoldást nyújt a tartó, amely lefelé fordítva eszközadapterként használható.

AlphaSonic Kft.
☎ 231-4090
www.alphasonic.hu
www.linksys.hu

GamaxNet

Tesztelés alatt a Multi-Tech RAS szervere

A Multi-Tech Systems új, V.92 kapcsolatokra is alkalmas RAS szerverének béta-tesztje befejezéséhez közeledik a GamaxNet Kft-nél. Az MA30120 legfeljebb 4 ISDN PRI vonalat képes kezelni, így 120 egyidejű ISDN vagy V.92 analóg hívást tud fogadni, mindezt egy 1 U magas rackbe szerelhető egységben. A RAS szervert Linux platformon valósították meg, alaposan kihasználva az operációs rendszer adta lehetőségeket. A jogosultságok lekérése történhet helyi adatbázisból, saját belső Radius szerverről vagy külső Radiusról. Csomagszűréssel és bőséges statisztikai lehetőségekkel bír, a rendszerfrissítés pedig az interneten keresztül ingyen elvégezhető egy központi kiszolgálóról.

A GamaxNet arról is beszámolt, hogy a Senao EnGenius termékcsalád újabb taggal, az EL- 2511BG2+ Deluxe kültéri bridge/hozzáférési ponttal bővült. Az új eszköz mindkét üzemmódban az EnGenius termékekre jellemző 100 mW adóteljesítménnyel használható. Hozzáférési pont módban az SSID (hálózati azonosító) elrejtése, MAC-cím szűrése, valamint 64/128 bites titkosítás gondoskodik a biztonságról. A vízzáró és időjárásálló kivitelben gyártott eszközt a távtáplálást is biztosító 30 méteres Ethernet kábellel (POE – Power Over Ethernet), villámvédelemmel és a felszereléshez szükséges tartozékokkal szállítják.

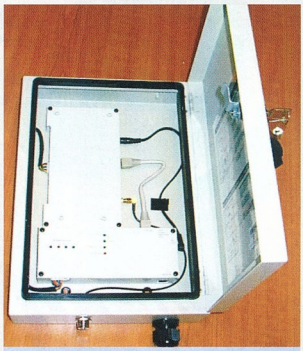

A doboz a Senao EnGenius kültéri bridge/hozzáférési pontját tartalmazza

GamaxNet Kft. ☎ 372-7180
www.gamaxnet.hu
www.multitech.com
www.senao.com

Symantec

Integrált védelem új tűzfalakkal

A Symantec bejelentette Gateway Security 5400 sorozatú tűzfalkészülékeit, amelyek üzembe állításra kész, a veszélyforrások különböző típusai – köztük napjaink Blaster, Slammer és Sobig jellegű, összetett internetes veszélyei – ellen védő, komplett hálózatvédelmi szolgáltatást kínálnak. Az eszközcsalád egyúttal olcsóbbá teszi a hálózat védelmét, mivel a teljes felügyeletet nyújtó tűzfal a behatolást megelőző, illetve érzékelő, a vírusellenes, a tartalomszűrő, a virtuális magánhálózati (VPN) és a levélszemét-ellenes eljárásokat egyetlen készülékben – illetve ennek három modelljében – egyesíti, széles körű védelmet biztosítva az átjárón.

A Symantec Gateway Security 5400 sorozat központi szabálykonfigurálása a Symantec Enterprise Security Architecture Advanced Manager segédprogramján keresztül történik, amely webes felületről készülékek százait képes központilag, biztonságosan kezelni. Emellett központi naplózás, riasztás és jelentéskészítés is rendelkezésre áll, vagy ezek egyenként elérhetők a Symantec Enterprise Security Architecture valamely eseménykezelő (Event Manager) segédprogramjával. A tűzfalak egyenként is kezelhetők a hozzájuk tartozó, szintén webes felületű Symantec Gateway Management Interface-en keresztül.

A Symantec Gateway Security a hálózatokat hét alapvető védelmi szolgáltatással óvja az összetett internetes veszélyek ellen

A Symantec Gateway Security 5400 sorozat három modellje teljesítményében, méretezhetőségében, továbbá a nagy hozzáférésű és állapotmegosztásos terheléselosztó komponens meglétében tér el egymástól. A 200 Mbit/s és 1,8 Gbit/s közötti átbocsátóképességű készülékek csoportjai úgy konfigurálhatók, hogy a kisirodaitól az egyetemi méretű hálózatig képesek kielégíteni az igényeket.

- **Symantec Magyarország ☎ 452-8006**
- **www.symantec.hu**

Cisco Systems

IP-kommunikációs szolgáltatások kis- és fiókirodáknak

A Cisco Systems bemutatta a 100 főnél kisebb vállalkozások, kis- és fiókirodák számára fejlesztett, a Cisco IOS szoftverre épülő, hívásfeldolgozási szolgáltatásokat biztosító Cisco CallManager Expresst, valamint hangposta- és automatikus kezelői szolgáltatásokat nyújtó termékét, a Cisco Unity Expresst. Mindkettőt útválasztókba integrálta, így egyszerű, könnyen telepíthető IP-kommunikációt biztosít a száznál kevesebb alkalmazottal rendelkező vállalatok számára. A termékek a Cisco IP-telefonok felhasználásával egészítik ki a gyártó meglévő IP- kommunikációs rendszerportfólióját.

A Cisco CallManager Express teljes IP-kommunikációs szolgáltatáskészletet biztosít. A hagyományos alközponti telefóniás szolgáltatások (például hívásfogadás, hívástovábbítás, nappali/éjszakai szolgáltatás, keresési csoport, személyhívó kezelése, hangosbemondó) mellett a Cisco Unity Express-szel együtt telepítve teljes körű hangposta és üzenetkezelő szolgáltatást nyújt. Az IP telefónia nyitott architektúrájú fejlesztőfelülete lehetővé teszi, hogy XML alkalmazások segítségével a felhasználók a szokásos ügyviteli háttéralkalmazásokból kinyert adatokat és információkat megjelenítsék a Cisco IP-telefonok kijelzőin.

A százfelhasználós határ átlépésekor, illetve ha az üzleti gyakorlat központosított hangkommunikációs rendszert igényel, a Cisco CallManager a meglévő infrastruktúra (például Cisco IP-telefonok, analóg telefonok, faxgépek, Cisco útválasztók és switch-ek) kihasználása mellett telepíthető. A Cisco CallManager Express és Cisco Unity Express beépíthető a szolgáltató hang- és adatszolgáltatási portfóliójába, új bevételi lehetőségeket biztosítva.

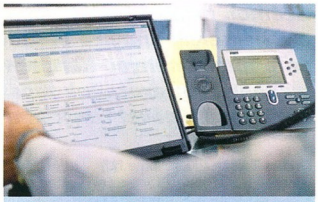

Cisco CallManager Express: hívásfeldolgozási szolgáltatások 100 főnél kisebb vállalkozások számára

- **www.cisco.com/global/hu/**
- **www.cisco.com/go/fsb/**
- **www.cisco.com/ccmecue/**

Kaspersky Labs

Anti-Hacker személyi firewall

A Kaspersky Labs bejelentette a személyi számítógépekre készített Anti-Hacker tűzfal új, 1.5-ös verzióját. A személyi tűzfal a Windows-alapú számítógépek számára nyújt védelmet a hackerek támadása és a jogosulatlan hozzáférés ellen. A termék figyeli az összes hálózati és alkalmazástevékenységet, szűri a bejövő és kimenő adatcsomagokat, így biztosítva a számítógépen található összes adat titkosságát. A Kaspersky Anti-Hacker 1.5 kezelőfelületén jelentős fejlesztéseket végeztek, így XP stílusú ablakokkal jelenik meg Windows XP operációs rendszereken. Általánosan elmondható, hogy javult a tűzfal felhasználóbarát jellege: alaphelyzetben a szoftver már a telepítés során engedélyezi a hálózati műveleteket a leggyakoribb alkalmazások számára azok típusa alapján, így a telepítés könnyebbé válik, a biztonság pedig nem sérül. A felhasználók a csomagszűrési és az alkalmazás-adatszűrési szabályokon belül portok tartományait definiálhatják, így egyetlen szabállyal a veszélyt hordozó IP-címek egész csoportja kiszűrhető. Emellett a tűzfal támogatja az ADSL modemeket, és új hálózati támadásokat is felismer, mint például az SmbDie és a Helkern/Slammer.

A Kaspersky Anti-Hacker szoftvert a korábbi verziókra érvényes licenccel rendelkező felhasználók a Kaspersky Labs webhelyéről is letölthetik

A Kaspersky Anti-Hacker új verziója továbbfejlesztett Stealth Mode szolgáltatást is kínál. Az ilyen módban működő számítógépek blokkolják az összes kívülről jövő netcsatlakozást, így láthatatlanok a külső behatolók számára, de az internet elérését lehetővé teszik.

- **2F 2000 Kft. ☎ 488-7700**
- **www.2f.hu**
- **www.kaspersky.com**

www.downloads.hu

Új magyar letöltések

Számos híresebbnél híresebb szoftvergyűjteményt lelhetünk a neten, ám némelyik annyira összetett, hogy a szörföző inkább otthagyja, és a hagyományos keresőmotorokhoz fordul. Egy új magyar webhelyet szeretnénk most bemutatni, amely elsősorban könnyű kezelhetőségével tűnik ki a többi közül – ez a www.downloads.hu.

Dudás Zoltán [dudi@ipma.hu]

Szükségünk volna egy szoftverre, ám nem találunk rá? Csupán be kell hívnunk egy szoftvergyűjteményt tartalmazó webhelyet. A gond: bár sokuk bő kínálattal bír, túlbonyolított rendszerük miatt inkább kilépünk belőlük. Nem beszélve azon webhelyekről, melyek számtalan előugró reklámmal izgatják amúgy is gyenge idegeinket.

A magyar www.downloads.hu ezzel szemben kevés reklámot mutat be (persze tudjuk: pénz nélkül nincs szolgáltatás), ellenben kiemelt figyelmet szentel a könnyű kezelhetőségnek. A webhelyet igyekeztek úgy kialakítani, hogy a lehető leggyorsabban (felesleges oldalletöltések nélkül) megtalálhassuk a letölteni kívánt programokat, adatfile-okat. Minden file-ról rövid ismertetőt adnak, a részleteket az adott program (file) tulajdonosának webhelyén olvashatjuk el. Ezekre a webhelyekre külön link mutat a szoftver rövid ismertetése és a letöltésre mutató link mellett.

Hét különböző témakörben (internet, biztonság, média, számítástechnika, iroda, üzlet és játékok), azokon belül majdnem harminc kategóriában keresgélhetünk. Ha cím szerint tudjuk, mely programra van szükségünk, a kategórián belül ábécérendbe rakott nevek között hamar megtalálhatjuk (ha fent van a listán). Fontos hangsúlyozni, hogy a letöltheto file-ok jogi helyzetéről (freeware, shareware stb.) minden esetben a program tulajdonosának webhelyéről lehet és kell tájékozódni, hiszen a file-ok engedély nélküli vagy engedélytől eltérő használata törvényen kívül eső cselekedetnek minősül. Előfordulhat, hogy az oldalakon olvasható, jogi állapotra vonatkozó megjelölés az idő folyamán megváltozik: a korábban freeware program fizetőssé válhat. Ezért érdemes mindig a legfrissebb információkat elolvasni a tulajdonos webhelyére mutató linkre kattintva.

Mivel a webhely nemrég nyitott, a segítségével elérhető programok száma nem verdesi a csillagos eget, ám ha valaki ötlettel, tippel áll elő egy-egy szoftverről, bátran megírhatja a készítőknek.

Egy apróság, ami kicsit rontja az értékelést: a leírások rendkívül szükszavúak, és úgy tűnik, a készítők nem minden esetben néztek utána kellő szakértelemmel, mit is takarnak az egyes linkek. Reméljük, webhelyük e gyerekbetegségből hamar kigyógyul, és számos felhasználó számára nyújt gyors segítséget egy-egy program eléréséhez. PCM

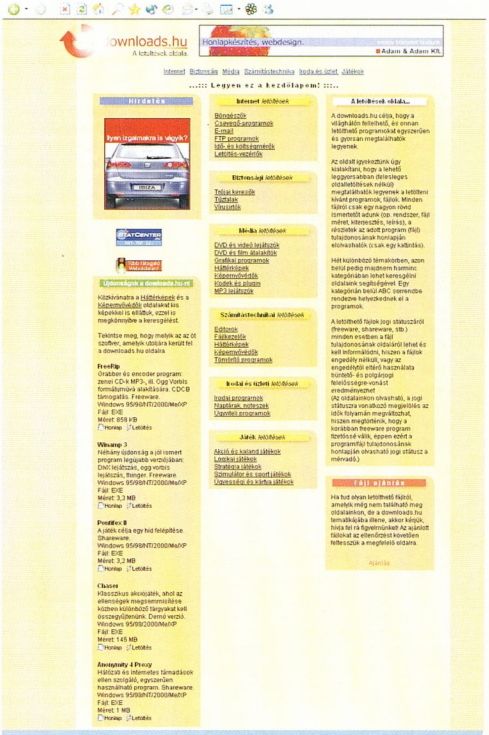

Letöltések sorba rendezve, egyszerű kezelhetőséggel

>infó

- **www.downloads.hu**

A készítők:

- **www.adamesadam.hu**

Hasonló tematikájú webhelyek:

- **www.honositomuhely.hu**
- **www.tucows.com**
- **www.downloads.com**

Csengőhangok
(polifónikus is!),
operátor logók,
képüzenetek,
hangos üdvözletek:
www.mobiloldal.tk

Minden teszt egy helyen!
www.tesztelo.hu

Dudás Zoltán

LinkPro OfficeSwitch 24+4GS
Switch sok szolgáltatással

Hálózati helyek csomópontjára manapság szinte mindenütt switch-et illesztenek. Az olyan területeken, ahol nem csupán egy-másfél tucat gép van, már el kell gondolkodni, hogy milyen sávszélességű, illetve milyen lehetőségekkel bíró hálózati elosztót szerzünk be. Ha egyetlen számítógép látja el a központi adatbázis kezelésének rendkívül sűrű adatforgalommal járó feladatát, érdemes e gépet gigabites portra kötni. Ám minek az összes portot ilyen drága felületként kezelni?

A LinkPro OfficeSwitch 24+4GS hálózati elosztója két rézvezetékes és két mini GBIC felülettel bír – utóbbit opcionálisan Fiber Optic modullal bővíthetjük –, melyek képesek az 1000 Mbit/s-os adatátviteli sebességet biztosítani. A maradék 24 port a már hagyományosnak tekinthető 10/100 Mbites, UTP kábeles elérést teszi lehetővé a munkaállomások számára. Ennek a kiépítésnek köszönhetően a munkaállomások kevésbé terhelik le a hálózatot akkor, ha a gigabites portokra kötött szerverekkel kívánnak kommunikálni. Egy ilyen switch-nek illik ismernie különböző beállítási lehetőségeket, szerencsére a gyártók erre is gondoltak.

A mellékelt CD-n a részletes használati útmutatón kívül a Web-Management Utility programocskát is elrejtették, mellyel konfigurálni tudjuk az eszközt. A programot telepítve és elindítva rákereshetünk a készülékre, melyet a szoftver még akkor is megtalál, ha nem abban az alhálózatban van, amelyre a gépünket állítottuk. A switch IP-címe alaphelyzetben 192.168.0.1, melyet a programmal megváltoztathatunk – akárcsak a hálózati maszkot, átjárót, jelszót és egyebeket. Az IP-címet azért kell tudni (vagy megváltoztatni), mert webes felületen keresztül további beállítási lehetőségeket is elérhetünk. Ha a konfiguráló géppel nem azonos alhálózatban vagyunk vele, kis piros „X"-szel jelöli. Ha sikeresen összehangoltuk a gépet és a switch-et, egy böngészőből meghívva terül elénk a teljes szolgáltatási kínálat. A portok konfigurálásakor megadhatjuk az eszköz sebességét (például: auto, 10M full duplex, 100M half duplex, letiltás), a túlcsordulás hardveres kontrollját, illetve a QoS mértékét (azaz milyen prioritással haladjanak az adatok a többi porthoz képest). Lehetőségünk van virtuális hálózatokat (VLAN) is kiépíteni, így a megadott portokra kötött gépeket hardveresen csoportokba sorolhatjuk. A két rézeres, gigabites portot összefűzhetjük (trunk), így akár 4000 Mbit/s-os sebesség is elérhető. Arra ügyelni kell, hogy ebben az esetben a két port ugyanabban a VLAN-ban legyen. További extra lehetőségként a készülék támogatja a port mirroringot, vagyis porttükrözést.

Ha hiba lép fel a működés során (ide tartozik az illegális belépés is), azonnal elküldi a „Trap" üzenetet egy megadott IP-címre, melyen a már említett konfigurálóprogramnak kell figyelnie. A switch firmware-e frissíthető, valamint számos egyéb beállítás is megadható – jelszómódosítás, beállítások mentése stb.

A készülék ajánlott bruttó végfelhasználói ára 119 625 Ft, melyhez 2 év garancia tartozik.

www.agendaage.hu
www.linkpro.com.tw/Toplink_Product_Switch_SH-76244GS.htm

LinkPro SNMP Switch
Kezelhető kapcsolat

Ezt 24 portos switch-et olyan cégeknek érdemes beszerezniük, melyeknek nincs szüksége adatbázisszerver-központú csatlakozásra, ám mégis igénylik kéttucatnyi gépük kezelhető összekapcsolását. A készüléken huszonnégy 10/100 Mbites port van, valamint egy bővítőhely, amelyre opcionálisan illeszthető kétportos 1000Base SX SC MM csatlakozással optikai modul, illetve kétportos 10/100/1000Base-T modul RJ-45 csatlakozással. Roppant előnyös a két ventilátor állapotáról tájékoztató LED: ha gond van egyikükkel, azonnal vörösen világítani kezd. A termék dobozából előkerült egy papírcetli, melyen a gyorstelepítési útmutató található, valamint egy soros kábel – a készülék ezen keresztül is konfigurálható. A CD-n számos PDF formátumú útmutató, valamint a konfigurálást a soros porton keresztül végző program található.

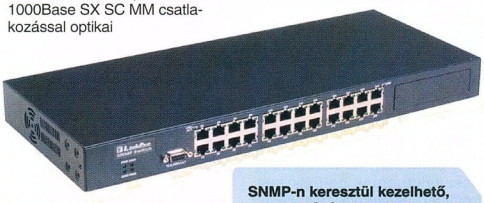

SNMP-n keresztül kezelhető, nagy tudású „dobozka"

Ezenkívül telneten, illetve böngészőn keresztül is módosíthatjuk a beállításokat. A lehetőségek tárháza megegyezik a 24+4GS switch-ével, ám további extrát jelent például a beépített DHCP szerver, a forgalomkorlátozás, akár az összes port összefűzése, illetve a különböző szűrőfeltételek megadása. Hasznos dolognak tartom továbbá, hogy a böngészőből megnyitva a felső részben grafikusan láthatjuk, mely portok vannak használatban, illetve mely LED-ek jeleznek vissza – így könnyítve a távoli vezérlést. A 24 portos 10/100 Mbites vezérelhető switch ajánlott bruttó végfelhasználói ára 115 500 Ft, melyhez 2 év garancia jár.

www.agendaage.hu

PORTTÜKRÖZÉS

A port mirroring, vagyis porttükrözés egy rendkívül hasznos hálózatelemző szolgáltatás. A megfigyelni kívánt port ki- és bemenő forgalmát egy az egyben átmásoltathatjuk a switch-csel egy másik portra, ahová egy elemzőkészüléket csatlakoztatva anélkül tudjuk megvizsgálni az áramló csomagokat, hogy közben az eredeti port forgalmát gátolnánk. Segítségével zökkenőmentesen értékelhetjük ki az esetleges támadásokat, forgalmi hibákat, majd ez alapján konfigurálhatjuk a switch-et az igényeknek megfelelően. További előny, hogy a porttükrözés helyileg és távolról egyaránt kezelhető.

www.proceranetworks.com/datafiles/definition.pdf

Szoftver, hardver, könyv, újság, oktatás, pizza
DEVELOPER DEPO
Minden amire egy programozónak szüksége lehet ...
www.developerdepo.hu

www.gepbolt.hu

Online számítógépbolt – másképp

Az internet sokoldalúságát nem hangsúlyozhatjuk elégszer. Lehetőségei között megtaláljuk az online kereskedelmet is, amely napjainkban már kiforrottnak tekinthető. E forráspont elérését az új magyar online számítógépes áruház, a Gépbolt is elősegítette.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Manapság, ha egy nagyobb számítástechnikai üzlet online webhelyére felbaktatunk, megtekinthetjük a raktáron lévő árucikkek listáját, mazsolázhatunk közülük, illetve ha értünk is hozzá (vagy épp tudjuk, pontosan mit keresünk), összeállíthatunk belőlük egy komplett számítógépet. Ha ez megtörtént, és leadjuk a megrendelést, általában telefonon vagy e-mailben visszajelzést kérnek tőlünk, ami bizony már kissé körülményessé teszi a neten keresztüli vásárlást. Arról nem is beszélve, hogy előfordulhat: mire eljut az online félrerakatott termékek rendelése az ügyintézőhöz, addigra elviszik a boltból valamelyik eszközt.

Ezeket a kellemetlenségeket próbálja kiszűrni egy új netes számítógépes üzlet, a Gépbolt, melyet a Juventus Team nagykereskedelmi cég hozott létre és tart fenn. A webhely kereskedelmi értelemben igen egyszerűen működik: a felhasználó megrendeli a kívánt termékeket, kiválasztja a Gépbolt országos kiterjedésű partnerlistájából a neki megfelelőt, és választ, hogy személyesen veszi át az árut a megjelölt partternél, vagy vállalja a házhozszállítás kisebb többletköltségét. Mindkét esetben a megjelölt kiskereskedőhöz jut el először a kívánt termék, amiről ő ír részletes számlát, és – a megrendelő igénye esetén – gondoskodik a közvetlen kiszállításról is. Ha a vásárló vidéken tartózkodik, és nem kér házhozszállítást, akkor sem jelent többletköltséget a partnercéghez való kiszállítás. A partnercégek a Juventus Teammel való szerződés során elfogadják a nagykereskedő által megszabott kiskereskedelmi árakat, így országszerte annyiba fog kerülni a megrendelt termék, mint amennyit a webhelyen kiírnak. A fizetés minden esetben az áru átvételekor esedékes, így nem kell kiadnunk személyes banki adatokat.

A VÁLOGATÁSTÓL A MEGRENDELÉSIG

Hogyan is zajlik egy megrendelés? A webhely egy manapság igencsak ritkának mondható szolgáltatással kecsegteti az idetévedőket: mind a kezdő, mind a haladó felhasználónak lehetőséget nyújt számítógépe virtuális összerakásához. Akik még nem értenek a gépekhez, ám elhatározták magukat egy masina vásárlására, nagy valószínűséggel eldöntötték, mire fogják használni. A gépvarázsló szolgáltatás nekik ajánl fel négy lehetőséget: játékgép (gamer), irodai gép (office), otthoni netes gép (home, internet), illetve ínyenceknek való ketyere (exclusive). A megadott ár alapján a kiválasztott kategóriájú gépet úgy próbálja összerakni a raktáron lévő áruból, hogy bizonyos alkatrésztípusokat – a kategóriának megfelelő – prioritással kezel.

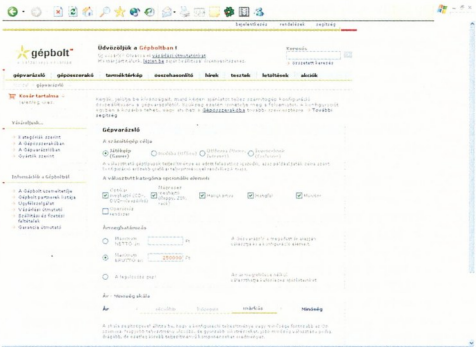

Mi is kell nekünk?

Nézzünk egy példát! A játékra szánt számítógépben igen fontos tényező a videokártya. Ha ezt a típust választjuk, a beépített algoritmus úgy próbálja belepréselni a megadott árba a gépet, hogy a lehető legjobb videokártyával rendelkezzen. Van egy harmadik választási lehetőségünk is, az ár–minőség arány megszabása: olcsóbb, közepes és márkásabb variációk állnak rendelkezésünkre. Ha az olcsóbb termékek lehetőségét választjuk, a szolgáltatás inkább a „noname" eszközökkel dolgozik, ám így valószínűleg nagyobb teljesítményt csikarhatunk ki. Ha a minőséget tartjuk fontosabbnak, az alkatrészek márkásabbak lesznek, ám így valószínűleg valamivel kisebb teljesítményű konfigurációra kell számítanunk.

Roppant előnyös, hogy a rendszer képes felismerni a hardveresen összeférhetetlen alkatrészeket, azaz példának okáért nem fog egy Intel procit belegyömöszölni egy AMD CPU-kat támogató alaplapba, illetve ha egy DVD-meghajtónál, egy CD-írónál, egy merevlemeznél és egy mobil rackes meghajtónál több IDE eszközre van szükségünk, akkor vagy egy olyan alaplapot ad a processzor alá, amely hat eszközt kezel, vagy belerakat egy új IDE vezérlőt. Ilyen fejlett összerakó algoritmussal még én sem találkoztam; ha az alaplapot és a procit kiválasztottam, már csak manuálisan tudtam változtatni őket – mindeddig.

Akik kevésbé ismerik az alkatrészek jellemzőit, használhatják a gépösszerakót. Itt az alkatrészeket külön-külön mi magunk választhatjuk ki, sőt a gépvarázslóban összerakott konfigurációt itt kedvünkre módosíthatjuk is. A termékeket kategóriákra bontották, ezeken belül egyszerre hármat hasonlíthatunk össze. Ennek – és a részletes ismertetőknek – köszönhetően még a rendkívül kényes vásárlók is könnyedén kiválaszthat-

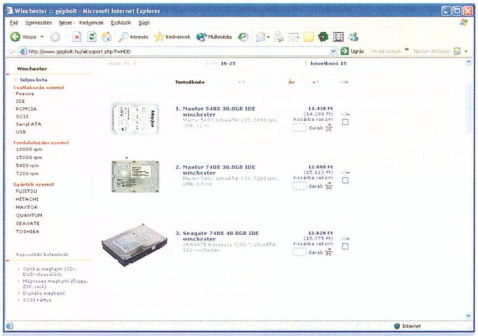

Vinyók tárháza. Bal oldalon láthatóak a további szűrőfeltételek

ják a számukra megfelelő alkatrészeket. Az eddigi konfigurációt a lap bal oldalán olvashatjuk, ahol egy gombnyomásra törölhetjük, illetve cserélhetjük az alkatrészeket.

A terméktérkép segítségével alkatrészeket rakhatunk kosarunkba. Külön fő- és azokon belüli alkategóriák segítségével juthatunk el a kívánt típushoz, illetve gyártó alapján is keresgélhetünk a rendszerben. Utóbbit nem nekünk kell beírni, hanem egy listában mutatja meg a raktárban elérhető termékek gyártóit. Minden terméklista egyszerre 15 elemet tartalmaz a könnyű kezelhetőség és a gyors megjelenítés végett. Ha egy alkategóriában ennél több van, lapozással váltathatunk a 15-ös csoportok között, illetve még pontosabb szűrőfeltételeket érhetünk el. Például ha a mágneses tárolókon belül kiválasztjuk a merevlemezeket, elsőre a teljes listát megkapjuk. Innen még külön szortírozhatjuk őket csatlakozás (SATA, IDE, SCSI stb.), illetve fordulatszám szerint. Ha ez még mindig nem elég, ott a gyártók szerinti szűrőfeltétel.

Minden gépösszeállítás, termékkiválasztás az online raktáradatbázisból veszi ki az alkatrészeket. Ami a rendszer különlegessége: amint a vásárló kiválasztott egy terméket, az eszköz virtuálisan azonnal kikerül a raktárból, és innentől kezdve a boltban sem férnek hozzá. Ennek köszönhető, hogy a cégnek sikerült elkerülnie azokat a bonyodalmakat, melyek a fent említett megrendelés–ügyintézés kapcsolat késéséből adódnak.

AZ ELSŐ SIKEREK A gépbolt sikerét mi sem bizonyítja jobban, hogy a megnyitás után nem sokkal máris érkezett egy nagyobb megrendelés is. A Giorgio Perlasca Szakközépiskola 15 számítógép-konfigurációt és némi alkatrészt vásárolt. Az iskola képviselője az egyik diák tanácsára kereste fel a Juventus Teamet, ahol – nagykereskedelmi cég lévén – azonnal a gépbolthoz irányították őt. A képviselő számára gyakorlatilag mindegy volt, honnan vásárolja a készüléket, ám az mindenképp előnye a szolgáltatásnak, hogy kényelmesen, „karosszékben ülve" intézhette a megrendelést. Fenntartásai sem voltak az anyagiakkal kapcsolatban, ugyanis utánvéttel szállították ki a gépeket: akkor kellett fizetnie, amikor átvette őket. További előnyként említette az ár alapján való szortírozást, ugyanis a fix keretet minél több eszköz vásárlására akarták felhasználni. A kiadott termék mind árban, mind teljesítményben (és minőségben is) megfelelő volt tanulmányi célokra.

AMI EGYELŐRE HIÁNYZIK... Két apró kényelmetlenséget talált, melyek elsősorban annak volt köszönhető, hogy a nagyobb megrendeléseket nem engedélyezik honlapon. Első ilyen az egyszerre több példányból álló, egyforma konfigurációk megrendelésének mellőzése volt: minden egyes gépet külön-külön kellett berakni a kosárba. A másik probléma az volt, hogy egyfajta alkatrészből csupán két darabot engedett meg a rendszer a kosárba rakni. Az ügyfélszolgálat szerint ezeknek a korlátoknak az az oka, hogy egy-egy hamis rendeléssel ne tudják lefoglalni a raktárkészletük felét. Véleményem szerint ez érthető indok, az ügyfélszolgálat segítségével igény esetén orvosolhatóak eme kényelmetlenségek.

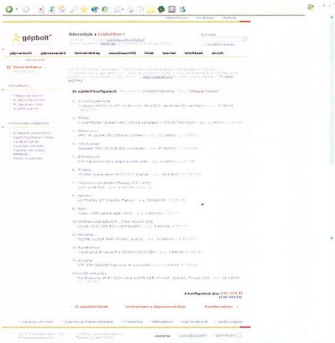

250 000 Ft-ból ilyen játékgépet tudunk venni az algoritmus szerint

Az iskola képviselője összességében meg volt elégedve a szolgáltatással. Kiemelte a partnercég szolgálatkészségét és gyorsaságát. Megemlítette, hogy ha bármilyen probléma merülne fel a gépekkel, 24 órán belül helyszínre érkeznek a partnercég képviselői, és megkezdik a hiba kijavítását. A szállító azonnal tájékoztatni tudta, hogy egyszerre mennyit tudnak kihozni a rendelt termékekből, és a fennmaradó tételeket mikorra tudják kiszállítani. Külön érdeme a partnercégnek, hogy – ellentétben más cégekkel – nem matricázták a gépeket, így az iskola régi számítógépeiből merevlemezre elmentett adatokat közvetlenül át tudták pakolni az új gépek merevlemezére (tárhelyről tárhelyre).

Az iskola képviselője nem csalódott előérzetében, a választott cég nem a megrendelésekre hajt: higgadtan, megfontoltan végezte az üzletet, valamint ami a legfontosabb, nem csak kifizetésig foglalkozik az ügyfelekkel. Véleménye szerint a cég valószínűleg ismeri a külföldi statisztikákat: egy megtartott ügyfél három új megrendelővel ér fel. PCM

>infó

- www.gepbolt.hu
- www.juventus-team.hu
- www.perlasca.sulinet.tu

Net Caffe-e

Cukorral vagy cukor nélkül?

Az országban számtalan nyilvános netezési lehetőség áll rendelkezésünkre, közülük talán az internetes kávézók a legkényelmesebbek. A gép elé ülve élvezhetjük a világháló szabadságát, miközben helyes pincérhölgyek keresik kegyeinket. Ilyen szolgáltatók számára szeretnénk bemutatni egy magyar fejlesztésű programot.

Dudás Zoltán [dudi@ipma.hu]

Ahhoz, hogy egy beruházó netes kávézót vagy legalább egy, a világhálót elérő nyilvános végpontot építhessen ki – melyet több gép is igénybe vehet –, nem kis ráfordításra van szükség. Elegendő csak a helyiség fenntartására, a hardverek beszerzésére, no és a szoftverek legalizálására gondolni. Ha mindennel megvagyunk, el kell dönteni, miként engedjük az ügyfeleket a gépekhez. Az internetes kávézóknak készített figyelő- és rendszerkezelő programok egyike a magyar fejlesztésű Net Caffe-e. Két részből áll: a konzololdalival tudjuk a rendszert irányítani, míg a kliensek tartják a kapcsolatot a felhasználók és a konzol között. Ha a kliens programrészt megfelelően, az előírás pontos betartásával telepítettük, nem akad problémánk. A telepítés során csupán a kliensgép nevét (a központ ez alapján fogja felismerni) és a konzolgép adatbázistárának helyét kell megadnunk.

Miután a konzolra is telepítettük a megfelelő programrészt, első lépésként meg kell osztanunk a gép könyvtárát a kliensek között, hiszen ebben található az az adatbázis, amelyből a kliensprogram kiolvassa a megfelelő adatokat, hogy kezelni tudja az ügyfél gépét. Bejelentkezéskor az illetéktelen hozzáférés megelőzésének elkerülése érdekében jelszót kell megadnunk.

BEÁLLÍTÁSI LEHETŐSÉGEK

A használat során öt csoportot alakíthatunk ki, illetve módosíthatunk: a számítógépekre, felhasználókra, egységárakra, bérletekre és kiállított számlákra nézvést tehetünk beállításokat. A számítógépek esetén a kliensoldalon megadott neveket használja a rendszer, új kliensgép telepítése esetén a név automatikusan bekerül az adatbázisba. A felhasználóknál a konzolt kezelő munkatársainknak adhatunk adminisztrátori és felhasználói szintű jogosultságot. Előbbivel minden menüponthoz hozzáférnek, bármit módosíthatnak (érdemes megbízható embernek kiadni e jogot), míg utóbbival csupán a napi zárásokat tudják elkészíteni, mást módosítani, illetve visszamenőleg adatokat megtekinteni nem képesek. Az egységárnál megadhatjuk, milyen időhatárok közt mekkora tarifával kívánjuk üzemeltetni a kliensgépeket – a rendszer ez alapján fogja számlázni a díjakat ügyfeleinknek. Lehetőség van bérletes rendszer üzemeltetésére is, amely lehet idő- (havi, évi stb.), illetve értékkorlátos (2000 vagy 2500 Ft), de akár korlátlan használatú is. A kiadott számláknál megtekinthetjük a számlák sorszámát, az ügyfél nevét, a kiállítás dátumát, illetve egy megjegyzés rovatot is használhatunk. A már kiadott számlákat módosítani, törölni nem tudjuk.

Még számtalan lehetőség használható ki a rendszeren belül (kliensgépek, aktív bérletek listázása, gépek állapotának lekérdezése, rendelési lehetőségek – kóla, ropi és egyebek), ezeket hely hiányában nem részletezném. A Szakk Vállalkozás két kiadásban (Basic és SQL) kínálja a programot. A Net Caffe-e Basic esetében mind a konzol-, mind a kliensprogram letölthető a készítők webhelyéről, a 14 napig működő ingyenes regisztrációs kód szintén a site-ról kérvényezhető.

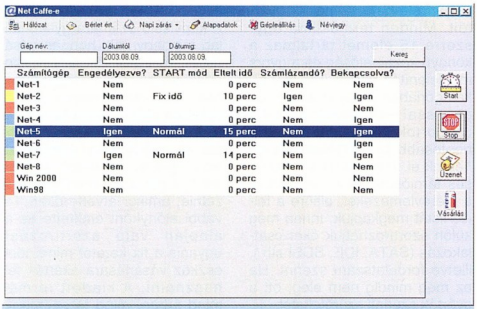

Színes jelzésekkel ellátott ablak a könnyű kezelhetőségért

A Basic kiadás ára 1 konzol- és legfeljebb 20 kliensgépre bruttó 58 900 Ft, az SQL változat 1 konzolra és legfeljebb 250 kliensre bruttó 129 400 Ft (az árak a kliensgépek számától – a megadott határokon belül – függetlenek). A külön választható Bérlet modul mindkét esetben 11 800 Ft. A Számla és vásárlás modul is opcionális mindkét változatnál, ára 17 700 Ft. PCM

A Net Caffe-e Basic és a Net Caffe-e SQL összehasonlítása

Program	Net Caffe-e Basic	Net Caffe-e SQL
Adatbázismotor	Access adatbázis	MS-SQL 2000 (MSDE)
Javasolt kliensszám	15-20	maximum 250
Megadható egységárak száma	korlátlan	korlátlan
Kiadható bérletek és a bérlettípusok száma	korlátlan	korlátlan
Üzenetváltási lehetőség a kliensekkel	●	●
Kliensindítási lehetőségek	normál, kötött időtartamú, bérletes	normál, kötött időtartamú, bérletes
Rögzíthető egyéb használatok	CD-írás, nyomtatás	CD-írás, nyomtatás
Rendelési lehetőség (kóla, ropi stb.)	● (a végösszegben szerepeltethető)	● (a végösszegben és a számlán is szerepeltethető)
Kiállítható számlák mennyisége a törvényi előírásoknak megfelelően	korlátlan	korlátlan
Alkalmazottak nyilvántartása	●	●
Zárások	napi, heti, havi, évi, megadott időintervallum alapján	napi, heti, havi, évi, megadott időintervallum alapján
Forgalmi kimutatások számítógépenként	●	●
A konzol leállításakor...	...a kliensek automatikusan leállítódnak	...a szoftver ellenőrzi, van-e nyitott kliens, majd választhatunk a leállítás és a folytatás között
Felhasználóváltás a program leállítása nélkül	○	●
A kimutatások, statisztikák, lekérdezések exportálhatók?	○	● (Excel, Word, Text, RTF formátumba, illetve e-mailben elküldhetők)
A hátralévő idő kijelzése a kliensoldalon (rögzített időtartamú vagy bérletes belépés esetén)	○	az utolsó 5 percben
Konzololdali rendszerkövetelmény	500 MHz-es Pentium processzor, 128 Mbyte memória, 100 Mbyte szabad lemezterület; Windows 98/Me, illetve 2000/XP/2003 Server Internet Explorer 5.5 vagy újabb	900 MHz-es Pentium III processzor, 256 Mbyte memória, 500 Mbyte szabad lemezterület, 100 Mbit/s sebességű hálózat javasolt; Windows 98 SE/Me, illetve 2000/XP/2003 Server, Internet Explorer 5.5 vagy újabb
Igénybe vehető támogatási formák	e-mail, technikai csoportnak átküldött adatbázis ellenőrzése, javítása	e-mail, telefonos ügyfélszolgálat, igény esetén helyszíni kiszállás
Ajánlott bruttó végfelhasználói ár az alapmodul esetében	58 900 Ft	129 400 Ft

>info

www.szakk.hu

TOPINFO®

2000-ÉV GARANCIA Y2K

Integrált Vállalatirányitási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyieszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben,
ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

"A győztes kombinánció"

TOPSOFT

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

"A jelen filozófiája, a jövő technológiája"

Sponga Tamás

Tovább a linuxi úton!

SHARP

A kézigépekre fejlesztett operációs rendszerek közül a PalmOS, a PocketPC és a SymbianOS a legelterjedtebb, de egyre többet hallunk olyan PDA-król, amiken Linux fut.

A Sharp továbbra is ragaszkodik a pingvines OS-hez, a legújabb Zaurus prototípusán is Linuxot alkalmaz. Az SL6000 felépítése követi az előző SL-5500-as és SL-5600-as készülékeket – a ház széthúzható, és így egy QWERTY billentyűzet kaphatott helyet rajta.

Sharp Zaurus SL-6000 – minden földi jóval

A kézigépben minden beépít a Sharp, ami ma egyáltalán szóba jöhet: Wi-Fi és Bluetooth vezeték nélküli kapcsolatot és 4 colos átmérőjű transreflektív kijelzőt 640x480 képpontos felbontással. A beépített 64 Mbyte ROM mellett 64 vagy 128 Mbyte RAM lesz – a tárolókapacitás pedig SD és CF kártyákkal bővíthető. Az ötezres sorozatokban alkalmazottaknál jobb, 1500 mAh-s akkumulátort kap, amivel hosszabb működési idő érhető el. A hírek szólnak egy olyan lehetőségről, hogy a beépített akku támogatható egy külső battery extender használatával. A vezetékes átvitel USB csatolón keresztül lehetséges. A beépített mikrofont és hangszórót az operációs rendszer hangfelvétel készítésénél és a visszajátszásnál is támogatja. A Zaurus használható VoIP (Voice over Internet Protocol) telefonálásra. A kijelző álló és fekvő helyzetben is használható, a váltásra egy gombnyomás is elegendő.

A készülék a tervek szerint először az Egyesült Államokban fog megjelenni, várhatóan 2004 januárjában.

Ékszerteknős

PANASONIC

A Siemens Xelibri sorozatának a példája valószínűleg ragadós, mert a Panasonic is hamarosan előrukkol egy hasonló – ékszer kinézetű – telefonnal.

A készülékben a legtöbb olyan funkció és szolgáltatás megtalálható, aminek ma egy átlagos mobilkészülékben benne kell lennie: például SMS, EMS, 16 szólamú csengőhangok, GPRS adatátvitel, WAP 2.0, T9-es szótár, naptár, hangmemória, hanghívás – hogy csak a legfontosabbakat említsük.

Panasonic G70 – medáltelefon

Ugyanakkor nem kezeli az MMS-t, és nincs infraportja sem, de ha azt nézzük, hogy a G70 azokat a felhasználókat célozza meg, akik inkább mutogatni szeretik a telefonjukat, mindjárt nem is fognak ezek hiányozni. A szétnyitható kivitelű készülék mérete mindössze 88x60x27 mm, tömege pedig 85 gramm. Kijelzőjének felbontása 128x96 képpont, 4096 szín megjelenítésére képes, a ház külső részén lévő másodkijelző pedig monokróm.

A G70 megjelenése – csöppet sem meglepő módon – karácsonyra várható.

Nosztalgia piciben

CODEJEDI.COM

A nyolcvanas évek klasszikus gépei a mai napig élnek. Noha nem az eredeti hardvereken, hanem inkább emulátoron, de ma is népszerűek a huszonéves szoftverek – persze főként a játékok. A CodeJedi az XCade megírásakor már szerzett tapasztalatokat az emulátorfejlesztésben. Most Palm Tungsten T3-on futó Atari ST-emulátort készítenek, amiről az első képernyőfotók már meg is jelentek. Jeff Mitchell szerint talán Tungsten C-n és Sony NX/NZ sorozatú gépeken is fut majd a programjuk, de ezekhez még tesztelőket keresnek.

Az első publikus tesztverzió a tervek szerint még ez év végén megjelenhet, a végleges termék pedig a jövő év folyamán készül el.

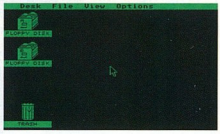

A jó öreg Atari ST Palm Tungsten T3-ra

www.codejedi.com/

Zsebmultimédia

MOTOROLA, ATI TECHNOLOGIES

A kanadai Ati Technologies neve leginkább a PC-piacon az Nvidiával folytatott versenyfutásról ismerős. A jövőben ez a kategorizálás változhat, mivel az Ati és a Motorola megállapodást kötött egymással, ami arról szól, hogy a későbbiekben együtt fognak multimédia-processzorokat fejleszteni, illetve a mobilcég telefonjaiba beépíteni. Első lépésként az IMAGEON 2250 multimédia-koprocesszor fog munkát kapni a Motorola V300, V500 és V600 készülékeiben. Ezzel a mobiltelefonok multimédiás és grafikus teljesítménye a jelenlegiek sokszorosára nőhet, ezáltal ugyanaz a trend kezdődik el, ami az asztali gépekben már sok évvel ezelőtt megjelent: külön segédprocesszorok végzik a grafikai és multimédiás megjelenítést.

Az IMAGEON 2250 támogatja a digitális kamerákat, az elektronikus keresőszolgáltatást, a JPEG röptömörítést, JPEG és MPEG-4 dekódolást és megjelenítést, mindezt 15 kép/s sebességgel. Mivel rohamosan terjed a multimédiás tartalmak felhasználása, várható, hogy az IMAGEON 2250 és hasonló processzorokat hamarosan más mobilcégek is alkalmazni fogják.

www.ati.com
www.motorola.com

Duál mobilprocesszor

ARM LTD., NEC

Az ARM (a cég a 16 és 32 bites beágyazott RISC processzoros megoldások vezető fejlesztője) és a japán NEC megállapodást kötött, hogy közösen fejlesztenek ki és gyártanak egy új generációs többprocesszoros (SMP – Symmetric Multi-Processor) magot. Az NEC licenceli az ARM966E-S magot és a VFP9 vektoros koprocesszortechnológiát, és azt egészíti ki saját többprocesszoros megoldásaival. A két cég ezt az új kétmagos processzort mobil eszközökbe, járművekbe, illetve a különböző multimédiás eszközökbe, set-top-boxokba, digitális televíziókba és egyéb helyekre fogja ajánlani. A processzor, melynek egyelőre még neve sincs, legkorábban 2004 végén jelenik meg.

www.arm.com/armtech/ARM11

Panasonic

Egy kis színes

A Panasonic Mobile Communications a Genfben megrendezett ITU Telecom World 2003 kiállításon mutatta be G50-es mobiltelefonját. A szupermini méretű, 4096 szín megjelenítésére képes, háromsávos készülék két beépített játékkal és 40 szólamú csengőhanggal rendelkezik. Támogatja az EMS (Enhanced Message Service) üzenetküldést, a letölthető háttérképeket és csengőhangokat, továbbá a GPRS WAP-böngészést.

A mindössze 74 gramm tömegű és 80,0x43,0x18,8 mm méretű G50 mobiltelefon 10 gyári háttérképet és 20 beépített dallamot tartalmaz, további háttérképek és csengőhangok a **www.panasonicbox.com** webhelyről tölthetők le. 12 ezer képpontot megjelenítő kijelzőjével és az alapcsomag részeként nyújtott két játékkal a G50 gazdag hangos és rezgő effektusai gondoskodnak az igazi játékélményről. Az EMS-támogatás segítségével a felhasználók a G50-re feltöltött képekkel vagy hangokkal kibővített szöveges üzeneteket küldhetnek. A szupermini mobilkészülék 2,5-6 órás beszélgetési és legfeljebb 200 órás készenléti időt biztosít. 2003 őszén kerül forgalomba ezüst, vörös és kék kivitelben.

G50: szupermini háromsávos mobiltelefon

Panasonic Magyarország
☎ 382-6060
www.panasonic.hu
www.panasonicmobile.com

Sony Ericsson

Multimédiás intelligens telefon

A Sony Ericsson új, P900-as intelligens telefonja az olyan fejlesztéseknek köszönhetően, mint például a mozgóképrögzítés lehetősége, a 65 ezer színt megjelenítő érintőképernyő és a megnövelt memória, telefonként, teljes értékű személyi adatkezelőként (PDA) és hordozható játékplatformként egyaránt megállja a helyét.

A Symbian operációs rendszer 7.0-s verzióját futtató P900 multimédiás szolgáltatásai terén az egyik leglátványosabb előrelépés a mozgóképrögzítés: a videoklipek hosszát csak a szabad memória mérete korlátozza. A készülék QCIF formátumban, MPEG4 videotömörítéssel tárolja a képeket, amely a 3GPP távközlési előírások által támogatott szabvány. A felvételek így percenként közel 1 Mbyte memóriát foglalnak el. A készülékről a videók – akár a saját készítésű, akár a máshonnan streaming technológiával áttöltött felvételek – MMS üzenetekbe illesztve el is elküldhetők.

A P900 a bevált UIQ (érintőképernyős) kezelőfelületet alkalmazza. Kijelzője a korábbi, P800- as modell 4096 színével szemben 65536 szín megjelenítésére képes. Emellett a képek a kijelző teljes méretére kinagyíthatók vagy a kijelző szélességéhez igazíthatók. Számos Java- és Mophun-alapú játék tölthető le a készülékre, a gyári CD-n pedig a népszerű V-Rally1 háromdimenziós változata szerepel.

A flash memória mérete 32-ről 48 Mbyte-ra nőtt, és a készülékhez egy 32 Mbyte-os Memory Stick Duo kártyát is mellékelnek, de 128 Mbyte-os kártya is csatlakoztatható hozzá, így több Memory Stick segítségével komoly zenei vagy videokönyvtárat lehet egyszerűen kialakítani. A saját készítésű videók a Packet Video recorder program segítségével vihetők át PC-re.

A P900 emellett komplett MP3-lejátszót is tartalmaz, és számos ötletes MP3-as csengőhangot kínál.

A P900 böngészője egyszerre támogatja a HTML, WAP és cHTML típusú tartalmat. A mellékelt CD-n az Opera böngésző található, amely az internetes tartalmat automatikusan átformázza, hogy illeszkedjen a kijelző szélességéhez – és ne legyen szükség a vízszintes görgetésre – gyorssá és élvezetessé téve a böngészést.

P900: kéziszámítógép, telefon és még sok minden kis helyen

Nézzen tükörbe, majd a kamerába!

A Sony Ericsson új, T630-as telefonja a hátoldalán elhelyezkedő digitális kamera mellett egy kis beépített tükörrel segíti felhasználóját, hogy jobb képet készíthessen magáról. Emellett nagy fényerejű, 65 ezer színű – fényképezéskor keresőként szolgáló – TFT kijelzőt tartalmaz igen szemrevaló, formatervezett kivitelben.

A QuickShare technológia – amely az összes beépített kamerával rendelkező Sony Ericsson telefon alapja lesz – egyszerű kezelhetőséget biztosít a T630-nak, amely a háromsávos GSM mellett GPRS-t is kínál a felhasználóknak. Az először a T610-ben bevezetett QuickShare képkezelési szolgáltatásnak köszönhetően a felhasználók két kattintással képfelvételt készíthetnek, aminek a továbbküldése sem sokkal bonyolultabb. Játékok és zenék telepítve, illetve letölthetők, utóbbiak szerkeszthetők.

A T630-ban a Sony Ericsson egy új alkalmazással is megjelent: a My friends a Wireless Village (a mobilkészülékeken használt Instant-Messaging ipari szabványa) gyorsüzenet-küldő szolgáltatást valósítja meg. Ezzel a sokoldalú üzenetkezelővel a felhasználó gyorsan elérheti a címlistát, és kiválaszthatja a kívánt kommunikációs formát: az SMS-t, az MMS-t, az e-mailt vagy a csevegést. A készülék tömege 92,5 g, mérete 102x43x17 mm, legfeljebb 315 óra készenléti és 14 óra beszélgetési időt nyújt, 2004 első negyedévében kerül forgalomba.

T630: a képek rögzítését és továbbküldését egyszerűsítő QuickShare technológiával

www.sonyericsson.hu

Nagy Zoltán

Conceptronic CBTU és CBT100U

Közelre és távolra

Egyre több külső eszköz (például mobiltelefon) használ Bluetooth kapcsolatot. Ez addig nem is okoz problémát, amíg lehet az asztali PC-be Bluetooth kártyát telepíteni. De mi lesz azokkal a noteszgépekkel, amelyek nem bővíthetők tovább? Ezekhez használható kiválóan a Conceptronic két, USB aljzatba dugható Bluetooth csatolója.

A CBTU jelű típus leginkább egy USB-s diszkre hasonlít, egyszerű, hosszúkás felépítésű. Ahhoz, hogy más eszköz is elférjen az USB aljzatban, egy hosszabbító kábel is található a csomagban. A CBTU hatótávolsága mintegy 10 m, ami megfelel a specifikációknak.

A CBT100U feltűnő tulajdonsága, hogy egy kis felhajtható antennája van. Ennek köszönhetően hatótávolsága jóval nagyobb, mint társáé, körülbelül 100 m. A biztonságos kapcsolathoz persze nem árt, ha a fenti távolságban lévő eszköznek szintén van antennája, de más eszközökkel – például PDA-val, telefonnal – is jócskán meg lehet haladni a 10 m-es távolságot.

Mindkét típus támogatja a mobiltelefonhoz, PDA-hoz történő kapcsolódást, a telefon modemként történő használatát, az adatok szinkronizálását. Telepítésük egyszerű, és ami nem megvetendő szempont: mindkettő használható Linux alatt is. A CBTU ára bruttó 10 000 Ft, a CBT100U ára bruttó 15 000 Ft, a garancia mindkettőre 1 év.

Conceptronic termékek Bluetooth-támogatással

MK Trading ☎ 209-7566
www.mkcomputers.hu

Conceptronic CBTHS headset

Hangok a fejben

Headset, fejbeszélő, James Bond-szett – ki hogy hívja őket. Azokról a kis bigyókról van szó, amelyeket az ember a fülére illeszt, összekapcsol a telefonnal – és máris kényelmesen tud telefonálni. A Bluetooth telefonok még magasabb szintre emelték ezt a kényelmet, hiszen még drót sem kell a headset és a készülék közé. A CBTHS ilyen vezeték nélküli eszköz, amit egyszerűen a fül mögé kell biggyeszteni, a hallgatóját pedig a fülbe bedugni. Utóbbi rész állítható, annak megfelelően, hogy jobb vagy bal oldalon szeretnénk hordani. A készülék összes kezelőszerve egy tekerőgomb, amit nyomni is lehet, ezzel végezhetjük el a be- és kikapcsolást, a telefonnal párosítást, a hangerőszabályzást. Az egyes műveleteket különböző hangjelzéssel különbözteti meg a készülék, így nem „vakon" nyomkodjuk a gombot. A mikrofon kissé távol van a szájtól, így zajos környezetben nem biztos, hogy a vonal túlsó végén jól értik mondandónkat.

A headset hatótávolsága 10 méter, ez bőven elegendő ahhoz, hogy akár a kocsi csomagtartójában felejtett telefonon is tudjunk beszélni menet közben. Az energiát Li-Polymer akkumulátor biztosítja, ennek kapacitása egy napi használatra biztosan elég. A CBTHS ára bruttó 23 436 Ft, a garancia 1 év.

Conceptronic Bluetooth headset

MK Trading, ☎ 209-7566
www.mkcomputers.hu

Freecom FHD-2 külső merevlemez

Külső lemez belső zsebben

Nagy mennyiségű adat hurcolására nincs jobb egy külső merevlemeznél, amelynek csatlakoztatásához nincs szükség a számítógép leállítására, ellentétben például a cserélhető fiókos megoldással. Mivel a legtöbb számítógépen – legyen az hordozható vagy asztali – ma már van USB port, ezért kézenfekvő, hogy a külső merevlemezhez is ilyet használjunk. Mivel azonban az USB 1.1 legnagyobb sebessége körülbelül 6-szoros CD-sebességnek felel meg, ezért nem igazán alkalmas több Gbyte adat mozgatásához.

A Freecom külső merevlemezének ezt kiküszöbölendő, USB 2.0-s csatolója van, ami már megfelel egy átlagos merevlemez sebességének. A kis dobozban csak kisméretű, noteszgépekhez használatos merevlemez fér el, cserébe könnyen hordozhatjuk, akár zakózsebben is. A mobilitást az is fokozza, hogy nincs szükség külső tápegységre, elég az USB által biztosított tápfeszültség. Természetesen a biztonság kedvéért van hozzá egy táp, de arra csak ritkán lehet szükség.

A működést és az adatátvitelt egy-egy LED jelzi a készülék házán, összes kezelőszerve pedig egyetlen kapcsoló, amivel az USB kábel kihúzása nélkül leválaszthatjuk a meghajtót a számítógépről. A készülék ára függ a beépített merevlemeztől – a 20 Gbyte-os bruttó 54 900 Ft-ba, a 40 Gbyte-os bruttó 74 900 Ft-ba kerül, a garancia mindegyik típusra 2 év.

Freecom FHD-2 hordozható merevelemez

multimedia.hu ☎ 463-9030
www.multimedia.hu

Freecom FM-10 USB rúd

Hová tettem adataimat?

Olykor még a hordozható merevlemez is túl nagynak bizonyul, vagy nincs szükség akkora kapacitásra, viszont szükség van a sebességre, a megbízhatóságra és az egyszerű használhatóságra. Ezeket együtt képviseli a Freecom FM-10 USB rúd (stick). A 256 Mbyte-nyi flash memória sok dokumentumot képes tárolni, alkalmas arra, hogy a felhasználó összes személyes anyagát ezen hordozza. A mellékelt AutoMail programmal bármely, nethozzáféréssel rendelkező PC-vel letölthetjük a rúdra a saját levelezést.

Az USB 2.0-s csatoló feladata, hogy ne hátráltassa az adatok áramlását. Ennek köszönhetően mintegy 4 Mbyte/s sebességgel lehet kiolvasni az adatokat, míg a felírás – a flash memória tulajdonságaiból következően – körülbelül 900 Kbyte/s-mal történhet.

Az FM-10 (és társai) nemcsak PC-n, hanem Macintoshon is használhatók. A 256 Mbyte kapacitású rúd ára bruttó 46 900 Ft, a garancia 2 év.

Freecom FM-10 USB rúd

multimedia.hu ☎ 463-9030
www.multimedia.hu

Nokia N-Gage játékgép

Utcai harcos

Az már senkinek sem szokatlan, hogy egy mobiltelefonnal játszani is lehet. A Nokia azonban olyan készülékkel állt elő, amelynek csak másodlagos funkciója a távbeszélés. Elsődlegesen játszani lehet vele, ezért nem is telefonnak, hanem játékgépnek nevezik.

Nagy Zoltán

A készülék külsejét is a játék határozza meg: két kézzel fogandó, a bal kéz hüvelykujja a négyirányú gombon van, míg a jobb kéz hüvelykujja a számbillentyűk közé rejtett akciógombokat kezeli. Ezek az 5-ös és a 7-es gombokon vannak, és rajtuk egy dudor segíti a tájékozódást. A kétkezes vezérlés komoly akciójátékok használatát is lehetővé teszi.

A képernyő középen helyezkedik el, és álló helyzetű, ellentétben a PC-k vagy akár a konzolgépek kijelzőivel. Ez nem könnyíti meg a meglévő játékok átültetését, és játék közben sem szerencsés, hogy inkább felfelé van kiterjedése a látómezőnek, mint oldalra. Talán egyedül a fentről scrollozó lövöldözős játékoknak kedvez igazán ez a megoldás.

A gépben egy 104 MHz-es ARM925-ös processzor ketyeg, amin Symbian operációs rendszer fut. A 176x208 képpontos 4 ezer színű TFT kijelzőn a 3D-s megjelenítés nem okoz problémát az N-Gage-nek, ezért olyan darabok is játszhatók rajta, mint például a Tomb Raider, a Red Faction, a Pandemonium, a Rayman 3. Igaz ami igaz, ha nagy az aktivitás a képernyőn, a megjelenítés darabossá válik, ami például a versenyeknél nem kellemes. Ezt leszámítva jól lehet vele játszani, az irányítás könnyű, a gombok kézreállóak. A kártyás játékokon kívül a letölthető Java (Java 2 Micro Edition) alkalmazások is futnak rajta.

A játékok MMC kártyán foglalnak helyet, amit a SIM kártya melletti fészekbe kell helyezni. A játék cseréjéhez ki kell kapcsolni a készüléket, és ki kell venni az akkumulátort. Biztosan jó okuk volt a tervezőknek, hogy ez így működjön, bár szerintem lehetett volna szerencsésebb megoldást is találni erre, főleg annak fényében, hogy a kártyán nemcsak játék, hanem MP3-as zene is lehet, amit esetleg gyakrabban is szeretnénk cserélni. Bár hely láthatóan lenne rá, az MMC-nél némileg vastagabb SD kártyát már nem lehet használni, aminek oka a gyártók szerint az egyszerű felépítésre és az olcsó kivitelre való törekvés volt. Az olcsóságról megoszlanak a vélemények, viszont szerény véleményem szerint az N-Gage nem abba a kategóriába kéne hogy tartozzon, amelyben a használhatóságot megfontolás nélkül feláldozzák a költségkímélés oltárán.

Cserébe viszont nagyon egyszerű levenni a hátsó fedelet, hogy kivehessük az egyébként is nagyon könnyű és vékony akkut. Ennek kapacitása, ha csak telefonként használjuk az N-Gage-et, elég többnapos átlagos használathoz. A játék azonban sokkal több áramot kíván, mint akár a telefon folyamatosan készenlétben lévő nagyfrekvenciás rádióegysége, így könnyen előfordulhat, hogy egy-egy játékosabb nap végére már nem marad elég töltés a telefonban.

Az N-Gage egyik nagy erőssége, a többjátékos mód. Ehhez Bluetooth kapcsolatot kell létesíteni a többi játékossal, ami azt is jelenti, hogy egyszerre, egy helyen kell összegyűlni. Ez ugye nem mindig jön össze, de lehetőség van úgynevezett árnyékjátékos letöltésére az N-Gage Arenából. Az árnyék egy más játékos által elért legjobb eredmény egy adott játékban, vagy például a legjobb kör egy versenyben. Ezt le lehet tölteni a saját játékgépünkre, majd meg lehet próbálni túlszárnyalni. Versenyjátéknál ez egy árnyékversenyzőt jelent, aki látható a pályán. Elvileg lenne mód online multiplayer játékra is, de azt egyelőre nem támogatják a szoftverek, mivel nem lehet biztosítani folyamatosan az ehhez szükséges sávszélességet, még GPRS átvitellel sem.

Természetesen a készülék nem lenne Nokia, ha nem tudna mindent, amit egy korszerű mobiltelefonnak tudnia kell, sőt bizonyos megszorításokkal elektronikus titkárként is használható. A telefonkönyv bejegyzéseihez fénykép csatolható, így egyből látjuk is, hogy ki hív, vagy kit hívunk. Lehet SMS és multimédiás üzeneteket küldeni. Telefonként használva egyből feltűnik a fejlesztők legnagyobb baklövése: a hangszórót a készülék hátsó élére telepítették, így ezt az élt kell a fülünkhöz szorítani. Jó, tudom, hogy van hozzá fejhallgató is, ettől függetlenül nem értem, miért ne lehetett volna mondjuk a készülék hátoldalát perforálni, és oda helyezni a hangszórót, mikrofont.

A PC-vel Bluetooth kapcsolatot lehet létesíteni. Emellett van egy USB csatlakozója is, de ez csak a memóriakártya adatainak fel- és letöltésére szolgál, legyen az MP3-as zene vagy valamilyen programfile. A telefon adataihoz ilyen módon nem lehet hozzáférni. Ehhez képest a mellékelt Nokia program folyton panaszkodik, hogy valaki használja a PC-n az infraportot, holott arra semmi szüksége, lévén a játékgépen nincs ilyen.

Kikapcsolódásra nemcsak a külön vásárolt játékok szolgálhatnak, hanem a beépített rádióvevő és az MP3-lejátszó is. A rádió használatához a fejhallgatót vagy egy audiokábelt kell csatlakoztatni hozzá, mert az lesz egyben az antenna is. A gép oldalán két mini jack aljzat van egymás mellett, a mellékelt mikrofonos fejhallgatónak pedig két dugója van, amelyeket színhelyesen kell bedugni az aljzatba. Először igazán tetszett ez a megoldás, de aztán rájöttem, hogy ez pont a felhasználók kedvéért van így, hogy saját fejhallgatót és külső mikrofont egyaránt lehessen használni. A rádió műsorát akár rögzíthetjük is memóriakártyára AAC formátumban.

A Nokia egyelőre reménykedik, hogy pozitív visszhangra talál készüléke az egész világon. Itthon a készülék ára jelenleg akciósan 80 000 Ft, egyébként 90 000 Ft. PCM

FŐBB ADATOK

Méret:	133,7x69,7x19,7 mm
Tömeg:	135 g
GSM rendszer:	900, 1800, 1900 MHz
Adatátvitel:	HSCSD, GPRS
Internet:	WAP, XHTML böngésző

Az N-Gage csukva...

...és nyitva: jól látható a játék- és a SIM kártya helye

>infó

www.nokia.hu
www.n-gage.com

Sign PV 999 és SG-897 hordozható lejátszó

Zsebből videó

Egy hordozható CD-lejátszó – sok ifjú gyermek álma. De már nem elég, ha csak CD-t tud lejátszani, hiszen manapság sokan MP3 formátumban tárolják kedvenc zenéiket, jelentős helyet takarítva meg ezzel, és ami fő, elkerülve a lemezek gyakori cserélését.

Nagy Zoltán

Egyszerre két új típus is megjelent a hazai kínálatban Sing márkanéven, mindkettő ugyanannak a gyártónak a terméke. Bár a név nem cseng ismerősen, ne becsüljük le az újoncokat.

SIGN PV 999 Egy hordozható lejátszó kifejezett előnye a kis méret. A PV 999-ről elmondhatjuk, hogy ennél kisebb CD-lejátszó már nem nagyon készíthető. Alig néhány milliméterrel nagyobb, mint egy CD átmérője, és annyira vékony, hogy egy ceruzaelem akkor sem férne el benne, ha csak erre áldoznánk a térfogatot, és nem kéne elférnie még a mechanikának is.

A megoldás egy ilyen kialakítás esetén: saját egyedi akkumulátorok használata. Az egyenként 1100 mAh-s Ni-MH telepek leginkább a szalagos rágóra hasonlítanak. Helyük a lemez alatt van – a fedél nyitása után, a CD-t kivéve helyezhetjük be őket. Erre a műveletre csak egyszer van szükség, mivel a mellékelt tápegység egyben tölti is az akkukat. Ha ezek kapacitása nem volna elég, egy szellemes megoldással meghosszabbíthatjuk a játékidőt. A lejátszóhoz mellékelnek egy külső elemfészket, amelybe két ceruzaelemet helyezhetünk. Ezt csatlakoztatva a lejátszóhoz gyakorlatilag a végtelenségig kitolható az üzemidő. A külső elemeket külön csatlakozóba kell dugni, hogy ne kezdjék el tölteni az akkumulátorokat.

A lejátszást több módon is vezérelhetjük. Kiindulásképpen a készülék élén található néhány vezérlőgomb. Ezeket menet közben persze nem könnyű használni, ezért a készüléknek van egy vezetékes távirányítója, amelyet ruhára csiptetve hordhatunk. Ebbe kell dugni a fejhallgatót, a távirányító numerikus LCD kijelzőjén pedig figyelemmel kíséréhetjük a lejátszás alapműveleteit. A navigálás nincs túlbonyolítva: a lejátszó először felolvassa a CD tartalmának listáját, majd a lemezen lévő file-sorrendben játssza le a számokat. A listában lépkedhetünk előre-hátra, de egy számon belül nem végezhetünk gyorskeresést.

A hangerőt több, egymástól független helyen is állíthatjuk. A lejátszón két nyomógomb szolgál erre, továbbá a vezetékes távirányítón van egy potméter, ami szintén ezt a célt szolgálja.

A menet közbeni lejátszást rázkódásvédő memória segíti, ami MP3 esetén 45 másodpercnyi, audio-CD esetén 20 másodpercnyi zenét tud tárolni.

PV 999: dögös fémház, vékony felépítés

A zenelejátszás mellett filmekkel is el tud szórakoztatni a PV 999. Az MP3 lejátszására szolgáló chip „mellékhatásként" MPEG1 tömörítésű videót is képes dekódolni. A VCD-lejátszást kényelmesen, fotelből ülve vezérelhetjük egy infravörös távirányítóval. Ismeri a legfontosabb lejátszási műveleteket, például a fejezetléptetést, a többlépéses (legfeljebb 30-szoros) gyorskeresést, a lassítást és egyebeket. A képminőséget alapvetően az MPEG1 képességei határozzák meg, ehhez képest a lejátszó kihozza magából, amit lehet.

A PV 999 hangminőségére nem lehet panasz. Ha nem a mellékelt fejhallgatót használjuk, akkor kellemes hangja van. A 48 kHz-es file-t sajnos nem játssza le megfelelően, de ez igazából nem róható fel hibaként, hiszen ez a frekvencia nem jellemző az MP3-ra. A változó bitrátával viszont nincs problémája, gond nélkül megszólaltatja.

SIGN SG-897 A kerekded, vagy inkább tojás alakú készülék képességeiben nem marad el szögletes testvérétől. Kissé vastagabb annál, hogy elférjen benne a két ceruzaelem. Ezek lehetnek akkumulátorok is, amelyeket tölteni is tud a lejátszó, igaz, ezt kézzel kell be- és kikapcsolni. Az elemeket itt is a lemez alatt kell behelyezni.

A lejátszót vezérlő gombok a lemezfedélen helyezkednek el. Van közöttük egy kis numerikus LCD kijelző, ami a legfontosabb adatokat jeleníti meg. Szöveges információra ezen sem számíthatunk, de azt hiszem, ebben az árkategóriában ez bocsánatos bűnnek számít. A lejátszás vezérlése a lemez teljes listájában való előre-hátra lépkedésre korlátozódik, könyvtárakat, vagyis albumokat nem kezelhetünk, és nem végezhetünk egy számon belül gyorskeresést sem.

A hangerőt a készülék oldalán egy potméterrel állíthatjuk, ezenfelül a mellékelt, fülbe dugható fejhallgató vezetékén is van egy hangerőszabályzó. A telepek kímélése érdekében érdemes a fejhallgató szabályzóját maximumra állítani, és a lejátszón változtatni a hangerőt. Célszerű egyébként a mellékelt fejhallgatót sajáttal kiváltani, mivel ez a leggyengébb részegység a lejátszási láncban. Ezt leszámítva nincs gond a minőséggel.

A mozgással járó rázkódás hatásaitól a SG-897 esetében is véd egy átmeneti tároló, ami audio-CD esetén 20 másodpercig, MP3 esetén 45 másodpercig tudja áthidalni a jelkimaradást.

Nem maradhat ki az SG-897 repertoárjából sem a VCD-lejátszás. A folyamat vezérlését infravörös távirányítóval végezhetjük, az asztali lejátszóknál megszokott módon. Minden olyan szolgáltatást ismer, ami megtalálható a VCD-ken – például a menüket, fejezetek léptetését stb. A képminőség ennél a készüléknél is a felvétel függvénye, a lejátszón nem múlik.

NYEREMÉNYJÁTÉK!

A lejátszókat forgalmazó ATComp Kft. karácsonyi ajándékként 5 darab Sign SG-897 lejátszót ajánlott fel, amelyeket az alábbi kérdések helyes megfejtői közül sorsolunk ki:

1. Mekkora a PAL VCD videoformátum képmérete?
2. Mekkora rázkódási időt képesek átvészelni a lejátszók MP3-lejátszáskor?
3. Milyen vastag a Sign PV 999 lejátszó?

A megfejtéseket nyílt levelezőlapon 2003. december 1-ig várjuk a szerkesztőségünk címére:
Magyar PC Magazin, 1300 Budapest 3. Pf. 210.
A levelezőlapra kérjük, írják rá: „ATComp".

LEGFONTOSABB TULAJDONSÁGOK

Típus	Sign PV 999	Sign SG-897
Méret	135x135x16 mm	130x143x26 mm
Tömeg (telepekkel)	166 g	195 g
Lejátszható formátumok	CDA, MP3, VCD	CDA, MP3, VCD
Ár (bruttó végfelhasználói)	18 500 Ft	12 250 Ft

>infó

ATComp ☎ 431-3415

Sponga Tamás

Még mindig kevés

DISPLAYSEARCH

Az egyre olcsóbb LCD-k jótékonyan hatottak a hordozható gépek árára, ami meghozta a vásárlási kedvet. A piac megnövekedett igényét azonban a gyártók nem voltak képesek ellátni megfelelő mennyiségű folyadékkristályos kijelzővel. A DisplaySearch piackutató cég szerint a 2004-es évben – a felfuttatott LCD-gyártások ellenére – még mindig kevesebb kijelző lesz, mint ami kellene. A jövő év lesz az, amikor nagyjából egyensúlyba kerül a gyártás és a kereslet, de Ross Young – a DisplaySearch elnöke – szerint ez még mindig nem elegendő, főként azért, mert a gyártók nagyobb részben az LCD TV piacra fognak termelni. Az LCD TV népszerűsége egyre nagyobb, és az otthoni televíziókészülékeiket sokan fogják kicserélni laposra. Az idei hétszázalékos részesedéshez képest a jövő évben nagyjából 28 százalék lesz az, amit a televíziókhoz gyártanak. Így az a többletmennyiség, amit az LCD-gyártók produkálnak, még mindig nem fog elegendőnek bizonyulni, pedig a gyártók 2003-as évben előállított 4,9 millió darab LCD-hez képest majdnem a kétszeresét fogják szállítani jövőre, mintegy 9 millió darabot.

Felgyorsul az LCD TV-k terjedése

www.displaysearch.com/press/003/102103.html

A népszerűség átka

GOOGLE.COM, MICROSOFT

Kétségkívül az Internet legnépszerűbb keresője a Google. Hol van már az, amikor az Altavista volt az alapból beállított kereső! Ma már a legtöbben a google .com-ot írják a böngészőjük címsorába. Pedig mindössze ötéves a legnépszerűbb keresőszolgáltatás, amit 1998-ban két egyetemista hozott létre. A garázsban, négy alkalmazottal induló vállalkozás ma már több mint ezer embert foglalkoztat, és több ezer számítógéppel szolgálja ki a napi 200 millió keresési kérést. A Google még október végén bejelentette, hogy hamarosan részvényeket bocsát ki 15 és 25 milliárd USD közötti értékben.

A Microsoft már régóta szeretne az internetes keresők piacából is kivenni egy darabkát magának, most a pénzszagra gyorsan meg is jelent. Bár az első reakciók szerint a Google-t hidegen hagyja, hogy a redmondi cég kerülgeti, a Microsoft továbbra is bízik a későbbi együttműködés lehetőségében...

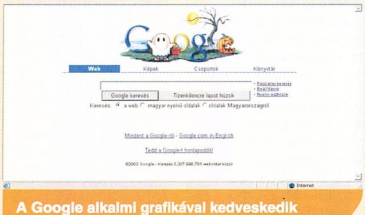

A Google alkalmi grafikával kedveskedik felhasználóinak

www.google.com
www.google.com.hu
www.microsoft.com

Lassú váltás

MICROSOFT

A Microsoft bemutatta legújabb irodai csomagját, az Office Systemet, korábbi nevén Office 2003-at. A redmondi cég nagyon sok újdonságot épített bele a programcsomagba, amik közül a legtöbb az XML-alapú dokumentumkezelésre épül, így az elkészített dokumentumok könnyebben használhatók más alkalmazásokban. A gondok itt fognak kezdődni, legalábbis Michael Silver, a Gartner szakértője szerint. Az, hogy az Office egyre jobban integrálható más alkalmazásokkal, azt eredményezi, hogy még több tesztet kell végezni, hogy a szoftverek jól együttműködjenek. Eddig az áttérés 12-18 hónap alatt történt meg a vállalatoknál – mivel a legtöbb helyen megvárták az első javítócsomag megjelenését –, de ez most évekig elhúzódhat, akár a következő Windows változat megjelenéséig is.

A nyilatkozatok sokaságából kitűnik, hogy a szoftveroriás számára nagyon fontos az Office System, pedig az átállási és az azt követő integrációs nehézségek miatt várható, hogy közel sem lesz olyan ütemű a terjedése, mint az eddigi változatoké.

www.microsoft.com/office/

Jövő félév

OPEN-SOURCE DEVELOPMENT LABS

Az új, 2.6-os Linux kerneltől sokat vár mindenki. A 2001 novembere óta fejlesztett rendszermagnak október végén jelent meg a kilencedik tesztváltozata. A jelenlegi, 2.4.x-es kernelhez képest rengeteg újdonság lesz benne: például teljesen újrarírták a blokk-kezelő réteget, új a O(1) algoritmust használó ütemező, továbbfejlesztették a virtuális memóriakezelést, gyorsabbá vált a szálkezelés – ami köszönhető a Native Posix Threading Librarynek (NPTL). Az új kernelnek magas fokú a skálázhatósága, hatékonyabban támogatja a beágyazott rendszereket, javítottak a desktoptulajdonságokon, kibővítették eszközmeghajtó réteg stb. Az OSDL nyilatkozata szerint az év végére várható a stabil 2.6.0-s kernel kiadása.

A SuSE a Linux Enterprise Server (SLES) 9.0-s verzióját kívánja először a 2.6-os rendszermaggal megjelentetni, valamikor 2004 második negyedévében. A Red Hat Enterprise Linux 4-es verziójának megjelenése legkorábban 2004 végén várható, de meglehet, átcsúszik 2005 elejére.

Az általános célú, asztali rendszereknél már szerencsésebb a helyzet – ott jóval hamarabb megjelenhetnek a 2.6-os kernelt tartalmazó Linuxok. A Fedora (Red Hat Linux 10) megjelenése után a Red Hat rögtön nekifog egy 2.6-os rendszermagra épülő disztribúció összeállításának, amit 2004 első negyedévében szeretne megjelentetni. A SuSE Linux 9.0 pedig már most úgy jelent meg, hogy kipróbálhatók vele a 2.6-os tesztváltozatai.

www.osdl.org
www.codemonkey.org.uk/post-halloween-2.5.txt

A biztonság nevében

MICROSOFT

A Microsoft operációs rendszereit és alkalmazásait igen sok kritika éri a biztonsági hiányosságaik miatt.

A jövő év első felében megjelenő Windows XP Service Pack 2 nagyon sok változást fog elvégezni az operációs rendszeren, amelyek jó része a biztonságosabbá tétel jegyében zajlik. A hírek szerint az alapbeállítások esetén kevesebb lyuk lesz az OS-en, amit úgy fognak elérni, hogy például a tűzfal alapállapotban működni fog – most még külön kell indítani. Emellett a jelentős biztonsági lyuknak tartott, egyébként is kevesek által használt Windows Messenger futását letiltja az SP2. Az Explorer eddig napvilágra került lyukait befoltozza, és a biztonsági beállításait is megváltoztatja az új javítócsomag.

A Microsoft tudja, hogy az eladási mutatóinak jelentős kárt okoz, ha a felhasználók bizalma megrendül a szoftvereinek, operációs rendszereinek biztonságában.

MatávCom, Hewlett-Packard, Geoview Systems

Portálrendszer 156 önkormányzatnál

A KS-11 és az SZT-IS8 közbeszerzési eljárás keretében az elmúlt 12 hónapban 156 önkormányzat választotta a MatávCom, a Hewlett-Packard és a Geoview Systems felállású konzorcium G^2 Unix-alapú portálrendszerét – a nyertes önkormányzatok mintegy 40%-a választotta az említett három cég rendszerét a lehetséges három platform közül. Ez a fejlesztés az érintett településeken működő vállalkozásokkal és intézményekkel együtt több mint egymillió embert és mintegy 12 ezer vállalkozást érint. A konzorcium további támogatást nyújt az elektronikus ügyintézést is lehetővé tévő e-önkormányzat megvalósításához.

Az önkormányzati portálok kialakításához nyújtott kormányzati támogatás idén lejár. Az elmúlt év tapasztalatai azonban az önkormányzatokat és a konzorciumot is megerősítették abban a véleményükben, hogy az önálló portál kialakítása fontos, de csak az első állomás a világháló nyújtotta lehetőségek kiaknázásában. Ezért a sikeres projekt tapasztalatait szem előtt tartva a konzorcium a Geoview fejlesztéseinek felhasználásával olyan szolgáltatásokat dolgozott ki, amelyek alkalmazásával további lépéseket lehet tenni az e-közigazgatás megvalósításában.

A konzorcium rendszerének alapja a Geoview Unix-alapú portálrendszere

Az elektronikus ügyintézés jelentősen növelheti az adminisztráció és az ügyfélkezelés hatékonyságát a kisebb önkormányzatoknál is, míg a városokban ez elengedhetetlen. A konzorcium tagjai biztosítják a stabilitást, a megbízhatóságot és a szakmai felkészítést ennek kiépítéséhez.

www.geoview.hu
www.hp.hu
www.matavcom.hu

Bahrain, IBM

A két tenger királysága Linuxon

A Perzsa-öbölben fekvő mintegy harminc szigeten elterülő Bahrain kormányának Központi Informatikai Szervezete (CIO) a nyílt forráskódú Linux operációs rendszer alapján építi ki nemzeti elektronikus kormányzati rendszerét.

A CIO, a Gulf Business Machines (az IBM termékeinek és szolgáltatásainak egyedüli képviselője a Perzsa-öböl országaiban, Szaúd-Arábiát kivéve) és az IBM együttműködésének célja a kormányzat információs infrastruktúrájának egyesítése és hatékonyan működő állampolgári szolgáltatások nyújtása megbízható hardverekből álló hálózat, megfelelő hálózati alkalmazások és szoftverplatformok segítségével. A projekt integrálja Bahrain meglévő háttérrendszereit, a Nemzeti Adatbázist, a Bevándorlási és Központi Népesség-nyilvántartó (CPR) rendszert, valamint az Ügyfélszolgálati Rendszert (CRM), ezenkívül támogatja a nemzeti intelligenskártyarendszer kiépítését, mellyel az állampolgárok egyetlen kártya segítségével elérhetik a kormányzati eszközöket, információkat, szolgáltatásokat – beleértve az e-pénztárca fizetési rendszert is.

A mintegy 700 ezer lakosú Bahrain – amelynek neve két tengert jelent – a térségbeli királyságok körében az elsők között fedezte fel olajkincsét

Az infrastruktúra alapját az IBM eServer zSeries háttérplatformként működő szerverein futó Linux operációs rendszerek, a middleware-ként üzemelő IBM WebSphere alkalmazásszerver, megfelelő e-business és infrastruktúra-szoftverek, egy IBM MQSI integrációs motor, az IBM Tivoli vállalatirányítási környezet és az IBM DB2 adatbázisplatformja képezi. Az IBM eServer pSeries 640-en futó IBM WebSphere teszt- és fejlesztési környezetként szolgál majd.

www.bahrain.gov.bh
www.gbm4ibm.com
www.ibm.com

KSZKI, Matáv-kábelTV, Microsoft Magyarország

Levelezőrendszer és szélessávú intranet Óbudán

Újabb mérföldkövéhez érkezett az a III. kerületi projekt, amelynek keretében fejlett elektronikus szolgáltatásokat használó és nyújtó helyi önkormányzat épül a Microsoft termékeiből kialakított, hatékonyan felügyelhető és megbízható informatikai infrastruktúra alapjain.

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata bejelentette, hogy elkészült a kerület oktatási intézményeiben dolgozó mintegy 1500 pedagógus számára fejlett kommunikációs szolgáltatásokat nyújtó informatikai rendszer. A tanári szobánként 3-4 személyi számítógépről elérhető, többek között biztonságos elektronikus postafiókok kialakítására alkalmas hálózat azoknak az átfogó technológiai fejlesztéseknek a részeként valósult meg, amelyeket az önkormányzat intézmény-

A MatávkábelTV hálózata 500 kbit/s-os sávszélességet nyújt az intézmények számára

ellátó szervezete, a KSZKI révén – és a Microsoft Magyarország Kft. támogatásával – 1996 óta folytat. Az átfogó projekt kezdetén helyezték üzembe azt a több mint száz végponttal rendelkező igazgatói intranetet, azaz belső hálózatot is, amelyet most – a MatávkábelTV Kft. támogatásával – az eddiginél nagyságrenddel nagyobb sávszélességet biztosító kábelhálózatra helyezett át a III. kerület önkormányzata.

Az igazgatói intranet felhasználói kezdetben analóg telefonvonalon, majd ISDN-alapú kapcsolaton keresztül csatlakoztak a KSZKI szervereire, ami 56, illetve 128 kbit/s-os sávszélességet jelentett. A MatávkábelTV kábelhálózata ehhez képest minden épületbe 500 kbit/s-os kezdeti sávszélességgel lép be – tág teret nyitva a további fejlesztések, többek között az internetalapú telefon- és videokonferencia-alkalmazások és a valós idejű adatlekérések bevezetése előtt.

www.microsoft.com/hun/casestudy/

Deloitte&Touche

A leggyorsabban fejlődő technológiai cégek Közép-Európában

A Deloitte&Touche kiadta a leggyorsabb ütemben fejlődő közép-európai technológiai vállalatok körében elkészített Fast 50 elemzést. A felmérés szerint a listán szereplő négy magyar cég közül a KFKI Csoporthoz tartozó Icon Számítástechnikai Rt. üzleti eredményei voltak a legkiemelkedőbbek. A cég már negyedszer szerepelt a rangsorban, ezért abban a külön elismerésben is részesült, amelyet idén mindössze nyolc – öt cseh, két magyar és egy lett – vállalat kapott meg.

Idén nehezebbek voltak a jelentkezés feltételei. A fő kategóriába sorolt cégeknek legalább öt éve kell működniük, és öt évvel ezelőtt legalább 50 ezer euró bevétellel kellett rendelkezniük. A közép-európai Fast 50 felmérésbe tartozó cégeknek a központjuk is Közép-Európában kell, hogy legyen, kizárva ezzel a versenyből a külföldi tulajdonú leányvállalatokat.

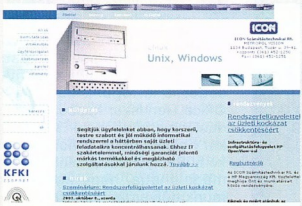

Az Icon immár negyedszer szerepel a listán

A Fast 50-ben szereplő cégeket a Deloitte 10 ezer vállalat közül választotta ki. Idén először kértek a legkiemelkedőbb 80 cégtől auditált eredménykimutatást és mérleget. A megszigorított szabályok eredményeként a korábban „dot.com"-szerű cégek jelentősen visszaszorultak a mezőnyből. A 2002-es listán az ötven cégből még 40%, azaz húsz magyar volt, többségük pici és ismeretlen szoftvercég. A 2003-as ötvenes listára mindössze négy magyar cég került fel, közöttük huszonkettedikként – az európai Top 500-as listán is szereplő – Icon érte el a legmagasabb helyezést.

A Fast 50 verseny legkiemelkedőbb kategóriája az „All star", amelybe a folyamatos bevételnövekedést fenntartó cégek kerülnek. Itt azok a vállalatok indulhatnak, amelyek az elmúlt három egymást követő évben helyezést értek el a Fast 50-ben. Az All-star klub mindössze nyolc tagja közé két magyar vállalat került be, öt cseh cég után a hatodik helyen az Icon, hetedikként pedig a Marketlink.

www.fast50ce.com
www.icon.hu

Krea Kiadó

ECDL-oktatás internetkávézókban

Az Oktatási Minisztérium Sulinet Expressz programjában is nyertes Krea Kiadó szeptemberben kezdeményezte az ECDL-tanulás lehetőségének megteremtését az internetkávézókban – a felhívásra azóta több érdeklődő is jelentkezett, akik elsőként ragaszthatták ki bejáratukra az „ECDL café" matricát.

A Krea mindehhez a hazai ECDL-oktatásban akkreditált, elektronikus oktatóanyagát szállítja.

A program hivatalos bejelentésére a kiadó a VIII. kerületi Target PC internet-kávézót választotta, ahol az esélyteremtéshez valóban fontos a tudás elérhetősége

A kezdeményezéshez csatlakozott internetkávézók az új szolgáltatás indításával új vendégkör betérésére is számíthatnak. A legfontosabb azonban; hogy – a „szórakozáson" túl – küldetést vállalnak a sokat (csak) emlegetett információs társadalom megteremtésében. A borsos árú számítástechnikai tanfolyamok ugyanis félő, hogy nem segítik hozzá a lakosság minden rétegét hatékony módon – a munkaerő-piaci versenyben már elengedhetetlenül – szükséges számítógép-felhasználói ismeretek megszerzéséhez. Ezért az önálló, olcsó és akár az egyedi időbeosztásnak és tananyag-feldolgozásnak megfelelően választott e-learning, azaz elektronikus távoktatás különösen vonzó lehet a diákoknak, illetve a munkájuk mellett tanulni vágyóknak.

Krea Kiadó
☎ 250 5570
www.krea.hu

Scala

Megjelent az iScala új verziója

A Scala Business Solutions bejelentette, hogy kereskedelmi forgalomba került az iScala kollaboratív ERP (vállalatirányítási) rendszer új verziója, amelynek webszolgáltatási architektúrájával a felhasználók tovább javíthatják cégük hatékonyságát. Az új és továbbfejlesztett lehetőségek a szolgáltatáskezelés, a CRM (ügyfélkapcsolat-kezelés), az SCM (ellátási lánc kezelése), az eszköznyilvántartás, a szerződés-nyilvántartás, az erőforrás-kezelés, az üzleti intelligencia és a munkafolyamat-kezelés területét ölelik fel, a felhasználói felület pedig személyre szabható.

Az iScala több mint 30 nyelven használható, és kifejezetten a közepes méretű helyi vállalatok számára írták

A cég komoly igényt tapasztal az új iScala iránt, s ez már a kedvező értékesítési folyamatokban is tükröződik, különösen azokon a piacokon, ahol a Scala hagyományosan jól teljesít, vagyis Skandináviában, Kelet-Európában, Oroszországban és Kínában. A Scala legnagyobb ügyfeleinek közel 60%-a – globális és helyi vállalatok egyaránt – a múlt évtől kezdődően részt vett a termék hivatalos kibocsátása előtti, úgynevezett korai alkalmazásában, és sokuk mostanra élesben használja az új verziót.

Az iScala két csomagban kapható. Az iScala Business Server kollaboratív ERP csomag, a teljes körű vállalatirányítási szolgáltatásokat igénylő közepes méretű cégek számára. Már ez a csomag is tartalmaz olyan szolgáltatásokat, amelyekkel a vevői és szállítói kapcsolatok üzleti folyamatai részben automatizálhatók. Az iScala Enterprise Server méretezhető ERP csomag az üzlet központosításához, valamint több telephely és leányvállalat kezeléséhez, amely az iScala Business Server lehetőségeinek teljes körét tartalmazza a közepes méretű nemzetközi cégek, vagy a nagyvállalatok leányvállalatai és részlegei számára.

Scala ECE Hungary Kft.
☎ 452-7600
www.scala.hu
www.scala.net/iscala

Microsoft Office Rendszer

A csoportmunka helye

E sorok közzétételekor a Microsoft Magyarország már a hazai piacon is bemutatta az Office Rendszert, amelyről előző számunkban – a világpremierrel egy időben – olvashattak összefoglalót. Az irodai alkalmazáscsomagból integrált rendszerré fejlődött Office 2003 a vállalat üzleti folyamatai mentén négy fő területen nyújt átfogó megoldást, amelyek közül ezúttal a csoportmunka támogatására összpontosítunk.

Kis Endre

Az Office Rendszer, mint említettük az üzleti információ megszerzésében, az alkalmazások üzleti folyamatokba történő integrálásában, az egyéni munka és ezáltal a vállalati működés hatékonyságának növelésében, valamint a legnagyobb előrelépést megvalósító csoportmunka-támogatásban nyújt megoldást az infomunkásoknak (➲ **A kommunikációs iroda – PCM 2003/11/146**). Ezt a területet a háttértechnológia tekintetében a Windows SharePoint Services és az Exchange Server 2003 fémjelzik – mondja Pozsony Balázs, a Microsoft Magyarország Office termékcsoportért felelős menedzsere.

SHARE POINT TECHNOLÓGIÁK AZ IRODÁBAN Az információ-hozzáférést és a csoportmunkát a Microsoft SharePoint technológiái támogatják, amelyek két termékben öltenek testet: a Windows SharePoint Services a Windows Server 2003 hozzáadott modulja (add-in), amely SharePoint Team Services néven már az Office XP-ben megjelent, a másik termék a SharePoint Portal Server 2003. A hasonló elnevezés funkcionális összefonódásra utal – előbbi csoportszintű, utóbbi átfogó, nagyvállalati megoldás.

– A SharePoint Services a Windows alapinfrastruktúrára épül, és azoknak a HTML-oldalaknak a létrehozását teszi lehetővé, amelyek révén a munkacsoport tagjai a belső hálózaton, az intraneten kommunikálni tudnak egymással – mondja Pozsony Balázs. – A Share Point Portal Server többek között ezeket az oldalakat indexeli, kereshetővé és hozzáférhetővé teszi vállalati szinten, és a felügyeleti funkciókat (jogosultságok, tárterületek kiosztása stb.) is ellátja. Ilyen SharePoint Services-oldal a dokumentum-munkaterület (document workspace) és a megbeszélés-munkaterület (meeting workspace), ahol a közös projekten – de földrajzi értelemben nem feltétlenül ugyanazon a helyen – dolgozó infomunkások összehangolt és nyomon követhető módon együtt dolgozhatnak az ilyen célból megosztott dokumentumon. Jóllehet a SharePoint Services a Windows, tehát az alapinfrastruktúra része, az Office Rendszerbe történt integrálása folytán már nem csupán a böngésző, hanem az irodai alkalmazások – a Word, az Excel stb. – ablakából közvetlenül is elérhető.

Mindez a csoportmunka-támogatás a SharePoint technológiákkal az extranetre, tehát a vállalat üzleti partnereire is kiterjeszthető. Sőt egymással üzleti kapcsolatban álló kisebb méretű cégek is kihasználhatják majd előnyeit, mivel számukra Magyarországon a tervek szerint hostolt formában, havidíj fejében elérhetővé válnak a SharePoint Portal Server, illetve Windows SharePoint szolgáltatásai. Ennek bejelentésére az Office Rendszer november 4-i bemutatóján a pesti Vigadóban lapunk nyomdába adásával egy időben várhatóan sor kerül.

DOKUMENTUM-MUNKATERÜLET Az infomunkások persze eddig is megtalálták a módját, hogy megosszák egymással azokat a dokumentumokat – jelentéseket, pályázatokat, ajánlatokat stb. –, amelyeken közösen dolgoztak: ki file-megosztó területre rakta, ki e-mailben küldte át az adott file-t, az Office XP pedig már támogatást is nyújtott a dokumentumokon végrehajtott változtatások átvezetéséhez. De függetlenül attól, hogy ki milyen házi rutint alkalmazott a csapatmunka során, többnyire bonyolult, ennélfogva kevésbé megbízható volt a verziókövetés, nehéz volt megmondani, ki mikor mit változtatott, mi a legidőszerűbb állapot.

– Erre a problémára nyújtanak megoldást az Office Rendszer csoportmunka-támogató funkciói, mindenekelőtt a dokumentum-munkaterület, amelyet intelligens filekiszolgálóként is felfoghatunk, mivel funkciója a dokumentumok megosztása, szolgáltatásai azonban fejlettebbek – mondja Pozsony Balázs. – Használatukhoz csupán az eddigi beidegződéseket kell levetkőzni, ami az előnyök miatt a Microsoft szerint mindenképp indokolt, de tisztában vagyunk azzal, hogy nem mindenki szánja rá magát egykönnyen. Ezért az újszerű megoldások megismertetése végett oktató jellegű tevékenységet is ki fogunk fejteni az Office Rendszer kapcsán, például ismeretterjesztő anyagokat helyezünk el a honlapunkon, amelyekből a felhasználó megtudhatja, hogy egy adott munkafolyamathoz milyen támogatást nyújt az általa használt Office csomag, és azt miként érheti el.

Bill Gates előadását tartja az Office Rendszer bemutatóján New Yorkban

A dokumentum-munkaterületen az információs jogok felügyelete (Information Rights Management) által megszabható, hogy a csoportmunka tárgyát képező dokumentum egészéhez vagy annak meghatározott részeihez ki férhet hozzá. Utóbbi esetben a felhasználó a dokumentumot teljes egészében elolvashatja, de csak a számára engedélyezett részek tartalmán változtathat. Az IRM más területeken is felhasználható az információhoz való hozzáférés szabályozásához: közülük a leglátványosabb talán az időkorlátos, „önmegsemmisítő" e-maileké és a csak olvasható, de semmilyen módon nem menthető, nyomtatható vagy továbbítható mellékleteké. Ez a digitális tartalomvédelmi megoldás a szintén Windows Server 2003-at feltételező tartalomvédelmi szolgáltatások (Rights Management Services) kliensoldali megvalósulása. Segítségével a küldő

meghatározhatja, hogy a címzett mit tehet a levéllel, dokumentummal, és a szabályok érvényre jutnak akkor is, ha a fogadó oldal nem alkalmaz IRM-et, mivel azok a dokumentummal együtt utaznak. (A technológia persze nem akadályozhatja meg az információ észben tartását vagy tollal papírra történő lemásolását, de terjedelmes, sok adatot tartalmazó dokumentumok esetén csökkenti ennek valószínűségét, és elejét veszi a nem kívánt elektronikus továbbításoknak is.)

– Amint a munkaterülethez hozzáférő felhasználók valamelyike változtatott a dokumentumon, verziókövetés végett az új állapottal a megelőző (pontosabban a tárterület ésszerű felhasználása érdekében csak a megváltozott rész) is mentésre kerül – mondja Pozsony Balázs –, a csoport többi tagja pedig azonnal értesítést kaphat a fejleményekről a megadott információs csatornák valamelyikén, például e-mailben, de lehetőség van azonnali üzenetküldésre is. A munkaterületen a felhasználók láthatják, hogy a csoport tagjai közül ki érhető el az adott pillanatban a hálózaton, tehát valós idejű kommunikációra is lehetőség nyílik, ami például munkafeladatok kiosztására, a folyamat szervezésére, irányítására is szolgálhat. A SharePoint technológiák azt is lehetővé teszik, hogy a csoportmunka-támogatás keretében a kliensoldali infomunkások olyan erőforrásokat érjenek el – például olyan háttéralkalmazásokat, mint az ERP- és a CRM-rendszerek –, amelyeknek a folyamatba kapcsolása korábban nem ment olyan egyszerűen. Ezek az üzleti alkalmazások szinte kivétel nélkül képesek XML-ben is kommunikálni, amit az Office Rendszer natív XML-támogatása következtében közvetlenül értelmezni tud. Ennek köszönhetően az említett háttéralkalmazásokból származó információk közvetlenül lekérhetők az Office alkalmazásokból, a bennük készülő dokumentumokba illeszthetők és viszont. Az Office 2003 telepítésével tehát olyan együttműködés valósul meg a vállalat alkalmazásai között, amelyhez korábban komoly ráfordítás, egyedi fejlesztés volt szükséges.

Például az Office 2003-ban készülő, XML sémára épülő árajánlat összeállításakor a felhasználó megnyitja az árajánlat űrlapot (ilyet testreszabott formában készíthet a vállalat az Office Rendszer részét képező InfoPath 2003 alkalmazással, de egy egyszerű Word-sablon is megteszi), és a címzett-mezőre kattint. Ekkor az Office meghívja az ERP alkalmazás ügyfél-adatbázisát, amelyből az adott ügyfél adatai egyszerűen átemelhetők. Az ajánlat tárgyát képező termék esetében hasonló módon a termékadatbázis, majd az árlista kerül meghívásra és így tovább. Ebben az értelemben a Word, az Excel és a PowerPoint 2003 a háttérrendszerek irodai kezelőfelületévé válik. Az így elkészített árajánlat jóváhagyása azután a SharePoint Services igénybevételével, a dokumentum-munkaterületen történik.

MEGBESZÉLÉS-MUNKATERÜLET A dokumentum- és a megbeszélés-munkaterület

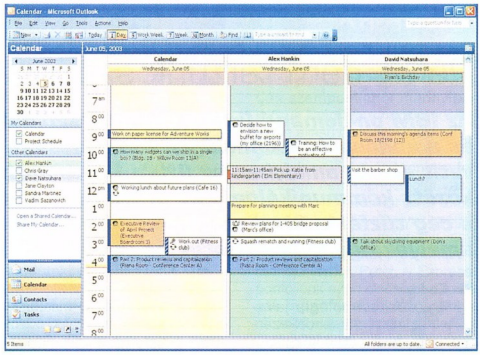

A közös projekten dolgozó munkatársak naptárbejegyzései az Outlook 2003 segítségével egyeztethetők

között lényeges különbség, hogy előbbit az alkalmazás (például a Word) munkaablakából hozhatja létre a felhasználó: kiválasztja, hogy ebben a formában szeretné elmenteni a dokumentumot, és az Office az erre a célra kijelölt tárolóhelyen létrehozza a munkaterületet, ahol a felhasználó megadhatja, hogy ki férhet hozzá, milyen jogosultságokkal stb. A megbeszélés-munkaterület ezzel szemben az Outlookból hozható létre az Exchange Server 2003 segítségével. Nem a dokumentumhoz, hanem a csoport megbeszéléseihez kötődik tehát, de nyilván azok a dokumentumok is elérhetővé tehetők rajta keresztül, amelyek az egyeztetések alapját képezik.

– Korábban ezeket a megbeszéléseket a csoport vezetője körlevélben szervezte, megadva, hogy milyen időszakon keresztül heti hány alkalommal fognak találkozni a tagok, a vonatkozó dokumentumokat pedig vagy felrakta a file-szerverre, vagy ami a hálózat terhelése miatt még rosszabb, csatolta – mondja Pozsony Balázs. – Mostantól az Outlook 2003-ban láthatja a csoport tagjainak a naptárbejegyzéseit, és a szoftver segítségével egyszerűen kiválaszthatja azokat az időpontokat, amelyek mindenknek megfelelnek. Az alkalmazás ekkor létrehozza a megbeszélés-munkaterületet, amelyen a projekt egészét egységként kezelve minden egyes találkozónak külön oldalt nyit, ami a feladatok kiosztását és teljesítésük ütemét segít nyomon követni. A meghívottak értesítést kapnak minderről, továbbá hozzáférési jogot a munkaterületen elhelyezett dokumentumokhoz, de a jogosultak köre bővíthető. Az Office Rendszerben található, intranetes protokollt használó Live Communication Server segítségével – a Windows Messengerhez hasonlóan – a hálózatba bejelentkezett, online kapcsolatban levő részvevők azonnali üzeneteket is válthatnak egymással, és ugyanúgy dolgozhatnak a készülő anyagokon, ahogyan azt a dokumentum-munkaterületnél leírtuk. A megbeszélés-munkaterület jobb oldalán is megtalálható az a közös feladatokat feltüntető tábla, amely segít a jogosultságok, részfeladatok, határidők, jóváhagyások és verziók közötti eligazodásban, csak itt a munkacsoport tagjaihoz, személyekhez kapcsolódó elrendezésben érhető el mindez.

Az Office Rendszernek része a Live Communication Server 2003 intranetes videokonferencia-megoldás, amely az on-line jelenlét érzékelése, az azonnali üzenetküldés és az alkalmazások megosztása mellett lehetővé teszi audio- és videokonferencia-hívások lebonyolítását maximum 32 részvevővel. További csoportmunka-támogató alkalmazásként az Office Rendszerben megtalálható a – Microsoft által felvásárolt PlaceWare továbbfejlesztett technológiájára épülő – Live Meeting is, amely egy külső szolgáltató közreműködésével lehetővé teszi élő, interaktív konferenciák megtartását a világhálón. PCM

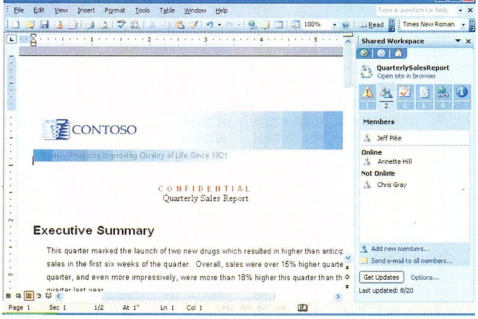

Készül a negyedéves jelentés a megosztott dokumentum-munkaterületen

IBM

Pénzt nem tartunk szalmazsákban

Az IBM on-demand (igény szerinti) szolgáltatásokra épülő vállalati modellje és a koncepció technológiai támogatását nyújtó infrastruktúra olyan jövőképet vetít elénk, amelyben az üzleti kapcsolatban álló cégek alkalmazásai egymás között kommunikálnak, az üzleti szempontból kritikus adatokat pedig részben a cég tűzfalán kívül elhelyezkedő, megfoghatatlan erőforrások kezelik, amelyek úgy kapcsolhatók be vagy ki, mint a világítás az irodában.

Kis Endre

A technológia javarészt már rendelkezésre áll, de önmagában nyilván kevés ahhoz, hogy mindez valóra válhasson. Rehus Péterrel, az IBM Magyarország szoftverüzletágának új igazgatójával készített interjúnkban a szemléletváltás indokoltságáról beszélgettünk.

– Az IBM szoftverstratégiája a köztesszoftverre (a middlewarere) épül, amely az alkalmazásokat és az infrastruktúrát integrálja, ezért nyílt szabványokra épül és platformfüggetlen úgy hardver, mint szoftver tekintetében – mondja Rehus Péter. – Az IBM értelmezésében köztesszoftver minden kód, ami nem operációs rendszer és nem alkalmazás, hanem a kettő között helyezkedik el. Szoftverkínálatunkat öt termékcsalád – a DB2, a Lotus, a Rational, a Tivoli és a WebSphere – alkotja, amelyek az alkalmazásfejlesztéstől az üzemeltetésig minden területet és folyamatot lefednek. Iparági elemzők szerint a köztesszoftverek piaca 2003 elején 107 milliárd dollárt tett ki, aminek az IBM (saját adatai alapján – a szerk.) 14%-os szeletét mondhatja magáénak, messze felülmúlva az utána következő Oracle, Microsoft és CA részesedését. Szoftverstratégiánk fontos eleme, hogy az IBM kivonult az alkalmazások piacáról, nem versenytársnak tekinti az olyan cégeket, mint például az SAP, a Siebel és a J.D. Edwards, hanem üzleti partnerei közé sorolja őket. Ez a szoftverstratégia együttal független saját operációs rendszereink és a nyílt forráskódú Linux fejlesztésétől, amelyben szintén jelentős erőforrásokkal veszünk részt. Támogatott platformként azonban a Linux igen fontos számunkra, minden kulcsfontosságú termékünket elérhetővé tesszük rajta.

NYÍLT SZABVÁNYOKRA ÉPÜLŐ WEBSZOLGÁLTATÁSOK A kiforrott HTTP és XML megbízható alapot nyújt a webszolgáltatások bevezetéséhez, és a SOAP, a WDSL, valamint az UDDI szabványok a folyamatos frissítések ellenére szintén stabilnak számítanak – állapítja meg a Gartner 2003. augusztusi keltezésű elemzésében.

A webszolgáltatások ideje lassan beköszönt, így ma már számítani lehet rá, hogy az új technológiával járó kockázatot kerülő, konzervatív vagy a kísérletezés iránt más okból kevés érdeklődést mutató vállalatok is egyre inkább a stratégia szemszögéből tekintenek rájuk, és alkalmazni kezdik őket. A piackutató cég arra is rámutat, hogy késlekedni sem érdemes túl sokáig. A vállalatok, amelyek annak idején kinevették a web lassúságát, és ügyfeleiktől, partnereiktől továbbra is megkövetelték az akkoriban fejlett elektronikus hirdetőtábla-rendszer, a BBS használatát, csakhamar rádöbbentek, hogy a piac más irányba tart.

– Egynemű IT-környezetet ma már csak egészen kicsi méretben és zárt kiépítésben lehet elképzelni, de amint a legkisebb vállalat beszállítóvá válik, máris heterogén környezettel kell integrálnia rendszerét – mondja Rehus Péter. – A nyílt szabványok létrehozása és támogatása nemcsak platform, hanem köztesszoftverek szintjén is minden piaci szereplő alapvető érdeke. Ezt tükrözi együttműködésünk a Microsofttal és a webszolgáltatások alapját képező szabványok kidolgozását felügyelő szakmai szervezet, a WS-I további 120 tagjával. Emellett támogatjuk a United Linuxban immár szabványosított nyílt forráskódú szoftverplatformot, valamint a J2EE szabványt, amely 80%-ban az IBM szellemi tőkéjét tartalmazza. Részt veszünk az Apache Software Foundation munkájában, az Eclipse nyílt szabványokra épülő alkalmazások fejlesztését támogató platform alapját pedig a WebSphere technológia képezi.

Az IDC szerint 2002 végéig az egyesült államokbeli cégek 5%-a rendelkezett végigvitt projekttel a webszolgáltatások területén, 2008-ban azonban már 80%-uknál fognak futni ilyenek. A piacelemző cég más, 2003-as felméréseinek eredményei is erre utalnak: a megkérdezett vállalatok 88%-a véli úgy, hogy a webszolgáltatások használatából fakadó előnyök a jövőben növekedni fognak. Ennek alapján az IDC előrejelzése szerint a webszolgáltatásokkal összefüggő IT-piac mérete 2007-ben meghaladja majd a 7 milliárd dollárt Nyugat-Európában, az USA-ban pedig a 21 milliárd dollárt. Összehasonlításképp: Nyugat-Európában 2002-ben ez a piac 108 millió dollárt tett ki, tehát 135%-os éves növekedésre számíthatunk öt éven keresztül.

INFORMÁCIÓTECHNOLÓGIÁT A KÖZMŰSZOLGÁLTATÓTÓL Az IDC a utility computing modelljét az IT-szolgáltatások új generációjaként látja, amely az erőforrás-kihelyezésre és a felügyelt szolgáltatásokra vezeti vissza eredetét. Lényegében az IT a harmadik fél (szolgáltató) által felügyelt dedikált (egy felhasználóra szabott) szolgáltatásból egyetemes közműszolgáltatássá fejlődik általa.

– Az igény szerinti (on-demand) szolgáltatások koncepciója nem egy technológiát vagy infrastruktúrát képvisel, hanem a vállalat és a piac működési modellje, amelynek persze van technológiai vetülete is – mondja Rehus Péter. – A vállalati modell lényege, hogy a szervezet rugalmasan alkalmazkodhasson a piac változásaihoz. Kulcsfontosságú tevékenységeire összpontosít, amit pedig nem ítél annak, azt kiszervezi, külső szakértőkre bízza. Költségstruktúráját úgy alakítja ki, hogy recesszió idején vissza tudjon venni belőle, a működését veszélyeztető vagy megszakító katasztrófahelyzeteket pedig kivédje vagy átvészelje, ugyanakkor mindig kész legyen a felbukkanó piaci lehetőségek kiaknázására a rendelkezésére álló erőforrások dinamikus növelése által. Ez a reakcióképesség azt is feltételezi, hogy ezek a változtatások gyorsan, tehát egyszerűen hajthatók végre. Mindez csak

Rehus Péter, az IBM Magyarország szoftverüzletágának igazgatója

technológiával nem oldható meg, a vállalat ma még általánosnak mondható üzletágalapú felépítését az üzleti folyamatokat követő szerkezetnek kell felváltania. Az igény az ilyen fajta vállalatműködésre itt és most jelen van – kiszolgálása pedig a közműszolgáltatásként nyújtott, illetve igénybe vett IT révén lehetséges, aminek a megvalósításához és széles körű elterjedéséhez a technológiának és a vállalatvezetésben uralkodó szemléletnek is fel kell még nőnie. De ez csupán idő kérdése.

Rehus Péter szavait az IDC 2003. márciusi felmérése is alátámasztja, amely szerint a vállalatok 65%-a érdeklődést tanúsít az IT-közműszolgáltatások igénybevétele iránt. De ez nem volt mindig így.

– 1998-ban az IBM a világon először Magyarországon indította el Business Computing Utility (BCU) közmű jellegű IT-szolgáltatását, amely egy ERP rendszer kihelyezéséről szólt – mondja a szoftverüzletág igazgatója, aki abban az időben az outsourcing (erőforrás- kihelyezés) területével foglalkozott, és a BCU értékesítéséért is felelt –, más szóval ügyfeleink egy vállalatirányítási rendszer használatára fizethettek elő. A BCU elfogadtatása azonban úgy a hazai, mint a világpiacon akkor nehézségekbe ütközött, mert a vállalatvezetőktől teljesen idegen volt még a gondolat, hogy bizalmas üzleti adatokat kezelő alkalmazás házon kívül is futhat.

De ez olyan, mint a bankok megjelenése: kezdetben az embereket arról is meg kellett győzni, hogy a pénzt a szalmazsák helyett pénzintézetekben tartsák. Az infrastrukturális háttér sem volt még kedvező, magasak voltak a kommunikációs költségek is, a BCU 1998-ban egyszerűen megelőzte a korát.

– Ugyanakkor ez nem jelentette a modell hattyúdalát, az erőforrás-kiszervezés lendületet vett. Talán kevesen tudják, hogy az IBM-nek Magyarországon is számos outsourcing szerződése él, főleg nemzetközi megállapodások részeként, amelyek keretében átveszi és üzemelteti az ügyfelek IT-infrastruktúráját. Emellett egy 300 fős magyar központból több száz – elsősorban Németországban és a világ más részein futó – SAP rendszer felügyeletét is ellátjuk támogatott szolgáltatás formájában.

Az on-demand infrastruktúra négy alapismérve a nyitottság (a nyílt szabványok támogatása, ami az integráció alapja), az integráltság (az üzleti folyamatok és az informatikai infrastruktúra között), a virtualizáció (a szükséges erőforrások automatikus felosztása) és az automatikus működés (amely hatékonyan, minimális emberi beavatkozással, önjavító módon és valós időben képes biztosítani az infrastruktúra üzleti igény szerinti folyamatos rendelkezésre állását, az elvárt biztonságot) – ezek a szempontok egyben az IBM teljes hardver- és szoftverfejlesztési stratégiáját is meghatározzák.

SZOFTVEREXPRESSZ Az IBM a nagyvállalati piacra szánt szoftvertermékeivel azonos technológiát képviselő kínálatával a kis- és középvállalatokat szólítja meg. Ezt a pár kattintással telepíthető és egyszerűen felügyelhető Expressz portfóliót a DB2, a Lotus, a Tivoli és a WebSphere kisvállalati igényekhez igazított, a szolgáltatások szűkebb választékát nyújtó változatai alkotják. Bevezetésük így olcsóbb és gyorsabb, mivel a felhasználó csak azért fizet, amit ki is használ, viszont bármikor kibővíthetők és felruházhatók a nagyvállalati termékek teljes szerepkörével.

– Szoftvertermékeink moduláris felépítésűek – mondja Rehus Péter –, ami azt is jelenti, hogy bizonyos modulok az egyes termékcsaládok között is hordozhatók. Külön szoftvercsaládokról beszélünk, amelyek speciális feladatkörüket illetően különböznek, de arra törekszünk, hogy ami közös bennük, az ugyanaz a modul legyen. Értem ez alatt például azt, hogy a Tivoli a WebSphere megjelenítőfelületeit használja, a mögötte lévő adatbázis a DB2, ugyanakkor a Lotusba és a WebSphere-be beépülnek azok a Tivoli-modulok, amelyek a működési környezet figyelését támogatják. Amikor lehet, a kipróbált és bevált szoftvermodulokból építkezünk, ami a szoftverfejlesztést felgyorsítja, olcsóbbá, ugyanakkor megbízhatóbbá is teszi, másrészt a nagyvállalati termékek leméretezését, a közép- és kisvállalati termékkínálat kialakítását, valamint a bővítést is leegyszerűsíti.

Az Expressz termékek esetében nem a vállalat mérete a döntő szempont. A szoftverek platformfüggetlenek, tehát a nagygépek és Unix szerverek mellett egyszerű PC kiszolgálókon, Windows és Linux környezetben is elérhetők, skálázhatóságuk a legkisebb vállalattól a legnagyobbig megoldható. A kérdés az, hogy a vállalat üzleti folyamatait tekintve milyen szolgáltatásokat igényel, és bevételeinek függvényében mennyit fordíthat IT-beruházásokra. Mérlegelnie kell, hogy mennyi hasznot hajt, és a működés szempontjából mennyiben kritikus számára a nagy rendelkezésre állású és megbízható támogatással övezett technológia.

– A kisvállalatok azonban jellemzően nem technológiát vásárolnak, hanem azokat az alkalmazásokat keresik, amelyek megoldást nyújtanak a működés, egy-egy üzleti folyamat problémáira – mondja Rehus Péter. – Expressz portfóliónk ezért elsősorban azoknak a partnereknek szól, akik a mi szoftvertechnológiánk alapjain ilyen alkalmazásokat fejlesztenek, illetve integrációs projekteket valósítanak meg. Támogatásuk érdekében bővítettük nemrégiben Solution Partner Centerünket (SPC) is, annak az átfogó programnak a részeként, amellyel több mint száz magyar fejlesztő és megoldásszállító partnerünket támogatjuk oktatás, dokumentációkhoz és eszközökhöz való hozzáférés útján – és amelyhez minden érdeklődő egy egyszerű webes regisztráció révén csatlakozhat.

"Bellissimo!"

TERVEZTE pininfarina

50 éve a Ferrari hivatalos formatervezője.

Mielőtt a prezentáció elkezdődne már valamilyen képet alkotnak rólunk. Ahogyan belépünk a szobába, a ruha, amit viselünk, az eszközök, amiket használunk mind jellemeznek minket. A 3M ezért választotta a Pininfarinát, akik kreativitásukkal 50 éve állnak a Ferrari fejlesztések mögött. Az eredmény: egyedülálló prezentációs eszközök, amelyek stílusa és kifinomultsága Önre is jó fényt vet.

Új, áramvonalas forma a modern tárgyalóba

S10

- Egyedi design, hogy Ön a legjobb képet alakítsa ki magáról
- Ideális megoldás kisebb előadótermekbe vagy otthonra
- A forgó talp megkönnyíti a kezelést
- 1200 ANSI lumen fényerő
- SVGA felbontás (800 x 600)
- 2,9 kg súlyú
- 350:1 kontrasztarány
- Digitális trapézkorrekció
- A Whisper üzemmód akár 4000 órára is növelheti az izzó élettartamát

További információ: 3M Hungária Kft.
Tel: 270-7757 Fax: 320-0951
e-mail: innovation.hu@mmm.com

3M Innováció

Xerox

Színek oázisa az irodában

A Xerox Magyarországon is bemutatta 21 új eszközből – fekete-fehér és színes hálózati másoló-nyomtatókból, valamint digitális többcélú gépekből – álló termékpalettáját. A CopyCentre, WorkCentre és WorkCentre Pro család megjelenésükben is friss modelljei a költségek csökkenését, a hatékonyság növelését és a színes nyomtatás adta lehetőségek jobb kiaknázását ígérik a felhasználóknak.

Kis Endre

A papíralapú dokumentumok előállításának irodai költségei egy cég árbevételének 5-15%-át is elérhetik éves szinten – erre a megállapításra jutott a Xerox egy idén végzett felmérése során, amelyből az is kiderül, hogy ezen a területen a legnagyobb költséget az irodai nyomtatás jelenti a vállalatok életében. Az eredmény rácáfol az általánosan uralkodó előítéletre, amely a kereskedelmi nyomdában készülő brosúrák, kézikönyvek, vagy a vállalat házi nyomdájában nagy mennyiségben előállított számlák és jelentések költségeit tartja a legmagasabbnak. A vállalatok az irodában helyben papírra vitt dokumentumokra – e-mailek, (intra)netoldalak, levelek és beszámolók nyomtatására – többet költenek, ráadásul a nyomtatással összefüggő költségeiknek ez a szelete nő a legdinamikusabban.

A másik széles körben elterjedt nézet szerint az irodai színes nyomtatás drága, a vele járó többletköltség megtérülése nehezen vagy egyáltalán nem mérhető. Ebben a tekintetben véleményformáló lehet a Blackstone Research Associates – Xerox által is hivatkozott – Színek az irodában, az alkalmazás dinamikája című tanulmánya, amely szerint a színes dokumentumok révén a vállalat akár 85%-kal növelheti az értékesítés hatékonyságát, mivel a hibák aránya 55%-kal csökken, az értelmezés hatásfoka 78%-kal javul, az ösztönző hatás pedig 80%-kal nagyobb, mint fekete-fehérben nyomott dokumentumok esetében.

A megtakarításra törekvő vállalatnak tehát érdemes feltérképeznie a papíralapú dokumentumok előállításával és kezelésével járó költségek szerkezetét – aminek az oldalankénti nyomtatási ár a Xerox szerint csak mintegy 10%-nyi, első pillantásra látható része. Az így feltárt igényekhez azután szolgáltatásaival a legjobban illeszkedő eszközt kell kiválasztani, melynek használata során a lehetőségeket legjobban hasznosító munkamódszert célszerű alkalmazni. Ilyen körültekintő alapossággal akár 40%-os költségcsökkenést is el lehet érni az irodai nyomtatásban, állítja az egyesült államokbeli gyártó.

Ann M. Mulcahy, a Xerox elnök-vezérigazgatója a nagyszabású termékbejelentés tárgyát képező eszközökkel

WorkCentre Pro 40: a gyártó jelenlegi legfejlettebb színes többcélú berendezése

És nem csupán a dokumentumok előállításával kapcsolatos költségeket kell mérlegelni. A legnagyobb független angol piackutató cég, a MORI (Market & Opinion Research International) a Xerox megbízásából a múlt év végén készített egy felmérést Dokumentumok, emberek és technológia: európai perspektíva címmel. A tanulmányból kiderül, hogy minden ötödik cégvezető a munkanap 60%-ában dokumentumokkal foglalkozik, az igazgatóknak közel a fele tölt el túl sok időt dokumentumok létrehozásával, és ugyanekkora hányaduk véli úgy, hogy a dokumentumok előállításához nyújtott nagyobb segítség növelné a személyes teljesítményét.

FÉNYMÁSOLÁS, E-MAIL? SZÍNESBEN? A Xerox ezeknek a felhasználói igényeknek a lefedésére olyan hálózatba köthető fekete-fehér és színes, digitális és többcélú gépeket hozott forgalomba, amelyek teljesítményüknél fogva több feladat egyidejű ellátására is képesek, ugyanakkor egyszerűen kezelhetők és a házon belüli színes nyomtatás költségei is ésszerű keretek között tarthatók velük.

A 9 teljesen új és 12 továbbfejlesztett CopyCentre, WorkCentre és WorkCentre Pro irodai eszköz világpremierjére áprilisban került sor New Yorkban, amit a magyarországi bemutató októberben követett. A fekete-fehér és

színes szilárd tintás hálózati nyomtatókból, digitális másolókból, valamint a szkennelésre, fax és e-mail küldésére is képes többcélú berendezésekből álló portfólió teljesítménytartománya 16–90 lap/perc, a készülékek ára 200 ezer forintról indul. A Xerox többcélú rendszerei nyílt architektúrára épülnek, így számos szoftverfejlesztő partner alkalmazásai is elérhetők rajtuk, amelyekkel a felhasználók tovább csökkenthetik a dokumentumok költségeit, illetve fokozhatják munkájuk hatékonyságát.

A CopyCentre család a digitális másolókat öleli fel, amelyek 32–90 lap/perc sebességű változatokban kaphatók, és mindegyikük többcélú készülékké alakítható. A két új modell, a CopyCentre C32 és C40 színes másolásra is képes, fekete-fehér üzemmódban azonban ugyanolyan gazdaságosan használható, mint egy monokróm gép. A nevükben szereplő szám a fekete-fehér másolás lap/perces sebességére utal, színes üzemmódban 16, illetve 22 oldallal készülnek el percenként. A moduláris felépítésű gépek papírtálcákkal és professzionális tűzőegységgel bővíthetők, utóbbi gerinctűzött füzet készítésére és hármas hajtogatásra is képes. A többfeladatos kiépítés 33,6 kbit/s-os faxegység hozzáadásával alakítható ki, és a Xerox adatvédelmi eljárása, a merevlemez-felülírás is alkalmazható rajtuk. Ennek a szolgáltatásnak a lényege, hogy a beolvasott dokumentumot – az oldalak képeit – felülírja az eszköz merevlemezén, ami a jelszavas felhasználóazonosítás mellett az adatok védelmét szolgálja a másolóberendezéseken.

A WorkCentre termékek olyan 16–55 lap/perc sebességű, többcélú gépek, amelyek alapkiépítésben digitális másolásra és hálózati nyomtatásra használhatók, de egyszerű bővítéssel faxolásra és e-mailbe történő szkennelésre is alkalmassá tehetők. Papírkapacitásuk 650–4800 oldalas lapadagolókkal szintén tág határok között változtatható, és a CopyCentre gépeknél ismertetett irodaimunka-befejező és adatvédelmi opciókkal is felruházhatók. A legkisebb, WorkCentre M15-ös berendezés ára 200 ezer Ft, és a többcélú készülékekkel most barátkozó felhasználóknak ajánlják. A WorkCentre M15i változat színes szkennelést és faxolást tesz lehetővé.

A Xerox legfejlettebb többcélú készülékeit a WorkCentre Pro család tömöríti. Ezeket a nyílt architektúrájú, távolról felügyelhető berendezéseket a hálózati irodai környezetbe tervezték. A digitális technológiának és a beágyazott kontrollernek köszönhetően olyan fejlett szolgáltatásokat nyújtanak, mint a papíralapú dokumentumok digitális képpé alakítása és továbbküldése a hálózati file-szerverre, az asztali számítógépre, a megadott e-mail címre, alkalmazás munkafolyamatába vagy az elektronikus dokumentumokat kezelő egyéb rendszerbe. A Xerox partnerei által fejlesztett több mint tíz alkalmazás révén e szolgáltatások testre szabhatók, teljesítményük pedig tovább fokozható.

A WorkCentre Pro modellek a termékcsaládon belül három csoportba sorolhatók. A legnagyobb teljesítményű gépek sebessége 65, 75 és 90 lap/perc fekete-fehér üzemmódban, így elsősorban a nagy mennyiségű nyomatot előállító területeken – az egészség- és az igazságügyben, a kiskereskedelemben és a biztosítótársaságoknál – bontakozhatnak ki igazán. A középső teljesítménykategóriába tartozó, 35, 45 és 55 lap/perc teljesítményű monokróm WorkCentre Pro gépek kompatibilisek a Macintosh és Unix rendszerekkel. Az összes itt tárgyalt Xerox berendezéshez hasonlóan a PCL, a PDF, a Postscript és a TIFF file-formátumokat egyaránt kezelik. Ugyanebbe a csoportba sorolható a WorkCentre Pro 32 és 40 is monokróm nyomtatásban nyújtott teljesítménye alapján. Ezek a gépek azonban színes üzemmóddal is rendelkeznek, amelyben sebességük 16, illetve 22 lap/perc. A két WorkCentre Pro modell így az olcsó fekete-fehér nyomtatást a színessel ötvözi, lehetővé téve a színes nyomtatással járó költségek részletekbe menő nyomon követését és felügyeletét. A fekete-fehér és színes oldalakat vegyesen tartalmazó dokumentumok nyomtatásakor ezek a költségek oldalakra lebonthatók, így csak a valóban színesben nyomtatott oldalak kerülnek valamivel magasabb áron elszámolásra. A rendszergazda az opcionálisan beszerezhető Network Job Based Accounting alkalmazás révén a készülék minden fő szolgáltatásán követheti a színes festékezők használatát. A WorkCentre Pro gépek esetében ez a Xerox fejlett – kristályszerűen növesztett, szabályos szemcséket tartalmazó – EA tonerét jelenti, amely monokróm és színes üzemmódban egyaránt jobb nyomatminőséget eredményez.

Az Oasis koncepció szerint ilyen lesz a digitális irodai eszközök egyik jövőbeli nemzedéke

MARKÁNS JELENLÉTRE TÖREKEDVE A Xerox idei legnagyobb termékbejelentésével Ann M. Mulcahy, a vállalat elnök-vezérigazgatójának szavai szerint a növekedést célozta meg, és az irodaeszközök 52 milliárd dolláros világpiacán vissza kívánja szerezni 7,5 milliárd dolláros részesedését. Ennek érdekében az új gépek piacra hozatalát új szolgáltatások – köztük a vállalat nyomtatási költségeinek elemzését és ésszerűsítését segítő Office Document Assesment – bevezetése és az értékesítési csatornák bővülése kíséri. A többcélú készülékek így a gyártó gyakorlatában először a közvetlen értékesítés mellett az erre felkészített nagykereskedőkön és viszonteladókon keresztül is elérhetővé váltak.

Jóllehet a Xerox a legismertebb márkanév az európai fénymásolópapír-piacon, a vállalat itt is talált finomítani valót. Kellékanyagainak eddigi csomagolása ugyanis inkább a kínálat szerteágazóságát dokumentálta, semmint áttekinthetőségét szolgálta – mostantól azonban egységes arculatot tükröz.

Miként változott az irodai eszközök formaterve is. Az új dizájn legszembetűnőbb eleme az a kék ív, amely a többcélú készülékek öt fő szolgáltatását egy helyen és közvetlen formában – ikonok helyett a felhasználó anyanyelvén megnevezett kezelőgombok révén – teszi elérhetővé. Az attraktív elem alkalmazásával a formatervezők ugyanakkor azt is el akarták érni, hogy az irodába lépve a felhasználók első pillantásra azonosíthassák a dokumentumkezelő berendezés helyét – mint egy oázist.

Indiana Jones-trilógia

A THX megdicsőülése

Branyiczky Gábor

A Harrison Ford által megformált, a régészeti terepmunka során mindig életveszélyes kalandokba keveredő, sőt rohanó professzszort, Indiana Jonest aligha kell bemutatni. Az első epizódban az elveszett frigyládát keríti elő az egyiptomi sivatagból, majd a németekkel játszik oda-vissza fogócskát, a második epizódban egy indiai halálszekta újraélesét akadályozza meg, majd a trilógia záróakkordjában ismét csak a nácikkal verseng, de immár a Szent Grál után kutatva.

A hősköteménybe illő kalandokon áteső és a világot így vagy úgy, de mindig megmentő Indyt eposzi jelzőként a gyűrött barna kalap és az ostor kíséri, de ami még jellemzőbb, hogy a humorból sosem fogy ki a furcsán, csak elhúzott szájával mosolygó főhős. Minden epizódban felbukkannak igen csinos hölgyek is. A látványos üldözésekkel, verekedésekkel és lövöldözésekkel ízigvérig akciófilmmé varázsolt mese felújítása szinte tökéletesen sikerült a Lucas érdekeltségébe tartozó THX boszorkánykonyhájában. Természetesen a maguk szélesvásznú valójában rögzített képsorok szinte mindhárom film teljes egészében olyan tiszták, élesek és színesek, hogy a néző komolyan eljátszik a képbe történő begyaloglás gondolatával. Ez az élesség a trükkök szempontjából még egy csöppet rosszat is tesz a filmeknek, hiszen néhány speciális effektust kegyetlenül leleplez. A sötét kazamaták mélyén ennek ellenére észre lehet venni némi MPEG-zajt, amire viszont magyarázatot ad, hogy a tömörítés során helyet kellett hagyni a hangsávoknak, melyek között egy élvezetes magyar surround szinkron is helyet kapott.

Az extrák egy negyedik korongra kerültek, ahol az egyes epizódok forgatására emlékszik vissza George Lucas, Steven Spielberg rendező és Harrison Ford. A kaszkadőrmutatványok és a film hangjai önálló dokumentumfilmet kaptak, egy tízperces videót szenteltek a zene megszületésének, no meg a trükkökért felelős ILM-nek (és a trilógia megalkotásában vállalt szerepének). Ezeket az érdekességeket szerencsére magyar felirat kíséretében is megnézhetjük, ami igen hasznos segítség az információk felcsipegetéséhez.

DVD-ROM-ban pedig az elmaradhatatlan InterActual lejátszó telepítése után nemcsak a filmeket lehet megnézni, hanem a www.indianajones.com lemeztulajdonosoknak fenntartott részére is eljuthatunk.

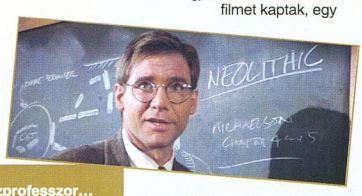

Az ifjú régészprofesszor...

- Dolby Digital 5.1: **angol**
- Dolby Surround: **magyar, cseh, német**
- Feliratok: **magyar, angol, cseh, holland, lengyel, német, török**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **113+115+120 perc**
- Kiadó: **Paramount**
- Ár (bruttó): **18 000 Ft**

KÉP HANG EXTRA

A tengeralattjáró – rendezői változat

A magányos farkas

Nagy Zoltán

A háborús filmek többsége a hősies felszabadítók érdemeit domborította ki, legyenek azok amerikai, angol, orosz vagy akár más nemzetiségűek. *A tengeralattjáró* volt az első – átütő sikert arató – film, amely a német oldal közkatonáinak sorsát mutatta be. A szóban forgó U-boot a fejlett német tudomány és ipar terméke, a tengeralattjáró. Egy ilyen jármű útját kísérhetjük végig a filmen, a kifutástól a kikötésig. A film nézése közben az a szokatlan helyzet áll elő, hogy a német tengerészeknek szurkolunk, akik megosztják velünk víz alatti életük legintimebb pillanatait – a félelmet, a rettegést és a felszabadult örömöt egyaránt.

Az átélést segíti a magyar szinkron is, amely 5.1-es Dolby Digital és DTS formátumban is megtalálható a lemezen. A hangeffektusok ugyan nem annyira hatásosak, mint az U-576 esetében, de az újrakevert kísérőhang itt is segíti, hogy az U-booton érezzük magunkat: csepeg a víz, pattog, recseg a hajótest, dübörögnek a vízibombák, a legénység tagjainak szavai pedig körben, mindenhonnan szólnak.

Az extrák közül ki kell emelni a Kaiser Ferenc tengeralattjáró-szakértővel készített beszélgetést, ami számos hasznos információval szolgál a témakörről, megerősítve, hogy bizony a film a valóságot mutatja be. Ezenkívül található a lemezen egy werkfilm, és a filmet rendezői kommentárral is végignézhetjük.

Merülés

- DTS: **magyar, német**
- Dolby Digital 5.1: **magyar, német**
- Feliratok: **magyar, német**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **209 perc**
- Kiadó: **Oliza Film**
- Ár (bruttó): **5690 Ft**

KÉP HANG EXTRA

Femme Fatale

A végzet asszonya

Tóth Tamás

Izgalmas filmnek ígérkezik Brian de Palma alkotása. A csábítóan gyönyörű Laura Ash (Rebecca Romijn-Stamos) minden férfi fejében izgató gondolatokat indít el, még ha tudjuk is, hogy bár jelenleg Lily néven az amerikai nagykövet felesége, egy ékszerrablási ügy kulcsembere volt néhány évvel ezelőtt. Így jár Nicolas Barto (Antonio Banderas) is, aki mint fotóriporter fényképezi le Laurát, nem is tudva, mekkora veszélybe sodorja ezzel nemcsak a lányt, hanem önmagát is. Fordulat fordulatot követ a filmben: már azt hisszük, mindent értünk, hiszen úgy tűnik, össze tudjuk rakni az ezernyi apró, nyomra vezető jelből az igazságot, de amikor Serra nyomozó jóvoltából kiderül, mi is történt valójában, nagyon meglepődünk.

A rendező elsősorban a film sajátos képi világával szeretné megfogni az embereket, így nagyon kevés a párbeszéd és a magyarázó szöveg, de ez egyáltalán nem teszi követhetetlenné az események láncolatát. Az annál gazdagabb háttérhangzást viszont DTS és Dolby Digital 5.1 minőségben is élvezhetjük.

A film mellé viszonylag kevés extra került: egy rövid *Így készült...* werkfilm, egy másik kisfilm a forgatási jelenetekről, továbbá nyolc interjú a film két főszereplőjével és az alkotókkal.

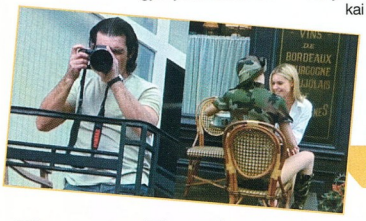

Kukucs!

- DTS: **magyar, angol**
- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol**
- Feliratok: **magyar, angol**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **110 perc**
- Kiadó: **Warner Bros.**
- Ár (bruttó): **5490 Ft**

KÉP HANG EXTRA

Mátrix újratöltve

Press any key...

Weisz Tamás

Az első rész mindent elsöprő sikere lehetővé tette, hogy Andy és Larry Wachowski tovább álmodja szürrealisztikus álmát a Mátrix világáról: a trilógia második két részére a testvérpár 300 millió dollárt kapott a stúdiótól. 2003 a folytatások éve volt, és a Terminátor 3. része mellett a Mátrix folytatását előzte meg a legnagyobb várakozás. A mozi a pénztáraknál mindenképpen nagy siker lett, ám mind a kritikusokat, mind a közönséget igencsak megosztotta...

A DVD-kiadás véleményem szerint nagyon is illik a filmhez: kifejezetten korrekt, profi alkotás, de – az első résztől eltérően – hiányoznak belőle az igazán nagy ötletek. A kép természetesen hibátlan, az eredeti hang és a magyar szinkron is szépen szól – de azért jó, hogy a magyar felirat sem hiányzik –, az extrák is szépen sorakoznak a második lemezen, mégis: valami kis plusz valahogy nagyon hiányzott.

A szokásos „önfényezős" *Így készült* mellett külön félórás werkfilm foglalkozik a film „nagyjelenetével", az autópályás üldözéssel, amelynek elkészítéséhez egy két és fél kilométeres sztrádaszakaszt építettek. Rövidfilmek mutatják be a Mátrix-jelenséget, a filmhez kapcsolódó hirdetéseket, termékeket és a videojátékot, de a kedvencem akkor is az MTV Movie Awards díjkiosztójára készült paródia Seann William Scott és Justin Timberlake főszerepléssével.

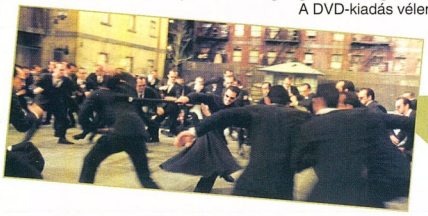

Azt tudtuk, hogy a Smith gyakori név – na de ennyire???

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol**
- Feliratok: **magyar, angol, horvát, szlovén**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **133 perc**
- Kiadó: **Warner Bros.**
- Ár (bruttó): **5990 Ft**

KÉP HANG EXTRA

Széftörők

Hogyan ne raboljunk?

Branyiczky Gábor

Nem csupán London külső kerületeiben vannak agyi képességeik terén csak a moszatokkal konkuráló bűnözők. Legalábbis erről próbálnak meggyőzni mindenkit a *Széftörők* rendezői, Anthony és Joe Russo.

A nagy balhéra egy életfogytostól kapja a tuti tippet a piti tolvaj, aki elindítja a lavinát, mely magával ragadja a negyed néhány igen figyelemreméltó alakját. Az alkalmi banda tagjai egy széfre fenik a fogukat, amitől egész életükre elegendő apanázst remélnek. Ráadásul a dolog eleinte igen egyszerűnek tűnik, csak egy üres lakás falát kell kibontani, hogy a mackóhoz jussanak. Onnan pedig sima ügy, hiszen utolsó fillérjeikből még egy profi kasszafúró tanártól is vesznek leckéket. A sikert csak tőrölmetszett gyökérségük és az állandó átverések akadályozhatják.

A számos ismert arcot felvonultató filmet a forgatásról szóló és a forgatási élményeket visszaidéző interjú kíséri – ebben csúcsosodnak ki az extrák, melyek feliratos fordításuknak köszönhetően az angol nyelvet kevéssé bíróknak is érdekes csemegét jelentenek. Ám igazi különlegességet nem nyújtanak az alkotók, mint ahogy a kép- és hangminőség is jó, de a nagy átlagba sorolható, az ittott felbukkanó képi hibák pedig szinte természetesek egy ennyire kopott színű, koszlott környezet tömörítésekor.

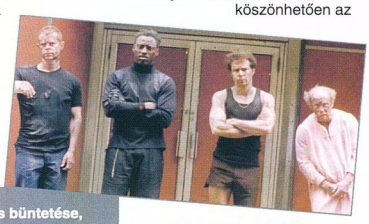

A kocsilopás büntetése, egy tuti tipp a sitten

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol**
- Feliratok: **magyar**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **82 perc**
- Kiadó: **Pandora**
- Ár (bruttó): **4500 Ft**

KÉP HANG EXTRA

Félix és Rose

Add kölcsön a mobilodat!

Tóth Tamás

Párizs, repülőtér, sztrájk. Két ember, akiknek megvan a maguk problémája. Egyikőjük Acapulcóba, az új munkahelyére tart last minute jeggyel, másikuk Münchenbe, első osztályon, egy temetésre. Ráadásul állandóan ott lóg a fülükön a mobiltelefon. Egészen addig, míg Rose (Juliette Binoche) bele nem ejti sajátját a vécébe, így keres egy szimpatikus fiatalembert, Félixet (Jean Reno), aki kölcsönadja neki mobilját egy „életbe vágóan fontos" hívás erejéig. A férfi és a nő teljesen ellentétes beállítottságúak, talán ezért kezdik egyre jobban megérteni egymás baját. A happy end persze nem maradhat el: Félix hazatér rég nem látott apjához, s egyben visszahívja Rose-t Mexikóból, mert rájön, mennyire szereti. Rose pedig mosolyogva indul vissza a reptérre a pálmafák alól.

Bár elég egyszerű a befejezés, az amerikai nézők kedvéért meg kellett változtatni, mert nem értették pontosan, mi is történt. Így a DVD-n Félixtől tudhatjuk meg azokat az információkat, amiket Európában ki tudnak találni a nézők. Az eredeti zárójelenetet pedig az extrák között nézhetjük meg, csakúgy, mint az *Így készült...* kisfilmet és az alkotókkal készített interjút. A bakiparádéból pedig kiderül, milyen jó hangulatban telt a forgatás: Juliette Binoche kisasszony szó szerint végignevette az egész munkát.

Elkérhetem egy pillanatra a mobilját?

- Dolby Digital 5.1: **magyar, francia**
- Feliratok: **magyar**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **91 perc**
- Kiadó: **Studio Canal**
- Ár (bruttó): **5490 Ft**

KÉP HANG EXTRA

Johnny English

„My name is English…"

Weisz Tamás

Egy súlyos merénylet nyomán a Brit Titkosszolgálat, az MI7 összes ügynöke életét veszti – kivéve Johnny Englisht. És így Anglia jövője talán még nagyobb veszélyben van, mint bármikor a történelem során.

Neal Purvis és Robert Wade, a legutóbbi két Bond-film – A világ nem elég és a Halj meg máskor – írópárosa (akik a hírek szerint már a következő epizód forgatókönyvén dolgoznak) ezúttal stílust váltottak, és tulajdonképpen saját paródiájukat készítették el, amit azután Peter Howitt rendező (A nő kétszer) vitt vászonra Rowan Atkinsonnal a címszerepben. A korongon megtalálható az 5.1-es magyar szinkron, mégis azt javaslom, hogy mindenki legalább egyszer nézze meg a mozit a DTS vagy a szintén 5.1-es eredeti hanggal, ha másért nem, a francia főgonoszt alakító John Malkovich zseniális kiejtése miatt.

Az *Így készült* werkfilmből megtudhatjuk, hogy Mr. Bean – Karinthyhoz hasonlóan – a humorban nem ismer tréfát, míg a karakterek és fő „eszközeik" bemutatójából kiderül, hogy Lorna Campbell „nagyon nő", Bough C++ nyelven is beszél, vagy hogy Pascal Sauvagenak Nakamichi SoundSpace 12-es DVD-lejátszója van. Ha pedig jó megfigyelők vagyunk, megnézhetünk közel 10 percnyi kimaradt jelenetet, míg a lemezt DVD-ROM-lejátszóba helyezve további játékokat is játszhatunk.

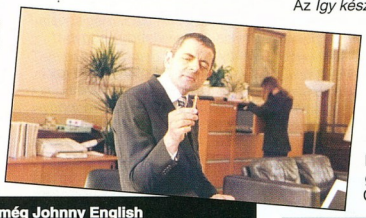

A toll veszélyes fegyver – még Johnny English kezében is

- DTS: **angol**
- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol**
- Feliratok: **magyar, angol, dán, finn, héber, holland, izlandi, norvég, svéd**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **84 perc**
- Kiadó: **Universal**
- Ár (bruttó): **5990 Ft**

KÉP HANG EXTRA

Charlie Angyalai: Teljes gőzzel

Benzingőzös angyalok

Weisz Tamás

Az egykori reklámfilm- és videoklip-rendező, Joseph McGinty Nichol – alias McG – a Charlie Angyalai remakejének nem várt sikere után lehetőséget kapott arra, hogy elkészíthesse a Townsend ügynökség történetének folytatását. A fiatal rendező hozta a tőle elvárt feszes tempót, de mindemellett egy kisebb filmmúzeumot is berendezett a vásznon – így az ínyencek papírral és tollal ülhetnek a tévé elé, hogy immáron a házimozi kínálta lehetőségekkel könnyítve találják meg a több mint egytucatnyi filmre történő utalásokat.

Ellenőrzésképpen érdemes megnézni a filmet a rendező kommentálásával és a speciális feliratcsatorna bekapcsolásával is – csak óvatosan, mert e kettő nagyon sok információt ömleszt a nézőre. De ezzel még nincs vége a filmes csemegézésnek, hiszen a „cameográfia" leleplezi azt a másfél tucat hírességet – többek között Károlyi Bélát, a híres edzőt, vagy magát Leia hercegnőt –, akik felbukkannak a filmben.

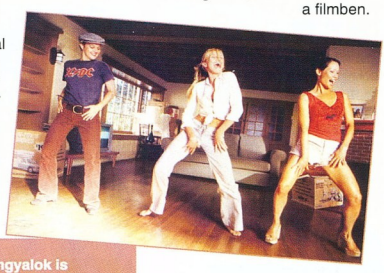

Néha az angyalok is bulizhatnak

Érdemes végignézni a nyolc werkfilmet is, amelyek egy-egy jelenethez (például a motokrosszverseny) vagy témához (például a járművek) kapcsolódnak. McG és a zenei rendező együtt mutatják be a film fontosabb dalait, valamint megnézhetjük – a filmben szintén rövid szerepet kapó – Pink egy videoklipjét.

- Dolby Digital 5.1: **magyar, angol, cseh, orosz**
- Feliratok: **magyar, angol, cseh, görög, hindi, horvát, orosz, román, szerb, szlovén, török**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **103 perc**
- Kiadó: **Columbia/Tristar**
- Ár (bruttó): **5990 Ft**

KÉP HANG EXTRA

Pink Floyd – Live at Pompeii (rendezői változat)

Koncert zárt ajtók mögött

Nagy Zoltán

A rocktörténelem igen jelentős szereplője a mind a mai napig fennálló Pink Floyd zenekar, amelyet még 1964-ben alapított Roger Waters, Nick Mason és Richard Wright. Később csatlakozott hozzájuk Syd Barret, akit drogproblémái miatt 1967-ben David Gilmour váltott fel.

A zenekar 1972-ben Olaszországba utazott, ahol egy rendhagyó koncertet adtak a Vezúv által elpusztított Pompeji falai között. Azért rendhagyót, mivel csak kamerák és mikrofonok voltak tanúi az eseménynek, közönség nem volt. A koncert mellett a film olyan képeket is tartalmaz, amelyek látványvilágukban illeszkednek a zene hangzásvilágához (űrhajó fellövése, vulkánkitörés stb.), valamint nyomon követhetjük az Abbey Road stúdióban végzett munkát is.

A lemez érdekessége, hogy az egyes dalokat külön is megnézhetjük, meghallgathatjuk, némelyik keletkezését végig is kísérhetjük, persze a jelenlegi stúdiókörülmények között demonstrálva. Megtekinthető az eredeti koncertfilm is, ami tényleg csak magát a koncertet tartalmazza.

Újra hangos az egykori színház

A hang minősége kiváló – mivel harmincegy éve készült, ne várjunk 5.1-es hangzást, de sztereóban is pompás élményt nyújt, mentes mindenféle zajtól. Kicsit hiányoltam, hogy a dalok szövegét nem jeleníthetjük meg feliratként – miközben a beszélgetések feliratozva vannak –, viszont a DVD menüje magyar nyelvű is lehet.

- Dolby Digital 2.0: **angol**
- Feliratok: **magyar, angol**
- Képarány: **16:9**
- Hossz: **91 perc**
- Kiadó: **Universal**
- Ár (bruttó): **5490 Ft**

KÉP HANG EXTRA

A DVD-filmeket a NetPiac Kft. biztosította. ➲ **NetPiac Kft.** ☎ **239-4517**, **www.netpiac.hu**

A hónap DVD-je

Chaplin-gyűjtemény

Dobozba zárt filmtörténelem

Charlie Chaplinre gondolva mindenkinek a sajnálatra méltó, esetlen kisember figurája ugrik be, ami egyből bizonyítja, hogy mekkora színész is volt a filmművészet egyik legnagyobb alakja. Hisz valójában egyáltalán nem volt olyan esetlen, mint arra filmjeiből következtethet a néző, de amíg ember vagy mozi létezik, addig Chaplin már megmarad a keménykalapos, görbe botos, fura bajszú és tipegő bohócnak.

Branyiczky Gábor

A legtöbb filmjét nemcsak színészként, hanem íróként, rendezőként, producerként, zeneszerzőként, vágóként és valószínűleg néha még díszletácsolóként is jegyző Charles Spencer Chaplin angolnak született, de világhírűvé az amerikai Charlie Chaplinként vált.

KORTALAN HUMOR Chaplint szinte mindenki ismeri, csak az egészen ifjú gyermekek nem, amivel a Warner Bros. gondozásában megjelent Chaplin-gyűjteményt hazacipelve kellett szembesülnöm. A varázslat működik hatéves fiamnál is, a Toy Story, illetve a Shrek színpompás és erősen verbális humorához szokott gyerek könnyesre kacagja magát a néha megszólaló, de jobbára néma és természetesen fekete-fehér filmeken.

Pedig Chaplin nagyon komoly dolgokról és nagyon komolyan beszél a filmjeiben, csak éppen ezt igen gyakran fűszerezi a klasszikus burleszk megannyi elemével. Ám a díszdoboznak része egy olyan dráma is, amelyet nem jellemez ez a könnyedség – *A párizsi nő* azonban nem csak ezért különbözik a doboz többi filmjétől: ez az egyetlen olyan mozi, amiben maga Chaplin nem jelenik meg, „csupán" írója és rendezője volt a történetnek.

A díszdoboz, illetve a benne helyet kapott tíz film elég gondos válogatás ahhoz, hogy lerombolja azt a sztereotípiákból épített képet, amit sokunk Chaplin nevének hallatán maga elé idéz. A keménykalapos, szakadt ruházatú és bohóccipős csavargó alakja csak hat filmben bukkan fel, az olyan klasszikus, számtalanszor idézett, az egyetemes filmkultúra részévé vált darabokban, mint *A kölyök*, az *Aranyláz*, a *Nagyvárosi fények*, *A diktátor*, a *Cirkusz* és a *Modern idők*. Az *Egy király New Yorkban* főszereplőjeként például egy idős Chaplinnel ismerkedhetnek meg a nézők, aki szintén utolérhetetlen mestere a mozdulatoknak és az arcjátéknak, de nem köszönnek vissza a csavargó oly sokak által utánzott mozdulatai.

A másik porba tiport sztereotípia a némafilm – Chaplin ugyanis nem csak olyan mozikat készített, amelyeket a Liszt-rapszódiával kísértek. Chaplin, mint kísérletező filmes természetesen nyitott volt a hangtechnikára is, így egyik legnagyobb sikerének, az *Aranyláz*nak elkészítették a hangos változatát is. A gyűjteményben megjelent *Aranyláz* mindkettőt tartalmazza, a „felújított" változatot az első lemezen, míg az eredeti, néma verziót a második korongon, az extrák között találhatjuk meg. *A diktátor* és az azt követő filmek már mind hanggal készültek eredetileg is, és ez már nem csak narráció, mint a „felhangosított" *Aranyláz* esetében: a szereplők megszólalnak, néha pedig egyenesen főszerepet kap a hang. *A diktátor* példának okáért sokkal szegényebb lenne, ha a Hitlert kigúnyoló Chaplin németes hangzású halandzsája nem kísérné a méltán híressé vált szónokjelenetet. A gyűjtemény tematikáját tekintve mindenképpen a hangosodás a fordulópont, hiszen az immár sokadszor felemlegetett *A diktátor*t követő alkotások, a *Mosieur Veradux*, a *Rivaldafény* és az *Egy király New Yorkban* azok a művek, melyeket már nem a csavargó figuráját használva írta és játszotta Chaplin.

DIGITÁLISAN MEGÚJULVA A kollekció nemcsak a filmek összeválogatásában, hanem minőségében is roppant gondosságot tükröz. Az eredetileg is 4:3-os képarányban forgatott celluloidtekercsekről digitalizált képsorok igen gondos felújításon estek át, mielőtt DVD-re kerülhettek volna. Ennek köszönhetően nyoma sincs az ősmozik ugráló, kontraszthiányos, elszíneződött és elkoszolódott képének. Hangjuk is a stúdiók archívumában megőrzött eredetik alapján készült, és itt a felújítás együtt járt a hatcsatornás keveréssel, ami ugyan nem olyan dinamikus, mint egy mai akciófilm térhangzása, de ezekkel a képsorokkal legalább olyan – ha nem jobban lehengerlő – hatást kelt.

Két film kivételével minden mozi két korongot kapott, mivel a DVD-k kiadására igen alaposan felforgatták az archívumokat, és a számtalan eredeti fénykép felvétel és a mozis poszterek mellett sok esetben az eredeti forgatási dokumentumfilm és egyéb, az adott filmhez kapcsolódó archív felvételek kísérnek minden alkotást. A kisfilmek végeláthatatlan sorát szinte lehetetlen lenne felsorolni, de olyan különlegességek rejtenek az extrák között, mint Chaplin saját családi felvételei, próbafelvételek, sőt még egy 3D-s kísérleti képsor is felkerült a *Cirkusz* extra korongjára. De szinte minden filmet kísér, vagy címe szerint inkább bevezet egy visszaemlékezés, ami az adott moziban valamilyen módon részt vevő, ma még élő alkotókat is megszólaltatja. A tíz – vagy a kisebbik válogatásban négy – Chaplin-mozi mellett pedig a díszdoboz tartalmaz még egy külön nem megvásárolható lemezt is, amin Chaplint, a színészt, Chaplint, az üzletembert és Chaplint, a magánembert is bemutató dokumentumfilm kapott helyet.

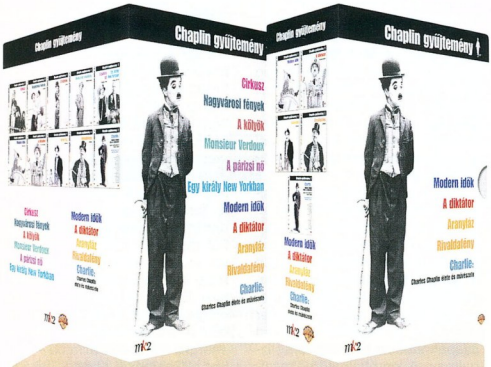

A két Chaplin-pakk

- Dolby Digital 5.1: **angol**
- Dolby Mono: **angol, német, spanyol**
- Felirat: **magyar, angol, cseh, dán, finn, francia, görög, héber, horvát, izlandi, lengyel, német, norvég, olasz, orosz, portugál, spanyol, svéd, török**
- Képarány: **4:3**
- Kiadó: **Warner Bros.**
- Ár (bruttó): **39 990 Ft (10+1 film), 18 990 (4+1 film)**

www.charliechaplin.com

KÉP HANG EXTRA

Játékdemók

Téli hadszíntér

A késő őszi játékdömping a papírforma szerint zúdult a nyakunkba, megnehezítve a munkára és tanulásra való koncentrálást. Persze ehhez az is kell, hogy engedjünk a csábításnak, de egy kis szórakozás mindenkinek kijár. Ebben a negyedévben igazán komoly a felhozatal, csapjunk hát a lovak közé és nézzük, mivel kényeztetnek minket a játékfejlesztők.

Erdős Márton

E havi játékdemó-ismertetőnket rendhagyó módon kezdjük a hónap legizgalmasabb hírével. Az utóbbi egy hónapban több fontos bejelentés és esemény is történt, melyek alapjaiban változtatják meg a PC-s játékipar jövőjét. Mind közül a legnagyobb visszhangot a szeptember 30-ára ígért, majd határozatlan időre elhalasztott Half-Life 2 forráskódjának és teljes fejlesztői csomagjának ellopása kapta, nem alaptalanul. A betörők igazán ügyesek voltak, ugyanis egy egyszerű titkárnői gépről hatoltak be a rendszerbe egy külön erre az akcióra fejlesztett backdoor programokkal. Gabe Newell, a Valve feje, aki a Half-Life 2-ért felelős, roppantul felháborodott a történteken, és cserébe 2004 első negyedére halasztotta a játék megjelenését. A játékipar többi kulcsszereplője is hasonlóan elítélte a történteket.

FIFA 2004 Az EA Sports évről évre szállítja aktuális sportprogramjait. Ha egyszer netalán nem jelenne meg az egyik, valószínűleg komoly tömeghisztéria törne ki a játékosok körében. Ezeket a programokat számos kritika éri, sokszor éppen az, hogy egyformák, és hogy az évek során szinte semmit sem változnak. Persze ez nem teljesen igaz, minden újabb verzió szebb és jobb, mint elődje, a gépi ellenfelek okosabbak, a környezet egyre élethűbb és még sorolhatnánk. A legnagyobb újdonság a labda realisztikus viselkedésének megvalósítása. A készítőknek sikerült közel valósághűre megalkotni a labdakezelést: a labda nem ragad a játékosok lábához, nem pattog természetellenesen, és úgy repül a kapuba, ahogy az a nagy könyvben meg van írva.

A tökéletes fizikai megvalósítás, az összes ismertebb és kevésbé ismert liga játékosainak élethű modellje, a csapatok és a játék nem érne túl sokat, ha nem lenne mindez gyönyörűen kivitelezve. Szerencsére erre is figyeltek, és a 2003-as átlagkonfigurációk teljesítményét figyelembe véve a lehető legjobb grafikával tálalják mindezt a bőséget.

A játékosok között futballozásban is mutatkozik eltérés, a jobb játékosok ügyesebben kezelik a labdát, pontosabban lőnek és jobban cseleznek. Mindehhez alapos, motion capture-rel megalkotott csontvázmodellezés tartozik, ami igazán hatásos és még jól is mutat. Az animációk közti átvezetés is tökéletesre sikeredett, egy-egy hirtelen irányváltoztatásnál nem pördül meg azonnal a játékosunk, csak amikor már „kijött neki a lépés".

A FIFA 2004 tehát igazán jól sikerült, több fontos újítást is alkalmazott az EA, melyek a sorozat egyik legjobb darabjává emelik az idei kiadást. A játékot többen is játszhatjuk, akár egy gépen, helyi hálózaton vagy a neten keresztül. Egyedül játszva a karrier mód vagy a beépített komplett csapatmenedzselő rész lehet izgalmas. A kipróbálható változatban az AC Milan és a Juventus összecsapását játszhatjuk le.

HALO Aki csak egy kicsit is foglalkozott mostanában számítógépes játékokkal, bizonyára hallott már a Microsoft égisze alatt megjelent Halo játékról. Ezt az FPS-t (First Person Shooter) a Bungie fejlesztőcsapat készítette, és anno két évvel ezelőtt a Microsoft játékkonzoljával jelent meg. Akkor hatalmas sikert aratott, sokan csak azért vették meg a gépet, hogy ezzel a játékkal játszhassanak. Két év elteltével a szoftveróriás úgy döntött, kiadja a játékot PC-re is.

Halo – Van kedved sétakocsikázni?

A két éve megjelent játék még mai mércével is szépnek mondható, noha egy átlagos PC ma már erősebb, mit az Xbox. Egy konzol esetében elég egyetlen hardverre optimalizálni a programot, a PC-nél ennél nagyságrendekkel többre van szükség. Sajnos a fejlesztők ezzel nem sokat törődtek, és noha az Xbox tulajdonképpen egy az egyben egy PC, ráadásul – mai szemmel nézve – nem is csúcskonfiguráció, a Halo bizony komoly gépet igényel. Ennek minden bizonnyal az elégtelen optimalizáció lehet az oka. A Bungie nem kívánt túl sok energiát fektetni az átiratba – melyet a Gearboxra bízott –, inkább teljes gőzzel készíti a folytatást.

Ha rendelkezünk a megfelelő teljesítményű masinával, mindenképpen ajánlott a Halo kipróbálása. Gyönyörű helyszínek, irányítható járművek, izgalmas sztori, szép grafika és igazán okos ellenfelek jellemzik a játékot. A demóban a Silent Cartographer pályán kell helytállnunk, ami a játék egyik legszebb és legizgalmasabb küldetése. A feladat általában összetett és a célok is menet közben alakulnak ki. Ezen a pályán már az űrhajóból való kiszálláskor lőnek ránk, tehát egyetlen másodpercet sem töltünk el unatkozva.

A Gearbox a Halót pontosan, bitről bitre ültette át Xboxról PC-re, tehát a PC-sek semmiben sem szenvednek hiányt. Az eredeti tartalom mellé megkapjuk az erős többjátékos üzemmódot is.

GORKY ZERO Néhány évvel ezelőtt megjelent egy lengyel fejlesztésű játék, a Gorky 17. Nem volt lélegzetelállító grafikája és korszakalkotó ötletekkel sem volt telezsúfolva, mégis siker lett, amit leginkább jó hangulatának és játékmenetének köszönhetett. Most itt a folytatás, amely már 3D-ben pompázik, és stílusát tekintve követőkamerás taktikai akciójáték. A sztori Ukrajnában játszódik, hangulata leginkább a Splinter Cellre és a Metal Gear Solidéra hasonlít.

A cél nem az esztelen öldöklés, hanem a láthatatlan, csendes belopódzás és ölés. A program látványos, viszonylag kerek története van, ráadásul a magyar 576 Médiának köszönhetően az utolsó szóig magyarul beszél. Ez igazi ritkaság, vagyis akit csak az idegen nyelv tántorít el egy ilyen játéktól, most itt az idő, hogy belevesse magát ebbe az izgalmas, magyarul beszélő kommandós játékba. PCM

>infó

- FIFA 2004: **www.easports.com/games/fifa2004/home.jsp**
- Halo: **www.microsoft.com/games/halo**
- Gorky Zero: **www.metropolis-software.com**

Földrajz – Kivi oktatósorozat 5.

Környezetismeret kezdőknek

Tóth Tamás

A Unit Kft. Kivi oktatósorozatának ötödik kötete 10-14 éveseknek szóló környezetismereti leckéket tartalmaz. A „Földrajz" címet kicsit erősnek tartom, hiszen Földünk áttekintő bemutatása (története, domborzata, vizei és légköre) mellett ugyanannyi fejezet foglalkozik bolygónk tágabb környezetével: a Nappal, a Holddal, a többi bolygóval, valamint a Naprendszerrel. A CD szinte metafizikai síkon foglalkozik egyetlen fejezet erejéig a világmindenség múltjával és jövőjével is.

A program telepítést nem igényel, az indítása után megjelenő képernyőn választhatjuk ki, hogy a 10 fejezetre osztott tananyaggal ismerkedünk-e, vagy inkább az öt játék egyikével játszanánk. Az öt játék most is a már korábbról ismert teszt, memóriajáték, akasztófa, képkirakó és kakukktojás-keresés, mindössze ennyit tudhatunk meg bolygónk történetéről

Mindössze ennyit tudhatunk meg bolygónk történetéről

ő, természetesen új, a témához illő kérdésekkel, képekkel. A képgalériában Földünk legszebb természeti tájaiban gyönyörködhetünk, de helyenként felbukkan egy-két kép a bolygókról és a csillagos égről is.

A program kezelése egyszerűen elsajátítható, így azt hiszem, sem egy felső tagozatos diáknak, sem a szülőknek nem lesz nehéz elmagyarázni, mi tanulható meg ezzel a CD-vel.

- Ár (bruttó): **1945 Ft**
- Kiadó: **Unit Kft.**
  ☎ **388-7317**
- **www.unit.hu**

TARTALOM TÁLALÁS

Atlasz Plusz

Egy atlasz új ruhája

Tóth Tamás

A graphIT Kft. a Z-Press Kiadó hasonló nevű térképes kiadványa alapján vágott bele 2003 elején abba a munkába, hogy a papírtérképen található információkat CD-n is megtekinthetővé tegye. A legegyszerűbb utat választották, amikor a kiadó térképeiből összeállították Magyarország többszintű raszteres térképét.

A program az alapvető navigálási műveleteket ismeri: a nagyítást, kicsinyítést, mozgatást. A fejlesztők figyelembe vették a térképészet megjelenítési szabályait, így a különböző nagyítási szintekhez különböző térképeket rendeltek hozzá. Így juthatunk el eltérő kinézetű térképeken át lépkedve Magyarország áttekintő térképétől az utcaszintű térképekig. A kiadvány Budapest és 210 település utcaszintű térképét tartalmazza csak, a többi helységnél meg kell elégednünk az autóstérkép-kinézettel.

A papíralapú atlaszban ugye nehéz megkeresni egy ismeretlen kis falut? Nos, a szoftver az ország teljes területére kínál településkeresést, mi több, 40 településen (köztük Budapesten) az egyes utcákra is rákereshetünk.

Egyre inkább elérhetők a GPS navigációs berendezések, így a fejlesztők kívánatosnak tartották, hogy GPS-vevő csatlakoztatása esetén a felhasználó megjeleníthesse aktuális helyzetét, felvehessen útvonalakat, illetve lejátszhasson korábban rögzített útvonalak adatait tartalmazó file-okat.

Az áttekintő térképtől az utcaszintig

- Ár (bruttó): **10 000 Ft** (térképpel **15 000 Ft**)
- Kiadó: **Z-Press Kiadó**
  ☎ **06-46-321-515**
- **www.z-press.hu**
- **www.graphit.hu**

TARTALOM TÁLALÁS

Magyar történeti életrajzok

Hét évszázad történelmi metszete

Tóth Tamás

A XIX–XX. század fordulóján, a millenniumi ünnepségek lelkesedési hullámában a Magyar Történelmi Társulat a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával jelentette meg azt a sorozatát, amely jeles történelmi személyiségeink életrajzait tartalmazza. A kor kiváló történészei, írói fogtak pennát, hogy eleget tegyenek a kihívásnak, és megalkossák 57 személy életútját a történelem tükrében.

Az életrajzi sorozat – ha időrendben haladunk, s az adatbázisban is ilyen sorrendben találjuk meg az életrajzokat – Csák Mátéval kezdődik, aki a tatárjárás utáni korszak egyik kiskirálya volt, majd Hunyadi Mátyáson, Dózsa Györgyön és Mária Terézián át eljutunk Kossuth Lajos és Széchenyi István koráig. A arcképcsarnokot Ferenczi Zoltán báró Eötvös Józsefről szóló íróportréja zárja. A „jeles személyiségek" közt helyet kaptak királyok és egyházi személyek, költők és tudósok, tekintet nélkül arra, hogy támogatták vagy elutasították az éppen fennálló rendet.

Az élvezetes stílusban megírt könyveket mintegy 7000 képből álló illusztrációs anyag és jegyzetapparátus teszi még értékesebbé, így szakemberek számára is forrásul szolgálhat. A Történelmi Társulat több évtizeden keresztül adta ki a sorozat egyes darabjait, amit mi most egyetlen CD-n a Folio Views programmal olvashatunk és kezelhetünk.

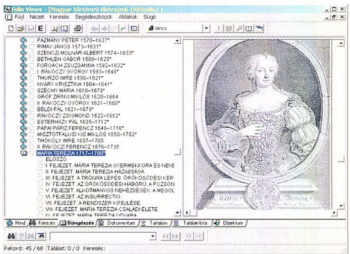

Mária Terézia élete Marczali Henrik tollából

- Ár (bruttó): **5600 Ft**
- Kiadó: **Arcanum Adatbázis Kft.**
  ☎ **481-0900**
- **www.arcanum.hu**

TARTALOM TÁLALÁS

Microsoft Encarta 2004

Az évente frissülő lexikon

2003 júliusában jelentette be a Microsoft, hogy elkészült az Encarta legújabb, 2004-es termékcsaládjával. A New York Cityben tartott bemutatón a körzetben dolgozó 150 pedagógus mindegyike 30-30 példányt kapott az Encarta Reference Library 2004-ből, hogy osztályuk minden tanulóját külön példánnyal láthassák el.

Tóth Tamás

De miért ez a nagy felhajtás a 2004-es kiadás miatt, ha már évek óta rendszeresen, mondhatni menetrendszerűen jelenik meg az Encarta? Nos, a Microsoft ezúttal számos újdonsággal próbálja meglepni a felhasználókat, emellett az Encarta idén öt változatban, különféle hordozókon jelenik meg. Az Encarta Standard, Deluxe, Reference Library (CD-n és DVD-n egyaránt), valamint Reference Library Educator's Edition változatban jelent meg. Az eltérés az egyes termékek között az elemek (cikkek, képek, hivatkozások) darabszámában jelentkezik, illetve abban, hogy a helyigényes 2D-s és 3D-s virtuális kirándulások, a videók, valamint a szótár és a thesaurus csak a Reference Library kiadásokban található meg.

Szerkesztőségünkbe a Deluxe változat érkezett tesztelésre, így tapasztalataimat e termék alapján tudom elmesélni. A Microsoft Encarta 2004 Deluxe 3 CD-n tartalmazza az információkat. A telepítés során választhatunk, hogy csak a legszükségesebb programelemek kerüljenek fel számítógépünk merevlemezére, avagy a teljes tartalom. Utóbbi esetben a telepítés befejeztével a CD-kre már nincs szükség, a program indításakor, illetve futása közben nem kell cserélni a korongokat – igaz, az Encarta így mintegy másfél Gbyte-nyi helyet foglal. A teljes telepítés is lezajlik néhány perc alatt, és a többi Microsoft programtól eltérően még újraindítani sem kell a gépet, hogy nekivághassunk a kalandozásnak.

INDUL A TÚRA! A nyitóképernyőn először is az aktuális dátumot láthatjuk, mielőtt elfelejtenénk, melyik korban járunk, továbbá a legfontosabb eszközök listáját (világatlasz, multimédiaközpont), az Encartában található cikkek listáját (a Deluxe változatban több mint 63 ezer rövidebb-hosszabb cikk található), valamint egy figyelmeztetést arról, hogyan maradhatunk naprakészek, azaz honnan töltheti le a netről a kiadás óta elkészült újabb cikkeket, információkat.

A cikkekre jellemző, hogy a téma leírása mellett számos képet és hivatkozást is tartalmaznak. A Deluxe változat több mint 20 ezer képet és illusztrációt tartalmaz, a Reference Library DVD-s változata is csupán pár ezerrel többet. A cikkek között külön meg kell említeni a The Times újság archívumát, mely tartalmazza a kiadvány vezércikkeit, számos riportját és bemutatóját.

Önálló menüpont alatt találjuk a Föld országainak ismertetőit, melyek vizsgálataim szerint tartalmazzák a legfrissebb információkat is. Például külön országként szerepel immár Kelet-Timor, az afganisztáni események is a tavaszi állapotokat tükrözik, Szaddám Huszein már nem iraki diktátor, s az Encarta tud arról is, hogy Magyarországon áprilisban népszavazást tartottak az Európai Unióhoz való csatlakozásról. Az országok legfontosabb adatai mellett (zászló, áttekintő térkép, földrajzi és klimatikus adatok) foglalkozik a gazdasági és politikai élet jellegzetességeivel, a népesség összetételével, valamint a terület rövid történelmével is.

KÖZEL S TÁVOL, TÉRBEN ÉS IDŐBEN A térképek mindig fontos részét képezték az Encartának, nincs ez másképp most sem. A világatlasz mintegy 30 ezer nevet tartalmaz, de ez mind semmi a Reference Library DVD-s változatának közel kétmilliójához képest. Az áttekintő térkép a fél földgömbtől indul, s eljuthatunk egészen egy körülbelül 1:1 000 000 méretarányú térkép tartalmának megfelelő nagyításig. Ez azt jelenti, hogy Magyarországon minden megyében a megyeszékhely mellett feltüntettek egy-két települést. Bár hogy mi alapján választották ki a helységeket, nem tudom. A világtérkép mellett számos történelmi térképet is találunk, így megtudhatjuk, hogy Isandhlwana mellett hogyan győzték le a zuluk Ntshingwayo kaMahole és Mavumengwana kaNdlela vezetésével az angol gyarmati csapatokat 1879. január 22-én.

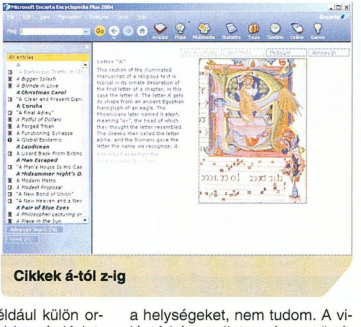

Cikkek á-tól z-ig

LÁTVÁNY, HANGZÁS, MOZGÁS A multimédia-központban ábécérendben találjuk az egyes médiumtípusoknak megfelelő információkat. A képekhez rövid leírások és linkek is tartoznak, így tovább szörfözhetünk a tudás hullámain. A hangtár több mint 2500 hangot és zenerészletet tartalmaz, valamint mintegy 200 videóban és animációban gyönyörködhetünk. Újdonság, hogy a Reference Library változatok tartalmazzák a Discovery Channel oktatási témájú filmjeit 109 percnyi mennyiségben. Külön ki kell emelni a 360 fokos látképeket (az egyiken kilátás nyílik az esztergomi dómra), a táblázatokat és grafikonokat, melyek például a latin kifejezések jelentését, vagy az uralkodók időrendes listáját tartalmazzák területi bontásban. A grafikonokat a statisztikai adatközpontból is elérhetjük, így itt hasonlíthatjuk össze az általunk kiválasztott országok legfontosabb ismérveit, adatait.

Bővült a virtuális túrák tára is, ami azt jelenti, hogy immár harminc 2D-s és hét 3D-s helyszínen barangolhatunk. Újdonságnak számít I. Edward utolsó, befejezetlen kastélya, a Beaumaris kastély, egy tipikus középkori japán hadúr, Azuchi kastélya 1580-ból – a már az előző évekből ismert Abu Szimbel temploma és a Colosseum mellett.

A kibővített tudású idővonal most is nagy segítségünkre lehet a navigálásban, hiszen keresheténk és szűrhetünk vele, s egyben bővebb információkhoz juthatunk az idővonalon található megnevezésekre kattintva.

Már tavaly is elmondtam: nem tudom, mivel lehet még bővíteni a tudás e kimeríthetetlen tárházát, de bízom benne, jövőre is számos újdonsággal lep meg minket a fejlesztőcsapat. PCM

MINIMÁLIS HARDVERIGÉNY
Processzor: **233 MHz-es Pentium**
Memória: **64 Mbyte (Windows 98/Me), 128 Mbyte (Windows 2000/XP)**
CD-olvasó: **4-szeres sebességű**
Merevlemez: **200 Mbyte-os**
Hangkártya: **Windows-kompatibilis**
Megjelenítő: **SVGA**

TOVÁBBI JELLEMZŐK
Operációs rendszer: **Windows 98/Me, 2000/XP**
Korosztály: **diák, felnőtt**

- Ár (bruttó): **6125 Ft (Standard), 9875 Ft (Deluxe), 22 375 Ft (Reference Library CD/DVD)**
- Kiadó: **Microsoft**
- **http://encarta.msn.com**

TARTALOM TÁLALÁS

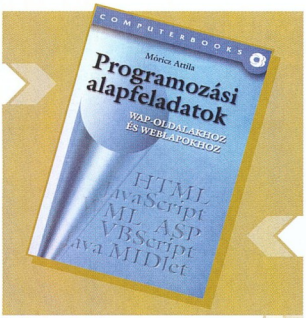

Móricz Attila

Programozási alapfeladatok WAP-oldalakhoz és weblapokhoz

A mobiltelefon egyre inkább a mindennapok részévé válik, egyre több lehetőséggel ruházzák fel a gyártók. Immár nem csupán telefonálni lehet vele, segítségével felkapcsolódhatunk a netre is. Eleinte csak e-maileket tudtunk vele küldeni és fogadni, azután szép sorban megjelentek a mobiltelefonra és -kijelzőre optimalizált weboldalak. Ezt a megoldást hívják röviden WAP-nak (Wireless Application Protocol), s hogy mennyire elterjedt a böngészésnek ez a formája, bizonyítja a pesti élet egyre gyakrabban hallott új szava, a „wapolás".

Móricz Attila könyvében elsősorban a programozásra helyezi a hangsúlyt: hogyan készíthetünk interaktív oldalakat néhány egyszerű fogással, és mit kell ehhez tudni egyáltalán. A könyv első fejezete végigveszi a legelterjedtebb programnyelveket és szolgáltatásokat. Érintőlegesen bemutatja a JavaScript és a VBScript alapelemeit, áttekinti a MIDletek és WAP oldalak elkészítéséhez szükséges első lépéseket. Röviden megismerkedhetünk a Microsoft IIS szerver használatával is.

A további fejezetekben komolyabb vizekre evez a szerző: megtudhatjuk, hogyan tárolhatjuk adatbázisban adatainkat internetes felhasználás céljából, hogyan szabályozhatjuk az oldalainkhoz való hozzáférést, és mindezt hogyan lehet egy komoly WAP-site indításához felhasználni. A könyvben hasznos példakódokat is találunk, melyek segítségével egyszerűbben oldhatjuk meg csengőhangok, naptári bejegyzések, vagy akár játékok mobiltelefonra való letöltését.

Tóth Tamás

ComputerBooks, 2003, 314 oldal, 3398 forint

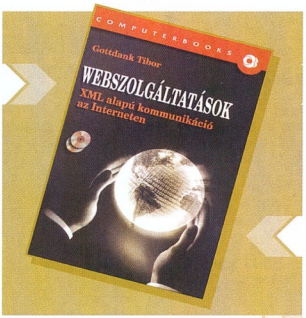

Gottdank Tibor

Webszolgáltatások – XML alapú szolgáltatások az Interneten

Egy szép új világgal ismerkedhet meg az az internetes fejlesztésekben jártas informatikus, aki elolvassa ezt a könyvet. A szerző részletesen ismerteti a webszolgáltatás technológiáját, felvillantja a legújabb fejlesztési irányokat, egyben felhívja a figyelmet, hogy a tartalomszolgáltatásban egyfajta szemléletváltásra van szükség. Látomásában az XInterneten – a kibővített lehetőségekkel ellátott neten – nem „halott oldalakat" találunk majd, hanem futtatható kódot, melyen keresztül kapcsolatba léphetünk az egyes webhelyekkel. Bemutatja a W3C által támogatott XML nyelvezetét, az ezt használó SOAP üzenetkezelő protokollt, valamint a WSDL-t, mellyel szabványos formában lehet leírni webes szolgáltatásokat.

A könyv három, jól elkülöníthető részre tagolódik. A bevezetőt követő négy fejezet foglalkozik a webszolgáltatások „alapnyelvét" jelentő XML leírásával, majd e szolgáltatások szabványait és protokolljait ismerhetjük meg. A következő rész a webszolgáltatások implementációit, az azokat támogató platformokat mutatja be, majd a könyvet a védelmi eljárások ismertetése zárja.

A könyv jobb megértéséhez, illetve az ismertetett rendszerek használatához nyújtanak segítséget a mellékelt két CD-n található szoftverek, programozói segédletek, példák, a szabványok hivatalos leírását tartalmazó webcímek, illetve a könyvben említett, de a szoftvermellékletben nem található alkalmazások és segédanyagok letöltési helyeinek listája.

Mint a fentiekből kitűnik, a könyv elsősorban a haladó programozók munkájához nyújthat segítséget.

Tóth Tamás

ComputerBooks, 2003, 544 oldal, 4995 forint

Julie C. Meloni

Tanuljuk meg a MySQL használatát 24 óra alatt

Ahogy címe is mutatja, a könyv megpróbál egyetlen nap alatt bevezetni minket a MySQL rejtelmeibe. Természetesen ne várjuk el tőlę, hogy segítségével valóban egy nap alatt elsajátíthatjuk ezt a tudást – a címben szereplő „24 óra" inkább arra utal, hogy huszonnégy, nagyjából egy óra alatt elolvasható fejezetből áll a kötet.

Az olvasásba azok is nyugodtan belekezdhetnek, akik még nem találkoztak közvetlen közelről az adatbázis-kezeléssel, ugyanis az első fejezet erről ad rövid, ám érthető áttekintést. Minden fejezet végén egy összegzést és egy kérdés-válasz szintű áttekintőt találunk (pár kérdést a fejezetben leírtakkal kapcsolatban, és az ezekre adható válaszokat), illetve próbára tehetjük magunkat az ellenőrző kérdések segítségével.

A fejezetek egymásra épülnek, és átfogják a témát a már említett alapoktól kezdve az adat- (és adattábla-) módosításokon át egészen az alkalmazásokba való beépítésig (Perl, PHP). A függelékek bemutatják az ingyenes MySQL telepítését, a MyODBC használatát (ezzel létesíthetünk kapcsolatot a MySQL adatbázisok és az ODBC-t használó alkalmazások között), a lefoglalt szavakat (ezeken a neveken nem készíthetünk táblázatot), végül példaprogramok közül mazsolázhatunk.

A kötetet ajánlom mindenkinek, aki szeretne betekintést nyerni az adatbázisok világába, mindezt egy ingyenes, egyszerű kezelő segítségével, és egy hasonló bonyolultságú könyv leírásaival.

Dudás Zoltán

Kiskapu, 2003, 385 oldal, 4200 forint

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: **Bérces László**
Főszerkesztő-helyettes:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László (Szoftver)
Csábi József (Hardver, tesztlabor)
Kis Endre
(Hírek, Magazin, Üzlet)
Nagy Zoltán
(Mobil világ)
Weisz Tamás
(Tartalom és forma)
Dudás Zoltán
(Kommunikáció, Magyar PC Magazin Online)
Munkatársak:
Branyiczky Gábor, Dvorák Bence
Tervezőszerkesztő:
Varga Balázs
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Olvasószerkesztő:
Alt Krisztián
Korrektor:
Szabó Eszter
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap és lapterv:
Varga Balázs

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., I. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210, Telefon: 350-8276
Fax: 350-8004

E-mail címünk:
pcmagazin@ipma.hu
Honlapunk:
www.pcmagazin.hu

TERJESZTÉSI ADATOK

A MATESZ 2003. I. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám 17 470. Magazinunk e havi száma 20 500 példányban készült.

KIADÓ

Kiadja a G.F.H. Kft., a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
a kiadó ügyvezetője
Készült az IPMA-Media Kft. közreműködésével.
Ügyvezető igazgató:
Ali Mehdi
Lapigazgató:
ifj. Ivanov Péter
Titkárság:
Horváth Mónika
Tel./fax: 350-8004

HIRDETÉSFELVÉTEL

IPMA-Service Kft.
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt
(zsolt@ipma.hu)
Czidor Rózsa
(rozsa@ipma.hu)
Kálnoki Kis Emese
(emese@ipma.hu)
Kurdi Ferenc
(ferenc@ipma.hu)
Szabóné Véghelyi Anna
(szanna@ipma.hu)
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
(ogabi@ipma.hu)
Tel./fax: 350-8004

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

TERJESZTÉS

Terjeszti a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Rt. regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Kerbolt Pál, Mura Eszter
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@ipma.hu
Megjelenik havonta, ára 1190 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben: IPMA-Service Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 4998 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 9996 Ft (30% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj
negyedévre: 2499 Ft (3 szám), fél évre: 4998 Ft (6 szám), egész évre: 9996 Ft (12 szám).

A tördelés a Magyar PC Magazin szerkesztőségében történik. Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

HU ISSN 1588-9289

Hirdetőink

3M HUNGARIA 149
ACOTEC 75
ALPHA SONIC 115
AVM 9
BLUEFISH 69
CANON B/2
DAT 109
DATANET 119
DELTA ELEKTRONIK 91
DEVELOPERDEPO 133
DEWECO ELECTRONIC 127
DIGITCAM 93
DIT DIGITALTECHNIKA 101
DTK COMPUTER 81
ENTERNET 89
ENVICOM 101
GAMAXNET 101
GEMOFIS 72
G.NETWORK 17
HERTA 41
HP 19
HP 21
IBM B/3
KELLY-TECH 53
KELLY-TECH 59
KESZO 91
KJK KERSZÖV 135
KOMEL 61
KONICA MINOLTA 57
KVINT-R 111
KYOCERA 47
LG B/4
LIBRA 105
MEDIKER 101
MK TRADING 31
MSI 15
MYCOM 91
NEXT SOFTWARE 93
OLYMPUS 51
PANDA SOFTWARE 65
PROVIMAX 93
PULSAR HUNGARY 95
QWERTY 63
RAMIRIS 97
SAMSUNG 113
SAMSUNG 29
SINOPACIFIC 101
SONY 11
SOWAH 23
SPRINT 107
SULINET EXPRESSZ 129
TECO 93
TESZTELO.HU 132
TOP SOFT 137
VIRUS BUSTER 117
VTCD 161
XEROX 13

Lapunk 2002. IV. negyedévi terjesztett példányszáma a MATESZ által auditálva 23 657

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az
»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

MINDENT EGY HELYEN

masteringtől a sokszorosításig...

DVD5, DVD9, DVD10

...továbbra is az Ön partnere vagyunk CD, MC gyártásban.

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

TÜV Rheinland EUROQUA EN ISO 9001:2000 Zn 75.100.8643

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175 Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-077 Email: vtcd@vtcd.hu internet: www.vtcd.hu

Következő számunk 2003. december 17-től kapható az újságárusoknál.

Botkormánnyal izgalmasabb

A játékvezérlők egyik jellegzetes típusa a joystick, magyarán botkormány. Ahogy az autós játékok kormánnyal élvezetesek igazán, úgy a repülőszimulátorokhoz szinte nélkülözhetetlen egy jó joystick. Tesztünkben alaposan szemügyre vesszük a hazai kínálatot.

hardver

Az őszi kollekció

Miként a vezető divatházak minden évszakban, a kép- és videoszerkesztés egyik vezető szoftverháza is időről időre megújítja kollekcióját. No persze az Adobe esetében a kiskosztümöket és nagyestélyiket programok jelentik, ám a divat analógiájánál maradva még azt is el lehet mondani, hogy az új Video Collection sokkal teljesebb ruhatárat ad azoknak a felhasználóknak, akik videoszerkesztéshez, -kiadáshoz szeretnék öltöztetni a számítógépüket.

szoftver

Kívül tágasabb!

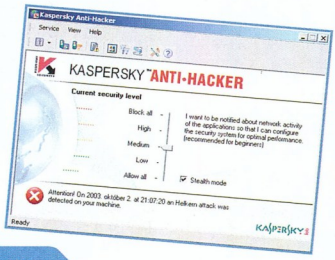

A Kaspersky Lab, a vírusellenes technológiáiról, szoftvereiről híres, orosz illetőségű fejlesztőcég az elérhető legszélesebb körű védelmet szeretné biztosítani az egyéni felhasználóknak a vírusok és a hackerek napjainkban egyre sűrűbbé váló támadásai ellen.

Kommunikáció

TOVÁBBI TÉMÁINK

GPU-k versenye

Lapunkban rendszeresen bemutatjuk a videochipek piacának újdonságait. Tesztünkben arra keressük a választ, hogy a különböző chipkészleteknek melyek az erősségei, és hol rejlenek a gyengéi.

Kémelhárító programocska

A SpyBot Search & Destroy talán az eddigi leghatékonyabb segédeszköz a számítógépünkre települő – szándékosan nem a telepített szót használom – különböző kémkedő, illetve hirdetési programok eltávolítására. Használata egyszerű, és ésszerűen alkalmazva sok kellemetlenségtől kímélhetjük meg magunkat.

Kulcs a digitális papírmunkához

A hagyományos papírt egyre inkább háttérbe szorítja az elektronikus rögzítés, ám a papírmunka egyelőre még mindig elkerülhetetlen. De legalább a tárolás legyen rendszerezett, digitális! Ehhez viszont nem kell más, mint egy szkenner és egy jó optikai karakterfelismerő program. Abbyy FineReader 7.0.

Átszállójegy

Ha már megszoktunk egy műveletsort egy másik irodai készletben, eleinte nehézséget okoz, hogy némely dolgok esetleg másként működnek az új csomagban. Ha pedig csak most kezdi valaki a pályafutását, mindig elkél egy kis segítség. Következő számunkban megmutatjuk, hogyan lehet körlevelet készíteni az OpenOffice.org-ban.

Szolgáltatásminőség

QoS (Quality of Service) – egyesek számára varázsszó, másoknak viszont nagy kihívás, hogyan lehetne az internetes környezetet jobban kihasználni a gyorsabb és jobb minőségű kommunikációra. Leplezzük hát le ezt a titokzatos technológiát, amely a jelenlegi IP protokollra épülő kommunikációs világban igyekszik rendet tenni.

Biztonsági szoftverek csomagja

A Symantec is halad a trenddel: új év, új verzió. Persze sokan feltehetik a kérdést: ugyan minek frissíteni, bővíteni az amúgy is megfelelő szoftvereket? Nos, a Symantec tudott újat mutatni az Internet Security 2004-es csomagjában.

AZ AKTUALITÁSOKBÓL EREDŐ VÁLTOZTATÁSOK JOGÁT A SZERKESZTŐSÉG FENNTARTJA.

Vágjon neki a világnak az IBM ThinkPad T40-sel, és váltson könnyedén a különböző hálózati környezetek között.

Elképzeléseinek csak a csillagos ég szabhat határt, amennyiben az IBM ThinkPad T40-est választja Access Connections szoftverrel és vezeték nélküli Intel® Centrino™ mobil technológiával. Sohasem volt még ilyen egyszerű az átmenet a vezetékes és a vezeték nélküli hálózatok között, attól függetlenül, hogy Ön éppen egy repülőtéren, az irodájában vagy egy internetkávézóban használja gépét. Válassza az IBM ThinkPad notebookot, és fedezze fel a vezeték nélküli lehetőségek világát.

intel inside centrino™ MOBILE TECHNOLOGY

Keresse TopSeller Katalógusunkat az IBM viszonteladóinknál! További információért hívja az ingyenes IBM infovonalat a **06 80 203 855**-ös zöldszámon, vagy látogasson el az **ibm.com**/hu/products/pc weboldalra!

IBM®

Az IBM a Microsoft® Windows® XP Professional operációs rendszert ajánlja mobil számítástechnikai célokra.

ThinkPad R sorozat

Egyedi IBM fejlesztések:

- Access Connections – egyszerű váltás különböző hálózati környezetek között
- Rapid Restore Ultra – adatmentő és visszaállító megoldás

Rendszerjellemzők:

- Intel® Centrino™ mobil technológia
- Microsoft® Windows® XP Professional HU
- 14.1" vagy 15" TFT képernyővel
- 256 MB memória/max. 2 GB
- 40 GB merevlemez

IBM ThinkPad G40

Rendszerjellemzők:

- Intel® Pentium® 4 processzor 2,40 GHz
- Microsoft® Windows® XP Professional
- 15.0" TFT
- 256 MB memória
- 40 GB merevlemez
- DVD/CD-RW
- Modem, Ethernet

IBM ThinkPad R40e

Rendszerjellemzők:

- Mobile Intel® Celeron® processzor 2,00 GHz
- Microsoft® Windows® XP Home
- 256 MB memória
- 30 GB merevlemez
- 14.1" XGA TFT képernyő
- DVD/CD-RW
- Modem, 10/100 Ethernet
- Li-Ion akkumulátor

IBM ThinkPad notebook már

239 000 Ft*-tól!

*A fenti ár áfa nélkül, illetve az IBM ThinkPad R40e konfigurációra értendő, és az IBM által ajánlott fogyasztói ár, amelytől a viszonteladók eltérhetnek. Az ajánlat az IBM üzleti partnerei részére, 235 HUF/USD árfolyamon, a készlet erejéig érvényes. Az akcióban további kedvezmény nem vehető igénybe. Az IBM fenntartja magának a jogot, hogy az akciót előzetes értesítés nélkül módosítsa vagy visszavonja. A fényképen szereplő modell illusztráció. Az IBM, az IBM logó, az IBM terméknevek az International Business Machines Corporation bejegyzett védjegyei az USA-ban és/vagy más országokban. Az Intel, az Intel Inside logó, a Pentium és az Intel Centrino az Intel Corporation-nek vagy leányvállalatainak az USA-ban és más országokban bejegyzett védjegyei. A Microsoft és a Windows a Microsoft Corporation bejegyzett védjegyei. © Copyright IBM 2003. Minden jog fenntartva.

LG

A monitor átlagosan ilyen távolságra helyezkedik el az Ön szemétől.

Ezért szeme megérdemli a tökéletesebb védelmet

A különlegesen széles tükröződésmentes bevonatnak és a sötétített üveges technológiának köszönhetően a FLATRON™ monitor fényvisszaverődési értéke 40% alatti marad, kímélve ezzel a felhasználók szemét. További információért keresse a: www.flatron.com és a www.lge.co.hu honlapot.

17" teljesen sík Flatron képcső / elegáns formatervezés / 1024x768 @ 85MHz

Modellskála: F700B, F700P, F900B

F700B

Óvja szemefényét!

LG FLATRON™

A Magyar Optikus Ipartestület ajánlásával

LG Electronics Magyar Kft.
tel: +36-1-455-6060
fax: +36-1-455-6066